

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-71-22

Druk nr 2321
Warszawa, 7 czerwca 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o ekonomii społecznej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o ekonomii społecznej¹⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) organizację i zasady funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych;
- 2) zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej przez organy administracji publicznej.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) ekonomii społecznej – rozumie się przez to działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenia usług społecznych, realizowaną w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego i innej działalności o charakterze odpłatnym;
- 2) innej działalności o charakterze odpłatnym – rozumie się przez to działalność, o której mowa w art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079 i 1116), działalność kulturalną, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), oraz działalność zarobkową kół gospodyń wiejskich, o której mowa w art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 2256), jeżeli nie jest działalnością gospodarczą;
- 3) jednostkach tworzących podmioty ekonomii społecznej – rozumie się przez to podmioty, o których mowa w art. 10b ust. 1 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym oraz ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558) oraz w art. 3 ust. 2 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 oraz z 2022 r. poz. 218), które odpowiednio zorganizowały warsztat terapii zajęciowej, utworzyły zakład aktywności zawodowej lub centrum integracji społecznej lub prowadzą klub integracji społecznej;

- 4) osobach prawnych organizacyjnie powiązanych – rozumie się przez to co najmniej dwie osoby prawne, z których jedna posiada kontrolę, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), nad pozostałą osobą prawną lub pozostałymi osobami prawnymi;
- 5) podmiotach ekonomii społecznej – rozumie się przez to:
 - a) spółdzielnie socjalne działające na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085),
 - b) warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - c) centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej działające na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
 - d) spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648),
 - e) organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.²⁾), z wyjątkiem: partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych,
 - f) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 6) osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym – rozumie się przez to:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 857 i 1079.

- a) bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, 830 i 1079),
- b) poszukujących pracy, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bez zatrudnienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 43 tej ustawy:
 - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia lub
 - niewykonujących innej pracy zarobkowej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- c) osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- d) absolwentów centrów integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym,
- e) osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66 i 1079),
- f) osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615),
- g) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- h) osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 oraz z 2022 r. poz. 974),
- i) osoby pozbawione wolności, osoby opuszczające zakłady karne oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze,
- j) osoby starsze, o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705),
- k) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu

cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108 i 1918 oraz z 2022 r. poz. 583 i 830);

- 7) reintegracji społecznej – rozumie się przez to działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych;
- 8) reintegracji zawodowej – rozumie się przez to działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych;
- 9) usługach społecznych – rozumie się przez to działania z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818);
- 10) zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

DZIAŁ II

Przedsiębiorstwo społeczne

Rozdział 1

Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego

Art. 3. 1. Status przedsiębiorstwa społecznego mogą posiadać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, prowadzące:

- 1) działalność odpłatną pożytku publicznego, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) działalność gospodarczą, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24 i 974),
- 3) inną działalność o charakterze odpłatnym

– jeżeli spełniają warunki określone w ust. 2, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–9.

2. Status przedsiębiorstwa społecznego mogą posiadać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiadają nad podmiotem ekonomii społecznej kontroli,

o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyłączeniem spółdzielni socjalnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 4. 1. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:

- 1) reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub
- 2) realizację usług społecznych.

2. Działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej realizowane na rzecz osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie są wykonywane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorstwo społeczne.

Art. 5. 1. Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę. Każda z tych osób jest zatrudniona w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy.

2. W przedsiębiorstwie społecznym działającym w celu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę. Każda z tych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest zatrudniona w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy.

3. Przez ogół osób zatrudnionych, o którym mowa w ust. 2, rozumie się osoby świadczące pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą lub umowy cywilnoprawnej lub osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niebędące pracodawcami świadczące na rzecz przedsiębiorstwa społecznego usługi przez nieprzerwany okres co najmniej 3 miesiące.

4. Przedsiębiorstwo społeczne informuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 6 lit. f, o skutkach podjęcia zatrudnienia w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Art. 6. 1. Przedsiębiorstwo społeczne w stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, w stosunku do której został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22, opracowuje i realizuje indywidualny plan reintegracyjny przez okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument, lub

nie krótszy niż okres zatrudnienia danej osoby wymagany w związku z udzieleniem tego instrumentu.

2. Indywidualny plan reintegracyjny jest opracowywany przy aktywnym uczestnictwie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym i ma na celu wzrost kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych tej osoby.

3. Indywidualny plan reintegracyjny zawiera w szczególności:

- 1) informację o sytuacji społecznej i zawodowej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym;
- 2) planowane działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej;
- 3) zakładane efekty planowanych działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej oraz sposób ich oceny.

4. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego będącego jednostką tworzącą warsztat terapii zajęciowej, centrum integracji społecznej lub klub integracji społecznej indywidualny plan reintegracyjny stanowi kontynuację dotychczas realizowanego indywidualnego programu rehabilitacji, indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego.

5. Przedsiębiorstwo społeczne będące jednostką tworzącą zakład aktywności zawodowej nie sporządza indywidualnego planu reintegracyjnego w stosunku do osób realizujących indywidualny program rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Art. 7. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. poz. 550, z 2008 r. poz. 584 i 778 oraz z 2009 r. poz. 805), posiada organ konsultacyjno-doradczy, w którego skład wchodzi wszystkie osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie.

2. Jeżeli liczba osób, o których mowa w ust. 1, przekracza 10, organ konsultacyjno-doradczy może składać się z przedstawicieli tych osób w liczbie nie mniejszej niż 3 osoby.

3. Do kompetencji organu konsultacyjno-doradczego należy w szczególności:

- 1) zapoznawanie się nie rzadziej niż raz do roku z wynikami działalności przedsiębiorstwa społecznego oraz wyrażanie opinii w tym zakresie;
- 2) opiniowanie regulaminu pracy lub zasad organizacji pracy ustalanych przez przedsiębiorstwo społeczne oraz zmian proponowanych w tym zakresie;
- 3) opiniowanie planowanych działań przedsiębiorstwa społecznego, w tym na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej.

4. W przypadku spółki, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która uzyskała status

przedsiębiorstwa społecznego, funkcję organu konsultacyjno-doradczego pełni rada nadzorcza albo komisja rewizyjna.

5. W przypadku spółdzielni socjalnych, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego i których założycielami są osoby prawne, lub w przypadku gdy liczba członków spółdzielni socjalnej jest mniejsza niż liczba pracowników niebędących jej członkami, funkcję organu konsultacyjno-doradczego pełni spotkanie konsultacyjne, o którym mowa w art. 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie może:

- 1) udzielać pożyczek osobom prawnym organizacyjnie z nim powiązanim oraz swoim członkom, członkom organów tego przedsiębiorstwa, w tym członkom organu konsultacyjno-doradczego, osobom zatrudnionym w tym przedsiębiorstwie oraz osobom, z którymi pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, oraz zabezpieczać ich zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) przekazywać majątku na rzecz osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 3) wykorzystywać majątku na rzecz osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego;
- 4) dokonywać zakupu towarów lub usług od osób prawnych organizacyjnie z nim powiązanych lub podmiotów, w których uczestniczą osoby, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

2. Przez osoby zatrudnione, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się osoby wymienione w art. 5 ust. 3.

Art. 9. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznaczają zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności, o której mowa w art. 3 ust. 1, do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.

2. W stosunku do podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. d, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r.

– Prawo spółdzielcze nie stosuje się w zakresie udziału w części nadwyżki bilansowej przeznaczonej do podziału między członków zgodnie z zasadami ustalonymi w statucie.

Art. 10. 1. Przedsiębiorstwo społeczne sporządza roczne sprawozdanie i przekazuje je w formie elektronicznej wojewodzie właściwemu ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.

2. Roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane dotyczące przedsiębiorstwa społecznego:
 - a) nazwę i formę prawną,
 - b) adres siedziby oraz dane kontaktowe,
 - c) NIP, numer identyfikacyjny REGON, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub numer innej ewidencji lub innego rejestru;
- 2) szczegółowe informacje o:
 - a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami,
 - b) zatrudnieniu, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w art. 5 ust. 2,
 - c) korzystaniu z instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21–26.

3. Roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo społeczne sporządza:

- 1) pierwszy raz za rok kalendarzowy, w którym uzyskało status przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) ostatni raz za rok kalendarzowy, w którym utraciło status przedsiębiorstwa społecznego.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i wzór rocznego sprawozdania sporządzanego przez przedsiębiorstwo społeczne, uwzględniając potrzebę zgromadzenia jednolitych informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 11. 1. Wojewoda po przeprowadzonej weryfikacji poprawności i kompletności danych zawartych w rocznym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 10 ust. 1, przedstawia corocznie, nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie zbiorcze z informacji uzyskanych w trybie art. 10 ust. 1.

2. Sprawozdanie zbiorcze, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w formie elektronicznej.

Rozdział 2

Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym

Art. 12. 1. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, albo jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej.

2. Wniosek o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego zawiera:

- 1) nazwę i formę prawną wnioskodawcy;
- 2) adres siedziby wnioskodawcy i miejsca planowanej działalności przedsiębiorstwa społecznego;
- 3) NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub numer innej ewidencji lub innego rejestru;
- 4) określenie celu działalności, o którym mowa w art. 4 ust. 1;
- 5) planowany przedmiot dominującej działalności przedsiębiorstwa społecznego.

3. Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, albo jednostkę tworzącą podmiot ekonomii społecznej warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1, art. 5 oraz art. 7–9, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze oraz odpowiednie uchwały i regulaminy.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.

Art. 13. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać wojewodzie zmiany powodujące zaprzestanie spełniania warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–9, oraz wskazać przyczyny zaprzestania spełniania tych warunków w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 14. 1. Wojewoda wzywa przedsiębiorstwo społeczne, pod rygorem utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego, do zaniechania naruszeń warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 i art. 5–10, oraz przedstawienia niezbędnych wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. Określając termin, o którym mowa w ust. 1, wojewoda uwzględnia rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości.

3. Na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wojewoda zwalnia, w drodze decyzji, na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, przedsiębiorstwo społeczne od obowiązku spełniania warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 2, jeżeli jego naruszenie nastąpiło z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa społecznego oraz zostało zgłoszone w terminie, o którym mowa w art. 13.

Art. 15. Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10, sprawuje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 16. 1. Wojewoda może zarządzić w przedsiębiorstwie społecznym kontrolę z urzędu lub na wniosek innego organu administracji publicznej w zakresie spełniania warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 14–57 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

3. Wojewoda nie może równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli, o której mowa w ust. 1, wobec tego samego przedsiębiorstwa społecznego.

4. Czas trwania wszystkich kontroli prowadzonych na podstawie ust. 1 w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać 15 dni roboczych.

Art. 17. Wojewoda wydaje decyzję o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku, gdy:

- 1) przedsiębiorstwo społeczne nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10, mimo upływu terminu, o którym mowa w art. 14 ust. 1;
- 2) ogłoszono upadłość przedsiębiorstwa społecznego albo oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa społecznego z uwagi na fakt, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
- 3) otwarto likwidację przedsiębiorstwa społecznego;
- 4) przedsiębiorstwo społeczne wystąpiło z wnioskiem o wydanie tej decyzji.

Art. 18. Podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, które utraciły status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 17 pkt 1, mogą ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie roku od dnia, w którym decyzja o utracie statusu stała się ostateczna.

Art. 19. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi elektroniczny wykaz przedsiębiorstw społecznych i udostępnia go na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do każdego przedsiębiorstwa społecznego zawiera:

- 1) nazwę i formę prawną;
- 2) adres siedziby i miejsca prowadzenia działalności;
- 3) NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub numer innej ewidencji lub innego rejestru;
- 4) datę uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 5) cel działalności, o którym mowa w art. 4 ust. 1;
- 6) przedmiot dominującej działalności.

3. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 12 ust. 1, stała się ostateczna, informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego, przekazując informacje, o których mowa w ust. 2.

4. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 17, stała się ostateczna, informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 20. Organem wyższego stopnia w sprawach określonych w ustawie, rozstrzyganych w drodze decyzji przez wojewodę, jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Rozdział 3

Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego

Art. 21. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, zwane dalej „składkami”, mogą podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości

odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Finansowanie, o którym mowa w ust. 1, może być realizowane przez refundację składek albo przekazanie zaliczki na składki w okresach kwartalnych na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, po zawarciu umowy ze starostą właściwym dla siedziby tego przedsiębiorstwa, w terminie określonym w tej umowie, nie dłuższym jednak niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) dane dotyczące przedsiębiorstwa społecznego:
 - a) nazwę i formę prawną,
 - b) adres siedziby oraz dane kontaktowe,
 - c) NIP, numer identyfikacyjny REGON, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub numer innej ewidencji lub innego rejestru;
- 2) datę zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2;
- 3) dane rozliczeniowe, obejmujące:
 - a) okres opłacania składek,
 - b) kwotę opłaconych składek w przypadku ubiegania się o ich refundację,
 - c) kwotę składek podlegającą finansowaniu;
- 4) dane osoby, której dotyczy rozliczenie:
 - a) imię, nazwisko i numer PESEL,
 - b) okres, na jaki nawiązano stosunek pracy,
 - c) wskazanie grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, do której ta osoba należy zgodnie z art. 2 pkt 6;
- 5) informację o nazwie banku i numerze rachunku bankowego, na który mają zostać przekazane środki na finansowanie składek.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek oraz tryb finansowania składek, mając na względzie konieczność zapewnienia przejrzystości danych zawartych we wniosku, rodzaj niezbędnej dokumentacji, którą należy do niego dołączyć, oraz racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania wsparcia z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Art. 22. 1. Przedsiębiorstwu społecznemu może zostać udzielone wsparcie w formie:

- 1) jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy;

- 2) środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy.
2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być finansowane ze środków:
 - 1) Funduszu Pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
 - 2) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 23. Wsparcie, o którym mowa w art. 21 i art. 22, może być finansowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.³⁾), w tym za pośrednictwem ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

Art. 24. Przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych na zasadach określonych w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Art. 25. Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez przedsiębiorstwo społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 26. 1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega ze względu na jego wartość ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.⁴⁾), może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 583, 655 i 1079.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25, 872 i 1079.

2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 27. 1. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku, wydaje przedsiębiorstwu społecznemu na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 19 ust. 1, oraz posiadanych informacji zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, albo odmawia wydania zaświadczenia w przypadku niespełniania przez przedsiębiorstwo społeczne tych przesłanek.

2. Wojewoda na wniosek zamawiającego, o którym mowa w art. 7 pkt 31 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, potwierdza w terminie określonym w ust. 1 aktualność wydanego zaświadczenia.

DZIAŁ III

Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 28. 1. Rozwój ekonomii społecznej podlega wsparciu przez władze publiczne, w szczególności przez:

- 1) koordynację działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej realizowanych przez organy administracji publicznej;
 - 2) pomoc w tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych;
 - 3) udzielanie podmiotom ekonomii społecznej i przedsiębiorstwom społecznym wsparcia w szczególności w zakresie:
 - a) zatrudnienia oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - b) rozwijania potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w zakresie realizacji usług społecznych,
 - c) rozwijania działalności gospodarczej, działalności odpłatnej pożytku publicznego i innej działalności odpłatnej oraz konkurencyjności.
2. Działania, o których mowa w ust. 1, są realizowane w szczególności za pomocą:

- 1) programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz regionalnych programów rozwoju na rzecz ekonomii społecznej tworzonych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079);
- 2) resortowych programów wspierania ekonomii społecznej;
- 3) usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 4) instrumentów wspierających zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 21 i art. 22.

Art. 29. 1. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej obejmują działania w zakresie:

- 1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej, pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;
- 2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności, a także finansowania powstawania w nich miejsc pracy;
- 3) wsparcia działań reintegracyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne, w tym wsparcia w tworzeniu planów reintegracyjnych, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz finansowania tych działań;
- 4) wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego;
- 5) wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz udzielania im wsparcia biznesowego.

2. Usługę wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o której mowa w ust. 1 pkt 3, ośrodek wsparcia ekonomii społecznej realizuje we współpracy z podmiotami ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. c.

3. Współpraca, o której mowa w ust. 2, polega w szczególności na realizacji przez podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. c, usług z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

Rozdział 2

Zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie krajowym

Art. 30. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego koordynuje działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:

- 1) opracowuje program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 2) zapewnia realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej na poziomie krajowym;
- 3) przyznaje akredytację podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 4) gromadzi dane z obszaru ekonomii społecznej, w tym opracowane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 5) prowadzi działania z zakresu upowszechniania ekonomii społecznej.

Art. 31. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może opracować resortowe programy wspierania ekonomii społecznej, skierowane do podmiotów ekonomii społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego, oraz finansowo wspiera te programy.

2. W ramach programów, o których mowa w ust. 1, są finansowane działania wspierające:

- 1) rozwój ekonomii społecznej;
- 2) tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wzmacnianie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego;
- 3) zatrudnienie w przedsiębiorstwach społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 4) reintegrację społeczną i reintegrację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będących pracownikami przedsiębiorstwa społecznego;
- 5) nabywanie i podnoszenie kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej;
- 6) budowanie wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorców na rzecz rozwoju potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju lokalnego;
- 7) realizację usług społecznych.

3. Realizacja programów, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie naboru wniosków, o którym mowa w art. 33–35, lub w trybie otwartego konkursu ofert.

4. W przypadku realizacji programów, o których mowa w ust. 1, w trybie otwartego konkursu ofert przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. b i c, ofertę realizacji zadania publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub wniosek w ramach naboru wniosków składają jednostki tworzące te podmioty.

6. Programy, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 32. 1. W ramach programów, o których mowa w art. 31, wsparciu może podlegać również działalność gospodarcza podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych przez udzielenie dotacji przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, jest udzielane jako pomoc *de minimis* zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), a w przypadku gdy podmiot ekonomii społecznej wykonuje usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.⁶⁾).

3. Zaświadczenie stwierdzające, że udzielone wsparcie, o którym mowa w ust. 1, jest pomocą *de minimis*, wydaje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807).

Art. 33. 1. Nabór wniosków jest ogłaszany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

⁵⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 290 z 04.10.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 313 z 10.12.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 337 z 14.10.2020, str. 1.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków jest udostępniane na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w Biuletynie Informacji Publicznej. Termin składania wniosków nie może być krótszy niż 14 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia o naborze wniosków.

3. Ogłoszenie o naborze wniosków określa:

- 1) rodzaj zadania w ramach działań, o których mowa w art. 31 ust. 2;
- 2) podmioty uprawnione do składania wniosków;
- 3) wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania;
- 4) kryteria oceny wniosków;
- 5) termin i warunki realizacji zadania;
- 6) termin i miejsce składania wniosków;
- 7) termin rozpatrzenia wniosków;
- 8) informację o możliwości odwołania naboru wniosków przed upływem terminu na złożenie wniosków oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia wniosków i terminu rozpatrzenia wniosków;
- 9) dodatkowe warunki lub informacje dotyczące realizacji zadania.

4. Wniosek złożony w trybie naboru wniosków zawiera:

- 1) szczegółowy sposób realizacji zadania;
- 2) termin i miejsce realizacji zadania;
- 3) harmonogram działań w zakresie realizacji zadania;
- 4) kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania;
- 5) inne informacje wynikające z dodatkowych warunków lub informacji, o których mowa w ust. 3 pkt 9.

5. Podmiot ekonomii społecznej lub jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej dołączają do wniosku złożonego w trybie naboru wniosków:

- 1) oświadczenie potwierdzające, że w stosunku do podmiotu ekonomii społecznej lub jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej składających wniosek nie stwierdzono niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków publicznych;
- 2) oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu ekonomii społecznej lub jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej składających wniosek o niekaralności zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi oraz niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powołuje zespół do oceny wniosków, w którego skład wchodzi jego przedstawiciele oraz osoby wskazane przez podmioty ekonomii społecznej, z wyłączeniem osób wskazanych przez podmioty ekonomii społecznej biorące udział w naborze wniosków.

2. Zespół, o którym mowa w ust. 1, może działać bez udziału osób wskazanych przez podmioty ekonomii społecznej, jeżeli:

- 1) żaden podmiot ekonomii społecznej nie wskaże osób do składu zespołu lub
- 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach zespołu, lub
- 3) wszystkie osoby powołane w skład zespołu podlegają wyłączeniu na podstawie ust. 1 i 3.

3. Do członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052) dotyczące wyłączenia pracownika.

Art. 35. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udostępnia listę podmiotów, których wnioski zostały zatwierdzone, wraz z kwotą przyznanych środków na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Podmiot biorący udział w naborze wniosków może żądać, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia jego wyników, uzasadnienia wyboru albo odrzucenia wniosku.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje środki finansowe podmiotom, których wnioski zostały zatwierdzone, na podstawie umowy o wsparcie działalności podmiotów ekonomii społecznej.

4. W przypadku podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. b i c, umowę o wsparcie działalności podmiotów ekonomii społecznej zawierają jednostki tworzące te podmioty.

5. Umowa o wsparcie działalności podmiotów ekonomii społecznej określa:

- 1) wysokość przyznanych środków oraz sposób ich przekazania;
- 2) uprawnienia i obowiązki stron;
- 3) zakres działań i okres ich realizacji;
- 4) zasady i zakres dokumentowania podjętych działań;
- 5) termin i sposób rozliczenia przyznanych środków;
- 6) sposób kontroli i zakres monitorowania realizacji zadania;
- 7) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy;
- 8) inne postanowienia wynikające z dodatkowych warunków lub informacji, o których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 9.

6. Do środków przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego w trybie naboru wniosków stosuje się odpowiednio art. 60–67 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z tym że organem właściwym do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności, a także wydawania decyzji o zwrocie w związku z wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem albo pobraniem ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przyznaje w drodze decyzji akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.

2. Akredytacja i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej są przyznawane na okres nieprzekraczający 2 lat.

3. Akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, realizujący usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, działający samodzielnie lub w partnerstwie, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) nie posiada zaległości w opłacaniu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne;
- 2) członkowie organu zarządzającego tego podmiotu nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza nabór wniosków o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej. W ogłoszeniu o naborze wniosków określa się termin na ich złożenie, który nie może być krótszy niż 14 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Wniosek podmiotu ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, zwanego dalej „wnioskodawcą”, o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej zawiera:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy, a także partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie:
 - a) nazwę i formę prawną,
 - b) adres siedziby oraz dane kontaktowe,

- c) NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub numer innej ewidencji lub innego rejestru,
 - d) planowany obszar działania;
- 2) informacje o dotychczasowym doświadczeniu wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, a także doświadczeniu partnera w realizacji takich usług, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie;
 - 3) informacje dotyczące posiadanych zasobów rzeczowych i kadrowych przez wnioskodawcę, a także partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie;
 - 4) planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

3. Do wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej wnioskodawca dołącza:

- 1) statut lub inny akt wewnętrzny;
- 2) umowę partnerską, jeżeli planuje realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie;
- 3) projekt regulaminu organizacyjnego ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 4) zatwierdzone sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy;
- 5) opinię regionalnego ośrodka polityki społecznej właściwego ze względu na miejsce funkcjonowania wnioskodawcy o przebiegu dotychczasowej współpracy;
- 6) zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzające, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
- 7) zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
- 8) oświadczenia członków organu zarządzającego wnioskodawcy o niekaralności za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 38. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, rozpatrując wniosek o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, ocenia:

- 1) możliwość realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;

- 2) dotychczasowe doświadczenie w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 3) planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i kwalifikacje osób, przy których udziale będą realizowane te usługi;
- 4) spełnienie warunków, o których mowa w art. 36 ust. 3.

2. W przypadku złożenia wniosku poza terminem, o którym mowa w art. 37 ust. 1, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wydaje decyzję o odmowie przyznania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

Art. 39. Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej jest obowiązany do informowania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o każdej zmianie mającej wpływ na realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.

Art. 40. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego weryfikuje sposób realizacji usług wsparcia przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej oraz uzyskane efekty.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach weryfikacji, o której mowa w ust. 1, ma prawo:

- 1) wezwać ośrodek wsparcia ekonomii społecznej do przekazania informacji niezbędnych do dokonania tej weryfikacji, a ośrodek wsparcia ekonomii społecznej jest obowiązany do ich przedłożenia we wskazanym terminie, nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania do złożenia informacji;
- 2) wystąpić do regionalnego ośrodka polityki społecznej o opinię na temat sposobu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej.

Art. 41. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wzywa ośrodek wsparcia ekonomii społecznej do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub złożenia wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

Art. 42. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wydaje decyzję o utracie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej w przypadku:

- 1) stwierdzenia braku możliwości prawidłowej realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) niespełniania warunków, o których mowa w art. 36 ust. 3;
- 3) nieprzekazania informacji, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1;

- 4) bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w art. 41;
- 5) złożenia przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej wniosku o wydanie tej decyzji.

Art. 43. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi wykaz akredytowanych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej i udostępnia go na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 44. Wykaz, o którym mowa w art. 43, zawiera w odniesieniu do każdego podmiotu:

- 1) nazwę ośrodka wsparcia ekonomii społecznej i podmiotów go tworzących;
- 2) adres siedziby ośrodka wsparcia ekonomii społecznej i obszar jego działania;
- 3) okres, na jaki przyznano akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 4) dane kontaktowe.

Art. 45. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzór wniosku o ich przyznanie, mając na względzie konieczność oceny doświadczenia wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i możliwości efektywnej realizacji tych usług przez wnioskodawcę oraz zapewnienia przejrzystości danych zamieszczanych we wniosku.

Art. 46. Koszty związane z działaniami, o których mowa w art. 36–44, są pokrywane z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, lub mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 47. 1. Tworzy się Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Krajowym Komitetem”, jako organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Do zadań Krajowego Komitetu należy:

- 1) wyrażanie opinii o programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 30 pkt 1, oraz o projektach aktów prawnych i innych dokumentach związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej, a także o funkcjonowaniu ustawy;
- 2) opracowywanie propozycji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym;
- 3) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego okresowych informacji o swojej działalności.

3. Termin wyrażenia opinii przez Krajowy Komitet wynosi 30 dni od dnia doręczenia programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 30 pkt 1, oraz projektów aktów prawnych i innych dokumentów związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 48. 1. Krajowy Komitet składa się z co najmniej 15 członków, będących przedstawicielami:

- 1) organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych;
- 2) Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
- 3) jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) podmiotów ekonomii społecznej;
- 5) związków spółdzielczych i Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 6) związków zawodowych i organizacji pracodawców;
- 7) Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 8) instytutów badawczych i szkół wyższych.

2. Członków Krajowego Komitetu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, z tym że powołanie członków Krajowego Komitetu reprezentujących:

- 1) podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5–8, następuje spośród osób zgłoszonych przez te podmioty;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego następuje spośród osób zgłoszonych przez stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 3) podmioty ekonomii społecznej następuje spośród osób, z których każda ma poparcie co najmniej 10 podmiotów ekonomii społecznej.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odwołuje członka Krajowego Komitetu:

- 1) na jego wniosek;
- 2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1, reprezentowanego przez tego członka;
- 3) w przypadku skazania członka Krajowego Komitetu prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 4) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Krajowego Komitetu;
- 5) w innych uzasadnionych przypadkach.

Art. 49. 1. Posiedzenia Krajowego Komitetu są zwoływane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może zapraszać do uczestnictwa w posiedzeniach Krajowego Komitetu ekspertów oraz przedstawicieli organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej niereprezentowanych w Krajowym Komitecie.

Art. 50. Kadencja Krajowego Komitetu trwa 3 lata.

Art. 51. 1. Koszty funkcjonowania Krajowego Komitetu, związane z obsługą administracyjno-biurową oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach ekspertów, członków Krajowego Komitetu i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. Członkom Komitetu, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4, biorącym udział w posiedzeniach Krajowego Komitetu przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655).

Art. 52. Obsługę administracyjno-biurową Krajowego Komitetu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 53. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu, organizację oraz tryb działania Krajowego Komitetu, mając na względzie sprawne funkcjonowanie Krajowego Komitetu i wypełnienie przez niego obowiązków wynikających z ustawy oraz konieczność zapewnienia efektywnego dialogu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

Rozdział 3

Zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie regionalnym

Art. 54. 1. Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:

- 1) opracowuje regionalny program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodny ze strategią rozwoju województwa w zakresie polityki społecznej;
- 2) opracowuje i konsultuje z podmiotami ekonomii społecznej zakres interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach oraz innych dokumentach, w szczególności służących realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w art. 5 pkt 9a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych;
- 4) upowszechnia wiedzę o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej.

Art. 55. 1. Samorząd województwa tworzy Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Regionalnym Komitetem”.

2. Do zadań Regionalnego Komitetu należy:

- 1) wyrażanie opinii o regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz o projektach uchwał organów samorządu województwa dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) zapoznawanie się z efektami realizacji regionalnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz wyrażanie opinii na temat tych efektów.

3. Kadencja Regionalnego Komitetu trwa 3 lata.

Art. 56. 1. Regionalny Komitet składa się z przedstawicieli:

- 1) marszałka województwa;
- 2) wojewody;
- 3) jednostek samorządu terytorialnego z danego województwa;
- 4) podmiotów ekonomii społecznej prowadzących działalność na terenie województwa;
- 5) wojewódzkiej rady działalności pożytku publicznego;
- 6) związków spółdzielczych;
- 7) instytutów badawczych i szkół wyższych;
- 8) związków zawodowych i organizacji pracodawców.

2. Członków Regionalnego Komitetu powołuje i odwołuje marszałek województwa.

3. Organ wykonawczy samorządu województwa określi, w drodze uchwały, organizację oraz tryb powołania członków i działania Regionalnego Komitetu.

4. Koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach członków Regionalnego Komitetu i osób niebędących jego członkami pokrywa się z budżetu samorządu województwa.

5. Koszty, o których mowa w ust. 4, mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 57. 1. Samorząd województwa zapewnia realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 29.

2. Samorząd województwa samodzielnie realizuje usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 29, lub zleca ich realizację akredytowanemu ośrodkowi wsparcia ekonomii społecznej w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub stosując przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) lub ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079).

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa oraz może być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Samorząd województwa określa w regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 29, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług.

DZIAŁ IV

Ochrona danych osobowych

Art. 58. 1. Przedsiębiorstwo społeczne przetwarza dane osób, o których mowa w art. 2 pkt 6:

- 1) lit. a – w zakresie informacji o posiadaniu statusu osoby bezrobotnej;
- 2) lit. b – w zakresie informacji o posiadaniu statusu osoby poszukującej pracy oraz o spełnianiu pozostałych warunków określonych w tym przepisie;

- 3) lit. c – w zakresie informacji o posiadaniu orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 4) lit. d – w zakresie informacji o posiadaniu statusu absolwenta centrum integracji społecznej lub klubu integracji społecznej;
- 5) lit. e – w zakresie informacji o spełnianiu kryteriów, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym o posiadaniu z tego tytułu zaświadczenia o prawie do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;
- 6) lit. f – w zakresie informacji o posiadaniu zaświadczenia o prawie do otrzymywania specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 7) lit. g – w zakresie informacji o posiadaniu zaświadczenia o opuszczeniu:
 - a) po osiągnięciu pełnoletności – rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakładu poprawczego, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i młodzieżowego ośrodka wychowawczego,
 - b) w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem pełnoletności – rodzinnej pieczy zastępczej na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka;
- 8) lit. h – w zakresie informacji o posiadaniu orzeczenia o stanie zdrowia osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- 9) lit. i – w zakresie informacji o posiadaniu zaświadczenia o odbywaniu kary pozbawienia wolności oraz świadectwa zwolnienia z zakładu karnego lub zaświadczenia o opuszczeniu zakładu poprawczego;
- 10) lit. j – w zakresie informacji o wieku danej osoby;
- 11) lit. k – w zakresie informacji o posiadaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przetwarzane w zakresie niezbędnym do spełniania przesłanek warunkujących posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego, do ubiegania się

o wsparcie finansowe i rozliczenia go w ramach instrumentów przewidzianych w ustawie oraz do opracowania indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 6 ust. 1.

3. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów wynikających z ustawy, nie dłużej jednak niż przez 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym ustało zatrudnienie osoby, której dane te dotyczą.

Art. 59. 1. Wojewoda przetwarza dane osób, o których mowa w art. 2 pkt 6, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, o których mowa w art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 3 i art. 17, oraz prowadzenia kontroli w przedsiębiorstwie społecznym, o której mowa w art. 16.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza dane osób, o których mowa w art. 2 pkt 6, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowania administracyjnego zgodnie z art. 20.

3. Dane, o których mowa w ust. 1 i 2, są przechowywane przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do prowadzenia odpowiednio postępowań administracyjnych oraz kontroli.

Art. 60. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza dane osób zatrudnionych w ośrodkach wsparcia ekonomii społecznej, wykonujących zadania w ramach realizowanych przez ten ośrodek usług wsparcia, o których mowa w art. 29, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, o których mowa w art. 36 ust. 1 i art. 42.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do prowadzenia postępowań, o których mowa w ust. 1.

3. Przez osoby zatrudnione, o których mowa w ust. 1, rozumie się osoby wymienione w art. 5 ust. 3.

Art. 61. 1. Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej przetwarza dane osób korzystających z usług wsparcia, o których mowa w art. 29, w zakresie niezbędnym do realizacji tych usług.

2. W stosunku do osób, o których mowa w art. 2 pkt 6, przetwarza się dane w zakresie, o którym mowa w art. 58 ust. 1.

3. Dane, o których mowa w ust. 1 i 2, są przechowywane przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym uzyskano te dane.

Art. 62. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza dane kandydatów na członków i członków Krajowego Komitetu oraz innych osób, niebędących

członkami Krajowego Komitetu, biorących udział w jego posiedzeniach, w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania Krajowego Komitetu.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres niezbędny do wyłonienia kandydatów na członków Krajowego Komitetu oraz do prawidłowego funkcjonowania Krajowego Komitetu.

Art. 63. 1. Marszałek województwa przetwarza dane kandydatów na członków i dane członków Regionalnego Komitetu w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania Regionalnego Komitetu.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres niezbędny do wyłonienia kandydatów na członków Regionalnego Komitetu oraz do prawidłowego funkcjonowania Regionalnego Komitetu.

Art. 64. Dane, o których mowa w art. 58–63, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu, które polegają co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

DZIAŁ V

Przepisy zmieniające, przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Rozdział 1

Zmiany w przepisach

Art. 65. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.⁷⁾) w art. 17 w ust. 1 po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu:

„43a) dochody przedsiębiorstw społecznych działających w celu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... o ekonomii społecznej (Dz. U.), wydatkowane w roku podatkowym na cele związane z reintegracją zawodową

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872 i 1079.

i społeczną swoich pracowników w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów;”.

Art. 66. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10a ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnik warsztatu może brać udział w nieodpłatnych praktykach zawodowych u pracodawcy, w tym w spółdzielni socjalnej lub w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia ... o ekonomii społecznej (Dz. U.), zwanym dalej „przedsiębiorstwem społecznym”, w wymiarze do 15 godzin tygodniowo przez okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy.”;

2) w art. 21:

a) ust. 2f i 2f¹ otrzymują brzmienie:

„2f. Pracodawcy osiągający wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w ust. 2–2b, oraz jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2e, a także pracodawcy, o których mowa w art. 22 ust. 1, składają Zarządowi Funduszu:

- 1) informacje ewidencyjne zgłoszeniowe lub informacje aktualizacyjne – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym:
 - a) stali się podmiotami zobowiązanymi do składania informacji, o których mowa w pkt 2, a nie podlegali zgłoszeniu w informacji ewidencyjnej zgłoszeniowej ani w zgłoszeniowej deklaracji ewidencyjnej wpłat na Fundusz lub
 - b) uległy zmianie dane wykazane we wcześniejszej informacji ewidencyjnej lub w deklaracji ewidencyjnej wpłat na Fundusz;
- 2) informacje miesięczne o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy informacja;
- 3) informacje roczne o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – w terminie do dnia 20 stycznia za rok poprzedni.

2f¹. Pracodawca składa informacje, o których mowa w ust. 2f, przez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego, z wyjątkiem informacji ewidencyjnej zgłoszeniowej, którą składa w formie dokumentu pisemnego.”,

b) po ust. 2f¹ dodaje się ust. 2f² w brzmieniu:

„2f². Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, elementy i wzory informacji, o których mowa w ust. 2f, kierując się koniecznością zapewnienia dostępności tych wzorów oraz spójności i użyteczności danych pozyskiwanych na podstawie informacji, zautomatyzowanej weryfikacji zwolnienia pracodawcy z miesięcznych wpłat na Fundusz lub spełniania warunków wystawiania informacji o kwocie obniżenia tych wpłat.”;

3) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez: zakłady aktywności zawodowej, przedsiębiorstwa społeczne zatrudniające co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – jeżeli osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:

- 1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub
- 2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych

– w wysokości co najmniej 30%, zwanych dalej „sprzedającymi”.”;

4) art. 26g otrzymuje brzmienie:

„Art. 26g. 1. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna mogą otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu:

- 1) jednorazowo środki na utworzenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą:
 - a) nie wyższej niż sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia – w przypadku zobowiązania do utrzymania zatrudnienia tej osoby na utworzonym stanowisku pracy przez okres 12 miesięcy,

- b) wynoszącej powyżej sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia – w przypadku zobowiązania do utrzymania zatrudnienia tej osoby na utworzonym stanowisku pracy przez okres powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy
- pod warunkiem nieotrzymania bezzwrotnych środków publicznych na ten cel;
- 2) środki na finansowanie kosztów płacy osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota najniższego wynagrodzenia przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna w przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, która odbyła nieodpłatną praktykę zawodową w tym przedsiębiorstwie lub w tej spółdzielni, o której mowa w art. 10a ust. 3a, może otrzymać środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w okresie do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota najniższego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.
3. Jeżeli okres zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, jest krótszy niż wskazany w ust. 1 pkt 1, przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna są obowiązane zwrócić Funduszowi za pośrednictwem starosty otrzymane środki w wysokości proporcjonalnej do okresu pozostałego do upływu okresu określonego w ust. 1 pkt 1, jednak w wysokości nie mniejszej niż 1/6 ogólnej kwoty przyznanych środków.
4. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna dokonują zwrotu, o którym mowa w ust. 3, w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną lub od dnia utraty ważności orzeczenia potwierdzającego jej niepełnosprawność – w zależności od tego, która okoliczność wystąpi wcześniej.
5. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna nie zwracają środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną lub od dnia utraty ważności orzeczenia potwierdzającego jej niepełnosprawność zatrudnią inną osobę niepełnosprawną, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, przy czym wynikająca z tego powodu przerwa nie jest wliczana do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 1.
6. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna rozliczają otrzymane środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie określonym w umowie zawartej ze starostą

oraz zwracają Funduszowi za pośrednictwem starosty kwotę stanowiącą równowartość kwoty podatku naliczonego z tytułu zakupionych towarów i usług sfinansowanej z przyznanych środków, w stosunku do której odpowiednio przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna nabyły, zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego:

- 1) w terminie 90 dni od dnia złożenia deklaracji podatkowej dla podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, w przypadku gdy z deklaracji podatkowej za ten okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy;
- 2) w terminie 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu kwoty podatku, w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dla podatku od towarów i usług za dany okres rozliczeniowy, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, wynika kwota do zwrotu.

7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i warunki przyznawania, wypłaty, rozliczania i zwrotu przez przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnię socjalną środków, o których mowa w ust. 1,
- 2) elementy i wzory wniosków o przyznanie i wypłatę środków, o których mowa w ust. 1, oraz elementy i wzór rozliczenia tych środków,
- 3) elementy umów dotyczących przyznania środków, o których mowa w ust. 1, oraz dokumentację niezbędną do ich realizacji,
- 4) warunki zabezpieczenia zwrotu środków, o których mowa w ust. 1

– mając na względzie: zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 11 ust. 1, zapewnienie zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu, z uwzględnieniem efektywności przyznawania środków, w tym w zakresie odpowiedniego wykorzystania i utrzymania rzeczy i zwierząt finansowanych z przyznanych środków, a także zapewnienie dostępności postępowania w sprawie przyznawania, wypłaty i rozliczania środków oraz dostępności, kompletności i spójności wzorów wniosków i rozliczenia.”;

- 5) po art. 26g dodaje się art. 26h w brzmieniu:

„Art. 26h. Warunkiem udzielenia środków, o których mowa w art. 12a, art. 13, art. 26, art. 26e, art. 26g i art. 32, jest zabezpieczenie ich zwrotu w formie hipoteki, poręczenia, przelewu wierzytelności na zabezpieczenie, weksła z poręczeniem wekslowym (awal), gwarancji bankowej, zastawu na prawach lub rzeczach, blokady rachunku bankowego lub aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji przez dłużnika – adekwatnie do zabezpieczanej kwoty oraz sytuacji wnioskodawcy.”;

6) w art. 32 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej lub będący przedsiębiorstwem społecznym może otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu:

1) dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych;

2) zwrot kosztów:

a) budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu,

b) transportowych,

c) administracyjnych.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 2:

1) dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów wnioskodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

2) może być przyznany wnioskodawcy, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%.”;

7) art. 32a otrzymuje brzmienie:

„Art. 32a. Fundusz udziela pomocy, o której mowa w art. 32 ust. 1, na podstawie umowy zawartej z pracodawcą prowadzącym zakład pracy chronionej lub będącym przedsiębiorstwem społecznym.”.

Art. 67. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1 w pkt 33 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 34 w brzmieniu:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 857 i 1079.

„34) działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.).”;

- 2) w art. 5 w ust. 6 po wyrazach „pkt 33” dodaje się wyrazy „i 34”.

Art. 68. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 oraz z 2022 r. poz. 218) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Usługi, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane na rzecz pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.).”;

- 2) w art. 18 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej mogą być realizowane przez klub integracji społecznej na rzecz pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66 i 1079) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16b:

- a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie potencjału podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;”;

- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Strategia, o której mowa w ust. 1, opracowana przez gminę i powiat określa usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.⁹⁾), zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie.”;

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 857 i 1079.

- 2) w art. 23 w ust. 1a skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243 i 1535)”.

Art. 70. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, 830 i 1079) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 46:

- a) w ust. 1:

- pkt 1d otrzymuje brzmienie:

„1d) przyznać spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu, o którym mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.), zwanemu dalej „przedsiębiorstwem społecznym”, jednorazowo środki na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia;”

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przyznać spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu, środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, dla zatrudnionego skierowanego bezrobotnego lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej;”

- b) ust. 2d otrzymuje brzmienie:

„2d. Spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które otrzymały z Funduszu Pracy jednorazowo środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1d, są obowiązane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli zatrudniały w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące na utworzonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego

pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej albo naruszyły inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.”,

c) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które otrzymały z Funduszu Pracy środki, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są obowiązane dokonać ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli zatrudniały w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 12 miesięcy od dnia przyznania tych środków skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej albo naruszyły inne warunki umowy o finansowanie kosztów wynagrodzenia.”,

d) ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu jednorazowo środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1d,
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 1b, jednorazowo środków, o których mowa w ust. 1 pkt 3,
- 3) szczegółowe warunki i tryb przyznawania spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu środków, o których mowa w ust. 1 pkt 4,
- 4) formy zabezpieczenia zwrotu środków na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, utworzenie stanowiska pracy lub finansowanie kosztów wynagrodzenia w spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwie społecznym – w przypadku niedotrzymania warunków umowy dotyczącej ich przyznania

– mając na względzie zwiększenie mobilności osób określonych w ust. 1 pkt 1b, 3 i 4 oraz w ust. 1b, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis w przypadku wypłaty środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1d, 3 i 4.”;

2) w art. 108 w ust. 1:

a) pkt 41 otrzymuje brzmienie:

„41) zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, oraz wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, i instrumentów wsparcia przedsiębiorstwa społecznego, o których mowa w art. 21 i art. 22 ustawy z dnia o ekonomii społecznej;”;

b) w pkt 63 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 64 w brzmieniu:

„64) kosztów programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.”;

3) po art. 109l dodaje się art. 109m w brzmieniu:

„Art. 109m. Minister właściwy do spraw pracy może przekazać na zadania realizowane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego środki Funduszu Pracy na realizację programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej, w wysokości nie wyższej niż 20 mln zł rocznie.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763 i 764) w art. 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.¹⁰⁾), których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu, po przeprowadzeniu konkursu, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.”.

Art. 72. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 857 i 1079.

„2. Spółdzielnia socjalna działa na rzecz:

- 1) społecznej reintegracji jej członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej będących osobami, o których mowa w art. 4 ust. 1, przez co należy rozumieć działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych,
- 2) zawodowej reintegracji jej członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej będących osobami, o których mowa w art. 4 ust. 1, przez co należy rozumieć działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych

– a działania te nie są wykonywane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez spółdzielnię socjalną.”;

- 2) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Spółdzielnię socjalną mogą założyć osoby, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.), posiadające pełną zdolność do czynności prawnych.”;

- 3) w art. 5:

- a) w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Liczba osób, o których mowa w ust. 5, nie może być większa niż 50% ogólnej liczby członków spółdzielni socjalnej, z zastrzeżeniem ust. 6a oraz art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b.”,

- b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadku uzyskania przez spółdzielnię socjalną statusu przedsiębiorstwa społecznego, o którym mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej, liczba osób, o których mowa w ust. 5, nie może być większa niż 70% ogólnej liczby członków spółdzielni socjalnej.”;

- 4) w art. 15b ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do konsorcjum spółdzielczego może przystąpić podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. d–f ustawy z dnia o ekonomii społecznej, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu art. 2 pkt 3 tej ustawy.”;

5) art. 19a otrzymuje brzmienie:

„Art. 19a. Rada Ministrów przedkłada Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej w okresach trzyletnich, najpóźniej do dnia 30 listopada, informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych na podstawie danych przekazanych ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego przez związki rewizyjne właściwe dla spółdzielczości socjalnej do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia informacji.”.

Art. 73. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 oraz z 2022 r. poz. 91, 655, 764 i 830) w załączniku do ustawy w części II w ust. 21 w kolumnie 4 dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

„19) zaświadczenie wydawane przedsiębiorstwu społecznemu na podstawie art. 27 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.)”.

Art. 74. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Fundusz może wspierać działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności działania w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej podejmowane przez przedsiębiorstwo społeczne na rzecz swoich pracowników będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.)”;

2) po art. 6a dodaje się art. 6aa w brzmieniu:

„Art. 6aa. Środki Funduszu przeznacza się także na wsparcie udzielane w ramach programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej, na zasadach określonych w tej ustawie.”;

3) w art. 18 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Środki Funduszu przeznaczone na realizację programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej, stanowią koszty Funduszu.”.

Art. 75. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 361 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25, 872 i 1079.

„3. Zamawiający może żądać dokumentów lub oświadczeń na potwierdzenie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, w szczególności zaświadczenia, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.).”.

Rozdział 2

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Art. 76. Do spraw dotyczących środków określonych w art. 12a, art. 13, art. 26, art. 26e, art. 26g i art. 32 ustawy zmienianej w art. 66, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 77. Do postępowań o udzielenie zamówienia, w których zastosowano zastrzeżenie, o którym mowa w art. 361 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 75, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 78. Strategie rozwiązywania problemów społecznych oraz strategie w zakresie polityki społecznej opracowane na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 69, w brzmieniu dotychczasowym, są realizowane przez okres, na który zostały opracowane.

Art. 79. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 21 ust. 2f i art. 26g ust. 5 ustawy zmienianej w art. 66, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 2f² i art. 26g ust. 7 ustawy zmienianej w art. 66, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
 - 2) art. 32 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 66 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 66,
 - 3) art. 46 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 70, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 70, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą
- jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

Art. 80. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powoła członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 47 ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej powołany na podstawie przepisów dotychczasowych działa do dnia powołania członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 47 ust. 1.

3. Marszałek województwa powoła członków Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 55 ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4. Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej utworzone na podstawie przepisów dotychczasowych działają do dnia powołania członków Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 55 ust. 1.

Art. 81. Rada Ministrów na podstawie informacji uzyskanych od organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego przedstawia po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z wykonania ustawy w terminie do dnia 30 listopada roku następnego.

Art. 82. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowania ustawy na lata 2022–2031 wyniesie 2944 tys. zł, z tego w części 44 – Zabezpieczenie społeczne w roku:

- 1) 2022 – 72 tys. zł;
- 2) 2023 – 72 tys. zł;
- 3) 2024 – 350 tys. zł;
- 4) 2025 – 350 tys. zł;
- 5) 2026 – 350 tys. zł;
- 6) 2027 – 350 tys. zł;
- 7) 2028 – 350 tys. zł;
- 8) 2029 – 350 tys. zł;
- 9) 2030 – 350 tys. zł;
- 10) 2031 – 350 tys. zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów rzeczowych związanych z obsługą realizacji zadań wynikających z ustawy.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, w zakresie części 44 – Zabezpieczenie społeczne jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 83. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 65 i art. 70 pkt 2 lit. b i pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE

Konstytucyjne zasady społecznej gospodarki rynkowej, idee i wartości solidarności społecznej, a także dążenie do pełnego i produktywnego zatrudnienia stoją u podstaw działań, których celem jest łączenie aktywności ekonomicznej z dążeniem do przewyższania problemów społecznych oraz do zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Działania te w szczególności obejmują aktywizację oraz reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych) oraz zapewnianie obywatelom dostępu do efektywnych i wysokiej jakości usług społecznych. Aktywność ta jest podejmowana i realizowana najczęściej przez podmioty pozarządowe i wytycza ona granice obszaru ekonomii społecznej. Działalność w tym obszarze, dzięki wsparciu władz publicznych, skutecznie integruje wspólnoty lokalne i działa na rzecz ich rozwoju oraz wzrostu spójności społecznej, nie naruszając jednocześnie reguł konkurencji.

Celem projektowanej regulacji jest zatem aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności: bezrobotnych czy też osób niepełnosprawnych, przez tworzenie wysokiej jakości, stabilnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Ekonomia społeczna ma stanowić narzędzie reintegracji społecznej i zawodowej, realizować cele zatrudnieniowe, a także wspierać szeroko rozumiany rozwój lokalny w jednostkach samorządu terytorialnego. Wsparcie rozwoju lokalnego wydaje się być w szczególności pożądane w sytuacji rosnącego zapotrzebowania na usługi społeczne wiążące się przede wszystkim ze zmianami demograficznymi w Polsce.

Kierunki rozwoju ekonomii społecznej zostały wyznaczone w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), będącej obecnie kluczowym dokumentem o charakterze strategicznym na poziomie kraju. Doprecyzowanie i rozwinięcie zapisów SOR dotyczących rozwoju ekonomii społecznej, włączenia jej w główny nurt polityk publicznych, a także nadania charakteru istotnego instrumentu aktywnej polityki społecznej oraz stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy, ma miejsce w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 r. Ekonomia solidarności społecznej (KPRES)¹. Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy wynikają bezpośrednio z zapisów KPRES. Projekt stanowi także realizację Rządowego Programu *Dostępność Plus*, w którym założono zwiększenie dostępności usług społecznych,

¹ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 r. Ekonomia solidarności społecznej jest programem rozwoju w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn. zm.) i stanowi załącznik do uchwały nr 11 Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej” (M.P. poz. 214).

charakteryzujących się wysoką jakością oraz zindywidualizowanym podejściem do odbiorców, przez wzmocnienie potencjału podmiotów ekonomii społecznej i podkreśleniu ich istotnej roli w świadczeniu usług społecznych.

Zgodnie z wyznaczanymi w dokumentach programowych i strategicznych założeniami, ustawa kompleksowo reguluje sferę ekonomii społecznej. Zakres regulacji obejmuje kwestie przedsiębiorstw społecznych oraz zasad i form wsparcia rozwoju sektora ekonomii społecznej. Niektóre aspekty aktywności w obszarze ekonomii społecznej są już uregulowane w innych przepisach. Dotyczy to chociażby zasad prowadzenia przez podmioty ekonomii społecznej działalności gospodarczej i odpłatnej działalności pożytku publicznego czy też funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego i spółdzielni socjalnych. Nie zmienia to jednak faktu, że ustawa uzupełnia istniejącą lukę legislacyjną, stając się jednocześnie podstawowym aktem prawnym regulującym sferę aktywności, jaką jest ekonomia społeczna.

Na kształt rozwiązań ujętych w projekcie ustawy istotny wpływ miały również doświadczenia z wspierania rozwoju ekonomii społecznej w ramach działań współfinansowanych ze środków europejskich. W ten sposób wypracowano m.in. definicję przedsiębiorstwa społecznego, nadano kształt podstawowym instrumentom wsparcia, a także określono ramy organizacyjne na szczeblu krajowym i regionalnym. Rozwiązania te, po dopasowaniu do krajowych uwarunkowań organizacyjnych i legislacyjnych, są obecne w projekcie ustawy. Dzięki temu będzie możliwe utrwalenie mechanizmów, które sprawdzały się do tej pory na gruncie przedsięwzięć współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. W przypadku instrumentów wsparcia będzie możliwe ich dalsze równoległe funkcjonowanie i finansowanie w oparciu o środki europejskie i krajowe. Dzięki temu będzie możliwe zwiększanie skali oddziaływania przy zachowaniu komplementarności tych instrumentów.

Definicje ustawowe

Ekonomia społeczna

Ekonomia społeczna to pojęcie o szerokim zakresie znaczeniowym. Obejmuje ono zróżnicowane formy aktywności zarówno ze sfery gospodarczej, jak i społecznej. Aktywność ta oznacza przede wszystkim działania oddolne obywateli, realizowane wspólnie w określonym społecznym celu. Jednocześnie ekonomia społeczna jest również w istotny sposób powiązana z zadaniami realizowanymi przez administrację publiczną, zwłaszcza samorządową, w sferze usług społecznych i rozwoju lokalnego. Proces definiowania pojęcia ekonomii społecznej w polskiej polityce publicznej przebiegał co najmniej od 2005 r. i pozostawał powiązany w szczególności z działaniami współfinansowanymi ze środków europejskich. W tym czasie

ukształtowały się zarówno definicja funkcjonująca na gruncie KPRES, jak i sposób funkcjonowania instytucji zaangażowanych w te działania. Z tych względów podstawowym punktem odniesienia dla definicji ujętej w ustawie jest właśnie sposób określenia znaczenia tego pojęcia przyjęty w kluczowym dla ekonomii społecznej dokumencie programowym.

W ustawie wskazano, że ekonomia społeczna to działalność na rzecz społeczności lokalnej, polegająca na aktywności na trzech zasadniczych płaszczyznach. Pierwsza z nich to sfera usług społecznych. Działania w tym obszarze mają być odpowiedzią na potrzeby lokalnych społeczności i są realizowane w interesie i na rzecz osób je tworzących. Druga z kluczowych sfer odnosi się do wymiaru solidarnościowego i jest realizowana przez te podmioty ekonomii społecznej, w szczególności **przedsiębiorstwa społeczne**, które w ramach swojej działalności przyjmują funkcje tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Trzeci obszar aktywności to społeczna i zawodowa reintegracja. Co istotne nie należy rozpatrywać w tym kontekście jedynie działań realizowanych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w rozumieniu ustalonym w art. 2 pkt 6 ustawy. Reintegracja ta może mieć szerszy zakres podmiotowy (obejmując np. osoby bezdomne). Aktywność na powyższych polach powinna służyć społecznościom lokalnym. Zastrzeżenia tego nie należy rozumieć w kategoriach określających skalę ekonomicznej lub społecznej działalności podmiotów ekonomii społecznej. Powiązanie pojęcia ekonomii społecznej ze społecznością lokalną wynika zarówno z zakorzenienia ekonomii społecznej w konkretnym kontekście społeczno-ekonomicznym, z bazowania na oddolnej aktywności członków tych społeczności mającej na celu rozwiązywanie jej problemów, a także z korzyści (np. większej spójności społecznej, lepszego dostępu do usług społecznych), które powinny być udziałem tej społeczności. Ekonomia społeczna pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz sektora organizacji pozarządowych niedziałających w celu maksymalizacji zysku. Samo pojęcie ekonomii społecznej, mające wiele odniesień i definicji zarówno w wymiarze międzynarodowym, jak i krajowym, zostało dotąd wielokrotnie określone, w tym w KPRES. Kategoria ta jest opisywana za pomocą cech wspólnych oraz zasad funkcjonowania identyfikujących różne podmioty działające w obszarze ekonomii społecznej. Za zasady wyróżniające podmioty ekonomii społecznej uznaje się:

- nadrzędność celów społecznych nad celami ekonomicznymi,
- nadrzędność świadczenia usług dla członków, pracowników lub wspólnoty nad kategoriami bezwzględного zysku,
- autonomiczne zarządzanie i partycypacyjny proces decyzyjny,

- prowadzenie w sposób regularny działalności w oparciu o instrumenty ekonomiczne oraz ponoszenie w związku z tą działalnością ryzyka ekonomicznego.²

W ustawie zaproponowano szerokie określenie form działalności mieszczących się w zakresie pojęciowym ekonomii społecznej. Wskazane powyżej cele można realizować zarówno w ramach działalności gospodarczej, a także działalności pożytku publicznego (odpłatnej i nieodpłatnej) oraz innej działalności o charakterze odpłatnym.

Zakres podmiotowy omawianego pojęcia został określony w art. 2 pkt 5 projektowanej ustawy i w opinii projektodawcy zawarty tam katalog jest wyczerpujący i kompletny. W ostatnich latach katalog ten kształtował się w ramach interwencji współfinansowanej ze środków europejskich, realizowanej przez organy zaangażowane we wspieranie rozwoju ekonomii społecznej. Jednocześnie tworzące go podmioty, chociaż nie są jednorodne co do formy prawnej i struktury organizacyjnej, w różnym stopniu wpisują się i wypełniają wskazane powyżej cechy charakterystyczne dla podmiotów ekonomii społecznej, umożliwiając jednocześnie wyznaczenie zakresu samego pojęcia ekonomii społecznej. Z perspektywy stosowania przepisów ustawy zdefiniowanie katalogu podmiotowego ułatwi organom administracji publicznej ich identyfikację oraz realizację zadań wynikających z ustawy.

Podmioty ekonomii społecznej

Pojęcie ekonomii społecznej jest recypowane do ustawy z doktryny nauk społecznych. Jednym z aspektów ekonomii społecznej jest rozumienie jej jako sfery z pogranicza działalności *not for profit* realizującej przede wszystkim cele społeczne oraz działalności o charakterze „zekonomizowanym”, której niezbędnym elementem jest pobieranie odpłatności za świadczone usługi. Podmioty zaliczane do sektora ekonomii społecznej łączą te pozornie rozbieżne cechy na różne sposoby i w różnych proporcjach. Wyróżnienie stosunkowo szerokiej grupy podmiotów ekonomii społecznej ma na celu zawarcie w tym katalogu możliwie pełnego spektrum form prawnych, które są wymieniane jako przedstawiciele tego sektora w literaturze przedmiotu. Są tu więc zaliczane zarówno podmioty *not for profit*, a nawet *non-profit*, dla których pierwiastek „zekonomizowania” ogranicza się w istocie do faktu świadczenia jakiegoś typu usług (np. organizacje pozarządowe prowadzące jedynie działalność nieodpłatną pożytku

² Z kolei według definicji sformułowanej przez europejską sieć badawczą EMES (European Research Network) inicjatywy wpisujące się w przedsiębiorczość społeczną powinny charakteryzować się spełnianiem kryteriów ekonomicznych (prowadzeniem w sposób względnie ciągły, regularny działalności w oparciu o instrumenty ekonomiczne, niezależnością, suwerennością instytucji w stosunku do instytucji publicznych; ponoszeniem ryzyka ekonomicznego; istnieniem choćby nielicznego płatnego personelu) i społecznych (wyraźną orientacją na społecznie użyteczny cel przedsięwzięcia; oddolnym, obywatelskim charakterem inicjatywy; specyficznym, możliwie demokratycznym systemem zarządzania; możliwie wspólnotowym charakterem działania; ograniczoną dystrybucją zysków).

publicznego), jak i podmioty, u których w sensie formalnym przeważa pierwiastek gospodarczy. Do tej drugiej kategorii podmiotów można zaliczyć np. spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, nieprowadzące innej działalności niż gospodarcza, jednak realizujące doniosłą funkcję społeczną przez dobór osób zatrudnionych. Pomiędzy nimi znajdują się takie podmioty, które łączą działalność pożytku publicznego z typową działalnością gospodarczą – jak spółdzielnie socjalne oraz spółki kapitałowe nienastawione na osiąganie zysku, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.). Zaproponowany w ustawie katalog podmiotów ekonomii społecznej jest wyczerpujący, należy jednak mieć na uwadze, że obejmuje on również podmioty niewymienione wprost. W szczególności dotyczy to pojęcia organizacji pozarządowych, do których są zaliczane np. koła gospodyń wiejskich, których funkcjonowanie uregulowano w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 2256). Podmioty te uzyskały nie tylko osobowość prawną, ale mogą one również prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą, a także otrzymywać dotacje celowe.

Powyższa różnorodność wskazuje na to, że katalog podmiotów ekonomii społecznej nie może w żadnym razie ograniczać się do podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Materia ekonomii społecznej wymaga regulacji dostosowanej do złożoności zjawiska. Jednocześnie szerokie ujęcie tego katalogu jest możliwe także z uwagi na relatywnie niewielki zawarty w projekcie ustawy zakres unormowań adresowany do wszystkich podmiotów ekonomii społecznej. Ponadto do podmiotów działających *stricte non-profit* jest adresowana ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stąd też nie ma potrzeby, aby niniejsza ustawa w szerszym zakresie normowała tę problematykę.

Szeroki katalog podmiotów ekonomii społecznej obejmuje także jednostki reintegracyjne, w których szczególne znaczenie ma aspekt solidarności społecznej z osobami najbardziej potrzebującymi wsparcia. Podstawowym celem tych jednostek, tj.: warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), centrów integracji społecznej (CIS), klubów integracji społecznej (KIS), jest realizacja działań reintegracyjnych w stosunku do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ujęcie tych jednostek w katalogu podmiotów ekonomii społecznej ma zarówno istotny wymiar definicyjny, jak i praktyczny. Z perspektywy określenia zakresu podmiotowego sfery ekonomii społecznej jest istotne bezpośrednie wskazanie, że mieszczą się w niej i odgrywają istotną rolę, nieposiadające osobowości prawnej, jednostki koncentrujące się na wspieraniu aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, mimo że forma ich działalności nie opiera się na zatrudnianiu

takich osób (CIS, KIS, WTZ), lecz na obejmowaniu ich bezpośrednim wsparciem. Taki katalog ułatwia wskazanie pożądanego zakresu podmiotowego instrumentów określonych w ustawie. Zapis ten pozwala m.in. określić, że tworzenie i rozwijanie podmiotów ekonomii społecznej w ramach resortowego programu wspierania ekonomii społecznej odnosi się również do wskazanych powyżej jednostek. Dzięki jednoznaczemu ujęciu jednostek reintegracyjnych w katalogu podmiotów ekonomii społecznej można także ustalić, że zakres działań planistycznych i programowych nie powinien wyłączać tej grupy podmiotów, niezależnie od tego, czy podmiotem prowadzącym są jednostki samorządu terytorialnego czy też podmioty ekonomii społecznej. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych w ustawie wprowadzono pojęcie „jednostek tworzących podmioty ekonomii społecznej”. Odnosi się ono jedynie do wskazanych powyżej jednostek nieposiadających osobowości prawnej. Taki mechanizm pozwoli jednoznacznie przesądzić, że w przypadkach, w których na gruncie mechanizmów ustawowych konkretny CIS, KIS, WTZ lub ZAZ miałby zaciągać indywidualne zobowiązania, jest konieczne zaangażowanie podmiotu prowadzącego taką jednostkę, posiadającego zdolność do czynności prawnych. Rozwiązanie to będzie miało np. zastosowanie w przypadku korzystania przez te podmioty z resortowego programu wspierania ekonomii społecznej.

Sformułowany w ustawie katalog podmiotów ekonomii społecznej nie jest jednorodny. Obejmuje on podmioty różniące się między sobą w zakresie osobowości prawnej, prowadzenia działalności gospodarczej czy członkostwa. Niemniej jednak właśnie takie podejście pozwala na całościowe ujęcie specyfiki tej formy społecznej aktywności, jaką jest ekonomia społeczna. Wskazanie w ustawie katalogu podmiotów ekonomii społecznej ma także określony wymiar praktyczny. Dzięki temu jest możliwe sprawne zidentyfikowanie tych podmiotów bez potrzeby sprawdzania ich indywidualnej sytuacji. Służy to innym podmiotom gospodarczym, ale także podmiotom publicznym, które będą korzystać z przewidzianych w ustawie rozwiązań. Alternatywą dla tego rozwiązania byłoby zdefiniowanie podmiotu ekonomii społecznej przez zestaw cech charakterystycznych dla aktywności w sferze ekonomii społecznej. Takie rozwiązanie oznaczałoby konieczność zaangażowania dodatkowych nakładów czasu i środków w proces weryfikowania sytuacji i statusu poszczególnych podmiotów. Mogłoby to również stanowić barierę dla stosowania rozwiązań zawartych w projekcie, nie przynosząc dodatkowych korzyści. Warto również zauważyć, że w pracach nad przygotowaniem projektu ustawy, toczących się przy udziale podmiotów ekonomii społecznej, nie wskazywano na potrzebę uzupełnienia tego katalogu o konkretną grupę podmiotów czy też organizacji.

Reintegracja społeczna i zawodowa

Mianem reintegracji zawodowej określa się działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych. Przez reintegrację społeczną rozumie się natomiast działania mające na celu odbudowanie lub nabycie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. Oba pojęcia pojawiają się na gruncie różnych regulacji prawnych w podobnym ujęciu, w szczególności w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176, z późn. zm.), do której odwołują się inne akty prawne, jak choćby ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.). Przepisy o zatrudnieniu socjalnym definiują reintegrację społeczną jako „działania, w tym również o charakterze samopomocowym, mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w centrum integracji społecznej, klubie integracji społecznej lub zatrudnionej u pracodawcy, umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu”. Reintegracja zawodowa jest opisana jako „działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w centrum integracji społecznej i klubie integracji społecznej zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy”. Z uwagi na odniesienie tych definicji wprost do działań prowadzonych w określonych placówkach, było niezasadne zawarcie w projekcie ustawy odwołania do istniejących wcześniej definicji. Przejmując zasadnicze elementy pojęć, niniejszy projekt ustawy definiuje oba typy reintegracji w sposób nieco bardziej ogólny, co ma uzasadnienie w szerszym, aniżeli w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, zakresie regulacji ustawowej. Takie rozwiązanie pozwoli uporządkować definiowaną sferę. Ze względu na fakt, że reintegracja na gruncie ustawy o ekonomii społecznej będzie się odnosić do całego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym określonego tą ustawą, jest zasadne włączenie rehabilitacji dotyczącej osób niepełnosprawnych w zakres pojęcia reintegracji (zarówno zawodowej, jak i społecznej), stanowiącej działania skierowane do najszerszego katalogu podmiotowego.

Z powyższych względów w art. 72 pkt 1 zaproponowano zmianę do art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085). W wyniku tego pojęcia reintegracji społecznej i reintegracji zawodowej zdefiniowane w niniejszej ustawie będą miały zastosowanie również do działań realizowanych przez spółdzielnie socjalne na

rzecz osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Dzięki temu będzie możliwe zachowanie spójności pomiędzy regulacjami wyznaczającymi ramy działalności podmiotów, takich jak spółdzielnie socjalne i przedsiębiorstwa społeczne, które działają w podobnej formule i na rzecz realizacji podobnych celów.

Jednocześnie dokonano zmiany w art. 15b ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (art. 72 pkt 4 projektu ustawy), przez poszerzenie katalogu podmiotów, które mogą przystąpić do konsorcjum spółdzielczego o podmioty ekonomii społecznej, m.in.: spółdzielnie pracy, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, a także spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1133, z późn. zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

Wykluczenie społeczne to w szczególności brak lub ograniczone możliwości uczestniczenia w życiu społecznym, politycznym, kulturalnym lub gospodarczym. Projekt ustawy określa kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Celem przepisów było możliwie szerokie uwzględnienie czynników tego zagrożenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Szerokie ujęcie „osób społecznie marginalizowanych” reprezentuje chociażby prawo zamówień publicznych, w ramach regulacji dotyczących tzw. zamówień zastrzeżonych. Jednocześnie wprowadzenie definicji ustawowej ma ścisły związek z określanym w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczająca do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego.

Do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zalicza się przede wszystkim osoby niepełnosprawne, których potrzebę reintegracji projekt ustawy uwzględnia w sposób szczególny w rozwiązaniach dotyczących przedsiębiorstwa społecznego.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności wskazują, że po okresowej stabilizacji wartość wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym, oscylująca w granicach 22–23% na przestrzeni lat 2013–2015, od roku 2016 systematycznie rosła i w IV

kw. 2020 r. wynosiła już 28,7%. Podobnie rosła także wartość współczynnika aktywności zawodowej, która w IV kw. 2020 r. wyniosła 30,3%. Odwrotny trend można zauważyć w przypadku bezrobocia osób niepełnosprawnych, które spadło do poziomu 5,3%. Mimo pozytywnych zmian w zakresie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych na przestrzeni lat ich aktywność zawodowa nadal znacząco odbiega od aktywności zawodowej osób sprawnych. W IV kw. 2020 r. współczynnik aktywności zawodowej osób sprawnych w wieku produkcyjnym wynosił 81,9%, wskaźnik zatrudnienia 79,4%, a stopa bezrobocia 3,1%. Porównując powyższe wskaźniki, widać wyraźnie, że osoby niepełnosprawne w dalszym ciągu są grupą szczególnie narażoną na wykluczenie społeczne. Przyczyny takiego zjawiska są złożone, niemniej jednak biorąc pod uwagę stosunkowo niski wskaźnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz negatywne konsekwencje dla rynku pracy wywołane epidemią związaną z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, podejmowanie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne może być utrudnione.

Oprócz niepełnosprawności istnieją także inne istotne czynniki zagrożenia wykluczeniem na różnych płaszczyznach życia społecznego i zawodowego. Za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym uznaje się osoby bezrobotne, a w szczególności osoby długotrwale bezrobotne.

Wg stanu na koniec maja 2021 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych jako bezrobotnych było ponad 1 026 tys. osób, a stopa bezrobocia wyniosła 6,1%. Status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało blisko 846 tys. osób, co oznaczało, że około 82 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria, aby być zaliczonym do tej kategorii. Najliczniejszą zbiorowość w tej grupie stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Status taki posiadało ponad 540 tys. osób, tj. 52,6 % ogółu bezrobotnych.

Nie wszystkie osoby pozostające bez pracy posiadają status bezrobotnego, co nie oznacza, że ich sytuacja życiowa jest łatwiejsza. W katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym uwzględniono również osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy jako poszukujące pracy. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.) przyznanie takiego statusu, w odróżnieniu od statusu osoby bezrobotnej, nie wiąże się z koniecznością spełnienia określonych warunków dotyczących np. wcześniejszego zatrudnienia, wieku czy uprawnień emerytalnych. Co więcej za osoby poszukujące pracy uznane mogą być również osoby zatrudnione lub wykonujące inną pracę zarobkową. W ustawie nie zdecydowano się jednak na ujęcie w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wszystkich poszukujących pracy. Rozwiązanie takie oznaczałoby, że sam fakt poszukiwania nowego zatrudnienia jest

wystarczającą przesłanką do stwierdzenia wykluczenia społecznego oraz do otrzymania wsparcia np. w zakresie reintegracji w przedsiębiorstwie społecznym. W celu uniknięcia takiej sytuacji doprecyzowano warunki, w których osoby poszukujące pracy mogą zostać uznane za zagrożone wykluczeniem społecznym. Niezależnie od innych określonych w ustawie okoliczności podstawową przesłanką jest tu brak zatrudnienia w rozumieniu przywołanej powyżej ustawy. Osoba poszukująca pracy, bez zatrudnienia, zostanie uznana za osobę zagrożoną wykluczeniem społecznym, jeżeli mieści się w określonym przedziale wiekowym, tzn. jest w wieku do 30. roku życia albo po ukończeniu 50. roku życia. W takich przypadkach nie ma znaczenia, czy wykonuje ona inną pracę zarobkową. Rozwiązanie takie wynika z potrzeby skierowania wsparcia do grup, których aktywność na rynku pracy jest stosunkowo niska, oraz szanse na znalezienie zatrudnienia w oparciu o stabilne formy są ograniczone. Na wyzwania takie wskazano między innymi w *Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2021*. Ponadto za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zostaną uznani również poszukujący pracy bez zatrudnienia, którzy nie wykonują innej pracy zarobkowej. W tym przypadku ich wiek pozostaje bez znaczenia, a decydującą rolę odgrywa kwestia faktycznego pozostawania poza rynkiem pracy.

Z perspektywy reintegracyjnych funkcji ekonomii społecznej kolejną istotną grupą są absolwenci CIS oraz absolwenci KIS. Ujęcie ich w ustawowym katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wskazuje na współzależności występujące w sektorze ekonomii społecznej. W tym kontekście dotyczy ona podmiotów zatrudnienia socjalnego, w których często rozpoczyna się proces społecznej i zawodowej reintegracji osób w najtrudniejszej sytuacji życiowej oraz przedsiębiorstw społecznych, w których proces ten może być kontynuowany, zwłaszcza w odniesieniu do osób, dla których zatrudnienie na otwartym rynku pracy pozostaje niedostępne.

Wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ujęto także grupę opiekunów osób niepełnosprawnych (określonych zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615)), którzy ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną zmuszeni byli zrezygnować z aktywności zawodowej. Zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym może się dla nich wiązać z szansą na pogodzenie obowiązków opiekuńczych z powrotem do zawodowej aktywności. Jednocześnie podjęcie zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym może mieć wpływ na uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Z tego względu przed podjęciem pracy

w przedsiębiorstwie społecznym opiekun osoby niepełnosprawnej powinien zostać poinformowany o konsekwencjach takiej decyzji.

Ponadto za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym uznano także osoby opuszczające po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, a także osoby pozbawione wolności oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze oraz zakłady karne.

Ponieważ zdarza się, że w krytycznej sytuacji życiowej (z uwagi na złą sytuację materialną) znajdują się osoby niespełniające żadnych z powyższych kryteriów, w szczególności osoby pracujące, projekt ustawy określa jako zagrożone wykluczeniem społecznym także osoby spełniające kryteria dochodowe, umożliwiające korzystanie ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym uwzględniono również osoby starsze w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705), to jest osoby po 60. roku życia. Biorąc pod uwagę znaczenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym dla innych rozwiązań ustawowych, ujęcie w tym katalogu ww. grupy będzie służyć przede wszystkim integracji zawodowej i społecznej możliwej dzięki zatrudnieniu w przedsiębiorstwie społecznym. Rozwiązanie to może skłonić osoby starsze do dłuższej aktywności zawodowej.

Do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zaliczono także osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108, z późn. zm.). Rozwiązania ustawowe stwarzają możliwość wsparcia tej grupy nie tylko działaniami reintegracyjnymi realizowanymi w przedsiębiorstwie społecznym, ale także będą pobudzać ich aktywność zawodową.

Zaproponowany katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest szerszy od funkcjonującego obecnie katalogu założycieli spółdzielni socjalnej określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Zważywszy na analogię w celach i formach działania spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych, pozostawienie rozbieżności w tym zakresie jest nieuzasadnione. Z tego względu w art. 72 pkt 2 projektu ustawy wprowadzono zmianę w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych polegającą na odwołaniu się do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ujętego w art. 2 pkt 6 projektu ustawy o ekonomii społecznej. W praktyce oznacza

to poszerzenie możliwości zakładania spółdzielni socjalnych o osoby określone w art. 2 pkt 6 lit. e, f oraz h–k.

Usługi społeczne

Z pojęciem ekonomii społecznej, a zwłaszcza przedsiębiorstwa społecznego, łączy się kwestia usług społecznych. Są to usługi, których dostępność jest niezwykle istotna nie tylko z uwagi na indywidualny interes odbiorców, ale także z uwagi na interes społeczny. Usługi te nakierowane są na rozwiązywanie problemów społecznych i zaspokajanie kluczowych potrzeb, których członkowie społeczności lokalnych często nie są w stanie zaspokoić samodzielnie. Usługi społeczne mają często charakter deficytowy. Z jednej strony oznacza to niezaspokojone potrzeby społeczne, a z drugiej ograniczone zainteresowanie przedsiębiorców podejmowaniem takiej działalności. Ustawa odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818).

Przedsiębiorstwo społeczne

Uzyskiwanie statusu przedsiębiorstwa społecznego

W literaturze przedmiotu jako przedsiębiorstwa społeczne wskazuje się podmioty posiadające wyróżniający zestaw cech, takich jak: cele społeczne, ekonomiczny charakter działalności, partycypacja pracownicza, zatrudnianie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizacja usług społecznych. Mogą one działać w różnych formach prawnych. Należy zauważyć, że prawie żadna z osób prawnych działających na gruncie prawa polskiego nie posiada z mocy samego prawa wszystkich tych cech. O tym, czy za przedsiębiorstwo społeczne można uznać np. spółkę lub fundację, decydują okoliczności konkretnego stanu faktycznego – jej zapisy statutowe, podejmowane uchwały, zatrudnianie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponieważ cechy przedsiębiorstwa społecznego są zróżnicowane, analiza, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z takim podmiotem, może nastęrczać trudności. Z tego powodu w niniejszym projekcie ustawy nie zdecydowano się na wskazanie ogólnej definicji ani na wyliczenie istniejących form prawnych, ale na model przyznawania formalnego statusu przedsiębiorstwa społecznego. Dzięki temu przesłanki posiadania statusu oceniać się będzie podczas postępowania o jego nadanie (oczywiście będą one mogły być następnie weryfikowane podczas kontroli). Natomiast w dalszym obrocie prawnym podmiot ten będzie już jednoznacznie identyfikowany jako przedsiębiorstwo społeczne – np. przez kontrahentów lub organy administracji publicznej.

Nie zdecydowano się na wprowadzenie mechanizmu nadawania statusu przez sądy rejestrowe, jak ma to miejsce w przypadku statusu organizacji pożytku publicznego. Rozdzielenie zadania polegającego na nadawaniu statusu od funkcji nadzorczej ma szereg istotnych wad praktycznych. Przede wszystkim ograniczony jest zakres kognicji sądów rejestrowych. Sądy te, co do zasady, prowadzą postępowania dotyczące zupełnie innej materii. Ponadto ewentualne rozbieżności interpretacyjne przepisów nie mają szans być rozstrzygane na poziomie sądu o charakterze centralnym. W postępowaniu rejestrowym skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego nie przysługuje od postanowień w przedmiocie zmiany wpisu, takich jak np. nadawanie i odbieranie statusu organizacji pożytku publicznego. Z tego powodu orzecznictwo jest rozproszone i sięga zaledwie poziomu sądów okręgowych. Nie jest to sytuacja korzystna z punktu widzenia jednolitości stosowania prawa.

Ponadto ważne jest, aby status był nadawany i odbierany przez organ nadzoru, który specjalizowałby się w materii polityki społecznej. Od decyzji organów administracji publicznej przysługują skargi do sądów administracyjnych, które są rozpatrywane w ramach dwuinstancyjnego postępowania. Zatem w praktyce wnioskodawca będzie posiadał, w razie niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, więcej środków prawnych niż to ma miejsce w modelu przewidzianym dla nadawania statusu organizacji pożytku publicznego. Możliwość poddania ewentualnych wątpliwości w zakresie stosowania prawa pod rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu Administracyjnego będzie sprzyjać jednolitości stosowania przepisów.

W ustawie przewidziano, że status przedsiębiorstwa społecznego będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Podobną rolę wojewodowie pełnią, np. przyznając status CIS, KIS, zakładu pracy chronionej czy też ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne dotyczące spełniania przez przedsiębiorstwa społeczne warunków określonych w ustawie. Kompetencje te mają charakter komplementarny. Jednocześnie nie narusza to zadań innych organów, a w szczególności ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz samorządów województw do kształtowania i koordynowania odpowiednio krajowej i regionalnej polityki na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

Przesłanki nabycia statusu przedsiębiorstwa społecznego zostały w projekcie formalnie dookreślone, tak aby organ mógł jednoznacznie stwierdzić, czy zostały przez dany podmiot spełnione.

W ustawie wyraźnie wskazano, że status przedsiębiorstwa społecznego będą mogły posiadać podmioty ekonomii społecznej posiadające osobowość prawną tzn. spółdzielnie socjalne,

spółdzielnie pracy, organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Uprawnienie do aplikowania o uzyskanie tego statusu będą również posiadać jednostki tworzące podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. b i c ustawy. Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć wątpliwości w zakresie oceny, czy społecznie pożyteczne cele przypisane przedsiębiorstwu społecznemu realizowane są przez cały podmiot ekonomii społecznej czy też jedynie przez jego jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Analogiczne rozwiązanie przewidziano w przypadku statusu organizacji pożytku publicznego, który obejmuje podmiot posiadający osobowość prawną i nie jest przyznawany odrębnie dla jego oddziałów terenowych czy innych wewnątrznie wyodrębnionych jednostek.

Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego statusu przedsiębiorstwa społecznego ma także istotne znaczenie dla realizowanych do tej pory przedsięwzięć w zakresie wspierania rozwoju ekonomii społecznej finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Zarówno definicja przedsiębiorstwa społecznego, jak i niektóre istotne elementy systemu wsparcia tych podmiotów funkcjonowały do tej pory w ramach projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. Wejście w życie zaproponowanych w ustawie przepisów umożliwi zastąpienie niektórych rozwiązań ujmowanych do tej pory w dokumentach takich jak wytyczne, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818). Dzięki temu możliwe będzie zachowanie większej spójności we wsparciu finansowanym ze środków europejskich i krajowych. Jednocześnie niektóre rozwiązania stworzone na potrzeby projektowe (np. lista przedsiębiorstw społecznych) po wejściu w życie ustawy powinny być wygaszane w sposób stopniowy, aby zapewnić odpowiedni czas dla podmiotów ekonomii społecznej na zaadaptowanie się do nowych warunków prawnych.

Przesłanki nabycia statusu przedsiębiorstwa społecznego

Przesłanki nabycia statusu przedsiębiorstwa społecznego polegają na wypełnieniu jego niezbędnych cech konstytutywnych. Tak więc przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który prowadzi jakąś formę działalności odpłatnej. W polskim systemie prawnym jest to działalność odpłatna pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza. Ponadto jest to również prowadzona odpłatnie działalność oświatowa, o której mowa w art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) czy też działalność kulturalna w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i

prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194). Działalnością odpłatną w rozumieniu przepisów ustawy jest także niebędąca działalnością gospodarczą działalność zarobkowa kół gospodyń wiejskich, o której mowa w art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich. Przedsiębiorstwo społeczne nie jest przedsiębiorstwem w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Kodeks cywilny stanowi, że przedsiębiorstwo to zespół składników majątkowych i niemajątkowych służących prowadzeniu działalności gospodarczej. W projekcie ustawy przedsiębiorstwem społecznym jest zaś podmiot posiadający określony formalnoprawny status. Znaczenie określenia „przedsiębiorstwo” użyte w projekcie jest różne od pojęcia „przedsiębiorstwo” ugruntowanego w prawie cywilnym. Jednakże niezasadne byłoby poszukiwanie w związku z tą różnicą znaczeniową innego określenia, bowiem pojęcie „przedsiębiorstwa społecznego” utrwaliło się już w literaturze dotyczącej gospodarki społecznej. Jest to określenie używane w szeregu dokumentów oficjalnych, polskich i unijnych. Sam termin „przedsiębiorstwo” w rozumieniu niniejszego projektu ustawy bliski jest zresztą unijnemu rozumieniu tego zwrotu (ang. „enterprise”, używanego także w znaczeniu podmiotowym). Należy podkreślić, że prawo Unii Europejskiej rozumie działalność gospodarczą szerzej niż polska ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), jako wszelkiego rodzaju, nawet nieodpłatne oferowanie usług na rynku. Stąd też niewątpliwie przedsiębiorstwo społeczne będzie prowadzić działalność gospodarczą w rozumieniu prawa europejskiego. Nie będzie to zresztą pierwszy przypadek użycia w ustawie pojęcia „przedsiębiorstwo” w sposób odmienny od rozumienia cywilistycznego. Przykładowo ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1317) użyła tego określenia w stosunku do typu osoby prawnej, a więc w sensie podmiotowym, a nie przedmiotowym (jako zespołu składników majątkowych). Działalność gospodarcza w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców może nie być w ogóle przez przedsiębiorstwo społeczne prowadzona. Z uwagi na niezbędne elementy społeczne tej struktury organizacyjnej dopuszcza się, aby przedsiębiorstwem społecznym były podmioty *not for profit* (choć nie *non-profit*, ponieważ muszą prowadzić co najmniej działalność odpłatną pożytku publicznego lub inną działalność odpłatną niebędącą działalnością gospodarczą). W ustawie nie zdecydowano się na zawężenie możliwości przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego wyłącznie do podmiotów ekonomii społecznej prowadzących działalność gospodarczą. Poza wskazanymi powyżej przyczynami, rozwiązanie takie wynika również z doświadczeń we wspieraniu rozwoju ekonomii społecznej w oparciu o środki europejskie. Model przedsiębiorstwa społecznego, w którym możliwe jest prowadzenie działalności odpłatnej pożytku publicznego,

innej działalności odpłatnej lub działalności gospodarczej był wdrażany i upowszechniany w ramach działań współfinansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2014–2020. Rozwiązanie takie nie budziło wątpliwości po stronie podmiotów korzystających ze wsparcia, a także tych, które udzielały takiego wsparcia. Wprowadzenie ograniczenia w tym zakresie oznaczać mogłoby także ograniczenie trwałości podmiotów wspartych w ramach działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Za rozwiązaniem tym przemawia również kwestia potencjału sektora ekonomii społecznej. Z badań Głównego Urzędu Statystycznego z 2018 r. wynika, że odpłatną działalność pożytku publicznego (bez działalności gospodarczej) prowadziło ponad 19 tys. podmiotów ekonomii społecznej. Tymczasem działalność gospodarczą prowadziło jedynie ok. 7 tys. podmiotów. Rozwiązanie polegające na ograniczeniu możliwości uzyskiwania statusu przedsiębiorstwa społecznego jedynie do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą spowodowałoby zasadnicze ograniczenie grupy podmiotów ekonomii społecznej, dla których na początkowym etapie obowiązywania przepisów uzyskanie statusu byłoby łatwiejsze.

Oprócz prowadzenia działalności za odpłatnością projekt ustawy wskazuje, że podstawowym celem działania przedsiębiorstwa społecznego jest reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizacja usług społecznych. Powyższe rozróżnienie ma wpływ na katalog warunków, które podmiot aplikujący o status przedsiębiorstwa społecznego będzie zobowiązany spełnić.

Z uwagi na to, że wymiar społeczny przedsiębiorczości społecznej wyraża się nie tylko w realizacji funkcji reintegracyjnej, ale także w solidarnościowej strukturze organizacyjnej i sposobie zarządzania, projekt ustawy wprowadza następujące cechy konstytutywne przedsiębiorstwa społecznego. Musi ono być pracodawcą i zatrudniać nie mniej niż trzech pracowników na podstawie umowy o pracę albo spółdzielczej umowy o pracę. Status przedsiębiorstwa społecznego uzyskać mogą jednostki organizacyjne, a nie osoby fizyczne. Skoro zaś chodzi o podmioty zbiorowe, to należy zauważyć, że promowana powinna być wśród nich pracownicza forma zatrudnienia. Jednocześnie w stosunku do podmiotów, w których zatrudnione są mniej niż 3 osoby, trudno byłoby uzasadniać wprowadzanie relatywnie złożonego schematu organizacyjnego przedsiębiorstwa społecznego. Pracownicy, którzy zaliczają się do minimalnego stanu zatrudnienia, powinni wykonywać pracę w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy. Poniżej tego poziomu łatwo byłoby np. o fikcyjne zatrudnienie. Minimalne wymagania dotyczące liczby zatrudnionych pracowników zostały określone tak, aby możliwość uzyskania statusu była otwarta także dla lokalnych podmiotów ekonomii społecznej o niewielkiej skali działalności. Jednocześnie taki model odpowiada

strukturze zatrudnienia w sektorze non-profit stanowiącym istotną część populacji podmiotów ekonomii społecznej. Z wyników wstępnych przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny badania pn. *Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2018 r.* wynika, że zarówno mediana liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w organizacjach objętych badaniem, jak i mediana etatów w podmiotach zatrudniających pracowników na podstawie umowy o pracę wynosi odpowiednio 3 osoby i 3 etaty. Jednocześnie należy także pamiętać, że przedsiębiorstwa społeczne będą miały dostęp do usług wsparcia, które obejmować mogą m.in. pomoc w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających z przyznanego statusu. Należy także mieć na uwadze, że rozwiązanie takie było wdrażane w ramach przedsięwzięć współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a doświadczenia z ich realizacji wskazują, że pozostawienie ustalenie minimalnego stanu zatrudnienia na zaproponowanym poziomie jest odpowiednie.

Biorąc pod uwagę podobieństwo w zakresie kluczowych założeń konstrukcyjnych i funkcji występujące między spółdzielniami socjalnymi a przedsiębiorstwami społecznymi, w art. 72 pkt 3 ustawy wprowadzono do ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych mechanizm dopuszczający zwiększenie limitu zatrudnienia pracowników spoza katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do poziomu zaproponowanego w przedsiębiorstwie społecznym, tj. do 70% (art. 5 ust. 6 i 6a zmienianej ustawy). Zmiana ta pozwoli spółdzielniom, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, poszerzyć bazę pracowników o osoby niewymagające wsparcia reintegracyjnego. Rozwiązanie to może także przełożyć się na zwiększenie możliwości rozwojowych spółdzielni socjalnych, zwłaszcza w zakresie podejmowania działalności gospodarczej. Rozwiązanie to będzie również korzystne dla nowopowstających spółdzielni socjalnych korzystających z mechanizmu, o którym mowa w art. 5 przywołanej powyżej ustawy.

W przypadku podmiotu ekonomii społecznej zainteresowanego statusem przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym, kluczowym warunkiem jest zachowanie odpowiedniej proporcji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym do ogólnej liczby osób zatrudnionych. W projekcie zaproponowano, aby minimalny udział zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwie społecznym wynosił 30% ogółu osób zatrudnionych. Na potrzeby ustalenia, czy warunek ten jest spełniony, za osoby zatrudnione w przedsiębiorstwie społecznym uznaje się, poza osobami pracującymi na podstawie umów o pracę i spółdzielczych umów o pracę, także osoby związane

z przedsiębiorstwem umowami cywilnoprawnymi oraz tzw. samozatrudnionych. Zdarza się bowiem, że np. osoba na stanowisku zarządzającym jest zatrudniona na podstawie tzw. „kontraktu menedżerskiego”, czyli umowy cywilnoprawnej. Mimo to nie ulega wątpliwości, że z organizacyjnego punktu widzenia nie jest zewnętrzną dostawcą usług, ale znajduje się wewnątrz struktury organizacyjnej i pełni podobną funkcję co pracownicy. Na umowy cywilnoprawne zatrudniane bywają często również osoby o najniższej pozycji w danej jednostce organizacyjnej. Nierzadko zresztą pozapracownicze formy zatrudnienia są w istocie umowami o pracę, co narusza Kodeks pracy i jest niekorzystnym zjawiskiem społecznym. Celem regulacji jest zniechęcanie do stosowania pozapracowniczych form zatrudnienia przez przedsiębiorstwa społeczne.

Z uwagi na złożoność możliwych stanów faktycznych należy jednak wprowadzić wskazówki pozwalające na rozróżnienie umów cywilnoprawnych zawieranych z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą, które mogłyby być zastąpione zatrudnieniem pracowniczym, od takich, które mają czysto cywilnoprawny charakter, co jest w ich przypadku zasadne i prawidłowe. Nie byłoby uzasadnione traktowanie tak samo jak pracowników, osób prowadzących działalność gospodarczą, z którymi zawarto umowę cywilnoprawną tylko w celu wykonania określonej usługi – np. hydraulika, który ma wymienić instalację, informatyka, u którego zamówiono stronę internetową itp.

Ponieważ jednak ustawa nie powinna być sformułowana w sposób kazuistyczny, a jednocześnie przepisy nie mogą być nieostre, konieczne jest wskazanie jednoznacznego kryterium rozróżnienia osoby zatrudnionej w przedsiębiorstwie społecznym w formie pozapracowniczej od osoby świadczącej usługę ad hoc, którą trudno uznać za pozostającą w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa. Pierwszym kryterium jest zawarcie umowy cywilnoprawnej na okres co najmniej 3 miesięcy. Jak się wydaje, większość usług o charakterze doraźnym może być wykonana w tym terminie. Po drugie nie jest zasadne traktowanie jak pracowników osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, jeżeli same są pracodawcami, nawet jeśli świadczą usługi przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Są to bowiem niewątpliwie, w sensie gospodarczym i organizacyjnym, osoby pozostające poza przedsiębiorstwem.

Do powyższego minimalnego poziomu zatrudnienia (30% ogółu osób zatrudnionych) wlicza się jedynie osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej ½ etatu. Takie rozwiązania pozwalają minimalizować ryzyko pozornego zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem

społecznym (np. na niewielką część etatu). Jednocześnie gwarantują zachowanie społecznego charakteru przedsiębiorstwa poprzez utrzymanie odpowiedniego udziału pracowników znajdujących się w trudniejszej sytuacji życiowej w stosunku do ogółu osób zatrudnionych bez względu na podstawę prawną. Konstrukcja taka powinna skłaniać do zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie umów o pracę, ponieważ w wypadku zatrudnienia ich na innych zasadach zaliczają się one do ogólnej liczby pracowników przedsiębiorstwa, nie wliczając się do pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym, których zatrudnienie jest wymagane do uzyskania lub utrzymania statusu.

Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest różnorodny. Podobnie skutki okoliczności (np.: bezrobocie, niepełnosprawności, choroby psychicznej) powodujących zagrożenie wykluczeniem społecznym mogą być różne w przypadku konkretnych osób. Wpływ tych czynników uzależniony jest od indywidualnej sytuacji konkretnej osoby. Z tych względów okres oddziaływania tych negatywnych okoliczności nie powinien być określany w sposób arbitralny. Na potrzeby weryfikacji spełnienia przesłanek decydujących o przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego nie ustalono okresu, po którym osoba zagrożona wykluczeniem społecznym, zatrudniona w przedsiębiorstwie społecznym nie mogłaby być uwzględniona w określonym w ustawie minimalnym limicie pracowników z tej grupy. Chociaż dzięki wsparciu reintegracyjnemu udzielanemu w przedsiębiorstwie społecznym jej sytuacja społeczna i zawodowa ulegać będzie poprawie, przyjęto założenie, że fakt ten nie powinien mieć negatywnego wpływu na możliwość zachowania statusu przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym przez podmiot, który zatrudnia takiego pracownika. Przyjęcie rozwiązania polegającego na limitowaniu okresu reintegracji, a co za tym idzie możliwości zaliczenia pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym do wymaganego limitu zatrudnienia, powodowałoby negatywne konsekwencje w zakresie trwałości zatrudnienia, ponieważ przedsiębiorstwo społeczne, w celu zachowania tego statusu, zobowiązane byłoby do stałego zwiększania zatrudnienia. W sytuacji, w której wzrost ten następowałby szybciej niż rozwój ekonomiczny podmiotu (polegający np. na zwiększaniu przychodów z działalności gospodarczej), prowadzić by to mogło do zachwiania równowagi ekonomicznej, a w efekcie do jego likwidacji lub znacznej redukcji zatrudnienia. Schemat taki mógłby służyć również powstawaniu przedsiębiorstw społecznych działających na zasadzie okresowego zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W obu przypadkach zagrożona byłaby możliwość trwałej zawodowej aktywizacji i reintegracji osób, które wcześniej pozostawały poza rynkiem pracy lub bezskutecznie jej poszukiwały.

Limitowany czas reintegracji jest charakterystyczny dla tych form wsparcia, w których adresaci wsparcia nie są pracownikami. Przykładem udzielania takiego okresowego wsparcia jest CIS oraz WTZ. W obu tych podmiotach uczestnictwo, a nie zatrudnienie, co do zasady nie ma charakteru stałego i powinno zakończyć się podjęciem zatrudnienia lub rekomendacją do innego rodzaju wsparcia. W podmiotach udzielających wsparcia reintegracyjnego lub rehabilitacyjnego, w których osoba zagrożona wykluczeniem społecznym podejmuje zatrudnienie (np. w spółdzielniach socjalnych, ZAZ czy też zakładach pracy chronionej) maksymalny okres udzielania tego wsparcia nie jest określony ustawowo. Jednocześnie umożliwia to dostosowywanie metod i natężenia reintegracji do indywidualnych potrzeb pracownika.

Warto mieć na uwadze, że przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Przedsiębiorstwo społeczne nie powinno być podmiotem zależnym od organów administracji publicznej. Jest to jedna z jego cech wymienianych w literaturze. Statusu przedsiębiorstwa społecznego nie można uzyskać, jeżeli Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna posiadają nad podmiotem ekonomii społecznej kontrolę, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), z wyłączeniem spółdzielni socjalnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Odwołanie do powiązań określonych we wspomnianej ustawie ma na celu skorzystanie z mechanizmów sprawdzonych już w systemie prawnym. W związku z tym, że w praktyce największe znaczenie w obrocie ma definicja przewidziana w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, celowym jest zastosowanie tego modelu diagnozowania powiązań organizacyjnych i kapitałowych. Ze spełniania tego wymogu wyłączone są spółdzielnie socjalne. Wyłączenie to jest zasadne z uwagi na fakt, że podmioty te mogą być tworzone przez osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, lecz stan ten ma – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych – charakter przejściowy, bowiem spółdzielnia taka musi przyjąć w określonym w ustawie terminie członków – osoby fizyczne, zaś osoby prawne będące założycielami siłą rzeczy stanowią mniejszość członków.

Do cech przedsiębiorstw społecznych zalicza się również partycypacyjna, demokratyczna formuła zarządzania. Oczywiście nie jest zasadne wymaganie, aby wpływ ten polegał na stałym udziale w zarządzaniu, czy też obligatoryjnym wyrażaniu zgody na określone działania.

Dlatego też projekt ustawy przewiduje jedynie obligatoryjne tworzenie organu o cechach konsultacyjno-doradczych. Ewentualne rozszerzenie kompetencji tego ciała należy pozostawić przedsiębiorstwu społecznemu, które (jeżeli będzie miało możliwość formalną oraz organizacyjną) może rozważyć przyznanie organowi konsultacyjno-doradczemu dodatkowych kompetencji.

W skład organu konsultacyjno-doradczego wchodzić będą wszyscy pracownicy. Jeżeli w przedsiębiorstwie społecznym zatrudnionych będzie więcej niż 10 osób, w skład tego organu mogą wchodzić przedstawiciele pracowników w liczbie co najmniej 3 osób. Z uwagi na to, że nie jest to organ obligatoryjny w świetle przepisów regulujących poszczególne formy prawne upoważnione do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, niezbędne jest uregulowanie tych kwestii na poziomie statutowym. Mechanizmy umożliwiające włączanie pracowników w proces zarządzania funkcjonują obecnie również w przypadku spółdzielni socjalnych. W sytuacjach, w których wszyscy pracownicy będą członkami spółdzielni, podobnie jak np. w przypadku stowarzyszenia, zadania organu konsultacyjno-doradczego realizować będzie walne zgromadzenie. W art. 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych przewidziano również mechanizm włączania w procesy decyzyjne pracowników niebędących członkami spółdzielni. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, a także sytuacji, w których w spółdzielniach socjalnych konieczne będzie organizowanie spotkania konsultacyjnego, o którym mowa w przywołanym powyżej przepisie, a także organu konsultacyjno-doradczego, kompetencje tych form zapewniania partycypacji pracowniczej zostaną ujednolicone. Oznacza to w praktyce poszerzenie zakresu zagadnień, które poruszone powinny zostać na spotkaniu konsultacyjnym o kwestie dotyczące regulaminu pracy i reintegracji. Jednocześnie z uwagi na fakt, że nie wszystkie spółdzielnie socjalne mogą być zainteresowane uzyskaniem statusu przedsiębiorstwa społecznego, rozwiązanie to będzie obowiązkowe jedynie dla tych z nich, które uzyskają ten status. Dzięki temu spółdzielnie socjalne nie będą zobowiązane do powoływania organu konsultacyjno-doradczego. Wprowadzenie takiego mechanizmu może przełożyć się na większe zainteresowanie spółdzielni socjalnych uzyskiwaniem statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Z uwagi na fakt, że regulacja dotyczy różnych form prawnych, należy pamiętać, że nie wszystkie ustawy stanowiące podstawę tworzenia osób prawnych mogących ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego pozwalają na dowolność w kształtowaniu struktury organizacyjnej. Takie ograniczenia dotyczą m.in. spółek kapitałowych. Nie mają one co do zasady prawnej możliwości tworzenia innych organów niż określone w Kodeksie spółek handlowych. Funkcje poszczególnych organów, które spółki te posiadają z mocy prawa są zaś

ściśle określone. Mając więc na względzie fakt, że przedsiębiorstwem społecznym może stać się spółka *not for profit*, która na gruncie większości ustaw zrównana jest w uprawnieniach z organizacjami pozarządowymi (a w świetle orzecznictwa spółka taka może być wręcz uznana za organizację pozarządową) – potrzebna jest wyraźna podstawa ustawowa dla nadania kompetencji organu konsultacyjno-doradczego innemu organowi spółki. Nie ma bowiem ani uzasadnienia dla wykluczania spółek *not for profit* z możliwości uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, ani też zwalniania ich z obowiązku zapewnienia wewnętrznych standardów partycypacji. Celowe jest więc wyraźne wskazanie w ustawie, że spółki kapitałowe w celu uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego mają prawo powierzyć zadania organu konsultacyjno-doradczego radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej.

Wymagane przez ustawę kompetencje organu konsultacyjno-doradczego są ograniczone, jednak istotne z punktu widzenia kształtowania poczucia wspólnotowości i sprawstwa wśród osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym. Projekt ustawy przewiduje, że należy do nich w szczególności:

- zapoznawanie się, nie rzadziej niż raz do roku, z wynikami działalności przedsiębiorstwa społecznego oraz wyrażanie opinii w tym zakresie,
- opiniowanie regulaminu pracy lub zasad organizacji pracy ustalanych przez przedsiębiorstwo społeczne oraz zmian proponowanych w tym zakresie,
- opiniowanie planowanych działań przedsiębiorstwa społecznego, w tym działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej.

Zasady funkcjonowania organu konsultacyjno-doradczego, w szczególności sposób wyboru członków, długość kadencji oraz ustanie członkostwa określa statut lub inny dokument o tym charakterze.

Reintegracja w przedsiębiorstwie społecznym

Funkcja reintegracyjna przedsiębiorstwa społecznego wykracza poza samo zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Z uwagi na to, że celem projektu jest odpowiadanie na potrzeby różnorodnych grup wykluczonych, ustawodawca nie powinien przesądzać o tym, jakie konkretnie działania reintegracyjne mają być realizowane. Najlepsze rozeznanie potrzeb w konkretnym przypadku będzie miało samo przedsiębiorstwo społeczne.

W celu zapewnienia planowego przebiegu reintegracji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym, w ustawie wprowadzono obowiązek przygotowania indywidualnego planu reintegracyjnego dla każdego pracownika, którego zatrudnienie zostało

wsparte ze środków publicznych w ramach instrumentów umożliwiających sfinansowanie kosztów utworzenia stanowiska pracy, pokrycie wydatków na wynagrodzenie i refundację składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (szerzej omówionych w części poświęconej instrumentom wsparcia przedsiębiorstw społecznych). Dzięki temu przedsiębiorstwa społeczne zobowiązane do organizowania i finansowania procesu reintegracji będą mogły ograniczyć koszty związane z samym zatrudnieniem, a co za tym idzie łatwiej wygospodarować środki na wsparcie pracowników. Jednocześnie z perspektywy efektywnego gospodarowania środkami publicznymi również uzasadnione jest wspieranie zatrudnienia, któremu towarzyszyć będzie reintegracja prowadzona w sposób zorganizowany. Należy zaznaczyć, że obowiązek przygotowania indywidualnych planów reintegracyjnych nie będzie powiązany z korzystaniem z instrumentów wsparcia niepowiązanych bezpośrednio z zatrudnieniem konkretnych pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nie będzie on miał wpływu m.in. na możliwość skorzystania ze zwolnienia podatkowego, wsparcia rozwojowego, czy też innych instrumentów przewidzianych np. w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

Indywidualne plany reintegracyjne powinny być przygotowane według struktury ujętej w ustawie. Obejmuje ona charakterystyczne dla tego rodzaju dokumentów elementy, tj. informację o sytuacji pracownika powodującej zagrożenie wykluczeniem społecznym, zakres działań w ramach reintegracji społecznej i zawodowej, a także oczekiwane efekty realizacji planu i sposób ich weryfikacji. Podobny zakres informacji odnaleźć można w indywidualnych programach zatrudnienia socjalnego przygotowywanych dla uczestników CIS, indywidualnych programach rehabilitacji dla uczestników WTZ, czy też indywidualnych programach rehabilitacji zawodowej i społecznej dla niepełnosprawnych pracowników ZAZ.

Reintegracja pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym jest jednym z kluczowych zadań przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu w ustawie przewidziano możliwość wspierania tych procesów w ramach usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz w ramach resortowego programu wspierania ekonomii społecznej.

Indywidualny plan reintegracyjny powinien zostać opracowany wspólnie z pracownikiem zagrożonym wykluczeniem społecznym, którego dotyczy, a jego celem będzie wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych. Decyzja o charakterze przedsięwzięć ujętych w planie zależeć będzie zarówno od zasobów, w tym środków finansowych, którymi

przedsiębiorstwo społeczne dysponuje na realizację zadań reintegracyjnych, a także od potrzeb pracownika, którego wsparcie to ma dotyczyć oraz od potrzeb innych osób zatrudnionych.

Dopuszczalna jest także sytuacja, w której status przedsiębiorstwa społecznego uzyska jednostka prowadząca WTZ, KIS lub CIS. W każdym z tych podmiotów prowadzone są działania reintegracyjne na rzecz ich uczestników. Reintegracja ta odbywa się w oparciu o zindywidualizowany dokument, tj. odpowiednio indywidualny program rehabilitacji, kontrakt socjalny lub indywidualny program zatrudnienia socjalnego. W przypadku, w którym uczestnik takiej jednostki podejmie zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym, które jednocześnie prowadzi tę jednostkę reintegracyjną, indywidualny plan reintegracyjny powinien być kontynuacją działań ujętych w dokumencie dotyczącym reintegracji, przygotowanym w związku ze wcześniejszym korzystaniem przez pracownika z usług tej jednostki. Rozwiązanie takie pozwoli zoptymalizować reintegrację pracownika, która toczyć się będzie w przedsiębiorstwie społecznym.

Możliwa jest również sytuacja, w której status przedsiębiorstwa społecznego uzyska organizator ZAZ. Inaczej niż w przypadku WTZ, osoby niepełnosprawne nie są w takim przypadku uczestnikami, ale pracownikami. Są to również osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, których reintegracja jest jednym z zadań przedsiębiorstwa. Zważywszy jednak na fakt, że funkcja ta realizowana jest w ramach ZAZ, nie ma konieczności, aby dla osób, dla których sporządzony został indywidualny program rehabilitacji zawodowej i społecznej, o którym mowa w § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1934) przygotowywać i realizować odrębne dokumenty wynikające z uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, tj. indywidualny plan reintegracyjny. Dokumenty te mają zbliżony cel, a ich powielanie nie miałyby istotnego wpływu na jakość i przebieg procesu reintegracji.

Praktyki w przedsiębiorstwie społecznym

Na gruncie projektowanych przepisów WTZ będą mogły skierować swoich uczestników na nieodpłatne praktyki zawodowe do pracodawcy, w tym przedsiębiorstwa społecznego, w wymiarze do 15 godzin tygodniowo, przez okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy, bez obniżania dofinansowania kosztów uczestnictwa w tych podmiotach.

Wprowadzenie tego rozwiązania możliwe będzie poprzez ujętą w art. 66 pkt 1 niniejszej ustawy nowelizację art. 10a ust. 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w wyniku dodania przedsiębiorstw

społecznych do katalogu podmiotów, do których WTZ będą mogły kierować swoich uczestników na nieodpłatne praktyki zawodowe. Modyfikacja wskazanego powyżej przepisu wskazuje, że cel tego rozwiązania może być realizowany przez przedsiębiorstwa społeczne, które obok spółdzielni socjalnych zostały przez ustawodawcę wskazane jako podmioty, które odgrywać mogą istotną rolę w społecznej i zawodowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Wprowadzenie takiego rozwiązania przyczyni się do zdobycia umiejętności zwiększających szansę osób zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na znalezienie zatrudnienia na chronionym bądź otwartym rynku pracy.

Przedsiębiorstwo społeczne, które zatrudni osobę, która wcześniej odbyła w nim nieodpłatne praktyki (w ramach uczestnictwa w WTZ) będzie mogło otrzymać środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na pokrycie kosztów płacy takiego pracownika w wymiarze wydłużonym do 12 miesięcy. Wysokość tego wsparcia, wypłacanego comiesięcznie, będzie nie wyższa niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z uwagi na fakt, że praktyki takie mogą odbywać się również w spółdzielniach socjalnych, z możliwości wydłużenia wsparcia na pokrycie kosztów płacy do 12 miesięcy będą mogły skorzystać także spółdzielnie socjalne. Rozwiązanie to uregulowane zostanie (zgodnie z brzmieniem art. 66 pkt 4 niniejszej ustawy) w art. 26g ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Analizując to rozwiązanie, należy mieć na uwadze, że ze wsparcia WTZ korzystają przede wszystkim osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym i znacznym. Przeważnie są to osoby, dla których główną przesłanką utrudniającą aktywność społeczną i zawodową jest upośledzenie umysłowe lub choroba psychiczna. W ok. 90% WTZ ponad połowa uczestników nie ma żadnego wykształcenia lub ma wykształcenie specjalne³. Czynniki te mają znaczący wpływ na ich sytuację na rynku pracy. Z tego względu rozwiązanie, które pozwala uczestnikom WTZ nabyć umiejętności niezbędne do podjęcia pracy na określonym stanowisku, a następnie płynnie przejść do tego zatrudnienia, powinny być wspierane w sposób zaproponowany w projekcie. Jednocześnie możliwa jest także sytuacja, w której status przedsiębiorstwa społecznego uzyska podmiot prowadzący WTZ. Okoliczności takie nie powinny utrudniać skorzystania z tego instrumentu, ponieważ status osoby niepełnosprawnej będącej uczestnikiem WTZ, a także realizowane na jej rzecz w związku z tym uczestnictwem zadania reintegracyjne są wyraźnie oddzielone od zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym.

³ Badanie sytuacji warsztatów terapii zajęciowej, raport końcowy z badania, Warszawa Wrzesień 2014, https://www.pfron.org.pl/fileadmin/files/r/7764_Raport_koncowy_WTZ_1_.pdf?utm_campaign=pfron&utm_source=df&utm_medium=download

Wydłużenie do 12 miesięcy okresu dofinansowania kosztów płacy osoby, która po uczestnictwie w WTZ podejmie zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym, zapewni odpowiedni czas na zaadaptowanie się osoby niepełnosprawnej do warunków funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego, zwiększając jednocześnie szansę na trwałość takiego zatrudnienia. Rozwiązanie to stymulować będzie również współpracę między przedsiębiorstwami społecznymi i WTZ, wzmacniając kompleksowość planowania procesu reintegracji.

Rozwiązanie takie zapewnia osobom korzystającym ze wsparcia WTZ możliwość reintegracji zawodowej, przy jednoczesnym zachowaniu dostępu do usług tych podmiotów. Mechanizm ten będzie realną zachętą do kontynuowania reintegracji po zakończeniu uczestnictwa w WTZ, w środowisku pracy znanym z praktyk.

Regulacje dotyczące wykorzystania zysku i majątku

Z uwagi na korzystanie przez przedsiębiorstwo społeczne z uprawnień publicznoprawnych, w tym ze środków publicznych, ustawa musi ze statusem tym wiązać rozsądne gospodarowanie mieniem i dochodem, jak również przeciwdziałać wykorzystywaniu publicznego charakteru statusu do celów prywatnych.

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku organizacji pożytku publicznego, przedsiębiorstwo społeczne nie będzie mogło dokonywać określonych czynności prawnych z podmiotami powiązanymi. Prócz powiązań o charakterze osobowym, które ustawodawca wyróżnił w przypadku organizacji pożytku publicznego, projekt ustawy przewiduje zakaz zawierania nierynkowych transakcji także z podmiotami powiązanymi jedynie kapitałowo bądź organizacyjnie.

Niedozwolone będzie udzielanie przez przedsiębiorstwo społeczne pożyczek lub zabezpieczanie zobowiązań mieniem tego przedsiębiorstwa, w stosunku do osób prawnych organizacyjnie powiązanych, jak również osób fizycznych – członków tego przedsiębiorstwa, członków jego organów, w tym organu konsultacyjno-doradczego, a także osób zatrudnionych oraz osób, z którymi pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

Przedsiębiorstwo społeczne nie będzie mogło również przekazywać lub wykorzystywać majątku na rzecz osób prawnych organizacyjnie powiązanych oraz wskazanych powyżej osób fizycznych na zasadach innych, niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie lub wykorzystywanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach.

Wyjątkiem może być tu jedynie wykorzystywanie majątku przedsiębiorstwa społecznego wynikające z celu statutowego przedsiębiorstwa społecznego. Rozwiązania w zakresie ochrony majątku przedsiębiorstwa społecznego są wzorowane na przepisach zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dotyczących organizacji pożytku publicznego.

Ponadto przedsiębiorstwa społeczne nie będą mogły również dokonywać zakupu towarów lub usług od osób prawnych organizacyjnie powiązanych oraz podmiotów, w których uczestniczą osoby fizyczne, o których mowa powyżej, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Jako osoby prawne organizacyjnie powiązane ustawa określa co najmniej dwie osoby prawne, z których jedna posiada kontrolę, w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, nad pozostałą lub pozostałymi osobami prawnymi.

W celu przełożenia na język ustawy wyróżnianej w literaturze cechy przedsiębiorstwa społecznego, jaką jest nieprywatyzowanie zysku, projekt zakłada, że przedsiębiorstwo społeczne nie może przeznaczyć zysku (w przypadku spółek kapitałowych, stowarzyszeń, fundacji) lub nadwyżki bilansowej (w przypadku spółdzielni) do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Ustawa reguluje także sytuacje, w których status przedsiębiorstwa społecznego uzyska spółdzielnia pracy, w tym spółdzielnia inwalidów lub spółdzielnia niewidomych. Podmioty te zwolnione są z obowiązku wynikającego z art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648), tj. przekazania części wypracowanej nadwyżki dla członków spółdzielni.

Wprowadzone rozwiązania w zakresie gospodarowania zyskiem służą wzmocnieniu kondycji całego podmiotu (środki mogą być przeznaczone na rozwój prowadzonej działalności ekonomicznej), ale także dają możliwość zabezpieczenia potrzeb pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwiązanie takie jest także jednoznacznym sygnałem wskazującym, że maksymalizacja zysków indywidualnych nie jest celem funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, a podstawowe znaczenie ma tu wywieranie pozytywnego oddziaływania na pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, społeczność lokalną lub inwestowanie w rozwój podmiotu.

Sprawozdawczość przedsiębiorstwa społecznego

Ponieważ przedsiębiorstwo społeczne spełniać musi w sposób stały szereg wymogów, projekt ustawy nakłada na nie obowiązek sporządzania i składania sprawozdań organowi nadzoru. Przedsiębiorstwo społeczne będzie zobligowane do sporządzania rocznych sprawozdań z działalności. W ustawie doprecyzowano, że sprawozdanie powinno zostać przygotowane po raz pierwszy za rok kalendarzowy, w którym przyznano status przedsiębiorstwa społecznego. Przedsiębiorstwo zobowiązane będzie także złożyć sprawozdanie za rok kalendarzowy, w którym utraciło status przedsiębiorstwa społecznego. To ostatnie unormowanie ułatwi ustalenie wysokości środków podlegających ewentualnemu zwrotowi na rzecz organów udzielających podmiotowi wsparcia w związku z posiadaniem statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Sprawozdania będą składane organowi nadzoru, tj. wojewodzie, do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który składane jest to sprawozdanie. Sprawozdanie powinno zawierać najistotniejsze kwestie związane przede wszystkim z realizacją funkcji społecznej, w szczególności informacje o podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej zatrudnionych osób wraz z osiągniętymi efektami.

Przedsiębiorstwo społeczne powinno również podać informacje dotyczące stanu zatrudnienia ze szczególnym uwzględnieniem danych o spełnianiu wymogu w zakresie zatrudniania minimalnego odsetka osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto w dokumencie tym ujęte powinny być również informacje o korzystaniu z instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21-26 ustawy.

Zakres sprawozdawczości ustalony został w taki sposób, aby informacje przekazywane przez przedsiębiorstwo społeczne dotyczyły jedynie kwestii wynikających z przyznania tego statusu, których weryfikacja byłaby utrudniona na podstawie innych źródeł administracyjnych lub sprawozdań składanych do innych organów.

Dla ułatwienia wypełniania obowiązku sprawozdawczego, projekt przewiduje delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres i wzór sprawozdania, który ma uwzględniać potrzebę zgromadzenia dostatecznych danych, w celu oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków posiadania statusu przedsiębiorstwa społecznego.

W przypadku obligatoryjnego składania sprawozdań pożądanym jest wskazanie składającemu sprawozdanie struktury tego dokumentu. Zapewni to spójność pozyskiwanych przez organ nadzoru informacji a przedsiębiorstwom społecznym ułatwi tworzenie sprawozdań. Warto

podkreślić, że nawet tam, gdzie przepisy nie ustalają wzorów, czy formularzy sprawozdawczych, podmioty zobowiązane do składania sprawozdań chętnie korzystają z niewiążących publikowanych przez urzędy przykładowych schematów sprawozdań (dotyczy to na przykład sprawozdań fundacji).

Po weryfikacji poprawności i kompletności danych zawartych w rocznych sprawozdaniach składanych przez przedsiębiorstwa społeczne, wojewoda opracuje sprawozdanie zbiorcze i przekaże je ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego. Sprawozdanie zawierać będzie informacje za rok poprzedzający jego przygotowanie. Mechanizm ten zapewni ministrowi informacje niezbędne do koordynowania działań w zakresie ekonomii społecznej. Kompetencje w zakresie przygotowania sprawozdania zbiorczego będą leżeć po stronie wojewody, a zatem organu, który sprawuje stały nadzór nad działalnością przedsiębiorstw społecznych, a także prowadzi postępowania dotyczące przyznania tego statusu. Usprawnieniu procesu sprawozdawczego służyć będzie wprowadzenie obowiązku przygotowywania i składania sprawozdania w formie elektronicznej. Warunek ten dotyczyć będzie zarówno przedsiębiorstw społecznych, jak i wojewodów przekazujących zbiorcze informacje ministrowi do spraw zabezpieczenia społecznego.

Zaproponowane w ustawie terminy składania sprawozdań powinny umożliwić wykorzystanie zawartych w nich informacji do badań realizowanych w ramach statystyki publicznej. Umożliwi to ograniczenie zakresu danych pozyskiwanych bezpośrednio od podmiotów objętych tymi badaniami.

Tryb uzyskiwania statusu przedsiębiorstwa społecznego

Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy. Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się dokumenty potwierdzające spełnianie wymogów uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, w tym statut. Wojewoda może również wymagać dokumentów potwierdzających, że odpowiednia część pracowników mieści się w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Stosowne oświadczenia lub zaświadczenia zależeć będą od przesłanki wykluczenia. Przykładowo: w stosunku do osób bezrobotnych lub poszukujących pracy może być to zaświadczenie z powiatowego urzędu pracy, w przypadku osób niepełnosprawnych – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, czy też w przypadku absolwentów CIS lub KIS – zaświadczenie potwierdzające status absolwenta CIS lub KIS. Co istotne, z warunku przekazywania dokumentów potwierdzających spełnienie warunków niezbędnych dla uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego zwolnione będą

spółdzielnie socjalne. Rozwiązanie to wynika z faktu, że cechy decydujące o przyznaniu statusu są również charakterystyczne właśnie dla tego rodzaju spółdzielni. W tej sytuacji ponowne ich weryfikowanie byłoby nieuzasadnione.

Wykaz przedsiębiorstw społecznych

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej elektroniczny wykaz przedsiębiorstw społecznych zawierający najważniejsze informacje na temat przedsiębiorstwa m.in.: nazwę i formę prawną, siedzibę, datę uzyskania statusu, przedmiot dominującej działalności oraz wskazanie, czy działa ono w celu realizacji usług społecznych, czy w celu reintegracyjnym. Prowadzenie wykazu będzie możliwe dzięki przekazywaniu przez wojewodów informacji na temat nadawania i odbierania statusu poszczególnym podmiotom. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z realizacją funkcji społecznych, a sam fakt nadawania tego statusu niewątpliwie stanowi informację publiczną. W celu wzmocnienia rozpoznawalności tej instytucji zasadnym jest stworzenie jednego centralnego wykazu przedsiębiorstw społecznych. Będzie to mieć walor promocyjny i edukacyjny. Sprzyjać będzie kontroli społecznej tego sektora i budować zaufanie do statusu jako rynkowej marki.

Sprawowanie nadzoru nad przedsiębiorstwem społecznym

Przedsiębiorstwo społeczne zobligowane będzie do zgłaszania wojewodzie zmian powodujących zaprzestanie spełniania wymagań posiadania statusu – w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.

Pozyskawszy informację o naruszeniu wymogów posiadania statusu przedsiębiorstwa społecznego, organ nadzoru powinien wezwać przedsiębiorstwo społeczne do zaniechania naruszeń oraz przedstawienia niezbędnych wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania, uwzględniając rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości.

Szczególną sytuacją jest natomiast uchybienie warunkom związanym z minimalnym poziomem zatrudnienia w przedsiębiorstwie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, z przyczyn nieleżących po stronie pracodawcy. W takim przypadku wojewoda będzie mógł zawiesić (w drodze decyzji administracyjnej) ten wymóg na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Skorzystanie z opisywanego mechanizmu będzie możliwe wyłącznie, jeżeli podmiot zawiadomi o takiej sytuacji w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian. Celem tego rozwiązania jest zapewnienie przedsiębiorstwu społecznemu możliwości względnie stabilnego funkcjonowania w sytuacji, w której nie z jego winy liczba pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym spadnie poniżej określonego minimum. W praktyce taki stan może

wynikać z sytuacji rodzinnej, zdrowotnej lub innych okoliczności dotyczących pracownika, na które nie ma wpływu pracodawca i z tego względu nie powinien on również ponosić ich negatywnych konsekwencji.

Niezbędnym elementem skutecznego nadzoru jest kontrola. Dlatego też projekt ustawy zawiera podstawę prawną oraz tryb przeprowadzenia kontroli w przedsiębiorstwie społecznym. Z uwagi na to, że organem nadzoru jest wojewoda, zastosowanie znajdą tu przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224). Kontrola może być przeprowadzona z urzędu lub na wniosek. Jednocześnie wprowadzono również ograniczenia dotyczące prowadzonej kontroli, które pozytywnie wpłyną na sytuację kontrolowanego przedsiębiorstwa społecznego. Po pierwsze wojewoda nie będzie mógł równolegle prowadzić więcej niż jednej kontroli w przedsiębiorstwie społecznym. Mechanizm ten jest analogiczny do rozwiązania funkcjonującego obecnie w art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w odniesieniu do kontroli prowadzonej w organizacjach pożytku publicznego. Ponadto maksymalny czas wszystkich kontroli prowadzonych przez wojewodę w roku nie może przekroczyć 15 dni roboczych. Zastrzeżenie maksymalnego czasu kontroli zbliżone jest do mechanizmu funkcjonującego na gruncie art. 55 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Utrata statusu przedsiębiorstwa społecznego

Utrata statusu przedsiębiorstwa społecznego, podobnie jak jego nadanie, następuje na mocy decyzji wojewody. Decyzja taka może zostać wydana na wniosek przedsiębiorstwa społecznego. Może być jednak również sankcją za naruszenie obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Mając na uwadze, że status przedsiębiorstwa społecznego jest związany ze spełnianiem określonych warunków, musi istnieć mechanizm pozbawiania statusu podmiotów, które wymogów tych nie spełniają lub nie jest możliwa weryfikacja spełniania tych obowiązków. Utrata statusu na mocy decyzji organu nadzoru jest naturalnym rozwiązaniem w modelu, w którym to wojewoda nadaje status decyzją.

Projekt ustawy wskazuje przesłanki, w których możliwe jest pozbawienie statusu przedsiębiorstwa społecznego. Może to nastąpić, gdy przedsiębiorstwo społeczne przestało spełniać warunki określone w art. 3, art. 4 ust. 1, art. 5–10 oraz nie zastosowało się do wezwania wojewody dotyczącego przedstawienia wyjaśnień i zaniechania naruszeń w określonym przez wojewodę terminie. Podmiot ekonomii społecznej utraci zatem status przedsiębiorstwa społecznego nie tylko w przypadku niespełnienia warunków badanych podczas postępowania poprzedzającego nadanie tego statusu, ale również w sytuacji, w której nie wywiąże się

z obowiązku przygotowania sprawozdania lub indywidualnego planu reintegracyjnego dla zagrożonego wykluczeniem społecznym pracownika, którego zatrudnienie wsparte zostało ze środków publicznych.

Etapem poprzedzającym wydanie decyzji o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego jest wezwanie przedsiębiorstwa społecznego do zaniechania naruszeń. Co do zasady termin na dokonanie odpowiednich działań naprawczych ustalany będzie przez wojewodę, który podejmując decyzję w tym zakresie powinien wziąć pod uwagę rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie termin ten nie może być krótszy niż 14 dni. Oznacza to, że w przypadku uchybień, których usunięcie jest bardziej czasochłonne, wyznaczony termin ich usunięcia powinien być odpowiedni dla zapewnienia działającemu w dobrej wierze podmiotowi modyfikacji swoich działań. Szczególne rozwiązania (omówione w części uzasadnienia dotyczącej nadzoru nad przedsiębiorstwem społecznym) dotyczą też kwestii niespełnienia warunku dotyczącego zatrudnienia.

Utrata statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje także w przypadku ogłoszenia upadłości podmiotu posiadającego status. Naturalnym wydaje się założenie, że podmiot w stanie upadłości nie jest w stanie prawidłowo realizować wszystkich funkcji przedsiębiorstwa społecznego. Upadłość wiąże się również ze specyficznym zarządzaniem majątkiem masy upadłościowej i ustawowo określonym schematem zaspokajania wierzycieli. Status utracą także te przedsiębiorstwa społeczne, w przypadku których wnioski o ogłoszenie upadłości zostały oddalone ze względu na fakt, że ich majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania. Ponadto przesłanką do utraty statusu będzie także otwarcie likwidacji podmiotu.

Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia, w którym decyzja o utracie statusu stała się ostateczna, powinien poinformować ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Do postępowań w przedmiocie utraty i nadania statusu przedsiębiorstwa społecznego stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów szczególnych zawartych w projektowanej ustawie.

Z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 17 pkt 1, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie jednego roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie. Brak takiego ustawowego okresu karencji mógłby

powodować brak dotkliwości sankcji. W takim przypadku podmiot, który nie wypełniał na przykład obowiązku sprawozdawczego, ale jest w stanie wykazać formalne spełnianie wymogów, musiałby mieć ponownie nadany status niezwłocznie po złożeniu kolejnego wniosku o jego nadanie. Sankcja pozbawienia statusu byłaby w takim przypadku fikcją.

Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego

Stworzenie proponowanego w ustawie modelu organizacyjno-biznesowego, jakim jest przedsiębiorstwo społeczne, byłoby znacząco utrudnione bez stosownego wsparcia tych podmiotów w zakresie realizacji funkcji najbardziej pożądanых z punktu widzenia interesu publicznego.

Innymi słowy – nie można nakładać wymogów bez oferowania odpowiednich zachęt do ich stosowania. Takie podejście spowodowałoby istotne ryzyko, iż projektowane przepisy nie byłyby stosowane i przedsiębiorstwa społeczne nie byłyby tworzone.

Istotne jest równocześnie, aby projektowane wsparcie nie naruszało unormowań prawa europejskiego, zwłaszcza w zakresie pomocy publicznej. Z tego powodu przygotowane rozwiązania koncentrują się na finansowaniu usług społecznych w interesie ogólnym oraz wspieraniu wewnętrznej funkcji reintegracyjnej przedsiębiorstwa społecznego.

Rozwiązania powinny być zachętą przede wszystkim dla realizacji funkcji społecznych, które jednak mogą ograniczać konkurencyjność przedsiębiorstw społecznych.

Funkcjonowanie przedsiębiorstwa społecznego może zostać wsparte ze środków publicznych na zasadach określonych w zmieniających ustawach: z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub ze środków budżetu Unii Europejskiej.

Przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, wsparcie w formie:

- jednorazowych środków z Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego przez powiatowy urząd pracy bezrobotnego, skierowanego opiekuna lub skierowanego poszukującego pracy, w wysokości nie wyższej niż sześciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia,
- środków Funduszu Pracy na finansowanie kosztów wynagrodzenia dla skierowanego przez powiatowy urząd pracy bezrobotnego, skierowanego opiekuna lub skierowanego poszukującego pracy, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy, wypłacane

miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy,

- jednorazowych środków z PFRON na utworzenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej: w wysokości nie wyższej niż sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w przypadku podjęcia zobowiązania do zatrudnienia osoby niepełnosprawnej na 12 miesięcy lub w wysokości powyżej sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia w przypadku podjęcia zobowiązania do zatrudnienia osoby niepełnosprawnej powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy,
- środków z PFRON na finansowanie kosztów płacy osoby niepełnosprawnej, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą lub w okresie do 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, która w trakcie uczestnictwa w WTZ brała udział w praktykach w przedsiębiorstwie społecznym, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota najniższego wynagrodzenia,
- środków na pokrycie części kosztów wynagrodzenia, w wysokości odpowiadającej składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającej składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy i w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, które mogą być wypłacone w formie zaliczki lub refundacji.

Spośród wskazanych powyżej instrumentów bezpośrednio wspierających zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwach społecznych, w ustawie kompleksowo uregulowane zostały zasady przyznawania środków na pokrycie części kosztów wynagrodzenia, w wysokości odpowiadającej składce na ubezpieczenia społeczne. Pozostałe instrumenty uregulowane są w zmieniających przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W przypadku finansowania części kosztów wynagrodzenia, w wysokości odpowiadającej składce na ubezpieczenie społeczne, w ustawie określono informacje, które muszą zostać zawarte we wniosku o przyznanie tego świadczenia. Obejmują one: dane podmiotu (w tym informacje o rachunku bankowym niezbędne do wypłaty środków), dane osoby zatrudnionej, a także informacje o okresie i wysokości opłacanych składek. W celu zachowania przejrzystości gromadzonych informacji, racjonalnego gospodarowania środkami Funduszu

Pracy oraz zachowania zgodności z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w rozporządzeniu wzór wniosku oraz tryb finansowania składek.

Przedsiębiorstwa społeczne będą mogły wnioskować o przyznanie środków z Funduszu Pracy na pokrycie kosztów utworzenia stanowiska pracy lub wynagrodzenia osób skierowanych przez powiatowe urzędy pracy. Rozwiązania umożliwiające wdrożenie tych instrumentów ujęto w art. 70 pkt 1 niniejszej ustawy, zmieniającym art. 46 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Katalog podmiotów uprawnionych do wnioskowania o to wsparcie ujęty odpowiednio w ust. 1 pkt 1d oraz pkt 4 uzupełniony został o przedsiębiorstwa społeczne. Podobnie uzupełnione zostały również ust. 2d i 3b tego przepisu, regulujące kwestie zwrotu środków. W związku z tymi zmianami zaktualizowana została również delegacja ustawowa ujęta w ust. 6a, upoważniająca ministra właściwego do spraw pracy do wydania rozporządzenia określającego procedury dotyczące przyznawania i rozliczania tych środków. Zaproponowany zakres zmian obejmuje przede wszystkim poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do skorzystania z powyższych instrumentów. Zmiany nie ingerują w wypracowane i funkcjonujące obecnie mechanizmy, umożliwiające udzielenie tego rodzaju wsparcia spółdzielniom socjalnym, jednocześnie nowa grupa podmiotów (tj. przedsiębiorstwa społeczne) będą miały ułatwiony dostęp do tych instrumentów.

Dwa ze wskazanych powyżej instrumentów finansowane będą ze środków PFRON. W związku z powyższym w art. 66 pkt 4 niniejszej ustawy zaproponowane zostało nowe brzmienie art. 26g ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zmiana ta polega przede wszystkim na wskazaniu, że z mechanizmów tych skorzystać mogą, obok spółdzielni socjalnych, również przedsiębiorstwa społeczne. Ponadto w ust. 2 zmienianego przepisu uregulowano zasady wypłaty środków w związku z zatrudnieniem w przedsiębiorstwie społecznym lub spółdzielni socjalnej pracownika, który w ramach uczestnictwa w WTZ odbywał praktyki w tych podmiotach (zmiana ta została szerzej omówiona w części uzasadnienia poświęconej praktykom w przedsiębiorstwie społecznym). W zmienianym przepisie doprecyzowane zostały również warunki rozliczania przyznanego wsparcia. W szczególności uregulowana została sytuacja, w której przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna wydaje środki na utworzenie stanowiska pracy na zakup towarów lub usług, a następnie w związku z tymi zakupami korzysta z prawa do obniżenia należnej kwoty podatku od towarów i usług rozliczanego z urzędem skarbowym. Rozwiązanie to wynika z potrzeby zapewnienia, że środki z PFRON nie będą przeznaczane na pokrycie podatku od

towarów i usług w kwocie, która została odliczona od należności podatkowych podmiotu (a zatem nie jest kosztem ponoszonym w związku z utworzeniem stanowiska pracy przez podmiot korzystający z tych środków).

W celu zapewnienia zwiększenia mobilności oraz poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis, racjonalnego gospodarowania środkami PFRON, a także zapewnienia dostępności postępowania w sprawie udzielania, wypłaty i rozliczania środków oraz dostępności, kompletności i spójności informacji ujętych we wnioskach i rozliczeniach, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego upoważniony będzie do wydania rozporządzenia określającego: tryb i warunki przyznawania, wypłaty, rozliczania i zwrotu środków, o których mowa powyżej, elementy i wzory wniosków o przyznanie i wypłatę tych środków oraz ich rozliczenia, elementy umów między starostą a spółdzielnią socjalną lub przedsiębiorstwem społecznym, a także warunki zabezpieczenia zwrotu tych środków.

Analogiczne rozwiązania adresowane są już obecnie do spółdzielni socjalnych. Postulat spójności systemowej przemawia za rozciągnięciem ich na podmioty, które mają pełnić analogiczne do spółdzielni socjalnych funkcje. W przypadku spółdzielni socjalnych, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, uprawnienia do uzyskania refundacji składek, wynikające z projektowanych przepisów oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, nie będą się dublować. Różnicowanie funkcjonujących obecnie instrumentów, wspierających zatrudnienie w spółdzielniach socjalnych, prowadziłoby także do nieuzasadnionego różnego traktowania podmiotów znajdujących się w podobnej sytuacji. Co do zasady, zmiany zaproponowane w art. 26g ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poszerzają katalog podmiotów, które wnioskować mogą o opisane powyżej instrumenty wsparcia o przedsiębiorstwa społeczne. Taka modyfikacja pozwoli wykorzystać dotychczasowe doświadczenia we wspieraniu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w spółdzielniach socjalnych i ułatwi wdrażanie rozwiązań adresowanych do nowej grupy podmiotów.

W ustawie wskazano, że w przypadku środków europejskich wsparcie finansowe, w tym także przeznaczone na utworzenie stanowiska pracy lub pokrycie kosztów wynagrodzenia pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym zatrudnionego w przedsiębiorstwie społecznym, może być udzielane przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej. Rozwiązanie to jest spójne z zakresem usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej realizowanych przez te ośrodki. Jednocześnie pozwoli to również zabezpieczyć możliwość funkcjonowania systemu

wsparcia w formule wdrażanej do tej pory w oparciu o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego, w której jedna instytucja mogła udzielać zarówno wsparcia finansowego związanego z zatrudnieniem, jak i innych usług (np. animacyjnych i doradczych), na rzecz przedsiębiorstwa społecznego.

Rozwiązanie to nie wyłącza możliwości finansowania ze środków europejskich, na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zadań instytucji rynku pracy adresowanych do podmiotów ekonomii społecznej, czy też przedsiębiorstw społecznych.

Przedsiębiorstwu społecznemu działającemu w celu reintegracyjnym przysługiwać będzie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), zwolnienie dochodu przeznaczonego na reintegrację społeczną i zawodową swoich pracowników, w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów, z podatku dochodowego od osób prawnych. W tym celu, określony w art. 17 ust. 1 powyższej ustawy katalog dochodów wolnych od podatku poszerzony zostanie o pkt 43a (zmiana tego przepisu została ujęta w art. 65 niniejszej ustawy). Podobny mechanizm funkcjonuje w odniesieniu do spółdzielni socjalnych, w których dochody wydatkowane na cele reintegracyjne zostały zwolnione z podatku (art. 17 ust. 1 pkt 43 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych). Takie uprawnienie wynika w szczególności z reintegracyjnej funkcji wypełnianej przez przedsiębiorstwo społeczne. Należy mieć na uwadze, że zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej (w tym rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych) są jednym z kluczowych celów polityki społecznej. Z tego względu uznać należy, że włączenie w proces reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym podmiotów niepublicznych, dla których zadanie to jest istotnym celem działalności, uzasadnia zwolnienie ich z obciążeń podatkowych. Funkcja reintegracyjna ma istotne znaczenie nie tylko dla pracowników przedsiębiorstwa, ale także dla społeczności lokalnej, w której dany podmiot funkcjonuje i jest pożądane z perspektywy rozwiązywania problemów społecznych. W związku z tym uzasadnione jest wprowadzenie rozwiązania promującego lokowanie zysków i nadwyżek w przedsiębiorstwie właśnie na ten cel. Zakres zmiany wprowadzonej w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych umożliwi również wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń w stosowaniu funkcjonującego już w przypadku spółdzielni socjalnych mechanizmu, do rozliczania dochodów przeznaczonych na wskazany powyżej cel również w przypadku przedsiębiorstw społecznych.

Przedsiębiorstwa społeczne oraz ZAZ mogą skorzystać z rozwiązania przewidzianego w art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (zgodnie z brzmieniem zaproponowanym w art. 66 pkt 3 niniejszej ustawy). Mechanizm ten uprawnia pracodawców do obniżenia obowiązkowych wpłat na PFRON w związku z dokonaniem zakupu produkcji lub usługi w określonych typach podmiotów. Do tej pory do takiego obniżenia uprawniał zakup u pracodawcy zatrudniającego co najmniej 25 osób w przeliczeniu na pełen wymiar czasu pracy, spośród których co najmniej 30 % stanowiły osoby, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2. Zmiana w art. 22 ust. 1 powyższej ustawy umożliwi obniżenia wpłat na PFRON również w przypadku zakupu realizowanego w przedsiębiorstwie społecznym oraz w ZAZ z zastrzeżeniem, że minimalna liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym pracowników (w przeliczeniu na pełen wymiar czasu pracy) wynosi 10 osób. Proponowana regulacja stanowi dla podmiotów rynkowych zachętę do nabywania usług także u najmniejszych przedsiębiorstw społecznych, zatrudniających osoby niepełnosprawne oraz w ZAZ. Podmioty o takim profilu zatrudnienia nie zawsze zdolne będą do konkurencji z innymi przedsiębiorcami. Z uwagi na ważny cel społeczny, jakim jest aktywizacja zawodowa i zatrudnienie osób niepełnosprawnych, mechanizm obniżenia wpłat na PFRON dla kontrahentów takich podmiotów może częściowo zrekompensować ich ograniczoną konkurencyjność. Mechanizm ten pozwoli także ugruntować pozycję przedsiębiorstwa społecznego lub ZAZ jako partnera gospodarczego dla innych uczestników obrotu, co ostatecznie zwiększa szanse na trwałość funkcjonowania tego podmiotu oraz jego pozytywne społeczne oddziaływanie. Dotychczasowe doświadczenia i dostępne dane wskazują, że wiele spośród przedsiębiorstw społecznych będzie podmiotami zatrudniającymi relatywnie niewielkie zespoły pracowników, zatem funkcjonujący obecnie mechanizm pozostawałby dla nich niedostępny. Warto mieć również na uwadze, że rozwiązanie to bezpośrednio przyczynia się do realizacji celów funkcjonowania PFRON poprzez wzmacnianie popytu na towary i usługi podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Większy udział w rynku nawet niewielkich podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne na godnych warunkach i przy udzielaniu dodatkowego wsparcia reintegracyjnego jest równie pożądanym, jak promowanie dużych zakładów pracy, które likwidują wykluczenie osób niepełnosprawnych głównie w sferze zatrudnienia. Można powiedzieć, że zaproponowano tym rozwiązaniem mechanizm promujący transakcje z podmiotami zatrudniającymi osoby niepełnosprawne z uwagi na kwestie nie tylko ilościowe odnoszące się do tego zatrudnienia, ale także jakościowe (partycypacja pracownicza, reintegracja).

Zakres zmiany art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych odnosi się do poszerzenia katalogu podmiotów, w których zakup uprawnia do obniżenia wpłaty na PFRON. Modyfikacja ta nie powoduje natomiast innych zmian przedmiotowych czy też proceduralnych.

Konsekwencją modyfikacji art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, wprowadzającą opisane powyżej rozwiązanie, jest zmiana w art. 21 tej ustawy (w brzmieniu określonym w art. 66 pkt 2 ustawy o ekonomii społecznej) w zakresie wprowadzenia obowiązku sporządzania i przekazywania do PFRON przez pracodawców, którzy są zwolnieni z wpłat na PFRON lub są uprawnieni do wystawiania informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON (w tym także ZAZ i przedsiębiorstw społecznych), informacji ewidencyjnych (zgłoszeniowych lub aktualizacyjnych), miesięcznych i rocznych. Zgodnie z dotychczasowymi rozwiązaniami, informacje miesięczne będą składane w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym, a informacje roczne – do 20 stycznia roku następującego po roku sprawozdawczym. W przypadku informacji ewidencyjnej został określony termin ich składania (który przypada 20. dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym) oraz określono na poziomie ustawowym przypadki, w których należy składać te informacje (podtrzymano obecnie stosowane odpowiednie dopełnianie się obowiązku składania tej informacji z ewidencyjną deklaracją wpłat na PFRON). Natomiast informacje aktualizacyjne będą składane w razie zmiany danych.

W art. 21 ust. 2f pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nałożono na pracodawców, o których mowa w ust. 2–2b, oraz jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2e, a także pracodawców, o których mowa w art. 22 ust. 1, obowiązek przekazywania informacji miesięcznej o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Dzięki tym danym możliwe będzie zweryfikowanie, czy pracodawca faktycznie jest uprawniony do niedokonywania wpłat na PFRON lub wystawiania informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON. Na tej podstawie PFRON może również przeprowadzać kontrolę.

Art. 21 ust. 2f pkt 3 zmienianej ustawy stanowi podstawę prawną do obowiązku przekazywania informacji rocznej o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Art. 21 ust. 2f¹ zmienianej ustawy wskazuje natomiast, że informacje ewidencyjne, informacje miesięczne i informacje roczne składane będą przez teletransmisję danych. Formę pisemną zastrzeżono jedynie dla składanej jednorazowo informacji ewidencyjnej zgłoszeniowej.

Zgodnie z art. 21 ust. 2f² zmienianej ustawy, elementy i wzory informacji, o których mowa powyżej, zostaną określone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w rozporządzeniu. Zakres danych uwidocznionych na wzorach informacji powinien umożliwić automatyczną weryfikację zwolnienia pracodawcy z miesięcznych wpłat na PFRON lub spełniania warunków wystawiania informacji o kwocie obniżenia tych wpłat.

Zmiany te dookreślają zakres sprawozdawczości dla zwolnionych z wpłat na PFRON oraz zachowują spójność rozwiązań pozwalających na sprawne wdrożenie rozszerzenia kręgu podmiotowego uprawnionych do wystawiania informacji o kwocie obniżenia tych wpłat.

Przedsiębiorstwa społeczne będą mogły skorzystać z dofinansowania do oprocentowania kredytów zaciągniętych na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, a także o zwrot kosztów: budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń, kosztów transportowych, administracyjnych, o ile wynikają one z zatrudnienia osoby niepełnosprawnej. Zgodnie z art. 66 pkt 6 i 7 ustawy o ekonomii społecznej zmodyfikowane zostanie brzmienie art. 32 ust. 1 i 2, a także art. 32a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zmiana ta obejmuje poszerzenie zakresu podmiotowego powyższych przepisów o przedsiębiorstwa społeczne. Obok zasadniczej zmiany we wskazanych powyżej przepisach, w art. 32 ust. 1 pkt 1 zmienianej ustawy wprowadzono również modyfikację pozwalającą na uzyskanie dofinansowania do kredytu zaciągniętego nie tylko w banku, ale i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Dotychczasowe brzmienie tego przepisu mogło wskazywać, że dofinansowanie ze środków PFRON przysługuje jedynie w związku z kosztami odsetek wynikających z kredytów zaciągniętych w bankach. Podmioty ekonomii społecznej (w tym te z nich, które uzyskują status przedsiębiorstwa społecznego) mogą być członkami spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w których zaciągać mogą kredyty na określony w ustawie cel. W związku z tym nie ma powodu, aby możliwość skorzystania z tego mechanizmu ograniczona była jedynie do podmiotów korzystających z usług banków. Konsekwencją tej zmiany będzie także umożliwienie pracodawcom prowadzącym zakład pracy chronionej uzyskania wskazanego powyżej dofinansowania do oprocentowania kredytów zaciągniętych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Nie ma bowiem uzasadnienia dla różnicowania sytuacji tych podmiotów i

przedsiębiorstw społecznych w dostępie do wsparcia ze względu na to czy posiadają one rachunek bankowy, czy też są członkami spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Konsekwencją zmian w art. 26g i art. 32 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jest jednolite określenie form zabezpieczenia zwrotów udzielonej pomocy. Zabezpieczenie to stosuje się w przypadku form pomocy, w przypadku których dochodzi do jednorazowego uruchomienia przyznanych środków. Biorąc pod uwagę, że rozwiązanie to jest stosowane także w odniesieniu do innych form pomocy umownej zgodnie z aktami wykonawczymi do ww. ustawy (np. pomocy, o której mowa w art. 12a i art. 26e ustawy) lub w praktyce (np. w przypadku pomocy, o której mowa w art. 13 ustawy) – celowe było ujednoczenie zasad zabezpieczania zwrotu pomocy i przeniesienie ich na poziom ustawowy. W związku z powyższym rozwiązanie to przewidziano w art. 26h ustawy. Będzie ono stosowane w odniesieniu do wniosków składanych po wejściu w życie ustawy (art. 76 projektowanej ustawy). Jednocześnie w odniesieniu do wniosków złożonych a nierozpatrzonych przed wejściem w życie projektowanej ustawy (a w konsekwencji i umów zawartych przed wejściem w życie ustawy) – będą stosowane przepisy dotychczasowe. Zmiana przewidziana w art. 66 pkt 5 projektu ustawy (dot. art. 26h ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) ma zatem również stanowić podstawę do żądania zabezpieczenia przy udzielaniu nowej pomocy, o której mowa w art. 13 i art. 26, w których to przepisach brakuje regulacji dotyczącej możliwości zabezpieczenia przewidzianej tam pomocy.

Ideą, która przyświeca tzw. społecznie odpowiedzialnym zamówieniom publicznym (promowanym na poziomie Unii Europejskiej jak i krajowym), jest „kupowanie”, oprócz zasadniczego przedmiotu zamówienia, także dodatkowego efektu społecznego osiąganego przez zastosowanie tzw. klauzuli społecznej – np. zatrudnienia osób, które mają trudności na rynku pracy. Zamawiający dostaje zatem rodzaj społecznego bonusu. Polega on na niwelowaniu problemów społecznych, za których zwalczanie tak czy inaczej odpowiadają organy administracji publicznej, co dzieje się niejako „przy okazji” zaspokajania innych potrzeb społeczności. Z tego względu w ustawie zawarto rozwiązania ułatwiające przedsiębiorstwom społecznym udział w rynku zamówień publicznych.

Na wzór mechanizmu przyjętego w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych przewiduje się możliwość udzielania zamówień zastrzeżonych poniżej progu, od którego stosowana jest ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega ze względu na jego wartość ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne. Informacja o zastrzeżeniu podmiotowym musi znaleźć się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach dotyczących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na fakt, że wojewoda dysponuje najbardziej aktualnymi i kompleksowymi informacjami na temat konkretnego przedsiębiorstwa społecznego, organ ten zajmie się także wydawaniem zaświadczeń potwierdzających spełnianie przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.). Zaświadczenie takie wydawane jest na wniosek przedsiębiorstwa społecznego, w terminie 3 dni roboczych. Jednocześnie weryfikacja odbywać się będzie na podstawie wykazu przedsiębiorstw społecznych oraz posiadanych przez wojewodę informacji. Dzięki temu procedura wydawania zaświadczenia nie powinna stanowić znacznego obciążenia administracyjnego. Dokument ten ułatwiać będzie przedsiębiorstwom społecznym udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w których stosuje się przywołane zastrzeżenie. Zgodnie z art. 73 ustawy powyższe zaświadczenie uwzględnione zostanie w części II w ust. 21 w kolumnie 4 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923, z późn. zm.). Oznacza to, że wydanie tego zaświadczenia zwolnione będzie z opłaty skarbowej. Odniesienie do możliwości weryfikacji wskazanych powyżej przesłanek na podstawie zaświadczenia wydawanego przez wojewodę zostanie również uwzględnione w art. 361 przywołanej powyżej ustawy, którego modyfikacja ujęta została w art. 75. Zaświadczenie nie ma określonego terminu ważności. Z tego względu wprowadzono również możliwość potwierdzenia przez wojewodę jego aktualności. O potwierdzenie takie wystąpić będzie mógł zamawiający.

W kontekście społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych należy również zwrócić uwagę na relację pojęcia reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z pojęciem integracji osób społecznie marginalizowanych występującym w art. 94 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Pojęcie zdefiniowane w ustawie o ekonomii społecznej, podobnie jak w regulacji dotyczącej zamówień publicznych, odnosi się przede wszystkim do działań realizowanych w przedsiębiorstwie społecznym na rzecz pracowników. Zaproponowane w ustawie rozwiązania dotyczące przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym (tj. katalog zatrudnianych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, minimalny poziom zatrudnienia takich pracowników, czy właśnie

cel reintegracyjny) pozostają zbieżne z rozwiązaniami wynikającymi z art. 94 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. W przepisie tym uregulowano możliwość zastrzeżenia zamówienia publicznego dla podmiotów działających w celu integracji społecznej i zawodowej osób marginalizowanych społecznie. Rozwiązania ujęte w ustawie pozwalają stwierdzić, że zarówno realizowana w przedsiębiorstwie społecznym reintegracja, jak i katalog jej odbiorców mieszczą się w pojęciu odpowiednio integracji i osób społecznie marginalizowanych ujętych w art. 94 przywołanej ustawy. Ponadto analogiczny jest również minimalny poziom zatrudnienia osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. W rezultacie oznacza to, że przedsiębiorstwa społeczne działające w celu reintegracji uznać należy za podmioty spełniające warunki określone w art. 94 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Istotnym obszarem funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej jest sfera usług społecznych. W celu zapewnienia odpowiedniego włączenia podmiotów ekonomii społecznej w realizację usług społecznych w ustawie przewidziano rozwiązania pozwalające lepiej zaplanować ten proces w jednostkach samorządu terytorialnego. Z tego względu w art. 69 pkt 1 ustawy zaproponowano uzupełnienie art. 16b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), regulującego zakres strategii rozwiązywania problemów społecznych. Pierwsza z wprowadzonych zmian (art. 16b ust. 2 pkt 1 zmienianej ustawy) dotyczy jednoznacznego wskazania, że diagnoza sytuacji społecznej będąca częścią strategii powinna obejmować m.in. ocenę potencjału podmiotów ekonomii społecznej w realizacji usług z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Element ten pozwoli ocenić możliwości współpracy z sektorem ekonomii społecznej. Drugim istotnym uzupełnieniem strategii będą informacje o zadaniach publicznych i usługach z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, które zlecane będą podmiotom ekonomii społecznej w trybach przewidzianych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dzięki temu współpraca samorządu z podmiotami ekonomii społecznej będzie ujęta w szerszy kontekst działań realizowanych w celu ograniczania problemów społecznych. Jednocześnie zapisy strategii będą także zobowiązaniem samorządu do podjęcia współpracy z sektorem ekonomii społecznej.

Zasady realizacji polityki publicznej w obszarze ekonomii społecznej

Projekt ustawy przewiduje, że rozwój ekonomii społecznej wspierany jest przez władze publiczne przez: zapewnienie odpowiedniej koordynacji działań organów administracji publicznej, pomoc w tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz rozwijanie ich potencjału w obszarach kluczowych dla celów polityki publicznej, tj. zatrudnieniu i reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizacji usług społecznych, rozwijaniu konkurencyjności, w tym działalności gospodarczej. Katalog ten ma charakter otwarty, co oznacza, że zakres wsparcia świadczonego przez władze publiczne może dotyczyć także innych obszarów istotnych z perspektywy funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, a w szczególności przedsiębiorstw społecznych. Przykładem może być tutaj promocja ekonomii społecznej lub rozwijanie kompetencji osób zatrudnionych w sektorze ekonomii społecznej, niekoniecznie powiązane z procesem reintegracji. Wsparcie w tym zakresie może pozytywnie przekładać się na trwałość podmiotów oraz podnosić ich potencjał realizacji pierwszoplanowych celów społecznych.

Najistotniejsze narzędzia organizowania i zapewniania tego wsparcia to: program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz regionalne programy rozwoju na rzecz ekonomii społecznej tworzone na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, późn. zm.), ale także resortowe programy wspierania ekonomii społecznej, usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz instrumenty wspierające zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W tym wypadku również katalog pozostaje otwarty. Wynika to z potrzeby zachowania odpowiedniej elastyczności oraz możliwości poszerzenia instrumentarium w związku ze zmianami społeczno-ekonomicznymi, czy też wdrażania innowacyjnych metod ułatwiających rozwój sektora.

Ponieważ problematyka ekonomii społecznej nie była dotąd uregulowana ustawowo, konieczne jest wyznaczenie organu koordynacyjnego, nakreślającego kierunki rozwoju w tym obszarze. Ułatwi to zachowanie spójności działań realizowanych przez administrację publiczną.

Zadania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego

Zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893, z późn. zm.) dział administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne obejmuje między innymi sprawy: ekonomii społecznej, przedsiębiorczości społecznej, w tym spółdzielczości socjalnej. Z tego względu koordynację działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej sprawować ma minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Organ ten,

jako właściwy w zakresie problemów społecznych, dla których rozwiązywania projektowane są niniejsze przepisy, jest naturalnym koordynatorem polityk publicznych w tym zakresie.

Koordynacyjna funkcja ministra realizowana będzie m.in. przez opracowanie programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej będącego programem rozwoju, o którym mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Obecnie dokumentem takim jest *Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 r. Ekonomia Solidarności Społecznej*. Oznacza to, że rozwiązania ujęte w projekcie ustawy nie prowadzą do obowiązkowego podjęcia prac nad dokumentem programowym bezpośrednio po wejściu w życie ustawy. Są natomiast wskazaniem dla ministra odpowiedzialnego za koordynację tej problematyki do opracowania lub aktualizacji programu, w celu efektywnej koordynacji działań po 2023 r. Ponadto minister realizować będzie również działania z zakresu: upowszechniania ekonomii społecznej oraz przyznawania akredytacji podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Minister będzie mógł również podejmować działania o charakterze krajowym, polegające na zapewnieniu podmiotom ekonomii społecznej dostępu do usług wsparcia. Rozwiązanie takie realizuje zasadę subsydiarności, pozostawiając obowiązki w zakresie zapewnienia podstawowych usług na poziomie samorządu województwa. Minister będzie miał również za zadanie gromadzenie informacji o ekonomii społecznej, w tym tych opracowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Informacje te pozwolą m. in. na dokonanie oceny skutków regulacji *ex post* oraz ocenę przepisów pod kątem ewentualnych potrzeb doprecyzowania lub zmiany.

Programy resortowe

Minister będzie mógł opracować resortowe programy wspierania ekonomii społecznej oraz finansowo wspierać te programy. Warto zaznaczyć, że nie będą to programy rozwoju w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Programy te będą miały charakter operacyjny i wdrożeniowy w stosunku do nadrzędnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, który powinien zostać przygotowany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Obecnie praktykowane jest takie rozróżnienie np. w zakresie programowania działań w obszarze wspierania osób niepełnosprawnych czy włączenia społecznego – w obszarach tych funkcjonuje jeden kompleksowy dokument (program lub strategia) regulujący zadania różnych aktorów i określający w sposób kompleksowy cele i działania dotyczące określonego obszaru polityki społecznej. Ponadto funkcjonują również spójne z tym dokumentem programy resortowe finansowane np. z Funduszu Solidarnościowego, które koncentrują się na konkretnych

zagadnieniach, np. zwiększaniu dostępności do określonej usługi, lub wprowadzają nowy instrument polityki społecznej.

Zapewnienie możliwości tworzenia i wdrażania programów pozwoli także skrócić czas reakcji na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą, w szczególności w sytuacjach nieprzewidzianych i nagłych, takich jak np. epidemia COVID-19. Programy resortowe będą służyć w szczególności: rozwojowi ekonomii społecznej, tworzeniu i rozwijaniu podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, wspieraniu zatrudniania i reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwach społecznych, nabywaniu i podnoszeniu poziomu kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej, budowaniu wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorców na rzecz rozwoju potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, a także rozwoju lokalnego oraz wzmocnieniu potencjału do realizacji usług społecznych.

Nowy instrument pozwoli na elastyczne uzupełnianie narzędzi wsparcia sektora ekonomii społecznej przewidzianych w ustawie. Mechanizmy bezpośredniego wsparcia finansowane ze środków Funduszu Pracy, czy też PFRON powiązane są z tworzeniem nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osób niepełnosprawnych. Wsparcie to będzie miało istotne znaczenie dla funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, jednakże nie odnosi się ono do innych obszarów aktywności tych podmiotów, ważnych z perspektywy realizacji celów polityki społecznej. W szczególności wskazać należy tu dwa kluczowe aspekty. Pierwszy z nich dotyczy rozwoju przedsiębiorstw społecznych, rozumianego także jako zwiększanie konkurencyjności tych podmiotów. Wspieranie takiego rozwoju, którego bezpośrednim rezultatem nie zawsze będzie wzrost zatrudnienia, służy m.in. większej trwałości samych przedsiębiorstw społecznych, a także już istniejących w tych podmiotach miejsc pracy. W dłuższej perspektywie taka inwestycja zwiększa również szanse na większą niezależność przedsiębiorstw społecznych od wsparcia publicznego. Drugim istotnym z perspektywy celów ustawy obszarem, w którym potrzebne jest wsparcie funduszu, jest budowanie potencjału do realizowania usług społecznych. Aktywność podmiotów ekonomii społecznej w tej sferze jest naturalna, jednakże z uwagi na różnorodne bariery dotyczące m.in. utrudnionego dostępu do finansowania rozwoju, podmioty ekonomii społecznej często nie mają możliwości, aby świadczyć usługi społeczne wymagające np. specjalistycznego wyposażenia lub odpowiedniego zaplecza.

Ponadto dzięki jego wdrożeniu możliwa będzie intensyfikacja działań z zakresu reintegracji prowadzonych w przedsiębiorstwach społecznych, a także wspieranie zatrudnienia osób wykluczonych, których zatrudnienie do tej pory nie wiązało się z możliwością uzyskania wsparcia finansowego. Instrument ten pozwoli również elastycznie reagować na zmieniające się potrzeby podmiotów ekonomii społecznej, a w szczególności przedsiębiorstw społecznych.

Poza środkami pozostającymi do dyspozycji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz środkami z budżetu Unii Europejskiej, zadania w ramach programów będą mogły być również finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego. W art. 74 pkt 1 ustawy przewidziano uzupełnienie art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787), przez dodanie możliwości wspierania ekonomii społecznej ze środków pozostających w gestii tego Funduszu. Ponadto zgodnie z art. 74 pkt 2 i 3 projektowanej ustawy przepisy ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym zostaną uzupełnione o art. 6aa, a także o art. 18 ust. 4, umożliwiające odpowiednio przeznaczanie środków z Funduszu na programy resortowe oraz wskazanie, że środki te stanowią będą koszty Funduszu. Biorąc pod uwagę rolę, jaką ekonomia społeczna odgrywa we wspieraniu procesu włączenia społecznego, taki mechanizm służący będzie realizacji zarówno celów tych programów, jak również celom Funduszu Solidarnościowego. Podmioty ekonomii społecznej są aktywne w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w dwóch głównych płaszczyznach. Pierwsza z nich to tworzenie warunków do podejmowania zatrudnienia wspomaganego reintegracją społeczną i zawodową. W przedsiębiorstwach społecznych, których funkcjonowanie wspierane jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, blisko 24% wszystkich zatrudnionych pracowników stanowiły osoby niepełnosprawne. Wyraźnie widać zatem, że ich udział w zatrudnieniu jest zdecydowanie wyższy, niż w przypadku innych pracodawców. Dzięki działaniom reintegracyjnym oraz włączeniu w proces decyzyjny, zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym to również szansa na aktywizację w sferze społecznej. Drugą istotną płaszczyzną to świadczenie usług społecznych na rzecz osób niepełnosprawnych. Podmioty ekonomii społecznej, działając najczęściej na rzecz społeczności lokalnej, mają dobre rozeznanie w potrzebach konkretnych środowisk, rodzin czy osób. Jednocześnie podmioty ekonomii społecznej mogą efektywnie współpracować z samorządem i wspierać procesy tzw. deinstytucjonalizacji usług społecznych, świadczonych także na rzecz osób niepełnosprawnych. Za rozwiązaniem umożliwiającym finansowanie programów resortowych ze środków Funduszu Solidarnościowego przemawia także charakter przedsięwzięć wspieranych z tego Funduszu. Wiele z nich odnosi się do wsparcia samorządów w zakresie

realizacji usług społecznych, w których realizację, zgodnie z założeniami programowymi i strategicznymi, powinny być włączane podmioty ekonomii społecznej. Dla realizacji tego założenia konieczne jest również wspieranie potencjału tych podmiotów w zakresie świadczenia usług społecznych. W związku z tym, że efektywność i trwałość procesów reintegracji zachodzących w przedsiębiorstwie społecznym zależy od wielu czynników – w tym kwalifikacji kadry, czy też sytuacji ekonomicznej powiązanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub odpłatną, środki z Funduszu Solidarnościowego będą mogły być przeznaczone na realizację innych działań przewidzianych w programach.

Analogiczna zbieżność celów występuje także między Funduszem Pracy a programami przewidzianymi w ustawie. Określony w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy katalog celów realizowanych przez instytucje rynku pracy obejmuje takie zagadnienia jak: osiągnięcie wysokiej jakości pracy, wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej, zwiększanie mobilności na rynku pracy, czy też wspieranie pełnego i produktywnego zatrudnienia. Jednocześnie cele te nie są zawężone jedynie do działań adresowanych do osób bezrobotnych. Z tego względu obok instrumentów wsparcia zatrudnienia, finansowanych ze środków Funduszu Pracy i powiązanych bezpośrednio z tworzeniem miejsc pracy dla osób skierowanych przez urząd pracy, konieczne wydaje się również uzupełnienie działań finansowanych z tego źródła o inicjatywy odnoszące się do wskazanych powyżej celów działania instytucji rynku pracy. Oddziaływanie w tym obszarze wymaga bardziej kompleksowej interwencji nastawionej na osiąganie trwałości i jakości zatrudnienia, a także na włączanie w rynek pracy osób, które do tej pory pozostawały poza nim. Wszystkie te działania przekładać się będą na wzrost spójności społecznej. Nie ulega wątpliwości, że cele realizowane przez programy wspierania ekonomii społecznej są zbieżne ze wskazanymi powyżej celami działania instytucji rynku pracy. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że podstawowym źródłem finansowania tych działań jest Fundusz Pracy, zaproponowano, aby środki z tego źródła mogły być wykorzystane na finansowanie programów wspierania ekonomii społecznej. W związku z tym w art. 70 pkt 2 lit. b ustawy zaproponowano uzupełnienie katalogu kosztów Funduszu Pracy, określonego w art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – poprzez dodanie nowego pkt 64, w którym przewidziano możliwość finansowania z Funduszu Pracy programów resortowych przygotowanych na podstawie ustawy o ekonomii społecznej. Konsekwencją wprowadzenia powyższej modyfikacji jest rozwiązanie ujęte w art. 70 pkt 3 ustawy, polegające na uzupełnieniu zmienianej ustawy o art. 109m określający maksymalną wartość środków (20 mln zł), które minister właściwy do spraw pracy może rocznie przekazać na realizację

resortowego programu wspierania ekonomii społecznej. Rozwiązanie takie jest wskazane ze względu na możliwość finansowego wspierania realizacji programu z różnych źródeł, a także na potrzebę gospodarowania środkami Funduszu Pracy w sposób niezagrażający realizacji innych celów polityki rynku pracy.

Wsparcie w ramach programu będą mogły uzyskać podmioty ekonomii społecznej posiadające osobowość prawną, a także podmioty prowadzące jednostki takie jak CIS, KIS, WTZ i ZAZ. Dzięki temu katalog podmiotów uprawnionych do skorzystania z tego mechanizmu będzie wyczerpujący, a jednocześnie możliwe będzie również uniknięcie wątpliwości w zakresie zdolności do czynności prawnej wspieranego podmiotu.

W celu zapewnienia odpowiedniej elastyczności wydatkowania środków z programów, dopuszczono możliwość ich realizacji w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto przewidziano także możliwość finansowego wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w trybie naboru wniosków.

W projekcie ustawy określono niezbędne elementy procedury naboru: zakres i zasady publikacji ogłoszenia o naborze, elementy tego ogłoszenia oraz minimalny czas na składanie wniosków. Ogłoszenie o naborze obejmować będzie kluczowe informacje pozwalające sprawnie i transparentnie przeprowadzić procedurę naboru, tj.:

- rodzaj zadania, którego dotyczy nabór,
- podmioty uprawnione do składania wniosków,
- wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania,
- kryteria oceny wniosków,
- termin i warunki realizacji zadania,
- termin i miejsce składania wniosków,
- termin rozpatrzenia wniosków,
- informację o możliwości odwołania naboru wniosków przed upływem terminu na złożenie wniosków oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia wniosków i terminu rozpatrzenia wniosków.

Zaproponowany katalog jest podobny do funkcjonujących już obecnie w porządku prawnym rozwiązań określających treść ogłoszeń w ramach prowadzonych konkursów lub naborów. Analogiczny zakres informacji ujęty został zarówno w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia

2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak i w art. 13 ust. 4 ustawy z 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. W ustawie przewidziano również możliwość wskazania w ogłoszeniu innych informacji i warunków. Umożliwi to bardziej precyzyjnie profilowanie naborów, a także dopasowanie tego trybu do warunków dystrybucji środków pochodzących np. z budżetu Unii Europejskiej.

W ustawie określono również kwestię zawartości wniosku składanego w ramach naboru. Wniosek ten obejmować będzie: szczegółowy sposób realizacji zadania, termin i miejsce realizacji zadania, harmonogram działań w zakresie realizacji zadania, kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania, a także dodatkowe informacje – o ile były one wskazane w ogłoszeniu o naborze. Takie rozwiązanie zapewni przejrzystość oraz jasne warunki dla podmiotów wnioskujących o wsparcie w ramach programu.

Przepisy określające tryb naboru wniosków precyzują również zawartość umów zawieranych w ramach programu. Poza kwestiami dotyczącymi realizacji działań ujętych we wniosku, obejmować one będą kwestie dotyczące rozliczenia, kontroli działań, zasady dokumentowania, a także zasady zmiany treści umowy.

Wprowadzenie nowego trybu naboru wniosków jest również konieczne z uwagi na fakt, że wsparcie w ramach programu dotyczyć może działalności gospodarczej prowadzonej przez podmioty ekonomii społecznej, a tryb otwartego konkursu ofert pozwala jedynie na sfinansowanie realizacji usług społecznych lub zadań publicznych. Tryb naboru wniosków pozwoli również zaangażować w proces wdrażania programów jednostki samorządu terytorialnego. Będą mogły one uczestniczyć w realizacji programów zarówno w charakterze podmiotów otrzymujących wsparcie w realizacji ich zadań dotyczących wspierania ekonomii społecznej, jak również w charakterze pośredników odpowiedzialnych za udzielanie wsparcia w zakresie swojej właściwości terytorialnej. W ramach regulacji dotyczących naboru wniosków doprecyzowane zostały również kwestie dotyczące powołania przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zespołu oceniającego wnioski złożone w ramach naboru. W skład tego zespołu wchodzić będą przedstawiciele ministra oraz podmiotów ekonomii społecznej. Regulacje dotyczące możliwości podejmowania rozstrzygnięć bez udziału przedstawicieli sektora ekonomii społecznej, a także kwestie wyłączenia członków tego zespołu zostały ukształtowane analogicznie do rozwiązań dotyczących komisji konkursowej funkcjonujących w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto wprowadzono także uprawnienie dla podmiotów uczestniczących w naborze do wystąpienia do ww. ministra o uzasadnienie wyboru lub odrzucenia wniosku.

W art. 71 projektu ustawy dokonano zmiany art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) poprzez doprecyzowanie zakresu podmiotów, które mogą uczestniczyć w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania narkomani. Wskazano, że obok organizacji pozarządowych w realizacji tych zadań mogą brać udział podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Akredytacja i usługi wsparcia.

Istotnym zadaniem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego będzie przyznawanie akredytacji podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, czyli ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej (dalej także: OWES). Pojęcia te funkcjonują już obecnie w kontekście ekonomii społecznej i są rozpoznawane zarówno przez organy administracji publicznej, jak i przez podmioty ekonomii społecznej. Wynika to z realizacji działań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020, w ramach których przygotowano i przetestowano system instytucji wspierających podmioty ekonomii społecznej, a także proces umożliwiający zapewnienie odpowiedniej jakości świadczonych usług wsparcia. Istotne jest zatem uwzględnienie w ustawie regulującej problematykę ekonomii społecznej powyższych pojęć, w znanym interesariuszom brzmieniu.

Akredytacja i status OWES potwierdzać będą odpowiedni poziom organizacyjny podmiotów zaangażowanych w realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, a także zapewnią warunki do stałego i jednolitego podnoszenia jakości tych usług. Jednocześnie uzyskanie akredytacji będzie warunkiem ubiegania się o środki publiczne (zarówno z budżetu samorządu województwa jak i ze środków europejskich), niezbędne do wspierania podmiotów ekonomii społecznej. Przyznanie albo odmowa akredytacji, jak również stwierdzenie jej utraty, są władczymi rozstrzygnięciami sprawy indywidualnej, spełniającymi kryteria decyzji administracyjnej. Z tego względu w ustawie określona została forma udzielenia, odmowy oraz stwierdzenia utraty akredytacji, a także środki zaskarżenia w przypadku odmowy udzielenia tej akredytacji lub stwierdzenia jej utraty. Rozwiązanie takie zabezpiecza odpowiednią przejrzystość postępowań prowadzonych w tym zakresie, a także umożliwia podmiotom ubiegającym się o przyznanie akredytacji, które nie będą usatysfakcjonowane z rozstrzygnięcia organu, możliwość podjęcia odpowiednich kroków prawnych.

Co istotne, zapewnienie dostępu do usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej będzie przede wszystkim zadaniem samorządu województwa. Usługi te obejmować będą:

- animację lokalną rozumianą jako upowszechnianie idei i zasad ekonomii społecznej, pobudzanie aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowanie i rozwijanie międzysektorowych partnerstw lokalnych,
- tworzenie podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspieranie prowadzonej przez nie działalności, a także finansowanie tworzenia w nich miejsc pracy,
- wspieranie, w tym finansowanie, podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, obejmujące również pomoc przy tworzeniu planów reintegracyjnych,
- wspieranie udziału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w rynku zamówień publicznych,
- wzmacnianie potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz udzielanie im wsparcia biznesowego.

Działania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej w zakresie wspierania reintegracji w przedsiębiorstwach społecznych powinny być prowadzone we współpracy z CIS i KIS. Podmioty zatrudnienia socjalnego mają zarówno potencjał jak i doświadczenie w reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie. OWES powinien w swoich działaniach korzystać z potencjału zwłaszcza lokalnych podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej. Poza uregulowaniem tej kwestii w ustawie o ekonomii społecznej, zgodnie z art. 68 zmodyfikowane zostaną również przepisy regulujące zakres zadań realizowanych przez podmioty zatrudnienia socjalnego. W art. 68 pkt 1 zaproponowano uzupełnienie art. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym o ust. 1b umożliwiającą realizację przez CIS usług z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym. Zgodnie z art. 68 pkt 2 analogiczne rozwiązanie wprowadzono w odniesieniu do KIS. Zaproponowane zmiany jednoznacznie wskazują na możliwość zaangażowania podmiotów zatrudnienia socjalnego na rzecz wspierania pracowników przedsiębiorstw społecznych w pełniejszym uczestnictwie w życiu społecznym i zawodowym. Zmiana ta pozwala nie tylko na nawiązywanie konstruktywnej współpracy CIS i KIS z OWES, ale również na aktywność i optymalne wykorzystanie wiedzy i doświadczenia podmiotów zatrudnienia socjalnego na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Rozwiązanie łączące przyznawanie akredytacji i statusu OWES na poziomie centralnym z realizacją tych usług na poziomie regionalnym powinno zapewnić, że z jednej strony usługi te odznaczać się będą porównywalnym wysokim poziomem na terenie całego kraju, a z drugiej,

że świadczone będą blisko podmiotów ekonomii społecznej oraz z uwzględnieniem regionalnej specyfiki i potrzeb.

W ustawie określono, że o przyznanie akredytacji i statusu OWES ubiegać się może podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f występujący samodzielnie lub w partnerstwie z innym podmiotem np. przedsiębiorcą. Rozwiązanie takie jest uzasadnione oczekiwanym zakresem świadczonych usług. Z jednej strony konieczne jest zapewnienie, aby wsparcia podmiotom ekonomii społecznej udzielały jednostki dobrze znające specyfikę funkcjonowania w tym sektorze. Jednocześnie konieczne może okazać się uzupełnienie potencjału podmiotów ekonomii społecznej tworzących ośrodek wsparcia ekonomii społecznej o kompetencje i doświadczenia (np. w zakresie wsparcia biznesowego) podmiotów spoza sektora ekonomii społecznej. Z możliwości ubiegania się o akredytację i przyznanie statusu OWES wyłączone zostały CIS, KIS, WTZ i ZAZ. Jednostki te mają określone w odrębnych przepisach zadania i funkcje, które nie w pełni pokrywają się z zadaniami stawianymi przed OWES. W przypadku CIS i KIS w ustawie wyraźnie wskazano rolę tych jednostek jako podmiotów zaangażowanych w świadczenie usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w zakresie reintegracji. Powierzenie CIS, KIS, WTZ i ZAZ zadań o znacznie szerszym zakresie prowadziłyby do przekroczenia granic funkcjonowania tych jednostek wyznaczonych np. w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Nie oznacza to natomiast, że podmiot ekonomii społecznej prowadzący taką jednostkę nie może aplikować o przyznanie akredytacji.

Podmiot wnioskujący o przyznanie akredytacji nie może zalegać z opłacaniem podatków oraz składek za ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne pracowników. Ponadto członkowie organu zarządzającego wnioskodawcy nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe. Warunki te pozwalają na wstępną weryfikację wiarygodności podmiotów, których zadaniem będzie świadczenie usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.

Akredytacja udzielana będzie na okres nie dłuższy niż dwa lata. Takie rozwiązanie powinno umożliwić kompleksową i okresową weryfikację spełnienia warunków niezbędnych do świadczenia usług na odpowiednim poziomie. Jednocześnie brak minimalnego okresu, na który przyznawana będzie akredytacja umożliwi dostosowywanie częstotliwości weryfikacji do stopnia spełnienia oczekiwań formułowanych w stosunku do ośrodków wsparcia ekonomii społecznej.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłaszać będzie nabór wniosków o przyznanie akredytacji na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej. Termin na złożenie wniosków wynosić będzie co najmniej 14 dni. Dzięki temu podmioty aplikujące o przyznanie akredytacji i statusu OWES będą miały zapewniony odpowiedni czas na przygotowanie wniosku oraz zgromadzenie niezbędnej dokumentacji i załączników. W przypadku wniosku o przyznanie akredytacji i statusu OWES złożonego poza terminem określonym w ogłoszeniu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wyda decyzję o odmowie ich przyznania. Organ ten podejmować będzie decyzję o przyznaniu akredytacji, badając, czy podmiot wnioskujący ma możliwość realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, a także oceniając jego doświadczenie oraz planowany sposób organizacji świadczenia tych usług i kwalifikacje osób zaangażowanych w ich realizację. Kryteria te wynikają z dotychczasowych doświadczeń w zakresie funkcjonowania systemu wspierania rozwoju podmiotów ekonomii społecznej współfinansowanego ze środków europejskich. Do powyższych kryteriów dostosowany został zakres wniosku o przyznanie akredytacji, a także wymaganych w tym procesie załączników. Wniosek o przyznanie akredytacji obejmować będzie podstawowe informacje o wnioskodawcy umożliwiające identyfikację tego podmiotu. Ponadto wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia informacji dotyczących: doświadczenia w zakresie realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, zasobów (kadrowych i rzeczowych) oraz planowanego sposobu i efektów świadczenia tych usług. Taki zakres informacji jest niezbędny dla określenia, czy podmiot wnioskujący o przyznanie akredytacji ma wystarczający potencjał do realizacji powierzonych mu zadań. W związku z tym, że ośrodki wsparcia ekonomii społecznej pełnią w województwie istotną funkcję kreacyjną oraz facylitacyjną w stosunku do podmiotów ekonomii społecznej, powinny one odznaczać się odpowiednią kondycją finansową i organizacyjną, która nie będzie obniżać ich możliwości w zakresie realizacji wskazanych w ustawie zadań. Z tego powodu podmiot zainteresowany uzyskaniem akredytacji przedstawiać będzie zarówno dokumenty potwierdzające jego kondycję finansową, takie jak zaświadczenia o braku zaległości podatkowych oraz w zakresie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne pracowników, a także zatwierdzone sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy. Doświadczenie, a także sposób organizacji usług wsparcia, poza informacjami zawartymi we wniosku, oceniane będzie natomiast na podstawie statutu, projektu regulaminu, czy też opinii Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. W przypadku wniosku zakładającego realizację zadań w partnerstwie, konieczne będzie także przedstawienie umowy partnerskiej potwierdzającej określony podział zadań i zasobów związanych z realizacją usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.

Niezależnie od okresowej weryfikacji ośrodków wsparcia ekonomii społecznej związanej z czasem, na który przyznana została akredytacja, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie również zobowiązany do weryfikowania sposobu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz ich efektu. W celu zapewnienia odpowiednich instrumentów do tej weryfikacji, ośrodki będą miały obowiązek informowania ww. ministra o okolicznościach, które mogą mieć wpływ na realizowane usługi. Ponadto minister będzie mógł wzywać ośrodki do przekazania informacji dotyczących realizowanych usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w terminie nie krótszym niż 14 dni, a także zwracać się do Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej o opinię w zakresie funkcjonowania OWES. Minister będzie mógł również wzywać OWES do usunięcia nieprawidłowości związanych z realizacją usług wsparcia, pozostawiając im na to co najmniej 30 dni. Dzięki temu kwestie brane pod uwagę w trakcie rozstrzygnięcia o przyznaniu akredytacji będą nie tylko przedmiotem wstępnej oceny, ale także stałej lub doraźnej ewaluacji. W oparciu o wyniki tych działań minister będzie mógł również wydać decyzję administracyjną o odebraniu akredytacji. Decyzja ta wydawana będzie w sytuacji, w której: ośrodek w odpowiednim terminie nie udzieli ministrowi informacji lub nie wdroży działań naprawczych, o których mowa powyżej, podmiot przestał spełniać warunki dotyczące niekaralności członków organów statutowych lub niezalegania ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne pracowników, a także w sytuacji, w której minister stwierdzi, że ośrodek nie ma możliwości prawidłowej realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Ponadto status taki może zostać odebrany również na wniosek samego akredytowanego podmiotu. W związku z tym, że uzyskanie akredytacji jest warunkiem finansowania ze środków publicznych (budżetu samorządu, województwa lub środków europejskich) usług wsparcia realizowanych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, podmioty, które nie uzyskają takiego statusu lub go utracą, nie będą uprawnione do ubiegania się o środki finansowe pochodzące ze wskazanych powyżej źródeł. Uzupełnieniem tego systemu będzie dostępny publicznie wykaz podmiotów akredytowanych.

W celu zapewnienia odpowiednich warunków umożliwiających ocenę doświadczenia i możliwości efektywnej realizacji przez wnioskodawcę usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz zapewnienia przejrzystości danych zamieszczanych przez wnioskodawcę, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w rozporządzeniu szczegółowe warunki przyznania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzór wniosku o ich przyznanie.

Zaproponowane powyżej rozwiązania dotyczące systemu akredytacji oraz realizacji usług wsparcia rozwoju ekonomii społecznej były testowane i rozwijane dzięki wsparciu

współfinansowanemu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Ustawowe uregulowanie tych kwestii pozwoli łatwiej zidentyfikować ośrodki wsparcia ekonomii społecznej jako partnerów administracji publicznej, a także innych podmiotów i instytucji. Jednocześnie zwiększy się również stabilność funkcjonowania tego systemu, co jest korzystne zarówno z perspektywy koordynowania i planowania długofalowych działań na rzecz ekonomii społecznej na szczeblu krajowym i regionalnym, jak również ze względu na stabilność i dostępność tych usług dla podmiotów ekonomii społecznej.

Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej

W pełnieniu powyższych zadań ministra wspierać ma organ opiniodawczo-doradczy, tj. Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, do którego zadań będzie należeć w szczególności: wyrażanie opinii o programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, programach rządowych oraz projektach aktów prawnych i innych dokumentów, związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej oraz o stosowaniu ustawy o ekonomii społecznej, opracowywanie propozycji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym, a także przedstawianie okresowej informacji o swojej działalności.

Komitet składa się z przedstawicieli:

- organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych,
- Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- podmiotów ekonomii społecznej,
- związków spółdzielczych i Krajowej Rady Spółdzielczej,
- związków zawodowych i organizacji pracodawców,
- Banku Gospodarstwa Krajowego,
- instytutów badawczych i szkół wyższych.

Taki skład komitetu oraz zastrzeżenie, że zasiadać w nim będzie co najmniej 15 osób, zapewnią że kwestie dotyczące ekonomii społecznej będą mogły być rozpatrywane z różnych perspektyw. Katalog podmiotów i instytucji reprezentowanych w składzie komitetu jest szeroki i obejmuje on wszystkie kluczowe środowiska, które powinny uczestniczyć w kształtowaniu kierunków polityki wspierania rozwoju ekonomii społecznej. W ustawie niektóre kategorie podmiotów reprezentowanych w komitecie wskazane zostały w sposób rodzajowy (np.

podmioty ekonomii społecznej czy też jednostki samorządu terytorialnego). Część z nich została natomiast oznaczona w sposób konkretny i zindywidualizowany (np. Bank Gospodarstwa Krajowego i Krajowa Rada Spółdzielcza). Takie rozwiązanie pozwala zachować elastyczność w zakresie ustalania składu komitetu, a także zapewnia określonym środowiskom swobodę w wyborze przedstawicieli. Jednocześnie gwarantuje także określonym instytucjom, o niepowtarzalnych zadaniach i charakterze, udział w pracach komitetu. Oba te podejścia znajdują zastosowanie w przypadku organów administracji rządowej. Z jednej strony minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie miał wpływ na skład komitetu przez możliwość wybrania, do których organów skieruje zaproszenie. Z drugiej strony w Komitecie zapewniony będzie także udział Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Rozwiązanie to usprawni przepływ informacji między organami odpowiedzialnymi za sfery działań wspólnie oddziaływujące na sektor ekonomii społecznej.

Kadencja komitetu trwa 3 lata. W celu zapewnienia reprezentatywności, minister powoływać będzie przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, którzy uzyskają poparcie przynajmniej 10 podmiotów ekonomii społecznej. Pozostali przedstawiciele będą powoływani spośród kandydatów zgłaszanych przez instytucje, o których mowa powyżej, z zastrzeżeniem, że przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego zgłaszani będą przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Rozwiązania w tym zakresie są podobne do funkcjonujących obecnie mechanizmów umożliwiających powołanie członków Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Ponadto minister może zapraszać do uczestnictwa w posiedzeniach komitetu ekspertów oraz przedstawicieli organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej niereprezentowanych w Komitecie.

Minister może odwołać członka komitetu na jego wniosek, na wniosek organizacji lub instytucji, której jest przedstawicielem, a także w sytuacji skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, a także w przypadku braku uczestnictwa w posiedzeniach komitetu. Wszystkie wskazane powyżej przesłanki mają charakter jednoznaczny i obiektywny. Biorąc pod uwagę, że komitet jest organem pełniącym funkcję doradczą i jednocześnie nie rozstrzyga spraw indywidualnych, konieczne jest zapewnienie ministrowi możliwości wpływania na skład tego ciała. Jest to szczególnie istotne w sytuacji, w której członek komitetu podejmowałby działania prowadzące do utraty zaufania ze strony ministra. Z tego względu w ustawie znalazła się również przesłanka dopuszczająca możliwość odwołania członka komitetu w sytuacji wystąpienia opisanych powyżej okoliczności.

Koszty funkcjonowania komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jej posiedzeniach ekspertów, członków i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego lub ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Obsługę administracyjno-biurową zapewniać będzie urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Z uwagi na fakt, że komitet będzie ciałem społecznym, za udział w jego posiedzeniach przysługiwać będzie zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Tryb zgłaszania kandydatów do komitetu, a także organizację i tryb jego działania określi minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia. Ponieważ w komitecie zasiadać będą osoby, które nie będą podporządkowane ministrowi pod względem instytucjonalnym, zasadnym jest rozstrzygnięcie tych kwestii przepisami o charakterze powszechnie obowiązującym. Jednocześnie będą to normy techniczne, więc nie ma konieczności regulowania ich ustawą. Ustawa zobowiązuje także ministra, aby określając w rozporządzeniu wskazane powyżej kwestie kierował się koniecznością zapewnienia efektywnego dialogu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, a także sprawnego funkcjonowania komitetu.

Rola samorządu województwa

Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności: opracowuje regionalny program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, opracowuje i konsultuje z podmiotami ekonomii społecznej zakres interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach oraz innych dokumentach, w szczególności służących realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej, w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych, a także upowszechnia wiedzę o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.

Działania samorządu województwa wykonywane będą przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej. Ponadto, z uwagi na zakres kompetencji przyznanych samorządowi województwa, zasadnym jest tworzenie międzysektorowych organów opiniotawczo-doradczych, wspomagających jednostkę samorządu terytorialnego. W tym celu projekt ustawy przewiduje, że samorząd województwa stworzyć będzie Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, do którego zadań należeć będzie w szczególności: wyrażanie opinii

o regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, projektach uchwał organów samorządu województwa dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, a także zapoznawanie się i wyrażanie opinii na temat efektów realizacji regionalnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej.

Analogicznie, jak w przypadku Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, kadencja Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej trwać będzie 3 lata, a w jego skład będą wchodzić przedstawiciele:

- marszałka województwa,
- wojewody,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- podmiotów ekonomii społecznej prowadzących działalność na terenie województwa,
- wojewódzkiej rady działalności pożytku publicznego,
- związków spółdzielczych,
- instytutów badawczych i szkół wyższych,
- związków zawodowych i organizacji pracodawców.

Samorząd województwa zapewnić będzie realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Samorząd może zapewnić realizację tych usług w ramach własnych struktur organizacyjnych, jak również zlecić to zadanie akredytowanemu ośrodkowi wsparcia ekonomii społecznej. Zlecenie powyższych zadań będzie mogło być dokonywane w trybie, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 lub ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079) lub na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Usługi będą finansowane ze środków budżetu samorządu województwa, a dodatkowo mogą być finansowane lub dofinansowane ze środków europejskich, podobnie jak ma to miejsce obecnie. W art. 67 pkt 1 niniejszej ustawy zaproponowane zostało poszerzenie katalogu zadań publicznych określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Nowe zadanie obejmuje działalność na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych określonych w ustawie o ekonomii społecznej. Dzięki temu możliwe będzie uniknięcie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych dotyczących np.

możliwości zlecenia organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 zmienianej ustawy przedsięwzięć w zakresie wspierania ekonomii społecznej. Rozwiązanie to będzie istotne nie tylko dla samorządów województw, w przypadku których taka możliwość wynika wprost z ustawy o ekonomii społecznej, ale również w przypadku innych organów administracji publicznej, zainteresowanych aktywnością w tym zakresie.

Ponadto zgodnie z art. 67 pkt 2, poszerzony został art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zmiana ta podyktowana jest zbliżoną naturą zadań ujętych w katalogu określonym w art. 4 ust. 1 pkt 33 i w nowym pkt 34 zmienianej ustawy. W obu przypadkach zadanie to polega na wspieraniu określonej grupy podmiotów i w związku z tym nie ma powodu, aby ograniczać możliwość tworzenia i prowadzenia jednostek organizacyjnych, które mogłyby zadanie to realizować.

Przetwarzanie danych osobowych

W dziale IV projektu ustawy uregulowane zostały kwestie dotyczące ochrony danych osobowych. Kluczowe znaczenia mają w tym zakresie dane osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przetwarzane przez przedsiębiorstwa społeczne. Przedsiębiorstwo społeczne będzie przetwarzało dane osobowe tych osób. Zakres i cel przetwarzania tych danych służy przede wszystkim realizacji reintegracji społecznej i zawodowej pracowników tych podmiotów. Z tego względu w ustawie nie zostały uregulowane kwestie dotyczące przetwarzania danych osobowych niepowiązanych z celami reintegracyjnymi przedsiębiorstwa społecznego oraz z procedurami przyznawania i odbierania tego statusu oraz nadzorem. Zasady przetwarzania danych osobowych w poszczególnych podmiotach ekonomii społecznej zostały uregulowane w aktach prawnych dotyczących spółdzielni socjalnych, spółdzielni pracy, w tym spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych, stowarzyszeń, fundacji, kół gospodyń wiejskich, czy też spółek kapitałowych lub w innych ogólnych aktach prawnych. Regulacje te określają w sposób wystarczający zasady przetwarzania danych osobowych. Ponadto podmioty te mogą występować również w roli pracodawcy. W związku z tym, że status przedsiębiorstwa społecznego nie ma wpływu na zasady członkostwa bądź zatrudniania pracowników obowiązujące w podmiotach ekonomii społecznej, a w związku z tym na obowiązki tych podmiotów związane z przetwarzaniem danych osobowych, uregulowanie tych kwestii wykraczałoby zasadniczo poza zakres ustawy.

W kontekście ochrony danych osobowych wprowadzenie statusu przedsiębiorstwa społecznego poszerza, w stosunku do dotychczasowych regulacji, zakres przetwarzania danych o informację o sytuacji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przed podjęciem tego

zatrudnienia. Jednocześnie zastrzeżenie to nie odnosi się do wszystkich pracowników, ale jedynie do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwiązanie takie nierozdzielnie powiązane jest z reintegracyjną funkcją przedsiębiorstwa społecznego. Zgodnie z przyjętymi przez ustawodawcę założeniami, osoby określone w art. 2 pkt 6 znajdują się w sytuacji, która może powodować ryzyko wykluczenia społecznego. Przedsiębiorstwa społeczne oferują takim osobom nie tylko możliwość podjęcia zatrudnienia, które może być wspierane ze środków publicznych, ale również wsparcie w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej. Z uwagi na fakt, że adresaci tego wsparcia nie są grupą jednorodną, zaplanowanie i przeprowadzenie w przedsiębiorstwie społecznym ich reintegracji wymaga indywidualnego podejścia skoncentrowanego na konkretnych uwarunkowaniach i potrzebach. Z tego względu niezbędne są również informacje o sytuacji powodującej ryzyko wykluczenia społecznego przed podjęciem zatrudnienia. Brak takich danych mógłby powodować, że przedsiębiorstwo społeczne nie byłoby w stanie wywiązać się w zadowalający sposób z ciążącego na nim obowiązku reintegrowania pracowników, ponieważ prowadzone przez niego działania miałyby jedynie charakter ogólny, a nie zindywidualizowany.

Poza przetwarzaniem danych pracowników, w zakresie uregulowanym odrębnie, przedsiębiorstwo społeczne będzie przetwarzać następujące dane dotyczące pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym, w przypadku:

- a) osoby bezrobotnej w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – informacje o posiadaniu statusu osoby bezrobotnej,
- b) osoby poszukującej pracy bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, lub niewykonujących innej pracy zarobkowej – informacje o posiadaniu statusu osoby poszukującej pracy oraz spełnianiu pozostałych warunków,
- c) osoby niepełnosprawnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – informacje o posiadaniu orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność,
- d) osoby, o której mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym – informacje o posiadaniu statusu absolwenta CIS lub KIS,
- e) osoby spełniającej kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – informacje o spełnianiu kryteriów, o których mowa

- w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym posiadaniu z tego tytułu zaświadczenia o prawie do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- f) osoby uprawnionej do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych – informacje o posiadaniu zaświadczenia o prawie do otrzymywania specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ww. ustawy,
 - g) osoby usamodzielnianej, o której mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – informacje o posiadaniu zaświadczenia o opuszczeniu, po osiągnięciu pełnoletności, rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz opuszczeniu domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakładu poprawczego, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i młodzieżowego ośrodka wychowawczego, a także o opuszczeniu w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem pełnoletności rodzinnej pieczy zastępczej na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka,
 - h) osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego – informacje o posiadaniu orzeczenia o stanie zdrowia osoby z zaburzeniami psychicznymi,
 - i) osoby pozbawionej wolności, opuszczającej zakład karny oraz pełnoletniej osoby opuszczającej zakład poprawczy – informacje o posiadaniu zaświadczenia o opuszczeniu zakładu karnego lub zakładu poprawczego,
 - j) osoby starszej w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych – informacje o wieku danej osoby,
 - k) osoby, która uzyskała w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108, z późn. zm.) – informacje o posiadaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej.

Zaproponowany zakres przetwarzanych informacji stanowi niezbędne minimum umożliwiające opracowanie zindywidualizowanego wsparcia w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej pracowników ze wskazanych powyżej grup. Dzięki wprowadzonym w ustawie instrumentom, zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwach społecznych będzie wspierane ze środków publicznych. Z tego względu informacja o sytuacji życiowej poprzedzającej podjęcie pracy w przedsiębiorstwie społecznym będzie miała wpływ nie tylko na odpowiednie dopasowanie działań reintegracyjnych, ale również na samo podjęcie zatrudnienia. Nie ulega wątpliwości, że ułatwienie w podejmowaniu pracy, a także zindywidualizowane wsparcie są korzystne z perspektywy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jednocześnie mają one również istotne znaczenie z perspektywy realizacji celów polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Należy zatem przyjąć, że w odniesieniu do tego zakresu przetwarzanych informacji realizowane są cele określone w art. 6 ust. 1 lit. c-e rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. EU L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Wśród danych osobowych, do których przetwarzania uprawnione będą przedsiębiorstwa społeczne, znalazły się informacje o stanie zdrowia pracowników. Dotyczy to osób niepełnosprawnych oraz osób z zaburzeniami psychicznymi. Podobnie jak w pozostałych przypadkach przetwarzanie tych informacji jest konieczne do zorganizowania odpowiedniego i zindywidualizowanego wsparcia reintegracyjnego dla tych osób, a także do ułatwienia im podjęcia zatrudnienia.

Dodatkowym istotnym aspektem pozytywnie wpływającym na bezpieczeństwo danych osobowych jest cel funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. Zdecydowana większość z nich działa w celach społecznych, a ewentualny zysk lub nadwyżka nie jest prywatyzowany. Te same warunki ustanowione zostały dla przedsiębiorstw społecznych. Takie rozwiązanie podkreśla prymat misji społecznej, której elementem jest m.in. działanie na rzecz pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W celu zabezpieczenia przetwarzanych przez przedsiębiorstwo społeczne danych osobowych w ustawie wprowadzono minimalne warunki zapobiegania nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu tych informacji. Obejmują one obowiązek pisemnego

upoważnienia osób odpowiedzialnych za przetwarzanie danych oraz pisemne zobowiązanie tych osób do zachowania poufności.

Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów wynikających z ustawy, nie dłużej jednak niż 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym ustało zatrudnienie osoby, której dane te dotyczą. Wskazany w ustawie maksymalny, 10-letni okres przechowywania danych osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym jest tożsamy z okresem obowiązującym pracodawcę na gruncie przepisów Kodeksu pracy. Dodatkowo stoi w zgodzie z zasadami wynikającymi z realizacji projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej, które często zobowiązują projektobiorcę do 10-letniego okresu przechowywania danych.

W związku z tym, że przedsiębiorstwo społeczne przetwarzać będzie dane osobowe nie tylko na potrzeby wewnętrznych procesów, ale również w związku z czynnościami związanymi z aplikowaniem o ten status, konieczne jest również nadanie odpowiednich uprawnień wojewodzie. Brak takich uprawnień dla organu administracji publicznej decydującego o przyznaniu lub odebraniu statusu, a także nadzorującego przedsiębiorstwa społeczne wykluczałby możliwość weryfikacji, czy zasadniczy cel funkcjonowania przedsiębiorstw jest spełniony. Z analogicznych powodów do przetwarzania tych danych uprawniony będzie minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, który rozpatrywać będzie odwołania od decyzji administracyjnych wydanych przez wojewodę.

Ponadto w ustawie wskazano ośrodki wsparcia ekonomii społecznej jako upoważnione do przetwarzania danych osób zatrudnionych w podmiocie ekonomii społecznej. Zakres przetwarzanych danych osobowych będzie szerszy niż zakres wskazany w przypadku przedsiębiorstw społecznych. Będzie on obejmował bowiem wszystkie osoby korzystające z realizowanych przez ośrodek usług wsparcia. Upoważnienie w tym zakresie jest niezbędne do realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej obejmujących m.in. kwestie związane z reintegracją, czy tworzeniem miejsc pracy dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale także związane z tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej.

Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów wynikających z ustawy, nie dłużej jednak niż 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dane te zostały pozyskane. Wskazany wyżej maksymalny okres przechowywania danych związany jest z możliwością realizacji przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej i z obowiązującymi w nich zasadami, które często zobowiązują realizatora projektu do 10-letniego okresu przechowywania danych. Pozostałe regulacje

dotyczące przetwarzania danych ujętych w ustawie mają na celu zapewnienie możliwości przeprowadzenia procesów ujętych w projekcie związanych z funkcjonowaniem systemu akredytacji, a także z organizacją prac Krajowego i Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej.

W odniesieniu do akredytacji minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego upoważniony będzie do przetwarzania danych osób zatrudnionych w ośrodkach wsparcia ekonomii społecznej, ale tylko tych, które wykonują zadania w ramach realizowanych przez ten ośrodek usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Taki zakres przetwarzanych informacji jest konieczny ze względu na określone w ustawie przesłanki, którymi kierować się będzie organ rozstrzygając, czy podmiot wnioskujący o przyznanie akredytacji zapewni realizację usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej na odpowiednim poziomie.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie również przetwarzał dane kandydatów na członków i członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, oraz innych osób, niebędących członkami komitetu, biorących udział w posiedzeniach na zaproszenie ministra. Upoważnienie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do przetwarzania danych dotyczących kandydatów na członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej jest niezbędne do powołania jego członków. Natomiast upoważnienie do przetwarzania danych osobowych członków komitetu oraz osób niebędących członkami, biorących udział w posiedzeniach jest niezbędne do zapewnienia właściwej organizacji prac tego gremium oraz do jego obsługi.

Podobne rozwiązanie niezbędne jest również w przypadku Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. W tym wypadku wskazano marszałka województwa jako podmiot przetwarzający dane kandydatów na członków oraz członków komitetu. Podobnie jak w przypadku Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, przetwarzanie tych informacji niezbędne jest odpowiednio do przeprowadzenia naboru na członków komitetu oraz do odpowiedniego zorganizowania jego prac.

Jeżeli chodzi o okres przechowywania danych dotyczących kandydatów na członków i członków Krajowego i Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, to ustawa wskazuje, że dane będą przechowywane przez okres niezbędny do przeprowadzenia postępowania wyłaniania kandydatów na członków komitetów oraz prawidłowego ich funkcjonowania. Innymi słowy organ w momencie powołania komitetu danej kadencji usuwać będzie dane dot. kandydatów na członków, natomiast dane dot. członków będzie przechowywał

przez okres niezbędny dla celów dokumentacji księgowej (np. rozliczeń delegacji służbowych itp.).

Po dokonaniu analizy potencjalnego ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane będą przetwarzane, projektodawca nie przewiduje wystąpienia takiego zagrożenia. Skala i charakter przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją zadań wprowadzanych projektowaną ustawą, nie będzie stwarzać ryzyka wystąpienia negatywnych konsekwencji dla osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach społecznych.

Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe

W art. 76 projektu ustawy uregulowano kwestie stosowania dotychczasowych przepisów do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzonych na podstawie art. 12a, art. 13, art. 26, art. 26e, art. 26g i art. 32 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ze względu na fakt, że dotyczą one kwestii zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjęto rozwiązanie zachowujące stosowanie dotychczasowych przepisów regulujących kwestię realizacji takiego wsparcia. Dzięki temu zminimalizowane zostało ryzyko wystąpienia negatywnych następstw m.in. dla osób zatrudnionych, jak i dla spółdzielni socjalnych, wynikających ze zmian reguł postępowania w trakcie korzystania z danego instrumentu.

W art. 77 projektu ustawy uregulowano kwestie stosowania dotychczasowych przepisów do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań o udzielenie zamówienia, w których dokonano zastrzeżenia, o którym mowa w art. 361 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć wątpliwości interpretacyjnych i związanych z nimi ewentualnych opóźnień w postępowaniach będących w toku.

W art. 78 projektu ustawy uregulowano kwestie dotyczące obowiązywania opracowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz strategii w zakresie polityki społecznej. Zaplanowane w ustawie doprecyzowanie elementów diagnostycznych ww. strategii nie będzie rodzić konsekwencji w postaci obowiązkowej aktualizacji dokumentów obowiązujących w momencie wejścia w życie ustawy. Dzięki temu zmiany w strategiach wprowadzane będą stopniowo wraz z naturalnym procesem przyjmowania nowych dokumentów. Takie rozwiązanie zapewni odpowiednią stabilność działań zaplanowanych w tych strategiach.

Zgodnie z **art. 79 projektu ustawy** maksymalny okres obowiązywania rozporządzeń wydanych na podstawie zmienianych artykułów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, wynosi 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W tym czasie możliwe będzie przygotowanie i przyjęcie odpowiednio znowelizowanych aktów wykonawczych.

W **art. 80 projektu ustawy** wskazano, że wprowadzone w niniejszych przepisach Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej powinny zostać powołane w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Dzięki temu możliwe będzie zapewnienie odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, a także samorządowi województwa możliwości określenia zasad wyboru członków tych komitetów. Ponadto takie rozwiązanie pozwoli także na odpowiednie zaplanowanie działalności ciał opiniodawczo-doradczych wspierających organy administracji publicznej, które już obecnie funkcjonują w ramach przedsięwzięć współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Art. 81 projektu ustawy nakłada na Radę Ministrów obowiązek przedstawienia Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdania z wykonania ustawy po 3 latach od dnia jej wejścia w życie. Powyższe ma na celu zapewnienie zgodności między celami projektowanej ustawy a rezultatami jej wdrożenia.

Art. 82 projektu ustawy wskazuje, że wydatki z budżetu państwa będą finansowane w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Obejmują one koszt funkcjonowania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, koszty procesu weryfikowania warunków i trybu przyznawania i utraty akredytacji. W latach 2022-2031 łączny koszt tych zadań wyniesie 2,94 mln zł.

W **art. 83 projektu ustawy** proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwiązanie takie pozwoli przygotować się organom administracji publicznej, a w szczególności ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodom i samorządom wojewódzkim do realizacji zadań określonych w projektowanych przepisach. Ponadto w tym czasie do skorzystania z rozwiązań ustawowych będą mogły przygotować się także podmioty ekonomii społecznej. Wyjątkiem od tej reguły będą przepisy zmieniające ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz częściowo przepisy zmieniające ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które obowiązywać będą od dnia 1 stycznia 2023 r.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii właściwych organów i instytucji Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego, na podstawie § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Niniejszy projekt ustawy podlega, zgodnie z opinią Ministra do Spraw Unii Europejskiej, notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w dyrektywie 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36). Na podstawie ww. procedury, powiadomienie o projektowanych przepisach zostało przekazane Komisji Europejskiej (numer IMI: 384359).

Przedmiot projektowanej regulacji nie powoduje zagrożeń korupcyjnych.

Projekt ustawy będzie miał wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców przez zwiększenie poziomu współpracy przedsiębiorstw na poziomie lokalnym.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na prawa i obowiązki przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania udziałem w pracach nad projektem w trybie ww. ustawy.

Zgodność z Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Projektowana ustawa o ekonomii społecznej realizuje założenia reformy pn. *A4.3. Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej* ujętej w KPO. Do reformy przypisany jest jeden kamień milowy, oznaczony numerem A62G pn. *Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej*.

Ustawa kompleksowo ureguluje kwestie określone w opisie powyższego kamienia milowego. W dokumencie zawarto w szczególności: definicję ekonomii społecznej, a także w sposób wyczerpujący określono katalog podmiotów ekonomii społecznej oraz osób zagrożonych

wykluczeniem społecznym. Kompleksowo uregulowano także zagadnienia związane ze statusem przedsiębiorstwa społecznego, takie jak:

- cele funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego (reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizacja usług społecznych),
- tryb i warunki niezbędne do przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego,
- organy odpowiedzialne za prowadzenie postępowań w zakresie nadania statusu przedsiębiorstwa społecznego,
- zasady nadzoru nad przedsiębiorstwami społecznymi.

W ustawie zostały określone również instrumenty wsparcia obejmujące:

- bezpośrednie wsparcie finansowe przedsiębiorstw społecznych ze środków Funduszu Pracy, PFRON oraz środków europejskich związane z tworzeniem miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- instrumenty związane z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych (np. możliwość uzyskania dofinansowania do oprocentowania kredytów przeznaczonych na rehabilitację, obniżenie wpłat na PFRON za dokonanie zakupu w przedsiębiorstwie społecznym zatrudniającym osoby niepełnosprawne) oraz z reintegracją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (zwolnienie dochodu przedsiębiorstwa społecznego przeznaczonego na reintegrację społeczną i zawodową pracowników, w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów, z podatku dochodowego od osób prawnych),
- wsparcie finansowe w formule resortowego programu wspierania ekonomii społecznej,
- wsparcie pozafinansowe – usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej realizowane przez OWES.

Powyższe instrumenty wsparcia przyczynią się do realizacji reintegracyjnego celu przedsiębiorstwa społecznego. Dodatkowo proces wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zostanie usystematyzowany dzięki indywidualnym planom reintegracyjnym.

W ustawie zaproponowano również nowe rozwiązania wspierające współpracę administracji publicznej z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami społecznymi. Rozwiązania te obejmują możliwość zastrzeżenia dla przedsiębiorstw społecznych zamówień publicznych, które ze względu na wartość nie podlegają ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień

publicznych, a także ułatwienia w dostępie do zamówień publicznych na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne, o których mowa w art. 361 powyższej ustawy.

Rozwojowi współpracy między administracją publiczną a sektorem ekonomii społecznej służyć będzie również uwzględnienie problematyki ekonomii społecznej w strategiach rozwiązywania problemów społecznych. Obecnie wszystkie lokalne jednostki samorządu terytorialnego (powiaty i gminy) mają obowiązek tworzenia i realizowania tych strategii, w których po zmianach wynikających z przyjęcia ustawy, znajdują się m.in. informacje o usługach społecznych i zadaniach publicznych, które będą zlecane podmiotom ekonomii społecznej.

W ustawie uwzględniono także rozwiązania dotyczące koordynowania działań w zakresie rozwoju ekonomii społecznej, które realizowane będą zarówno na szczeblu krajowym (przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego), jak i na szczeblu regionalnym (przez samorządy województw). Zachowanie spójności i komplementarności z innymi politykami publicznymi ułatwi również ustawowe uregulowanie krajowego i regionalnych programów rozwoju na rzecz ekonomii społecznej. W realizacji zadań koordynacyjnych władze publiczne wspierane będą przez komitety rozwoju ekonomii społecznej (krajowy i regionalne), których członkami będą m.in. przedstawiciele sektora ekonomii społecznej. Dzięki temu możliwe będzie prowadzenie stałego dialogu z kluczowymi interesariuszami.

Wejście w życie ustawy stanowić będzie realizację kamienia milowego nr A62G przypisanego do reformy A4.3 ujętej w KPO. Jednocześnie regulacja dotycząca resortowego programu wspierania ekonomii społecznej będzie podstawą do wdrożenia określonej w KPO inwestycji numer A4.3.1.

Wszystkie wskazane powyżej kwestie zostały szczegółowo omówione we wcześniejszej części uzasadnienia.

<p>Nazwa projektu Ustawa o ekonomii społecznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andżelika Wardęga – Dyrektor Departamentu Ekonomii Społecznej i Solidarnej (tel. 538117120, e-mail: ekonomiaspoleczna@MRiPS.gov.pl) Aneta Stachowicz – Naczelnik Wydziału ds. Prawnych i Legislacji (tel. 538117144, e-mail: aneta.stachowicz@MRiPS.gov.pl)</p>	<p>Data sporządzenia 13.05.2022 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD185</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o ekonomii społecznej jest elementem reformy (kamieniem milowym) Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Planowany termin wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy zaplanowano w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności na II kwartał 2022 r.

Ekonomia społeczna, jako sfera życia społeczno-gospodarczego, która pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz organizacji pozarządowych, które nie działają w celu osiągnięcia maksymalizacji zysku, nie została dotąd uregulowana w polskim porządku prawnym. Brak kompleksowej regulacji prawnej dotyczącej podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności zdefiniowania przedsiębiorstw społecznych (dalej także: PS) oraz zasad współpracy z administracją publiczną i udziału tych podmiotów w realizacji usług społecznych, stanowi istotną barierę w rozwoju zarówno sektora ekonomii społecznej, jak i usług społecznych. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej, w tym jej ustawowe uregulowanie, jest postulatem wyraźnie określonym w najważniejszych dokumentach programowych i strategicznych rządu, tj. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej, Rządowym Programie Dostępność Plus itd.

Doświadczenia ze wspierania rozwoju ekonomii społecznej w ramach działań współfinansowanych ze środków europejskich miały istotny wpływ na rozwiązania ustawowe. W ten sposób wypracowano m.in. definicję przedsiębiorstwa społecznego, nadano kształt podstawowym instrumentom wsparcia, a także określono ramy organizacyjne na szczeblu krajowym i regionalnym. Rozwiązania te, po dopasowaniu do krajowych uwarunkowań organizacyjnych i legislacyjnych obecne są w projekcie ustawy. Dzięki temu możliwe będzie utrwalenie mechanizmów, które sprawdzały się do tej pory na gruncie przedsięwzięć współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej (UE). W przypadku instrumentów wsparcia możliwe będzie ich równoległe funkcjonowanie i finansowanie w oparciu o środki europejskie i krajowe. Dzięki temu możliwe będzie zachowanie zwiększania skali oddziaływania, ale również komplementarności tych instrumentów.

Korzyści z tej regulacji to nie tylko zatrudnienie dla osób z grup marginalizowanych, ale też zapewnianie usług społecznych dla społeczności lokalnych, także w korelacji z funkcjonowaniem centrów usług społecznych. Dostęp do tych usług jest nie tylko warunkiem koniecznym do podnoszenia jakości życia, ale także dla stymulowania rozwoju gospodarczego oraz pełniejszego i bardziej efektywnego wykorzystania zasobów tych społeczności. Innymi słowy, jeżeli opiekun osoby niesamodzielnej albo rodzic będzie miał dostęp do usług opiekuńczych lub opieki przedszkolnej, czy żłobkowej będzie mógł wrócić na rynek pracy.

Ekonomia społeczna jest instrumentem pozwalającym odbudowywać samodzielność i samowystarczalność osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Biorąc pod uwagę stopień dezaktywizacji zawodowej Polaków w wieku produkcyjnym, a także dotychczasowe trudności z dostarczaniem efektywnego wsparcia osobom w trudnej sytuacji życiowej, np. niepełnosprawnym, rozwiązania ustawowe w tym zakresie są konieczne i powinny uzupełniać, a nie zastępować inne mechanizmy. Ustawa o ekonomii społecznej, komplementarna do realizowanych już inicjatyw rządu, wzmocni więc krajową politykę społeczną, szczególnie w obszarze zatrudnienia i przeciwdziałania wykluczeniu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ustawa o ekonomii społecznej wprowadza do polskiego porządku prawnego rozwiązania w istotny sposób uzupełniające system funkcjonujących do tej pory mechanizmów i instrumentów służących reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Obecnie wsparcie w tym zakresie realizowane jest na dwóch zasadniczych płaszczyznach. Pierwsza z nich obejmuje działania polegające na budowaniu lub odtwarzaniu kompetencji niezbędnych do pełnienia ról społecznych i zawodowych przed podjęciem zatrudnienia. Działania takie adresowane są do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. osób długotrwale bezrobotnych, uzależnionych i bezdomnych) w centrach i klubach integracji społecznej, jak również są podejmowane w formule warsztatów terapii zajęciowej działania dedykowane osobom niepełnosprawnym. Druga płaszczyzna obejmuje różnorodne formy reintegracji, w której osoby korzystające ze wsparcia są jednocześnie pracownikami. W odniesieniu do osób niepełnosprawnych działania takie realizowane są w formule zakładów aktywności zawodowej i zakładów pracy chronionej. Osoby, których trudna sytuacja życiowa wynika z faktu bycia

bezrobotnym lub z innych przyczyn, mogą uzyskać wsparcie dzięki zatrudnieniu w spółdzielniach socjalnych. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania dotyczące wprowadzenia statusu przedsiębiorstwa społecznego pozwalają zwiększyć dostępność wsparcia reintegracyjnego połączonego z pracą dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Warunki pozwalające uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego określone zostały w oparciu o rozwiązania funkcjonujące w działających już obecnie jednostkach. Dotyczy to np. instrumentów wsparcia zatrudnienia, które zbliżone są do rozwiązań funkcjonujących obecnie w odniesieniu do spółdzielni socjalnych, czy też w zakresie planowania procesu reintegracji podobnie jak w zakładach aktywności zawodowej oraz centrach integracji społecznej. Rozwiązania te również pozwalają wykorzystać potencjał podmiotów ekonomii społecznej do osiągania celów w zakresie reintegracji, zatrudnienia i włączenia społecznego. Zaproponowane w projekcie ustawy mechanizmy należy rozpatrywać również w odniesieniu do faktycznego (a nie jedynie prawnego) stanu funkcjonowania sektora ekonomii i przedsiębiorczości społecznej. Działania stymulujące powstawanie w Polsce podmiotów o charakterystyce zbliżonej do przedsiębiorstw społecznych uregulowanych w projekcie ustawy, realizowane były i są z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Doświadczenia te pozwoliły na przetestowanie i ukształtowanie modelu, który odzwierciedlony został w przedstawionej regulacji. Dzięki przyjęciu rozwiązań zawartych w projekcie ustawy możliwe będzie zapewnienie stabilnych warunków do dalszego wspierania rozwoju tej formy działalności, niezależnie od kierunków wyznaczonych na szczeblu UE. Bez takiej możliwości utrzymanie pozytywnych rezultatów społecznych i ekonomicznych osiągniętych dzięki funduszom europejskim byłoby znacznie utrudnione. Jednocześnie projekt ustawy pozwoli także ukierunkować i wdrożyć wsparcie zaplanowane na perspektywę finansową 2021-2027 w sposób wyznaczony w krajowych dokumentach programowych i strategicznych. Dotyczy to nie tylko Europejskiego Funduszu Społecznego w nowej perspektywie (EFS+), ale również potencjalnie Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d-f, albo jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli prowadzi działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu enumeratywnie wymienionych w projekcie ustawy przesłanek. Działalność przedsiębiorstwa społecznego prowadzona jest w celu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, stanowiących co najmniej 30% osób zatrudnionych w tym przedsiębiorstwie, lub w celu świadczenia usług społecznych. Cały zysk wypracowany przez PS przeznaczany będzie na reintegrację pracowników z grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i realizację celów społecznych lub wzmacnianie potencjału przedsiębiorstwa. Pracownicy zagrożeni wykluczeniem społecznym będą wspierani w ramach PS w procesie reintegracji społecznej i zawodowej. W stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, na którą został udzielony instrument wsparcia, wymieniony w projekcie ustawy, opracowuje się i realizuje indywidualny plan reintegracyjny, przez okres, na jaki został udzielony ten instrument lub okres obowiązkowego utrzymania miejsca pracy. Pracownicy będą także włączeni w proces decyzyjny w przedsiębiorstwie społecznym.

Nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym w zakresie spełniania obowiązków wynikających z projektu ustawy sprawowany jest przez wojewodę.

Tworzenie i funkcjonowanie PS będzie mogło zostać wsparte ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub ze środków pochodzących z budżetu UE, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) za pośrednictwem ośrodków wsparcia ekonomii społecznej.

Zatrudnienie i reintegracja w PS wspomagane będą m.in. poprzez:

- jednorazową dotację na utworzenie stanowiska pracy,
- finansowanie kosztów wynagrodzenia zatrudnionego,
- refundację części wynagrodzenia, odpowiadającej składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającej składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe,
- możliwość otrzymania wsparcia jak dla zatrudnionego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, przez okres 12 miesięcy w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę – w przypadku zatrudnienia osoby skierowanej przez jednostkę reintegracyjną na nieodpłatną praktykę zawodową,
- przysługujące na zasadach określonych w przepisach odrębnych zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych w części wydatkowanej w roku podatkowym na reintegrację zawodową i społeczną pracowników, niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów; przewidziane w projekcie mechanizmy nadzoru i kontroli zabezpieczają przed ryzykiem ewentualnego nadużywania statusu PS w celu uzyskania przywilejów podatkowych i wsparcia finansowego państwa,
- możliwość obniżenia wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) – w przypadku zakupu produkcji lub usług wytworzonych lub świadczonych przez PS zatrudniający co najmniej 10 pracowników lub zakład aktywności zawodowej,
- dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów modernizacji obiektów i pomieszczeń, transportowych, administracyjnych wynikających z

dotychczasowych kosztów związanych z zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej przez pracodawcę będącego przedsiębiorstwem społecznym.

Wsparcie finansowe może zostać udzielone ze środków Funduszu Pracy (dalej także: FP), PFRON lub ze środków UE.

Ponadto podmioty ekonomii społecznej oraz PS będą mogły uzyskać środki w ramach resortowych programów wspierania ekonomii społecznej m.in. na tworzenie i rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz wzmacnianie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego, zatrudnienie w przedsiębiorstwach społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej, działania w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, budowanie wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorców na rzecz rozwoju potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju lokalnego, realizację usług społecznych.

Finansowanie wspomnianych resortowych programów wspierania ekonomii społecznej przewiduje się ze środków Funduszu Pracy lub Funduszu Solidarnościowego. Rozwiązanie to ma charakter fakultatywny. Wysokość środków na finansowanie tych programów wyniesie nie więcej niż po 20 mln zł rocznie z każdego z Funduszy.

Podmioty ekonomii społecznej będą mogły również skorzystać z dedykowanych usług wsparcia zapewnianych przez marszałka województwa, świadczonych przez akredytowane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, w zakresie: animacji lokalnej, tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, wspierania prowadzonej przez nie działalności oraz finansowania powstawania w nich miejsc pracy, podejmowania przez te podmioty działań reintegracyjnych, w tym wsparcia w tworzeniu planów reintegracyjnych oraz finansowania tych działań, wsparcia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego.

Zagadnienia związane z ekonomią społeczną zostaną także włączone do strategii rozwiązywania problemów społecznych tworzonych w gminach i powiatach. W ramach diagnozy społecznej jednostka samorządu terytorialnego (dalej także: JST) będzie zobowiązana dokonać oceny potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych. Dodatkowo, w strategii rozwiązywania problemów społecznych gmina lub powiat określi, które zadania publiczne i usługi społeczne będą zlecane w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt ustawy przewiduje również, że rozwój ekonomii społecznej wspierany będzie przez władze publiczne za pomocą programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz regionalnych programów rozwoju na rzecz ekonomii społecznej tworzonych na podstawie przepisów ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Za kreowanie polityki publicznej i koordynację działań organów administracji rządowej w zakresie rozwoju ekonomii społecznej będzie odpowiadał minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, przy wsparciu Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej Natomiast na szczeblu województwa, za koordynację działań w tym zakresie odpowiadać ma marszałek województwa przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej oraz z udziałem Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Podsumowując, szeroka grupa podmiotów ekonomii społecznej, działających w różnych formułach organizacyjno-prawnych (w szczególności organizacje pozarządowe) uzyska dostęp do różnorodnych form wsparcia.

Projektowana ustawa zakłada instrumenty, które będą nową formą wsparcia dla wszystkich podmiotów (łącznie ze spółdzielniami socjalnymi), po uzyskaniu statusu PS. Są to:

- obniżenie wpłat na PFRON w przypadku zakupu produkcji lub usług wytworzonych lub świadczonych przez przedsiębiorstwo społeczne zatrudniające co najmniej 10 pracowników lub ZAZ;
- dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów modernizacji obiektów i pomieszczeń, transportowych, administracyjnych wynikających z zatrudnienia osoby niepełnosprawnej (podobny instrument dotychczas przysługiwał WTZ). Obok przedsiębiorstw społecznych z przedmiotowego wsparcia będą mogli korzystać (tak jak obecnie) również pracodawcy prowadzący zakłady pracy chronionej.

Przewidziane zostały również formy wsparcia dotychczas dostępne jedynie spółdzielniom socjalnym, a projektowana ustawa rozszerza (po spełnieniu określonych warunków związanych z uzyskaniem statusu PS) zakres ich dostępności także dla organizacji pozarządowych, spółdzielni pracy, w tym spółdzielni inwalidów i niewidomych, oraz podmiotów prowadzących centra i kluby integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej. Są to:

- jednorazowe dotacje na utworzenie stanowiska pracy dla osób skierowanych przez powiatowe urzędy pracy do pracy w przedsiębiorstwie społecznym;
- finansowanie części kosztów zatrudniania osób skierowanych przez powiatowe urzędy pracy do pracy w przedsiębiorstwie społecznym;
- refundacja części wynagrodzenia oraz części kosztów osobowych pracodawcy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego;
- wsparcie jak dla zatrudnionego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, przez okres 12 miesięcy w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, w przypadku zatrudnienia osoby skierowanej przez jednostkę reintegracyjną na nieodpłatną praktykę zawodową;
- zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych w części przeznaczonej na reintegrację zawodową i społeczną pracowników w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

W projekcie ustawy uregulowana została także kwestia przetwarzania danych osobowych, która została szerzej opisana w uzasadnieniu.

Nie ma możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków niż legislacyjne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne zostały zidentyfikowane w obowiązujących regulacjach ustawowych w wielu krajach OECD/UE. Istnieją różnorodne typy i rodzaje przedsiębiorstw społecznych, różniące się formami prawnymi. Brak ujednoczenia w zakresie nazewnictwa, utrudniający prowadzenie badań prawnoporównawczych, możliwy jest do rozwiązania poprzez wprowadzanie regulacji prawnych, wskazujących przesłanki pozwalające nabywać status przedsiębiorstwa społecznego niezależnie od posiadanej formy prawnej.

Na poziomie UE przedsiębiorczość społeczna jest szeroko wspierana przez różne inicjatywy, których celem jest stworzenie odpowiedniego otoczenia prawnego, administracyjnego i finansowego dla przedsiębiorstw społecznych, ale także umożliwienie państwom członkowskim ich indywidualnej regulacji.

Regulacje dotyczące sfery ekonomii społecznej funkcjonują m.in. w następujących krajach:

- Francja (Ustawa krajowa o gospodarce społecznej i solidarnej);
- Włochy (m.in. Ustawa o przedsiębiorstwie społecznym);
- Belgia (Ustawa o gospodarce społecznej);
- Słowacja (Ustawa w sprawie gospodarki socjalnej i organizacji socjalnych oraz zmiany i uzupełnienia niektórych ustaw);
- Słowenia (Ustawa o przedsiębiorczości społecznej);
- Rumunia (Ustawa o gospodarce społecznej);
- Hiszpania (Krajowa Ustawa o gospodarce społecznej);
- Portugalia (Ustawa Ramowa o Ekonomii Społecznej).

Krajowe programy o kompleksowym charakterze, mające na celu rozwój ekonomii społecznej zostały przyjęte m.in. przez:

- Bułgarię (Plan działania na rzecz ekonomii społecznej);
- Polskę (Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej);
- Portugalię (Porozumienie krajowe między rządem a sektorem społecznym);
- Rumunię (Solidar – program wsparcia konsolidacji gospodarki społecznej, w ramach POCU);
- Hiszpanię (Krajowy program wsparcia gospodarki społecznej oraz POISES – program operacyjny na rzecz włączenia społecznego i gospodarki społecznej);
- Szwecję (Wieloletni program na rzecz wsparcia przedsiębiorstw społecznych działających w dziedzinie integracji na rynku pracy);
- Wielką Brytanię (Porozumienie między rządem a sektorem wolontariatu i obywatelskim).

Trend rozwoju ekonomii społecznej widoczny jest na poziomie polityki europejskiej. Kraje członkowskie UE konsekwentnie apelują o uwzględnianie ekonomii społecznej w ramach polityk unijnych oraz podejmują działania na rzecz jej rozwoju, co wyrażone zostało m.in. w Deklaracji Bratysławskiej, Deklaracji Luksemburskiej oraz Deklaracji Madryckiej.

Oprócz szczególnych ustaw o gospodarce społecznej, pojawiły się nowe projekty ustaw i inne inicjatywy instytucjonalne, takie jak systemy akredytacji, oznakowania oraz duże międzynarodowe, wieloletnie plany, co pokazuje rosnące zainteresowanie rządów tym obszarem. Dodatkowo zatwierdzone zostały reformy dotyczące szczególnych części gospodarki społecznej (trzeciego sektora społecznego, przedsiębiorstw społecznych trzeciego sektora, spółdzielni i innych), np. we Włoszech i w Hiszpanii).

Wielka Brytania

Termin przedsiębiorstwo społeczne powstał w Wielkiej Brytanii. W koncepcjach państw anglosaskich przedsiębiorstwo społeczne obejmuje wszystkie formy prawne firm prywatnych i organizacji (for-profit i non-profit) mających na celu osiągnięcie celów społecznych. Z reguły w koncepcjach tych przedsiębiorstwo społeczne to instytucja prowadząca działalność gospodarczą, która wyznacza sobie cele ściśle społeczne i która inwestuje wypracowane nadwyżki w działalność lub we wspólnotę, zamiast kierować się potrzebą osiągnięcia maksymalnego zysku na rzecz akcjonariuszy lub wspólników. Najbardziej aktualne szacunki wskazują, że w Wielkiej Brytanii działa około 68 000 przedsiębiorstw społecznych.

Wielka Brytania jest jednym z najbardziej innowacyjnych krajów na świecie, jeśli chodzi o wprowadzanie nowych pomysłów na finansowanie inwestycji społecznych. W wielu obszarach związanych z inwestycjami społecznymi Wielka Brytania przewodzi na rynku międzynarodowym. Stworzenie dedykowanego inwestycjom społecznym funduszu – Big Society Capital wraz ze stworzeniem produktów inwestycyjnych, takich jak np.: obligacje społeczne (ang. social-impact bonds) czy też obligacje dobroczynne (ang. charity bonds), sprawiają, że Wielka Brytania jest liderem w tym zakresie. W Wielkiej Brytanii istnieje również system ulg podatkowych. Ulga podatkowa dla inwestycji społecznych jest specjalnym uprzywilejowaniem podatkowym dla inwestorów indywidualnych, którzy chcieliby zainwestować swoje pieniądze w przedsiębiorstwa społeczne. Narzędzie to zostało wprowadzone w roku 2014 po szeroko przeprowadzonych konsultacjach z przedsiębiorstwami społecznymi oraz inwestorami. Głównym celem stworzenia ulgi było wsparcie przedsiębiorstw społecznych poszukujących źródeł zewnętrznego finansowania poprzez wprowadzenie bodźców dla osób prywatnych, aby inwestowały w przedsiębiorstwa społeczne. W ramach ulgi inwestorzy mogą odpisać od swoich zobowiązań podatkowych 30% wartości inwestycji w przedsiębiorstwo społeczne. Inny rodzajem ulgi podatkowej powiązanej z przedsiębiorczością społeczną jest ulga w instytucje mikrofinansowe zajmujące się wspieraniem przedsiębiorstw w najbardziej wykluczonych społecznie obszarach. W ramach ulgi inwestorzy nie mogą bezpośrednio inwestować w przedsiębiorstwa społeczne, lecz pośrednio – inwestując w licencjonowane

instytucje mikrokredytowe, które następnie wspierają biznesy w społecznościach zagrożonych wykluczeniem. Inwestor może otrzymać ulgę podatkową w wysokości 5% zainwestowanej sumy co roku przez okres 5 lat, co w sumie akumuluje się do maksymalnej ulgi w wysokości 25% po 5 latach inwestycji. Ulga jest dostępna zarówno dla osób indywidualnych jak i firm.

Włochy

Polska ustawa o spółdzielniach socjalnych wzorowana była m. in. na rozwiązaniach włoskich. Zapoczątkowany we Włoszech w latach 70. XX w. sektor gospodarki społecznej, będący reakcją na wysoki poziom bezrobocia, z biegiem lat stał się kluczowym partnerem państwa w realizacji zadań publicznych w obszarze spraw społecznych. Rola spółdzielczości we Włoszech znajduje potwierdzenie w Konstytucji. W roku 1991 Włosi jako pierwsi w Europie wprowadzili ustawę o spółdzielniach socjalnych, będących szczególną formą przedsiębiorstwa świadczącego usługi społeczne lub działającego na rzecz integracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Prawna regulacja statusu takich przedsiębiorstw umożliwiła także państwu systematyczne ich wspieranie. W roku 2000 przyjęto ustawę sankcjonującą zasadę subsydiarności i prawnie uznającą społeczną rolę sektora pozarządowego. We Włoszech prawo reguluje funkcjonowanie takich podmiotów działających na zasadach solidarnościowych, jak: organizacje pozarządowe, organizacje wolontariatu, spółdzielnie socjalne, fundacje bankowe, stowarzyszenia awansu społecznego, przedsiębiorstwa społeczne. Od 2006 roku we Włoszech definicja przedsiębiorstwa społecznego jest uregulowana prawnie.

Jeśli chodzi o ulgi podatkowe to system we Włoszech jest dość bogaty w rozwiązania i co najważniejsze oprócz istniejących od wielu lat ulg (jak np. dla podmiotów ekonomii społecznej typu A czy B) Włochy starają się wprowadzać bardzo innowacyjne rozwiązania w ostatnich latach również dla innych typów biznesów społecznych. Zaczynając od spółdzielni socjalnych (zarówno typu A czy typu B) zwolnione są one z podatku dochodowego od firm, który wynosi we Włoszech obecnie 24%. Oprócz zwolnienia z podatku dochodowego od firm, spółdzielnie socjalne mają również ulgę na podatek VAT, który płacą w wysokości 0% lub 5%, w przeciwieństwie do firm, które zobowiązane są płacić stawkę VAT w wysokości 22%. Jeśli chodzi o spółdzielnie typu B (o celu integracji zawodowej) to zwolnione są one również w całości ze składek ubezpieczeniowych za pracowników, którzy podejmują integrację w ramach ich działań. Dotacje na rzecz spółdzielni socjalnych przez osoby prywatne i organizacje mogą zostać odpisane od podatku. Wśród instrumentów, które już są obecne we Włoszech można wymienić obligacje społeczne, czy też social venture capital. Obligacje społeczne są to umowy finansowe, w ramach których prywatni inwestorzy dostarczają z góry kapitał na dostarczenie usług, a następnie mogą uzyskać zwrot z inwestycji na końcu ze strony płatnika (najczęściej rządu), pod warunkiem, że ustalone wyniki zostały osiągnięte. Wśród innowacyjnych pomysłów rządu włoskiego pojawiła się nowa legislacja dotycząca innowacyjnych start-upów, a w szczególności tzw. „innowacyjne start-upy z celem społecznym”. Muszą one spełniać różne kryteria m.in. istnieć poniżej 5 lat, nie wypłacać zysków, wytwarzać produkt o wysokiej technologicznie wartości i być innowacyjne (mierzone ilością zatrudnionych doktorów/doktorantów lub procentem budżetu wydawanym na badania i rozwój). Start-up z celem społecznym musi działać w specyficznych obszarach, które są określone przez ustawodawcę jako istotne społecznie. Organizacje, które spełniają te warunki mogą liczyć na kilkanaście ulg: ulgę podatkową na zatrudnienie wysoko wykwalifikowanej kadry w wysokości 35% w trakcie pierwszego roku zatrudnienia; ulgi podatkowe na inwestycje prywatne i korporacyjne w start-upy z misją społeczną; specjalne udogodnienia w zakresie płacenia podatku VAT, które w momencie rozpoczęcia działalności mogą zwiększyć płynność firmy.

Belgia

Rozwój ekonomii społecznej w Belgii jest postrzegany jako reakcja na istotne zmiany. W latach 90. XX w. wprowadzono pojęcie przedsiębiorstwa „o celach społecznie użytecznych” lub „o celach społecznych”. Belgijski nurt ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej korzysta ze stosunkowo rozbudowanych rozwiązań prawnych. Forma prawna spółki o celach społecznych (non-profit) powstała w odpowiedzi na zjawisko polegające na tym, że liczne stowarzyszenia prowadzące działalność w celach niezarobkowych skłaniały się ku bazowaniu na działalności komercyjnej (co pierwotnie było niedozwolone nawet w przypadku niedystrybuowania zysku pomiędzy członków), gdy tymczasem inne spółki komercyjne, prowadząc komercyjną działalność nie były ukierunkowane na przynoszenie zysku udziałowcom (co było sprzeczne z prawną definicją spółki). W nowoczesnych podmiotach ekonomii społecznej w Belgii coraz bardziej upowszechniają się pojęcia zyskowności i wydajności ekonomicznej, jednocześnie przedsiębiorczość społeczna stwarza nowe możliwości integracji osób społecznie zmarginalizowanych. Obecnie w Belgii dąży się do poprawy stanu wiedzy na temat sektora ekonomii społecznej, szerszego wykorzystania zamówień publicznych jako instrumentu stymulującego rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz stworzenia trwałego systemu finansowego o charakterze solidarnościowym, opartego na korzyściach podatkowych związanych z inwestowaniem kapitału, nowych dedykowanych instrumentach finansowych oraz na specjalnym statusie formalno-prawnym instytucji finansowych o charakterze solidarnościowym.

Przedsiębiorstwa integrujące przez pracę oraz warsztaty terapii zajęciowej w Belgii mogą skorzystać ze zredukowanej stawki VAT do 6% z 21% w przypadku produktów wytworzonych przez te organizacje, kiedy sprzedają używane lub przetworzone materiały (np. odzież lub elektronikę).

Francja

Do sektora ekonomii społecznej we Francji zalicza się wszelkiego rodzaju spółdzielnie, towarzystwa wzajemnej pomocy (ubezpieczeniowe lub opieki zdrowotnej i pomocy społecznej) oraz większość stowarzyszeń zarządczych i fundacji. Ekonomia społeczna jest zidentyfikowana na poziomie struktury instytucji rządowych poprzez formułę organizacyjną dedykowaną wspieraniu tego sektora. Podmioty ekonomii społecznej mają nadawany formalny status, co pozwala na ich łatwą identyfikację. Rozwiązania ustawowe regulują zasady funkcjonowania tzw. fundacji ekonomii społecznej, spółdzielni solidarności społecznej, czy też przedsiębiorstw społecznych przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu. Regulowane są także możliwości wspierania finansowego tego typu podmiotów. W ramach ekonomii społecznej znacząco rozbudowany jest sektor tzw. finansów

solidarnych, finansujących z wypracowanych oszczędności projekty i przedsiębiorstwa o charakterze społecznym, za zgodą osób oszczędzających na zmniejszenie wypłaty wypracowanych zysków.

Francja posiada jeden z najbardziej rozwiniętych systemów finansowania inwestycji społecznych w Europie. Mimo to dopiero w 2014 roku udało się stworzyć regulację umożliwiającą tworzenie przedsiębiorstw społecznych pod nazwą przedsiębiorstwa ekonomii społecznej i solidarnościowej. System ulg podatkowych dla przedsiębiorstw społecznych we Francji jest dość skomplikowany. Fundacje nie płacą podatku VAT ani podatku od firm, jeśli prowadzą działalność gospodarczą związaną z ich celem statutowym; osoby prywatne mogą odliczyć od podatku aż do 66% dochodu przekazanego na cele społeczne i do 75%, jeśli wsparli organizacje zajmujące się darmowymi posiłkami, opieką i zakwaterowaniem osób wykluczonych; firmy mogą odliczyć od podatku 60% kwot przekazanych na cele społeczne. Francja eksperymentuje z nowymi rodzajami inwestycji społecznych, tak jak np.; kontrakty oparte na społecznym wpływie, które zostały wprowadzone w roku 2016.

Słowacja

Dyskusja na temat instytucjonalizacji prawnej przedsiębiorstw społecznych na Słowacji rozpoczęła się po przystąpieniu do UE. Najnowsze przepisy zostały wprowadzone ustawą 112/2018 z 13 marca 2018 r. w sprawie gospodarki socjalnej i organizacji socjalnych oraz zmiany i uzupełnienia niektórych ustaw, która weszła w życie 1 maja 2018 r. Przepisy ustanawiają podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne, organizacje sektora ekonomii społecznej wspierające przedsiębiorstwa w szeroko rozumianym obszarze ekonomii społecznej oraz określają rolę administracji w sferze ekonomii społecznej. Ekonomia społeczna jest sumą działalności produkcyjnej, dystrybucyjnej lub konsumenckiej prowadzonej poprzez działalność gospodarczą lub działalnością niegospodarczą niezależnie od organów państwowych, których głównym celem jest osiągnięcie pozytywnego wpływu społecznego.

Podmiotem ekonomii społecznej na Słowacji jest stowarzyszenie obywatelskie, fundacja, fundusz nieinwestycyjny, organizacja non-profit, kościół szczególnego przeznaczenia, firma handlowa, spółdzielnia lub osoba fizyczna - przedsiębiorca będący pracodawcą, który: nie jest w większości nadzorowany przez władze państwowe, angażuje się w działalność gospodarczą lub działalność niemającą charakteru gospodarczego w zakresie ekonomii społecznej oraz prowadzi działalność nie wyłącznie w celu czerpania zysków. Przedsiębiorstwo społeczne jest podmiotem ekonomii społecznej, który prowadzi działalność gospodarczą na własną odpowiedzialność, którego głównym celem jest osiągnięcie wymiernego pozytywnego wpływu społecznego. Ponad 50% zysku z działalności gospodarczej po opodatkowaniu przeznaczają na osiągnięcie pozytywnego wpływu społecznego. Status przedsiębiorstwa społecznego uzależniony jest również od demokratycznego zarządzania.

Za nadawanie statusu przedsiębiorstwa społecznego i nadzór odpowiedzialne jest Ministerstwo Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny Republiki Słowackiej

Wsparcie dla przedsiębiorstw społecznych ma postać pomocy inwestycyjnej i wyrównawczej w formie instrumentów finansowych, bezzwrotnych wkładów finansowych np. wkładu finansowego na wsparcie tworzenia i utrzymania miejsc pracy, dotacji, sprzedaży lub wynajmu nieruchomości po cenie niższej niż wartość rynkowa, ulgi w podatku dochodowym, Możliwe jest zastrzeżenie prawa uczestniczenia w zamówieniach publicznych tylko dla zarejestrowanych integracyjnych przedsiębiorstw społecznych. Jeśli chodzi o ramy fiskalne, w przypadku przedsiębiorstw społecznych zarejestrowanych na podstawie kodeksu handlowego (najczęściej jako spółki z o.o.), nie ma znaczących różnic w opodatkowaniu w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami. Odrębne opodatkowanie może być stosowane tylko wtedy, gdy przedsiębiorstwo społeczne ma formę prawną organizacji non-profit, takiej jak stowarzyszenie obywatelskie, organizacja pożytku publicznego lub organizacja składkowa. Przedsiębiorstwa społeczne zarejestrowane jako organizacje non-profit mogą ubiegać się o dodatkowe wsparcie z funduszy publicznych, w tym „1% podatku”. Ten system jest uważany za jedno z najważniejszych narzędzi przyczyniających się do stabilności finansowej organizacji non-profit. Organizacje mogą ubiegać się o te pieniądze od 1 stycznia 2001 roku. Po wprowadzeniu tej możliwości dla osób fizycznych, parlament słowacki w 2002 roku podjął decyzję o jej rozszerzeniu na osoby prawne.

Słowenia

W Słowenii dziedzina przedsiębiorczości społecznej jest regulowana przez ustawodawstwo krajowe. W 2011 roku przyjęto ustawę o przedsiębiorczości społecznej, która reguluje działalność przedsiębiorstw społecznych w tym wymóg ustanowienia Rady ds. Przedsiębiorczości Społecznej oraz przyjęcie krajowej strategii rozwoju przedsiębiorczości społecznej wraz z programem środków służących jej wdrażaniu. Ustawa o przedsiębiorczości społecznej ma na celu umożliwienie funkcjonowania otwartego modelu przedsiębiorczości społecznej. Pozwala na stworzenie przedsiębiorstwa społecznego bez względu na formę prawną. Słoweńska ustawa o przedsiębiorczości społecznej przewiduje dwie formy przedsiębiorstwa społecznego, tzw. typu A i typu B. Przedsiębiorstwo społeczne typu A jest przeznaczone dla przedsiębiorstw, które chcą osiągnąć pozytywne skutki społeczne środowiskowe i ekonomiczne. Ustawa zawiera wykaz działań dla tego rodzaju przedsiębiorstw społecznych takich jak ochrona socjalna, wsparcie rodzin osób niepełnosprawnych, nauka, edukacja i opieka nad dziećmi, opieka i promocja zdrowia, zapewnienie włączenia społecznego, promowanie zatrudnienia i szkolenia zawodowego osób bezrobotnych lub zagrożonych bezrobociem. Przedsiębiorstwo typu B jest natomiast nastawione na pracowników, a nie na rodzaj działalności. Takie przedsiębiorstwo społeczne może zostać utworzone w celu zatrudniania osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i musi zatrudniać co najmniej jedną trzecią takich pracowników. Ustawa reguluje także pojęcie i cele przedsiębiorczości społecznej: „przedsiębiorczość społeczna oznacza aktywność ekonomiczną w specjalnych warunkach zatrudnienia w produkcji i sprzedaży produktów lub usług na rynku gdzie zysk nie jest ani jedynym ani głównym celem działania”. Przedsiębiorczość społeczna wzmacnia solidarność społeczną i spójność, zachęca do zaangażowania ludzi i wolontariatu, zwiększa innowacyjną zdolność firmy do rozwiązywania problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych i innych, zapewnia dodatkową gamę produktów i usług w interesie publicznym, rozwijając

nowe miejsca pracy i możliwości, zapewniając integrację społeczną oraz profesjonalną reintegrację najbardziej wrażliwych grup na rynku pracy (cele przedsiębiorczości społecznej). W Słowenii nadrzędnym celem przedsiębiorczości społecznej jest tworzenie miejsc pracy dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i mających mniejsze możliwości zatrudnienia (starsi pracownicy, osoby poszukujące pracy po raz pierwszy, osoby, które wyszły z uzależnienia, byli więźniowie, osoby niepełnosprawne itp.). Oprócz tworzenia miejsc pracy cechą przedsiębiorstw społecznych jest wykonywanie działań użytecznych społecznie np. produkcja żywności ekologicznej, praca z młodzieżą, promocja uczciwego handlu i promocja zdrowego stylu życia. Udział oficjalnie zarejestrowanych przedsiębiorstw społecznych w Słowenii jest bardzo niski szczególnie w porównaniu z innymi rozwiniętymi krajami. Ponieważ na Słowenii działa około 130 000 aktywnych firm, a tylko 251 z nich ma status przedsiębiorstw społecznych, to drugie stanowią tylko 0,2% populacji, co stanowi nieznaczny udział. Przyczyna leży głównie w restrykcyjnych ramach prawnych, które określają warunki uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Bezrobotni, w szczególności bezrobotni długotrwale, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Liczba bezrobotnych – 1 011 689 osób - maj 2020 r. liczba bezrobotnych długotrwale – 458 482 osób - maj 2020 r.	Sprawozdanie MRiPS-01 o rynku pracy	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych. - możliwość dofinansowania utworzenia stanowiska pracy, kosztów wynagrodzenia czy refundacji części wynagrodzenia odpowiadającej składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.
Osoby poszukujące pracy bez zatrudnienia, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, lub - niewykonujące innej pracy zarobkowej.	Liczba osób poszukujących pracy 24 899 osób - maj 2020 r. wg wieku – marzec 2020 r. 18-24 - 970 25-34 - 4 299 35-44 - 5 853 45-54 - 5 296 55-59 - 2 646 60 lat i więcej - 4 298 Szacunkowa liczba osób do 30 r. ż. oraz 50+ posiadających status osoby poszukującej pracy – ok. 13 tys.	Sprawozdanie MRiPS-01 o rynku pracy	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby niepełnosprawne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	3 030 tys. osób, w tym: - 893 tys. o znacznym stopniu niepełnosprawności, - 1393 tys. o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności - 744 tys. o lekkim stopniu niepełnosprawności lub równoważne	Dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2020 (liczba osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej) ¹	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej

¹ Dane dotyczące osób niepełnosprawnych w badaniu BAEL są zbierane w celu oceny sytuacji tej grupy osób na rynku pracy. Ze względu na reprezentacyjny charakter badania BAEL, wyniki obarczone są błędem losowym próby i w związku z tym mogą różnić się od rzeczywistej wielkości zjawiska. W związku z tym dane dotyczące liczebności osób niepełnosprawnych należy traktować jako dane przybliżone.

			<ul style="list-style-type: none"> - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych. - możliwość dofinansowania utworzenia stanowiska pracy, kosztów wynagrodzenia czy refundacji części wynagrodzenia odpowiadającej składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.
Osoby, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym	Absolwenci CIS – 5 946 osób Absolwenci KIS – 2 691 osób	Centralna Aplikacja Statystyczna MRiPS – sprawozdawczość zbiorcza CIS/KIS 2019 r.	<ul style="list-style-type: none"> - jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	4 186,8 tys. – osoby poniżej progu ubóstwa ustawowego ² (także dzieci i osoby starsze) 1 193,6 tys. – beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego (ubodzy beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej); 728,1 tys. w wieku produkcyjnym, z tego: 103,9 tys. pracujących 314,7 tys. bezrobotnych 309,5 tys. biernych zawodowo	GUS – Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> - jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	25 800	dane własne MRiPS	<ul style="list-style-type: none"> - jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych. - możliwość dofinansowania utworzenia stanowiska pracy, kosztów wynagrodzenia czy refundacji części wynagrodzenia odpowiadającej składce na

² GUS 2020, Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2019 r.

			ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.
Osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	3918	GUS – Piecza zastępcza w 2019 r.	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego	Ponad 1,6 mln osób – leczęło się w warunkach ambulatoryjnych w ciągu 2017 r. w poradniach dla osób z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych od alkoholu i innych substancji	GUS – Zdrowie i ochrona zdrowia w 2018 r.	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby pozbawione wolności, osoby opuszczające zakłady karne oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze	ok. 112 tys., w tym: 32 tys. – średnia liczba osób pracujących w czasie odbywania kary pozbawienia wolności w 2020r. 80 tys. – liczba osób opuszczających zakłady karne w jednym roku	Statystyki roczne Służby Więziennej za 2020 r. NIK 2019 – Pomoc społeczna świadczona osobom opuszczającym zakłady karne https://www.nik.gov.pl/plik/id,21532,vp,24180.pdf	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby starsze, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (osoby, które ukończyły 60. rok życia)	W 2018 r. liczba mieszkańców w wieku 60 lat i więcej wyniosła 9508,4 tys. osób	GUS – Sytuacja osób starszych w Polsce w 2018 r., Warszawa, Białystok 2020 r.	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r.	161 – cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy; 231 – cudzoziemcy, którzy uzyskali ochronę uzupełniającą	GUS – Rocznik Demograficzny 2021	- jedna z kategorii osób, które na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznawana jest za zagrożoną wykluczeniem społecznym

o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej			<ul style="list-style-type: none"> - działania podmiotów ekonomii społecznej w celu integracji zawodowej i społecznej - możliwość objęcia indywidualnym planem reintegracyjnym mającym na celu wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych.
Organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne, oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt. 1, 2 i 4 tej ustawy. W liczbie organizacji uwzględnione są koła gospodyń wiejskich.	87,3 tys. (26,3 tys. organizacji prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą)	GUS – Sektor non-profit w 2018 r.	Stanowią podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z koniecznością spełnienia przesłanek warunkujących uzyskanie tego statusu, w tym partycypacyjną strukturą zarządzania, realizacją funkcji społecznych, spełnieniem wymagań dotyczących liczby zatrudnionych pracowników. Daje także możliwość korzystania ze wsparcia finansowego na utworzenie stanowisk pracy, subsydiów zatrudnieniowych, zwolnień podatkowych. Nakłada także obowiązek sprawozdawczy i kontrolny, zakaz redystrybucji zysku.
Spółdzielnie pracy	0,5 tys.	GUS 2018 – Spółdzielczość sprzyjająca włączeniu społecznemu i zawodowemu	Stanowią podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z koniecznością spełnienia przesłanek warunkujących uzyskanie tego statusu, w tym partycypacyjną strukturą zarządzania, realizacją funkcji społecznych, spełnieniem wymagań dotyczących liczby zatrudnionych pracowników. Daje także możliwość korzystania ze wsparcia finansowego na utworzenie stanowisk pracy, subsydiów zatrudnieniowych, zwolnień podatkowych. Nakłada także obowiązek sprawozdawczy i kontrolny, zakaz redystrybucji zysku.
Jednostki reintegracyjne przygotowujące do aktywności zawodowej i społecznej: warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia	Liczba aktywnych jednostek reintegracyjnych ogółem 1 266, w tym: - 718 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), - 116 zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), - 186 centrów integracji społecznej (CIS),	GUS – Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii	Stanowią podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego przez podmiot prowadzący jednostkę reintegracyjną w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z

<p>1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym</p>	<p>- 246 klubów integracji społecznej (KIS), 402 jednostek założonych przez jednostki samorządu terytorialnego.</p>	<p>zajęciowej w 2018 r.;</p>	<p>koniecznością spełnienia przesłanek warunkujących uzyskanie tego statusu, w tym partycypacyjną strukturą zarządzania, realizacją funkcji społecznych, spełnieniem wymagań dotyczących liczby zatrudnionych pracowników. Daje także możliwość korzystania ze wsparcia finansowego na utworzenie stanowisk pracy, subsydiów zatrudnieniowych, zwolnień podatkowych. Nakłada także obowiązek sprawozdawczy i kontrolny, zakaz redystrybucji zysku.</p>
<p>Spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze</p>	<p>0,1 tys.</p>	<p>GUS 2018 – Spółdzielczość sprzyjająca włączeniu społecznemu i zawodowemu</p>	<p>Stanowią podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z koniecznością spełnienia przesłanek warunkujących uzyskanie tego statusu, w tym partycypacyjną strukturą zarządzania, realizacją funkcji społecznych, spełnieniem wymagań dotyczących liczby zatrudnionych pracowników. Daje także możliwość korzystania ze wsparcia finansowego na utworzenie stanowisk pracy, subsydiów zatrudnieniowych, zwolnień podatkowych. Nakłada także obowiązek sprawozdawczy i kontrolny, zakaz redystrybucji zysku</p>
<p>Spółdzielnie socjalne</p>	<p>1547 (spółdzielnie socjalne zarejestrowane w KRS niewykreślone i niebędące w likwidacji)</p>	<p>KRS 2019 r.</p>	<p>Stanowią podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z koniecznością spełnienia przesłanek warunkujących uzyskanie tego statusu, w tym partycypacyjną strukturą zarządzania, realizacją funkcji społecznych, spełnieniem wymagań dotyczących liczby zatrudnionych pracowników. Daje także możliwość korzystania ze wsparcia finansowego na utworzenie stanowisk pracy, subsydiów zatrudnieniowych, zwolnień podatkowych. Nakłada także obowiązek sprawozdawczy i kontrolny oraz zakaz redystrybucji zysku.</p>
<p>Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego</p>	<p>1</p>	<p>Dane administracyjne</p>	<p>Koordinuje działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej:</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - prowadzi na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej elektroniczny wykaz przedsiębiorstw społecznych; - opracowuje program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej; - prowadzi działania z zakresu upowszechniania ekonomii społecznej; - zapewnia realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej na poziomie ponadregionalnym; - gromadzi dane obszaru ekonomii społecznej, w tym opracowane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego; - przyznaje akredytację podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i nadaje im status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, określa szczegółowe warunki przyznawania akredytacji, a także zapewnia przeprowadzenie procesu akredytacji; - prowadzi wykaz akredytowanych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej - weryfikuje jakość usług wsparcia świadczonych przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej; przy weryfikacji może wystąpić o opinię odpowiedniego regionalnego ośrodka polityki społecznej; - może opracować resortowe programy rozwoju ekonomii społecznej; - powołuje Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej – organ opiniodawczo-doradczy; - zapewnia obsługę administracyjno-biurową Komitetu; - przekazuje środki Funduszu Solidarnościowego na finansowanie resortowych programów wspierania ekonomii społecznej.
Minister właściwy do spraw pracy	1	Dane administracyjne	Przekazuje środki Funduszu Pracy na finansowanie resortowych programów wspierania ekonomii społecznej
Wojewodowie (Wydziały Polityki Społecznej)	16	Dane administracyjne	<ul style="list-style-type: none"> - wydaje decyzje o uzyskaniu i utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego; - zapewnia nadzór nad działalnością i spełnianiem wymogów przedsiębiorstwa społecznego; - weryfikuje poprawność i kompletność danych zawartych w rocznych sprawozdaniach składanych przez przedsiębiorstwa

			społeczne oraz przedstawia corocznie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie zbiorcze z tych informacji.
Samorządy województw (Regionalne Ośrodki Pomocy Społecznej)	16	Dane administracyjne	Koordynują w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - tworzą Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej; - opracowują regionalny program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej zgodny ze strategią wojewódzką w zakresie polityki społecznej, - opracowują i konsultują programy oraz inne dokumenty w zakresie ekonomii społecznej, - wspierają tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych, - upowszechniają wiedzę o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym - określają w regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług; - zapewniają realizację usług wsparcia, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej społecznej.
Jednostki samorządu terytorialnego	Gminy – 2477, powiaty - 380 Według stanu na 1 stycznia 2021 r. liczba gmin wynosi 2.477, w tym 66 miast na prawach powiatu, a powiatów 314.	Dane administracyjne	- opracowują diagnozę sytuacji społecznej, w tym potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych; określają zadania publiczne i usługi społeczne zlecane w trybach, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (podmioty akredytowane do udzielania wsparcia podmiotom ekonomii społecznej)	61	Dane własne MRiPS	- udzielanie wsparcia podmiotom ekonomii społecznej w zakresie: 1. Animacji lokalnej, 2. Tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, wspierania prowadzonej przez nie działalności oraz finansowania powstawania w nich miejsc pracy, 3. Podejmowania przez te podmioty działań reintegracyjnych, w tym wsparcie w tworzeniu planów reintegracyjnych oraz finansowanie

			<p>tych działań, 4. Wsparcia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego 5. Wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego.</p> <p>- możliwość pozyskiwania finansowania zadań w zakresie wsparcia podmiotów ekonomii społecznej z budżetu samorządu województwa oraz z budżetu środków europejskich.</p>
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Prace nad projektem założeń ustawy o ekonomii społecznej rozpoczęły się w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2016 r., w partycypacyjnej formule, z udziałem interesariuszy, z aktywnym udziałem Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (KKRES), który pozytywnie zaopiniował zarówno projekt założeń (2017 r.), jak i następnie przygotowany na tej podstawie pierwszy projekt samej ustawy (2018 r.) – rekomendując go do dalszych prac w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Na przełomie czerwca i lipca 2020 r. odbyły się zainicjowane przez Pełnomocnika ds. Ekonomii Społecznej i Solidarnej 4 debaty z przedstawicielami nauki i środowiska ekonomii społecznej dot. rozwiązań projektowanej ustaw.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). Projekt podlegał konsultacjom. Przebieg i efekty procesu konsultacji zostały ujęte w raporcie podsumowującym. Podstawa prawna prowadzenia konsultacji:

– art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) w odniesieniu do następujących organizacji:

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

Forum Związków Zawodowych;

– art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. 2022 r. poz. 97) w odniesieniu do następujących organizacji:

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej

Konfederacja „Lewiatan”

Związek Rzemiosła Polskiego

Związek Pracodawców Business Centre Club

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Federacja Przedsiębiorców Polskich

Projekt został również przekazany do konsultacji do Rady Dialogu Społecznego.

Proces konsultowania projektu rozpoczęto 19 maja 2021 r., a termin do przedstawienia opinii dla organizacji reprezentatywnych oraz innych uczestników konsultacji wynosił 30 dni. Uwzględniano również uwagi, które wpłynęły do MRiPS, po wyznaczonym terminie. Dnia 6 lipca 2021 r. zorganizowano konferencję uzgodnieniową.

Projekt ustawy został także skierowany do zaopiniowania przez m.in. Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komitet Społeczny Rady Ministrów, Radę Działalności Pożytku Publicznego, Radę Zatrudnienia Socjalnego, Radę Rynku Pracy, Radę Pomocy Społecznej i z każdym z wymienionych ciał skonsultowano przepisy projektu.

Projekt ustawy, zmieniony w wyniku konsultacji, przesłano ponownie do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	- 13,69	23,60	29,50	36,86	38,33	39,87	41,48	43,15	44,87	46,66	48,53	379,18
ZUS	0,00	29,70	37,12	46,39	48,25	50,19	52,20	54,28	56,45	58,71	61,06	494,35
FP	0,00	0,96	1,20	1,50	1,56	1,62	1,69	1,76	1,83	1,90	1,98	16,00
FS	0,00	1,39	1,74	2,18	2,26	2,36	2,45	2,55	2,65	2,76	2,87	23,21

FGŚP	0,00	0,10	0,12	0,15	0,16	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	1,61
PFRON	-13,70	-17,13	-21,41	-26,77	-27,84	-28,96	-30,12	-31,31	-32,57	-33,87	-35,23	-298,91
NFZ	0,00	7,46	9,33	11,66	12,13	12,61	13,12	13,64	14,19	14,76	15,35	124,25
NFZ - obniżenie przychodów	0,00	-4,37	-5,46	-6,82	-7,10	-7,38	-7,68	-7,98	-8,30	-8,64	-8,98	-72,71
BP – PIT	0,00	3,19	3,99	4,98	5,18	5,39	5,61	5,83	6,07	6,31	6,56	53,11
BP - zwolnienie z CIT	0,00	-0,69	-0,86	-1,08	-1,12	-1,16	-1,21	-1,26	-1,31	-1,37	-1,42	-11,48
JST - zwolnienie z CIT	0,00	-0,20	-0,26	-0,32	-0,33	-0,35	-0,36	-0,37	-0,39	-0,40	-0,42	-3,40
JST -PIT	0,00	3,19	3,99	4,98	5,18	5,39	5,61	5,83	6,07	6,31	6,56	53,11
JST - opłata skarbową	0,014	0,004	0,004	0,006	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,04
Wydatki ogółem	10,96	39,52	39,60	39,43	38,92	38,87	38,81	38,74	38,69	38,62	38,56	400,72
FP -obniżenie wydatków zasiłki w tym składka zdrowotna	0,00	-9,13	-11,41	-14,26	-14,83	-15,42	-16,04	-16,68	-17,35	-18,04	-18,76	-151,92
FP - nowe instrumenty	1,27	0,32	0,40	0,50	0,10	0,10	0,11	0,11	0,12	0,12	0,13	3,28
FP- programy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej	0,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	200,00
FS- programy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej	0,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	200,00
PFRON - nowe instrumenty	9,57	11,81	14,76	18,46	19,15	19,92	20,72	21,54	22,41	23,31	24,24	205,89
BP- obniżenie wydatków składka zdrowotna	0,00	-3,60	-4,50	-5,62	-5,85	-6,08	-6,33	-6,58	-6,84	-7,12	-7,40	-59,92
BP – cz. 44 – Zabezpieczenie społeczne	0,12	0,12	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	3,39
Saldo ogółem	-24,65	-15,92	-10,10	-2,57	-0,59	1,00	2,67	4,41	6,18	8,04	9,97	-21,55
ZUS	0,00	29,70	37,12	46,39	48,25	50,19	52,20	54,28	56,45	58,71	61,06	494,35
FP	-1,27	-10,23	-7,79	-4,74	-3,71	-3,06	-2,38	-1,67	-0,94	-0,18	0,61	-35,36
FS	0,00	-18,61	-18,26	-17,82	-17,74	-17,64	-17,55	-17,45	-17,35	-17,24	-17,13	-176,79
FGŚP	0,00	0,10	0,12	0,15	0,16	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	1,61
NFZ	0,00	3,09	3,87	4,84	5,03	5,23	5,44	5,66	5,89	6,12	6,37	51,54
PFRON	-23,27	-28,94	-36,17	-45,23	-46,99	-48,88	-50,84	-52,85	-54,98	-57,18	-59,47	-504,80

Budżet Państwa	-0,12	5,98	7,28	9,17	9,56	9,96	10,38	10,80	11,25	11,71	12,19	98,16
JST	0,01	2,99	3,73	4,67	4,85	5,04	5,25	5,46	5,68	5,91	6,14	49,75
Źródła finansowania	<p><u>Finansowanie wydatków:</u></p> <p>- wydatki budżetu państwa będą finansowane w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Obejmują koszt funkcjonowania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, koszty procesu weryfikowania warunków i trybu przyznawania i utraty akredytacji.</p> <p>Wszelkie pozostałe finansowanie będzie się odbywać w ramach limitów wydatków poszczególnych jednostek sektora finansów bez konieczności angażowania dodatkowych środków ponad środki ujęte w ustawie budżetowej, a co za tym idzie nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel z budżetu państwa.</p> <p>Ze środków publicznych finansowane będą analogiczne rozwiązania adresowane obecnie do spółdzielni socjalnych. Wsparcie finansowane z FP oraz PFRON będzie miało charakter fakultatywny i będzie mogło zostać udzielone tylko w ramach limitu środków, jakimi obecnie dysponują powiatowe urzędy pracy oraz limitu środków w ramach PFRON.</p> <p>Należy podkreślić, że planowane zmniejszenie przychodów PFRON z tytułu zwiększenia liczby uprawnionych do bycia sprzedającym w rozumieniu art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych o podmioty posiadające status przedsiębiorstwa społecznego zatrudniające co najmniej 10 pracowników oraz zakłady aktywności zawodowej nie wpłynie negatywnie na płynność finansową tego Funduszu.</p> <p>- Zadania urzędów wojewódzkich związane z wydawaniem decyzji w sprawach dotyczących uzyskania i pozbawienia statusu PS, zapewnieniem nadzoru nad działalnością PS itd. będą finansowane w ramach dotychczas posiadanych środków z budżetu państwa w zakresie części 85 – Województwa.</p> <p>- Zadania samorządów województwa nie są nowe, stanowią one zadanie, o którym mowa w art. 21 pkt 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zadaniem gmin i powiatów będzie również opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, w tym potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych i określenie zadań publicznych i usług społecznych zleczanych w trybach, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Nie stanowi to nowego zadania zleconego w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, z późn. zm.), więc nie wymaga przyznania dodatkowych środków finansowych. Jednocześnie oczekuje się wpływu do JST środków z PIT oraz opłaty skarbowej w łącznej wysokości 53,15 mln zł w perspektywie 10 lat od wejścia w życie ustawy. Zmniejszenie przychodów JST z tytułu zwolnienia z CIT może wynieść 3,40 mln zł w perspektywie 10 lat od wejścia w życie ustawy. Oznacza to możliwy dochód JST w wysokości 49,75 mln zł w perspektywie 10-letniej, ok. 4,5 mln średniorocznie.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wyliczenia oparto na następujących danych i założeniach:</p> <p><u>Liczba nowych PS</u></p> <p>Za punkt wyjściowy przyjęto liczbę przedsiębiorstw społecznych z listy PS prowadzonej przez MRiPS. Są to podmioty zweryfikowane i wspierane przez OWES. Na koniec 2020 r. było ich 1419. Od momentu utworzenia listy przedsiębiorstw społecznych przyrost liczby PS wyniósł 25%. Jednak uznano, że od momentu powstania listy w 2018 r., upłynął zbyt krótki czas, aby móc prognozować wzrost liczby PS w długoterminowej perspektywie. Wzrost 25% PS przyjęto dla pierwszych 4 lat po wejściu w życie ustawy. Taki dynamiczny wzrost jest zjawiskiem często obserwowanym, przy tworzeniu nowych podmiotów i nadawaniu im uprawnień. W kolejnych latach uznano za bardziej zasadne przyjęcie dynamiki wzrostu liczby PS w oparciu o wzrost liczby spółdzielni socjalnych w ostatnich 6-latach (w latach 2014 – 2020) wynoszący 4%. Żeby stworzyć spółdzielnię socjalną trzeba spełnić podobne wymogi, jakie są potrzebne do nabycia statusu PS. Obecne uprawnienia spółdzielni socjalnych najbardziej przypominają te, które będą oferowane PS i będą one podobną zachętą do rozwoju i tworzenia nowych PS. Dynamika powstawania spółdzielni socjalnych powinna w związku z tym najlepiej odzwierciedlać prognozowany przyrost liczby PS w kolejnych latach.</p> <p><u>Liczba nowych miejsc pracy</u></p> <p>Jeżeli każde przedsiębiorstwo społeczne zatrudni minimum 3 osoby co najmniej na ½ etatu, oznacza to w perspektywie 10-letniej powstanie prawie 5,5 tys. nowych miejsc pracy. Poniższa tabela przedstawia prognozowany skumulowany wzrost liczby nowych PS oraz skumulowany wzrost liczby miejsc pracy w perspektywie 10-letniej. W pierwszym roku zakładamy, że status przedsiębiorstwa społecznego uzyskają</p>											

już istniejące podmioty, które spełniają kryteria PS, dlatego nie będą musiały zatrudniać nowych pracowników.

ROK	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
skumulowana liczba nowych podmiotów	1419	1774	2217	2771	2882	2998	3118	3242	3372	3507	3647
skumulowana liczba nowych miejsc pracy	0	2661	3326	4157	4323	4497	4677	4863	5058	5261	5471

Liczba nowo uprawnionych podmiotów

W przypadku większości instrumentów finansowych, liczba nowo uprawnionych podmiotów nie będzie obejmować wszystkich PS. Już obecnie, z większości uprawnień korzystają spółdzielnie socjalne, które stając się PS nie będą wliczone do nowo uprawnionych podmiotów.

Wśród 1419 PS na liście przedsiębiorstw społecznych w 2020 r. znajdowało się 594 spółdzielni socjalnych, czyli nowo uprawnionych podmiotów będzie w przypadku większości instrumentów finansowych 60% PS. Ponadto część uprawnień dostępna będzie jednorazowo lub przez ograniczony czas, dlatego wydatki na te cele będą liczone tylko dla podmiotów nowo powstałych w danym roku. Będzie to obejmowało:

- jednorazowe dotacje na utworzenie stanowiska pracy dla osób skierowanych przez powiatowe urzędy pracy do pracy w przedsiębiorstwie społecznym;
- finansowanie części kosztów zatrudniania osób skierowanych przez powiatowe urzędy pracy do pracy w przedsiębiorstwie społecznym;
- refundacje części wynagrodzenia oraz części kosztów osobowych pracodawcy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego;
- wsparcie jak dla zatrudnionego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, przez okres 12 miesięcy w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, w przypadku zatrudnienia osoby skierowanej przez jednostkę reintegracyjną na nieodpłatną praktykę zawodową. Liczba uprawnionych podmiotów będzie zatem zależna od instrumentu wsparcia.

Wydatki

- przewiduje się zmniejszenie wydatków Funduszu Pracy ze względu na zmniejszenie wydatków z tytułu zasiłków dla bezrobotnych (w tym składka na ubezpieczenie zdrowotne). Zmniejszenie wydatków zostało przedstawione w tabeli w części dotyczącej wydatków z minusem.

Zmniejszenie wydatków na zasiłki dla bezrobotnych zostało wyliczone poprzez przemnożenie rocznego zasiłku przez minimalną liczbę zatrudnionych osób oraz spodziewaną liczbę nowych PS w perspektywie 10-letniej. Uwzględniono również fakt, że 17% osób bezrobotnych pobiera zasiłki dla bezrobotnych. Przyjęto również, że w związku z tym, iż 22% osób w PS stanowią osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne będą stanowiły 78% (zasiłek rocznie na osobę, minimum 3 osoby w PS x 78% x 17,6% x liczba nowych PS).

Zatrudnienie osób bezrobotnych oznacza również zmniejszenie wydatków na składki zdrowotne za osoby bezrobotne. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne jest kwota odpowiadająca wysokości pobieranego zasiłku dla bezrobotnych. Składka wynosi 9% podstawy wymiaru. W związku z tym policzono roczny koszt składki na osobę i przemnożono przez minimalną liczbę nowo zatrudnionych osób w PS (równocześnie oznacza to zmniejszenie przychodów NFZ).

- zmniejszą się również w związku z tym wydatki budżetu państwa, z którego opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku niepobierania przez bezrobotnego zasiłku. Wtedy składka liczona jest od kwoty odpowiadającej wysokości zasiłku dla bezrobotnych, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (równocześnie oznacza to zmniejszenie przychodów NFZ).

- wydatki budżetu państwa finansowane w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Obejmują koszt funkcjonowania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, który został wyliczony w oparciu o plan finansowy na rok 2017 MRiPS w zakresie obsługi Rady Działalności Pożytku Publicznego w wysokości 72 tys. rocznie. Wydatki obejmują m.in. zwrot za delegacje członków Krajowego Komitetu na posiedzenia plenarne i posiedzenia zespołów, opracowanie ekspertyz, wynajem sal materiały na spotkania. Koszty te będą ponoszone od 2022 r. po zakończeniu projektów PO WER, w ramach których zapewnione jest finansowanie ww. kosztów.

- koszty procesu weryfikowania warunków i trybu przyznawania i utraty akredytacji oparto na kosztach zaplanowanych na te działania w ramach projektu Zintegrowany system zapewnienia wysokiej jakości usług Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej. Koszty te wyniosą łącznie 278 tys. zł:

- wydatki na utrzymanie i obsługę generatora wniosków o akredytację – 18 tys. zł rocznie
- koszty obsługi procedury akredytacji - opracowywanie i modyfikacja kryteriów przyznania akredytacji, przygotowanie ogłoszenia o naborze wniosków o akredytację, przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków, wydawanie decyzji administracyjnych, prowadzenie procedury odwoławczej, weryfikacja usług wsparcia świadczonych przez OWES, współpraca z instytucjami - 260 tys. zł rocznie.

Do czasu zakończenia realizacji projektu w 2024 r. działania te finansowane są ze środków UE. W tabeli wpływu na sektor finansów publicznych ujęto tylko wydatki budżetu państwa stanowiące wkład krajowy do finansowania ze środków UE, który stanowi 15,72% z 278 tys. zł, czyli 43,7 tys. zł. Od 2024 r. cała kwota finansowana będzie z budżetu państwa.

- projekt przewiduje, że tworzenie i funkcjonowanie przedsiębiorstwa społecznego może zostać wsparte ze środków publicznych z Funduszu Pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z PFRON na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (w niektórych przypadkach obejmie również inne podmioty ekonomii społecznej).

Jedyna zmiana może dotyczyć przeznaczenia dostępnych środków ze względu na wzrost liczby podmiotów, którym wsparcie będzie przysługiwało. Wsparcie będzie mogło być jednak udzielone ograniczonej liczbie podmiotów i tylko do momentu wyczerpania środków w ramach wydzielonych funduszy (szczegółowe wyliczenia w załączniku nr 1). W ramach limitu wydatków PFRON będzie możliwe również dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych zaciągniętych na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych (art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) oraz zwrot kosztów modernizacji obiektów i pomieszczeń, transportowych, administracyjnych wynikających z dodatkowych kosztów wynikających z zatrudnienia osoby niepełnosprawnej (art. 32 ust. 1 pkt 2).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych przysługuje obecnie pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej (ZPCH). Ustawa przyznaje taką możliwość także przedsiębiorstwom społecznym i obejmuje jednocześnie kredyty zaciągnięte w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Należy zaznaczyć, że 85% spółdzielni niewidomych i inwalidów będących podmiotami ekonomii społecznej posiada status ZPCH. Tak więc liczba nowo uprawnionych będzie nieznaczną (szczegółowe wyliczenia w załączniku nr 2).

W związku ze zmianą przepisów liczba sprzedających w rozumieniu art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zwiększy się o podmioty posiadające status przedsiębiorstwa społecznego zatrudniające co najmniej 10 pracowników oraz zakłady aktywności zawodowej. Spowoduje to, że w przypadku zakupu produkcji lub usług wytworzonych lub świadczonych przez ww. podmioty możliwe będzie obniżenie wpłat na PFRON. Zakres podmiotowy uprawnienia ulegnie jednak tylko nieznacznemu zwiększeniu. Jak wynika z danych MRiPS, średnie zatrudnienie w ZAZ-ach wskazuje, że potencjalnie wszystkie były już uprawnione do bycia sprzedającym w myśl dotychczasowych przepisów. Zmiana może dotyczyć jednostkowych przypadków. (szczegółowe wyliczenia w załączniku nr 3).

- nie przewiduje się, że objęcie zwolnieniem z podatku dochodowego od osób prawnych w części wydatkowanej w roku podatkowym przeznaczonej na reintegrację zawodową i społeczną pracowników, niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów przyniesie znaczące obniżenie wpływów do budżetu państwa i budżetów JST, z uwagi na obecnie obowiązujące już zwolnienie podatkowe dla spółdzielni socjalnych. Podmiotowy zakres uprawnienia w znacznej części będzie się pokrywał (szczegółowe wyliczenia w załączniku nr 4)

- Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przekazać środki Funduszu Solidarnościowego na finansowanie resortowych programów wspierania ekonomii społecznej. Rozwiązanie to ma charakter fakultatywny. Środki Funduszu Solidarnościowego przeznaczone na finansowanie tych programów, przekazywane będą w wysokości nie wyższej niż 20 mln zł rocznie - Minister właściwy do spraw pracy może przekazywać środki Funduszu Pracy na finansowanie resortowych programów wspierania ekonomii społecznej. Rozwiązanie to ma charakter fakultatywny. Środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie tych programów, przekazywane będą w wysokości nie wyższej niż 20 mln zł rocznie

Dochody
Zmiany przepisów będą miały korzystny wpływ na rynek pracy, co przełoży się na ograniczenie wydatków oraz zwiększenie dochodów sektora finansów publicznych.
Zwiększenie zatrudnienia oznacza zmniejszanie wydatków na zasiłki okresowe z pomocy społecznej przyznawane z powodu bezrobocia oraz zmniejszenie wydatków na zasiłki dla bezrobotnych z FP. Równocześnie wzrost liczby pracujących oznacza wzrost dochodów budżetu państwa z opłaconych podatków PIT, jak również przychodów funduszu ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych. Powyższe mierzalne korzyści stanowią element tzw. społecznej wartości dodanej, generowanej poprzez działalność przedsiębiorstw społecznych. Rozumie się ją jako „dodatkový zysk stanowiący pozytywny rezultat (dla ludzi, środowiska, wspólnoty lub lokalnej gospodarki) wytworzony przez organizację w trakcie tworzenia produktów lub dostarczania usług, za które klient czy odbiorca płaci”. Pomiar społecznej wartości dodanej poza ww. mierzalnymi korzyściami zawiera w sobie również szereg korzyści niemierzalnych, obejmujących wzrost poczucia przynależności społecznej i satysfakcji oraz poprawę sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin.

Przychody ze składek na ubezpieczenie społeczne do ZUS, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Narodowy Fundusz Zdrowia oraz PIT.
Wpływy z tytułu zatrudnienia wyliczono dla minimalnego wynagrodzenia 3010 zł, mnożąc wysokość składki na osobę przez minimum 1,5 etatu w PS oraz liczbę nowych PS.
Zatrudnienie osób bezrobotnych oznacza również zmniejszenie przychodów NFZ z tytułu obowiązkowej składki zdrowotnej dla osób bezrobotnych. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne jest kwota odpowiadająca wysokości pobieranego zasiłku dla bezrobotnych, a w przypadku niepobierania przez bezrobotnego zasiłku kwota odpowiadająca wysokości zasiłku dla bezrobotnych, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Składka wynosi 9% podstawy wymiaru. W związku z tym policzono roczny koszt składki na osobę i przemnożono przez minimalną liczbę nowo zatrudnionych osób w PS. Zmniejszenie przychodów NFZ jest równocześnie zmniejszeniem wydatków Funduszu Pracy oraz budżetu państwa.
Saldo wpływów z tytułu składki zdrowotnej jest dodatnie, wpływy do NFZ z tytułu zatrudnienia osób bezrobotnych będą wyższe niż potencjalne ograniczenie wpływów z tego samego tytułu.

Dochody budżetu państwa
Dochody budżetu państwa stanowią wpływy z podatku PIT, policzono je dla minimalnego wynagrodzenia, mnożąc roczne zaliczki na podatek przez minimalną liczbę etatów, czyli 1,5 oraz przez liczbę nowych PS.

Dochody JST
50% wpływów z podatku PIT będzie wpływać do JST zostały one policzone analogicznie do wpływów z podatku do budżetu państwa.
Budżet JST zasili również opłata skarbową: za wydanie decyzji o nadaniu statusu PS, zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej przyjęto stawkę 10 zł od czynności urzędowej.
W przedstawianiu poszczególnych informacji w OSR powoływano się na ostatnie opracowane i dostępne dane dotyczące przedmiotowej tematyki.
Projektowana ustawa jest neutralna wobec tzw. Sprawiedliwej Transformacji.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln. ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-. małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	48,09	60,1	75,12	81,28	98,87	800,5 mln zł
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	- zwiększenie poziomu współpracy przedsiębiorstw na poziomie lokalnym.						
	sektor mikro-. małych i średnich przedsiębiorstw	- zwiększenie poziomu współpracy przedsiębiorstw na poziomie lokalnym.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	- dywersyfikacja źródeł dochodów gospodarstw domowych. - zmniejszenie ryzyka dotknięcia rodzin ubóstwem dzięki zwiększeniu popytu na pracę w PS. - zwiększenie dostępu do usług społecznych w środowisku lokalnym, m.in. dostępu do usług opiekuńczych dla osób starszych, opieki nad dziećmi, etc.						

Niemierzalne	gospodarstwa domowe	- wzrost stabilności finansowej gospodarstw domowych osób, które będą miały możliwość podjęcia zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych
	społeczności lokalne	- zmniejszenie skali zagrożenia wykluczeniem społecznym w społecznościach lokalnych. - zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości usług społecznych w ramach społeczności lokalnych. - rozwój kapitału społecznego przez zwiększenie integracji społeczności lokalnych. - angażowanie wspólnoty lokalnej w rozwój przedsiębiorczości.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Poprawa sytuacji finansowej gospodarstw domowych wynika z podjęcia zatrudnienia osób z grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym w PS. Zgodnie z wcześniejszymi założeniami przyjęto, że każde przedsiębiorstwo społeczne zatrudni minimum 3 osoby co najmniej na ½ etatu. Wpływy do budżetu gospodarstw domowych przyjęto na poziomie minimalnego wynagrodzenie netto na 2022 r. Odjęto natomiast utratę zasiłku dla bezrobotnych, przy wcześniejszych założeniach, że 78% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zatrudnionych w PS stanowią osoby bezrobotne oraz 17,6% z nich pobiera zasiłek dla bezrobotnych.</p> <p>Oczekuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań w obszarze ekonomii społecznej przyczyni się do rozwoju tego obszaru, w tym m.in. rozwoju usług społecznych (w tym opiekuńczych). Zwiększenie dostępności takich usług przyczyni się do podniesienia jakości życia obywateli, przede wszystkim osób z niepełnosprawnościami, czy osób starszych. Dla osób starszych ma to szczególne znaczenie, ponieważ jak wynika z raportu NIK (2018) odsetek osób starszych objęty usługami opiekuńczymi, pomimo sukcesywnego wzrostu, ciągle wynosi niewiele ponad 1% populacji 60+. Problem wydaje się podwójnie istotny ze względu na sytuację demograficzną kraju i zauważalny proces podwójnego starzenia się społeczeństwa. W raporcie NIK oszacowano, że liczba osób starszych, niezadowolonych z samodzielnej egzystencji i potrzebujących opieki środowiskowej wynosi ok. 2 mln i ciągle rośnie. Dlatego rozwój wysokiej jakości usług społecznych świadczonych w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej będzie ogromną szansą na poprawę sytuacji polskich seniorów.</p> <p>Ponadto rosnąca liczba przedsiębiorstw społecznych będzie szansą na reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem, w tym osób z niepełnosprawnościami, a także osób starszych. Jak wynika z raportu NIK (2019), zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami w Polsce pozostaje poza rynkiem pracy. Według danych z przytoczonego raportu, odsetek biernych zawodowo wśród osób z niepełnosprawnościami wynosi ok 70%, a jednocześnie osoby z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym stanowią ok. 7% populacji wszystkich osób w tym przedziale wiekowym. Stworzenie wysokiej jakości miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami jest dużym wyzwaniem, ale też otwiera duże możliwości zarówno dla samych niepełnosprawnych i ich rodzin, jak również dla gospodarki. Obecnie bardzo ważną rolę w kwestii tworzenia miejsc pracy oraz prowadzenia działań reintegracyjnych dla osób z niepełnosprawnościami pełnią spółdzielnie socjalne. Według badań GUS, wśród etatowych pracowników spółdzielni socjalnych osoby z niepełnosprawnościami stanowią prawie 30% zatrudnionych. Zatrudnienie w spółdzielni socjalnej daje pracownikom z niepełnosprawnościami szansę na wspólne prowadzenie przedsiębiorstwa przy równoczesnym uczestnictwie w działaniach włączających ich w życie społeczne i zawodowe. Proponowana w projekcie ustawy formuła przedsiębiorstw społecznych, co do założeń i mechaniki działania przypomina działalność spółdzielni socjalnych. Dlatego należy się spodziewać, że dzięki zatrudnieniu w przedsiębiorstwach społecznych, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym, w tym przede wszystkim osoby z niepełnosprawnościami powinny osiągnąć większą stabilność finansową, większy komfort życia, a także rozwinąć swoje kompetencje na gruncie zawodowym i społecznym.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
---	---

Komentarz:

Podmiot aplikujący o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego na etapie formalnej rejestracji zobowiązany jest dostarczyć dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań PS, zobligowany będzie do zgłaszania wojewodzie zmian powodujących zaprzestanie spełniania wymagań posiadania statusu. Na PS ciąży obowiązek poddawania się czynnościom kontrolnym realizowanym przez wojewodę, w zakresie spełniania przesłanek dot. statusu. PS zobowiązane jest corocznie przedstawiać sprawozdanie organowi nadzoru.

Obowiązek sprawozdawczy dotyczy także JST oraz organów administracji rządowej, w tym przekazania Sejmowi i Senatowi RP przez Radę Ministrów sprawozdania z wykonania ustawy po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Usprawnieniu procesu sprawozdawczego służyć będzie wprowadzenie obowiązku składania sprawozdania w formie elektronicznej. Warunek ten dotyczyć będzie zarówno PS, jak i wojewodów przekazujących zbiorcze informacje ministrowi do spraw zabezpieczenia społecznego.

Do zadań wojewody należy nadzór nad PS, prowadzenie postępowań w zakresie nadawania i utraty statusu PS, przeprowadzanie kontroli w PS, wydawanie PS zaświadczeń potwierdzających spełnianie przesłanek wynikających z art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Do zadań samorządu województwa, realizowanych przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej, należy koordynacja w województwie działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności: opracowywanie regionalnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, konsultacja programów i dokumentów dotyczących ekonomii społecznej, a ponadto utworzenie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz powoływanie i odwoływanie jego członków, zapewnienie dostępu do usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzić będzie elektroniczny wykaz przedsiębiorstw społecznych. Zobowiązany jest także do określenia formatu sprawozdawczości (w drodze rozporządzenia).

Do zadań ministra należeć będzie także opracowanie programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej. Istotnym zadaniem ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego będzie także przyznawanie akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i nadawanie im statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na rynek pracy. Zakłada się zwiększenie liczby miejsc pracy w nowopowstałych przedsiębiorstwach społecznych, w tym przyrost miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Skutkiem zmniejszenia liczby osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych będzie zmniejszenie wydatków z Funduszu Pracy na zasiłki dla bezrobotnych. Przełoży się to na ograniczenie wydatków oraz zwiększenie dochodów sektora finansów publicznych wynikających m.in. ze wzrostu dochodów budżetu państwa z opłaconych podatków PIT oraz wzrostu dochodów funduszu ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych.

Skutkiem zmniejszenia liczby osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych będzie również zmniejszenie wydatków z Funduszu Pracy na zasiłki dla bezrobotnych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu

Działalność ukierunkowana na integrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz tworzenie miejsc pracy i aktywizację lokalnych społeczności wpłynie na zwiększenie poziomu kapitału społecznego. Podmioty ekonomii społecznej mogą także dostarczać usługi społeczne, co w myśl projektowanej ustawy, będzie wzmacniać wspólnoty lokalne. Prognozuje się, iż proponowane zmiany ustawowe zwiększą liczbę i trwałość podmiotów ekonomii społecznej, zwłaszcza przedsiębiorstw społecznych. Realizowane przez nie funkcje i zadania, a także fakt silnego zakorzenienia działalności w środowisku lokalnym, wpłyną pozytywnie na rozwój lokalny i regionalny

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powoła członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej pierwszej kadencji w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Marszałek województwa powoła członków Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej pierwszej kadencji w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 65 i art. 70 pkt 2 lit. b i pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Realizacja ustawy będzie monitorowana na podstawie przepisów w niej zawartych. Rada Ministrów przedstawi Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej informację na temat realizacji ustawy po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy w terminie do dnia 30 listopada roku następnego.

Sprawozdanie z realizacji ustawy zostanie przygotowane na podstawie informacji uzyskanych od organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Załączniki 1-4 Szczegółowe wyliczenia dotyczące instrumentów wsparcia

Załącznik nr 1

W poniższej tabeli przedstawiono wewnętrzną dynamikę wydatków FP i PFRON w ramach limitów planów finansowych odpowiednio FP i PFRON. W oparciu o dane Departamentu Funduszy MRiPS oraz PFRON z 6 ostatnich lat (2014 – 2019), wyliczono średnie wydatki na finansowanie wsparcie dla spółdzielni socjalnych. Średnie roczne wydatki FP wyniosły 2 317 tys. zł natomiast PFRON 251 tys., dzieląc te wartości przez liczbę aktywnych spółdzielni socjalnych w 2019 r. czyli 1547 uzyskano wartość wydatków przypadającą na 1 podmiot.

Liczba nowo uprawnionych podmiotów nie obejmuje spółdzielni socjalnych, które już obecnie korzystają z uprawnień oraz dotyczy tylko podmiotów nowo powstałych w danym roku. Opis założeń dotyczących liczby nowo uprawnionych podmiotów został zawarty w OSR.

Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Liczba nowo uprawnionych podmiotów	851	213	266	332	67	70	72	74	78	81	84
Dynamika wydatków z FP w mln zł	1,27	0,32	0,40	0,50	0,10	0,10	0,11	0,11	0,12	0,12	0,13
Dynamika wydatków z PFRON w mln zł	0,14	0,03	0,04	0,05	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

Załącznik nr 2

Dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych (art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) oraz zwrot kosztów modernizacji obiektów i pomieszczeń, transportowych, administracyjnych wynikających z dodatkowych kosztów wynikających z zatrudnienia osoby niepełnosprawnej (art. 32 ust. 1 pkt 2) dla przedsiębiorstw społecznych obliczono na podstawie dotychczasowego wykorzystania tych instrumentów przez ZPCH.

Średnia kwota wydatków z lat 2014-2017 przypadająca na jeden ZPCH w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 wyniosła 17,78 tys. zł, z uprawnienia skorzystało 8% ZPCH. Średnia kwota wydatków w związku z art. 32 ust. 1 pkt 2 wyniosła 37,29 tys. zł, z uprawnienia skorzystało 14% ZPCH.

Powyższe wsparcie będzie nowym uprawnieniem dla spółdzielni socjalnych oraz nie jest ograniczone ilościowo i czasowo, w związku z tym wyliczenie obejmie wszystkie PS.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
liczba uprawnionych	1419	1774	2217	2771	2882	2998	3118	3242	3372	3507	3647
liczba korzystających 8 %	114	142	177	222	231	240	249	259	270	281	292
art. 32 ust. 1 pkt 1 wydatki w mln	2,02	2,52	3,15	3,94	4,10	4,26	4,43	4,61	4,80	4,99	5,19
liczba korzystających 14%	199	248	310	388	403	420	437	454	472	491	511
art. 32 ust. 1 pkt 2 wydatki w mln	7,41	9,26	11,57	14,47	15,04	15,65	16,28	16,92	17,60	18,31	19,04

Załącznik nr 3

Z danych ustalonych przez PFRON za okresy sprawozdawcze styczeń-marzec 2017 r. wynika, że jest 674 pracodawców, którzy spełniają strukturę zatrudnienia osób niepełnosprawnych uprawniającą do bycia sprzedającym w rozumieniu art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Z danych sprawozdawczych z marca 2017 r. wynika, że liczba sprzedających, którzy wystawili informację powodującą obniżenie wpłat na PFRON, o których mowa w art. 21, było 587. Czyli 87 % wszystkich uprawnionych sprzedających wystawia informacje faktycznie powodujące obniżenie wpłat.

Z danych sprawozdawczych PFRON z marca 2017 r. wynika, że mediana kwoty obniżenia wpłat na PFRON przez potencjalne przedsiębiorstwa społeczne (spółdzielnie, organizacje pozarządowe, zaz-y) wynosi 13,4 tys. zł. Można założyć, że rocznie jeden sprzedający powoduje obniżenie wpłat o 161 tys. zł.

W związku ze zmianą przepisów liczba sprzedających w rozumieniu art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zwiększy się o podmioty posiadające status przedsiębiorstwa społecznego zatrudniające co najmniej 10 pracowników oraz zakłady aktywności zawodowej. Z danych Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych wynika, że w czerwcu 2017 r. w 106 zakładach aktywności zawodowej stan zatrudnienia ogółem wyniósł 5 865 osoby (średni poziom zatrudnienia wyniósł 55 osób). Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych ukształtował się na poziomie 75,99%. Wobec powyższego potencjalnie wszystkie ZAZ-y były już uprawnione do bycia sprzedającym w myśl dotychczasowych przepisów. Zmiana może dotyczyć jednostkowych przypadków.

Z danych ZUS wynika, że w 2020 r. 102 PS spośród 1419 (7%) podmiotów na liście przedsiębiorstw społecznych spełniało kryteria do bycia sprzedającym w myśl nowych przepisów (zatrudniało co najmniej 10 pracowników etatowych i 30% osób niepełnosprawnych o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności). Założono również, analogicznie do danych dla wszystkich sprzedających, że 87 % z tych sprzedających wystawi informację powodującą obniżenie składki na PFRON (102 PS*87%=89 nowych uprawnionych podmiotów). Z powyższego wynika, że potencjalnie 6% (89 PS z 1419 w pierwszym roku) będzie w kolejnych latach wystawiać informacje powodujące obniżenie wpłat na PFRON.

Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Przyrost liczby PS	1419	1774	2217	2771	2882	2998	3118	3242	3372	3507	3647
Uprawnione podmioty	85	106	133	166	173	180	187	195	202	210	219
Kwota obniżenia w mln	13,70	17,13	21,41	26,77	27,84	28,96	30,12	31,31	32,57	33,87	35,23

Powyższe wsparcie będzie nowym uprawnieniem dla wszystkich podmiotów posiadających status PS, w tym spółdzielni socjalnych w każdym roku.

Załącznik nr 4

W celu wyliczenia obniżenia dochodów budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego w wyniku funkcjonowania zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych w części przeznaczony na realizację programu reintegracyjnego przyjęto średnią kwotę obniżenia dochodów budżetu państwa z tytułu wykorzystania przez spółdzielnie socjalne zwolnienia z podatku CIT w 2018 r. Obniżenie dochodów wyniosło 1,35 mln zł, skorzystało z niego 112 spółdzielni socjalnych daje to średnią w wysokości 12 tys. zł. Przyjęto również analogiczny odsetek podmiotów korzystających z tego uprawnienia (112 z 1547 spółdzielni socjalnych = 7%). Jako, że zgodnie z listą przedsiębiorstw społecznych 40% przedsiębiorstw społecznych działa w formie spółdzielni socjalnych, nowe podmioty objęte zwolnieniem będą stanowić 60% .

Udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych jednostek samorządu terytorialnego wynosi 22,86%.

Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
liczba uprawnionych	1419	1774	2217	2771	2882	2998	3118	3242	3372	3507	3647
60% nowo uprawnionych	851	1064	1330	1663	1729	1799	1871	1945	2023	2104	2188
7% korzystających	60	75	93	116	121	126	131	136	142	147	153
obniżenie dochodów w mln razem	0,72	0,89	1,12	1,40	1,45	1,51	1,57	1,63	1,70	1,77	1,84
obniżenie dochodów w mln bp	0,56	0,69	0,86	1,08	1,12	1,16	1,21	1,26	1,31	1,37	1,42
obniżenie dochodów w mln dla jst	0,16	0,20	0,26	0,32	0,33	0,35	0,36	0,37	0,39	0,40	0,42

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Raport z konsultacji
projektu ustawy o ekonomii społecznej (UD185)

Warszawa grudzień 2021 r.

Niniejszy raport został sporządzony na podstawie § 51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), zwanej dalej „Regulaminem pracy Rady Ministrów”. Zawiera on podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o ekonomii społecznej.

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych

Przygotowanie projektu ustawy o ekonomii społecznej zostało zapowiedziane w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), która wyznaczyła kierunki rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej. Doprecyzowanie i rozwinięcie zapisów SOR dotyczących ekonomii społecznej i solidarnej znalazło odzwierciedlenie w zaktualizowanym Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 r. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES)¹. Tak więc rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy wynikają bezpośrednio z zapisów KPRES i pozwalają na uporządkowanie sfery ekonomii społecznej i solidarnej, uwypuklając jednocześnie funkcje w polityce publicznej, które może ona wypełniać również na poziomie lokalnym.

Przygotowanie projektu ustawy o ekonomii społecznej prowadzone było od 2016 r. w ramach szeroko rozumianego dialogu, w tym z partnerami tworzącymi sektor ekonomii społecznej. Kluczowym forum tego dialogu był Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej (KKRES), będący organem pomocniczym Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, w którego pracach uczestniczą przedstawiciele sektora pozarządowego, w tym przedstawiciele Rady Działalności Pożytku Publicznego, administracji rządowej i samorządowej, świata nauki, sektora finansowego oraz partnerzy społeczni.

Prace prowadzone były w ramach grup tematycznych KKRES, w szczególności Grupy ds. prawnych i Grupy ds. strategicznych i programowych. Uchwałą nr 4 z dnia 26 kwietnia 2017 r. KKRES rekomendował Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wstępny projekt założeń do ustawy, mający na celu wskazanie głównych kierunków i zagadnień oraz propozycji możliwych rozwiązań prawnych związanych z przygotowaniem regulacji ustawowej dotyczącej sektora ekonomii społecznej i solidarnej.

Na kształt rozwiązań ustawowych wpływ miał również dialog na temat nowych rozwiązań programowych, prowadzony m.in. z uwagi na aktualizację Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej i prace nad koncepcją wsparcia ekonomii społecznej w ramach perspektywy finansowej 2021-2027.

Kierunki projektowanej ustawy zostały także określone w aktualizacji Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, który podlegał szerokim konsultacjom publicznym.

W proces ten angażowali się m.in. przedstawiciele samorządów, a także podmioty ekonomii społecznej, Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, Krajowa Rada Spółdzielcza. Do opiniowania zaproszona została Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także inne ciała opiniodawczo-doradcze, takie jak: Rada Działalności Pożytku Publicznego, Rada Zatrudnienia Socjalnego, Krajowa Rada Konsultacyjna do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Rada Dialogu Społecznego, Rada Rynku Pracy, Rada do Spraw Polityki Senioralnej.

Na treść i kierunek rozwiązań ujętych w projekcie ustawy miały także wpływ, organizowane w formule spotkań makroregionalnych, cztery spotkania konsultacyjne dot. koncepcji ekonomii

¹ Uchwała Rady Ministrów nr 11 z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia *Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej* (Monitor Polski z 2019 r. poz. 214).

społecznej i solidarnej w Polsce w nowej perspektywie finansowej Europejskiego Funduszu Społecznego 2021-2027, które odbyły się w pierwszej połowie lipca 2019 r. w różnych częściach Polski, angażując wielu regionalnych aktorów zaangażowanych we wspieranie ekonomii społecznej. Uczestniczyło w nich 125 osób z Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej, Instytucji Zarządzających RPO i Instytucji Pośredniczących RPO, w tym Urzędów Marszałkowskich, Wojewódzkich Urzędów Pracy. W trakcie prac nad ustawą wzięto również pod uwagę postulaty zgłoszone w trakcie ogólnopolskiego spotkania konsultacyjnego dla przedsiębiorców społecznych, które odbyło się w siedzibie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 17 lipca 2019 r.

W 2020 r. – powołano Pełnomocnika Rządu ds. ekonomii społecznej i solidarnej². Jednym z głównych zadań Pełnomocnika było tworzenie ram prawnych sprzyjających rozwojowi ekonomii społecznej i solidarnej w Polsce. W czasie pełnienia funkcji przez Pełnomocnika, kontynuowane były prace nad kluczowym dla sfery ekonomii społecznej aktem prawnym, tj. projektem ustawy o ekonomii społecznej i solidarnej. Prace te obejmowały także przeprowadzenie w okresie czerwiec – lipiec 2020 r. kolejnego cyklu czterech konferencji konsultacyjnych, poświęconych wyodrębnionym zagadnieniom objętym projektowaną regulacją ustawową. Dyskusja wokół kluczowych zagadnień dotyczących projektu ustawy odbyła się w ramach IV Ogólnopolskiego Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej. W tym czasie odbyły się cztery debaty poświęcone różnej tematyce. Pierwsza koncentrowała się wokół polskiego modelu ekonomii społecznej i solidarnej oraz przedsiębiorczości społecznej, jako narzędzia aktywnej polityki społecznej. Druga debata poświęcona konsultacji przepisów ustawy dotyczyła przedsiębiorstwa społecznego, które postrzegane jest, jako szansa na reintegrację i świadczenie usług społecznych w środowisku lokalnym. Kolejna poruszała kwestię realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej. Na ostatniej debacie podjęto temat Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej i wyzwań koordynacyjnych na poziomie krajowym i regionalnym. W debatach udział wzięło ponad 400 osób.

Projekt ustawy w całości, jak i poszczególne kwestie tematyczne, omawiane były także w gronie ekspertów - teoretyków i praktyków w ramach Laboratoriów Ekonomii Społecznej, organizowanego przez Uniwersytet Warszawski³. Dyskusja dotyczyła m.in. definicji pojęć użytych w projekcie ustawy.

W lutym 2021 r. projektu ustawy został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (numer w wykazie UD185).

W ramach konsultacji publicznych, które trwały od dnia 19 maja do 25 czerwca 2021 r. projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, w celu zapoznania się z nim przez wszystkie zainteresowane podmioty. Projekt został jednocześnie przesłany do niżej wymienionych podmiotów:

- Ogólnopolski Związek Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej i Innych Przedsiębiorstw Społecznych

² Stanowisko Pełnomocnika Rządu ds. Ekonomii Społecznej i Solidarnej zostało ustanowione w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia pełnomocnika rządu do spraw ekonomii społecznej i solidarnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 5). Stanowisko to, zostało zniesione w dniu 19 listopada 2020 r., tj. z dniem wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2020 r. w sprawie zniesienia Pełnomocnika Rządu do spraw ekonomii społecznej i solidarnej (Dz. U. poz. 2039).

³ Laboratoria Ekonomii Społecznej zorganizowane zostały przez Uniwersytet Warszawski w ramach projektu "System partycypacyjnego zarządzania sferą ekonomii społecznej" w Działaniu 2.9 PO WER.

- Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
- Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności
- Ogólnopolska Rada Sieci OWES
- Polski Związek Głuchych
- Polski Związek Niewidomych
- Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji
- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
- Fundacja Centrum PPP
- Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
- Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego
- Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”
- Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych
- Instytut Spraw Publicznych
- Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT
- Instytut Pracy i Edukacji
- Stowarzyszenie „Kreatywni dla biznesu”
- Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej
- Caritas Polska
- Fundacja Aktywizacja
- Krajowa Rada Spółdzielcza
- Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych
- Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy
- Stowarzyszenie na rzecz Spółdzielni Socjalnych
- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej „WAMA – COOP”
- Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa

Przeprowadzono także szerokie konsultacje projektu ustawy, które odbyły się podczas 23 spotkań konsultacyjnych, zrealizowanych w ramach:

- Krajowego i Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej
- Ogólnopolskiego Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej
- warsztatów w projekcie pt. Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej
- Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego
- Zespołu Rady Działalności Pożytku Publicznego ds. realizacji zadań publicznych i ekonomii społecznej

- Ogólnopolskiego Forum Pełnomocników ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi
- debaty konsultacyjnej realizowanej we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim
- konferencji konsultacyjnej Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych, Stowarzyszenia na Rzecz Spółdzielni Socjalnych oraz Stałej Konferencji Ekonomii Społecznej
- spotkania z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
- spotkań z przedstawicielami Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- Komitetu Akredytacyjnego
- posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Organizacji Pozarządowych i Społeczeństwa Obywatelskiego
- Rady Zatrudnienia Socjalnego

Pełen wykaz uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zamieszczono się w tabeli stanowiącej **załącznik nr 1** do niniejszego Raportu.

2. Omówienie wyników przeprowadzonych opiniowania

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez: Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Prokuratorię Generalną, organizacje pracodawców, związki zawodowe, Radę Dialogu Społecznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego, Radę Rynku Pracy, Radę Zatrudnienia Socjalnego, Radę ds. Polityki Senioralnej, Radę Pomocy Społecznej, Radę Rodziny, Wojewodów, Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej.

Opinię wyraziły następujące instytucje:

- strona samorządowa w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Za pośrednictwem Związku Województw RP uwagi do projektu ustawy zgłosiło 5 województw: podkarpackie, małopolskie, mazowieckie, zachodniopomorskie i lubelskie. Kolejne uwagi zostały zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Dodatkowo w dniu 7 lipca br. odbyło się spotkanie z Unią Metropolii Polskich - organizacją samorządową wchodzącą w skład Komisji Wspólnej w celu omówienia przyjętych w projekcie rozwiązań i odpowiedzi na pytania przygotowane przez samorządowców.

Komisja Wspólna na posiedzeniu w dniu 21 lipca 2021 r. upoważniła Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wyrażenia opinii wiążącej wobec projektu ustawy o ekonomii społecznej. Projekt ustawy został pozytywnie zaopiniowany w dniu 10 sierpnia 2021 r.

Zestawienie uwag zgłoszonych przez stronę samorządową w ramach KWRiST oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 2** do Raportu.

- Wojewodowie: Dolnośląski, Kujawsko-Pomorski, Lubelski, Lubuski, Łódzki, Małopolski, Opolski, Podkarpacki, Śląski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski, Wielkopolski

Zestawienie uwag zgłoszonych przez wojewodów oraz stanowisko organu wnioskującego przedstawia **załącznik nr 3** do Raportu.

- Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej: Dolnośląski OPS, ROPS Białystok, ROPS Gdańsk, ROPS Katowice, ROPS Kielce, ROPS Kraków, ROPS Olsztyn, ROPS Poznań, ROPS Rzeszów, ROPS Szczecin, ROPS Toruń, ROPS Zielona Góra
- Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
- Urząd Marszałkowski Województwa: Pomorskiego, Śląskiego, Świętokrzyskiego, Zachodniopomorskiego

Zestawienie uwag zgłoszonych przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej, Wojewódzki Urząd Pracy i urzędy marszałkowskie oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 4** do Raportu.

- Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej: Dolnośląski KRES, Małopolski KRES, Mazowiecki KRES
- Rada Działalności Pożytku Publicznego, Poznańska RDPP, RDPP województwa warmińsko-mazurskiego, Konwent Wojewódzkich RDPP
- KK NSZZ „Solidarność” i Forum Związków Zawodowych
- Krajowa Rada Spółdzielcza
- Rada Zatrudnienia Socjalnego

Zestawienie uwag zgłoszonych przez Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej, Rady Działalności Pożytku Publicznego, związki zawodowe, Krajową Radę Spółdzielczą i Radę Zatrudnienia Socjalnego oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 5** do Raportu.

- Rada Rynku Pracy – brak uwag
- Główny Urząd Statystyczny
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

Zestawienie uwag zgłoszonych przez GUS, PFRON i Rzecznika MSP oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 6** do Raportu.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt wymaga notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w art. 15 ust. 7 dyrektywy 2006/123/WE dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006).

Zgodnie z art. 15 ust. 7 dyrektywy 2006/123/WE państwa członkowskie są zobowiązane powiadomić Komisję Europejską o wszelkich nowych przepisach ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które ustanawiają wymogi ograniczające świadczenie usług (wymienione w ust. 6 tego artykułu) oraz o przyczynach wprowadzenia takich wymogów.

Wśród wspomnianych wymogów dyrektywa 2006/123/WE wymienia m.in. wymogi dotyczące własności udziałów lub akcji w spółce (art. 15 ust. 2 lit. c) oraz wymogi określające minimalną liczbę pracowników (art. 15 ust. lit. f), do których należy zaliczyć wymogi wynikające z art. 3 ust. 2 i 3 oraz art. 5 ust. 1 i 2 projektowanej ustawy.

W związku z powyższym projekt ustawy wymagać będzie przedłożenia Komisji Europejskiej. Notyfikacja ustawy w systemie IMI nie powoduje konieczności wstrzymania procesu legislacyjnego.

4. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania udziałem w pracach nad projektem w trybie ww. ustawy o działalności lobbingsowej.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”		Brak uwag		
2.	SZOWES	Art. 1 pkt 3	ustawa ogranicza zasady formy wsparcia jedynie w odniesieniu do organów administracji publicznej	Usunięcie zapisu „...przez organy administracji publicznej”	Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, ograniczony zostanie zakres przedmiotowy projektu ustawy poprzez wykreślenie regulacji w zakresie realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.
3.	OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG, OWES KLUCZ, Stowarzyszenie „Ja-Ty-My”, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 2 (pojęcie „ekonomia społeczna”)	Uzupełnienie projektu ustawy o definicję pojęcia „ekonomia społeczna” Propozycja brzmienia definicji jak w „Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej”		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, OWES LESZNO, Stowarzyszenie Kooperatywa Spożywcza "Dobrze", CoopTech Hib				
4.	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, OZRSS, Stowarzyszenie na rzecz Spółdzielni Socjalnych, OWES Dobra Robota, Stowarzyszenie ESWIP, Stowarzyszenie Kooperatywa Spożywcza "Dobrze", Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, CoopTech Hib	Art. 2 (pojęcie „przedsiębiorstwo społeczne”)	Brak definicji „przedsiębiorstwa społecznego”.		Uwaga nieuwzględniona W literaturze przedmiotu, jako przedsiębiorstwa społeczne wskazuje się podmioty posiadające wyróżniający zestaw cech, takich jak cele społeczne, ekonomiczny charakter działalności, partycypacja pracownicza, zatrudnianie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizacja usług społecznych. Mogą one działać w różnych formach prawnych. Należy zauważyć, że prawie żadna z osób prawnych działających na gruncie prawa polskiego nie posiada z mocy samego prawa wszystkich tych cech. Ponieważ cechy przedsiębiorstwa społecznego są zróżnicowane, analiza, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z takim podmiotem, może nastroczać trudności. Z tego powodu w niniejszym projekcie ustawy zdecydowano się nie na wskazanie ogólnej definicji, ani na wyliczenie istniejących form prawnych, ale na model przyznawania formalnego statusu przedsiębiorstwa społecznego. Dzięki temu przesłanki posiadania statusu oceniać będzie wojewoda podczas postępowania o jego nadanie (oczywiście będą mogły być następnie weryfikowane podczas kontroli).
5.	OFOP,	Art. 2	- Brak wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES), brak definicji PES,		Uwaga nieuwzględniona

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>FUNDACJA TRZECI.ORG, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, OWES Dobra Robota, Miasto Poznań</p>		<p>- Włączenie do katalogu PES zarówno podmiotów posiadających osobowość prawną, jak i tych nieposiadających osobowości prawnej.</p>		<p>Zakres podmiotowy omawianego pojęcia został enumeratywnie określony w art. 2 projektowanej ustawy i zdaniem projektodawców, katalog ten jest wyczerpujący i kompletny. Podmioty ekonomii społecznej charakteryzują się różnym natężeniem cech takich jak: charakter członkowski, prymat celów społecznych, zapewnianie partycypacji pracowników, działanie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, nieprywatyzowanie zysków. Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane w odrębnych ustawach, prowadzą działalność istotną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje je za ważny podmiot ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić z katalogu tylko, dlatego że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST. Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego można się ubiegać, jeśli ma się osobowość prawną (czyli wniosek może złożyć podmiot prowadzący np. CIS). Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy w art. 3 ust. 2 zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że „status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna</p>
--	---	--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					nie posiada kontroli, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
6.	Stowarzyszenie ESWIP	Art. 2	<p>Definityjne określenie np. CIS, KIS itp. jako podmiotów ekonomii społecznej (przy braku definicji pojęcia ekonomii społecznej) budzi wątpliwość bowiem podmiotem ekonomii społecznej jest podmiot prawny posiadający osobowość prawną</p>	<p>proponujemy określenie wymogu pełnej (nie tzw. ułomnej) osobowości prawnej - prowadzący formy pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Jednocześnie ustawa wskazuje, że przesłanki przedsiębiorstwa społecznego musi spełniać podmiot prowadzący np. KIS/WTZ/ ZAZ.</p> <p>W związku z przesłankami dotyczącymi określenia statusu przedsiębiorstwa społecznego rekomendujemy, aby badanie spełniania owych przesłanek odbywało się w przypadku podmiotów ekonomii społecznej na poziomie podmiotu prawnego wraz z dopuszczeniem alternatywy: lub na poziomie wyodrębnionych zakładów (analogicznie do wydzielonych części przedsiębiorstwa - w nawiązaniu do definicji z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o VAT).</p> <p>W przypadku organizacji pozarządowych (najczęściej w formie stowarzyszeń rejestrowych oraz fundacji), ich priorytetem jest działalność statutowa w zakresie pożytku publicznego. Jest to podstawowa idea sektora pozarządowego i zasada wynikająca z ustaw regulujących funkcjonowanie stowarzyszeń oraz fundacji. Również zapisy dotyczące organizacji o statusie organizacji pożytku publicznego definiują, iż działalność gospodarcza prowadzona jest, jako działalność wspomagająca i nie powinna być dominującą działalnością w organizacji. Jednocześnie zasady prowadzenie działalności gospodarczej wymagają jej wyodrębnienia - przede wszystkim w zakresie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnienia jak w pkt 5. Dodatkowo należy wskazać, że projekt eliminuje wątpliwości interpretacyjne, które mogą dotyczyć podmiotów reintegracyjnych (CIS, KIS, WT, ZAZ) - warunki do spełnienia statusu musi spełniać podmiot tworzący, posiadający osobowość prawną. Podobnie jak w przypadku OPP powyższe zastrzeżenie, a także kształt katalogu PES należy interpretować, jako możliwość przyznania statusu jedynie podmiotowi posiadającemu osobowość prawną (a nie jego jednostkom organizacyjnym czy oddziałom). Rozwiązanie polegające na powiązaniu statusu z sytuacją podmiotu posiadającego osobowość prawną pozwoli również uniknąć wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu instrumentów wsparcia.</p> <p>Ponadto projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>rachunkowym. W związku z powyższym, organizacja, jako przedsiębiorca jest nim (owym przedsiębiorcą) w wydzielonym zakresie. Zasadne jest więc traktowanie działalności gospodarczej w organizacji na zasadzie wyodrębnionej części - przedsiębiorstwa. W tym zakresie możliwe jest także nadanie odrębnego numeru identyfikacji podatkowej dla celów realizacji zadań, jako pracodawca. W ramach jednej osobowości prawnej organizacja pozarządowa może więc prowadzić działalność gospodarczą (jako wewnętrzną) stosując zasadę zakładu jako funkcjonalnie i organizacyjnie a także rachunkowo wyodrębnionej części przedsiębiorstwa z jednoczesną odrębnością owego zakładu jako pracodawcy. Tak więc przesłanka dotycząca % zatrudnienia osób wykluczonych może być spełniana właśnie na poziomie prowadzenia działalności gospodarczej - jako zakładu, a nie na poziomie całej organizacji pozarządowej.</p> <p>Analogiczne argumenty dotyczą prowadzenia przez organizacje działalności statutowej – w tym realizacji usług społecznych - oraz jednocześnie np. CIS. Badanie przesłanek dla statusu przedsiębiorstwa społecznego powinno być analogiczne jak dla statusu pożytku publicznego tzn. powinno ograniczać się do zakresu usługi społecznej (obecny „typ 2” w projekcie przedmiotowej ustawy) lub do zatrudniania osób wykluczonych społecznie (obecny „typ 1” w projekcie przedmiotowej ustawy) z konieczności wyodrębnionej organizacyjnego i rachunkowego tej formy jak dla zakładu przy wyżej przywołanej sytuacji z działalności gospodarczą. Jest to</p>	
--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				bowiem przedmiotem działalności oraz przedmiotowej form współpracy. Rekomendacja ta jednoznacznie pozwoli, aby CIS/KIS/ ZAZ/WTZ prowadzone przez samorząd mogły ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego.	
7.	Stowarzyszenie ESWIP	Art. 2	Proponujemy poprawę w nazwie – osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem.	Definicja jest katalogiem zamkniętym, proponujemy więc dodanie lub zmiany polegające na: a) dodanie samotnych rodziców- osób sprawujących samodzielnie opieką nad dziećmi bez względu na inne przesłanki, także w trakcie wykonywania pracy domowej; b) dodania do katalogu osób uzależnionych, osób po terapiach lub w trakcie terapii uzależnień c) dodatnie do katalogu grupy tzw. rolników małorolnych a w szczególności kobiet wykonujących prace domowe w gospodarstwach małorolnych Definicja wg KRUS: Domownik - osoba bliska rolnikowi, która: • ukończyła 16 lat, • pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym <u>lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie.</u> • stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy, jeżeli nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Przez osoby bliskie rolnikowi należy rozumieć osoby, mające z rolnikiem takie więzi osobiste (rodzinne lub quasi rodzinne), które	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca uwzględnił szeroki katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy przyjąć, że zaproponowane w uwadze grupy osób wchodzą w zakres kategorii osób, które zostały już uwzględnione w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na przykład osoby niezatrudnione z obszarów wiejskich, mogą zostać zaliczone do różnych kategorii, tam wymienionych, np. osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonyjących innej pracy zarobkowej. Projektodawca uwzględnił w grupie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym także absolwentów centrów i klubów integracji społecznej. W związku z powyższym szereg kategorii osób ujętych w przedstawionej propozycji została ujęta w projekcie (np. osoby bezdomne, osoby uzależnione, czy uchodźcy realizujący indywidualny program integracji). Przedsiębiorstwo społeczne w opinii projektodawcy nie powinno być podmiotem zależnym od organów administracji publicznej. Na przykład podmioty zatrudnienia socjalnego (CIS, KIS) tworzone przez JST organizacyjnie działają w ramach tych jednostek, w przeciwieństwie do spółdzielni socjalnych, które posiadają odrębną osobowość prawną.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p><u>wyjaśniają przyczynę wykonywania pracy na rachunek rolnika bez wynagrodzenia z tego tytułu.</u> Za osoby bliskie uznaje się przede wszystkim osoby zaliczane do członków najbliższej rodziny rolnika, a więc zstępnych (dzieci własne i przysposobione) i ich współmałżonków, wstępnych (rodzice) oraz rodzeństwo. Do osób bliskich może być także zaliczony inny członek rodziny lub powinowaty, jeżeli stan faktyczny wykazuje, że łączy go z rolnikiem bliskie więzy i prowadzi z rolnikiem wspólne gospodarstwo domowe. Za innego członka rodziny może być uznana w szczególności osoba, która nie będąc małżonkiem w rozumieniu przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, pozostaje z rolnikiem w faktycznym pożyciu.</p> <p>W obecnym katalogu tzw. CT9 są to osoby wymienione w definicji jako:</p> <p>„vii) osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5–10 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, z późn. zm.) wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych;”</p> <p>d) dodanie do katalogu grupy osób w kryzysie bezdomności, osób wychodzących z bezdomności</p> <p>e) dodanie do katalogu grupy osób doświadczających przemocy domowej</p> <p>f) dodanie do zapisu w pkt. j osób opuszczających młodzieżowe ośrodki socjoterapii, gdyż i w tych ośrodkach mogą przebywać aż do pełnoletności, czyli:</p>	<p>Odnosząc się do kwestii związanej z prowadzeniem podmiotu ekonomii społecznej przez JST, należy wyjaśnić, że przepisy projektu ustawy doprecyzowują, że o status przedsiębiorstwa społecznego można się ubiegać, jeśli ma się osobowość prawną (czyli wniosek może złożyć podmiot tworzący np. CIS). Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że „status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
--	--	--	--	---	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>.,j) osoby opuszczające zakłady karne oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze, oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii</p> <p>g) dodatkowo do katalogu grupy osób tzw. ubogich osób pracujących</p> <p>5) Status przedsiębiorstwa społecznego dla CIS prowadzonego przez JST</p> <p>Obecne zapisy ustawy wprowadzają zasadne wg nas pytanie, czy CIS prowadzony przez jednostkę samorządu terytorialnego będzie mógł spełniać kryteria przedsiębiorstwa społecznego? A jeśli tak, to badanie przesłanek odnosi się będzie do urzędu jednostki samorządu terytorialnego? W tym przypadku argument za badaniem na poziomie zakładów mógłby być analogicznie stosowany, co potwierdza słuszność wniosku o dopuszczenie alternatywy badania przesłanek na poziomie zakładu. A jeśli nie, to czy nie należałoby jednak z uwagi na charakter CIS tego dopuścić.</p>	
8.	OWES KLUCZ, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 2	Brak definicji podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej (OWES)	<p>Należy wprowadzić na poziomie ustawy definicję tych podmiotów, z doprecyzowaniem, jaką rolę pełnią w systemie wsparcia ES. W tym momencie jest ona marginalizowana, a należy pamiętać, że to aktualnie OWESy odpowiadają za realizację kluczowych dla ES wskaźników sprawozdawanych następnie do Komisji Europejskiej. Brak tego ogniwa może mieć zatem negatywne skutki dla całego systemu ES. W związku z tym należy również przygotować przepisy przejściowe łączące ustawę z dokumentami strategicznymi nowej perspektywy finansowej. Dzięki temu zachowana zostanie płynność usług świadczonych na rzecz PES i PS, co znacznie wesprze realizację założeń KPRES i innych</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Projekt ustawy zostanie doprecyzowany w zakresie wskazania OWES, jako instytucji realizującej wsparcie na rzecz PES/PS. Jednocześnie należy wskazać, że kwestie współpracy między OWES a PUP wykraczają poza zakres regulacji ustawy.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				dokumentów. Dopisanie obligatoryjnej współpracy pomiędzy OWES a PUP - nakładający obowiązek współpracy na PUP (w tym momencie to OWES jest rozliczany ze współpracy z PUP przy niewielkiej możliwości oferowanych korzyści. PUP nie ma obowiązku współpracy z OWES, co nie pozwala OWES na wypełnianie standardów nie ze swojej winy). Jedną z propozycji jest wprowadzenie do PUP wyodrębnionych środków finansowych przeznaczanych na rzecz PS, które będą rozdysponowywane przez/ przy wsparciu OWES.	
9.	Kielecko-Ostrowiecki OWES	Art. 2	Brak definicji ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.	Propozycja dodania zapisu: Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej (OWES) – podmiot lub partnerstwo posiadający akredytację, świadczący komplementarnie pakiet usług wsparcia ekonomii społecznej, składający się, co najmniej z trzech modułów: <ul style="list-style-type: none"> • animacji lokalnej; • inkubacji – tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw społecznych; • doradztwa biznesowego – wsparcia dla istniejących przedsiębiorstw społecznych i rozwijania skali ich działalności na rynku. 	jw.
10.	SZOWES	Art. 2 pkt 2	Rozszerzenie zapisu.	rozszerzyć o “oraz jednostki budżetowe administracji publicznej/sektora finansów publicznych”	Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, Projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej. Z tego powodu zrezygnowano także z definicji partnerstwa publiczno-prywatnego.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

11.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 2 pkt 2 i Dział III Rozdział 3 art. 43-46	Art. 2 pkt 2 posługuje się pojęciem „jednostki samorządu terytorialnego” jak podmiotu uprawnionego do zawarcia partnerstwa publiczno-społecznego z podmiotem ekonomii społecznej. Tymczasem w Dziale III Rozdział 3 dotyczącym Partnerstwa publiczno-społecznego projektodawca posługuje się pojęciem „organ administracji publicznej”, którego nie definiuje w ustawie o ekonomii społecznej. W doktrynie jak i chociażby w Kodeksie postępowania administracyjnego pojęcie „organ administracji publicznej” rozumiane jest daleko szerzej niż „jednostka samorządu terytorialnego”. KPA w art. 5 par. 2 pod pojęciem „organów administracji publicznej” rozumie ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespalonej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione w art. 1 pkt 2 KPA.		jw.
12.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych, TŁOK	Art. 2 pkt 3	Art. 2 pkt 3 mówi: Ilekcroć w ustawie jest mowa o: podmiotach ekonomii społecznej – rozumie się przez to: [...] e) organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie [...] oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 tej ustawy,	Tym samym kościelne osoby prawne i ich jednostki organizacyjne są włączone do definicji PES. Uważamy, że w interesie społecznym leży umożliwienie ww. jednostkom organizacyjnym nabywanie statusu PS i rozwijanie usług społecznych przy wsparciu i na warunkach, do których dostęp mają PS.	Wyjaśnienie Definicja PES obejmuje także podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 ustawy o działalności pożytku publicznego. W celu usunięcia zgłaszanych wątpliwości w projekcie zapis został zmodyfikowany; wyodrębniono osobną literę wskazującą podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
13.	Kielecko-Ostrowiecki OWES	Art. 2 pkt 3	Niespójność definicji podmiotu ekonomii społecznej z innymi dokumentami strategicznymi, odnoszącymi się do ekonomii społecznej m.in. „Krajowym	Proponujemy dodać do definicji podmiotów ekonomii społecznej dodać zakłady pracy chronionej, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i	Uwaga nieuwzględniona Zakłady pracy chronionej poprzez formułę oraz rynkowe cele prowadzonej działalności nie wpisują się bezpośrednio w przesłanki

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2023. Ekonomia Solidarności Społecznej” oraz Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.. W wykazie podmiotów ekonomii społecznej <u>brak jest zakładów pracy chronionej</u> , które są podmiotami ekonomii społecznej.	społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.	przyjęte przy tworzeniu katalogu podmiotów ekonomii społecznej. Należy wskazać, że zakłady pracy chronionej nie mają charakteru członkowskiego oraz współwłaścicielskiego wobec osób w nich zatrudnionych. Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad aktualizacją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Jednym z elementów aktualizacji jest zmiana podmiotów zaliczanych do katalogu ekonomii solidarnej.
14.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 2 pkt 3	Rozszerzenie podmiotów ekonomii społecznej o spółdzielnie o charakterze pracowniczym działające na obszarach wiejskich. W przypadku definicji podmiotu ekonomii społecznej, a tym samym podmiotu, który mógłby starać się o status przedsiębiorstwa społecznego nie wzięto pod uwagę <u>rolniczych spółdzielni produkcyjnych</u> . Tego typu podmioty mogą być partnerami dla samorządów wiejskich.		Uwaga nieuwzględniona Przepis projektu ustawy odnosi się wprost do spółdzielni pracy w tym spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych. Tytuł II w ustawie Prawo spółdzielcze traktuje rozdzielnie takie podmioty jak rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych i spółdzielnie pracy. Przedmiotem działalności rolniczej spółdzielni produkcyjnej jest prowadzenie wspólnego gospodarstwa rolnego oraz działalności na rzecz indywidualnych gospodarstw rolnych członków. Natomiast przedmiotem gospodarczej działalności spółdzielni pracy jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków. Należy również wskazać, że spółdzielnie pracy to przede wszystkim spółdzielnie inwalidów i spółdzielni niewidomych mające szczególnie charakter społeczny.
15.	CoopTech Hib	Art. 2 pkt 3	Rozszerzenie katalogu podmiotów ekonomii społecznej o wszystkie spółdzielnie, niezależnie od typu i branży	Wprowadza się nową regulację: „art. 2 pkt 3 lit. g) inne spółdzielnie niż określone w art. 2 pkt 3 lit. a) i d) tej ustawy działające na podstawie ustawy – Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2021 r. poz. 648)”	Uwaga nieuwzględniona Katalog podmiotów ekonomii społecznej opracowany został na podstawie dotychczasowych doświadczeń i dorobku w zakresie wspierania tego sektora. W szczególności chodzi w tym przypadku o

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					działania współfinansowane ze środków europejskich w ramach PO WER i RPO. Jednocześnie w katalogu podmiotów ekonomii społecznej znalazły się podmioty, które realizują cele społeczne, nie prywatyzują zysków lub opierają się na bezpośredniej pracy członków. Nie oznacza to, że wszystkie podmioty ekonomii społecznej ujęte w katalogu realizują te cechy w identycznym stopniu.
16.	Związek Lustracyjny Spółdzielni	Art. 2 pkt 3 lit. d	<p>Wnoskujemy, aby wśród spółdzielni pracy, które są wymienione jako podmioty ekonomii społecznej, znalazły się również rolnicze spółdzielnie produkcyjne. W spółdzielniach tych na mocy art. 155 § 1 Prawa spółdzielczego – członek ma prawo, ale też obowiązek pracować adekwatnie do potrzeb wynikających z planu działalności gospodarczej spółdzielni oraz kwalifikacji zawodowych i osobistych członków. W przeciwieństwie jednak do tradycyjnych spółdzielni pracy lub spółdzielni inwalidów i niewidomych praca ta nie odbywa się na podstawie stosunku pracy ale na podstawie stosunku cywilno-prawnego, jakim jest stosunek członkostwa.</p> <p>Wydaje się, że w świetle znaczenia, jakiego nabiera rozwój społeczności lokalnych szczególnie na obszarach wiejskich, w kontekście potrzeb zrównoważonego rolnictwa włączenie rolniczych spółdzielni produkcyjnych do sektora podmiotów ekonomii społecznej wydaje się bardzo ważne. Jak podkreślono w raporcie European Network of Rural Development, przedsiębiorstwa, które ludzkość i planetę czynią priorytetami swojej działalności, na obszarach wiejskich może się w dużym stopniu przyczynić do zwiększenia</p>	Art. 2 pkt 3 lit d: d) spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych oraz rolnicze spółdzielnie produkcyjne działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 roku – Prawo Spółdzielcze (Dz.U. z 2021 r. poz. 648).	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przepis projektu ustawy odnosi się wprost do spółdzielni pracy w tym spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych. Zgodnie z art. 181 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze "spółdzielnia i członek spółdzielni mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy. Stosunek pracy pomiędzy spółdzielnią a jej członkiem nawiązuje się przez spółdzielczą umowę o pracę".</p> <p>Natomiast zgodnie z art. 155 § 1 Prawa spółdzielczego członek ma prawo, ale też obowiązek pracować adekwatnie do potrzeb wynikających z planu działalności gospodarczej spółdzielni oraz kwalifikacji zawodowych i osobistych członków. Przepis ten nie wskazuje jednak formy zatrudnienia a jedynie sam obowiązek wykonywania czynności na rzecz spółdzielni.</p> <p>Przepis dotyczący obowiązku zatrudnienia na podstawie spółdzielczej umowy o pracę nie odnosi się do spółdzielni rolników.</p> <p>Ustawodawca, kierując się przesłankami leżącymi u podstaw definiowania sfery ekonomii społecznej, projektując przepis skierował go w szczególności do podmiotów, w których stosuje się zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, lub spółdzielczej</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			dostępności usług podstawowych, tworzenia nowych miejsc pracy, ale przede wszystkim do promocji zielonej i cyfrowej transformacji.		umowy o pracę, mając na uwadze w przypadku spółdzielni pracowniczy aspekt ich charakterystyki, nie zaś kwestię przedmiotu działalności.
17.	OWES Dobra Robota, RARR S.A	Art. 2 pkt 3 lit. e	Zapis jest niejasny. Zamiast zastosowanego wyłączenia lepszym rozwiązaniem będzie odwołanie wprost do art. 3 ust. 2 udpp	„e) organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) z zastrzeżeniem ust. 4 tej ustawy oraz podmioty [...]”	Uwaga uwzględniona Przepis został przeformułowany.
18.	SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG, Fundacja Na Rzecz Collegium Polonicum	Art. 2 pkt 3 lit. f	Niejasność zapisu.	Koła gospodyń wiejskich, jako podmioty ekonomii społecznej zostały wskazane odrębnie, niż organizacje pozarządowe. Wyszczególnienie tej formy prawnej podkreśla wątpliwość, iż KGW nie mieszczą się w definicji organizacji pozarządowych.	Uwaga uwzględniona
19.	SZOWES	Art. 2 pkt 4 lit. c	Czym jest praca domowa? Jak to ma być weryfikowane?	“(…) po okresie wykonywania pracy domowej.”	Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z dookreślenia odnoszącego się do wykonywania pracy domowej.
20.	SZOWES	Art. 2 pkt 4	Definicja osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym powinna zostać zaaplikowana do pozostałych aktów prawnych aby nie było rozbieżności w tym zakresie.	Ujednolicenie definicji „osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” w pozostałych ustawach m.in.: Ustawie o spółdzielniach socjalnych, Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,	Uwaga częściowo uwzględniona Projekt przewiduje, że katalog osób wykluczonych zostanie ujednoczony z katalogiem zawartym w ustawie o spółdzielniach socjalnych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzaniem projektem ustawy statusem przedsiębiorstwa społecznego. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym.
21.	OFOP	Art. 2 pkt 4	Pozytywnie należy ocenić pojawienie się, osób starszych w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to grupa, która często tworzy potencjał pracy, a nie jest	<i>brak</i>	Wyjaśnienie Planowane jest ujednoczenie wskazanych dokumentów, tj. ustawy, KPRES oraz

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			wykorzystywana w działaniach PES i PS. Należy zweryfikować w jaki sposób do aktywizacji zawodowej osób starszych będzie odnosić się KPRES oraz wytyczne dotyczące nowej perspektywy finansowania w ramach środków unijnych. Do tej pory grupy te były wyłączone z możliwości wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej.		Wytycznych w zakresie aktywizacji osób starszych.
22.	Witold Ekielski	Art. 2 pkt 4 lit. d	Wskazano, że każda osoba o ile jest niepełnosprawna jest zagrożona wykluczeniem, choć wiele osób z ograniczeniami świetnie sobie radzi i wykluczenia nie jest.	osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych pozostające bez zatrudnienia co najmniej 3 miesiące.	Uwaga nieuwzględniona Nie jest zasadne stosowanie dodatkowych kryteriów do kategorii osób niepełnosprawnych. Osoby te nie mogą zostać postawione w gorszej sytuacji prawnej od pozostałych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
23.	SZOWES	Art.2 pkt 4 lit. j	Brak dostatecznego dookreślenia czasu. Potrzeba doprecyzowania do ustawy, odwołanie do definicji.	uszczegółowienie “osoby opuszczające”	Uwaga uwzględniona Zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Sprawiedliwości przez osoby opuszczające zakłady karne należy rozumieć jedynie osoby, które opuściły już jednostki penitencjarne i przebywają na wolności. Przepis zostanie uzupełniony o „osoby pozbawione wolności”, co doprecyzuje wskazane w uwadze pojęcie oraz pozwoli objąć wsparciem osoby jeszcze na etapie pobytu w jednostce penitencjarnej.
24.	Spółdzielnia Socjalna Horyzonty z siedzibą w Iławie	Art. 2 pkt 4	Ustęp 4 artykułu 2 zawiera enumeratywny katalog osób, które zalicza się do kategorii osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nie znalazły się w nim wszystkie te osoby lub rodziny, którym udziela się pomocy społecznej zgodnie z treścią art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W szczególności istotne jest, aby dopisać do ust. 4 osoby lub rodziny borykające się z problemem: - bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,	4) osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym – rozumie się przez to: (...) 1) osoby i rodziny, o których mowa w art. 7 pkt. 6, 7, 9, 14 ustawy o pomocy społecznej.	Uwaga nieuwzględniona Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzaniem projektu ustawy o przedsiębiorstwie społecznym. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>- długotrwałej lub ciężkiej choroby, - przemocy w rodzinie, - zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej. Pragniemy zwrócić uwagę, że są to grupy, które mają dostateczne ograniczenia/cechy, które uprawniają je do zaliczenia ich do miana osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto do tych osób adresowane było i zapewne będzie wsparcie realizowane w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Jeśliby w grupie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a więc adresatów części projektów unijnych, zabrakło ww. osób/rodzin, byłaby to niepowetowana strata. Nadal bowiem potrzeba wsparcia tych osób/rodzin jest bardzo wysoka.</p>		
25.	OWES Dobra Robota	Art. 2 pkt 4	Absolwenci CIS i KIS nie są osobami wykluczonymi, więc należy ich z tej regulacji usunąć; co nie oznacza, że nie powinni mieć możliwości tworzenia podmiotów ekonomii społecznej / przedsiębiorstw społecznych.	Postuluje się utworzenie dodatkowej kategorii, dla osób, które nie są osobami wykluczonymi społecznie lub osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i opracowywanie dla nich „indywidualnego planu rozwoju” (np. osoby bezrobotne, które znalazły zatrudnienie, ale podlegają reintegracji) (zob. dalsze uwagi).	jw.
26.	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	Art. 2 pkt. 4	Niepełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Brak wyróżnienia osób bezdomnych, uzależnionych a także kobiet powracających do pracy po przerwie wynikającej z urodzenia i wychowania dziecka. Wydłużający się okres dezaktywizacji młodych kobiet może spowodować całkowite ich wyłączenie z rynku pracy i utratę potencjału pracy.	Sugeruje się podanie w ustawie pełnego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w rozumieniu ustawy, żeby zapisy były czytelne i jednoznaczne.	jw.
27.	Fundacja Ternopilska	Art. 2 pkt 4 lit. c, d, k	Propozycja: włączenie do kategorii osób zmarginalizowanych cudzoziemców, którzy planują zatrudnienie w polskich firmach oraz	Art. 2, projektu Ustawy, pkt.4 litera c), d), k) ... , w tym cudzoziemcy posiadające prawo pobytu w Polsce nie mniej niż 180 dni lub	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>u osób prywatnych. Cudzoziemcy nie mogą być zarejestrowani w urzędach pracy jednak bardzo często stają się ofiarami nieuczciwych pracodawców lub pracodawców którzy nieprawidłowo odczytały przepisy dotyczące zatrudnienie cudzoziemców.</p> <p>Objęcie zatrudnienia cudzoziemców pomocą publiczną pozwoli skutecznie kontrolować poprawność zatrudnienia, pozwoli zapewnić dotrzymanie prawa pracy dla zatrudnionych, pozwoli wspierać pracodawców którzy dążą do uczciwego zatrudnienia oraz zapewnienia praw pracowników. Realizacja danej propozycji i dodanie jej do ustawy pozwoli wyeliminować w części patologie i nadużycia w kwestii angażowania cudzoziemców do pracy w polskiej gospodarce.</p>	<p>przebywające w procedurze odwoławczej po decyzji wojewody dotyczącej udzielenia pobytu czasowego.</p>	
28.	<p>OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, OWES Leszno, Stowarzyszenie Adelfi</p>	<p>Art. 2 pkt 4</p>	<p>Pomimo faktu, iż osoby te objęte są ustawą o zatrudnieniu socjalnym, z uwagi na specyficzność tych kwestii społecznych, wskazujemy na potrzebę ich ujęcia jako grup szczególnych bez koniecznego udziału w CIS, KIS. Ponadto postulujemy jak zapisano w KPRES poszerzenie katalogu o rolników i ich domowników.</p>	<p>l) osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, m) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o której mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1666 i 2020 r. poz. 322 i 2023), n) rolnicy podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych, określony przy uwzględnieniu wartości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych określonego w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wydawanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>l) zdecydowano, że odnośnie kategorii osób bezdomnych, to katalogiem osób wykluczonych w rozumieniu projektu ustawy zostaną objęte jedynie te osoby bezdomne, które realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności. m) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, po spełnieniu kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zostaną zaliczone do kategorii przewidzianej w lit. f. Ponadto osoby będące uchodźcami będą wliczane do grona osób bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. n) Projekt ustawy przewiduje uwzględnienie w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznych osoby, która nie jest właścicielem lub posiadaczem samodzielnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 617 i 1579 oraz z 2017 r. poz. 624, 1282 i 1529),</p> <p>o) niebędący rolnikami domownicy rolników podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,</p>	<p>rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 875), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe. A także osoby, która nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej chyba, że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie.</p> <p>W tym zakresie ustawa o ekonomii społecznej powinna zachować spójność z ustawą o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Zgodnie z tą ustawą osoby wskazane powyżej traktowane są, jako osoby bezrobotne</p> <p>o) Należy przyjąć, że osoby niezatrudnione z obszarów wiejskich, mogą zostać zaliczone do różnych kategorii, tam wymienionych, np. osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej.</p>
--	--	--	--	---

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

29.	Fundacja Barka	art. 2 ust. 4	<p>Konieczne jest poszerzenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cudzoziemcy/ki są narażeni na wielomiesięczne, a skrajnych przypadkach nawet kilkuletnie zawieszenie, i oczekiwanie bez prawa do pracy, edukacji, opieki zdrowotnej na decyzję Urzędu Wojewódzkiego ds. Cudzoziemców. Poszerzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym o imigrantów/ki, którzy starają się o legalizację pobytu oraz o osoby, które złożyły wniosek o status uchodźcy polepszy ich funkcjonowanie w Polsce. Jesteśmy przekonani, że włączenie w/w grupy do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pozwoli na: lepszą integrację społeczną cudzoziemców, lepszą integrację na rynku pracy cudzoziemców, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.</p>	<p>Wnioskujemy, aby do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym włączyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cudzoziemców/ki starający się o legalizację pobytu i/lub pracy, oczekujący - osoby, które złożyły wniosek o status uchodźcy 	<p>Uwaga nieuwzględniona Osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, po spełnieniu kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zostaną zaliczone do kategorii przewidzianej w art. 2 pkt 6 lit. f. Ponadto osoby będące uchodźcami będą wliczane do grona osób bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.</p>
30.	FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 2 pkt 4	<p>W katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pominięto osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań, uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, uchodźców Pozytywnie należy ocenić pojawienie się, osób starszych w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to grupa, która często tworzy potencjał pracy, a nie jest wykorzystywana w działaniach PES i PS. Należy zweryfikować w jaki sposób do aktywizacji zawodowej osób starszych będzie odnosić się KPRES oraz wytyczne dotyczące nowej perspektywy finansowania w ramach środków unijnych. Do tej pory grupy te były</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Stanowisko jak w pkt 28</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			wylączone z możliwości wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej. Jednocześnie kontrowersje budzi wiek powyżej 60 lat jako jedyne kryterium określające osobę zagrożoną wykluczeniem społecznym.		
31.	Witold Ekielski	Art. 2 pkt 5	Readaptacja odnosi się wyłącznie do osób opuszczających zakłady karne lub domy poprawcze choć zaspokojenie potrzeb bytowych i zdrowotnych to deficyty, które występują także wśród innych grup zagrożonych wykluczeniem w szczególności samotnych matek, osób wychodzących z bezdomności, nałogów. Ponadto zaspokajanie potrzeb zdrowotnych to coś bliskiego rehabilitacji zdrowotnej osób niepełnosprawnych.	readaptacji – rozumie się przez to działania umożliwiające zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i zdrowotnych w tym rehabilitację zdrowotną osób niepełnosprawnych.	Wyjaśnienie Readaptacja nie będzie zdefiniowana w ustawie.
32.	OWES Dobra Robota	Art. 2 pkt 5	Pytanie o pochodzenie i potrzebę definicji readaptacji	Usunięcie jednostki redakcyjnej (readaptacja włączona jest w definicję reintegracji lub rozważenie jako rodzaju usługi społecznej).	jw.
33.	OWES Dobra Robota	Art. 2 pkt 6 i 7	Definicje uzupełniono o rehabilitację, która nie jest zdefiniowana (pytanie o pochodzenie pojęcia) i readaptację, która została wcześniej wyjaśniona. Terminy te włączono do definicji reintegracji społecznej i na tym kończy się ich rola. Równocześnie nie nowelizuje się tych pojęć w ustawie o spółdzielniach socjalnych.	Postuluje się usunięcie i ujednoczenie definicji, np. przez odesłanie do ustawy o spółdzielniach socjalnych, skąd pochodzą.	jw. Ponadto zdecydowano się na ujednoczenie pojęć reintegracji społecznej i zawodowej na gruncie przedmiotowego projektu oraz ustawy o spółdzielniach socjalnych.
34.	SZOWES	Art. 2 pkt 8	Sformułowanie ma na celu wyłączenie z odwołania “podejmowane przez gminę(…)”	uzupełnienie “(...) o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 1) - 14) ustawy(...)	Uwaga uwzględniona
35.	Miasto Poznań	Art. 2 pkt 8	W proponowany projekcie ustawy usługi społeczne zdefiniowano jako usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Prawo zamówień publicznych również powołuje się na sformułowanie “usługi społeczne” jednak ich zakres jest w przypadku PZP inny. Stosowanie tego samego pojęcia w różnych ustawach w odniesieniu do różniącego się katalogu usług		Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy, w zakresie usług społecznych, odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie z dnia 19 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Podniesiona uwaga ma charakter legislacyjny, a projekt pod tym względem został uzgodniony z Rządowym Centrum Legislacji.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			wprowadza zamieszanie i może skutkować błędami w prawidłowym interpretowaniu danej usługi jako społecznej.		
36.	Witold Ekielski	Art. 2 pkt 9	Treść tego ustępu jest napisana w sposób niezrozumiały. Wymienione jest kilka form współpracy – umowa o pracę, umowy cywilnoprawne, samozatrudnieni. Nie jest jasne czy 3 miesięczny okres współpracy odnosi się do wszystkich form czy może tylko dwóch pierwszych. Poza tym w obecnym brzmieniu osoba współpracująca na umowę zlecenie nawet na 2 godziny miesięcznie też jest wliczana bo nie ma limitu określającego wymiar czasowy tej współpracy. Ten punkt musi być precyzyjnie dopieszczony bo w oparciu o tę definicję liczyć się będzie liczbę osób „zatrudnioną” w PS, która będzie musiała być pomnożona przez 30%.	zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę w wymiarze co najmniej ½ etatu oraz współpracę na podstawie umów cywilnoprawnych lub z osobami prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami o ile w ciągu 3 minionych miesięcy osoby te były zaangażowane na nie mniej niż 240 godzin.	Wyjaśnienie Z uwagi na zgłaszane wątpliwości interpretacyjne, projektodawca zrezygnował z definiowania pojęcia zatrudnienia.
37.	SZOWES	Art. 2 pkt 9	zatrudnieniu - rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, umów cywilnoprawnych oraz zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesięcy,	Wykreślenie fragmentu “osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą”	jw.
38.	Kielecko-Ostrowiecki OWES	Art. 2 pkt 9	Niezrozumiały jest zapis dotyczący zatrudnienia, tj. „zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, umów cywilnoprawnych oraz zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesięcy, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami”. Wątpliwości budzi dodanie do osób zatrudnionych: osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami.	Propozycja zapisu: zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, umów cywilnoprawnych oraz zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesięcy.	jw.
39.	Świętokrzyski OWES	Art. 2 pkt 9	W definicji „zatrudnienie” przywołano umowy cywilnoprawne bez doprecyzowania	Propozycja zmiany zapisu:	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			min. wymiaru godz., brak wariantu spółdzielczej umowy o pracę. Obecnie formy zatrudnienia, na podstawie których przedsiębiorstwo uzyskuje status Przedsiębiorstwa społecznego obejmują więcej opcji, a opcja umów cywilnoprawnych jest doprecyzowana zgodnie z zaproponowaną wersją brzmienia w kolumnie obok (za: MlIR/2014-2020/18(05), <i>Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>)	„Zatrudnienie - rozumie się przez to zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę, spółdzielczą umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną (z wyłączeniem osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, które prowadzą działalność gospodarczą) co najmniej w wymiarze czasu pracy co najmniej ¼ etatu, a w przypadku umów cywilnoprawnych na okres nie krótszy niż 3 miesiące i obejmujący nie mniej niż 120 godzin pracy łącznie przez wszystkie miesiące, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami”.	
40.	OWES Dobra Robota	Art. 2 pkt 9 i wcześniejsze; art. 6	Uporządkować aparaturę pojęciowo-terminologiczną. W przypadku pkt. 9 - w zakresie „zatrudnienie”; albo zostawiamy definicję legalną i się nią konsekwentnie posługujemy, albo wprowadzamy regulacje co potrzebę.	Postuluje się usunięcie i ujednoczenie definicji, np. przez odesłanie do ustawy o spółdzielniach socjalnych, skąd pochodzą.	jw.
41.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych, TŁOK	DZIAŁ II Przedsiębiorstwo społeczne Rozdział 1 Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego	Na ten moment w ustawie brakuje możliwości nabycia statusu PS przez jednostki organizacyjne kościelnych osób prawnych nieposiadające osobowości prawnej, np. przedszkola w Grudziądzu prowadzone przez Zgromadzenia Zakonne. Jednostki te posiadają numer NIP, zatrudniają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, świadczą usługi społeczne. Osobą prawną jest Zakon, jednak nie jest on w stanie spełnić warunków stawianych PS. Tym samym inicjatywy te są wykluczone z nabycia statusu PS, choć nimi są.	Proponujemy dodanie zapisu, który umożliwi nadawanie statusu PS jednostkom organizacyjnym kościelnych osób prawnych realizujących usługi społeczne, przy czym nadawanie statusu PS ograniczone będzie do tej jednostki organizacyjnej np. przedszkola prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne.	Uwaga nieuwzględniona Podobnie jak w przypadku OPP kształt katalogu PES należy interpretować, jako możliwość przyznania statutu jedynie podmiotowi posiadającemu osobowość prawną (a nie jego jednostkom organizacyjnym czy oddziałom).
42.	Związek Lustracyjny Spółdzielni,	Art. 3	Konieczność aplikowania o status przedsiębiorstwa społecznego wprowadzony dla spółdzielni socjalnych jest w naszej ocenie kolejną barierą	Art. 3 ust. 1a. Spółdzielnia socjalna w zakresie praw i obowiązków traktowana jest jak przedsiębiorstwo społeczne, chyba że przepisy dotyczące spółdzielni	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że postępowanie w przedmiocie przyznania statusu PS będzie wszczynane tylko na

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, Ogólnopolska Rada Sieci OWES		proceduralną, która odciągać będzie spółdzielców od realizacji celów, dla których faktycznie spółdzielnię powołali – a więc od działań związanych z reintegracją społeczną i zawodową członków.	socjalnych regulują to odrębnie.	wniosek uprawnionego podmiotu. W stosunku do spółdzielni socjalnych przewidziano jednak maksymalne uproszczenie wniosku. Z drugiej strony, z uzyskaniem statusu przedsiębiorstwa wiążą się także obowiązki. Z tego względu pozostawiono do decyzji spółdzielni socjalnych to, czy chcą one wypełniać te zobowiązania, a także korzystać z uprawnień przeznaczonych dla PS, czy też nie.
43.	Komitet Akredytacyjny	Art. 3	Nadawanie statusu PS powinno odbywać się tak, jak do tej pory, tj. ROPS we współpracy z OWES nadaje status PS, to oni najlepiej znają podmioty. ROPS powinien nadal mieć dużą rolę w przyznawaniu statusu.		Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
44.	OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG,	Art. 3 ust. 1 (pojęcie „inna działalność o	Jak na gruncie projektu ustawy rozumiana jest: „inna działalność o charakterze odpłatnym”?		Uwaga uwzględniona Pojęcie zostanie doprecyzowane.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>OWES Dobra Robota, OWES KLUCZ, Świątokrzyski OWES, Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, Miasto Poznań, Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych, TŁOK</p>	<p>charakterze odpłatnym”)</p>	<p>Określenie, że przedsiębiorstwo społeczne prowadzi działalność gospodarczą, aby jasno dokonać podziału ze sferą pożytku publicznego.</p>		
<p>45.</p>	<p>Stowarzyszenie ESWIP</p>	<p>Art. 3 ust. 1</p>	<p>Należy zmienić definicję przedsiębiorstwa społecznego</p>	<p>a) proponujemy zmianę poprzez wstawienie zapisu „i/lub” bowiem obecnie przesłanki mogą być rozumiane jako łącznie czyli: „Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej prowadzący odpłatną działalność pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i/ lub</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona a) obecny zapis nie wskazuje obowiązku prowadzenia wszystkich typów działalności. b) pojęcie „inna działalność o charakterze odpłatnym” została w projekcie zdefiniowana.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu wymagań określonych w art. 5–12, z zastrzeżeniem ust. 2.</p> <p>b) prosimy o wyjaśnienie co autor rozumie pod określeniem: inną działalność o charakterze odpłatnym</p>	
46.	OWES Centrum KLUCZ	Art. 5	Ile usług społecznych podmiot musi świadczyć by uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego?		<p>Wyjaśnienie PES wnoszące o status PS działającego w celu realizacji usług społecznych powinny wykazać, że jest to ich podstawowy cel, a potwierdzenie tej kwestii należeć będzie do wojewody. Nie wyklucza to natomiast możliwości prowadzenia innych działań o ile mają one charakter dodatkowy.</p>
47.	Fundacja Barka, OWES Dobra Robota, OWES KLUCZ, OZRSS, Stowarzyszenie na rzecz Spółdzielni Socjalnych, RARR S.A., Stowarzyszenie Adelfi	Art. 3 ust. 2 i 3	<p>Rozszerzenie zapisu wyłączającego spółdzielnie socjalne o spółki non profit.</p> <p>Rozszerzenie zapisu dotyczącego podmiotów zakładanych przez samorząd na wszystkie, w których ustawa (ustawa o spółdzielniach socjalnych) lub statut tego przedsiębiorstwa przewiduje obejmowanie akcji lub udziałów przez pracowników. Ponadto określenie, że kontroli nad przedsiębiorstwem społecznym nie może sprawować jedna osoba fizyczna.</p> <p>Ustawa nie odpowiada również na takie sytuacje jak: prowadzenie PS przez np. spółkę komunalną, w której JST ma 100% udziałów. Nie wiadomo czy jednostki JST (a nie związki) mogą tworzyć PS. Ograniczenie dotyczące udziałów jest krzywdzące dla PS i będą miały również negatywne konsekwencje związane ze stosowaniem ustawy o zamówieniach</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwo społeczne w opinii projektodawcy nie powinno być podmiotem zależnym od organów administracji publicznej. Przyjęte w ustawie rozwiązanie dopuszcza możliwość uzyskania statusu przez spółdzielnie socjalne osób prawnych założone przez JST, wyklucza natomiast taką możliwość w odniesieniu do spółek, w których samorządy mają więcej niż 50% udziałów. Rozwiązanie takie wynika z natury spółdzielni socjalnych, które co do zasady opierają się na członkostwie osób fizycznych i ich osobistej pracy, a także na zasadzie, zgodnie z którą waga głosu nie jest powiązana z wysokością wkładu/udziału.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			publicznych i możliwości zlecenia zadań w formule „In House”.		
48.	Ogólnopolska Rada Sieci OWES	Art. 3 ust 4	Jednostki reintegracyjne prowadzone przez samorząd (przede wszystkim ZAZ), mimo spełniania większości przesłanek PS, wg zapisów ustawy zostały pozbawione możliwości uzyskania statusu PS. Mając na uwadze charakter ich działalności, proponujemy by włączyć je do art. 3 ust. 3 i traktować na równi ze spółdzielniami socjalnymi, których założycielem jest samorząd.	Art. 3 ust. 3 ...z wyłączeniem... zakładów aktywności zawodowej, których założycielem jest jednostka samorządu terytorialnego. Rozwiązaniem może być zapis, że JST/NGO prowadzące podmiot reintegracyjny stara się o status PS dla wyodrębnionej jednostki (ZAZ). To rozwiązanie będzie równoczesną odpowiedzią na problem dotyczący wyliczania proporcji zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w podmiocie prowadzącym jednostkę reintegracyjną. Przy obecnych zapisach np. stowarzyszenie/gmina prowadzące ZAZ nigdy/zazwyczaj nie będą w stanie udowodnić zatrudnienia 30% os. zagrożonych wykluczeniem społ. z ogółu kadry całej organizacji/institucji.	Uwaga nieuwzględniona Podmioty ekonomii społecznej prowadzące ZAZ będą mogły ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu realizacji usług społecznych, w odniesieniu do którego nie obowiązuje limit zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwiązanie polegające na powiązaniu statusu z sytuacją podmiotu posiadającego osobowość prawną pozwoli również uniknąć wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu instrumentów wsparcia. Statusu PS nie będą mogły uzyskać jednostki reintegracyjne prowadzone przez JST.
49.	Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”,	Art. 3 ust. 4	Projekt ustawy nie rozstrzyga czy przedsiębiorstwo społeczne posiada osobowość prawną lub ułomną osobowość prawną, zwłaszcza w odniesieniu do podmiotów wskazanych w art. 3 pkt 3 lit. b i c. Jeszcze większe zamieszanie budzi art. 3 ust. 4 wskazując, że warunki przyznania statusu PS spełnia jednostka prowadząca, nie rozstrzygając wyżej wskazanego problemu. Wydaje się możliwym, że projektodawca w sposób niezamierzony przyznaje status PS podmiotom z litery b i c.		Wyjaśnienie Zgodnie z projektem, status przedsiębiorstwa społecznego nie ma wpływu na zdolność do czynności prawnej podmiotu, który go uzyskał. Jednocześnie w ustawie zastrzeżono, że warunki do uzyskania statusu musi spełniać podmiot posiadający osobowość prawną, a zatem nie będzie możliwe przyznanie go np. oddziałowi terenowemu czy jednostce organizacyjnej. Analogiczne ograniczenie dotyczy statusu OPP.
50.	SZOWES		Jak liczyć limity osób w przypadku podmiotu prowadzącego szerszą działalność obejmującą zatrudnienie innych osób? Kto np. w przypadku ZAZ prowadzonego	W przypadku podmiotów ekonomii społecznej nieposiadających osobowości prawnej warunki przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego spełnia jednostka prowadząca podmioty	Wyjaśnienie Zdecydowano, że wskazane w projekcie ustawy limity powinna spełniać jednostka prowadząca PES.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			przez JST powinien spełniać definicję? Taki zapis może powodować duże ograniczenie w przypadku rozbudowanych jednostek prowadzących.	ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b i c.	Ponadto, biorąc pod uwagę zgłoszone uwagi zdecydowano, że wszystkie osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, będą brane pod uwagę przy wyliczaniu limitów, dotyczących zatrudnienia. Ponadto, należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwem społecznym nie może stać się ZAZ prowadzony przez JST.
51.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK	Art. 3 ust. 4	Zapis w dziale II, Art. 3, punkt 4 mówi że: „ <i>W przypadku podmiotów ekonomii społecznej nieposiadających osobowości prawnej warunki przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego spełnia jednostka prowadząca podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b i c.</i> ”	zapis dotyczy tym samym tylko KIS, CIS, ZAZ i WTZ, natomiast sytuacja jednostek organizacyjnych kościelnych osób prawnych pozostaje nieuregulowana	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy eliminuje wątpliwości interpretacyjne, które mogą dotyczyć podmiotów reintegracyjnych (warunki do spełnienia statusu musi spełniać podmiot prowadzący/tworzący, posiadający osobowość prawną). Podobnie jak w przypadku OPP powyższe zastrzeżenie, a także kształt katalogu PES należy interpretować, jako możliwość przyznania statutu jedynie podmiotowi posiadającemu osobowość prawną (a nie jego jednostkom organizacyjnym czy oddziałom).
52.	OFOP FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 3 ust. 4	Kto np. w przypadku ZAZ prowadzonego przez JST powinien spełniać definicję? Taki zapis może powodować duże ograniczenie w przypadku rozbudowanych jednostek prowadzących.	<i>brak</i>	Wyjaśnienie Zgodnie z projektem ustawy PS nie może stać się ZAZ prowadzony przez JST.
53.	OWES Dobra Robota	Art. 3 ust. 4	Zob. uwaga do art. 2 pkt 3 lit. b i c. Jest to przepis wskazujący na brak podmiotowości CIS, KIS, ZAZ, WTZ.	b) „jednostka prowadząca [...]” c) „jednostka prowadząca [...]”	Uwaga nieuwzględniona Jednostki reintegracyjne są podmiotami ekonomii społecznej, jednocześnie nie mogą uzyskać statusu PS ponieważ nie mają osobowości prawnej. Status PS może uzyskać podmiot tworzący te jednostki.
54.	Caritas Diecezji Kieleckiej	Art. 3 ust. 4	Wybitnie dyskryminujący i pozbawiony logiki jest zapis Art. 3 ust. 4 projektu ustawy, który warunkuje status PS dla ZAZ i CIS od spełnienia wszystkich wymogów Art. 5-12 przez podmiot prowadzący te jednostki reintegracyjne. Jeżeli uświadomimy sobie, że np. pobyt		Uwaga częściowo uwzględniona W CIS osoby zagrożone wykluczeniem społecznym to przede wszystkim uczestnicy, którzy nie są uwzględniani do wyliczania stanu zatrudnienia. Jeżeli podmiot prowadzący/tworzący CIS zatrudnia odpowiednią liczbę osób

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>beneficjentów w CIS jest ustawowo ograniczony do 18 m-cy, to po tym czasie np. Caritas stara się część tych osób zatrudnić w innych jednostkach organizacyjnych. Jednak nie ma możliwości, żeby po max. 3 latach wszystkich odprawić i szukać nowych osób dla ratowania statusu. Część beneficjentów jednostek reintegracyjnych pracuje w Caritas pow. 10 lat. Zamiast premiować takie rozwiązania proponowana ustawa wyraźnie je ruguje i ogranicza.</p>		<p>zagrożonych (np. swoich byłych absolwentów) wtedy może uzyskać taki status. W ustawie zrezygnowano z wyznaczania okresu realizacji planów reintegracyjnych.</p>
55.	<p>Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”</p>	<p>Art. 3</p>	<p>Przedstawiony projekt ustawy o ekonomii społecznej dokonuje niebezpiecznego mieszania dwóch systemów prawnych: prawa cywilnego oraz prawa administracyjnego w odniesieniu do definicji, zasad uzyskiwania i utraty statusów, organizacji i zasad działania oraz kontroli przedsiębiorstwa społecznego. Skutkuje to problemami z właściwym określeniem podmiotowości przedsiębiorstw społecznych w projekcie. Choć bowiem wymagania wobec podmiotów art. 3 pkt 3 lit. b i c projektowanego katalogu definicyjnego podmiotu ekonomii społeczne (dalej PES), mają być spełniane przez organizację prowadzącą, to jednak późniejszy w projekcie sposób używania pojęcia przedsiębiorstwa społecznego, jak i pojęcia podmiotów ekonomii społecznej, jako pojęć jasno zdefiniowanych w ustawie, powoduje, że łatwo przewidzieć problemy z ustalaniem podmiotowości ww. jednostek w relacjach z organami władzy publicznej zarówno na płaszczyźnie funkcjonowania bezpośrednio jako PS, ale też jako PES, w tym na potrzeby wchodzenia w relacje umowne</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z projektem, status przedsiębiorstwa społecznego nie ma wpływu na zdolność do czynności prawnej podmiotu, który go uzyskał. Decyzja o przyznaniu statusu zależeć będzie od spełnienia warunków przez podmiot, który posiada osobowość prawną, nie zaś przez jego jednostkę organizacyjną czy oddział. W tym sensie pojęcie przedsiębiorstwa społecznego oznacza podmiot ekonomii społecznej, który uzyskał taki status.</p>

			związane z realizacją dotacji, których udzielania projekt ustawy przewiduje swoje autonomiczne tryby. Wskazuje się, że nie jest jasnym kto będzie uczestniczył w trybach oraz podpisywał umowę na dotację (organizacja prowadząca przykładowy ZAZ czy sam ZAZ).		
56.	Stowarzyszenie ESWIP, SZOWES, Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn, OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG, OWES KLUCZ, RARR S.A, Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”, Kancelaria Radcy Prawnego Adrianna Maria Kowalska, OWES Leszno, Fundacja na rzecz Collegium Polonicum, Stowarzyszenie Adelfi, Caritas Diecezji Kieleckiej,	Art. 4. ust 1 (uwagi dot. nazwy – firmy „przedsiębiorstw o społeczne”	<p>Wyłączenie ze stosowania tego przepisu przedsiębiorstw, które muszą oznaczać firmę na podstawie innych ustaw, np. ustawy o spółdzielniach socjalnych</p> <p>Możliwość używania skrótu „PS”.</p> <p>Działanie pod firmą „przedsiębiorstwo społeczne” może powodować dodatkowe koszty dotyczące np. zmian we właściwym rejestrze.</p> <p>W obecnym kształcie zasady uzyskania statusu PS nie są zbieżne z wytycznymi CT9.</p> <p>Przy tak określonej procedurze uzyskania statusu PS może zostać znacznie utrudniona możliwość korzystania z dofinansowania na utworzenie miejsca pracy. Możliwość przyznania dofinansowania jest bezpośrednio uzależniona od spełniania przez podmiot warunków do bycia PS, a obecna wieloetapowa procedura może powodować wydłużenie procesu nadania statusu PS.</p> <p>Skopiowanie do art. 4 projektu rozwiązań zawartych w ustawie o spółdzielniach socjalnych nie uwzględnia, że nie każdy PS (PES) jest podmiotem, który może samodzielnie uczestniczyć w obrocie prawnym i gospodarczym (osoba prawna ew. ułomna osoba prawna), jak i nie każdy PS będzie z założenia przedsiębiorcą, gdyż może prowadzić działalność odpłatną pożytku lub inną, w obu przypadkach nie</p>	<p>Proponuje się wprowadzić zapis o zaleceniu działania przedsiębiorstwa społecznego pod firmą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”, a nie potraktowanie tego jako obligatoryjne działanie.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Ustawa nie będzie regulować tej kwestii.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, Fundacja Barka, Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”</p>		<p>czyniącą go przedsiębiorcą. Chcąc podtrzymać art. 4, należałoby go rozbudować w sposób uwzględniający zastrzeżenia oraz kontekst właściwych przepisów KC, jak i kolizję z informacjami udostępnianymi w Krajowym Rejestrze Sądowym.</p>		
57.	<p>Caritas Polska</p>	<p>Art. 5</p>	<p>Art. 5 istotnie ogranicza potencjalną działalność przedsiębiorstw społecznych. Przykład zagranicznych podmiotów tego typu pokazuje jasno, że nie powinny one ograniczać się wyłącznie do działalności lokalnej, ani do specyficznie zawężonej grupy działań reintegracyjnych. Dodatkowo, rozszerzenie zakresu terytorialnego działalności PS byłoby spójne z Art. 48. pkt. 5. niniejszej Ustawy. Dodanie pkt. 3. jest niezbędne, gdyż – jak wskazuje Art. 32. – obecny kształt Ustawy ogranicza możliwości faktycznego zaangażowania społeczno-gospodarczego przedsiębiorstw społecznych do absolutnego minimum.</p>	<p>Art. 5. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy zrównoważonemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu i ma na celu: 1) reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub 2) realizację usług społecznych lub 3) odpowiedź na istotny problem społeczny lub środowiskowy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Pojęcie rozwoju lokalnego nie powinno być interpretowane zawężająco. W sposób szczególny podkreśla ono oddolny charakter funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych a także związek z sytuacją lokalnej społeczności. Oddziaływanie to nie wyklucza zarówno możliwość prowadzenia działalności na poziomie regionalnym czy krajowym.</p>
58.	<p>Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek</p>		<p>Podział przedsiębiorstw na reintegracyjne i usługowe nie obejmuje np. przedsiębiorstwa społeczne prowadzące działalność produkcyjną, które nie</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Definicja przedsiębiorstwa społecznego została sformułowana m.in. w oparciu o doświadczenia wynikające z</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”</p>		<p>prowadzą działalności reintegracyjnej, ani usługowej a mimo wszystko z uwagi na formę prawną reinwestują zyski w cele społeczne a ich ład korporacyjny odpowiada demokratycznemu zarządzaniu.</p> <p>Nie znajduje się uzasadnienia zawężanie w projekcie ustawy profilu działalności przedsiębiorstwa społecznego.</p> <p>Wytwarzanie towarów i/lub usług powinno być w tym względzie jedyną przesłanką decydującą o tym czy dany podmiot jest przedsiębiorstwem społecznym;</p>		<p>funkcjonowania systemu wsparcia współfinansowanego z EFS.</p> <p>Zaproponowany w ustawie model przedsiębiorstwa społecznego odpowiada na określone wyzwania związane z reintegracją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i realizacją usług społecznych. Nie ogranicza on również możliwości prowadzenia działalności społecznej, czy gospodarczej przez podmioty, które nie będą zainteresowane działaniem w tej formule.</p>
59.	<p>OFOP FUNDACJA TRZECL.ORG</p>	<p>Art. 5</p>	<p>„Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:”</p> <p>Co w praktyce to oznacza? Co jest wyznacznikiem działalności służącej rozwojowi lokalnemu? Czy miejsce siedziby PS, czy zatrudnianie pracowników z danego rynku lokalnego, czy może świadczenie usług na rynku lokalnym?</p>	<p><i>brak</i></p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Pojęcie rozwoju lokalnego należy rozumieć szeroko. W ustawie wskazano 2 cele funkcjonowania PS (usługowy i reintegracyjny), które mają znaczenie dla rozwoju lokalnego.</p>
60.	<p>OWES KLUCZ</p>	<p>Art. 5</p>	<p>Czy PS działające w celu realizacji usług społecznych i zatrudniające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (choć - jak mówi art. 6 - nie mają takiego obowiązku) są objęte instrumentami wsparcia przedsiębiorstw społecznych w zakresie zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społ. na takich samych zasadach, jak PS działające w celu reintegracji zawodowej i społecznej?</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>Instrumenty wspierające zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będą dostępne dla PS niezależnie od celów ich funkcjonowania.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

61.	OWES KLUCZ	Art. 5	<p>Jaka jest wizja ES i PS według projektodawców? PS albo prowadzi reintegrację, albo świadczy usługi społeczne zespawany organizacyjnie z samorządem? Koncepcje/ambicje PS jako przedsiębiorstwa działającego w obszarze Ekonomii Tradycyjnej?</p> <p>Jak potwierdzane będzie w momencie starania się o status PS realizowanie usług społecznych? w jakiej skali usługi te powinny być przez podmiot realizowane, by uzyskać status PS?</p>		<p>PS działającego w celu realizacji usług społecznych. W projekcie ustawy przewidziano, że PS działać będzie co najmniej w jednym z celów określonych w art. 4. Jeżeli PES wskazywać będzie we wniosku o przyznanie statusu oba cele działalności, a wojewoda podejmie decyzję o przyznaniu takiego statusu, informacja o tym fakcie uwzględniona będzie w wykazie.</p> <p>PES wnoszące o status PS działającego w celu realizacji usług społecznych powinny wykazać, że jest to ich podstawowy cel, a potwierdzenie tej kwestii należy do wojewody. Nie wyklucza to natomiast możliwości prowadzenia innych działań o ile mają one charakter dodatkowy.</p>
62.	OWES Leszno	Art. 5	<p>Czy za PS można uznać przedsiębiorstwo, które realizuje jeden cel? Czy jest obowiązek realizacji obu celów łącznie. PS albo prowadzi reintegrację, albo świadczy usługi społeczne?</p> <p>Czy wskazane cele muszą być literalnie wskazane np. w statucie?</p>	Należy doprecyzować zapis ustawy.	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne prowadzi działalność w celu reintegracji zawodowej i społecznej lub w celu realizacji usług społecznych. Nie ma zatem przeszkód, aby podmiot realizował oba ww. cele. Statut, jako dokument o tym charakterze ustrojowym powinien określać przedmiot oraz cel prowadzonej działalności.</p>
63.	Świętokrzyski OWES	Art. 5	<p>Działalność przedsiębiorstwa społecznego polegająca na realizacji usług społecznych powinna mieć miejsce w lokalnym środowisku i być realizowana łącznie z realizacją integracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ponieważ zawsze PS zatrudnia osoby wykluczone (warunek niezbędny do uzyskania statusu PS)</p>	<p>Art. 5. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub 2) realizację usług społecznych w społeczności lokalnej przy jednoczesnej realizacji integracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Nie ma przeszkód, aby podmiot realizował oba cele, tj. reintegrację zawodową i społeczną oraz realizację usług społecznych. Jednocześnie nie każde PS działające w celu realizacji usług społecznych będzie musiało zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

64.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 5	<p>Jak potwierdzone będzie w momencie starania się o status PS realizowanie usług społecznych? W jakiej skali usługi te powinny być przez podmiot realizowane, by uzyskać status PS?</p> <p>Czy PS działające w celu realizacji usług społecznych i zatrudniające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (choć - jak mówi art. 6 - nie mają takiego obowiązku) są objęte instrumentami wsparcia przedsiębiorstw społecznych w zakresie zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społ. na takich samych zasadach, jak PS działające w celu reintegracji zawodowej i społecznej?</p>		<p>Wyjaśnienie PES wnioskujące o status PS działającego w celu realizacji usług społecznych powinny wykazać, że jest to ich podstawowy cel, a także przedstawić odpowiednie dokumenty potwierdzające ten fakt (np. statut). Potwierdzenie tej kwestii należeć będzie do wojewody. Nie wyklucza to natomiast możliwości prowadzenia innych działań o ile mają one charakter dodatkowy. Podmiotom, które uzyskają ten status również przysługiwać będzie wsparcie na zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jednocześnie realizować one będą, w stosunku do takich pracowników, działania reintegracyjne.</p>
65.	Kielecko-Ostrowiecki OWES	Art. 5 pkt 2	<p>PS o charakterze usługowym – ten typ przedsiębiorstwa w odróżnieniu od PS reintegracyjnego nie został szczegółowo uregulowany pod względem przesłanek jakie należy spełnić, by uzyskać status. Mając na uwadze możliwość kierowania się bardzo szerokim katalogiem PKD przez PES (w ramach którego mogą np. pojawić się również usługi społeczne, które de facto nie będą realizowane) istotne jest wprowadzenie mechanizmu weryfikującego przesłanki charakterystyczne dla PS usługowego.</p>	<p>Warto uzupełnić zapisy ustawy o wskazanie ścieżki uzyskiwania statusu PS przez PS usługowe. Jedną z przesłanek, które można wziąć pod uwagę jest weryfikacja pod kątem wpisu nt. głównej działalności PKD</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wskazane w ustawie poszczególne wymogi, jakie musi spełniać podmiot ekonomii społecznej ubiegający się o status przedsiębiorstwa społecznego dotyczą również PES, których działalność ma na celu realizację usług społecznych. W ustawie wskazano niezbędne informacje, które znajdują się we wniosku o przyznanie statusu PS. Obejmują one m.in. cel i przedmiot podstawowej działalności. Wojewoda na tej podstawie ocenia i przyznaje status. Wojewoda sprawuje też nadzór nad działalnością PS. Jeśli przedsiębiorstwo, które zgłosiło cel, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 (świadczenie usług społecznych), a tego celu nie realizuje, to wojewoda może odebrać mu status PS.</p>
66.	OWES Dobra Robota	Art. 6	<p>Powinna mieć zastosowanie definicja, o której mowa w art. 2 pkt 9</p>	<p>Zastosowanie odesłania do definicji lub posłużenie się wyłącznie zdefiniowanym już w ustawie zwrotem „zatrudnienie”</p>	<p>Wyjaśnienie Zapisy dotyczące zatrudnienia zostały zmodyfikowane.</p>

67.	<p>Stowarzyszenie Adelfi, FUNDACJA TRZECI.ORG,</p>		<p>1) Definiowanie PS poprzez formułowanie konieczności utrzymania określonego stosunku zatrudnienia osób z określonych grup może być bardzo problematyczne dla elastyczności działania takiego przedsiębiorstwa. Trudno będzie wspierać jego działalność np. poprzez realizację zadań dotacyjnych, lub nawet wykonanie zleceń w ramach świadczonych usług społecznych, gdzie czasowo będzie niezbędne zwiększanie ilości zatrudnionych osób.</p> <p>Zgodnie z definicją zatrudnienia wskazaną w art. 2 ust 9 do wyliczenia wskaźnika zatrudnienia będzie trzeba wziąć pod uwagę również osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych oraz zatrudnione w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące, osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niebędące pracodawcami, co oznacza np. że księgowa prowadząca w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej biuro rachunkowe i obsługująca więcej niż 1 PS liczona będzie do każdego z tych PS, jako osoba u nich zatrudniona.</p> <p>2) Nie został określony moment pomiaru wskaźnika zatrudnienia. PS przy jakimkolwiek angażowaniu dodatkowych osób do pracy będzie musiało analizować wskaźnik. Liczenie do osób zatrudnionych każdej osoby zaangażowanej na podstawie umowy cywilnoprawnej może spowodować, że np. zatrudnienie eksperta na 1 dzień będzie skutkowało niezachowaniem wskaźnika, a co za tym idzie konieczność poinformowania wojewody zgodnie z art. 17 ustawy.</p>	<p>Proponowane jest ustalenie wskaźnika, jako wartości średniorocznej oraz dookreślenie odnośnie umów cywilnoprawnych tj. wskazanie, jaki okres obowiązywania umowy powodowałby konieczność wliczenia danej osoby, jako zatrudnionej w PS, np. 3 miesiące, by uniknąć wliczania do zatrudnienia osób świadczących incydentalne zlecenia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwa społeczne działające w celu realizacji usług społecznych nie muszą utrzymywać określonego poziomu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. PS zobowiązane będzie do informowania wojewody o okolicznościach mających wpływ na spełnienie warunków niezbędnych do uzyskania statusu. W przypadku PS działających w celu reintegracyjnym oznacza to obowiązek informowania o zmianach w strukturze zatrudnienia, które powodowałyby obniżenie udziału pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym poniżej ustawowego limitu. W takiej sytuacji wojewoda może wyznaczyć czas na ponowne spełnienie tego warunku wynoszący do 6 miesięcy.</p>
-----	---	--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

68.	Caritas Polska	Art. 6 ust. 1	Punkt 1. w Art. 6. ogranicza elastyczność działania przedsiębiorstw społecznych, które mogłyby – i powinny – być odpowiedzią nie tylko na problemy społeczne, ale również na coraz częściej zauważalny problem utraty poczucia sensu pracy. Pracownicy etatowi mogliby się zatem zatrudniać w PS w mniejszym wymiarze godzinowym i w ten sposób realizować wartościowy cel społeczny.	Art. 6. 1. Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę co najmniej 3 osoby, w wymiarze co najmniej 1/3 etatu lub co najmniej 2 osoby, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu.	<p>Wyjaśnienie W przedsiębiorstwie społecznym będą mogły być zatrudnione osoby, których wymiar czasu pracy będzie mniejszy niż 1/2 etatu. Wymóg dotyczący tej kwestii odnosi się jedynie do 3 osób, których zatrudnienie jest niezbędne do uzyskania statusu, a także do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym o ile mają być one uwzględniane do limitu umożliwiającego uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego działającego w celach reintegracyjnych.</p>
69.	Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”	Art. 6 ust. 1	Nie znajduje się uzasadnienia narzucanie przedsiębiorstwom społecznym liczby zatrudnianych pracowników oraz wymiaru etatów. Nie przyczynia się do tworzenia trwałych i dobrze płatnych miejsc pracy w obszarze ekonomii społecznej Wskazuje się, że należy zatrudniać pracowników w oparciu o umowy o pracę a nie umowy cywilno-prawne a tworzone etaty powinny być dobrze wynagradzane, dlatego ich ilość nie powinna być narzucana prawnie lecz wynikać z kondycji finansowej przedsiębiorstwa. Wprowadzone w projekcie ustawy rozwiązania nie mogą prowadzić do pogłębiania się zjawiska ubogich pracujących		<p>Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który powinien prowadzić stałą działalność. Z tego względu przyjęto, że minimalny wymiar zatrudnienia nie powinien być niższy niż pół etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. Jednocześnie taki model odpowiada strukturze zatrudnienia w sektorze non-profit stanowiącego istotną część populacji podmiotów ekonomii społecznej. Z wyników wstępnych przeprowadzonego przez GUS badania pn. Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2018 r. wynika, że zarówno mediana liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w organizacjach objętych badaniem, jak i mediana etatów w podmiotach zatrudniających pracowników na podstawie umowy o pracę wynosi odpowiednio 3 osoby i 3 etaty</p>
70.	OWES Leszno,	Art. 6 ust. 1	Należy zwrócić uwagę, że zmiana zatrudnienia z 1/4 etatu na 1/2 etatu spowoduje	Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Fundacja Barka, Think Thank Nowa Przestrzeń Społeczna, SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG,		nagły wzrost kosztów w przedsiębiorstwach społecznych. Ponadto często osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na szczególną sytuację np. rehabilitację, terapię nie mogą podjąć zatrudnienia na ½ etatu Wówczas ¼ etatu jest szansą na pracę dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy uzupełnić o umowy cywilnoprawne.	pracę, spółdzielczej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, w wymiarze co najmniej ¼ etatu.	Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który powinien prowadzić stałą działalność. Z tego względu przyjęto, że minimalny wymiar zatrudnienia nie powinien być niższy niż pół etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. W związku z tym, że przedsiębiorstwa społeczne mają oferować osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym wysokiej jakości miejsca pracy, dotyczyć to powinno również nawiązywanego stosunku pracy.
71.	OWES KLUCZ	Art. 6 ust. 1	Zastanawia konieczność dookreślenia tak szczegółowo cech PS. czy rzeczywiście kluczowe dla przedsiębiorczości społecznej jest to, jaki jest minimalny wymiar zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym? warto raczej postawić na jakość zatrudnienia, tj. finansowanie procesów reintegracyjnych, zapewnianie pracownikom potrzebnego wsparcia w miejscu pracy, niż na ustawowo określone minima liczbowe.		Wyjaśnienie Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który powinien prowadzić stałą działalność. Z tego względu przyjęto, że minimalny wymiar zatrudnienia nie powinien być niższy niż pół etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.
72.	Świętokrzyski OWES	Art. 6 ust. 2	Doprecyzowania wymagają zapisy w kontekście uregulowania statusu przedsiębiorstwa społecznego o charakterze usługowym. Dlaczego obowiązek zatrudnienia nie dotyczy PS realizującego usługi społeczne? Wprowadza się dualizm PS –	Postuluje się usunięcie zapisu” działającym w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1”.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy rozróżnia dwa cele funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, które przekładają się na zróżnicowaną formę działalności prowadzonej przez PS. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			dlaczego podmioty świadczące usługi społeczne są „lepsze” i nie muszą zatrudniać osób wskazanych w art. 2?		<p>w celu reintegracyjnym, kluczowym warunkiem jest zachowanie odpowiedniej proporcji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym do ogólnej liczby osób zatrudnionych.</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, jednakże nie jest to jego obowiązek, stąd nie jest uzasadnione limitowanie tego zatrudnienia. Takie PS ma jednak obowiązek działania w sferze usług społecznych, a zatem zakres jego działalności jest mniejszy niż w przypadku PS o charakterze reintegracyjnym.</p> <p>Podkreślić należy, że w tym przypadku cel funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego związany jest z podażą usług społecznych, na które wciąż rośnie zapotrzebowanie.</p>
73.	<p>Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”</p>	Art. 6 ust. 2	Należy zrezygnować z wprowadzania sztucznych limitów określających procent zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogólnej liczbie osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach społecznych na rzecz rozwiązań, które za zatrudnienie takich osób w przedsiębiorstwie społ. i podmiocie ekonomii społecznej wprowadzać będą system preferencji podatkowych i benefitów, które będą zachęcały do zatrudniania tychże		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zaproponowane rozwiązania wynikają w szczególności z doświadczeń wspierania rozwoju ekonomii społecznej w ramach RPO i PO WER. W ustawie przewidziano również instrumenty wsparcia, które powinny ułatwić zatrudnianie i reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
74.	<p>PSONI Koło w Szczecinie</p>	Art. 6 ust. 2	Art. 6 pkt 2 projektu ustawy ustanawia w przedsiębiorstwie społecznym minimalny odsetek osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na 30% wszystkich zatrudnionych. Warunek ten jest bardzo	Art. 6. 6. W przypadku pomiotów ekonomii społecznej nie posiadających osobowości prawnej, o których mowa w art. 3 pkt 4, w przypadku których warunki przyznania	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Podmioty ekonomii społecznej prowadzące/tworzące ZAZ będą mogły ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu realizacji</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>trudny do spełnienia w przypadku podmiotów ekonomii społecznej nie posiadających osobowości prawnej (np. ZAZ), w sytuacji których warunki przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego spełnia jednostka prowadząca (Art. 3 pkt. 4 projektu ustawy). Często prowadzi ona poza w/w inne usługi społeczne zatrudniając do nich pracowników. Proponuje się dodanie punktu 6 w art. 6 oraz renumerację pozostałych punktów art. 6.</p>	<p>statusu spełnia jednostka prowadząca, minimalny odsetek 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ustala się od liczby zatrudnionych w podmiocie wskazanym w art. 2 pkt 3 lit. b i c.</p>	<p>usług społecznych, w odniesieniu do którego nie obowiązuje limit zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwiązanie polegające na powiązaniu statusu z sytuacją podmiotu posiadającego osobowość prawną pozwoli również uniknąć wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu instrumentów wsparcia.</p>
75.	<p>Stowarzyszenie Adelfi,</p> <p>OZRSS,</p> <p>Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych</p>	<p>Art. 6 ust. 3</p>	<p>Zapisy art. 6 dotyczące zatrudniania w przedsiębiorstwie społecznym osób z grup wykluczonych społecznie mogą nie być spełnione przez już istniejące podmioty, które chciałyby starać się o status PS. Nie wiadomo bowiem jak będą traktowane osoby z tych grup, które już kilka lat pracują w spółdzielni socjalnej, która miałaby wystąpić o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego. Wyrażano obawy, że zapisy te mogą dotyczyć nowopowstających podmiotów i eliminować te już funkcjonujące z ubiegania się o status PS. Rozszerzenie katalogu osób, których indywidualny plan reintegracyjny ma charakter bezterminowy (nie tylko osoby z niepełnosprawnością, ale osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, absolwenci CIS i KIS, osoby usamodzielniane).</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
76.	<p>OZRSS,</p> <p>Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych,</p> <p>OWES Leszno,</p>	<p>Art. 6 ust. 3</p>	<p>Wyznaczony 36-miesięczny okres obowiązywania statusu osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym i dodatkowo konieczność utrzymania 30% składu może skutkować ryzykowanymi rotacjami zatrudnienia. PS, którego skala działalności nie pozwala na dodatkowe zatrudnienie. Chcąc utrzymać status PS</p>	<p>Skreślenie art. 6 ust. 3 i uznanie, że każda osoba która została zatrudniona w PS z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym posiada ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych (wtenczas należy skreślić też art. 6 ust.4).</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>Kielecko-Ostrowiecki OWES, Fundacja Barka, RARR S.A, Kancelaria Radcy Prawnego Adrianna Maria Kowalska, Ogólnopolska Rada Sieci OWES, OWES Dobra Robota, Witold Ekielski</p>		<p>będzie musiał zwolnić pracownika po 36 m-cy i znaleźć na jego miejsce nową osobę zagrożoną wykluczeniem społecznym. Jest to model tworzenia rotacyjnych, a nie docelowych miejsc pracy. Jeśli taka jest intencja – proponujemy jasno to wyartykułować by menadżerowie oraz przyszli pracownicy mieli świadomość, że tworzą/przyjmują pracę na określony, max. 36 m-cy. W naszej opinii stabilność zatrudnienia osób wykluczonych jest szczególnie ważna i powinna stanowić jeden z głównych celów działania wszystkich PS (poza CIS, które wyraźnie określa długość uczestnictwa , ale jest to uczestnictwo a nie zatrudnienie). Brak jest podstaw w kodeksie pracy do zwalniania pracownika na podstawie tego, „że utracił status” i że może to rodzić kłopoty związane z roszczeniami pracowników o przywrócenie do pracy. Konieczność utrzymywania 30% składu przy wyznaczonym okresie obowiązywania, biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację gospodarczą PS powoduje spore zagrożenie stabilności istniejących miejsc pracy.</p>		<p>który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS.</p>
77.	<p>OWES KLUCZ, Stowarzyszenie Adelfi</p>	<p>Art. 6 ust. 3</p>	<p>Co dzieje się z pracownikiem, który zakończy indywidualny plan reintegracji w wyznaczonym terminie? Czy osoba ta nie ma już dłużej pracować w PS? Co, jeśli się sprawdza w swojej pracy i zastąpienie jej innym pracownikiem może przynieść straty dla PS? Takie podejście sprawia, że PS stają się tylko przejściowym miejscem pracy, zamiast tworzyć warunki do długoletniej współpracy (która sama w sobie nie jest złą, stabilność zatrudnienia jest istotna dla poczucia bezpieczeństwa w życiu). Są też</p>		<p>jw.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			osoby, które pomimo sukcesu reintegracji w danym PS nie odnajdą się w pracy w innym środowisku lub konieczność zmiany pracy będzie dla nich zbyt dużym wyzwaniem. Dla każdej osoby rozpoczęcie nowej pracy wiąże się ze stresem, a co dopiero dla osób, które doświadczyły wykluczenia społecznego. Podejście do sprawy "zatrudniamy cię na 36 m-cy, a potem już nie" sprawia, że motywacja do pracy pracownika spada. Dlaczego czynione są wyjątki w uznawaniu osób za "nieodwracalnie" zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem?		
78.	Stowarzyszenie Adelfi		Przygotowanie i realizacja planów reintegracyjnych wymaga nakładów finansowych. Przedsiębiorcy społeczni nie są bowiem specjalistami od tego typu działań (tym bardziej, że nierzadko musieliby je przygotowywać i prowadzić dla siebie nawzajem). W efekcie do opracowania i wdrażania planu będą musieli być zaangażowani zewnętrzni specjaliści. Spółdzielnie socjalne nie akumulują kapitału (środki finansowe są w ciągłym, bieżącym obrocie), z którego mogłyby być finansowane plany reintegracyjne. W projektowanej ustawie nie przewidziano np. finansowania planów reintegracyjnych.	Należy przewidzieć źródła finansowania planów reintegracyjnych	Uwaga częściowo uwzględniona W ustawie przewidziano możliwość uzyskania wsparcia na działania reintegracyjne w ramach resortowych programów wsparcia ekonomii społecznej. Ponadto w ramach usług wsparcia rozwoju ekonomii społecznej OWES wspomagać będą PS w organizowaniu i realizowaniu reintegracji na rzecz pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym.
79.	Ogólnopolska Rada Sieci OWES		Ustawa nakłada na podmioty ekonomii społecznej dodatkowe obowiązki, które generują koszty, np. koszty rozbudowanej sprawozdawczości czy koszty tworzenia obowiązkowych planów i programów reintegracyjnych.	Proponujemy, aby programy i plany były tworzone fakultatywnie lub być realizowane w PZS. Wnioskujemy o uproszczenie zakresu obowiązku sprawozdawczego, który jest rozbudowany o dodatkowe elementy poza obowiązującymi sprawozdaniami i bilansami do KRS i właściwych ministrów.	Uwaga częściowo uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS.
80.	SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG, OWES Dobra Robota, OWES Leszno, Kielecko- Ostrowiecki OWES, RARR S.A., Ogólnopolska Rada Sieci OWES	Art. 6 ust. 4	Doprecyzowanie zapisu. Dlaczego pkt. 4 odnosi się wyłącznie do spółdzielni socjalnych? Brak uzasadnienia do zastosowania przepisu tylko do tej formy PS.	<i>brak</i>	Uwaga uwzględniona W wyniku zgłoszonych uwag przyjęto, że każda osoba z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, która została zatrudniona w przedsiębiorstwie społecznym posiadać będzie ten status bezterminowo, analogicznie jak w stosunku do członków spółdzielni socjalnych.
81.	OWES Dobra Robota	Art. 6 ust. 5	Projektodawca pośrednio dopuścił interpretację, jakoby wolontariusz był osobą zatrudnioną. Nie jest to uzasadnione choćby w świetle u.s.u.s. (por. art. 2 ust. 4(1) u.z.z.).	Usunięcie przepisu.	Uwaga uwzględniona
82.	OFOP FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 6 ust. 6	Artykuł jest bardzo otwarty, nie definiuje zamkniętego katalogu skutków zatrudnienia o których należy poinformować. Trudno wyobrazić sobie sytuacji jednoznacznego spełnienia takiego obowiązku w stosunku do pracownika.		Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
83.	OWES Dobra Robota		Zbędny obowiązek informacyjny przerzucony np. z organu przyznającego zasiłek na przedsiębiorcę. Brak innych elementów obowiązku informacyjnego (wymieniony tylko jeden element przykładowy).	Usunięcie przepisu	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
84.	Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn,	Art. 7 (dot. tworzenia programu reintegracyjnego)	Przedsiębiorstwo tworzy program reintegracyjny, wg niedookreślonych zasad. Potrzebne są wskazania regulujące jakość tego dokumentu jeśli ma podlegać weryfikacji urzędników UW i decydować o	Uzupełnienie zapisu artykułu o zapis kto wspiera przedsiębiorstwo społeczne merytorycznie i finansowo w tworzeniu programu reintegracyjnego.	Wyjaśnienie Zrezygnowano z regulowania kwestii dotyczących programu reintegracyjnego.

	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”,		przyznaniu lub nie statusu PS. Brak zapisów będzie kompetencjami wspierał przedsiębiorstwo w tworzeniu takiego dokumentu. Czy tworzenie programu reintegracyjnego powinno powierzać się grupie osób wykluczonych społecznie i zawodowo – tworzących PS, czy te zadanie nie powinno znaleźć się w obowiązkach „podmiotów akredytowanych świadczących wsparcie PS”. Z jakich środków będzie realizacja programu.		
85.	Świętokrzyski OWES, SZOWES, Stowarzyszenie Adelfi, OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, Caritas Diecezji Kieleckiej, Fundacja barka		Należałoby rozważyć zasadność tego artykułu. PS zatrudniające 10 osób, żeby spełnić warunek przedsiębiorstwa społecznego wystarczy, żeby miały zatrudnione 3 lub 4 osoby wykluczone. Czy jest sens dla tej ilości osób tworzyć program? Ewentualnie doprecyzować, że chodzi o 10 osób reintegrowanych. Ponadto wprowadzenie tego artykułu powoduje dla istniejących PS konieczność zmiany statutu, umowy spółki lub innego dokumentu tej rangi o wpis dot. tworzenia programu reintegracji.	Proponujemy usunąć.	jw.
86.	SZOWES		Dla każdego pracownika PS jest zobowiązany do realizacji indywidualny plan reintegracyjny przygotowany pod konkretną osobę – powstaje pytanie, czy tak naprawdę potrzebne jest realizowanie programu reintegracyjnego przez PS zatrudniający min 10 osób (nie ma zapisu o 10 osobach w trakcie reintegracji tylko ogólnie zatrudnionych w PS, z czego 30 % to min 3 osoby, dla których opracowywany jest indywidualny plan). Działania reintegracyjne powinny być maksymalnie dostosowane do reintegrowanej osoby, tworzenie programu może spowodować	Usunięcie art. 7	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			dostosowanie indywidualnego planu osoby do całego programu co raczej nie powinno mieć miejsca.		
87.	Ogólnopolska Rada Sieci OWES Witold Ekielski	Art. 7 ust. 1	-propozycja wprowadzenia obligatoryjnego programu reintegracyjnego. - proponuję by obowiązek jego posiadania miało każde przedsiębiorstwo nie tylko takie co zatrudnia powyżej 10 osób.	Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, w trybie określonym przez statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze, tworzy program reintegracyjny, który określa w szczególności:	jw.
88.	OWES Dobra Robota		Wprowadzony przepis spowoduje znaczne wydłużenie uzyskania statusu PS, poprzedzać je będzie obligatoryjna w świetle tego przepisu zmiana statutu. Należy zmienić akt ustrojowy na akt organu zarządzającego.	„Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, zatrudniające powyżej 10 osób, w trybie określonym przez decyzję organu zarządzającego, tworzy program reintegracyjny [...]”	jw.
89.	OWES KLUCZ, Stowarzyszenie Adelfi		W teorii stworzenie planu, który określa wykaz kompetencji na danym stanowisku czy działania podejmowane w celu zwiększenia kompetencji jest ważny i potrzebny, pod warunkiem, że będą go tworzyć osoby mające odpowiednie ku temu kompetencje oraz będą zapewnione zasoby czasowe i finansowe niezbędne do tego, by te plany czy programy stworzyć. Projekt ustawy nie określa kto odpowiada za: a) przygotowanie danego planu w organizacji, b) przeprowadzenie z każdym pracownikiem odpowiednich działań służących poszerzaniu przez niego kompetencji zawodowych i społecznych. W praktyce, w obliczu trudności z jakimi mierzą się organizacje zatrudniające osoby zagrożone wykluczeniem, tego typu dokumenty traktowane są jako papierologia, którą należy "odfajkować". Samo zdiagnozowanie kompetencji pracownika i jego potrzeb jest pomocne, ale żeby realnie komuś pomóc należałoby przygotować		Uwaga uwzględniona Katalog usług wsparcia rozwoju ekonomii społecznej zostanie uzupełniony o działania w zakresie organizowania i realizowania reintegracji pracowników przedsiębiorstw społecznych. Ponadto w ustawie nie będzie regulacji dotyczących programów reintegracyjnych, a indywidualne plany reintegracji będą fakultatywne.

		<p>konkretne działania i zagwarantować środki na ich realizację. By taki plan/program był skuteczny, potrzebne są pieniądze na jego realizację (np. kursy specjalistyczne, terapia, dodatkowa rehabilitacja, udział w życiu społeczno-kulturalnym) oraz nadzór nad jego realizacją. To wymaga chociażby "wykrojenia" z czasu pracy takiego pracownika czasu na działania reintegracyjne. Dodatkowo, powinna być w PS osoba, która będzie to nadzorowała, bo przy 10 osobach gros czasu należy poświęcić na ewaluację, załatwianie wsparcia itd. Konieczność tworzenia indywidualnych planów reintegracji oraz programu reintegracji jest nadmiernym obciążeniem administracyjnym dla przedsiębiorstwa społecznego. Osoby tworzące PS (będące kadram zarządzającą) często same są osobami wymagającymi reintegracji i nie posiadają odpowiednich kompetencji do sporządzenia tego typu planu, a w dodatku muszą spełnić szereg obowiązków ciążących na pracodawcy niezwiązanych stricte z działaniem w sektorze ekonomii społecznej (zapewnienie badań lekarskich, szkoleń BHP, zgłaszanie pracowników do ZUS itp.). W domyśle, w jego tworzenie ma być zaangażowany pracownik podmiotu świadczącego usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, jednak nie jest to jasne i może być uważane za zbyt "wchodzenie" do podmiotu i ingerowanie w jego działanie. również nie jest sprecyzowane, kto w PS ma dbać o wypełnianie planów/ programu, jak mają być te dokumenty skonstruowane i czy w przypadku konieczności zaangażowania w jego realizację innych podmiotów(np.</p>	
--	--	---	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			PCPS, MOPS) taki dokument będzie te instytucje obligował do jakiegokolwiek działania. Aby takie programy dawały przedsiębiorstwom społecznym i reintegrowanym pracownikom realną wartość, to potrzebna jest współpraca międzysektorowa różnych instytucji oraz wyżej opisane wsparcie finansowe na realizację konkretnych usług, działań, narzędzi.		
90.	OWES Leszno	Art. 7	<p>Dodatkowy obowiązek wprowadzenia i monitorowania indywidualnych programów reintegracyjnych w przypadku, gdy przedsiębiorstwa społeczne zatrudniają jedynie 10 osób będzie bardzo obciążająca dla przedsiębiorstwa zarówno w kontekście czasu jak i kosztów przedsiębiorstwa. Kadra zarządzająca bardzo często nie posiada odpowiednich kwalifikacji jak i umiejętności do sporządzenia programów reintegracyjnych pracowników. Obowiązek ten spowoduje konieczność zatrudnienia/zlecenia wykonania takiego działania dodatkowej, wykwalifikowanej osobie, co spowoduje zwiększenie kosztów funkcjonowania a także utworzenie nowego miejsca pracy dla osoby, która będzie monitorowała postęp planów.</p> <p>Obserwując rozwój przedsiębiorstw społecznych na terenie subregionu leszczyńskiego zauważyć można, że znaczna większość zatrudniająca około 10 pracowników funkcjonuje z miesiąca na miesiąc nie posiadając możliwości poniesienia dodatkowych kosztów.</p> <p>Przedsiębiorstwa społeczne działające w celu reintegracji zawodowej i społecznej będą musiały wypracować znacznie więcej zysków, z których będzie można</p>	<p>Sugerujemy usunięcie art 7 pkt 1 lub, w przypadku pozostawienia: Sugerujemy wprowadzenie dodatkowego wsparcia w zakresie tworzenia programów reintegracyjnych w postaci dofinansowania dla przedsiębiorstw, które będą musiały sporządzać plany reintegracyjne.</p> <p>Wsparcie takie mogłoby być wykorzystywane przez PS na zatrudnienie pracownika, który będzie miał pieczę nad tworzeniem i realizacją planów reintegracyjnych i/lub bezpośrednio na działania, które zostały wskazane w planie reintegracyjnym (jak wsparcie psychologiczne, prawne, szkoleniowe czy inne)</p> <p>Sugerujemy również, aby art. 7 nabrał następującego brzmienia: <i>1. Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, zatrudniające powyżej 20 osób, w trybie określonym przez statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze, tworzy program reintegracyjny, który określa w szczególności (...)</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dotyczących programu reintegracyjnego.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>sfinansować działania reintegracyjne o charakterze społecznym i zawodowym. Mając jednak na uwadze charakterystykę takich przedsiębiorstw podkreślić należy fakt, że zatrudnieni z jakiegoś powodu są oddaleni od otwartego rynku pracy, a ich niedostosowanie przekłada się na mniejszą wydajność w pracy, co w skutkach prowadzi do wypracowywania mniejszych zysków.</p> <p>Przedsiębiorstwa zatrudniające do 20 osób charakteryzują się również tym, że nie ma w nich wydzielonych osób zajmujących się zarządzaniem kadrami a zarząd pracuje na równi z pozostałymi pracownikami.</p> <p>Wprowadzając obowiązek sporządzania planów reintegracyjnych dla przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 10 osób pojawia się duże prawdopodobieństwo zwalniania pracowników aby być poniżej ustalonego limitu, co mija się z założeniami przedsiębiorstwa społecznego.</p>		
91.	Komitet Akredytacyjny	Art. 7 ust.1	<p>Rozważenie kwestii czy PS będzie odpowiedzialne za reintegrację społeczną i zawodową osoby z katalogu, przedsiębiorca społeczny nie powinien być terapeutą, sam fakt zatrudnienia powinien wpływać na rehabilitację danej osoby. PS nie jest zakładem aktywności zawodowej czy warsztatami terapii zajęciowej.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Jednym z zasadniczych celów funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego jest reintegracja pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Analogiczny mechanizm funkcjonuje w spółdzielniach socjalnych. Przedsiębiorstwa społeczne będą mogły skorzystać ze wsparcia świadczonego w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej.</p>
92.	SZOWES	Art. 7 ust.1	<p>Sformułowanie „, inny dokument o tym charakterze” jest zbyt ogólne i wymaga uściślenia w tym artykule i pozostałych, gdzie występuje.</p>	<p>Zmiana na: inny dokument, w oparciu o który działa przedsiębiorstwo społeczne</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dotyczących programu reintegracyjnego.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

93.	OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 7 ust. 1 pkt. 4	Czy kompetencje kluczowe mają zostać przepisane z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006)		Uwaga nieuwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dotyczących programu reintegracyjnego
94.	OWES Dobra Robota	Art. 7 ust. 2	Zbędny dodatkowy obowiązek. Wykazywanie kluczowych kompetencji może nastąpić w inny sposób. Wprowadzenie odesłania do aktu o charakterze niewiążącym (art. 288 akapit 5 TFUE) jest wątpliwe w świetle konstytucyjnej hierarchii źródeł prawa (zwl. art. 91 Konstytucji RP), nadto spowoduje m.in. konieczność każdorazowej nowelizacji ustawy w razie zmian.	Usunięcie przepisu.	Uwaga uwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dotyczących programu reintegracyjnego
95.	OWES KLUCZ, Świętokrzyski OWES	Art. 7 i 8	Mamy ogólną uwagę do stosowanego nazewnictwa, które może stygmatyzować i sprawiać wrażenie, że ktoś wymaga reintegracji, więc jest gorszy.	Proponujemy, aby nazywać te indywidualne plany jako „indywidualny plan rozwoju pracownika”.	Uwaga nieuwzględniona Reintegracja zawodowa i społeczna jest jedną z kluczowych funkcji PS, utrzymanie przyjętej terminologii jest niezbędne ze względu na konieczność zachowania spójności i zrozumienia przepisów, dodatkowo pojęcia te zostały w projekcie ustawy zdefiniowane i nie posiadają znaczenia stygmatyzującego.
96.	Związek Lustracyjny Spółdzielni, OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, Spółdzielnia Socjalna Horyzonty, Stowarzyszenie Wsparcie	Art. 8	Programy reintegracyjne wymagają nakładów finansowych – winny się znaleźć wyodrębnione środki lub włączenie PZS w realizację tych programów. Wprowadzenie fakultatywności planu reintegracyjnego, ale jednocześnie wprowadzenie dodatkowych korzyści dla tych, którzy plan realizują		Uwaga uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS. Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>Spoleczne „Ja-Ty-My”, Stowarzyszenie Adelfi, Fundacja Barka</p>				<p>umożliwiający sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.</p>
<p>97.</p>	<p>Witold Ekielski</p>	<p>Art. 8 ust. 1</p>	<p>Doświadczenia z podmiotów reintegracyjnych pokazują, że osoby po zakręcie życiowym wymagają pomocy w pięciu obszarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywania wiedzy, umiejętności, doświadczenia zawodowego i na tym się powinna koncentrować reintegracja zawodowa. 2. Społecznym w którym chodzi o odbudowanie więzi rodzinnych i nabycie umiejętności niezbędnych do pełnienia ról społecznych i tym się zajmuje reintegracja społeczna 3. Zdrowotnym, w którym chodzi o podreperowanie zdrowia np. u osób wychodzących z nałogów, bezdomności itp. lub w przypadku osób niepełnosprawnych rehabilitację zdrowotną – to pierwszy z obszarów readaptacji 4. Socjalno-bytowym, w którym chodzi o to by osoba, której pomagamy miała zapewniony dach nad głową, jedzenie i picie 5. Psychologicznym, w którym chodzi o pomoc umożliwiającą przepracowanie zaburzeń osobowości i poprawę samooceny 	<p>Przedsiębiorstwo społeczne, w stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, realizuje przez okres od 6 do 36 m-cy, opracowany przy aktywnym jej uczestnictwie, indywidualny plan reintegracyjny, mający na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego w ramach działań realizowanych jako reintegracja zawodowa. 2. Odbudowanie więzi rodzinnych i nabycie umiejętności niezbędnych do pełnienia ról społecznych w ramach działań realizowanych jako reintegracja społeczna. 3. Poprawę stanu zdrowia lub w przypadku osób niepełnosprawnych rehabilitację zdrowotną. 4. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. 5. Wsparcie psychologiczne prowadzące do poprawy samooceny lub zniwelowania wpływu zaburzeń osobowości na codzienne życie tej osoby. 	<p>Uwaga nieuwzględniona Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ujęty w ustawie jest szeroki. Ponadto indywidualna sytuacja osób reintegrowanych w PS może być bardzo różnorodna. Z tego względu uzasadnione jest pozostawienie zapisów dot. planu reintegracyjnego na odpowiednim poziomie ogólności, tak aby możliwe było dopasowanie działań realizowanych w PS do konkretnych potrzeb pracownika. Jednocześnie reintegrację w PS należy rozpatrywać również w kontekście działań innych podmiotów i instytucji, które mogą udzielać wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Zakres wsparcia w PS powinien też uwzględniać skalę działania i możliwości organizacyjne i finansowe tych podmiotów.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>Obecne brzmienie opiera się na 15 letnich definicjach reintegracji zawodowej i społecznej, które nie dość dobrze ukazują te pięć sfer choć oczywiście nie zakazują ich prowadzenia. Wyszczególnienie tych pięć sfer zmusi każdego do refleksji nad tymi pięcioma sprawami.</p>		
98.	<p>OFOP, FUNDACJA TRZECIORG</p>	<p>Art. 8</p>	<p>Jak rozumiany jest plan reintegracyjny? Czy ma on mieć jakiś konkretny kształt? Kto ma go tworzyć, kto wprowadzać, jak ma być monitorowany?</p> <p>Uszczegółowienie wprowadzone jest dla podmiotów zatrudniających powyżej 10 osób, natomiast w przypadku pozostałych podmiotów brak konkretnego odniesienia do kształtu programu.</p>		<p>Wyjaśnienie Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS.</p> <p>Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych. Za realizację planu odpowiadać będzie PS.</p>
99.	<p>Witold Ekielski</p>	<p>Art. 8 ust. 2</p>	<p>Artykuł ten mówi, że readaptacją mogą być objęci wyłącznie osoby wychodzące z zakładów karnych i osoby opuszczające zakłady poprawcze. Problemy z zabezpieczeniem potrzeb socjalno-bytowych mogą mieć samotne matki a</p>	<p>skreślić</p>	<p>Wyjaśnienie Readaptacja nie będzie zdefiniowana w ustawie.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			problemy zdrowotne mogą mieć osoby po nałogach i wychodzące z bezdomności		
100.	Witold Ekielski	Art. 8 ust. 2	Artykuł ten mówi, że readaptacją mogą być objęci wyłącznie osoby wychodzące z zakładów karnych i osoby opuszczające zakłady poprawcze. Problemy z zabezpieczeniem potrzeb socjalno-bytowych mogą mieć samotne matki a problemy zdrowotne mogą mieć osoby po nałogach i wychodzące z bezdomności	skreślić	Wyjaśnienie Readaptacja nie będzie zdefiniowana w ustawie.
101.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	po Art. 8	Określenie sposobu wspierania działań reintegracyjnych ze środków Funduszu Pracy. Ponadto określenie roli podmiotów realizujących usługi wsparcia we wspieraniu PS w realizacji działań reintegracyjnych, jak również staży zawodowych uczestników WTZ, CIS i KIS.	po Art. 8 dodaje się nowy art. 8a: Art. 8a. 1. Realizacja indywidualnego programu reintegracyjnego finansowana jest ze środków funduszu reintegracyjnego przedsiębiorstwa społecznego, z tym, że część kosztów w zakresie reintegracji zawodowej, wspierana jest ze środków Funduszu Pracy, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przez samorząd województwa. Działania te mogą zostać wsparte ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. 2. Planowanie i realizacja programu reintegracyjnego, pomoc przedsiębiorstwu w przygotowaniu indywidualnego planu reintegracyjnego jest wspierane przez doradcę ds. reintegracji finansowanego przez podmioty realizujące wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 63. 3. Na podstawie odrębnych przepisów w przedsiębiorstwie społecznym mogą być realizowane praktyki zawodowe dla uczestników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej. W	Uwaga częściowo uwzględniona Reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>przypadku zatrudnienia uczestnika praktyk zawodowych na nas nieokreślony, przedsiębiorstwo społeczne otrzymuje premię ze środków Funduszu Pracy w wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia.</p> <p>4. Samorząd województwa na podstawie umowy z przedsiębiorstwem społecznym refunduje 90% kosztów usług reintegracji zawodowej do wysokości przeciętnego wynagrodzenia na osobę uprawnioną rocznie, zaś w przypadku osób, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. d, e, i, k do wysokości 200% przeciętnego wynagrodzenia.</p>	
102.	<p>OWES Dobra Robota</p> <p>Ogólnopolska Rada Sieci OWES</p>	Art. 8 i 9	<p>- Nieuzasadnione ograniczenie do 3 lat w odniesieniu do indywidualnych potrzeb osób wspieranych, które mogą wystąpić w tym okresie.</p> <p>- Konieczność opracowania „indywidualnego planu rozwoju” w odniesieniu do osób, które zostały włączone i nie są w wyniku reintegracji osobami podlegającymi IPR-owi, natomiast z powodzeniem mogą tworzyć PES, PS i włączać się w jego pracę.</p> <p>Należy dodać jednostki redakcyjne z przepisami upoważniającymi ministra do wydania rozporządzenia, w którym zostaną określone elementy IPR oraz programu reintegracji.</p> <p>- okres 36 miesięcy realizacji planu reintegracyjnego nie uwzględnia potrzeb osób znacznie wykluczonych.</p>	<p>Np. „Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wydaje rozporządzenie, w którym określa wzór/warunki indywidualnego planu reintegracji, indywidualnego planu rozwoju oraz programu reintegracji, kierując się wymaganiami, o których mowa w art. 7 ust. 1 (...), mając na względzie zapewnienie indywidualnych potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Rezygnuje się z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany przez okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument wsparcia, lub okres wymaganego zatrudnienia danej osoby. Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.</p>
103.	<p>OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych,</p>	Art. 9	<p>Proponujemy przeformułowanie zapisów dotyczących oceny planu reintegracyjnego, umożliwiając zwiększenie i spójność współpracy pomiędzy wojewodą a samorządem</p>	<p>W art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie: 2. Kontynuację realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego akceptuje wojewoda w trybie, o którym mowa w art. 122a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. –</p>	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	<p>Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin, Mazowiecki OWES Leszno, Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”</p>		<p>województwa. Niezrozumiała jest intencja milczącej zgody na kontynuację indywidualnego planu reintegracyjnego.</p>	<p>Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), na podstawie wniosku regionalnego ośrodka polityki społecznej, który bierze pod uwagę w szczególności: 1) przedstawioną przez przedsiębiorstwo społeczne informację na temat rodzaju działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej zrealizowanych wobec osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym wraz z oceną wpływu tych działań na realizację indywidualnego planu reintegracyjnego; 2) opinię podmiotu świadczącego usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 52 ust. 3;</p>	
104.	<p>Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”</p>		<p>Niepokojącym wydają się rozwiązania dotyczące sposobów powoływania, działania oraz kontroli PS-ów. Wskazują one na możliwe „upaństwowienie” systemu ekonomii społecznej.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Decyzja o podjęciu działania w formule PS należyć będzie do osób tworzących i działających w podmiotach ekonomii społecznej. Przyznanie statusu PS w oparciu o decyzje wojewody jest rozwiązaniem analogicznym do funkcjonującego w przypadku ZPCh, ZAZ, CIS i KIS. Jednocześnie przyznawanie określonego statusu nie ogranicza możliwości zrzeszania się czy decydowania o kierunku działalności podobnie jak ma to miejsce np. w przypadku OPP.</p>
105.	<p>OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych, OWES Dobra Robota</p>	<p>Art. 11</p>	<p>Nastąpi nałożenie się obowiązków dot. organów i form konsultacyjno-doradczych (art. 7a ustawy o spółdzielniach socjalnych). Zapis eliminując kolizję przepisów ustawy o ekonomii społecznej i ustawy o spółdzielniach socjalnych.</p>	<p>art. 11 dodaje się ust. 7: Przepisy ust. 1 – 6 nie naruszają przepisów o konsultacjach z pracownikami w ustawie z dnia z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Rozwiązania w zakresie konsultowania działań z pracownikami w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych zostaną ujednoczone.</p>
106.	<p>Stowarzyszenie WAMA COOP</p>		<p>Art.11 PSposiada organ konsultacyjno-doradczy</p>	<p>Ustawa o spółdzielniach socjalnych określa, kto sprawuje funkcje kontrolne i</p>	<p>jw.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Olsztyn			doradcze – każdy członek ma jeden głos, w przypadku braku Rady Nadzorczej (do 15 członków) – nadzorem zajmuje się Walne Zebranie, art. 7a nakłada obowiązek organizowania spotkań konsultacyjnych. W jakim składzie powołać organ konsultacyjno-doradczy w spółdzielni 5 osobowej.	
107.	FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 11	Utworzenie organu konsultacyjno-doradczego to dobry krok w kierunku upowszechniania zarządzania demokratycznego, jednak istnieje ryzyko, że narzucenie takiego obowiązku przez ustawę sprawi, że będzie on realizowany tylko na papierze. Sugestia wprowadzenia do zapisów również obowiązku członkostwa w tym organie przedstawiciela zarządu.		Uwaga nieuwzględniona Kompetencje organu konsultacyjno-doradczego wzorowane były na rozwiązaniach funkcjonujących w spółdzielniach socjalnych.
108.	OWES Dobra Robota		Powołane "zastrzeżenie" nie wyjaśnia modyfikacji normy zawartej w tym przepisie, np. czy oznacza to, że po przekroczeniu liczby 50 pracowników, PS tworzy radę pracowników składającą się z osób wyłonionych w trybie cyt. ustawy? (rada pracowników nie jest organem podmiotu, w którym powstała, lecz raczej „organem samorządu zawodowego”), nadto nieformalne grupy czy zespoły konsultacyjno-doradcze, rady, komitety mogą powstawać np. przy zarządzie, przy radzie nadzorczej, przy zgromadzeniu wspólników, czego przepisy nie zabraniają).	Usunąć zastrzeżenie.	Uwaga nieuwzględniona Przepisy ustawy nie naruszają zasad współpracy pracodawcy z pracownikami, określonych w odrębnych przepisach.
109.	Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek	Art. 11 ust. 4	Narzucanie kadencyjności organów w skład, których mają wchodzić pracownicy jest sprzeczne w wolnością podmiotu do autonomicznego kształtowania struktury zatrudnienia. Wprowadzanie zasad demokratycznego i partycypacyjnego		Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie przesądza ani kwestii długości kadencji ani możliwości bycia członkiem organu więcej niż jedną kadencją. Kwestie te będą przedmiotem decyzji PES.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”		zarządzania przedsiębiorstwem społecznym powinno odbywać się w oparciu o regulaminy wewnętrzne uchwalane przez władze podmiotów, a nie regulowane ustawowo, generując dodatkowe koszty		
110.	OWES Dobra Robota	Art. 11 ust. 4	Warto rozważyć, czy nie wymagają nowelizacji ustawy regulujące ustrój poszczególnych form osób prawnych, poprzez wprowadzenie dodatkowego organu, który powstanie w strukturze tych osób na mocy statutu (zgodnie z jedną interpretacją teorii organów, w myśl której k.s.h. przewiduje dla spółek kapitałowych zamknięty katalog organów).		Uwaga częściowo uwzględniona W spółkach non-profit funkcję organu konsultacyjnego pełnić będzie rada nadzorcza.
111.	OFOP, FUNDACJA TRZECLORG	Art. 11 ust. 5	Spółka, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w celu uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, tworzy organ, o którym mowa w ust. 1. Czy inne nie muszą tworzyć tego organu?		Wyjaśnienie Ten obowiązek dotyczyć będzie wszystkich PS, w których nie ma organu o podobnych lub większych kompetencjach, w którym reprezentowani są pracownicy. W spółkach rolę tego organu pełnić będzie rada nadzorcza.
112.	Waldemar Żbik	Art. 11 ust. 6	Zasadnym wydaje się rezygnacja z obowiązku powołania organu konsultacyjnego w przypadku, w którym co najmniej połowa pracowników PS jest jednocześnie członkiem / współnikiem PS. W takim przypadku biorą udział w podejmowaniu decyzji właśnie przez uczestnictwo w obradach organu stanowiącego PS (walne zebranie w stowarzyszeniu, walne zgromadzenie w spółdzielni socjalnej, zgromadzenie współników w spółce z o.o.). Przy aktualnych zapisach, jeśli PS zatrudnia 4	Przedsiębiorstwo społeczne nie powołuje organu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli większość osób zatrudnionych w tym przedsiębiorstwie wchodzi w skład organu posiadającego co najmniej kompetencje, o których mowa w ust. 3, w szczególności walnego zgromadzenia. Organu, o którym mowa w ust. 1 nie powołuje się również w przypadku spółdzielni socjalnej zobowiązanej do organizowania konsultacji z pracownikami zgodnie z art. 7a ustawy o spółdzielniach socjalnych.	Uwaga uwzględniona Organ konsultacyjny nie będzie powoływany w podmiotach, w których istnieje już organ o podobnych lub szerszych kompetencjach. Ponadto rozwiązania w zakresie konsultowania działań z pracownikami w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych zostaną ujednolicone.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>pracowników, z czego 3 będą stanowili członkowie, PS będzie musiał powołać organ konsultacyjny. Wydaje się to przerostem formy nad treścią.</p> <p>Poza tym proponuję, by obowiązku powołania rady konsultacyjnej nie było również w przypadku spółdzielni socjalnej, w której obowiązkowe są konsultacje z pracownikami (w myśl art. 7a ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych). Przy aktualnych zapisach może dojść do dublowania obowiązków o podobnym charakterze – tzn. niektóre spółdzielnie socjalne będące PS będą musiały powołać organ konsultacyjny (w myśl projektu ustawy) oraz organizować konsultacje z pracownikami (w myśl ustawy o spółdzielniach socjalnych). Alternatywnie można wyłączyć obowiązek konsultacji w przypadku powołania organu konsultacyjnego.</p>		
113.	OWES Dobra Robota	Art. 11 ust. 6	<p>Postuluje się doprecyzowanie pojęć w ostatnim zdaniu bądź przez określenie wspólnej, jednolitej kompetencji albo cechy (np. „organu będącego najwyższą władzą”) albo w sposób jak w uwagach.</p>	<p>„(...) w spółce - "zgromadzenie wspólników", "walne zgromadzenie akcjonariuszy" w spółdzielni - "walne zgromadzenie członków" w stowarzyszeniu - "walne zebranie członków" w fundacji - "zarząd" w innych podmiotach - "wspólników" (...)"</p>	Wyjaśnienie Przepis regulujący kwestie organu konsultacyjnego został zmieniony.
114.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Art. 11 ust. 6	<p>Regulacja ma na celu włączenie w zarządzanie przedsiębiorstwem społecznym (PS) osób w nim zatrudnionych. Wyłączenie z obowiązku powołania organu konsultacyjno-doradczego PS np. stowarzyszeń o ile członkowie takiego stowarzyszenia są zatrudnieni w organizacji jest</p>	<p>Proponuję usunięcie tego punktu.</p>	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			nieprecyzyjne. Czy w takim wypadku wystarczy, że organizacja wśród wielu osób zatrudnionych ma jedną, która jednocześnie jest jej członkiem bądź członkinią?		
115.	SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECLORG	Art. 12	Niespójnie z innymi częściami ustawy pojawia się pojęcie przedsiębiorcy i pracownika. Pojęcia nie zostały zdefiniowane w słowniku i nie pojawiały się wcześniej.		Uwaga uwzględniona
116.	OWES Dobra Robota, Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Art. 12	Nieuzasadnione rozszerzenie ograniczeń w odniesieniu do powiązań, w stosunku do statusu OPP, które to ograniczenia powinny być ew. zawężone do wydatkowania środków publicznych (co powinno również obowiązywać jednostki sektora finansów publicznych).	Usunięcie przepisu lub zastosowanie odesłania do udpp.	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązania te służą zabezpieczeniu trwałości przedsiębiorstwa oraz zachowaniu odpowiedniej przejrzystości finansowej.
117.	OWES Leszno	Art. 12	Mając na uwadze ideę tworzenia przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności o charakterze reintegracyjnym niezrozumiałą jest zapis stanowiący zakaz udzielania pożyczek pracownikom przedsiębiorstwa. Wsparcie pracowników w problemach życiowych jest wpisane w koncepcję funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego. Pozostawienie zapisu w taki sposób uniemożliwia wsparcia pracowników w formie finansowej w przypadku wystąpienia sytuacji losowej.	Rekomendujemy usunięcie z artykułu 12 pkt 1 zapisu ograniczającego możliwość udzielania pożyczki pracownikom.	jw.
118.	RARR S.A	Art. 12	Nie zrozumiałym jest brak możliwości tworzenia funduszu pożyczkowego dla pracowników. Jeśli Zarząd PS ma zadbać o odpowiedni rozwój swoich pracowników i prowadzić działania wspierające to dlaczego nie może pomagać im finansowo? Wiadomym jest, że wykluczenie społeczne może wiązać się z	Proponuje się usunięcie zapisów z ustawy.	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			różnymi sytuacjami, które wymagają wsparcia finansowego.		
119.	OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 12 pkt 2	Zapis niespójny z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. - Art. 20 ust. 1 pkt. 6), a) Ustawa o ekonomii społecznej pozwala na wyłączenie z uwagi na prowadzoną działalność pożytku publicznego a UODPPioW nie dopuszcza takiej możliwości.		Uwaga nieuwzględniona Rozwiązanie takie wynika z potrzeby zabezpieczenia możliwości realizacji różnych form reintegracji, które mogą oznaczać np. przekazanie odzieży lub innych rzeczy pracownikowi zagrożonemu wykluczeniem społecznym, o ile odbywa się to w ramach działalności pożytku publicznego.
120.	Witold Ekielski	Art. 13	Ten zapis jest ok jako uniwersalny dla obu typów PS, jednak w tym brzmieniu pojawia się ryzyko, że przedsiębiorstwa społeczne korzystając będą z dotacji OWES na stworzenie stanowisk pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem, będą później zysk traktować jako źródło finansowania działalności społecznej niezwiązanej z pomocą osobom zagrożonym, które zatrudnia w PS.	Proponuję po ust. 1 w prowadzić ust 2 a dotychczasowemu ustępowi 2 nadać kolejny numer czyli 3. Proponuję wprowadzić ust. 2 w brzmieniu: Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 zysk może przeznaczać wyłącznie na reintegrację społeczną i zawodową, rozwój przedsiębiorstwa lub sfinansowanie straty z lat poprzednich przedsiębiorstwa społecznego.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na korzystanie przez przedsiębiorstwo społeczne z uprawnień publicznoprawnych, w tym ze środków publicznych, ustawa musi ze statusem tym wiązać rozsądne gospodarowanie mieniem i dochodem, jak również przeciwdziałać wykorzystywaniu publicznego charakteru statusu do celów prywatnych. Polski model ekonomii społecznej opiera się na prymacie misji społecznej, na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jednocześnie takie ograniczenie możliwości gospodarowania zyskiem mogłoby negatywnie wpłynąć na możliwości rozwojowe PS.
121.	OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 13	Pytanie czy punkt właściwie zdefiniowany w kontekście katalogu PES i tego, że mogą one prowadzić inne formy działalności, niż działalność gospodarcza, które mogą pozwalać na powstawanie zysku lub nadwyżki bilansowej. Punkt w obecnym kształcie odnosi się tylko do działalności gospodarczej.		Wyjaśnienie Projekt zakłada, że przedsiębiorstwo społeczne nie może przeznaczyć zysku (w przypadku spółek kapitałowych, stowarzyszeń, fundacji) lub nadwyżki bilansowej (w przypadku spółdzielni) do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osób w nim zatrudnionych. Ustawa reguluje także sytuacje, w których status przedsiębiorstwa społecznego uzyska spółdzielnia pracy, spółdzielnia inwalidów

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					<p>lub spółdzielnia niewidomych. Podmioty te zwolnione są z obowiązku wynikającego z art. 189 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648), tj. przekazania części wypracowanej nadwyżki dla spółdzielców.</p> <p>Wprowadzone rozwiązanie w zakresie gospodarowania zyskiem służy wzmocnieniu kondycji całego podmiotu (środki mogą być przeznaczone na rozwój prowadzonej działalności ekonomicznej), ale także dają możliwość na zabezpieczenie potrzeb pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jednocześnie rozwiązanie takie jest także jednoznacznym sygnałem wskazującym, że maksymalizacja zysków indywidualnych nie jest celem funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, a podstawowe znaczenie ma tu wywieranie pozytywnego oddziaływania na pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, społeczność lokalną lub inwestowanie w rozwój podmiotu.</p>
122.	<p>Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn,</p> <p>OWES KLUCZ</p>	Art. 13	<p>Art. 13 PS nie przeznaczają zysku lub nadwyżki bilansowej ...do podziału między swoich członków... zapis jest niemotywacyjny i niezgodny z zapisami ustawy o spółdzielniach socjalnych</p>	<p>W przypadku Spółdzielni Socjalnej zapis Art. 13 jest niezgodny z zapisem, art. 10 Podział i przeznaczenie nadwyżki bilansowej, art. 11 tworzenie przez spółdzielnie innych funduszy własnych – ustawy o spółdzielniach socjalnych z 27.04.2006 r z póź.zm.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Spółdzielnia socjalna podejmując decyzję o ubieganiu się o status PS, musi spełnić warunki określone w projekcie ustawy. Biorąc pod uwagę uprawnienia publicznoprawne związane z tym statusem, projektodawca wprowadził ograniczenie w postaci zakazu przeznaczania nadwyżki bilansowej do podziału między swoich członków i pracowników.</p> <p>Wprowadzone rozwiązanie, jak wskazano wyżej, służy nie tylko wzmocnieniu kondycji całego podmiotu, ale także daje możliwość zabezpieczenia potrzeb pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wprowadzone w ustawie</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					ograniczenie dotyczące podziału zysku pokrywa się, co do zakresu z mechanizmem funkcjonującym na gruncie ustawy o spółdzielniach socjalnych, a w szczególności w art. 10 ust. 2, na podstawie którego podział nadwyżki między spółdzielców jest niedopuszczalny.
123.	OWES Dobra Robota	Art. 13	Określona część zysku, w zakresie nie pochodzącym ze środków publicznych, powinna móc być wypłacana osobom tworzącym i podejmującym pracę w PS. Co więcej, taka wypłata dywidendy powinna być zwolniona z podatku. Pojęcie „udziałowca”, które nie występuje w systemie prawa (potoczne).	Usunięcie całego przepisu art. 13, względnie określenie części zysków przeznaczanych zgodnie z ustawą na określone cele, w tym na wypłaty (do dalszej dyskusji). Zastąpić „udziałowiec” terminem „wspólnik”.	Uwaga nieuwzględniona Wprowadzone rozwiązanie w zakresie gospodarowania zyskiem służyć wzmocnieniu kondycji całego podmiotu (środki mogą być przeznaczone na rozwój prowadzonej działalności ekonomicznej), ale także dają możliwość na zabezpieczenie potrzeb pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jednocześnie rozwiązanie takie jest także jednoznacznym sygnałem wskazującym, że maksymalizacja zysków indywidualnych nie jest celem funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, a podstawowe znaczenie ma tu wywieranie pozytywnego oddziaływania na pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, społeczność lokalną lub inwestowanie w rozwój podmiotu.
124.	Stowarzyszenie Kujawsko- Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK, Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin, OWES Dobra Robota, OWES Leszno,	Art. 14	By nie mnożyć obowiązków sprawozdawczych proponujemy by do wojewody PS składały to samo sprawozdanie, które przygotowują w ramach obecnych obowiązków sprawozdawczych. Artykuł nakłada na PS dodatkowe obowiązki sprawozdawcze. Proponuję aby elementy sprawozdania, nie występujące w sprawozdaniach OPP zostały włączone do ich zakresu, dla podmiotów, które mają status PS.	Postulujemy przeformułowanie całego artykułu 14, a w szczególności usunięcie punktu 6. <i>Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz format i strukturę danych, uwzględniając potrzebę zgromadzenia informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego.</i>	Uwaga nieuwzględniona Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach. Jednak ze względu na zakres zbieranych danych i ograniczone możliwości wprowadzania zmian do istniejących formularzy i systemów do ich obsługi, nie jest możliwe wykorzystanie istniejących już sprawozdań.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Stowarzyszenie Adelfi		<p>Sprawozdanie osobne powinno być obowiązkowe tylko dla PS, które nie posiadają statusu OPP.</p> <p>Procedury dotyczące sprawozdawczości wymagają uproszczenia.</p> <p>W świetle liczby istniejących obowiązków sprawozdawczych z pewnością istnieje sposób na zautomatyzowanie wzajemnego przekazywania sobie danych między organami ze sprawozdań już powstających.</p>	<p>Proponujemy wykorzystywanie już istniejących wzorów sprawozdań merytorycznych i finansowych, jakie obowiązują PS.</p> <p>Proponujemy ujednoczenie z obowiązującym już sprawozdaniem i stworzenie jednej kompleksowej sprawozdawczości (np. dodanie dodatkowego punktu do sprawozdania finansowego w informacji dodatkowej).</p>	
125.	OFOP	Art. 14	<p>Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez przedsiębiorstwo społeczne do wojewody w postaci elektronicznej. Brak informacji na temat np. jawności i dostępności dla osób trzecich sprawozdań złożonych przez PS.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Sprawozdania przekazywane przez PS będą zawierały informacje, na podstawie których możliwe byłoby zidentyfikowanie tożsamości osób w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, zatrudnionych w PS. Ewentualne udostępnianie jednostkowych sprawozdań rodziłoby ryzyko naruszenia praw i wolności tych osób. Dlatego, mając na uwadze ochronę tożsamości pracowników PS zatrudnionych ze względu na przynależność do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, publikowana będzie tylko ogólnodostępna informacja o funkcjonowaniu przedsiębiorstw społecznych zawierająca dane zagregowane. Za wspomnianą publikację odpowiedzialne będzie MRiPS.</p>
126.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 14	<p>Uproszczenie zasad sprawozdawczości dla przedsiębiorstw społecznych, tak aby nie tworzyć dodatkowych niepotrzebnych dokumentów.</p>	<p>Art. 14. 1. Przedsiębiorstwo społeczne przedkłada wojewodzie bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową, o której mowa w ustawie o rachunkowości, w której zawiera szczegółowe informacje o:</p> <p>a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych;</p> <p>b) zatrudnieniu, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>mowa w art. 6 ust. 2, i realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego; c) zrealizowanych usług społecznych. 2. Dokumenty finansowe, o których mowa w ust. 1 przekazuje się wojewodzie w terminach przewidzianych w ustawie o rachunkowości.</p>	
127.	RARR S.A	Art. 14	<p>PS są zobowiązane do wykonywania sprawozdań finansowych, które są dostępne w KRS. Nie zrozumiałe jest wobec tego, aby te same dane były również przekazywane do Wojewody. Nie zrozumiałe jest, dlaczego PS mają sporządzać kolejne sprawozdanie tylko z działań reintegracyjnych. Nie wiadomo czy to sprawozdanie ma być (podobne jak sprawozdanie finansowe) przyjmowane przez odpowiedni organ np. Walne Zgromadzenie Członków? Ponadto nie jest zrozumiałe, dlaczego akurat to Wojewoda ma mieć w kompetencjach przyjmowanie i weryfikowanie składanych sprawozdań, do tej pory w systemie wsparcia przedsiębiorstw społecznych uczestniczyły OWESy, ROPSy, Wojewódzkie Urzędy Pracy, Urzędy Marszałkowskie. Czy rzeczywiście konieczne jest nadawanie takich kompetencji nowym organom?</p>	<p>Proponuje się usunięcie zapisów z ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Ze względu na konieczność monitorowania rozwoju sektora i wykonywanie koordynacyjnej roli przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia socjalnego, nie jest możliwe całkowite zrezygnowanie ze sprawozdawczości PS. Wojewoda jest odpowiednim organem do realizacji powyższego zadania. Po pierwsze, to wojewoda jest organem nadzoru nad PS. Ponadto, już na gruncie obowiązujących od dawna przepisów wojewoda decyduje o nadaniu lub odebraniu statusu ZAZ, ZPCH. Wykonuje także względem tych podmiotów uprawnienia nadzorcze i kontrolne.</p>
128.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 14	<p>Proponowany w projekcie ustawy zakres informacji przedstawianych w sprawozdaniu merytorycznym jest zbyt szeroki w stosunku do celu, w jakim ma być on przygotowywany i składany. Celem jest „potrzeba zgromadzenia informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego” zgodnie z art. 14 ust. 6 projektu ustawy. Nie</p>		<p>Uwaga częściowo uwzględniona Zakres sprawozdania został znacząco zredukowany, w tym o informacje, które można pozyskać z innych źródeł administracyjnych. Niedopełnienie, przez PS obowiązku sprawozdawczego, spowoduje odpowiednie działanie Wojewody, który wezwie ten podmiot do złożenia lub uzupełnienia sprawozdania. Niewywiązanie się z tego obowiązku może</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>wiadomo, w jakim celu PS ma w sprawozdaniu przedstawiać informacje o „korzystaniu z uprawnień” (to bardzo szerokie i niedoprecyzowane w ustawie określenie, zależnie od formy prawnej PS mogą to być różne uprawnienia) i przeprowadzonych kontrolach. Ponadto zakres proponowanych informacji pokrywa się częściowo m.in. ze sprawozdaniami merytorycznymi składanymi przez fundacje, podmioty o statusie OPP czy sprawozdaniami finansowymi. Ustawa nie przewiduje również żadnych sankcji za niezłożenie takiego sprawozdania jak również złożenie sprawozdania po terminie.</p>		<p>powodować podjęcie decyzji o utracie statusu PS.</p>
129.	FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 14 ust. 1	<p>Umożliwić (fundacjom) składanie tylko jednego typu sprawozdania merytorycznego (wzorem OPP).</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Zasady sprawozdawcze są jednolite dla wszystkich PS i nie zakładają różnicowania podmiotów pod tym względem.</p>
130.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Art. 14 pkt 2	<p>Sporządzone przez PS sprawozdania powinny być, wzorem OPP, publikowane na stronach PS</p>	<p>Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie oraz publikuje je na swojej stronie internetowej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że jednostkowe sprawozdania przekazywane przez PS będą zawierały informacje, na podstawie których możliwe byłoby zidentyfikowanie tożsamości osób w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, zatrudnionych w PS, nie jest możliwe ich upublicznianie, z uwagi na ryzyko naruszenia praw i wolności tych osób. Dlatego, mając na uwadze ochronę tożsamości pracowników PS zatrudnionych ze względu na przynależność do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, publikowana będzie tylko ogólnodostępna informacja o funkcjonowaniu przedsiębiorstw społecznych zawierająca dane zagregowane. Za wspomnianą publikację odpowiedzialne będzie MRiPS.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

131.	Waldemar Żbik	Art. 14 ust. 4	Większość PS o celu reintegracyjnym to podmioty, które prowadzą księgi rachunkowe oraz sporządzają sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności. Zakres informacji przekazywanych do wojewody częściowo pokrywa się z zawartością sprawozdania merytorycznego, które ma charakter jawny. Wpisywanie tych samych danych do kolejnego sprawozdania wydaje się niepotrzebnym nakładaniem obowiązków na PS. Postuluje się zwolnienie PS sporządzającego sprawozdanie z działalności w myśl ustawy o rachunkowości ze sporządzania sprawozdania do wojewody przy jednoczesnym ujęciu w sprawozdaniu z działalności informacji, o których mowa w art. 14 ust. 4 pkt 3.	Dodanie ust. 4a Obowiązek sporządzenia sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy podmiotów, które sporządzają sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą rachunkowości, przy czym podmioty te w sprawozdaniu z działalności ujmuje informacje o których mowa w art. 4 ust. 3.	Uwaga częściowo uwzględniona Zakres sprawozdanie został uproszczony.
132.	OWES Dobra Robota	Art. 14 ust. 4 pkt 1	Nie wyjaśniono, o jakie dane chodzi. Kapitał zakładowy, sąd rejestrowy? Skład zarządu? Czy tylko nazwa, firma i numer?	OWES Dobra Robota	Uwaga częściowo uwzględniona jw. Ponadto dokładny zakres zbieranych danych zostanie określony i wyjaśniony we wzorze formularza.
133.	Stowarzyszenie ESWIP, SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECLORG,	art. 14 ust. 4 pkt 2	Proponujemy rezygnację z określenia” wraz z podaniem kodów PKD	„2) opis prowadzonej działalności gospodarczej lub działalności odpłatnej pożytku publicznego wraz z podaniem kodów PKD; ” Sprawozdanie merytoryczne wymaga przypisania kodów PKD dla działalności odpłatnej a nie każdy podmiot musi określa ten przedmiot wg klasyfikacji PKD. Jednocześnie praktyka sądów rejestrowych wskazuje na wymóg definicji kodów PKD bezpośrednio w statucie, jeśli organizacja się nimi posługuje. Dodatkowo kody PKD nie są trafną klasyfikacją dla działalności społecznej i często nie oddają jej idei, celu.	Uwaga nieuwzględniona Kody PKD w znaczący sposób uproszczą sporządzanie zbiorczych sprawozdań oraz międzysektorowe porównywanie danych.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			Uzupełnienie zapisu	Nie uwzględniono podmiotów z innym rokiem obrotowym niż rok kalendarzowy.	Uwaga nieuwzględniona Sprawozdanie dotyczy będzie merytorycznej działalności PS. Kwestie finansowe zostały wyłączone z zakresu sprawozdania.
134.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 14 ust. 3	Niezgodność z art. 3 ust. 1. Brakuje odniesienia do innej działalności o charakterze odpłatnym.	Opis prowadzonej działalności gospodarczej, działalności odpłatnej pożytku publicznego lub innej działalności o charakterze odpłatnym – wraz z podaniem kodów PKD.	Uwaga uwzględniona
135.	FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 14 ust. 3	Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez przedsiębiorstwo społeczne do wojewody w postaci elektronicznej. Brak informacji na temat np. jawności i dostępności dla osób trzecich sprawozdań złożonych przez PS.		Uwaga nieuwzględniona Jednostkowe sprawozdania PS nie będą udostępniane (wyjaśnienia jw.) Dostępna będzie natomiast kompleksowa informacja o działalności PS, za której publikację odpowiedzialne będzie MRiPS.
136.	Kielecko-Ostrowiecki OWES	Art. 14 i Art. 16	Niezrozumiałym jest przyznanie wojewodom kompetencji związanych ze sprawozdawczością PS i weryfikacją statusu przedsiębiorstw społecznych.	Wypracowaliśmy w ostatnich latach system wsparcia ekonomii społecznej oparty na Ośrodkach Wsparcia Ekonomii Społecznej, który udziela wsparcia bezpośredniego PES i weryfikuje status PS oraz Regionalnych Ośrodkach Polityki Społecznej, które prowadzą listę PS i koordynują ekonomię społeczną w regionach. Z kolei Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej, jako niezależny podmiot przyznaje akredytację OWES w całej Polsce. W naszym przekonaniu system ten sprawdził się i powinien zostać powielony w następnej Perspektywie Finansowej. Zmiany kompetencyjne pomiędzy podmiotami łączą się z koniecznością budowania kompetentnych kadr, w szczególności u wojewodów, ponieważ Urzędy Wojewódzkie nie zajmowały się ekonomią społeczną (poza nielicznymi wyjątkami) i nie mają kadry, przygotowanej do pełnienia nowej roli.	Uwaga nieuwzględniona Wojewoda będzie organem rozstrzygającym o przyznaniu i utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego. Ponadto sprawować on będzie nadzór nad PS. Z tego względu uzasadnione jest uzupełnienie jego kompetencji i zadań o zapewnienie przez PS wywiązania się z obowiązków sprawozdawczych. Mechanizmy takie funkcjonują również np. w przypadku podmiotów zatrudnienia socjalnego.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				Proponujemy pozostawienie ścieżki przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w kompetencjach Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej.	
137.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 15 ust. 1	Projektodawca nie określa, na czym polega weryfikacja poprawności danych zawartych w sprawozdaniu merytorycznym. Jak będzie wyglądała i na czym będzie polegała weryfikacja poprawności danych przez właściwy organ.		Uwaga nieuwzględniona W związku z tym, że Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością PS w zakresie spełniania wymogów określonych ustawie, ma narzędzia umożliwiające mu dokonanie weryfikacji danych zawartych w rocznym sprawozdaniu, pod kątem ich poprawności i kompletności. Nie ma, zatem potrzeby definiowania czynności przeprowadzanych przez wojewodę.
138.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Art. 15 pkt 2	Poza przekazaniem sprawozdania powinno ono być publikowane		Uwaga nieuwzględniona Jednostkowe sprawozdania PS nie będą udostępniane (wyjaśnienia jw.)
139.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Dział II, Rozdział 2	W uzasadnieniu do projektu nie znajdujemy informacji, dlaczego to Wojewoda ma być organem rejestrowym oraz kontroli dla PS. Do tej pory sprawy ekonomii społecznej były przypisane do samorządów województwa i zajmowały się nimi ROPSY.		Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
140.	Stowarzyszenie ESWIP	Rozdział 2	Sposób nadawania statusu przedsiębiorstwa społecznego	<p>Proponujemy, aby status przedsiębiorstwa społecznego był nadawany jak status organizacji pożytku publicznego przed sąd, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozwoli to uniknąć rozbieżności w wymogach dotyczących zapisów w statucie. Obecnie Wojewoda może mieć swoje oczekiwania zgodnie z projektem przedmiotowej ustawy a sąd swoje zgodnie z przepisami prawa na etapie stwierdzania statutu a w szczególności, gdy podmiot ubiegającym się o status przedsiębiorstwa społecznego będzie podmiot wnioskujący lub posiadający status organizacji pożytku publicznego; - pozwoli to na dostęp do ewidencji poprzez wyciąg z KRS online z widocznym statusem – tak jak obecnie widzimy status OPP; i zmniejszy czas i pracochłonność potwierdzania statusu np. W procedurze zamówień publicznych; odciąży administrację rządową od prowadzenia ewidencji oraz potwierdzania statusu przedsiębiorstwa społecznego - pozwoli to na zachowanie procedury w postępowaniu w tym odwołań do niezależnych organów na drodze sądowej, bowiem obecnie są to organy administracji rządowej - pozwoli to na uruchomienie sprawozdawczości – analogicznie jak dla OPP - dla przedsiębiorstw społecznych tak, aby sporządzane sprawozdania były spójne i dla pomiotów posiadających statusy jednolite 	jw.
141.	Caritas Diecezji Kieleckiej	Art. 16	Wielu prawników zgłasza wątpliwość, że cechy Przedsiębiorstwa Społecznego		Wyjaśnienie

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			opisane w Art. 5-12 są mało czytelne i dla wielu redagujących decyzje administracyjne będzie to budziło liczne wątpliwości, podobnie na etapie odwołania od negatywnej decyzji Wojewody.		Cechy PS zostały sformułowane w oparciu o dotychczasowe działania realizowane w ramach PO WER i RPO na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Wojewodowie wspierani będą we wdrażaniu ustawy.
142.	OWES Leszno		Zastanawia konieczność włączenia wojewody w system nadzoru ekonomii społecznej. Do tej pory rolę koordynacją ES w regionach zajmował się Marszałek Województwa, najczęściej zlecając to zadanie Regionalnym Ośrodkom Pomocy Społecznej. W tym momencie przekazanie tak istotnego zadania wojewodzie wiąże się z rozczłonkowaniem odpowiedzialności za działania w obszarze ES i może powodować zakłócenie realizacji działań. Zadanie to powinno pozostać na poziomie OWES lub ROPS.	Proponujemy, aby uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego było zadaniem przypisanym do OWES lub ROPS. OWES stanowi organ doradczy, byłby odpowiedzialny za pierwszą kontrolę składanych wniosków - jest dużo łatwiej i szybciej wychwycić potencjalne błędy we wnioskach Obawa - nawet, jeśli uzyskanie statusu PS będzie odbywało się na ścieżce PS-województwa i tak w praktyce OWES będą pomagać przy kompletowaniu niezbędnej dokumentacji	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy o es, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu ZPCH czy ZAZ.
143.	Waldemar Żbik	Art. 16 ust. 1 i inne, w których jest mowa o wojewodzie	Przekazanie kompetencji dot. nadawania i zabierania statusu PS wojewodzie może spowodować znaczne opóźnienia tego procesu, co przełoży się na trudności działających PS. Od kilku lat w systemie wsparcia funkcjonują (najczęściej z powodzeniem) regionalne ośrodki polityki społecznej. Zaangażowanie nowej instytucji w cały proces wydaje się niepotrzebne i może rodzić dodatkowe ryzyka (np. chaos w pierwszym okresie).	Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji administracyjnej ośrodka polityki społecznej właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ekonomii społecznej.	jw.
144.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich	Art. 16	Na jaki czas obowiązuje status PS? Jeżeli ma być on bezterminowy, to należy to ująć w zapisach tego rozdziału. Zastanawia konieczność włączenia wojewody w system wspierania/nadzoru/... ES w regionie. Do tej pory rolę koordynacją ES w regionach zajmował się Marszałek	Art. 16. ust. 5 [dodany] Status przedsiębiorstwa społecznego przyznaje się bezterminowo Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich	Wyjaśnienie Status jest nadawany bezterminowo. Jego posiadanie uzależnione jest od spełniania ustawowych wymogów. Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy o es, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>Województwa, najczęściej zlecając to zadanie Regionalnym Ośrodkom Pomocy Społecznej. W tym momencie przekazanie tak istotnego zadania wojewodzie wiąże się z rozczłonkowaniem odpowiedzialności za działania w obszarze ES i może nie sprzyjać płynnej koordynacji działań. Zadanie to powinno pozostać na poziomie podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej lub w ROPS. Podobny rozdział ma miejsce w przypadku ZAZów i praktyka pokazuje, że istnieją wyzwania związane z koordynacją działań, gdy za ten sam obszar odpowiedzialne są 2 podmioty (wojewoda i marszałek województwa) i dochodzi do duplikacji kompetencji.</p>		<p>wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu ZPCH czy ZAZ.</p>
145.	<p>SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECLORG</p>	<p>Art. 16</p>	<p>Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji administracyjnej wojewody właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ekonomii społecznej.</p>	<p>Opcja 1 Doprecyzowanie terminu – maksymalnie 7 dni. Projekt nie przewiduje milczącego załatwienia sprawy, jeżeli chodzi o wnioski o nadanie statusu PS. Przewidziany jest tylko standardowy tryb wydania decyzji administracyjnej. Opcja 2 Należałoby się zastanowić nad zmianą procedury nadawania statusu PS. Regionalnym koordynatorem ekonomii społecznej są Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej, które dotychczas były podmiotem nadzorującym proces nadawania statusu przez OWES. Była to szybka ścieżka pozwalająca na elastyczność całego procesu, biorąc pod uwagę fakt, że często od momentu uzyskania statusu zależy termin wypłaty środków w ramach dotacji na tworzenie miejsc pracy.</p>	<p>jw.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

146.	OWES Dobra Robota	Art. 16	Wątpliwy tryb przejęcia uprawnień do nadzoru nad PS przez wojewodę – terenowy organ administracji rządowej (zob. uwagi).	Zastąpienie „wojewody” „marszałkiem województwa”. nin. uwaga ma zastosowanie wszędzie tam, gdzie występuje „wojewoda” (zob. też uwagi ogólne).	jw.
147.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty- My”	Art. 16 ust. 1	Nie ma uzasadnionej konieczności włączenia wojewody w system wspierania/nadzoru/... ES w regionie. Do tej pory rolę koordynacją ES w regionach pełnił Marszałek Województwa, zlecając to zadanie Regionalnym Ośrodkom Polityki Społecznej. Przekazanie tak istotnego zadania wojewodzie wiąże się z rozczłonkowaniem odpowiedzialności za działania w obszarze ES i może nie sprzyjać płynnej koordynacji działań. Proponujemy zatem zmianę organu z Wojewody na Marszałka Województwa.	Art. 16 ust. 1 „Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji administracyjnej marszałka województwa właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ekonomii społecznej.”	jw.
148.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 16 ust. 1	Zastanawia konieczność włączenia wojewody w system wspierania/ nadzoru/ ES w regionie. Do tej pory rolę koordynacją ES w regionach zajmował się Marszałek Województwa, najczęściej zlecając to zadanie Regionalnym Ośrodkom Pomocy Społecznej. W tym momencie przekazanie tak istotnego zadania wojewodzie wiąże się z rozczłonkowaniem odpowiedzialności za działania w obszarze ES i może nie sprzyjać płynnej koordynacji działań. Zadanie to powinno pozostać na poziomie podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej lub w ROPS. Podobny rozdział ma miejsce w przypadku ZAZów i praktyka pokazuje, że istnieją wyzwania związane z koordynacją działań, gdy za ten sam obszar odpowiedzialne są 2 podmioty (wojewoda i marszałek województwa) i dochodzi do	Nadawanie statusu przedsiębiorstwa społecznego powinno być przypisane do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, który już dziś ma swoją istotną rolę w zakresie wspierania rozwoju ekonomii społecznej i jej koordynacji w województwie oraz posiadają doświadczenie w tym zakresie.	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			duplikacji kompetencji.		
149.	Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn	art. 16 , pkt 2	Dział II , rozdział 2, art.16 , pkt 2 – Status PS otrzymuje się po złożeniu stosownego wniosku.	Spółdzielnie Socjalne powinny być wpisane na listę PS automatycznie – statut spółdzielni socjalnej zawiera zapisy wymagane we wniosku o przyznanie statusu PS. – Art.2 ustawy o spółdzielniach socjalnych. Spółdzielnia socjalna jest rejestrowana w KRS. Jeżeli statut nie zawierałby stosownych zapisów to spółdzielnia musi i tak ponownie poddać się procedurze rejestracyjnej (Uchwała Walnego Zebrania, wniosek do KRS – oczekiwanie na rejestrację – znane przypadki oczekiwania nawet 12 miesięcy.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że postępowanie w przedmiocie przyznania statusu PS będzie wszczynane tylko na wniosek uprawnionego podmiotu. W stosunku do spółdzielni socjalnych przewidziano jednak maksymalne uproszczenie procedury i ograniczenie dokumentów załączonych do wniosku. Z drugiej strony z uzyskaniem statusu przedsiębiorstwa wiążą się także obowiązki. Z tego względu pozostawiono do decyzji spółdzielni socjalnych to, czy chcą one wypełniać te zobowiązania, a także korzystać z uprawnień przeznaczonych dla PS, czy też nie.
150.	OFOP, FUNDACJA TRZECLORG	Art. 16 ust. 1 pkt 3	Z czego wynika konieczność złożenia zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami wydanego przez wójta czy prezydenta?		Uwaga uwzględniona Projektodawca rezygnuje z obowiązku przedkładania zaświadczenia od organów podatkowych.
151.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 16 ust. 2	We wskazanym przepisie znajduje się zapis, że wniosek o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego zawiera informacje, o których mowa w art. 24 ust. 2, natomiast w art. 24 ust. 2 wśród wymienionych informacji znajduje się w pkt. 4 data uzyskania statusu PS. Zatem, składając wniosek o przyznanie statusu PS podmiot zgodnie z ww. przepisem musi podać datę nadania statusu, o który właśnie wnioskuje i jeszcze jej nie zna.	2. Wniosek o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego zawiera informacje, o których mowa w art. 24 ust. 2 z wyłączeniem pkt. 4.	Uwaga uwzględniona
152.	OWES Dobra Robota	Art. 16 ust. 3 pkt 1 i 2	Załączenie statutu oraz programu reintegracji do wniosku to krok zbyt daleko idący, w świetle art. 7 ust. 1, który przewiduje uprzednio zmianę statutu	„Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, zatrudniające powyżej 10 osób, w trybie określonym przez decyzję organu	Uwaga uwzględniona W ustawie nie będzie uregulowania dotyczącego programów reintegracyjnych.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			(daleko idąca formalizacja uzyskiwania statusu PS).	zarządzającego, tworzy program reintegracyjny [...]”	
153.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 16 ust. 3	Z czego wynika konieczność złożenia zaświadczenie o niezaleganiu z podatkami wydanego przez wójta czy prezydenta?	Proponujemy usunięcie zapisu	Uwaga uwzględniona
154.	RARR S.A	art. 16 ust. 3 pkt. 3)	Nie doprecyzowano, o jakie „zaświadczenie właściwe od wójta, burmistrza” chodzi? Czy dotyczy ono podatku od nieruchomości?	Proponuje się doprecyzować zapisy.	Wyjaśnienie Projektodawca rezygnuje z obowiązku przedkładania zaświadczenia od organów podatkowych i ZUS.
155.	SZOWES	art. 16 ust. 3 pkt 3) i 4)	Zmiana zapisu.	Zmiana “zaświadczenia” na “oświadczenie Zarządu pod rygorem odpowiedzialności karnej”	jw.
156.	Waldemar Żbik	art. 16 ust. 3 pkt 4)	Postuluję wprowadzenie, jako załączników do wniosku oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej zamiast zaświadczeń o braku zobowiązań publiczno-prawnych. Ułatwi to i przyspieszy składanie wniosku.	3) oświadczenie zarządu pod rygorem odpowiedzialności karnej o braku zaległości z płaceniem podatków, składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne. Pkt. 4 do skreślenia	jw.
157.	OWES Dobra Robota	Art. 16 ust. 3 pkt 3 i ust. 4	Ograniczenie odbierające szansę wsparcia PES-ów zadłużonych np. w zw. ze ziszczeniem ryzyka niepowodzenia tego rodzaju działalności w zw. z uznaniowością instrumentów wsparcia (lub ich ryzykiem ich nieefektywności). (Uwaga dotyczy danin publicznych, z których przecież finansowane jest wsparcie). Ew. brak instrumentu wsparcia w postaci umorzenia zobowiązań.	Usunięcie tych jednostek redakcyjnych.	jw.
158.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 16 ust. 3 pkt 3 i ust. 4	Propozycja wykreślenia wymogów zaświadczeń z urzędu skarbowego i ZUS, jako zbędne przy oznaczaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego.	W art. 16 w ust. 3 skreśla się pkt 3 i 4	jw.
159.	RARR S.A	Art. 16 ust. 3	Nie jest wiadome, dlaczego wyłącza się spółdzielnie socjalne z tego obowiązku? Należy mieć na uwadze, że w praktyce nie wszyscy pracownicy są członkami spółdzielni socjalnej i nie wszyscy członkowie są pracownikami.	Proponuje się usunięcie zapisów z ustawy.	Uwaga nieuwzględniona Spółdzielnie socjalne zobowiązane są do spełnienia większości wymagań dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ustawy o spółdzielniach socjalnych. Z tego

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					względu kwestie te nie będą podlegały weryfikacji w momencie aplikowania o status PS.
160.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 16 ust. 3	Brak uzasadnienia dla stosowania tak sformalizowanej procedury. Przepis niekorzystny dla przedsiębiorców. Zasady uzyskania statusu i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego powinny być adekwatne do korzyści, jakie przynosi.	Wykreślić	Uwaga nieuwzględniona W przepisie sformułowano warunki ułatwiające uzyskanie statusu spółdzielniom socjalnym.
161.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 16 ust. 3	Z czego wynika wyłączenie spółdzielni socjalnych z konieczności przekazania wojewodzie dokumentów potwierdzających spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13?		Uwaga nieuwzględniona Spółdzielnie socjalne zobowiązane są do spełnienia większości wymagań dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ustawy o spółdzielniach socjalnych. Z tego względu kwestie te nie będą podlegały weryfikacji w momencie aplikowania o status PS.
162.	SZOWES	Art. 17	Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać wojewodzie zmiany powodujące zaprzestanie spełniania wymagań, o których mowa w art. 3-14, oraz wskazuje przyczyny zaprzestania spełniania tych wymagań w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.	Zmiana “(...) tych wymagań w terminie 30 dni (...)”	Uwaga nieuwzględniona Przepis w tym zakresie jest spójny z przepisami dotyczącymi wydania przez wojewodę statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej
163.	OWES Dobra Robota	Art. 17	Zbędny obowiązek wskazywania przyczyn.	Usunięcie przepisu	Uwaga nieuwzględniona Wskazanie przyczyny niespełnienia warunków umożliwiających uzyskanie statusu PS umożliwi wojewodzie podjęcie decyzji dopasowanej do konkretnej sytuacji PS np. w zakresie określenia terminu na usunięcie nieprawidłowości.
164.	OWES Leszno	Art. 17	Ustawa nie precyzuje na jaki okres przyznawany jest status PS i jak często będzie monitorowany. Sugeruje wręcz, że utrata statusu nastąpi dopiero po zgłoszeniu przez przedsiębiorstwo faktu, że przestało spełniać kryteria.	Sugerujemy doprecyzowanie zapisów w zakresie długości trwałości statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz sposobu monitorowania spełniania przesłanek statusu przedsiębiorstwa społecznego. Proponujemy, aby monitorowanie zmian	Uwaga nieuwzględniona Decyzja o nadaniu statusu PS jest bezterminowa. Oznacza to, że status przyznawany jest na czas spełnienia warunków przez uprawniony podmiot podobnie jak w przypadku ZAZ i ZPCH.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>statusu przedsiębiorstwa społecznego było zadaniem przypisanym do OWES lub ROPS.</p> <p>OWES stanowi organ doradczy, byłby odpowiedzialny za pierwszą kontrolę składanych wniosków - jest dużo łatwiej i szybciej wychwycić potencjalne błędy we wnioskach</p> <p>Obawa - nawet, jeśli uzyskanie statusu PS będzie odbywało się na ścieżce PS-województwa i tak w praktyce OWES będą pomagać przy kompletowaniu niezbędnej dokumentacji</p>	<p>Poza zgłoszeniem faktu niespełnienia warunków wojewoda ma również instrumenty nadzorcze, dzięki którym będzie mógł weryfikować sytuację w PS.</p>
165.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 17	<p>Brak uzasadnienia dla stosowania tak sformalizowanej procedury. Przepis niekorzystny dla przedsiębiorców. Zasady uzyskania statusu i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego powinny być adekwatne do korzyści, jakie przynosi.</p>	Wykreślić	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Rozwiązanie to ułatwi weryfikację spełnienia przez PS warunków funkcjonowania niezbędnych do przyznania tego statusu.</p>
166.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 17	<p>Proponuje się wydłużenie terminu na zgłoszenie zmian do 21 dni lub nawet do 30 dni. 14 dni w przypadku niektórych wymogów określonych w art. 3-14 ustawy może być terminem zbyt krótkim do dochowania przez PS.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przepis w tym zakresie jest spójny z przepisami dotyczącymi wydania przez wojewodę statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej</p>
167.	RARR S.A	art. 18 ust. 1	<p>Czy utrata statusu PS będzie się miała negatywny wpływ na realizowane projekty, które obarczone są klauzulą zwrotu środków? Czy Wojewoda będzie informował OWES o takich sytuacjach?</p>	Proponuje się doprecyzować zapisy.	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Konsekwencje utraty statusu zależec będą od szczegółowych przepisów i umów będących podstawą do uzyskania wsparcia, a także od warunków konkursów, naborów itp.</p>
168.	Waldemar Żbik	Art. 18 ust. 2	<p>Chwilowe niespełnienie limitu zatrudnienia osób defaworyzowanych nie powinno wpływać na utratę statusu PS. Nakładanie obowiązku informowania wojewody o każdym takim przypadku oraz oczekiwanie na ewentualne zwolnienie z tego limitu to niepotrzebne formalności, które zmniejszają pewność prowadzenia PS</p>	<p>Skreślić</p> <p>Jednocześnie postuluję dopisać w art. 6 ust. 7: Nieprzestrzeganie limitu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 przez okres krótszy niż 6 miesięcy nie stanowi naruszenia tego wymogu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W przypadku PS działających w celu reintegracyjnym, zatrudnienie odpowiedniej liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma kluczowe znaczenie z perspektywy realizacji tego celu. Jednocześnie PS zobowiązany będzie do informowania wojewody o</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			(wojewoda może inaczej oceniać przyczyny niespełnienia limitu). Dla mnie to kolejny przykład przerostu formy nad treścią. Postuluję, by na wzór spółdzielni socjalnej wprowadzić 6 miesięczną karencję nieprzestrzegania limitu zatrudnienia osób defaworyzowanych tzn. utrata statusu nastąpi, jeśli limit nieprzestrzegany był przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.		okolicznościach, które skutkują niespełnieniem wymagań określonych w ustawie dla PS. Oznacza to, że nie każda zmiana w strukturze zatrudnienia będzie wymagała poinformowania wojewody.
169.	OWES Dobra Robota	Art. 18 ust. 2	Przepis z klauzulą generalną „przyczyn niezależnych” pozostawia pole do daleko posuniętej uznaniowości.	Usunięcie przepisu.	Uwaga nieuwzględniona Alternatywnym rozwiązaniem byłoby stworzenie katalogu stanów faktycznych uprawniających do skorzystania z tego mechanizmu. Jednocześnie ze względu na fakt, że PS działają w dynamicznie zmieniających się realiach gospodarczych, katalog ten mógłby nie objąć wszystkich przypadków, w których skorzystanie z tego rozwiązania byłoby uzasadnione.
170.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty- My”	Art. 18 ust. 2	Brak uzasadnienia dla stosowania tak sformalizowanej procedury. Przepis niekorzystny dla przedsiębiorców. Zasady uzyskania statusu i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego powinny być adekwatne do korzyści, jakie przynosi.	Wykreślić	Uwaga nieuwzględniona W ustawie przewidziano szereg rozwiązań wspierających rozwój przedsiębiorstw społecznych. Obejmują one wsparcie finansowe, usługi wsparcia, ułatwienia podatkowe, ułatwienia w dostępie do rynku zamówień publicznych. Rozwiązania z zakresu uzyskiwania statusu PS, sprawozdawczości i nadzoru są niezbędne do dla ułatwienia identyfikacji podmiotów realizujących cele społeczne w tej formule.
171.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 21	Należy ograniczyć w ustawie częstotliwość możliwych do przeprowadzenia przez wojewodę kontroli. Kontrola taka mogłaby być przeprowadzona nie szybciej niż po 6 miesiącach od zakończenia poprzedniej kontroli. Proponuje się dodanie do art. 21 ust. 3 o następującej treści.	3. Kontrolę, o której mowa w ust. 1 nie może być przeprowadzona wcześniej niż 6 miesięcy po zakończeniu poprzedniej kontroli.	Uwaga częściowo uwzględniona W ustawie wprowadzono korzystne dla PS rozwiązania w zakresie warunków prowadzenia kontroli.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

172.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 21 ust. 1	Wniosek innego organu administracji publicznej o kontrolę w PS powinien być uzasadniony, tzn. powinien zawierać obligatoryjne uzasadnienie. Brak zapisu o uzasadnieniu może powodować wszczynanie kontroli „z automatu” na wniosek każdego organu administracji publicznej.	Wojewoda może zarządzić w przedsiębiorstwie społecznym kontrolę z urzędu lub na uzasadniony wniosek innego organu administracji publicznej w zakresie spełniania wymogów, o których mowa w art. 3-14.	Uwaga nieuwzględniona Wniosek o przeprowadzenie kontroli zawiera uzasadnienie. Zasadność wniosku jest badana podczas przeprowadzanej kontroli.
173.	OFOP, FUNDACJA TRZECLORG		Co w praktyce oznacza zapis: Do kontroli przedsiębiorstwa społecznego stosuje się przepisy art. 14-57 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224). Nie są to przepisy powszechnie stosowane przez PES.		Uwaga częściowo uwzględniona Rozwiązania dotyczące kontroli uzupełnione zostały o przepis wprowadzający zakaz prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie oraz wprowadzenie ograniczenia czasu trwania kontroli. Wojewoda może zarządzić kontrolę w przedsiębiorstwie społecznym w zakresie spełniania wymogów określonych w tej ustawie. Kontrola ta ma szczególnie charakter, bowiem nie dotyczy stricte prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a jedynie spełniania przesłanek warunkujących posiadanie przez ten podmiot statusu PS. Jednocześnie wskazać należy, że podmiot posiadający status PS, obok działalności gospodarczej może prowadzić działalność odpłatną lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Tym samym, różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, na inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. UDPP nie różnicuje trybu kontroli w zakresie spełniania przesłanek

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					warunkujących uzyskanie statusu OPP od rodzaju prowadzonej działalności. W świetle powyższego odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej, zdaniem projektodawcy, zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w PS.
174.	OWES Dobra Robota	Art. 21 ust. 1 i 2	Brak uzasadnienia dla stosowania trybu kontroli z ustawy o kontroli w administracji rządowej. Kontrola powinna odbywać się na podstawie przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców, tak jak w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorców. Przykładowo, powinny mieć zastosowanie przesłanki kontroli z art. 45 Pr. przeds.: "Kontrolę planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej." czy terminy z art. 48 Pr.p.: "Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.". Przepis art. 21 ust. 2 sprawi, że zastosowanie znajdzie termin z art. 15 ust. 1 u.k.: "W celu przygotowania kontroli kierownik jednostki kontrolowanej, na pisemny wniosek kierownika jednostki kontrolującej, niezwłocznie udostępnia dokumenty, materiały i informacje dotyczące jej działalności."” Brak uzasadnienia dla włączenia PS w krąg jednostek kontrolowanych w trybie ustawy o kontroli w administracji rządowej (zob. i	Usunięcie przepisu (istnieją już regulacje, o których mowa w ustawie – Prawo przedsiębiorców).	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			por. wcześniejsze uwagi dot. konstytucyjnej zasady równości).		
175.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 22 ust. 1 pkt 2-4	Brak uzasadnienia dla stosowania tak sformalizowanej procedury. Przepis niekorzystny dla przedsiębiorców. Zasady uzyskania statusu i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego powinny być adekwatne do korzyści, jakie przynosi. Dodatkowo, w związku z uwagą nr 6 proponujemy zmienić właściwy organ.	Art. 22 ust. 1: 1. Marszałek Województwa, po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, wydaje decyzję administracyjną w sprawie pozbawienia statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku, gdy: 1) przedsiębiorstwo społeczne przestało spełniać wymagania określone w art. 3-14; 2) przedsiębiorstwo społeczne wystąpiło z wnioskiem o pozbawienie tego statusu. 2. Marszałek Województwa może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, również w przypadku rażącego naruszenia prawa stwierdzonego w wyniku kontroli lub uzyskania informacji od innego organu o takich nieprawidłowościach.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu ZPCH czy ZAZ.
176.	OWES Leszno	Art. 22, Art. 23	Niepokój wzbudza zapis, że po utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego o jego ponowne nadanie będzie można ubiegać się po upływie roku od dnia, w którym został on utracony. Istnieje obawa, że z powodu wahań finansowych część z przedsiębiorstw nie będzie w stanie spełniać przez jakiś czas statusu, a okres oczekiwania na ponowne nadanie jest bardzo długi. Niezrozumiała jest decyzja, dlaczego okres ponownego ubiegania się o status ma wynosić aż rok i jakie są ku temu praktyczne przesłanki.	Sugerujemy zmianę art 23 na: <i>Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po ponownym spełnieniu wymagań, o których mowa w art 3-14. Wojewoda [organ posiadający uprawnienia do nadawania statusu] w terminie 14 dni od złożenia dokumentów wydaje decyzję w sprawie ponownego przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego.</i>	Uwagi nieuwzględnione Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
177.	SZOWES	Art. 22	Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na	zmiana “1 roku” na “3 miesiące”.	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna.		
178.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich	Art. 23	Dlaczego ten czas ma wynosić rok? Jakie są ku temu praktyczne przesłanki?/co to znaczy, że decyzja jest ostateczna?		jw.
179.	Fundacja Barka	Art. 23	Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna. Przepis ten stwarza dodatkowe zagrożenie w procesie przyznawania dotacji na utworzenie miejsca pracy w PS przez OWES-y. Jeżeli w trakcie wymaganego okresu trwałości podmiot utraci status PS i będzie musiał czekać 1 rok na jego odzyskanie, to nie uzyska wymaganego w ramach procesu wsparcia dotacyjnego okresu trwałości. Bedzie to skutkowało koniecznością zwrotu dotacji.	Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status jak tylko ustaną przesłanki, na podstawie, których nastąpiła utrata statusu PS.	jw.
180.	RARR S.A	Art. 23	Zapis nie mający celu ani uzasadnienia w praktyce. Dlaczego dopiero po roku może PS starać się ponownie o przyznanie statusu? Dlaczego nie można pozostawić dotychczasowej praktyki i pozwolić na odnowienie statusu PS w każdym momencie?	Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status po spełnieniu przez niego przesłanek określonych w Art. 6 Ustawy. Ponowne uzyskanie statusu PS musi zostać poprzedzone złożeniem wniosku, który mowa w Art. 16 ust 2 Ustawy.	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

181.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 23	Dlaczego ten czas ma wynosić rok? Jakie są ku temu praktyczne przesłanki?/co to znaczy, że decyzja jest ostateczna?		jw.
182.	SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG,	Art. 25	Doprecyzowanie zapisu	Brak informacji o domniemaniu prawdziwości danych w ewidencji PS zamieszczanej przez Ministra. W dużym stopniu ułatwiłoby to dokumentowanie posiadanego statusu PS.	Uwaga nieuwzględniona Ustawa określa obowiązki organów (wojewody i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego) w zakresie prowadzenia informacji na wykaz. W ocenie projektodawcy te rozwiązania są wystarczające.
183.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 25	Brak uzasadnienia dla stosowania tak sformalizowanej procedury. Przepis niekorzystny dla przedsiębiorców. Zasady uzyskania statusu i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego powinny być adekwatne do korzyści, jakie przynosi.	Wykreślić	Uwaga nieuwzględniona Przepis nie nakłada na PS nowych obowiązków, ale określa warunki odwołania się od decyzji wojewody.
184.	Związek Lustracyjny Spółdzielni	po Art. 25	Rozwiązania przyjęte w ustawie o spółdzielniach socjalnych w przypadku ich likwidacji są już przetestowane i wydaje się, że ujednoczenie ich dla całego sektora przedsiębiorstw społecznych jest wskazane.	Dodaje się Art. 25a. 1. W przypadku likwidacji przedsiębiorstwa społecznego, którego powstanie zostało sfinansowane ze środków publicznych, środki pozostające po spłaceniu zobowiązań, złożeniu do depozytu stosownych sum zabezpieczających należności sporne lub niewymagalne i po wydzieleniu kwot przeznaczonych na wypłaty udziałów, dzieli się między jej członków, jednak nie więcej niż 20% środków, w pozostałej części podlegają przekazaniu na Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej 2. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego, które nie korzystała ze środków publicznych, środki określone w ust. 1, dzieli się w całości pomiędzy jej członków. 3. W przypadku likwidacji przedsiębiorstwa społecznego, której powstanie zostało sfinansowane ze środków publicznych, do której doszłoby przed upływem 3 lat od zakończenia	Uwaga nieuwzględniona W ustawie nie ma regulacji dotyczących Krajowego Funduszu Przedsiębiorczości. Ponadto kwestie zwrotu środków publicznych wynikające z niedopełnienia zobowiązań w związku ze wsparciem udzielanym przedsiębiorstwom społecznym podlegać będą zwrotowi na zasadach określonych w przepisach określających warunki korzystania z tych instrumentów.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				wsparcia finansowego, majątek zakupiony w związku z udzieleniem wsparcia finansowego na utworzenie miejsc pracy, walne zgromadzenie podejmuje uchwałę o przekazaniu środków określonych w ust. 3 na rzecz wskazanego przedsiębiorstwa społecznego lub w przypadku braku wskazania na Krajowy Fundusz Przedsiębiorczości.	
185.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Po Art. 25	Określenie zasad przeznaczenia majątku przedsiębiorstwa społecznego powstałego ze środków publicznych po utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego.	Dodaje się Art. 25a. Art. 25. W przypadku utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego, którego powstanie zostało sfinansowane ze środków publicznych a do którego doszłoby przed upływem 3 lat od zakończenia wsparcia finansowego, majątek zakupiony w związku z udzieleniem wsparcia zostaje przekazany na Krajowy Fundusz Przedsiębiorczości.	jw.
186.	OWES Leszno	Art. 26	Zapisy odnoszące się do finansowania ze środków Funduszu Pracy części wynagrodzenia odpowiadającej składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającej składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego nie przewidują systemu zaliczkowego, tylko refundację. Takie rozwiązanie funkcjonuje w ustawie o spółdzielniach socjalnych. Ponadto tego typu instrument wsparcia powinien być wypłacany "z góry" pozwalając na zachowanie płynności finansowej przedsiębiorstw społecznych.	Proponujemy dodać zapis: Na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego starosta może przekazać co miesiąc zaliczkę na opłacanie składek, o których mowa w pkt. 4.	Uwaga uwzględniona
187.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 26	Wskazana w ustawie możliwość finansowania części wynagrodzenia pracowników objętych planem reintegracyjnym powinna być zapisana jako	Ubieganie się, otrzymanie i posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego (wraz z obowiązkami na niego nałożonymi) powinno być gwarancją	Uwagi częściowo uwzględniona W ustawie wprowadzono mechanizm przyznania tego wsparcia w formie zaliczki.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			obligatoryjna (warunkiem otrzymania dofinansowania powinien być plan reintegracyjny). Środki te należałyby wypłacać jako zaliczkę (a nie jak wskazano to w art. 26 ust. 4 jako zwrot) – analogicznie jak jest to wskazane w art. 12 ust. 3c ustawy o spółdzielniach socjalnych. Tego typu rozwiązanie powinno obniżyć koszty pracy dzięki wypłacaniu do „z góry”.	obligatoryjnego otrzymania instrumentów wsparcia zaplanowanych w ustawie.	Wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych lub rządowych.
188.	Ogólnopolska Rada Sieci OWES	Art. 26	Należy bezwarunkowo nadać podmiotom tworzącym podmioty reintegracyjne uprawnienia przedsiębiorstwa społecznego, jeśli złożą wnioski do wojewody i refundować składki dla wszystkich pracowników zajmujących się realizacją usługi reintegracyjnej (wesprze to utrzymanie, np. CIS, które nie mają żadnych stałych źródeł wsparcia).		Uwaga nieuwzględniona Wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych.
189.	Waldemar Żbik	Art. 26	Postuluję obowiązkową refundację składek ZUS w okresie realizacji indywidualnego planu reintegracji. Aktualne brzmienie przepisu zostało wprowadzone na zasadzie analogii względem spółdzielni socjalnych, gdzie omawiane narzędzie jest stosunkowo rzadko wykorzystywane w praktyce. Poza tym projekt ustawy wprowadza sporo obowiązków dając mało realnych korzyści, które znalazłby zastosowanie w przypadku większości PS. Warto też zwrócić uwagę, że reintegracja rodzi koszty w PS, które nie zawsze mogą być uwzględnione w cenie za usługi PS, bo może się okazać, że cena przestanie być atrakcyjna na rynku. W związku z tym postulowana zmiana może być realnym wsparciem dla PS niwelującym dodatkowe koszty prowadzenia działalności.	W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.	jw.
190.	OWES Dobra Robota	Art. 26	Obligatoryjna formuła wsparcia.	- Np.[]za zatrudnionego, podlega finansowaniu [...]"	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			Rozszerzenie o indywidualny plan rozwoju i w odniesieniu do osób, które nie są wykluczone społecznie, a zaliczane do kategorii wsparcia, biorące udział w działaniach PS (np. osoby bezrobotne, które znalazły zatrudnienie, ale podlegają reintegracji).	- usunięcie „przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracji (...)” - usunięcie ust. 3	
191.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 26	Przy wprowadzeniu indywidualnych planów reintegracyjnych musi być obowiązkowa refundacja składek na ubezpieczenie społeczne.	Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.	Uwaga nieuwzględniona jw. Jednocześnie zmianie uległy regulacje dotyczące indywidualnych planów reintegracyjnych.
192.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 26 nowy ust. 1a	Na obszarach strategicznej interwencji, obejmujących gminy zagrożone degradacją społeczno-gospodarczą wskazywane w strategiach rozwoju, działania publiczne muszą mieć znacznie intensywniejszy charakter niż na pozostałych obszarach.	1a. W przedsiębiorstwach społecznych realizujących swoje działania na obszarach specjalnej interwencji, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. 2021 poz. 1057) finansowanie, o którym mowa w ust. 1 ma charakter obligatoryjny.	jw.
		Art. 26 nowy ust. 4a	Rozwiązanie istnieje obecnie w ustawie o spółdzielniach socjalnych i jest pożądane przez inne przedsiębiorstwa społeczne.	4a. Na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, starosta może przekazać co miesiąc zaliczkę na opłacanie składek, o których mowa w ust. 1.	Uwagi uwzględnione
193.	PSONI Kolo w Szczecinie	Dział II Art. 27	W Art. 27. 1 proponuje się zagwarantować przedsiębiorstwu społecznemu oraz innym podmiotom ekonomii społecznej udzielenia z Funduszu Pracy lub Państwowego	Art. 27. 1. Przedsiębiorstwu społecznemu <u>oraz innym podmiotom ekonomii społecznej udziela się</u> z Funduszu Pracy lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie ze środków PFRON i FP dedykowane będzie przedsiębiorstwom społecznym.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wsparcia w formie: 1) jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy, 2) środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia – na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	Osób Niepełnosprawnych wsparcia w formie: 1) jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy, 2) środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia – na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	
194.	OWES Dobra Robota	Art. 27	Obligatoryjna formuła wsparcia z określonym ustawowo lub w rozporządzeniu trybem.	Np. „Przedsiębiorstwu społecznemu udziela się z Funduszu Pracy albo [...]”	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy są analogiczne do rozwiązań w zakresie instrumentów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy, na podstawie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
195.	OWES KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich	Art. 27	Co oznacza „jednorazowość”? czy podmiot może ubiegać się o środki z w/w źródeł tylko raz przez cały czas swojej działalności?		Wyjaśnienie Dofinansowanie może być przyznane na koszty utworzenia jednego stanowiska pracy. Nie może być przyznane ponownie na utworzenie tego samego stanowiska pracy. Ponadto termin ten odnosi się również do jednorazowej wypłaty środków (w odróżnieniu od instrumentów umożliwiających dofinansowanie kosztów wynagrodzenia, które wypłacane są np. co miesiąc.
196.	Fundacja Barka	Art. 27	Ograniczono tu możliwość udzielenia wsparcia wyłącznie do przedsiębiorstw społecznych. Podmiot musi zatem spełniać kryteria PS, aby móc wnioskować o wsparcie. Wyklucza to całkowicie nowe podmioty. Zasadne jest dodanie podmiotów ekonomii społecznej, które przekształcają się w PS i mają na to np. 6 miesięcy.	Art. 27. 1. Przedsiębiorstwu społecznemu lub podmiotowi ekonomii społecznej przekształcającemu się w PS można udzielić z Funduszu Pracy lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wsparcia w formie:	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy, analogicznie jak to przyjęto w innych ustawach np. ustawie o spółdzielniach socjalnych czy ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przewiduje możliwość ubiegania się o instrumenty wsparcia, wyłącznie przez podmioty, które już posiadają status PS.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

197.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 27 ust. 1	Co oznacza "jednorazowość"? Czy podmiot może ubiegać się o środki z w/w źródeł tylko raz przez cały czas swojej działalności?		Wyjaśnienie Jak w pkt 195.
198.	OWES Leszno	Art. 28	Dofinansowanie do oprocentowania otrzymanych pożyczek będzie nieodczuwalne dla bieżącego funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, w szczególności mając na uwadze pożyczki udzielane na zasadach preferencyjnych, gdzie oprocentowanie zwykle nie przekracza 2% .	Sugerujemy wprowadzenie możliwości umorzenia kwoty pożyczek do 20% otrzymanej wartości po spełnieniu obligatoryjnych warunków (jak na przykład zatrudnienie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym w wymiarze nie mniejszym niż ¼ etatu i utrzymanie miejsca pracy przez okres 24 miesięcy)	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie poszerza dostęp do instrumentu funkcjonującego obecnie w odniesieniu do zakładów pracy chronionej na przedsiębiorstwa społeczne. Przedmiot tego instrumentu nie był modyfikowany.
199.	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Art. 28	Stosownie do art. 3 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 3 projektu ustawy status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej prowadzący odpłatną działalność pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub inną działalność o charakterze odpłatnym, a zatem m.in. spółdzielnia pracy, w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych działająca na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie czy osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują	Art. 28. Przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów na zasadach określonych w art. 32ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 tej ustawy	jw.

		<p>prorowadzenie działalności pożytku publicznego. Należy zauważyć, że wskazane wyżej podmioty mogą być jednocześnie członkami spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej. Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych członkami kasy mogą być m.in. działające wśród członków (...) organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostki organizacyjne kościołów i związków wyznaniowych posiadające osobowość prawną oraz spółdzielnie. Oznacza to z kolei, że kasy mogą zarówno gromadzić środki pieniężne takich przedsiębiorstw społecznych, jak również udzielać im pożyczek i kredytów. Zgodnie z art. 28 projektu cyt. przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych na zasadach określonych w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 tej ustawy. Skoro przedsiębiorstwo społeczne może zaciągać kredyty w kasie, której jest członkiem, to uzasadnione jest, aby dofinansowanie o którym mowa w art. 28 projektu przysługiwało także do oprocentowania kredytów zaciągniętych przez przedsiębiorstwo społeczne w kasie. Aczkolwiek zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-</p>	
--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>kredytowych do umów kredytowych zawieranych przez kasy stosuje się odpowiednio przepisy art. 69, 70, 74-78 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, to jednak na gruncie użytego w art. 28 projektu wyrażenia „kredyt bankowy” może zachodzić poważna wątpliwość co do tego, czy obejmuje ono również kredyty udzielone przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową.</p>		
200.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 28, 29 i 30	<p>Proponuje się usunąć artykuły. Są zbędnymi zapisami powtarzającymi przepisy zmieniające z Działu V projektowanej ustawy.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Zapisy te pozwalają na łatwiejszą identyfikację różnych instrumentów wsparcia.</p>
201.	Stowarzyszenie ESWIP	Art. 29	<p>art. 29: prosimy o wyjaśnienie określenia „z wyłączeniem handlu”. Z obecnych zapisów nie znana jest intencja tego zapisu, ani jego interpretacja:</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Kwestia ta wykracza poza zakres regulacji. Powyższy instrument do tej pory odnosił się do wszystkich pracodawców zatrudniających co najmniej 25 osób (w przeliczeniu na pełen etat) z uwagi na fakt, że PS i ZAZ to przeważnie mikro i mali przedsiębiorcy, wprowadzono rozwiązanie ułatwiające takim podmiotom wymianę z innymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zmiana tych przepisów dotyczy zatem poszerzenia katalogu podmiotowego. Nie obejmuje ona natomiast innych warunków funkcjonujących w ramach tego mechanizmu.</p>
202.	Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn	Art. 29	<p>Art.29 nie zrozumiały jest zapis ...” z wyłączeniem handlu”..</p>	<p>Pominąć zapis lub dopisać wykładnie tego zapisu. Są spółdzielnie socjalne o zdecydowanym profilu „handlowym”</p>	<p>jw.</p>
203.	OWES Dobra Robota	Art. 29	<p>Niecelowe wyłączenie handlu w stosunku do produktów i usług. Przecież to głównie branża handlowa uczestniczy w zakupie i sprzedaży produktów, jest rynkiem zbytu.</p>	<p>Usunięcie z „wyłączeniem handlu”</p>	<p>jw.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

204.	OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 30	Pytanie czy zwolnienie ma realne zastosowanie. Trudno mówić o zwolnieniu z podatku dochodowego, jeżeli konieczność wykorzystania przez podmiot posiadanych środków dotyczy niezamkniętego roku obrotowego.	Sugestia wskazania zwolnienia podmiotowego.	Uwaga nieuwzględniona W celu zachowania spójności, rozwiązania podatkowe zostały opracowane analogicznie do mechanizmów funkcjonujących w spółdzielniach socjalnych.
205.	OWES Dobra Robota	Art. 30	Zwolnienie powinno przysługiwać w odniesieniu do wszystkich dochodów PS, a nie tylko w zakresie, o jakim mowa w art. 64.	Usunięcie „na zasadach określonych w art. 17 ust. 1 pkt 43a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.3)).”	jw.
206.	SZOWES	Art. 31	Ustawodawca nie wskazuje, na jaki okres czasu wydawane jest zaświadczenie oraz w jakiej formie. Ponadto postuluje się zastąpienie zaświadczenia domniemaniem prawdziwości danych zawartych w systemie tj. wykazie PS prowadzonym przez Wojewodę (zaufanie do rejestru publicznego)	proponowana treść <i>Wojewoda na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wydaje na podstawie wykazu, o którym mowa w art 24 ust 1 zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek..... Zaświadczenie ważne jest przez 36 mies., zaświadczenie wydaje się w formie elektronicznej.</i>	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązanie ustawowe powinno ułatwić zamawiającemu potwierdzenie spełnienia przesłanek. Na wniosek zamawiającego wojewoda potwierdzi również aktualność wydanego zaświadczenia..
207.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 31	Zaświadczenie musi dotyczyć wszystkich przypadków spełniania wymogów społecznie odpowiedzialnych zamówień.	Art. 31. Wojewoda, na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wydaje na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1, zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek, o których mowa w art. 94, oraz 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464).	Wyjaśnienie Przepis został zmodyfikowany. Z uwagi na fakt, że wojewoda dysponuje najbardziej aktualnymi i kompleksowymi informacjami na temat konkretnego przedsiębiorstwa społecznego, organ ten zajmie się także wydawaniem zaświadczeń potwierdzających spełnianie przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Zaświadczenie takie wydawane jest na wniosek przedsiębiorstwa społecznego. Jednocześnie weryfikacja odbywać się będzie na podstawie wykazu przedsiębiorstw społecznych oraz posiadanych przez wojewodę informacji. Dzięki temu procedura wydawania zaświadczenia nie powinna stanowić znacznego obciążenia administracyjnego.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

208.	OWES Leszno	Art. 31	<p>Proponujemy system elektroniczny wydawania zaświadczenia lub wykorzystanie w tym celu istniejącej już bazy przedsiębiorstw społecznych i wprowadzenia możliwości pobrania zaświadczenia, który będzie podpisany cyfrowo bądź wykazu o którym mowa w art. 24 ust. 1.</p> <p>Sama procedura wydania zaświadczenia powinna odbywać się najpóźniej w kolejnym dniu roboczym po złożeniu wniosku do Wojewody. Należy tutaj wziąć pod uwagę czas na skompletowanie i złożenie oferty przez przedsiębiorstwa społeczne, zazwyczaj 7 dni.</p>	<p>Art. 31. <i>Zaświadczenie potwierdzające spełnianie przesłanek przedsiębiorstwa społecznego możliwe jest do pobrania w formie elektronicznej na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1, zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464)</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z przepisami KPA, wojewoda ma możliwość wydawania zaświadczenia w formie elektronicznej.</p>
209.	Fundacja Barka	Art. 31	<p>Skoro wykaz przedsiębiorstw społecznych ma być dostępny publicznie, to nie jest zasadne wymaganie w jakimkolwiek postępowaniu zaświadczeń o spełnianiu przez podmiot przesłanek PS.</p>	<p>Proponujemy wykreślenie tego artykułu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W opinii projektodawcy, zaproponowane rozwiązanie ułatwi zamawiającemu zidentyfikowanie podmiotów spełniających warunki określone w art. 361 PZP.</p>
210.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 31	<p>Marszałek województwa, będący koordynatorem ekonomii społecznej w regionie jest odpowiedzialny za jej rozwój, a co za tym idzie za liczbę przedsiębiorstw społecznych. Liczbę i jakość – jakość w rozumieniu m.in. trwałości miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych, co z punktu widzenia ekonomii społecznej jest najważniejsze.</p> <p>Całość zadań związanych z koordynowaniem ES winna pozostać w całości w gestii samorządu województwa.</p>	<p>Art. 31: „Marszałek województwa na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wydaje na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1, zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464).”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
211.	Ogólnopolska Rada Sieci OWES		nadawanie statusu przedsiębiorstwa społecznego w drodze decyzji administracyjnej wojewody właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ekonomii społecznej (wydłużenie terminu nadawania statusu, dodatkowe obowiązki sprawozdawcze dla przedsiębiorstw społecznych, duplikowanie kompetencji instytucjonalnej w obszarze ekonomii społecznej w regionie, utrudnienia na poziomie oznaczenia przedsiębiorstwa społecznego i zmiany nazwy w przypadku utraty statusu);		jw.
212.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich Ogólnopolska Rada Sieci OWES	Rozdział 3	Jakie inne, konkretne korzyści, odniesie podmiot z uzyskania statusu PS? obecnie przedstawione korzyści są niewspółmiernie małe do obowiązków, które nakładane są na PS. Brak jest realnych, nowych narzędzi wspierających działalność PS w sferze reintegracji. Wszystkie proponowane w ustawie narzędzia dot. zatrudniania pracowników, a brak jest wspierania działań reintegracyjnych i realizacji planu/ programu reintegracji. Bez rzeczywistego wsparcia finansowego będą to tylko martwe dokumenty służące uzyskaniu/utrzymaniu statusu PS. chociaż brak korzyści z jego posiadania będzie kazał się głęboko zastanowić nad sensem ubiegania się o niego.		Wyjaśnienie PS będzie mogło ubiegać się o przyznanie instrumentów wspierających zatrudnienie w PS, a także skorzystać z usług wsparcia oraz działań realizowanych z ramach programów resortowych. Ponadto w projekcie zmodyfikowano, ograniczono i uproszczono rozwiązania dotyczące sprawozdawczości oraz reintegracji (ograniczono stosowanie indywidualnych planów reintegracji).
213.	OWES Leszno	Uwagi do rozdziału 3	Proponujemy wprowadzenie nowego instrumentu wsparcia dla PS zatrudniających powyżej 25 pracowników, tj. zwolnienie z płacenia składek do PFRON lub płacenie w wysokości 25% wymaganej składki.		Uwaga nieuwzględniona Wprowadzenie takich przepisów spowoduje uszczuplenie budżetu PFRON. Ponadto jedną z grup osób zaliczonych do katalogu zagrożonych wykluczeniem społecznym są osoby niepełnosprawne. W związku z tym przy 25 pracownika

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					zatrudnienie 2 osób niepełnosprawnych spowoduje zwolnienie z wpłaty na PFRON.
214.	Świętokrzyski OWES	Uwaga ogólna do Działu II	Obecnie podmioty ekonomii społecznej, które ubiegają się o status przedsiębiorstwa społecznego muszą spełniać warunek limitu wynagrodzeń, który brzmi: „wynagrodzenia wszystkich pracowników, w tym kadry zarządzającej są ograniczone limitami, tj. nie przekraczają wartości, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. W projekcie ustawy o ekonomii społecznej brak jakiegokolwiek zapisu w tej kwestii.	Proponujemy uzupełnienie Działu II ustawy o zapisy odnoszące się do określenia limitu wynagrodzeń w przedsiębiorstwach społecznych: „wynagrodzenia wszystkich pracowników, w tym kadry zarządzającej są ograniczone limitami, tj. nie przekraczają wartości, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązanie takie byłoby dodatkowym ograniczeniem swobody organizacji działalności PS.
215.	Stowarzyszenie Adelfi	Dział II, rozdział III	Jakie inne, konkretne korzyści, odniesie podmiot z uzyskania statusu PS? Obecnie przedstawione korzyści są niewspółmiernie małe do obowiązków, które nakładane są na PS. Brak jest realnych, nowych narzędzi wspierających działalność PS w sferze reintegracji. Wszystkie proponowane w ustawie narzędzia dot. zatrudniania pracowników, a brak jest wspierania działań reintegracyjnych i realizacji planu/programu reintegracji. Bez rzeczywistego wsparcia finansowego będą to tylko martwe dokumenty służące uzyskaniu/utrzymaniu statusu PS. Brak korzyści z jego posiadania będzie kazał się głęboko zastanowić nad sensem ubiegania się o niego. W ustawie nie przewidziano rozwiązań, które wspierałyby rozwój przedsiębiorstw społecznych, dawały impuls do rozwoju instytucjonalnego czy inwestycyjnego.	Dużym impulsem do rozwoju ekonomii społecznej byłby 1% podatku z CIT dla PS czy też np. zwolnienie od podatku od czynności cywilnoprawnych w przypadku zakupu nieruchomości (analogicznie tak jak dzisiaj jest w przypadku rolników – jako pomoc de minimis) - tego rodzaju rozwiązań brakuje.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie przewidziano szereg instrumentów wspierających PS, w tym zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych, wydatków ponoszonych na cele związane z reintegracją zawodową i społeczną pracowników PS w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów.
216.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Dział II Przedsiębiorstwo społeczne Rozdział 2	Projektodawca nie motywuje, dlaczego organem przyznającym status przedsiębiorstwa społecznego ma być wojewoda. Organ administracji publicznej,		Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego,

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

		<p>Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym</p>	<p>który do tej pory nie był obecny w systemie wsparcia ekonomii społecznej w Polsce. Budzi to wątpliwości co do braku merytorycznego doświadczenia w zakresie, który przewiduje projekt ustawy. Może to powodować duże problemy na etapie rejestracji statusu PS. Dotychczas największe doświadczenie w tym obszarze mają Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej. Brakuje również narzędzi, które pozwalałyby na wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy służbami Wojewody a OWES-ami, które w większości przypadków będą wspierały PES w uzyskaniu statusu PS.</p> <p>W przypadku podmiotów ekonomii społecznej, które są osobami prawnymi rejestrowanymi w Krajowym Rejestrze Sądowym i uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, ten fakt jest ujawniany w Krajowym Rejestrze Sądowym. Wojewoda niezwłocznie po przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego przekazuje tę informację do właściwego Wydziału Gospodarczego KRS. Analogiczne zawiadomienie następuje po utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego. Rozwiązanie wymaga wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.</p>		<p>podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.</p>
217.	<p>OFOP FUNDACJA TRZECL.ORG</p>	<p>Art. 32</p>	<p>W niespójny sposób raz pojawia się w tekście określenie „może zapewnić” a raz „zapewnia”. Które z nich jest właściwe?</p>		<p>Uwaga uwzględniona W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.
218.	OWES Dobra Robota	Art. 32 ust. 1	Należy zapewnić spójność wewnętrzną jednostki przez odwołanie się do procedur ustanowionych w ustawie.	- „Art. 33. 1. Jednostka samorządu terytorialnego zapewnia realizację usług społecznych, uwzględniając cele społeczne, w szczególności: 1) wzmocnienie spójności społecznej; 2) promocję zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; 3) budowanie partnerskiej współpracy organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej - przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2 . [...]”- Usunięcie ust. 3.	jw.
219.	OWES Centrum KLUCZ	Art. 32	Co z rolą PS w realizacji usług społecznych? Idziemy w stronę centralizacji czy decentralizacji?		jw.
220.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 32 ust. 3	Projektodawca błędnie zakłada, że usługi społeczne mogą być realizowane przez organ administracji rządowej. W art. 2 ust. 8 zdefiniowano, że poprzez usługi społeczne w ustawie rozumie się usługi z zakresu art. 2 ust 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Skąd jasno wynika, że o usługach społecznych możemy mówić wyłącznie na poziomie gminy.		jw.
221.	Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”	Art. 33	Uznaniowość, nieprecyzyjne kryteria, poufność, podporządkowanie komisji administracji publicznej powoduje, że zaproponowany tryb negocjacyjny oraz partnerstwo publiczno-prywatne mogą powodować liczne nadużycia w stosowaniu aktualnej wersji projektu. Stosowane tryby i formy w zlecaniu usług społecznych zawsze powinny być w pełni transparentne i przejrzyste oraz powinny podlegać kontroli społecznej.	Zapisy ustawy wymagają przebudowania w sposób całościowy, by uwzględnić propozycję	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

222.	Świętokrzyski OWES	art. 33	Jest chyba sprzeczność logiczna: Pkt. 3 brzmi tak, jakby tryby opisane w ust. 1 były obligatoryjne i dopiero po ich bezskutecznym wyczerpaniu można zastosować inny tryb, a pkt. 4 brzmi tak, jak gdyby można było pominąć tryby opisane w pkt.1.	Proponujemy usunięcie pkt. 4.	jw.
223.	OFOP, Stowarzyszenie Adelfi, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 33	Na jakiej podstawie wybierany będzie tryb w którym zlecone zostanie zadanie? Jak ma się do tego katalogu tryb określony w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Czy któraś z Ustaw będzie miała „pierwszeństwo” w zakresie właściwego do stosowania trybu. Poza powyższą kwestią dodatkowo należy zwrócić uwagę na to, że: pojawia się kolejny katalog usług np. obok katalogu działań z zakresu pożytku publicznego i kodów CPV. W związku z tym pojawią się wątpliwości interpretacyjne związane, chociażby z przewidzianymi w projekcie trybami zlecenia zadań. W zasadzie te same podmioty będą mogły korzystać z trybów określonych w Ustawie o ekonomii społecznej, jak i Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Pytanie jakie kryteria będą decydowały o wyborze trybu zlecenia i czy katalog usług społecznych definiowany jest katalog usług społecznych zlecanych przez gminę? Poza wprowadzonym nowym katalogiem powinno zostać podkreślone, iż możliwe jest wykorzystanie trybów już istniejących. Czy w przypadku partnerstwa publiczno-społecznego dopuszczalne są przepływy finansowe pomiędzy stronami realizującymi umowę?		jw.
224.	OWES Centrum KLUCZ	Art. 33	Należy mocno naciskać na samorządy, by rzeczywiście stosowały tryb powierzenia, by		jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			zrównać warunki finansowe realizacji usług społecznych w 3 trybach wymienionych w ustawie.		
225.	Miasto Poznań	Art. 33	Czy poprzez sformułowanie: “organ administracji publicznej zapewnia realizację usług społecznych” ustawodawca rozumie obligatoryjność trybów wskazanych w art 33 pkt 1 i ich nadrzędność wobec trybu wskazanego w art 33 pkt 2? Nie jest do w pełni czytelne przy obecnych zapisach zawartych w projekcie ustawy.		jw.
226.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 33	Na jakiej podstawie wybierany będzie tryb w którym zlecone zostanie zadanie? Jak ma się do tego katalogu tryb określony w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Czy któraś z Ustaw będzie miała „pierwszeństwo” w zakresie właściwego do stosowania trybu.		jw.
227.	Stowarzyszenie Adelfi	Dział III – rola OWES	Wspieranie PES pod kątem realizacji usług społecznych – tworzenia PES, profesjonalizacji w zakresie świadczenia usług społecznych, przystępowania do przetargów i składania ofert na realizację usług społecznych dużą rolę powinny mieć Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (akredytowane podmioty oferujące usługi wsparcia dla PES/PS).		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy zostanie doprecyzowany w zakresie wskazania OWES, jako instytucji realizującej wsparcie na rzecz PES/PS. Ponadto, zawarty w art. 52 ust. 3 katalog usług wsparcia PES, będzie realizowany przez OWES zostanie uzupełniony m.in. o wsparcie działań w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego
228.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Dział III	Posługuje się pojęciem organu administracji publicznej, co znacznie wykracza poza pojęcie gminy (która zgodnie z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych jest jedynym organem administracji publicznej mogącym zlecać usługi społeczne), pojęcie jednostki samorządu terytorialnego (użyte w art. 2 pkt 2 i art. 32 ust. 1) oraz pojęcie organu administracji rządowej (art. 32. ust. 3). Wymagane uporządkowanie pojęciowe.	Wymagane uporządkowanie pojęciowe	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy nie będzie regulował zasad realizacji usług społecznych.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

229.	RARR S.A	art. 33 ust 2	Błąd w dacie ustawy o PZP.	Organ administracji publicznej może zapewnić realizację usług społecznych przez udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem art. 94–96 lub art.361 ustawy z dnia 11 września 2019r. – Prawo zamówień publicznych.	Uwaga uwzględniona
230.	SZOWES	Art. 33 pkt. 1 ust 3	Niejasny zapis, mogący wprowadzać w błąd.	Dookreślić, że procedura otwartego konkursu ofert przeprowadzana jest dla PES zgodnie z procedurą określoną w art od 1 do x ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie. Poza wprowadzonym nowym katalogiem powinno zostać podkreślone, iż możliwe jest wykorzystanie trybów już istniejących.	Wyjaśnienie Projekt ustawy nie będzie regulował zasad realizacji usług społecznych.
231.	FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 33 ust. 1 pkt 3	Dopuszczenie również wsparcia (nie tylko powierzenia) może ułatwić realizację zadania w mniej zamożnych gminach.		jw.
232.	OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 33	Dlaczego organ administracji rządowej nie może zastosować uproszczenia?		jw.
233.	Miasto Poznań	Art. 33	W formie powierzenia po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert z odpowiednim zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z zastrzeżeniem, że do złożenia ofert są uprawnione podmioty ekonomii społecznej. Podmioty uprawnione do składania ofert w myśl ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie są podmiotami ekonomii społecznej. Stąd zapis jest nieprecyzyjny.	W formie powierzenia po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert z odpowiednim zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z zastrzeżeniem, że do złożenia ofert są uprawnione podmioty wskazane w ustawie o ekonomii społecznej.	jw.
234.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 33	Wymaga gruntownego przerehabrowania. Nie wiadomo co projektodawca ma na myśli. Po pierwsze, ponownie posługuje się terminem jednostki samorządu terytorialnego. Po drugie przepis art. 33 ust. 3 pkt 2 mówi o niemożności zastosowania trybu określonego w ust. 2 tegoż artykułu. Projektodawca nie		jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			wyjaśnia na czym ma polegać owa „niemożność zastosowania”. Ustępy 4 i 5 odnoszą się do uzasadnienia pominięcia zastosowania przepisów z ust. 1 i 2 tegoż artykułu. Nie wiadomo jednak, czemu ma służyć to uzasadnienie. Dlaczego nie ma być sporządzane od razu, tylko na żądanie.		
235.	SZOWES, OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 33 pkt. 4	Czy zapisy dają możliwość pominięcia wcześniej określonych trybów i przejścia od razu do PZP? Jednocześnie brak jest wskazania sankcji za brak uzasadnienia do podjętych działań.	Doprecyzowanie zapisu	jw.
236.	OWES Dobra Robota	Art. 33 ust. 4 i nast., przepisy przewidujące nabory wniosków	Należy włączyć w treść ustawy postępowania odwoławcze od decyzji organów, czy to o wyłonieniu wykonawców, czy to o wyborze innych, niż wcześniej ustalone, trybów..	Wymaga szczegółowego uzasadnienia ew. odstąpienie	jw.
237.	Stowarzyszenie ESWIP	Dział III – katalog usług społecznych	Ustawa wprowadza równoległy „ale odmienny porządek prawny – w zakresie definicyjnym, procedur i form współpracy, odwołując się wyłącznie do definicji usługi społecznej a nie do sfer pożytku publicznego. W praktyce oznacza to, że dotychczasowe rozumienie idei ekonomii społecznej i świadczenia przez nie usług zostaje ograniczone i tak w katalogu tym nie znajduje się np.: - pomoc prawna – choć obecnie tryb zlecenia i wymogi są określone to jako podmiot realizujący np. odpłatną pomoc prawną organizacje pozarządowe nie będą mogły ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego. Jest to istotne dla zlecenia usług w tym zakresie bowiem samorządy często borykają się z problemem konieczności	Takie podejście ustawodawcy ogranicza realizację zasady pomocniczości bowiem ograniczenie zlecenia usług społecznych wpływa na potencjał do rozszerzenia zakresu działalności podmiotów ekonomii społecznej tylko do usług społecznych. Wprowadza więc nierówności preferując współpracę wyłącznie dla przedmiotu usług społecznych. Proponujemy, aby zakres współpracy określony w ustawie odwoływał się do zadań publicznych i w tym zakresie uzupełniał tryby w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Oznacza to także, że formy współpracy np. partnerstwa publiczno-społecznego nie będą mogły dotyczyć wyżej wymienionych zadań bowiem również partnerstwo	Uwaga nieuwzględniona Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu usługi społeczne są odpowiedzią na ważne problemy społeczności lokalnej, są skierowane na ich rozwiązywanie. Dlatego też projekt ustawy, w zakresie usług społecznych, odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie z dnia 19 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, które zgodnie z ww. ustawą mają służyć rozwojowi i integracji usług społecznych, organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

		<p>wyłonienia podmiotu nie działającego na terenie samorządu ani terenie pobliskim i istotnie wpływa to na jakość realizacji późniejszej usługi (nie podlega to ocenie w ponownych konkursach)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza (pozostaje w usługach społecznych tylko ochrona i promocja zdrowia) więc organizacja realizując np. terapię uzależnień jako ośrodek terapeutyczny prowadzi działalność leczniczą i nie będzie w tym zakresie spełniała definicji przedsiębiorstwa społecznego „typu 2” określonego w ustawie - działalność wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych – a więc organizacje infrastrukturalnych, będących potencjalnie docelowym parterem dla samorządu w zakresie wspierania aktywności społecznej i obywatelskiej wspólnoty samorządowej - nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania- (pozostaje w zakresie usług społecznych jedynie edukacja publiczna) – co oznacza wykluczenie z ustawy podmiotów prowadzących działalność edukacji nieformalnej, niepublicznej np. Uniwersytety trzeciego wieku, organizacje prowadzące uniwersytety ludowe - działalności na rzecz dzieci i młodzieży – w tym wypoczynku dzieci i młodzieży – analogicznie jak powyższe uwagi; dodatkowo należy uwzględnić, iż np. organizacja wypoczynku w formie odpłatnej lub nawet tylko częściowo odpłatnej przy jednoczesnym wsparciu w ramach tzw. profilaktyki alkoholowej obejmuje najczęściej dzieci z rodzin z zagrożonych 	<p>odwołuje się w przedmiocie do usług społecznych.</p>	
--	--	--	---	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>wykluczeniem społecznym a działalność na rzecz dzieci i młodzieży np. W formie świetlic dedykować jest dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych wychowawczo, niezaradnych opiekunów. Nie jest więc zrozumiałe dlaczego te organizacja miałyby być pozbawione możliwości ubiegania się o status przedsiębiorstwa społecznego, a nie dlaczego samorządu nie może w tym zakresie zastosować np. trybów negocjacji czy partnerstwa przy realizacji zadań (często zadań własnych samorządu ale nie będących w katalogu usług społecznych).</p> <p>Wymieniamy także inne jeszcze przedmioty sfer pożytku publicznego nie będące usługami społecznymi to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ratownictwo i ochrony ludności; - promocja i organizacja wolontariatu; - upowszechnianie i ochrona praw dziecka; - rewitalizacja; 		
238.	Stowarzyszenie ESWIP	Art. 34	<p>Proponowany zapis jest bardzo nazwy i podkreślenia wymaga fakt, iż tego typu rozwiązanie jest w naszej ocenie bardzo trafne i cenne. Proponujemy jednak zmianę redakcyjną polegającą na dodaniu określenia:</p>	<p>Art. 34. Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub ościennej dla zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub na terenie powiatu właściwego dla gminnej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub ościennej dla zlecającej jednostki samorządu terytorialnego 	<p>Wyjaśnienie Projekt ustawy nie będzie regulował zasad realizacji usług społecznych.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				Zmiany wnioskowane wynikają z doświadczenia pracy w tzw. małych gminach, gdzie nie ma dużej liczby podmiotów ekonomii społecznej dla realizacji usług mających siedzibę na terenie gminy a mieszkańcy często też przemieszczają się za pracą do gmin sąsiednich. Jednocześnie siedziba organizacji nie zawsze oznacza jej teren działania a niekiedy podmioty angażują się w zadania na terenach gmin sąsiadujących. Idea zapisu rozwoju społeczności lokalnych, wzmacniania potencjału III sektora oraz współpracy między organizacjami a samorządem przy proponowanej zmianie pozostaje. W naszej opinii zmiana pozwoli na częstsze praktykowanie zapisów także w małych gminach.	
239.	OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 34	Artykuł może być wykorzystywany do ograniczania konkurencji na terenie gminy, blokowania dostępu niektórych podmiotów do możliwości świadczenia usług.		jw.
240.	Spółdzielnia Socjalna Horyzonty z siedzibą w Ilawie	Art. 34	Przepis idzie w dobrym kierunku, jednak uważamy, że należy rozszerzyć ograniczenie udziału PES z proponowanego poziomu JST do poziomu powiatu, na terenie którego znajduje się JST zlecająca realizację usługi społecznej lub dodatkowo (zależnie od decyzji JST) do poziomu powiatów sąsiadujących z powiatem, na terenie którego znajduje się JST zlecająca usługę społeczną. W wielu przypadkach może dojść do sytuacji, kiedy na terenie JST zlecającej usługę społeczną nie istnieje żaden PES (np. na terenie gminy wiejskiej), z kolei istnieje takowy w sąsiedniej gminie (np. jest to gmina miejska z istniejącymi PES) lub sąsiadującym powiecie.	Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: 1) mających siedzibę na terenie powiatu, na terenie której leży zlecająca jednostka samorządu terytorialnego lub powiatu z tym powiatem sąsiadującego, 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego powiatu, na terenie której leży zlecająca jednostka samorządu terytorialnego lub powiatu z tym powiatem sąsiadującego	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

241.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Art. 34	Wprowadzenie ograniczenia może prowadzić do ogłaszania fikcyjnych konkursów. W przypadku bardzo specyficznych konkursów, wąsko profilowanych lub prowadzonych w mniejszych JST może dojść do sytuacji, że będzie tylko jeden potencjalny wykonawca usługi społecznej.	Wprowadzenie takiego ograniczenia powinno być możliwe tylko w uzasadnionych przypadkach. JST powinno wykazać, że konkurs nie jest fikcją i istnieje większa ilość podmiotów, które mogą w nim wystartować.	jw.
242.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 34	Ważne byłoby z perspektywy małych JST rozszerzyć możliwość zastrzeżenia realizacji usługi społecznej nie tylko do gminy, ale powiatu (np. podmiot z terenu miasta mógłby realizować usługi w sąsiednich gminach wiejskich).		jw.
243.	FUNDACJA TRZECLORG	Art. 34 ust. 2	Miejsce zamieszkania pracowników może być niemożliwe do zweryfikowania przez zlecającego.		jw.
244.	PSONI Kolo w Szczecinie	Art. 35	Art. 35. projektu ustawy pozwala jednostce finansów publicznych przy udzielaniu zamówień - które nie podlegają, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych - na zastrzeżenie, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne. Wyklucza to podmioty ekonomii społecznej bez statusu przedsiębiorstwa społecznego realizujące usługi społeczne (np. podmioty ekonomii społecznej nie prowadzące działalności odpłatnej) – proponuje się wykreślenie słowa „wyłącznie” przy ubieganiu się o zamówienia publiczne a dodanie „oraz inne podmioty ekonomii społecznej”.	Art. 35.1 Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019r. –Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego <u>oraz inne podmioty ekonomii społecznej</u> , z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021r. poz. 305)	jw.
245.	Świętokrzyski OWES	art. 35	Jeśli chodzi o realizację usług społecznych, poza PZP, to nazewnictwo należy konsekwentnie uspołnić.	Art. 35. 1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o zlecenie na realizację usługi społecznej	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).</p> <p>2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury na wyłonienie wykonawcy usługi społecznej oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o zleceniu realizacji usługi społecznej.</p>	
246.	Caritas Diecezji Kieleckiej	Art. 36	<p>Ogromnym zamieszczeniem w porządku prawnym zlecenia zadań będzie wprowadzenie dodatkowego trybu tzw. negocjacji z PS. Proponujemy, aby cały Rozdział III ustawy przenieść do ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie i zadbać o przejrzystą korelację z dotychczasowymi przepisami.</p>		jw.
247.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 36	<p>Zlecenie usług społecznych w trybie negocjacyjnym proponujemy określić limitem kwotowym dla tego trybu, np. do 130 tys. poprzez analogię w PZP oraz zapisami iż 1 podmiot w roku nie może uzyskać kwoty wyższej niż np. 300 tys. złotych. Zapis jest potrzebny, by w tym trybie nie przekazywać w nieprzejrzysty sposób milionowych kwot wybranym podmiotom.</p> <p>Wielkość kwoty w danym obszarze powinna być ograniczona poprzez proporcję kwoty do ilości mieszkańców, np. do 10 tysięcy mieszkańców 20 tys. złotych na rok.</p> <p>Tryb ten, przy braku kwoty i wprowadzaniu maksymalnie 5 partnerów w negocjacjach, w</p>	<p>Proponujemy dodanie do Art. 36. dodatkowego punktu o treści:</p> <p>Zlecenie usług społecznych w trybie negocjacyjnym jest ograniczone progami określonymi poprzez proporcję kwoty zlecenia do ilości mieszkańców gminy. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania i wysokość ww. progów.</p> <p>W ramach trybu negocjacyjnego w zleceniu usług społecznych należałoby uwzględnić kwestie finansowe (negocjacje finansowe, także pod kątem indeksowania stawek uwzględniając inflację) oraz związane ze</p>	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			dużych społecznościach miejskich może doprowadzić do nieustannego wspierania PES z ograniczonego kręgu i ograniczyć konkurencyjność.	standardami, warunkami realizacji danych usług społecznych.	
248.	OWES Leszno		W przypadku zapisów ustawy dotyczących realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej należałoby wprowadzić zapis dotyczący minimalnego procentowego progu wydatków zleczanych przez JST na usługi społeczne realizowane przez PES. To gwarantowałoby przeznaczanie środków na zakup, zlecenie usług w trybach konkursowych i pozakonkursowych (wskazanych w ustawie o ekonomii społecznej) dla podmiotów ekonomii społecznej. Wskazywano przy tym, że obligatoryjność ta mogłaby dotyczyć 20% wydatków JST na usługi społeczne. Wprowadzenie tego rozwiązania mogłoby być rozłożone w czasie, np. 15% za 5 lat.	Rekomendujemy obligatoryjność 15% wydatków JST przeznaczonych na realizację usług realizowanych przez PES	jw.
249.	Miasto Poznań	Art. 36	Nie jest jasne w jaki sposób ma nastąpić wyłonienie tych PES, które mają wziąć udział w negocjacjach. Jeżeli negocjacje służą doprecyzowaniu usługi, z uwzględnieniem głosów PES to niewłaściwym byłoby odrzucanie PES o mniejszym potencjale.		jw.
250.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK	Art. 37 ust. 2	W komisji są wskazani tylko przedstawiciele organu wykonawczego. Dotychczas w komisjach były zespoły mieszane, warto korzystać z tych doświadczeń. Oferentami będą PES, a ich specyfikę zna i rozumie PES, stąd przedstawiciele PES powinni znajdować się w składzie komisji.	2. W skład komisji powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego wchodzi przedstawiciele organu wykonawczego tej jednostki oraz przedstawiciele min. dwóch podmiotów ekonomii społecznej, działających w danym obszarze tematycznym, nie ubiegających się o zlecenie realizacji usługi społecznej w trybie negocjacyjnym.	jw.
251.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut	Art. 37	Rozszerzenie grupy osób wchodzących w skład komisji adekwatnie do zapisów UoDPPioW	art 37. ust 4 [dodany] W skład komisji konkursowej wchodzi osoby wskazane przez podmioty ekonomii społecznej, z wyłączeniem osób wskazanych przez	jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Spraw Obywatelskich		Czy tryb negocjacyjny jest przewidziany dla wszystkich usług, bez względu na ich kwotę? (ograniczenie minimalnej lub maksymalnej kwoty?)	podmioty ekonomii społecznej biorące udział w negocjacjach.	
252.	OWES Leszno	Art. 37		Rekomendujemy poszerzenie komisji o przedstawicieli PS/PES z danego regionu na etapie określania kryteriów wyboru oraz oceny ofert. Udział w komisji oceniającej jest odpłatny.	jw.
	OWES Leszno	Art. 38	Wątpliwości budzi tryb przystępowania do negocjacji. Wybieranie organizacji, które mogą brać udział w danych negocjacjach przez JST może być ograniczające dla PES, które nie są znane urzędowi.	Informacje o negocjacjach powinny zostać ogłoszone publicznie, aby zainteresowane PES mogły przystąpić do nich zgodnie z ogłoszeniem.	jw.
253.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 38	W zakresie trybu negocjacyjnego (art. 38) należałoby dookreślić, że w zakresie negocjacji powinny być podejmowane także uzgodnienia dotyczące standardów i warunków realizacji danej usługi społecznej oraz warunków finansowanych (stawki) z uwzględnieniem ich weryfikacji, gdy usługi miałyby być realizowane w trybie wieloletnim.		jw.
254.	SZOWES, OFOP	Art. 38	Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów.	Brak uzasadnienia dla ograniczenia podmiotów ekonomii społecznej, które spełniałyby kryteria określone w ogłoszeniu. Wykreślenie zapisu dot. limitu.	jw.
255.	OWES Dobra Robota, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 38	Pytanie, skąd wynika „nie więcej niż 5 podmiotów”. Brak regulacji (określenia skutków prawnych) np. w przypadku pominięcia 1 z podmiotów, gdy chętnych będzie 6 podmiotów.	Np. rezygnacja z limitu 5 podmiotów.	jw.
256.	FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 38 ust. 1	Z czego wynika ograniczenie zaproszenia do negocjacji max. 5 podmiotów? Decyzja w tym zakresie powinna należeć do JST i być podejmowana na podstawie zebranych zgłoszeń i ich oceny. Zasadnym byłoby natomiast wskazanie minimalnej liczby PES,		jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			które są do negocjacji zapraszane. W przypadku gdy do negocjacji zgłosi się nie więcej niż 5 PES, wszystkie podmioty spełniające kryteria powinny być zaproszone do negocjacji.		
257.	Miasto Poznań	Art. 38	Udział w negocjacjach nie powinien być limitowany, zaproszenie do nich wszystkich (lub większej liczby) zainteresowanych PES korzystnie wpłynie na zwiększenie dostępności realizacji usług społecznych przez PES		jw.
258.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK	Art. 38	Projekt ustawy wskazuje że negocjacje mają charakter poufny. Warto dodać, czego ta poufność dotyczy, gdyż treść oferty może być udostępniona w trybie dostępu do informacji publicznej. Należy zadbać o jednoznaczne zapisy, by działania komisji miały charakter transparentny.	3. Prowadzone negocjacje mają charakter poufny, przy czym poufność ta obejmuje wyłącznie nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne podmiotów ekonomii społecznej stanowiące tajemnicę ww. podmiotów, natomiast nie dotyczy informacji, których obowiązek ujawnienia wynika z przepisów prawa, decyzji sądów, decyzji władz państwowych lub samorządowych wydanych na podstawie właściwych przepisów prawa.	jw.
259.	Stowarzyszenie ESWIP	Art. 38 ust. 3	art. 38 ust.3: poufność w trybie negocjacji „3. Prowadzone negocjacje mają charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez zgody drugiej strony ujawnić informacji związanych z negocjacjami.”	Proponujemy zmianę zapisu dla zakresu poufności i zastosowanie analogicznych zapisów z prawa zamówień publicznych dla ochrony własności intelektualnej przedsiębiorców w postępowaniach, natomiast pozostały zakres powinien być jawny zgodnie z zasada jawności i transparentności w procedowaniu.	jw.
260.	OWES Centrum KLUCZ	Art. 38	Należy doprecyzować, jakich elementów negocjacji dotyczy zasada poufności		jw.
261.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 40 ust. 1	Czy tylko te podmioty, które zaproszone zostały do negocjacji mogą złożyć ofertę wspólną?		jw.
262.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 41	Proponuje się zastąpienie zwrotu „organ administracji publicznej” pojęciem „organ wykonawczy jednostki samorządu		jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			terytorialnego”. Co będzie spójne z Art. 2 pkt 2		
263.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 41	Zapis art. 41 ust. 1. sugeruje wybór jednej oferty. Czy organ administracji publicznej może dokonać wyboru więcej niż 1 oferty?		jw.
264.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 42	Należy dodać ustęp mówiący o tym, że umowa na realizację usług społecznych może być zawarta na czas realizacji usługi lub na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat		jw.
265.	Stowarzyszenie ESWIP	Rozdział 3 (Partnerstwo publiczno-społeczne)		Niezmienienie cieszy wprowadzenie propozycji partnerstwa publiczno-społecznego, którego brakuje bardzo w mechanizmach współpracy. Mając na uwadze rozwój usług społecznych, zmiany w podejściu do polityki społecznej a także rozwój trzeciego sektora jako podstawy społeczeństwa obywatelskiego wnioskujemy o rozszerzenie formy partnerstwa z obecnie proponowanego (z zapisach zbliżonego do tzw. partnerstwa projektowego) na partnerstwo „programowe” (analogicznie jak dla „zaprojektuj- wybuduj-prowadź”). Jest to szczególnie istotne dla rozwoju potencjału podmiotów ekonomii społecznej a tym bardziej przedsiębiorstw społecznych bowiem jednym z najczęstszych ograniczeń jest brak infrastruktury lokalowej adekwatnie do zadań realizowanych przez PES a także potencjału do aplikowania o środki na tzw. projekty twarde. W naszej opinii bardzo potrzebujemy mechanizmów współpracy pozwalających na partnerską współpracę w tym zakresie.	jw.
266.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin		W projekcie nie opisano ścieżki postępowania w przypadku inicjatywy zawarcia partnerstwa wychodzącej od trzeciego sektora. Proponuję aby ścieżka taka była wzorowana na artykule 19a ustawy o		jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.		
267.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 43	Ustawa nie powinna ograniczać możliwości zawierania partnerstwa publiczno-społecznego wyłącznie do realizacji usług społecznych. Partnerstwo publiczno-społeczne powinno jako formuła prawna mieć szerokie zastosowanie do realizacji celów społecznych, rozwoju lokalnego oraz służenia idei rozwoju ekonomii społecznej.	Art.43 ust. 1: „Organ administracji publicznej wspólnie z podmiotem ekonomii społecznej mogą utworzyć partnerstwo publiczno-społeczne.”	jw.
268.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 43 ust. 2	Wymaga doprecyzowania na czym ma polegać i jak ma być realizowana „inicjatywa podmiotu społecznego” w sprawie zawarcia partnerstwa publiczno-społecznego. Projektodawca nie wyjaśnia czy zawarcie partnerstwa z inicjatywy podmiotu ekonomii społecznej ma być realizowane w trybie art. 44 i 45 projektowanej ustawy.		jw.
269.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 44 ust. 1 i 2	Projektodawca posługuje się zamiennie pojęciami „zgłoszenia” i „oferty”. Należy doprecyzować czy składane jest „zgłoszenie” czy „oferta”.		jw.
270.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 44 ust. 1 pkt 2	Ustawa powinna zawierać minimalny czas na jaki informacja o naborze partnera powinna być umieszczona w BIP. Proponuje się następujący zapis.	wyznacza termin na złożenie ofert, termin ten nie może być krótszy niż 14 dni od czasu zamieszczenia informacji, o której mowa w pkt 1.	jw.
271.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 44 ust. 1 pkt 4	Ustawa musi regulować maksymalny czas na rozpatrzenie ofert przez organ wykonawczy JST oraz musi określać maksymalny termin, w którym organ JST ma obowiązek opublikować w BIP informację o wyborze partnera.	Zamieszcza informacja o wyborze partnera, nie później niż 30 dni po terminie, o którym mowa w pkt 2.	jw.
272.	OWES Dobra Robota	Art. 45	Przepis zbyt ogólny (szeroko rozumiane "uznanie administracyjne") w formule gotowych wzorców umów o realizację usług lub PPS, co nie zostawi pola do negocjacji. Tę samą uwagę należy odnieść do trybu negocjacyjnego.	Możliwe określenie umowy lub jej elementów w rozporządzeniu. Należy pozostawić pole do negocjacji i konsultacji istotnych warunków umowy.	jw.

273.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 45 ust. 1 pkt 2	<p>Czy zgodnie z ustawą liderem takiego partnerstwa będzie mógł być podmiot ekonomii społecznej?</p> <p>Czy tryb określony w art. 43-46 będzie dotyczył również realizacji usług społecznych współfinansowanych z funduszy europejskich?</p> <p>Czy umowa, o której mowa w art. 45 ust. 1 jest umową cywilnoprawną w rozumieniu kodeksu cywilnego?</p> <p>Czy na podstawie umowy o której mowa w art. 45 ust. 1 organ wykonawczy JST będzie mógł przekazywać środki finansowe na realizowanie zadań w ramach partnerstwa publiczno-społecznego? Czy będzie to udzielenie dotacji (dotacji celowej?) w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych?</p>		jw.
274.	OWES Dobra Robota	<p>Rozdział 3. Dział III.</p> <p>Dział IV - art. 50.</p>	<p>Należy włączyć w treść rozdziału 3 wszystkie ujmowane w ustawie instrumenty wsparcia (uwaga systematyczna), tj. art. 33 ust. 2, art. 51, art. 64 i in.</p> <p>Należy zapewnić spójność wszystkich trybów realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej, zawartych również w innych ustawach. Dotyczy to zarówno procedur, jak i stosowanych pojęć. Tytułem przykładów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydaje się, że odesłanie do „odpowiedniego stosowania” w art. 33 ust. 1 pkt 3 zlecenia zadań publicznych jest niewystarczające i może spowodować „zapętlenie” procedury. <p>Niektóre usługi społeczne w rozumieniu art. 2 ust. 1 i 2 i art. 3 ust. 1 u.c.u.s. mogą stanowić zadania publiczne powierzane lub wspierane w trybie przepisów u.d.p.p. (brak wyraźnego rozgraniczenia).</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotacje, o której mowa w art. 126 ustawy o finansach publicznych: „to podlegające 		jw.

			<p>szczególным zasadom rozliczania środków z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych”, a w przypadku stanowiących procedur dotacje obejmą usługi społeczne zlecane na podstawie „umowy o zlecenie realizacji usługi społecznej” (nowy typ umowy, czy celowy?); art. 50 posługuje się pojęciem „wsparcia działalności gospodarczej”, „jako pomoc de minimis”, na określenie celu dotacji; tryb ten nie został wcześniej opisany.</p>	
275.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Dział III nowe brzmienie	<p>Nowa propozycja działu III nie naruszająca zasad działalności pożytku a odwołująca się wyłącznie do kwestii zamówień publicznych. Usługi definiujemy zgodnie z Dyrektywną o zamówieniach publicznych</p> <p>Określa prostą kolejność. Samorząd może realizować samodzielnie lub przez jednostki zależne, lub w ramach przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego [choć w tym przypadku powierzenie. Natomiast jeśli przetarg to z zastosowaniem klauzul społecznych 92 i 361.</p> <p>W przypadku niewyłonienia wykonawcy w jednym z trybów, lub niemożności zastosowania konkursów lub klauzul z uwagi na brak potencjalnych wykonawców, ma swobodną rękę.</p> <p>Nowa propozycja bardzo wyraźnie oddzieli sferę działalności pożytku wraz z jej trybami od działań stricte gospodarczych</p>	<p>DZIAŁ III Realizacja usług społecznych przez przedsiębiorstwa społeczne Art. 32. 1. Jednostka samorządu terytorialnego zapewnia realizację usług społecznych, uwzględniając cele społeczne, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wzmocnienie spójności społecznej; 2) promocję zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; 3) budowanie partnerskiej współpracy organów administracji publicznej i przedsiębiorstw społecznych <p>2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego realizuje usługi społeczne samodzielnie lub na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) art. 214 ust. 1 pkt 11, 13 i 14 oraz art. 216 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. 2) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o

			<p>realizowanych zgodnie z PZP. Tym samym powinna przeciąć spory.</p>	<p>wolontariacie, z zastrzeżeniem że do złożenia ofert są uprawnione podmioty ekonomii społecznej, zaś realizacja zadań odbywa się w formie powierzania wykonywania zadań publicznych, lub partnerstwa-publiczno-społecznego, określonych w tej ustawie.</p> <p>Art. 33. 1. Organ administracji publicznej zapewnia realizację zamówień na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne objęte kodami CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, przez zakup towarów i usług w przedsiębiorstwach społecznych z zastosowaniem art. 94–96 lub art. 361 ustawy z dnia 19 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.</p> <p>2. Zamawiający usługi społeczne, o których mowa w ust. 1 są obowiązani zawrzeć w planie postępowań o udzielenie zamówień, o którym mowa w art. 23 ustawy z dnia 19 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, informację o zakupach, realizowanych w trybie ust. 1, oraz art. 34 zamieszczając w Biuletynie Zamówień Publicznych dodatkową informację w tej sprawie.</p> <p>Art. 34. 1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się</p>	
--	--	--	---	--	--

				<p>wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).</p> <p>2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.</p> <p>Art. 35. Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 i 34, może ograniczyć udział wykonawców do przedsiębiorstw społecznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. <p>Art. 35. 1. Jednostka samorządu terytorialnego w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niewyłonienia wykonawcy w jednym z trybów, o których mowa w ust. 33 i 34, 2) niemożności zastosowania art. 33 i 34 z uwagi na brak potencjalnych wykonawców – może zapewnić realizację usługi społecznej na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych lub ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno- 	
--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 711 i 2275).</p> <p>2. Pominiecie zastosowania przepisów ust. 1 i 2 wymaga uzasadnienia, które powinno zostać umieszczone w informacji, o której mowa w art. 33 ust. 2.</p> <p>3. Każdy może żądać uzasadnienia, o którym mowa w ust. 2.</p>	
276.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Dział III	<p>Regulacja z tego działu wkracza bezpośrednio w materię ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt nie precyzuje, które tryby będą domyślnymi w realizacji usług społecznych/zadań publicznych. Usługi są tożsame z zadaniami. Zaproponowane tryby realizacji zadań/usług są atrakcyjne i ciekawe. Jednocześnie brak wśród nich jest trybu stosowanego przez Narodowy Instytut Wolności w ramach programów operacyjnych.</p>	<p>Propozycja:</p> <p>Kwestie poruszone w tym Dziale powinny zostać włączone do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Tryby realizacji zadań/usług powinny być poszerzone o mechanizm dwustopniowego konkursu stosowany przez Narodowy Instytut Wolności, wzorowany na rozwiązaniach znanych z konkursów dla NGO obsługiwanych przez Fundację im. Stefana Batorego.</p>	jw.
277.	Stowarzyszenie Adelfi	Dział III	<p>Z dotychczasowych doświadczeń ze zlecaniem przez JST zadań z zastosowaniem preferencji w formie klauzul społecznych czy zastrzeżonych wiemy, że wszelką formę preferencji, nawet zgodnej z ustawą, jak art. 94 ust. 1 PZP, traktują jako ograniczenie konkurencji i boją się stosować ww. przepisy. Dlatego należy wprowadzić nowe tryby zapewniające konkurencyjność w stosunku do zamówień publicznych: tryb negocjacyjny i partnerski, w korelacji z zapisami przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz określić, iż w przypadku realizacji usług społecznych w trybie zamówień publicznych muszą być stosowane obowiązkowo procedury społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych. W przypadku zapisów ustawy dotyczących realizacji usług społecznych przez podmioty</p>		jw.

			<p>ekonomii społecznej należałoby wprowadzić zapis dotyczący minimalnego procentowego progu wydatków zlecanych przez JST na usługi społeczne realizowane przez PES. To gwarantowałoby przeznaczanie środków na zakup, zlecenie usług w trybach konkursowych i pozakonkursowych (wskazanych w ustawie o ekonomii społecznej) dla podmiotów ekonomii społecznej. Wskazywano przy tym, że obligatoryjność ta mogłaby dotyczyć 20% wydatków JST na usługi społeczne. Wprowadzenie tego rozwiązania mogłoby być rozłożone w czasie, np. 10% za 5 lat.</p>		
278.	OWES Dobra Robota	Dział III. Dział IV - art. 50.	<p>Należy zapewnić spójność wszystkich trybów realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej, zawartych również w innych ustawach. Dotyczy to zarówno procedur, jak i stosowanych pojęć. Tytułem przykładów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydaje się, że odesłanie do „<i>odpowiedniego stosowania</i>” w art. 33 ust. 1 pkt 3 zlecenia zadań publicznych jest niewystarczające i może spowodować „zapętlenie” procedury. Niektóre usługi społeczne w rozumieniu art. 2 ust. 1 i 2 i art. 3 ust. 1 u.c.u.s. mogą stanowić zadania publiczne powierzane lub wspierane w trybie przepisów u.d.p.p. (brak wyraźnego rozgraniczenia). - dotacje, o której mowa w art. 126 ustawy o finansach publicznych: „to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań 		jw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			publicznych”, a w przypadku stanowiących procedur dotacje obejmą usługi społeczne zlecane na podstawie „umowy o zlecenie realizacji usługi społecznej” (nowy typ umowy, czy celowy?); art. 50 posługuje się pojęciem „wsparcia działalności gospodarczej”; „jako pomoc de minimis”, na określenie celu dotacji; tryb ten nie został wcześniej opisany.		
279.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Dział III.	Nie jest jasna przyczyna przyjęcia, jako wolontarystyczne opracowywania rządowego programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Ustawa powinna obligować administrację rządową do opracowania takowych programów. Zapis w tym kształcie kopiuje rozwiązania z wielu ustaw, w których to są nakładane obowiązki na stronę samorządową. Jednocześnie te same obowiązki są przedstawiane tylko i wyłącznie, jako możliwość realizacji przez stronę rządową.	1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w terminie do 30 września roku poprzedniego, opracowuje i publikuje na rok kolejny Roczny Program na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej, w którym wskazuje środki finansowe na jego realizację. 2. Projekt Roczno Programu na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej poddawany jest konsultacjom społecznym.	Uwaga nieuwzględniona Ramy rozwoju ekonomii społecznej są wyznaczone przez wieloletni program rządowy, realizowany konsekwentnie od 2014 r. Realizacja Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej jest poddawana monitoringowi, a regularnie sporządzane sprawozdania zawierają rekomendacje. Dlatego nie ma potrzeby wydawania kolejnych dokumentów strategicznych, które dublowałyby zapisy ww. Programu.
280.	SZOWES	Art. 49 i 51	Niejasność zapisów dotyczących instytucji wdrażających działania wspierające sektor ekonomii społecznej.	Nieuwzględnienie Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, jako koordynatorów sektora ekonomii społecznej w regionach (posiadają kompetencje i doświadczenie w tym zakresie), centralizacja finansowania i działalności OWES. Nie ma określonych systemowo działań	Wyjaśnienie Zgodnie z projektem ustawy samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej, z kolei zadania ministra, jako koordynatora działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej obejmują m.in. przyznawanie akredytacji OWES i opracowywanie programów na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.
281.	Caritas Polska	Art. 49 ust. 2	W wymienionym katalogu brakuje działania kluczowego dla osiągnięcia prawdziwej zmiany w realnej gospodarce – rozwoju współpracy PS z przedsiębiorstwami prywatnymi, np. w zakresie wolontariatu pracowniczego.	Art. 49. 2. W ramach programów, o których mowa w ust. 1, są finansowane w szczególności działania wspierające: [...] 6) budowanie wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych oraz	Uwaga uwzględniona Przepis został uzupełniony zgodnie z propozycją

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				podmiotów ekonomii społecznej z przedsiębiorstwami prywatnymi, 7) realizację usług społecznych.	
282.	Spółdzielnia Socjalna Horyzonty z siedzibą w Ilawie	Art. 49 ust. 2 pkt. 2)	<p>Uważamy, że do instrumentów wsparcia rozwoju ES należy dodać wsparcie inwestycyjne o charakterze dotacyjnym. Bez tego typu instrumentu polskie PES nie będą w stanie „wznieść się” na wyższy poziom i zwiększyć swojego potencjału reintegracyjnego.</p> <p>PES mają często dobre pomysły na rozwój i zwiększenie liczby miejsc pracy, pracują z ludźmi, których otwarty rynek pracy nie akceptuje, jednak bez dobrego dostępu do zewnętrznego finansowania o charakterze dotacyjnym nie wskoczą na wyższy poziom i nie dogonią PES włoskich, francuskich itp. Dostęp do dotacji inwestycyjnych powinien dotyczyć możliwości budowy lub zakupu nieruchomości, ich adaptacji na cele rozwojowe, ich wyposażenia, a także komponentu pomostowego zapewniającego pokrycie części kosztów w pierwszych 2 latach rozwijania pomysłu biznesowego.</p> <p>Uważamy, że środki te powinny być dystrybuowane regionalnie, aby uniknąć ryzyka wykorzystania ich w głównej mierze przez PES z dużych ośrodków miejskich - podział alokacji krajowej na pule regionalne.</p>	2) tworzenie i rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz wzmacnianie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego – w szczególności przez program dotacji inwestycyjnych i komponentu pomostowego.	Uwaga nieuwzględniona Przepis zawiera normę ogólną. Ramy planowanego wsparcia zostaną określone w dokumentach programowych w zależności od potrzeb i możliwości finansowania.
283.	OWES Leszno	art. 49 pkt 3	Realizacja programów WSPARCIA DLA PS, o których mowa w ust. 1, następuje w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2, lub w trybie naboru wniosków - nabór wniosków na poziomie ogólnopolskim znacząco utrudni i zniechęci PS do składania wniosków	Propozycja wdrażania programów regionalnie przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	Wyjaśnienie Projektowany przepis odnosi się do programów o charakterze ogólnopolskim ogłaszanych przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. Doświadczenia z wdrażania podobnych programów o charakterze ogólnopolskim nie wskazują na trudności lub brak dostępności dla PS.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

284.	Witold Ekielski	Art. 50 ust. 1	<p>Obecne brzmienie wymienia tylko działalność gospodarczą PES jako ten rodzaj działalności odpłatnej, który może zostać wsparta w ramach programów o których mowa a art. 49 chociaż PES mogą także prowadzić odpłatną działalność pożytku publicznego, działalność kulturalną i działalność oświatową.</p> <p>Brak tych trzech rodzajów działalności odpłatnych (pożytku publicznego, kulturalnej, oświatowej) przy okazji gdy wymienia się działalność gospodarczą to zdarza się także w innych miejscach projektu np. w Art. 52 ust 3 pkt 2</p>	<p>Wszędzie tam gdzie mowa jest o działalności gospodarczej należy dopisać także odpłatną działalność pożytku publicznego, działalność kulturalną i działalność oświatową</p>	<p>Wyjaśnienie Projekt ustawy nie wyklucza, że zadania będą realizowane w ramach dopuszczalnych dla PES form działalności. Odwołanie się do działalności gospodarczej związane jest z kwestią pomocy de minimis.</p>
285.	Fundacja Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia	Art. 51	<p>W artykule mowa o udzielaniu akredytacji „podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej” – brak jest w ustawie jednoznacznego wskazania OWES, jako instytucji realizującej wsparcie na rzecz PES/PS.</p>	<p>W celu kontynuacji budowania stabilnego systemu wsparcia ekonomii społecznej, OWES-y powinny zostać jednoznacznie wskazane w ustawie, jako instytucje realizujące wsparcie na rzecz PES/PS. Ustawa odbiera również kompetencje OWES-om, np. w zakresie weryfikowania statusu PS.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wskazania, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przyznaje akredytację podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej tj. ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej. Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego, podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.</p>
286.	OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 51. ust 4	<p>Należy dookreślić kto mógłby wejść w skład zespołu oceniającego.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy określenie składu zespołu oceniającego każdorazowo powinno być regulowane w ogłoszeniu o naborze wniosków.</p>
287.	FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 52	<p>Niezrozumiały jest brak w ustawie wskazania, że usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej będą realizowane przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. Nazwa OWES zakorzeniła się systemie</p>	<p>Propozycja dodania definicji OWES i wskazanie wprost w ustawie, że usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej będą realizowane przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			wsparcia ekonomii społecznej i w świadomości społeczności lokalnych i powinna być wskazana wprost w najważniejszym dokumencie regulującym funkcjonowanie ekonomii społecznej w Polsce.		
288.	OWES Dobra Robota	Art. 52	Warunki przyznawania akredytacji powinny zostać określone w ustawie. Obecne rozwiązanie spowoduje ustalenie warunków i jednoczesną ich weryfikację przez ten sam podmiot (organ).	- Usunięcie „warunków” z ust. 5. - dodatkowa jednostka redakcyjna określająca warunki, które należy brać pod uwagę przy akredytacji.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony w zakresie określenia kryteriów oceny wniosku o przyznanie akredytacji.
289.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 52	Należy wprowadzić zapis gwarantujący, że minister udziela akredytacji minimum na dwa lata. Zapis ma na celu podniesienie rangi znaczenia akredytacji.		Uwaga uwzględniona Projekt został uzupełniony w zakresie określenia terminu, na jaki zostanie przyznana akredytacja, tj. do 2 lat.
290.	Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn	Art. 52 ust. 1	Art.52 Minister właściwyudziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia.....Zapis niezrozumiały i należy doprecyzować, o jakie podmioty chodzi..	W Art. 2 dopisać, jakie podmioty akredytowane mogą świadczyć wsparcie PS. Formalnie dotyczy to bodajże Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej i Lokalnych Grup Działania (KPRES str.33)	Uwaga uwzględniona
291.	Witold Ekielski	Art. 52 ust. 3 pkt 3	Proces reintegracji prowadzi przedsiębiorstwo społeczne i powinno to być jednoznaczne, że to rolą PS jest reintegracja a nie rolą OWES. Dla wielu PS organizacja i planowanie tego jak pomagać – co powinno być przedmiotem indywidualnego planu reintegracji jest rzeczą zupełnie im nieznaną dlatego rolą OWES powinno być wspieranie procesu realizowanego przez PS, asystowanie przy tym procesie, coś jakby superwizowanie realizacji planu, to powinna być rola asystującego doradczą a nie biorąca na siebie realizację lub prowadzenie procesu reintegracji.	Planowania i moderowania realizowanego przez przedsiębiorstwo społeczne indywidualnego planu reintegracji	Wyjaśnienie W wyniku zgłoszonych uwag projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych przy tworzeniu planów reintegracyjnych.
292.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 52 ust. 3	Zapis ma wzmocnić obowiązujące już zapisy standardów odnośnie wspierania i promowania społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych.	W art. 52 w ust. 3 dodaje się pkt. 5 w brzmieniu: 5) promocji i upowszechniania zamówień publicznych z wykorzystaniem narzędzi	Uwaga uwzględniona Projekt zostanie uzupełniony w zakresie wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				społecznych oraz współpracy z zamawiającymi w tym zakresie.	
293.	OWES Dobra Robota	Art. 52 ust. 3 pkt 4	Należy zapewnić możliwość „pośredniczenia” w dostępie do „wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego”, a nie zapewnienia udzielania tego wsparcia.	„[...] Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności pośredniczenie w działaniach lub działania w zakresie: [...]”.	Wyjaśnienie Obecne brzmienie przepisu nie wyklucza pośredniczenia w tych działaniach.
294.	OWES Leszno	art. 52 pkt 5	Rekomendujemy doprecyzowanie podmiotów, które mogą starać się o akredytację.	Rekomendujemy zmianę: O akredytację podmiotu świadczącego usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej mogą ubiegać się organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 pkt 3 UDPW	Wyjaśnienie Projekt ustawy został doprecyzowany. Akredytację może uzyskać podmiot ekonomii społecznej realizujący usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, działający samodzielnie lub w partnerstwie.
295.	Stowarzyszenie Kooperatywa Spożywcza "Dobrze"	Art. 53	Przedstawiona w projekcie ustawy koncepcja Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, programów na rzecz rozwoju i strategii może wejść w konkurencyjną relację do rad działalności pożytku publicznego i programów współpracy wskazanych w ustawie o działalności pożytku publicznego. Można się spodziewać, że wskazana konkurencja nie wzmocni rozwoju organizacji pozarządowych ani nie umocni ich pozycji względem organów administracji publicznej w tym JST, doprowadzając do inflacji znaczenia dotychczasowego systemu współpracy i dialogu.	Zapisy ustawy wymagają przebudowania w sposób całościowy, by uwzględnić propozycję	Uwaga nieuwzględniona W opinii ustawodawcy zapisy projektu ustawy o ES dotyczące działalności KKRES, jak również realizacji programów na rzecz rozwoju i upowszechniania sektora ES, regulują odrębny system, niż ten, o którym mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Warto zaznaczyć, że nie koliduje z zapisami tejże ustawy, odnosząc się do regulacji kwestii dotyczących sensu stricte rozwoju sektora ES, podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych. System wsparcia sektora ES funkcjonuje już od dłuższego czasu, a jego głównym założeniem jest wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych (PES/PS), które również są tworzone przez organizacje pożytku publicznego. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, iż tak skonstruowany system nie stwarza ryzyka wystąpienia konkurencyjnej relacji, co do sfery zadań i działalności organizacji pożytku publicznego oraz realizacji programów

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					współpracy wskazanych w ustawie o działalności pożytku publicznego. W opinii ustawodawcy zapisy ujęte w projekcie ustawy o ES wzmacniają rolę organizacji pozarządowych, sprzyjają prowadzeniu dialogu z JST i zwiększają widoczność oraz wiarygodność organizacji, jako partnera dla samorządu przede wszystkim w zakresie realizacji usług społecznych.
296.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 53 ust. 2	Brak powodu do zawężania roli Krajowego Komitetu jedynie do ciała opiniodawczego, proponujemy uzupełnić katalog działań w ust. 2 o pkt 4.	Art. 53 ust. 2 pkt 4 „4) kreowanie polityki w zakresie ekonomii społecznej.”	Uwaga nieuwzględniona Tworzenie dokumentów programowych w obszarze ekonomii społecznej należy do kompetencji ministra właściwego do spraw ekonomii społecznej, zaś rolą Krajowego Komitetu, jako organu opiniodawczo-doradczego, jest wyrażanie opinii wobec tych dokumentów na etapie ich tworzenia.
297.	Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”	Art. 53 ust. 2	Brak gwarancji reprezentatywności ani siły głosu PES w Komitecie.		Wyjaśnienie Projekt uzupełniono o zapis dotyczący zapewnienia w KKRES reprezentatywności podmiotów ekonomii społecznej w zakresie form prawnych i rodzajów działalności oraz szerokiej partycypacji.
298.	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK	Art. 54	Proponujemy dodać do składu Krajowego Komitetu podmiotów związanych z rynkiem pracy i integracji społecznej, z uwagi na charakter działalności PS.	Art. 54. 1. Krajowy Komitet składa się, z co najmniej 15 członków, w szczególności z przedstawicieli: 1) organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych; 2) jednostek samorządu terytorialnego; 3) podmiotów ekonomii społecznej;	Wyjaśnienie Podmioty związane z rynkiem pracy i pomocy społecznej będą reprezentowane przez przedstawicieli organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez te podmioty nadzorowanych, a także jednostek samorządu terytorialnego. Na poziomie przepisów wykonawczych

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				4) związków zawodowych i organizacji pracodawców; 5) instytucji finansowych; 6) nauki i edukacji; 7) instytucji rynku pracy i pomocy społecznej.	doprecyzowany zostanie sposób wyłaniania i zgłaszania kandydatów.
299.	OFOP, FUNDACJA TRZECLORG	Art. 54	Brak konkretnego wskazania parytetów dla poszczególnych rodzajów podmiotów wchodzących w skład Krajowego Komitetu.		Wyjaśnienie Sposób zgłaszania kandydatów, a także organizacja i tryb działania Komitetu oraz zasady uczestnictwa w jego pracach zostaną określone w drodze rozporządzenia.
300.	SZOWES	Art. 54 pkt. 1		Brak wymienionych przedstawicieli podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli podmiotów świadczących usługi wsparcia, stwierdzić należy, że ta grupa będzie reprezentowana poprzez uwzględnienie podmiotów ekonomii społecznej.
301.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 54 pkt. 1	Brak wymienionych przedstawicieli podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	art 54. 1 Krajowy Komitet składa się z co najmniej 15 członków, w szczególności z przedstawicieli: 7) podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej [dodany]	jw.
302.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 54 pkt. 1	Brak członkostwa przedstawicieli Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej – kluczowych instytucji systemu wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, wydaje się być nieuzasadniony i pozbawia dostępu do wiedzy bezpośrednio z regionów obejmowanych wsparciem. Proponujemy dodać pkt 7 do treści ust. 1.	Art. 54 ust. 1 pkt 7 „7) ośrodków wsparcia ekonomii społecznej.	jw.
303.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 54 pkt. 1	W skład Krajowego Komitetu powinni wchodzić również przedstawiciele przedsiębiorstw społecznych oraz ośrodków wsparcia ekonomii społecznej (podmiotów		Uwaga częściowo uwzględniona Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli przedsiębiorstw społecznych i podmiotów

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej). Zbędni w Komitecie wydają się przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców, jak również należy ograniczyć się wyłącznie do przedstawicieli samej nauki, bez edukacji.</p>		<p>akredytowanych, stwierdzić należy, że ta grupa będzie reprezentowana poprzez uwzględnienie podmiotów ekonomii społecznej. Z kolei w ocenie projektodawcy przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców powinny być reprezentowani w Komitecie z uwagi na fakt, że rozwiązania zawarte w projekcie mają dotyczyć osób pozostających w zatrudnieniu lub do niego się przygotowujących. W ramach doprecyzowania w składzie Komitetu znaleźli się przedstawiciele instytutów badawczych i szkół wyższych.</p>
304.	<p>OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych</p>	<p>Art. 60</p>	<p>Nowe opis kompetencji samorządu województwa po scaleniu z zapisami ustawy o pomocy społecznej (nie może być opisów tego samego zadania w dwóch ustawach).</p>	<p>Art. 60. 1. Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opracowuje, realizuje i monitoruje regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej zgodny ze strategią rozwoju województwa, oraz programy rozwoju usług społecznych; 2) konsultuje programy oraz inne dokumenty w zakresie ekonomii społecznej i usług społecznych w szczególności służące realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; 3) wspiera rozwój usług na rzecz ekonomii społecznej oraz promuje nowe metody działań w zakresie usług społecznych, aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; 4) monitoruje działania podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w województwie; 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona W zakresie zadań samorządu województwa dopisano zadanie upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>5) wspiera rozwój partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami społecznymi na rzecz rozwoju usług społecznych oraz reintegracji zawodowej i społecznej;</p> <p>6) wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych</p> <p>7) wspiera zwiększanie kompetencji służb zajmujących się aktywizacją, integracją usługami społecznymi oraz reintegracją społeczną i zawodową osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	
305.	Komitet Akredytacyjny	Art. 60 ust. 2	Ustawa narzuca ROPS koordynowanie sektora, ale nie daje do tego narzędzi. Warto zastanowić się nad wzmocnieniem roli koordynacyjnej ROPS.		<p>Wyjaśnienie Koordynacyjna rola ROPS jest określona już w ustawie o pomocy społecznej. Obecny kształt przepisów regulujących zakres przedmiotowy strategii pozwala na ujęcie w tych dokumentach informacji o usługach, których realizacja ma charakter priorytetowy dla JST. Ponadto, nie ma również przeciwwskazań do określenia w strategii lub innym dokumencie lokalnym zadań, które powierzane będą podmiotom ekonomii społecznej. Ogólne zasady współpracy między organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które stanowią większość podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej, dotyczą również współdziałania w zakresie opracowania strategii, zostały określone w art. 5 przywołanej powyżej ustawy. Należy zauważyć, że w art. 110 i 112 ustawy o pomocy społecznej określone zostały</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					jednostki organizacyjne odpowiedzialne za koordynację działań ujętych w strategiach. Zgodnie z brzmieniem art. 16b opracowanie tych dokumentów jest zadaniem gminy i powiatu.
306.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 61	Brak członkostwa przedstawicieli Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej – kluczowych instytucji systemu wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, wydaje się być nieuzasadnione i pozbawia dostępu do wiedzy bezpośrednio z subregionów obejmowanych wsparciem. Udział organizacji pracodawców w KRES na poziomie regionalnym nie gwarantuje efektów, których oczekuje środowisko wielosektorowej współpracy. Członkostwo zaś przedsiębiorców wpłynie pozytywnie na wizerunek ekonomii społecznej, zwłaszcza w kontekście potencjalnego i niezwykle pożądanego kooperowania ES z biznesem komercyjnym. Proponujemy zmianę treści ust. 1, przez zmianę pkt 6 i 2 oraz dodanie pkt 7.	Art. 61 ust. 1 Regionalny Komitet składa się w szczególności z przedstawicieli: 1) marszałka województwa; 2) przedstawicieli ośrodków wsparcia ekonomii społecznej; 3) jednostek samorządu terytorialnego z danego regionu; 4) podmiotów ekonomii społecznej prowadzących działalność na terenie województwa; 5) nauki i edukacji; 6) przedsiębiorców.	Uwaga częściowo nieuwzględniona Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli OWES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez podmioty ekonomii społecznej. Katalog podmiotów wchodzących w skład Komitetu został zaktualizowany.
307.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 61	Zapis wymaga doprecyzowania poprzez wskazanie podmiotu, którego plany usług społecznych ma opiniować komitet. Czy chodzi wyłącznie o jednostki podległe samorządowi województwa?		Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z tego rozwiązania.
308.	Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”	Art. 61 ust. 2	Brak powodu do zawężania roli Regionalnego Komitetu jedynie do ciała opiniodawczego. Proponujemy uzupełnić listę zadań w ust. 2 dopisując pkt 4	Art. 61 ust. 2 pkt 4 „4) kreowanie polityki w zakresie ekonomii społecznej.	Uwaga nieuwzględniona Tworzenie dokumentów programowych w obszarze ekonomii społecznej na poziomie województwa należy do kompetencji samorządu, zaś rolą Regionalnego Komitetu, jako organu opiniodawczo-doradczego, jest wyrażanie opinii wobec tych dokumentów na etapie ich tworzenia oraz zapoznawanie się z efektami ich realizacji.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

309.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich, Stowarzyszenie Adelfi	Art. 62 ust. 1	Brak wymienionych przedstawicieli podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	Art. 62. 1. Regionalny Komitet składa się w szczególności z przedstawicieli: 7) podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej [dodany]	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli OWES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez podmioty ekonomii społecznej.
310.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 62 ust. 1	Do katalogu członków należy dodać przedstawicieli przedsiębiorstw społecznych prowadzących działalność na terenie województwa oraz ośrodków wsparcia ekonomii społecznej (podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej) prowadzących działalność na terenie województwa. Zbędni w Komitecie wydają się przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców, jak również należy ograniczyć się wyłącznie do przedstawicieli samej nauki, bez edukacji.		Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli PE i OWES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej. Z kolei w ocenie projektodawcy przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców powinny być reprezentowani w Komitecie z uwagi na fakt, że rozwiązania zawarte w projekcie mają dotyczyć osób pozostających w zatrudnieniu lub do niego się przygotowujących.
311.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 62	Wzmacnia kompetencje RKRES, jako współuczestnika procesu przygotowania, realizacji i monitorowania regionalnego programu rozwoju ES.	W art. 62, ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Do zadań regionalnego Komitetu należy w szczególności 1) udział w przygotowaniu, realizacji oraz ocenie regionalnego programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, 2) wyrażanie opinii projektach uchwał samorządu województwa i aktów prawa miejscowego dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej; 3) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących programowania i realizacji działań w zakresie usług społecznych;	Uwaga nieuwzględniona Tworzenie dokumentów programowych w obszarze ekonomii społecznej na poziomie województwa oraz ich realizacja, należy do kompetencji samorządu, zaś rolą Regionalnego Komitetu, jako organu opiniodawczo-doradczego, jest wyrażanie opinii wobec tych dokumentów na etapie ich tworzenia oraz zapoznawanie się z efektami ich realizacji.
312.	OZRSS, Stowarzyszenie na	Art. 61 i 62	Uspójnienie przepisów. Zwłaszcza w kontekście art. 62 ust. 3		Uwaga uwzględniona W projekcie ustawy wskazano, że organ wykonawczy samorządu województwa

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	rzecz Spółdzielni Socjalnych		Powierzenie zadań związanych z Regionalnym Komitetem, albo marszałkowi województwa albo zarządowi województwa		określi, w drodze uchwały, organizację oraz tryb powołania członków i działania Regionalnego Komitetu
313.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 62	Należy dodać ust. 4 o następującej treści:	Do Regionalnego Komitetu stosuje się odpowiednio przepisy, o których mowa w art. 57.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o wskazanie, że koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach członków Regionalnego Komitetu i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z budżetu samorządu województwa.
314.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 63	Zapis ten ma na celu ujednoczenie ustawowego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z katalogami osób, które otrzymują wsparcie w ramach różnych programów i projektów, w tym współfinansowanych ze środków unijnych.	Art. 63, ust. 1 pkt. 1 otrzymuje brzmienie: 1) wsparcia, o których mowa w art. 52 ust. 3, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, przedsiębiorstw społecznych oraz zatrudnionych tam osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;	Wyjaśnienie Projekt ustawy został przeformułowany w ten sposób, że w zakresie realizacji przez samorząd usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej odniesiono się wprost do katalogu usług wsparcia określonego w projekcie ustawy, obejmującego m.in. wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (w tym i przedsiębiorstw społecznych) oraz wsparcie podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych.
315.	Świętokrzyski OWES	Art. 63 ust. 2	W obecnym brzmieniu Marszałek zleca tylko jednemu podmiotowi usługi wsparcia PES, natomiast jest mało prawdopodobne, żeby jeden podmiot był w stanie udzielić wsparcia PES w całym regionie. Zapis mogący prowadzić do różnych interpretacji.	Proponujemy zmianę zapisu na następujący: 2. Marszałek województwa zleca podmiotom akredytowanym usługi, o których mowa w ust. 1, w trybie, o którym mowa w art. 38 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), lub w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2."	Wyjaśnienie Obecnie brzmienie przepisu nie wyklucza możliwości zlecenia usług wsparcia więcej niż jednemu podmiotowi akredytowanemu
316.	OWES Dobra Robota	Art. 63 ust. 3	Należy posiłkowo zapewnić realizację zadań komitetu, wzorem Komitetu Krajowego, ze środków państwa. Finansowanie ze środków UE powinno nastąpić fakultatywnie, analogicznie do art. 52 ust. 2.	„Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego lub z udziałem środków pochodzących z budżetu	Uwaga częściowo uwzględniona Projektodawca uzupełnił projekt ustawy określając, że koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				Unii Europejskiej, a także może być finansowane ze środków budżetu samorządu województwa”.	członków Regionalnego Komitetu i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z budżetu samorządu województwa.
317.	Stowarzyszenie Adelfi, OFOP, FUNDACJA TRZECI.ORG	Art. 63 ust. 3	Marszałek określa sposób dostarczania usług wsparcia. Czy to oznacza, że w każdym województwie może wyglądać to inaczej?		Wyjaśnienie Sposób dostarczania usług wsparcia określany jest w regionalnych programach na rzecz rozwoju ES – programy uwzględniają specyfikę regionu oraz zapotrzebowanie na formy ww. usług w regionie.
318.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 63 nowy ust. 5	Podmioty realizujące usługi mogą też realizować inne zadania na zasadzie porozumienia z PUP lub na zlecenie marszałka województwa. Powiązane jest to m.in. ze zmianami w ustawie o promocji zatrudnienia.	W art. 65 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: 5. Podmiot akredytowany realizujący usługi, o którym mowa w ust. 1 w może realizować również usługi na rzecz samorządu województwa, samorządu powiatowego lub innych podmiotów i instytucji na zasadach określonych w odrębnych przepisach lub na podstawie porozumień.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy o ES nie wprowadza ograniczenia dotyczącego braku możliwości realizacji usług przez podmioty akredytowane (OWES) na rzecz jednostek samorządu na szczeblu wojewódzkim, powiatowym, czy gminnym oraz w ramach porozumień z ww.
319.	OWES Centrum KLUCZ prowadzony przez Fundację Instytut Spraw Obywatelskich	DZIAŁ IV Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne		dopisanie Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej, jako ciał o charakterze opiniująco-doradczym, złożonych z przedstawicieli PES działających w danym powiecie, instytucji pomocy społecznej oraz akredytowanych podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca nie widzi konieczności precyzowania katalogu organów opiniująco-doradczych działających w strukturach samorządowych. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż na poziomie regionu działają Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej, które powołują grupy robocze i zatwierdzają ich plan pracy dot. różnorodnych obszarów działań w zakresie rozwoju sektora ES, a w ich skład wchodzi przedstawiciele różnych sektorów m.in. administracji samorządowej, JST, OWES, PES/PS, przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych. Szczegółowy zakres powoływania, organizacji i działalności ciał opiniująco-doradczych jest określany w Regionalnych Programach Rozwoju ES Województw.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

320.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Dział IV Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne	Dział jak i art. 47 posługują się pojęciem „władze publiczne”, które nie występuje wcześniej w ustawie, nie jest również w niej zdefiniowane. Pojęcie „władze publiczne” jest bardzo szerokie i obejmuje swoim zasięgiem wszystkie władze w sensie konstytucyjnym – czyli ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą.		<p>Uwaga nieuwzględniona Projektodawca posługując się sformułowaniem „władze publiczne” nie zawęży katalogu organów/podmiotów/institucji państwowych i samorządowych stanowiących sferę „władz publicznych”, a mogących świadczyć ww. wsparcie. Warto również nadmienić, iż w obiegu prawnym pojawia się pojęcie władzy publicznej.</p>
321.	Ogólnopolska Rada Sieci OWES	Uwaga ogólna	<p>proponujemy żeby w ustawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. znalazła się i została zdefiniowana nazwa OWES (ośrodek wsparcia ekonomii społecznej) a nie jedynie „podmiot akredytowany (przez ministra) zapewniający usługi wsparcia dla PES” 2. dopisać przepisy przejściowe, które pozwolą zachować akredytację OWES-om i powiązać akredytację z przejściem do nowego systemu, żeby to nastąpiło płynnie (przejść do nowego systemu) 3. znalazły się zapisy dot. linii demarkacyjnej pomiędzy OWES i ROPS, np. że powinna być określona przez RPRES, żeby działania tych podmiotów były komplementarne 4. znalazły się zapisy dot. obligatoryjnej współpracy między OWES a PUP ze wskazaniem, jak ta współpraca ma przebiegać (zakres zadań poszczególnych podmiotów), np. powiatowa rada zatrudnienia określa podział środków – wyodrębnić część środków na przedsiębiorstwa społeczne w dyspozycji OWES (analogicznie jak dla przedsiębiorców komercyjnych, którzy prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą) 5. zakres wsparcia udzielanego przez podmioty akredytowane powinien wprost obejmować wsparcie finansowe wraz ze wskazaniem konkretnych instrumentów 		<p>Uwaga częściowo uwzględniona W projekcie ustawy doprecyzowano zapis wskazujący Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, jako podmioty realizujące usługi wsparcia dla PES/PS. Projekt określa katalog usług wsparcia świadczonych przez OWES na rzecz PES/PS wskazując m.in. wprost na możliwość wsparcia w zakresie ich tworzenia, wspierania prowadzonej przez nie działalności oraz finansowania powstawania w nich miejsc pracy. W uzgodnieniu w Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej ustalono, że zostaną zmienione wytyczne CT9, które będą regulowały okres przejściowy przyznanych akredytacji OWES. Projektodawca nie widzi konieczności określenia linii demarkacyjnej między OWES i ROPS na poziomie ustawy. Podstawą współpracy oraz jej zakres wynika z regionalnych programów rozwoju ekonomii społecznej. Jednocześnie należy wskazać, że kwestie współpracy między OWES a PUP wykraczają poza zakres regulacji ustawy.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			rynku pracy (dotacje na utworzenia miejsca pracy, dotacje na utworzenie przedsiębiorstwa społecznego, wsparcie pomostowe, pożyczki).		
322.	Związek Lustracyjny Spółdzielni, OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych,	Po Dziale IV Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne	Biorąc pod uwagę potrzeby przedsiębiorstw społecznych oraz ich bariery rozwojowe związane z brakiem dostępu do kapitału wnioskujemy o powrót do idei powołania Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej.	Po Dziale IV dodaje się Dział IVa i art. 63a-63h w brzmieniu: Dział IVa. Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej Art.63a. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej, zwany dalej „Funduszem”. 2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. 3. Środki Funduszu przeznacza się na realizację zadań w celu wsparcia: 1) powstawania przedsiębiorstw społecznych; 2) promocji i rozwoju przedsiębiorczości społecznej; 3) działalności inwestycyjnej i bieżącej podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej. Art. 63b. Środki Funduszu pochodzą z: 1) środków finansowych, o których mowa w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, powierzonych w zarządzanie przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego; 2) środków finansowych, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 przeznaczonych na rozwój ekonomii społecznej, powierzonych w	Uwaga nieuwzględniona Koncepcja stworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej nie znalazła się w projekcie ustawy po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/ zarządzania/obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie. Formuła funduszu celowego wiąże się z licznymi dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione. Wszystko to tworzy nadmiernie obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych. Ponowne wykorzystanie środków EFS musi następować zgodnie z warunkami określonymi w przepisach unijnych oraz krajowych, dlatego też tworzenie dodatkowych regulacji w tym zakresie nie jest konieczne a nawet wskazane, ze względu na ryzyko przeregulowania. Na obecnym etapie MRiPS realizuje, we współpracy z MFiPR, działania mające na celu zapewnienie finansowania sektora ekonomii społecznej tak w formie dotacji,

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>zarządzanie przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;</p> <p>3) dotacji z budżetu państwa;</p> <p>4) środków pochodzących z likwidacji majątku przedsiębiorstw społecznego;</p> <p>5) darowizn i zapisów;</p> <p>6) odsetek z tytułu oprocentowania środków Funduszu;</p> <p>7) odsetek od lokat środków Funduszu w bankach;</p> <p>8) wpływów z innych tytułów.</p> <p>Art. 63c. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego:</p> <p>1) wyodrębnia w swoim planie finansowym plan finansowy Funduszu opracowany w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw:</p> <p>a) finansów publicznych,</p> <p>b) rozwoju regionalnego,</p> <p>c) zabezpieczenia społecznego,</p> <p>– do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, na który plan jest opracowywany;</p> <p>2) przekazuje projekt planu finansowego Funduszu na dany rok do uzgodnienia organom wymienionym w pkt 1, do dnia 15 czerwca roku poprzedniego;</p> <p>3) sporządza dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat, wchodzące w skład sprawozdania finansowego banku</p> <p>2. Bank Gospodarstwa Krajowego składa ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu w poprzednim roku do dnia 30 kwietnia roku następnego.</p> <p>Art. 63d. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Funduszu na finansowanie:</p>	<p>jak i instrumentów zwrotnych (częściowo umarzalnych) w EFS+ oraz KPO.</p>
--	--	--	--	---	--

				<p>1) pożyczek, w tym pożyczki na rozpoczęcie i rozwój działalności oraz na utworzenie nowych miejsc pracy;</p> <p>2) spłaty odsetek od udzielonych pożyczek;</p> <p>3) gwarancji i poręczeń kredytów i pożyczek udzielanych przez instytucje finansowe;</p> <p>4) reporeczeń;</p> <p>5) inwestycji kapitałowych w podmiotach ekonomii społecznej i solidarnej;</p> <p>6) innych form wsparcia zwrotnego, o którym mowa w art. 5 pkt 12 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;</p> <p>7) kosztów związanych z udzielaniem i obsługą wsparcia, o którym mowa w pkt 1-6.</p> <p>2. W przypadku, gdy środki Funduszu pochodzą z wkładów wniesionych w ramach programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 do instrumentów finansowych na rozwój ekonomii społecznej, są wykorzystywane zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie, o której mowa w art. 52 ust. 1 tej ustawy.</p> <p>3. Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza środkami, o których mowa w ust. 1 oraz pełni funkcje koordynatora realizacji wsparcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-6.</p> <p>4. Podstawę przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.</p> <p>5. Umowa, o której mowa w ust. 4, określa w szczególności:</p>	
--	--	--	--	---	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>1) wysokość środków finansowych, o których mowa w ust. 1;</p> <p>2) warunki i tryb przekazywania środków finansowych;</p> <p>3) zadania Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie koordynacji i realizacji wsparcia, w tym strategię inwestycyjną;</p> <p>4) zasady inwestowania środków;</p> <p>5) zasady sprawozdawczości i kontroli;</p> <p>6) łączny limit i zasady wypłaty środków na wynagrodzenie za udzielanie i obsługę wsparcia.</p> <p>6. Środki z tytułu spłaconych i zwróconych pożyczek oraz z tytułu ich oprocentowania są wykorzystywane na udzielanie kolejnych pożyczek, a także finansowanie kosztów związanych z ich obsługą.</p> <p>Art. 63e. 1. Wsparcie, o którym mowa w art. 63d ust. 1 jest udzielane bezpośrednio przez Bank Gospodarstwa Krajowego lub wybranych przez niego pośredników finansowych.</p> <p>2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może stanowić pomoc publiczną lub pomoc de minimis.</p> <p>3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, podmiotem udzielającym pomocy jest Bank Gospodarstwa Krajowego lub wybrany przez niego pośrednik finansowy.</p> <p>Art. 63f. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w zakresie środków finansowych, o których mowa w art. 66 pkt 1 i 2, zawiera z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego porozumienie w celu ich wykorzystania w ramach Funduszu.</p> <p>2. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:</p>	
--	--	--	--	---	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe;</p> <p>2) okres realizacji porozumienia;</p> <p>3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych;</p> <p>4) warunki wycofania środków finansowych;</p> <p>5) obowiązki sprawozdawcze.</p> <p>Art. 63g. Środki Funduszu przekazane zgodnie z art. 68 ust. 1 stanowią koszty Funduszu.</p> <p>Art. 63h. Podstawą gospodarki finansowej Funduszu jest roczny plan finansowy, sporządzany na każdy rok budżetowy, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.</p>	
323.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 47	<p>Szansą na stworzenie specjalnego Funduszu dla podmiotów ekonomii społecznej bądź przedsiębiorstw społecznych mogłyby być środki zwracane w ramach udzielanych instrumentów zwrotnych dla PES udzielanych ze środków europejskich w ramach poprzedniej i obecnej perspektywy finansowej.</p>	<p>Należałoby wprowadzić zapis dotyczący utworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej (finansowanego głównie ze środków zwróconych w ramach instrumentów zwrotnych finansowanych w ramach EFS). To w ramach tego Funduszu byłyby finansowane działania na rzecz rozwoju PS, plany reintegracyjne w PS, poręczenia dla PES/PS, gwarancje czy instrumenty wzajemnościowe.</p>	jw.
324.	Witold Ekielski	Art. 64	<p>Obecne brzmienie zwalnia dochody PS o ile został on wydany w roku podatkowym. To powoduje, że kiedy podmiot podejmuje uchwałę o przeznaczeniu zysku na cele związane z reintegracją po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego to zysk przeznaczony na reintegrację nie jest już zwolniony.</p> <p>Skreślenie słów o „roku podatkowym” wprowadzi sytuacje, że możliwe będzie gdy PS osiągnie zysk i podejmie decyzje w uchwale o przeznaczeniu go na reintegrację</p>	<p>dochody przedsiębiorstw społecznych, działających w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.) wydatkowane na cele związane z reintegracją zawodową i społeczną swoich pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 2 tej ustawy.”.</p>	Uwaga nieuwzględniona <p>Zaproponowane brzmienie przepisu nie uniemożliwi PS odliczenia od podatku kosztów reintegracji poniesionych w roku innym niż rok uzyskania dochodu. Przepis w analogicznym brzmieniu jest stosowany do spółdzielni socjalnych, które skutecznie z niego korzystają. Z informacji z MF wynika, że dokonując rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2018 r. dochody wolne wykazało 195 tys. podatników w łącznej wysokości 180 010</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			by w KOLEJNYM roku istniał budżet, który może być przeznaczony na reintegrację o którym zgodnie z Art. 11 ust 3 pkt 3 będą mogli współdecydować przedstawiciele pracowników		mln zł (przeciętny dochód wolny na podatnika wyniósł 924 tys. zł). Wśród tych podatników znalazło się 379 spółdzielni socjalnych, których dochody wolne wyniosły 55 mln zł (przeciętny dochód wolny spółdzielni wyniósł 146 tys. zł)
325.	PSONI Koło w Szczecinie	Art. 64	W Art. 64 pkt 1) proponuje się usunąć zapis „roku podatkowym” w celu zabezpieczenia przedsiębiorstw społecznych przed utratą zwolnienia, w przypadku niewydatkowania całości dochodu w danym roku podatkowym lub zaplanowania inwestycji związanej z reintegracją zawodową i społeczną, która wymaga kumulacji dochodów uzyskiwanych w kolejnych latach.	Art. 64. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.4)) w art. 17 w ust. 1 po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu: „43a) dochody przedsiębiorstw społecznych, działających w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.) wydatkowane na zaplanowane w Strategii Rozwoju podmiotu ekonomii społecznej cele związane z reintegracją zawodową i społeczną pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 2 tej ustawy.”.	jw.
326.	OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 64	Sugeruje się zmianę określenia „wydatkowane” na „przeznaczone” chodzi o stworzenie szerszej możliwości dysponowania środkami nie tylko w ramach wydatkowania w danym roku podatkowym na przeznaczenie być może w kolejnym lub kolejnych latach, tak aby można było realnie wykorzystać wypracowane środki.		jw.
327.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 64	Przepis porządkuje kwestie zwolnień podatkowych.	Art. 64. W ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych w art. 17 w ust. 1 pkt. 43 otrzymuje brzmienie: „43) dochody spółdzielni socjalnej wydatkowane na cele, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o spółdzielniach socjalnych, na zasadach określonych w tej ustawie, w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów; po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu: „43a) dochody przedsiębiorstw społecznych, działających w celu, o którym	Uwaga nieuwzględniona jw. Nie uwzględniono także dodatkowego zwolnienia od podatku dochodów spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych do 100 tys. zł w roku podatkowym”. Dodatkowe zwolnienie z podatku od osób prawnych będzie miało negatywny wpływ na dochody budżetu państwa. Ponadto należy dodać, że zaproponowany przepis jest skonstruowany analogicznie do przepisu dotyczącego

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>mowa w art. 5 pkt 1 ustawy ekonomii społecznej wydatkowane na cele związane z reintegracją zawodową i społeczną swoich pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 2 tej ustawy.”</p> <p>po pkt 43 dodaje się pkt 43b w brzmieniu: „43b) dochody spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych do 100 tys. zł w roku podatkowym”.</p>	<p>spółdzielni socjalnych, co pozwoli zachować spójność systemu.</p>
328.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 64	<p>Dochody wszystkich przedsiębiorstw społecznych powinny być zwolnione z podatku dochodowego w części przeznaczonych na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej. Na pewno przepis nie powinien dotyczyć danego roku podatkowego, bo nie zawsze uda się przeznaczyć na dany cel dochody w tym samym roku podatkowym.</p>	<p>W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.4)) w art. 17 w ust. 1 po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu: „43a) dochody przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w przepisach ustawy o ekonomii społecznej - w części przeznaczonych na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zwolnienie podatkowe zakłada się jedynie dla dochodów z działalności, o której mowa w art. 5 pkt 1 projektu ustawy o ekonomii społecznej. Ponadto, zaproponowane brzmienie przepisu nie uniemożliwia PS odliczenia od podatku kosztów reintegracji poniesionych w roku innym niż rok uzyskania dochodu. Analogicznie, jeśli PS wyda środki w roku podatkowym, w którym nie osiągnęło dochodu, to może wykazać to, jako stratę i również odliczyć ją od podatku. Dlatego nie ma potrzeby zmiany przepisu. Przepis w analogicznym brzmieniu jest stosowany do spółdzielni socjalnych, które skutecznie z niego korzystają. Z informacji z MF wynika, że dokonując rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2018 r. dochody wolne wykazało 195 tys. podatników w łącznej wysokości 180 010 mln zł (przeciętny dochód wolny na podatnika wyniósł 924 tys. zł). Wśród tych podatników znalazło się 379 spółdzielni socjalnych, których dochody wolne wyniosły 55 mln zł (przeciętny dochód wolny spółdzielni wyniósł 146 tys. zł)</p>
329.	OWES Leszno	Przepisy zmieniające art. 64	<p>Proponujemy zmianę określenia „wydatkowane” na „przeznaczone”. Chodzi o stworzenie szerszej możliwości dysponowania środkami nie tylko w ramach</p>	<p>„43a) dochody przedsiębiorstw społecznych, działających w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 oraz 2 ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane brzmienie przepisu nie uniemożliwi PS odliczenia od podatku kosztów reintegracji poniesionych w roku</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>wydatkowania w danym roku podatkowym. Przeznaczenie może być w roku kolejnym lub kolejnych latach, tak aby można było realnie wykorzystać wypracowane środki. Ponadto należy dodać możliwość zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych przy przeznaczeniu dochodów na cel 1 i 2 wskazany w art. 5.</p>	<p>....) przeznaczone w roku podatkowym na cele związane z reintegracją zawodową i społeczną swoich pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.”</p>	<p>innym niż rok uzyskania dochodu. Analogicznie, jeśli PS wyda środki w roku podatkowym, w którym nie osiągnęło dochodu, to może wykazać to, jako stratę i również odliczyć ją od podatku. Ponadto, zwolnienie z podatku zakłada się jedynie dla podmiotów działających w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 projektu ustawy o ekonomii społecznej. Przepis w analogicznym brzmieniu jest stosowany do spółdzielni socjalnych, które skutecznie z niego korzystają.</p>
330.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 65	<p>Propozycja poprawki likwiduje nieodpłatność stażu, co nie powinno być dopuszczalne. Proponuje ponadto w art. 22 stosowanie tak jak we wszystkich innych zapisach ustawy równoległość wsparcia dla przedsiębiorstwa społecznego i spółdzielni socjalnych.</p>	<p>W Art. 65 wprowadza się następujące zmiany: 1) pkt. 1 otrzymuje brzmienie: „1) w art. 10a ust. 3a otrzymuje brzmienie: 3a. Na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnik warsztatu może brać udział w praktykach zawodowych u pracodawcy, w tym w spółdzielni socjalnej lub w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia... o ekonomii społecznej (Dz. U.), zwanym dalej „przedsiębiorstwem społecznym”, w wymiarze do 15 godzin tygodniowo, przez okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy.” pkt. 2 otrzymuje brzmienie: „2) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez: zakłady aktywności zawodowej, przedsiębiorstwa społeczne, spółdzielnie socjalne zatrudniające, co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W odniesieniu do kwestii praktyk uczestnika WTZ w PS należy zauważyć, że działania te powinny być traktowane, jako element reintegracji zawodowej umożliwiającej uczestnikowi WTZ pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Osoby korzystające z tej formy reintegracji nie kończą ani nie zawieszają uczestnictwa w warsztacie. Jednocześnie maksymalny wymiar czasowy tych praktyk powinien również umożliwiać stałe korzystanie z innych form reintegracji prowadzonych przez warsztat.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – którzy osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:</p> <p>1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub</p> <p>2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych</p> <p>– w wysokości co najmniej 30%, zwanych dalej „sprzedającymi.”;</p>	
331.	SZOWES	Art. 65 pkt 2)	Zmiana zapisów	<p>zmiana “10 pracowników” na “3 pracowników”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Do tej pory mechanizm umożliwiający obniżenie wpłat na PFRON dostępny był jedynie w przypadku dokonywania zakupów w podmiotach zatrudniających co najmniej 25 osób (w tym 30% osób niepełnosprawnych określonych w zmienianym przepisie). Obniżenie tego limitu dla przedsiębiorstw społecznych, zakładów aktywności zawodowej do poziomu zaproponowanego w projekcie powoduje, że uprawnienie takie obejmie podmioty zatrudniające co najmniej 3 osoby niepełnosprawne. Rozwiązanie takie powinno skłaniać rozwijające się przedsiębiorstwa społeczne do poszukiwania pracowników z grup określonych w zmienionym przepisie. Jednocześnie ustalenie takiego progu podyktowane jest również względami finansowymi związanymi z finansowaniem środków przez PFRON.</p>
332.	OWES Leszno	Art. 65 pkt 2)	Obawy budzi zastrzeżenie, że podstawą do obniżenia wpłat na PFRON będzie korzystanie z usług przedsiębiorstw	<p>Rekomendujemy zmianę w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</p>	<p>jw.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>społecznych, które zatrudniają więcej niż 10 osób. W dłuższej perspektywie będzie to wykluczać mikro przedsiębiorstwa społeczne z dostępu do zamówień z sektora prywatnego ze względu na brak ułatwień względem korzystania z usług PS zatrudniających więcej pracowników. Podkreślić należy fakt, iż znaczną część przedsiębiorstw społecznych stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Uważamy, że w tym zakresie należy znieść ograniczenie dot. Liczby zatrudnionych pracowników.</p>	<p>w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez: zakłady aktywności zawodowej, przedsiębiorstwa społeczne lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – którzy osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do: 1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub 2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych – w wysokości co najmniej 30%, zwanych dalej „sprzedającymi”.”</p>	
333.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Nowy artykuł odnoszący się do ustawy o zatrudnieniu socjalnym	<p>Umożliwienie stażu w przedsiębiorstwie społecznym dla uczestników zajęć zatrudnienia socjalnego analogicznie jak dla uczestników WTZ</p>	<p>Dodaje się art. 15 w brzmieniu: Art. 15b. 1. Na podstawie indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego uczestnik centrum integracji społecznej lub na podstawie kontraktu uczestnik klubu integracji może brać udział w praktykach zawodowych u pracodawcy, w tym w spółdzielni socjalnej lub w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie o ekonomii społecznej, w wymiarze do 15 godzin tygodniowo, przez okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, uczestnicy realizują plan reintegracyjny w ramach danej placówki, natomiast proces reintegracji docelowo ma prowadzić do zatrudnienia. Nie zakłada się zatem zmian w obrębie przepisów o zatrudnieniu socjalnym w tym zakresie.</p>
334.	OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG	Art. 66	<p>Nowa sfera zadań pożytku publicznego. Czy w związku z powyższym nie powinien o nią zostać rozszerzony również Art. 5 ust 6 Ustawy o działalności pożytku publicznego</p>		<p>Uwaga uwzględniona</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>i o wolontariacie uwzględniając w swoim brzmieniu dodany punkt i rozszerzając katalog podmiotów konsultujących utworzenie jednostki organizacyjnej. Obecne brzmienie punktu: "Organ administracji publicznej może po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tworzyć i prowadzić jednostki organizacyjne, których celem jest działalność, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 33".</p>		
335.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 67	<p>Proponuje się uszczegółowienie zapisów odnoszących się do strategii rozwiązywania problemów społecznych na podobnych zasadach jak było to w przypadku lokalnych programów rozwoju społecznego. Warunkiem jest, że są to dokumenty gminy i powiatu a nie OPS i PCPR.</p> <p>Ponadto skreśla się szczegółowe zapisy dotyczące czym jest koordynacja ekonomii społecznej przez ROPS w ustawie o pomocy społecznej.</p>	<p>W Art. 67 punkt pierwszy otrzymuje brzmienie:</p> <p>1) w art. 16b:</p> <p>a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym potencjał podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w zakresie realizacji usług społecznych,”</p> <p>b) dodaje się ust. 3-5 w brzmieniu: „3. Strategia, o której mowa w ust. 1 opracowana przez gminę i powiat: przygotowywana jest w porozumieniu z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami społecznymi; obejmuje usługi społeczne, których realizacja jest priorytetem gminy lub powiatu oraz sposób realizacji tych usług, w szczególności tryby ich zlecania, harmonogram realizacji poszczególnych działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.</p> <p>3. Lokalny program może wskazywać usługi społeczne, których realizacja zlecana będzie w pierwszej kolejności oraz przedsiębiorstwom społecznym zgodnie z przepisami ustawy z dnia.... o ekonomii społecznej.”;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obecny kształt przepisów regulujących zakres przedmiotowy strategii pozwala na ujęcie w tych dokumentach informacji o usługach, których realizacja ma charakter priorytetowy dla JST. Ponadto, nie ma również przeciwwskazań do określenia w strategii lub innym dokumencie lokalnym zadań, które powierzane będą podmiotom ekonomii społecznej. Ogólne zasady współpracy między organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które stanowią większość podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej, dotyczą również współdziałania w zakresie opracowania strategii, zostały określone w art. 5 przywołanej powyżej ustawy. Należy zauważyć, że w art. 110 i 112 ustawy pomocy społecznej określone zostały jednostki organizacyjne odpowiedzialne za koordynację działań ujętych w strategiach. Zgodnie z brzmieniem art. 16b opracowanie tych dokumentów jest zadaniem gminy i powiatu.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>4. Plan finansowy lokalnego programu stanowi załącznik do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.).</p> <p>5. 2. W przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych lub utworzenia ponadgminnego Centrum diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych opracowana na podstawie art. 21 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych zastępuje diagnozę, o której mowa w ust. 1.</p> <p>Dodaje się pkt. 3 w brzmieniu: skreśla się art. 21a.</p> <p>Dodaje się pkt. 4 i 45w brzmieniu: 4) w art. 110 skreśla się ust. 4: 5)w art. 112 uchyla się ust. 9.</p>	
336.	Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin	Art. 67	<p>W art. 25 ust. 1 pominięto dotychczasowy zapis dotyczący organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzących działalność w zakresie pomocy społecznej, zwanych dalej „podmiotami uprawnionymi”. Mimo, iż ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Do zlecenia zadań, o których mowa w ust. 1 stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawę o ekonomii społecznej.”</p> <p>Jest to niespójność.</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej. W związku z powyższym, zniknęła również zgłaszana niespójność.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

337.	Miasto Poznań	Art. 67 pkt 1	<p>„3. Strategia, o której mowa w ust. 1 opracowana przez gminę i powiat określa zadania publiczne i usługi społeczne zlecane w trybach, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ustawie o ekonomii społecznej.”;</p> <p>W jaki sposób ten zapis koresponduje z zapisem w art. 33 pkt 1 “organ administracji publicznej zapewnia realizację usług społecznych poprzez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej”?</p> <p>Czy wobec zapisów dotyczących strategii, art 33. pkt 1 dotyczy tylko określonych w niej usług społecznych?</p>		<p>Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.</p>
338.	Stowarzyszenie Adelfi	Art. 67 pkt 1	<p>Planowanie usług społecznych w strategii rozwiązywania problemów społecznych (w gminie i powiecie) oraz w strategii w zakresie polityki społecznej (na poziomie samorządu województwa) należałoby wskazać jako obligatoryjne oraz w perspektywie wieloletniej, co powinno mieć przełożenie na zapewnienie ciągłości działań w zakresie usług społecznych realizowanych/ świadczonych na zlecenie samorządu przez podmioty ekonomii społecznej.</p>		<p>Wyjaśnienie Jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek przygotowywania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz strategii w zakresie polityki społecznej. Dokumenty te mają charakter wieloletni. Zaproponowane w projekcie zmiany dotyczące zakresu strategii również będą miały charakter obligatoryjny.</p>
339.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 67	<p>Poprawka redakcyjna proponowanego zapisu.</p>	<p>b) w ust. 2 pkt 3 dodaje się lit. e w brzmieniu: „e) zadań publicznych i usług społecznych zleczanych w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ustawie o ekonomii społecznej.”;</p>	<p>Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.</p>
340.	Miasto Poznań	art. 67 pkt 2	<p>w art. 25: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Organy administracji rządowej i samorządowej, zwane dalej „organami”, mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej podmiotom ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3</p>		<p>Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej. W konsekwencji, z projektu</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			ustawy z dnia.....o ekonomii społecznej (Dz. U.), prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej, zwanym dalej „podmiotami uprawnionymi.”, Czy zapisy rozróżniają usługi społeczne, od realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, przy czym te pierwsze są zlecane PES, te drugie mogą być zlecane PES?		ustawy wykreślony został również przedmiotowy przepis (art. 67 pkt 2).
341.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 68	<p>Proponowane zmiany mają na celu stworzenie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi usługi na rzecz ekonomii społecznej a powiatowymi urzędami pracy:</p> <p>w zakresie współpracy przy tworzeniu przedsiębiorstw społecznych i spółdzielni socjalnych (art. 46 w tym udzielania poręczeń) możliwości zlecenia podmiotom przez PUP usług w zakresie wsparcia tworzenia przedsiębiorstw społecznych; (art. 24) możliwości zlecenia podmiotom przez PUP przekazania realizacji wsparcia finansowego dla przedsiębiorstw społecznych i spółdzielni socjalnych (ar. 24a)</p> <p>Propozycja określa również minimalną wartość przeznaczenia w powiecie środków na wspieranie przedsiębiorstw społecznych i spółdzielni socjalnych (minimum 5% dość ostrożne). Jeśli nie ma zapotrzebowania środki mogą być przesunięte na inne cele w II półroczu roku budżetowego.</p>	<p>Art. 68 nowe zmiany: W art. 24 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Zlecenie realizacji usług rynku pracy lub usług i instrumentów rynku pracy nie może dotyczyć: 1) spraw podlegających rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej; 2) wydatkowania i gospodarowania środkami Funduszu Pracy, z zastrzeżeniem art. 24a” Dodaje się ust. 3a: „3a. Zlecenie realizacji usług rynku pracy może obejmować również zapewnienie wsparcia osób bezrobotnych i poszukujących pracy w zakresie utworzenia przedsiębiorstwa społecznego, spółdzielni socjalnej realizowanych przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia.... O ekonomii społecznej (Dz. U. z 2, poz..)” Dodaje się art. 24a w brzmieniu: „Art. 24a. 1. Starosta w ramach środków określonych w budżecie danego samorządu może zlecić realizację instrumentów rynku pracy, o których mowa w art. 46 ust.. 1 pkt 1d i pkt. 4 podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia.... O ekonomii społecznej (Dz. U. z 2, poz..)”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zasady współpracy między OWES a innymi podmiotami i instytucjami, w tym powiatowymi urzędami pracy, nie będą regulowane na poziomie ustawowym. Ponadto nie zakłada się minimalnych kwot przeznaczanych w powiecie na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej, ponieważ źródłem finansowania tych usług będzie Fundusz Pracy, którego wydatkowanie podyktowane jest zasadą celowości i efektywności. Starosta będzie więc dobierać odpowiednie instrumenty, adekwatne do sytuacji w powiecie.</p>

				<p>2. Zlecenie zadań, o których mowa w ust. 1 pracy, odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z tym że w konkursie mogą brać udział podmioty posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.</p> <p>Art. 46 dodaje się ust. 5d-5f w brzmieniu</p> <p>„5d. W postępowaniach w przedmiocie przyznawania środków, o których mowa w ust. 1, pkt.1d, 3 i 4 zabezpieczenie zwrotu przyznanych środków może zostać udzielone przez osoby prawne, a w szczególności podmioty realizujące usługi rozwoju ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia... o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2, poz.);</p> <p>5e. W przypadku, w którym zabezpieczenie jest udzielane przez podmioty, o których mowa w ust. 5d wnioski rozpatrywane są przez starostę, na zasadach określonych w porozumieniu pomiędzy starostą a podmiotem, o których mowa w ust. 5d.</p> <p>5f. Porozumienie, o którym mowa w ust. 5e zawarte pomiędzy starostą a podmiotami realizujące usługi rozwoju ekonomii społecznej, reguluje również kwestie rozpatrywania wniosków przez powiatowy rząd pracy.</p> <p>w art. 108 w ust. 1:</p> <p>a) pkt 41 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„4) zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, oraz wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach</p>	
--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>socjalnych i w art. 26 ustawy z dnia.....o ekonomii społecznej;”;</p> <p>b) po pkt 63 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 64 w brzmieniu: „64) kosztów programów, oraz kosztów reintegracji zawodowej o których mowa w art. 8a i art. 49 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.”;</p> <p>W art. 109 dodaje się ust 8b w brzmieniu: „8. W kwocie środków Funduszu Pracy ustalonej zgodnie z ust. 8 dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej udział środków przeznaczonych na środki na utworzenie stanowiska pracy, oraz finansowanie kosztów wynagrodzenia, na podstawie art. 46 dla przedsiębiorstw społecznych lub spółdzielni socjalnych, oraz refundację składek na ubezpieczenie społeczne, o których mowa w art. 108, ust. 1 pkt. 41 wynosi nie mniej niż 5%. Przy braku zapotrzebowania środki mogą być przesuwane w drugim półroczu danego roku”.</p>	
342.	OWES Dobra Robota	Art. 68 pkt 2 lit. c)	<p>W przypadkach, kiedy następuje katalog otwarty przesłanek dot. naruszenia warunków umowy, należy wskazywać na konkretne jej postanowienia uzasadniające rozliczenie zwrotne (nie stosować ogólnej klauzuli). Uwagę należy odnieść do wszystkich podobnych, występujących w ustawie, przepisów.</p>	<p>Usunięcie: „albo naruszyły inne warunki umowy o finansowanie kosztów wynagrodzenia.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przestrzeżeń na dookreślenie przypadków naruszenia umowy będą poszczególne przedmiotowe umowy. W związku z powyższym nie zakłada się tak szczegółowej regulacji na poziomie ustawy.</p>
343.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych	Art. 70	<p>Zapisy odnoszące się do ustawy o spółdzielniach socjalnych zmierzają do ujednoczenia i zapewnienia spójności z przepisami o ekonomii społecznej. Zawierają ponadto szereg kwestii utrudniających lub uniemożliwiających</p>	<p>Art. 70. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 4 - ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przepisy dotyczące spółdzielni socjalnych zostały uspojnione z przepisami dotyczącymi przedsiębiorstw społecznych. Nie uwzględniono natomiast całej propozycji brzmienia art. 70, ponieważ</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>działania spółdzielniom w codziennym funkcjonowaniu, a które pojawiły się w ostatnich trzech latach.</p>	<p>„1. Spółdzielnię socjalną mogą założyć osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy o ekonomii społecznej.”;</p> <p>- ust 2. pkt. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1) inne osoby niż wskazane w ust. 1, o ile liczba tych osób nie stanowi więcej niż:</p> <p>a) 70% ogólnej liczby założycieli,</p> <p>b) 80% ogólnej liczby założycieli, w przypadku gdy spółdzielnię socjalną zakładają osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo gdy spółdzielnia socjalna prowadzi działalność w zakresie usług społecznych, przez które rozumie się usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;”</p> <p>2) w art. 5 ust 6 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„6. Liczba osób, o których mowa w ust. 5, nie może być większa niż 70% ogólnej liczby członków spółdzielni socjalnej, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b. Przekroczenie limitów, trwające nieprzerwanie przez okres 6 miesięcy, stanowi podstawę do postawienia spółdzielni w stan likwidacji.”;</p> <p>3) w art. 6 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„Art. 6. 1. Do wniosku o wpis spółdzielni socjalnej do Krajowego Rejestru Sądowego dołącza się 1) zaświadczenie powiatowego urzędu pracy potwierdzające posiadanie statusu osoby bezrobotnej albo poszukującej pracy, oraz oświadczenie, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub oświadczenia o spełnieniu przez osoby</p>	<p>wykracza ona poza zakres projektowanej ustawy.</p>
--	--	--	---	---	---

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>zamierzające założyć spółdzielnię warunków określonych, oraz w art. 4 ust. 1.</p> <p>2) uchwałę organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, kościelnej osoby prawnej lub organizacji pozarządowej o powołaniu spółdzielni socjalnej, w przypadku gdy organem założycielskim jest organizacja pozarządowa, kościelna osoba prawna lub jednostka samorządu terytorialnego.”;</p> <p>2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzory zaświadczeń oraz oświadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mając na względzie ich ujednolicenie oraz przydatność dla postępowania przed sądem rejestrowym.</p> <p>4) art. 10 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„1. Nadwyżka bilansowa podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia i może być przeznaczana na:</p> <ol style="list-style-type: none">1) zwiększenie funduszu zasobowego - nie mniej niż 20%;2) cele, o których mowa w art. 2 ust. 2 i 3 - nie mniej niż 30%;3) fundusz wzajemnościowy.4) zwiększenie funduszu udziałowego- nie więcej niż 10%5) inne fundusze wskazane w art. 116) pokrycie strat bilansowych z lat ubiegłych <p>2. Nadwyżka bilansowa nie może podlegać podziałowi pomiędzy członków spółdzielni socjalnej.”</p> <p>5) Po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 10a. Spółdzielnia socjalna tworzy fundusz reintegracyjny finansujący program reintegracyjny, o ile zatrudnia co najmniej 20 osób, o których mowa w art. 4, ust.1, oraz</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>indywidualne programy reintegracyjne, o których mowa w ustawie z dnia..... o ekonomii społecznej w celu realizacji działań na rzecz zawodowej i społecznej reintegracji członków i pracowników.”;</p> <p>6) w art. 12 ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W stosunku do członków spółdzielni socjalnej i pracowników będących osobami, o których mowa w art. 4 ust. 1, zatrudnionych na zasadach, o których mowa w ust. 1 i 1a, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby spółdzielni a spółdzielnią, w przypadku realizowania indywidualnego programu reintegracyjnego podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę”.</p> <p>7) w art. 15b - ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Do konsorcjum spółdzielczego mogą przystąpić podmioty inne niż wymienione w ust. 1, z tym, że podmioty te nie mogą stanowić więcej niż 1/3 liczby stron konsorcjum i nie mogą być jedynym realizatorem działań, o których mowa w ust. 1.” - dodaje się ust. 6 w brzmieniu:</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>„6. Działania realizowane w ust. 1 mogą zostać wsparte ze środków ze środków budżetu państwa lub środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, oraz współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na zasadach określonych w art. 15 ust. 2-7”</p> <p>8) w art. 18 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Spółdzielnia socjalna przechodzi w stan likwidacji w przypadkach określonych w art. 113 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze, a ponadto w przypadku.”;</p> <p>9) art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Art. 19. 1. W przypadku likwidacji spółdzielni socjalnej, której powstanie zostało sfinansowane ze środków publicznych, środki pozostające po spłaceniu zobowiązań, złożeniu do depozytu stosownych sum zabezpieczających należności sporne lub niewymagalne i po wydzieleniu kwot przeznaczonych na wypłaty udziałów, dzieli się między jej członków, jednak nie więcej niż 20% środków, w pozostałej części podlegają przekazaniu na Krajowy Fundusz Przedsiębiorczości.</p> <p>2. W przypadku likwidacji spółdzielni socjalnej, która nie korzystała ze środków publicznych, środki określone w ust. 1, dzieli się w całości pomiędzy jej członków.</p> <p>3. W przypadku likwidacji spółdzielni socjalnej, której powstanie zostało sfinansowane ze środków publicznych, do której doszłoby przed upływem 3 lat od zakończenia wsparcia finansowego, majątek zakupiony w związku z udzieleniem wsparcia finansowego na utworzenie miejsc</p>	
--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				<p>pracy, walne zgromadzenie podejmuje uchwałę o przekazaniu środków określonych w ust. 3 na rzecz wskazanej spółdzielni socjalnej, o podobnym profilu działalności lub w przypadku niewskazania na Krajowy Fundusz Przedsiębiorczości”.</p> <p>10) art. 19a otrzymuje brzmienie: „Art. 19a. Rada Ministrów przedkłada Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej w okresach dwuletnich, najpóźniej do dnia 30 listopada informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych, w oparciu o dane przekazane ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego przez związki rewizyjne właściwe dla spółdzielczości socjalnej do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia informacji.”</p>	
344.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 71.	Projektowana zmiana odnosi się do art. 30 ustawy o ekonomii społecznej, powinna zaś dotyczyć art. 31.		Uwaga uwzględniona
345.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 72.	Artykuł powinien być wykreślony z ustawy o ekonomii społecznej lub doprecyzowany. Obecne regulacje art. 61 ust. 2 ustawy dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75) odnoszą się do zlecenia przez organ wykonawczy gminy organizacji opieki sprawowanej w formie żłobka lub klubu dziecięcego lub przez dziennych opiekunów, czyli zgodnie z art. 8 ust 1 tej ustawy żłobki i kluby dziecięce mogą być tworzone i prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje publiczne, osoby fizyczne, a także osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.		<p>Wyjaśnienie: Projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej. W konsekwencji, z projektu ustawy wykreślony został również art. 72.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>Zgodnie z ustawą żłobki i kluby dziecięce mogą być prowadzone również przez podmioty nie mieszczące się w definicji podmiotów ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy o ekonomii społecznej. Wprowadzenie możliwości zlecenia zadań, o który mowa wyżej, w trybach określonych w ustawie o ekonomii społecznej również w stosunku do osób fizycznych, przedsiębiorców czy osób prawnych. Warto podkreślić, że tryby określone w ustawie o ekonomii społecznej dotyczą zlecenia usług społecznym podmiotom ekonomii społecznej, ich odpowiednie zastosowanie do wszystkich form prawnych mogących prowadzić żłobki i kluby dziecięce wydaje się dalece utrudnione oraz w sposób negatywny może wpłynąć na jawność i przejrzystość całej procedury, co w tej chwili jest zapewnianie przez odpowiednie zastosowanie otwartego konkursu ofert regulowanego w ustawie o działalności pożytku publicznego.</p> <p>Jeśli intencją projektodawcy było umożliwienie zlecenia usług społecznych dotyczących prowadzenia żłobków i klubów dziecięcych podmiotom ekonomii społecznej w trybach określonych w ustawie o ekonomii społecznej, to wymaga to odpowiedniego zastrzeżenia w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.</p>	
346.	<p>Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych, Opolskie Centrum Wspierania</p>	Art. 75	<p>Proponowany w ww. art. 7 ust. 2 pkt 3a (art. 75 projektu) będzie czynił ww. pkt 3 bezprzedmiotowym, gdyż definicja PES konsumuje wskazane w pkt 3 organizacje pozarządowe i podmioty z art. 3 ust. 3 ustawy o pożytku.</p>	<p>Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej. W konsekwencji, z projektu ustawy wykreślony został również art. 75.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

	Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”				
347.	OWES Dobra Robota	Art. 78	Aktualnie brak ustawowego statusu „przedsiębiorstw społecznych”, w związku z czym ustawa nie powinna posłużyć się tym pojęciem. Postuluje się określenie ich jako „podmiotów objętych wsparciem”.	„Podmioty ekonomii społecznej, objęte wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, kontynuują je na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020.”	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami, wykreślony został przepis dotyczący zachowania statusu nadanego w związku z realizacją projektu w ramach PO WER lub RPO. Z uwagi na powyższe propozycja nie znajduje już uzasadnienia.
348.	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Art. 78	Proponuje się dodanie ust. 2 regulującego zachowanie ważności akredytacji ministra właściwego ds. społecznych przez partnerstwa do końca perspektywy 2014-2020.	Partnerstwa, które uzyskały status akredytowanego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020.	Uwaga nieuwzględniona jw. W związku z powyższym proponowany zapis nie zostanie dodany. Ponadto, kwestie związane z funkcjonowaniem podmiotów, które uzyskały konkretny status lub akredytację w ramach projektów finansowanych ze środków europejskich, regulują zasady dystrybucji tych środków, określone przez MFiPR, w którego kompetencjach leży dostosowanie ich do regulacji ustawowych.
349.	OFOP, FUNDACJA TRZECL.ORG, Biuro Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Lublin, Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych,	Całość dokumentu	Status przedsiębiorstwa społecznego Korzyści z posiadania statusu przedsiębiorstwa społecznego Z zapisów ustawy ewidentnie widać, że posiadając status przedsiębiorstwa społecznego podmiot obarczony zostaje dodatkowymi obowiązkami związanymi m.in.: z koniecznością monitorowania i potwierdzania spełniania kryterium przedsiębiorstwa społecznego a brak wskazania konkretnych korzyści dla tego podmiotu.		Uwaga częściowo uwzględniona Podmioty, które uzyskają status przedsiębiorstwa społecznego będą mogły ubiegać się o wsparcie określone w projekcie ustawy, w tym dostępne w ramach inicjowanych programów. Podobnie jak do tej pory wsparcie w rozwijaniu przedsiębiorczości społecznej będzie również możliwe dzięki środkom europejskim. Jednocześnie w projekcie ustawy zmodyfikowane zostaną przepisy dotyczące sprawozdawczości, a także innych obowiązków przedsiębiorstw

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

<p>Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja „Merkury”, Poznańska,</p>		<p>W uzasadnieniu do ustawy wpisane są przykładowe sytuacje, na które przedsiębiorstwo społeczne musi zwrócić uwagę by nie stracić uprawnień bycia przedsiębiorstwem społecznym podczas realizacji usług, które zlecono przedsiębiorstwu.</p> <p>Przedsiębiorstwa społeczne narażone będą trudności związane ze spełnianiem różnych warunków, o których to problemach sporo jest napisane w uzasadnieniu do ustawy. Bez możliwości korzystania ze stałej pomocy prawnej małe, niedofinansowane przedsiębiorstwa narażone będą na problemy prawne oraz konieczność zwrotu środków, co generować będzie również problemy dla JST, które zlecają zadania publiczne.</p> <p>Nadanie statusu przedsiębiorstwa, termin obowiązywanie tego statusu i utrata statusu-kwestie bardzo niejasno określone. Problemem dla obu stron będzie zlecanie zadań przez JST podmiotom, które mogą same nie mieć wiedzy, że w dany momencie nie spełniają kryteriów przedsiębiorstwa społecznego.</p> <p>Dwa rodzaje przedsiębiorstw społecznych opisane są w uzasadnieniu jedynie? Dlaczego?</p> <p>Nie ma odniesienia w ustawie do rozporządzenia, które określi ścieżki nadawania, przedłużania i utraty statusu.</p> <p>Niedopuszczalną sytuacją jest zawieranie w uzasadnieniu do projektu ustawy tych kwestii, ponieważ uzasadnienie nie jest źródłem prawa.</p> <p>Przedstawiony do zaopiniowania dokument nie wskazuje korzyści dla przedsiębiorstw społecznych, nie jest korzystny dla JST oraz</p>		<p>społecznych, w celu ograniczenia obowiązków ciążących na podmiotach, które uzyskają ten status.</p> <p>Projektodawca zrezygnował także z regulowania w projekcie ustawy zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.</p>
---	--	---	--	---

			<p>lokalnej społeczności. Nie rozwiązuje żadnych problemów społecznych, nie pozwoli na skuteczne zlecenie usług społecznych. Stosowanie zapisów ustawy w tym kształcie narazi przedsiębiorstwa społeczne na problemy prawne w funkcjonowaniu. Nie umożliwi ich rozwoju i nie pozwala na skuteczną reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Ustawa ewidentnie jest nakierowana na tematykę przedsiębiorstw społecznych a nie budowanie i opisywanie systemu ekonomii społecznej, dlatego też jej nazwa powinna brzmieć „ustawa o przedsiębiorstwie społecznym”</p> <p>Zlecenie zadań przez JST - ustawa wchodzi w kolizję z ustawami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz o centrach usług społecznych. Trudności interpretacyjne obowiązujących już regulacji prawnych w korelacji z omawianym projektem ustawy mogą doprowadzić do chaosu w zlecaniu i realizacji usług społecznych a co za tym idzie do zachwiania w funkcjonowaniu podmiotów zatrudnienia socjalnego</p> <p>zapropozowany kształt ustawy nie gwarantuje JST korzyści związanych ze zlecaniem zadań publicznych z zastosowaniem zapisów tej ustawy, stosowanie zapisów ustawy będzie powodować chaos prawny i posądzenia o brak przejrzystości w wydatkowaniu środków publicznych</p> <p>Zlecenie zadań przez JST- wprowadzenie nowego trybu zlecenia usług społecznych stawia pod znakiem zapytania jego wykorzystywanie ze względu na bardzo nieprecyzyjne procedury tego trybu, które</p>	
--	--	--	--	--

			<p>mogą stanowić podstawę do nietransparentnego wydatkowania środków publicznych tj. łamania podstawowych zasad wydatkowania środków publicznych w myśl ustawy o finansach publicznych.</p> <p>Nie jest wiadomym jaki tryb będzie preferowany, z tego powodu JST mogą być posądzane o dobór trybu pod oferentów na rynku.</p> <p>Nie jest określone jakie kryteria będzie można stosować przy zastosowaniu trybu negocjacyjnego – generuje to problemy z transparentnością</p> <p>Zawężenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - nie jest wiadomym dlaczego w tym katalogu nie są wskazane wszystkie grupy osób, które wpisane są do ustawy o zatrudnieniu socjalnym; wpisanie do katalogu jedynie absolwentów centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej- absolwenci ww instytucji są osobami, które przeszły proces reintegracji społecznej i zawodowej- osoby wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym jako uprawnione do korzystania ze wsparcia centrów i klubów są rzeczywiście zagrożone wykluczeniem społecznym np. uzależnione od alkoholu lub narkotyków.</p> <p>Ustawa o ekonomii społecznej nie pokazuje całej ES, wszystkich podmiotów, ich roli. Kładzie nacisk na przedsiębiorstwo społeczne, instrumenty jego wsparcia, partnerstwo publiczno-społeczne i realizację usług społecznych.</p>	
350.	Stowarzyszenie WAMA COOP Olsztyn	UWAGI OGÓLNE	- Przedsiębiorstwo Społeczne musi spełniać określone warunki aby zostać wpisane na listę. I czemu ma to służyć skoro JST	Istnieje wiele oficjalnych dokumentów określających role PES w lokalnym życiu społecznym, które nie zostały ujęte w ustawie
				Uwaga nie zawiera propozycji zapisów

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

Ogólnopolska Rada Sieci OWES		(zgodnie z projektem ustawy) może współpracę z PS traktować fakultatywnie. - Fakultatywny charakter podejmowania współpracy lub zlecenia realizacji usług społecznych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz brak obowiązku ich programowania w sposób realnie partycypacyjny	Np. KPRES: Str.20, przeznaczanie w 2023 r. przez jednostki samorządu terytorialnego co najmniej 2% budżetu na zlecenie świadczenia usług społecznych użyteczności publicznej i realizacji zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego podmiotom ekonomii społecznej i solidarnej. Str.27, co z lokalnymi programami rozwoju społecznego Str.28, co z obowiązkiem wyboru PS w trakcie realizacji usług społecznych; Str.32, jak mają być powiązane PS z realizacją programów rewitalizacyjnych; Str.43, co z kapitałem zwrotnym; Str. 46, co z preferencjami podatkowymi dla PS; Str.49, co z sieciowaniem, budowaniem klastrów PS;	
		Stawki na utworzenie miejsca pracy	Ujednoczyć stawki we wszystkich instytucjach wspierających tworzenie miejsc pracy (OWES czy Urzędy Pracy – inaczej) Określić stawkę na poziomie np. 6 krotnej średniej krajowej. Taka propozycja pada w ustawie.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga wykracza poza zakres projektu ustawy, wysokość dotacji udzielanych przez OWES będzie przedmiotem regulacji pozaustawowej.
		Zadania dla Jednostek Samorządu Terytorialnego	W ustawie nie ma zapisu obowiązku kształcenia kadr JST w zakresie ekonomii społecznej	Wyjaśnienie Projekt ustawy nie nakłada wprost obowiązków związanych z kształceniem kadr, jednak prowadzenie działań edukacyjnych tego typu będzie możliwe w ramach wskazanych w projekcie kompetencji i zadań zarówno ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, jak i samorządu województwa.
		UWAGA KOŃCOWA	Czemu ma służyć składanie corocznych sprawozdań i kontrola PS z ramienia Wojewody – jak zatrudnianie PS przy	Wyjaśnienie Składanie corocznych sprawozdań będzie służyło monitorowaniu rozwoju obszaru przedsiębiorczości społecznej i pomoże

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

				realizacji usług społecznych będzie fakultatywne.	ministrowi właściwemu ds. zabezpieczenia społecznego, jak również wojewodom w koordynacji sektora i projektowaniu instrumentów wsparcia dla podmiotów. Ponadto, składane sprawozdania umożliwią wojewodom realizację roli nadzorczej w kwestii przyznawania statusu PS.
351.	OWES KLUCZ		Ustawa pozostawia wiele spraw w sferze domysłów, ustnych interpretacji - należy ponownie przyrzeć się jej zapisom tak, by nie pozostawiała pola do wolnych interpretacji. Mamy nadzieję, że przesłane w konsultacjach uwagi będą przyczynkiem do tego, by zapisy ustawy doprecyzować i urealnić.		Uwaga nie zawiera propozycji zapisów
352.	OZRSS, Stowarzyszenie Na rzecz Spółdzielni Socjalnych		Brakuje preambuły, która mówiłaby o wartościach ekonomii społecznej o tym, że jest to sektor skupiny na człowieku.	Proponuje się wprowadzić preambułę, w której przypomni się o najważniejszych wartościach ekonomii społecznej, które odróżniają ją od innych sektorów. Być może jest to dobre miejsce, żeby umieścić również definicję ES. „Społeczna gospodarka rynkowa, a zwłaszcza zasada solidarności, jako konstytucyjna podstawa ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej, a także dążenie do pełnego produktywnego zatrudnienia stoją u podstaw promowania obywatelskich działań ekonomicznych, mających na celu rozwiązywanie tych problemów społeczno-gospodarczych, dla rozwiązania których nie są wystarczające warunki oparte wyłącznie na mechanizmach rynkowych. Działania te to aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zapewnianie obywatelom dostępności tanich i wysokiej jakości usług użyteczności publicznej oraz działania na rzecz rozwoju lokalnego wynikające z wyzwań współczesnego	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>świata. Ich prowadzenie przez społeczne podmioty i przedsiębiorstwa gospodarcze tworzy obszar ekonomii społecznej – który przy wsparciu władz publicznych i przy zachowaniu niezbędnych reguł rynkowych, skutecznie integruje wspólnoty samorządowe, wpływając na ich zrównoważony rozwój. Wypełniając powyższe powinności stanowi się, co następuje:”.</p>		
			<p>Wydaje się, że w całym dokumencie został pominięty fakt, że PES/PS łączą w sobie cele społeczne z ekonomicznymi i ten ostatni jest również bardzo ważny, ponieważ pozwala na utrzymanie się podmiotu na rynku gospodarczym oraz na utrzymanie miejsc pracy. Wprowadza się cały szereg obowiązków związanych z reintegracją, ale brakuje zapisów definiujących aspekt biznesowy PES/PS.</p>	<p>Warto rozważyć wprowadzenie zapisów mówiących jasno o również o wartościach ekonomicznych i aspekcie biznesowym PES/PS i uwzględnić tę funkcję przy działaniu dotyczącym instrumentów wsparcia PS oraz realizacji usług społecznych przez PS (np. kwestia zysku i nadwyżki budżetowej i ich przeznaczenia).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na korzystanie przez przedsiębiorstwo społeczne z uprawnień publicznoprawnych, w tym ze środków publicznych, ustawa musi ze statusem tym wiązać rozsądne gospodarowanie mieniem i dochodem, jak również przeciwdziałać wykorzystywaniu publicznego charakteru statusu do celów prywatnych. Polski model ekonomii społecznej opiera się na prymacie misji społecznej, na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jest to jedna z podstawowych różnic pomiędzy działalnością w obszarze przedsiębiorczości społecznej a społeczną odpowiedzialnością biznesu. Projekt ustawy zakłada jednolite zasady w zakresie zakazu podziału zysku/nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich pracowników/członków/ akcjonariuszy dla wszystkich PS, stąd stosowna propozycja wyłączenia stosowania art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze..</p>
			<p>Brakuje zapisów dotyczących wsparcia liderów PES/PS. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że kluczowym aspektem sukcesu PES/PS jest lider, to na jego barkach spoczywa ciężar organizacji</p>	<p>Konieczne jest stałe wzmacnianie liderów, środki na ich szkolenia, a tak naprawdę dopuszczenie możliwości zatrudnienia osób wykwalifikowanych i doświadczonych na stanowiskach liderów. Wiąże się to ze</p>	<p>Uwaga wychodzi poza zakres regulacji</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>pracy, szukania zleceń, motywacji i wsparcia pracowników.</p> <p>Aby sektor rozwijał się efektywnie konieczne są środki na ten cel, tak aby umożliwić łatwiejszy dostęp do funduszy PES/PS.</p>	<p>zwiększeniem środków na zatrudnienie takiej osoby.</p> <p>Bardzo ważnym zagadnieniem jest również uregulowanie na poziomie krajowych w ramach BGK Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który tworzyłyby nasz polski zasób instrumentów finansowych o charakterze zwrotnym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Koncepcja stworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej nie znalazła się w projekcie ustawy po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Formuła funduszu celowego wiąże się z licznymi dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione. Wszystko to tworzy nadmiernie obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych. Ponowne wykorzystanie środków EFS musi następować zgodnie z warunkami określonymi w przepisach unijnych oraz krajowych, dlatego też tworzenie dodatkowych regulacji w tym zakresie nie jest konieczne a nawet wskazane, ze względu na ryzyko przeregulowania. Na obecnym etapie MRiPS realizuje, we współpracy z MFiPR, działania mające na celu zapewnienie finansowania sektora ekonomii społecznej tak w formie dotacji, jak i instrumentów zwrotnych (częściowo umarzalnych) w EFS+ oraz KPO.</p>
353.	OWES Leszno	Zwolnienie z opłat sądowych w KRS	W związku z faktem, że ustawa o ekonomii społecznej ma za zadanie zrównać znaczenie przedsiębiorstw społecznych, sugerując się artykułem 6 pkt 3 Ustawy o Spółdzielniach Socjalnych rekomendujemy zniesienie opłat	OWES Leszno	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt przewiduje, że nadawanie statusu PS będzie się odbywać w trybie administracyjnoprawnym a nie za pośrednictwem KRS. Ponadto w wyniku</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			za wpis i zmiany w KRS dla przedsiębiorstw społecznych.		zgłoszonych uwag zrezygnowano z przepisów, jak: obligatoryjna zmiana nazwy, czy dot. wymogów statutowych, które łączyły się z koniecznością dokonywania zmian w rejestrze prowadzonym przez KRS.
354.	Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Stykowie,	Uwaga ogólna	<p>Brak uregulowań dot. statusu zakładu aktywności zawodowej i przedsiębiorstwa społecznego. Powstaje wątpliwość, czy jeden podmiot może mieć 2 statusy?</p> <p>Z art. 8 ust. 4 projektu ustawy wynika, że przedsiębiorstwo społeczne może być jednocześnie jednostką prowadzącą zakład aktywności zawodowej. Problem w tym, że statusy te (PS i ZAZ) są jednak oparte o różne regulacje prawne.</p> <p>Status zakładu aktywności zawodowej opiera się na art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych: zakład aktywności zawodowej otrzymuje status od Wojewody po spełnieniu określonych warunków m.in. musi zatrudniać co najmniej 70 % osób niepełnosprawnych (tj. o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz umiarkowanym przy jednoczesnym spełnieniu określonych warunków).</p> <p>Z kolei przedsiębiorstwo społeczne musi zatrudniać „tylko” 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (nie tylko osób niepełnosprawnych). Powstaje pytanie, które przepisy są „ważniejsze”. ZAZ spełnia wymogi do otrzymania statusu przedsiębiorstwa społecznego – w takim przypadku które regulacje są ważniejsze? Podobnie niejasna jest kwestia, z jakich instrumentów wsparcia przewidzianych w projekcie ustawy o ekonomii społecznej ZAZ (będący PS) mógłby korzystać, aby zachować zgodność z przepisami prawnymi</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W celu uzyskania oraz zachowania statusu zakładu aktywności zawodowej należy spełniać warunki wynikające z art. 29 ww. ustawy o rehabilitacji (...). Przy czym, w tym przypadku organizator tworzy wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę, która po uzyskaniu statusu staje się zakładem aktywności zawodowej. Natomiast w przypadku przedsiębiorstwa społecznego o status ubiegać się będzie jednostka tworząca zakład aktywności zawodowej nie zaś zakład aktywności zawodowej - zgodnie z art. 3 ust. 4 projektu ustawy. Oznacza to tym samym, że o instrumenty wsparcia wymienione w projekcie ustawy o ekonomii społecznej ubiegać się będzie organizator ZAZ posiadający status przedsiębiorstwa społecznego natomiast sam zakład będzie korzystał ze wsparcia przewidzianego w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			<p>dot. funkcjonowania ZAZ? Ta kwestia wymaga dookreślenia i doprecyzowania.</p> <p>ZAZ otrzymują środki na roczne zatrudnienie osób niepełnosprawnych zgodnie z algorytmem. Umowa określa liczbę osób zatrudnionych, natomiast każda zmiana m.in. dot. utworzenia nowego stanowiska pracy wymaga zgody Urzędu Marszałkowskiego.</p> <p>W tej konkretnej sytuacji ustawa nie precyzuje kto i na jakich zasadach mógłby korzystać z przewidzianych instrumentów wsparcia. Zapisy wymagają doprecyzowania.</p>		
355.	FUNDACJA TRZECL.ORG	Całość dokumentu	<p>Ustawa ma charakter wyłącznie wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ekonomia społeczna nie jest w niej ujęta w kontekście narzędzia rozwoju gospodarczego</p>		Uwaga nie zawiera propozycji zapisów
356.	Stowarzyszenie Kooperatywa Spożywcza "Dobrze"	Ogólne uwagi	<p>Uważamy, że aktualny projekt definiuje ekonomię społeczną jak i przedsiębiorstwo społeczne zbyt wąsko. W czasach kryzysu klimatycznego, skokowo rosnących nierówności, ekspansji międzynarodowych korporacji, nagminnie łamanym praw pracowniczych, rywalizacji i alienacji pracowników na rynku pracy, potrzebujemy myśleć o ekonomii społecznej szerzej. Ekonomia społeczna może być bowiem drogą do ozdrowienia relacji gospodarczych i uczynienia gospodarki bardziej ludzkiej (stąd nazwa – ekonomia społeczna).</p> <p>Odpowiedzią na powyższe wyzwania jest rekonfiguracja lokalnych gospodarek w oparciu o większą własność, uczestnictwo, współpracę i kontrolę. To właśnie wzmacnia lokalne wspólnoty, nadaje poczucie godności i sprawczości pracownikom i mieszkańcom konkretnych miejsc w Polsce</p>		Uwaga nie zawiera propozycji zapisów Poruszone w uwadze zagadnienia są przedmiotem działań zoperacjonalizowanych w ramach dokumentów strategicznych i programowych związanych z ekonomią społeczną (w szczególności Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			i bezpośrednio wpływa na ich dobrostan. Funkcje reintegracji są istotne, ale ignorują ogromną część ludzkiej aktywności ekonomicznej	
357.	Alert Obywatelski		<p>Propozycje zawarte w przedstawionym projekcie ustawy w sposób znaczący INGERUJĄ w dotychczas wypracowane mechanizmy współpracy między sektorem obywatelskim a jednostkami administracji publicznej, a szczególnie samorządu terytorialnego w obszarze pożytku publicznego, m.in. poprzez wprowadzenie nieznanymi, preferencyjnych trybów będących konkurencją dla systemu pożytku publicznego. Przepisy ustawy sformułowane w ten sposób mogą doprowadzić do zniszczenia blisko 20 lat współpracy w obszarze pożytku publicznego, a dla większości organizacji pozarządowych w naszym kraju mogą stanowić koniec dotychczas znanej, instytucjonalnej współpracy finansowej z lokalnym samorządem. Ponadto proponowane w treści ustawy zapisy mogą w sposób znaczący negatywnie wpłynąć na dotychczas stosowane tryby zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym, wynikającym z zapisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W konsekwencji mogą doprowadzić do ich destrukcji. Niezwykle ważną kwestią jest brak jasnego rozróżnienia zależności pomiędzy konkursami z obszaru pożytku publicznego, a nowymi formami zlecania usług społecznych, co rodzi niebezpieczeństwo, że ulegną znacznemu zmniejszeniu środki na otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w samorządach. Zaproponowane w ustawie</p>	<p>Uwaga nie zawiera propozycji zapisów Poruszone w uwadze zagadnienia były przedmiotem regulacji Działu III projektu, z którego projektodawca zrezygnował w wyniku konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych. W odniesieniu do kwestii definicji przedsiębiorstwa społecznego projektodawca zdecydował, że o wskazaniu przesłanek, które decydować będą o spełnieniu przez PES kryteriów umożliwiających otrzymanie formalnego statusu przedsiębiorstwa społecznego. Przesłanki te będą oceniane na etapie postępowania o nadanie statusu PS. Odpowiadając na propozycję przedłużenia okresu konsultacji, informuję, że przygotowanie projektu ustawy o ekonomii społecznej prowadzone było od 2016 r. w ramach szeroko rozumianego dialogu, w tym z partnerami tworzącymi sektor ekonomii społecznej. Kluczowym forum tego dialogu był Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej (KKRES), będący organem pomocniczym Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, w którego pracach uczestniczą przedstawiciele sektora pozarządowego, w tym przedstawiciele Rady Działalności Pożytku Publicznego, administracji rządowej i samorządowej, świata nauki, sektora finansowego oraz partnerzy społeczni. Zarówno kierunki projektowanej ustawy jak i sam projekt, były także przedmiotem dyskusji w ramach różnego rodzaju spotkań</p>

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

		<p>kompetencje administracyjne mogą stworzyć chaos decyzyjny, a także uznaniowość organów administracji, co może się stać znaczącym czynnikiem blokującym rozwój ekonomii społecznej w naszym kraju. Istotną kwestią jest również sama DEFINICJA przedsiębiorstwa społecznego, która powinna być uproszczona oraz bliższa europejskim wytycznym w zakresie cech spełnianych przez przedsiębiorstwa społeczne. Konieczność zatrudniania, co najmniej 3 osób, wskazana w definicji, stanowi realną BARIERĘ dla niezetatyzowanych NGO i stawia je na marginesie finansowego systemu wsparcia na inwestycje i tworzenie miejsc pracy. Apelujemy zatem do Pani Minister o pilne podjęcie działań, które rozpoczną realną debatę nad proponowanymi zapisami ustawy. Zwracamy również uwagę Pani Minister na bardzo wąski krąg podmiotów włączonych w proces powstawania tego projektu ustawy i zupełne pominięcie w nim sektora obywatelskiego oraz jego reprezentacji. Mając na uwadze przedstawione uwagi i wątpliwości do projektu ustawy wnosimy o wydłużenie terminu konsultacji oraz o znaczące przeformułowanie zapisów ustawy. Liczymy też, że nowe propozycje będą wynikały z partycypacyjnego uczestnictwa interesariuszy, nie tylko na etapie konsultacji projektu przepisów, ale także na etapie tworzenia podstawowych założeń nowej propozycji ustawy uwzględniając cały sektor ekonomii społecznej, a nie tylko jego wybranych interesariuszy i nieliczne środowiska. Inicjatorzy alertu pozostają do dyspozycji</p>		<p>konsultacyjnych, warsztatów i konferencji. W związku, z czym dalsze wydłużanie okresu konsultacji nie znajduje uzasadnienia.</p>
--	--	---	--	---

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

			Pani Minister, w gotowości do pracy na rzecz rozwiązań nowoczesnych, europejskich i solidarnych przepisów dotyczących ekonomii społecznej uwzględniających 18 lat doświadczeń w tworzeniu i realizacji mechanizmów współpracy samorządów lokalnych z organizacjami obywatelskimi.	
358.	Komitet Akredytacyjny		Ustawa powinna dawać mocne osadzenie w polityce krajowej, w finansowaniu krajowym (z poziomu budżetu państwa i budżetów lokalnych).	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Po wprowadzeniu przepisów ustawy o ekonomii społecznej PS będzie nowym statusem w obowiązującym systemie prawnym. Po spełnieniu warunków określonych w przedłożonych przepisach, podmiot posiadający status PS uzyska możliwość korzystania z szeregu uprawnień. Zasady funkcjonowania PS obejmują również obowiązki, które wynikają z dedykowanych dla PS środków publicznych. Tworzenie i funkcjonowanie PS będzie mogło zostać wsparte ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (UE). Podmiot posiadający status PS będzie mógł skorzystać z nowych instrumentów wsparcia, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenia wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w przypadku zakupu produkcji lub usług wytworzonych lub świadczonych przez PS zatrudniające co najmniej 10 pracowników; - dotacji na utworzenie stanowiska pracy dla osób skierowanych przez Powiatowe

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji

					<p>Urzędy Pracy (PUP) do zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowania części kosztów zatrudniania osób skierowanych przez PUP do zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym; - refundacji części wynagrodzenia oraz części kosztów osobowych pracodawcy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego; - zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych w części przeznaczony na reintegrację zawodową i społeczną pracowników.
			<p>Ustawa w całości zapisów nie ujmuje roli PZS, jakimi są CIS, KIS, które są podmiotami ekonomii społecznej.</p>		<p>Wyjaśnienie Katalog usług świadczonych przez OWES określony w projekcie ustawy zawiera usługę polegającą na zapewnieniu osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej świadczonego przez PS. Projekt został uzupełniony o wskazanie pierwszoplanowej roli podmiotów zatrudnienia socjalnego (CIS, KIS) w realizacji tych usług.</p>

**Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej w ramach opiniowania przez
Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego**

Wykaz skrótów użytych w materiale

EFS	Europejski Fundusz Społeczny
ES	ekonomia społeczna
CEIDG	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
CIS	centrum integracji społecznej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	jednostka samorządu terytorialnego
KPA	Kodeks Postępowania Administracyjnego
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
MFiPR	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MRiPS	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
OPP	organizacja pożytku publicznego
OWES	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej
PES	podmioty ekonomii społecznej
PS	przedsiębiorstwo społeczne
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PZP	ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
RPO	Regionalny Program Operacyjny
UE	Unia Europejska
UDPP	ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Wytyczne CT9	Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 (Wytyczne CT9)
ZAZ	zakład aktywności zawodowej
ZPCH	zakłady pracy chronionej
ZS	zatrudnienie socjalne

**Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej zgłoszonych w ramach opiniowania
przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego**

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Cała ustawa	Niespójność z założeniami Umowy Partnerstwa. Wątpliwość budzi możliwość prowadzenia, na zasadach określonych w projekcie ustawy, przez PS działalności w zakresie szeroko pojętej gospodarki o obiegu zamkniętym i odnawialnych źródłach energii np. w zakresie termomodernizacji, fotowoltaiki, gospodarowania odpadami, zazieleniania przestrzeni publicznej czy gospodarki ściekowej, przewidywanych w projekcie Umowy Partnerstwa z lutego br.	Zgodnie z Art. 3 status PS może nabyć tylko PES określony w Art. 2 pkt 3. Spośród wymienionych tam podmiotów możliwość prowadzenia takiej działalności należy wykluczyć w przypadku pkt b, c, f. Trudno również sobie wyobrazić by realnie zajmowały się tym podmioty z pkt d. Jeśli chodzi o spółdzielnie socjalne to Art. 2 pkt 3 ustawy o spółdzielni socjalnej, w powiązaniu z Art. 4 ustawy o pożytku i wolontariacie również wyklucza taki przedmiot działalności. Ponadto w przypadku zarówno spółdzielni socjalnych, jak też podmiotów z pkt e, trudno wyobrazić sobie uzyskanie zdolności finansowej do prowadzenia tego rodzaju działalności i np. odnowienia sprzętu i innych aktywów, z uwagi na zasady dotyczące gospodarowania nadwyżką/przychodem / zyskiem.	Wyjaśnienie PS o charakterze reintegracyjnym mogą prowadzić działalność gospodarczą. Przedmiot takiej działalności nie jest ograniczony, a decyzja o podjęciu aktywności w danym obszarze powinna wynikać z oceny biznesowej, uwzględniającej potrzeby i możliwości pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podobnie jest w przypadku skali działalności, która także odzwierciedlać musi potencjał PS oraz rynek, na którym podmiot taki funkcjonuje. Już obecnie znane są przypadki PES (PS wspieranych z EFS), które prowadzą działalność np. w zakresie montażu paneli fotowoltaicznych czy realizują zlecenia dot. zieleni miejskiej. Planowane w umowie partnerstwa kierunki działania mają na celu wyrównywanie możliwości PS do działania w tych branżach.
2.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Uwaga ogólna	Brak definicji czym jest ekonomia społeczna.	Propozycja dodania wprowadzenia, wstępu, który określałby /definiował ekonomię społeczną. W tej formule nasuwa się wniosek, że jest to ustawa	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				bardziej o przedsiębiorstwach społecznych, a nie o ekonomii społecznej.	
3.	Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego	Uwaga ogólna	<p>Projekt ma bardzo duże znaczenie dla III sektora. Niepokój wzbudza, że tak ważna dyskusja nie toczyła się z szerokim włączaniem organizacji obywatelskich.</p> <p>Nie jest jasne, jaka jest zależność pomiędzy konkursami ogłaszanymi na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a zlecaniem usług społecznych do realizacji podmiotom ekonomii społecznej - jak zostanie zagwarantowane, że w związku z nowymi trybami lokalne pule środków na współpracę z organizacjami pozarządowymi nie zmniejszą się.</p> <p>Ponadto, tryb negocjacyjny jest uznaniowy na poziomie samorządu i może ograniczać liczbę podmiotów, które jednostka samorządu terytorialnego zaprosi do negocjacji.</p> <p>Definicja ekonomii społecznej - powinna być uproszczona oraz bliższa europejskim wytycznym w zakresie cech spełnianych przez przedsiębiorstwa społeczne.</p> <p>W odniesieniu do niej należy znieść obowiązek zatrudniania konkretnej liczby osób, ponieważ jest to realna bariera dla niezetatyzowanych organizacji pozarządowych oraz znieść limity wynagrodzeń tych pracowników.</p>		<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W odniesieniu do uwagi dotyczącej dyskusji nad projekt ustawy należy wyjaśnić, że projekt ten był szeroko konsultowany ze środowiskiem podmiotów ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych.</p> <p>Zorganizowano ponad 20 spotkań z udziałem przedstawicieli ministerstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> · 21 maja – Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej · 25 maja – webinarium (w ramach projektu pt. Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej II) · 28 maja – Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej · 28 maja – Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) · 1 czerwca – warsztat w ramach projektu pt. Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej II · 1 czerwca - Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego · 2 czerwca – Komitet Akredytacyjny · 7 czerwca – Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Lubuskiego · 8 czerwca – warsztat w ramach projektu pt. Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej II · 9 czerwca – V Ogólnopolskie Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej,

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<ul style="list-style-type: none"> ·10 czerwca – XV Ogólnopolskie Forum Pełnomocników (Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT we współpracy ze Związkiem Miast Polskich) ·10 czerwca – Grupa ds. prawnych Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej ·10 czerwca – Debata konsultacyjna - we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim ·11 czerwca – Konferencja konsultacyjna - Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych, Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych oraz Stała Konferencja Ekonomii Społecznej ·11 czerwca – Zespół Rady Działalności Pożytku Publicznego ds. realizacji zadań publicznych i ekonomii społecznej ·14 czerwca – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego ·15 czerwca – Zespół Do Spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST ·15 czerwca – Warsztat w ramach projektu pt. Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej II ·16 czerwca – V Ogólnopolskie Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej ·16 czerwca - Parlamentarny Zespół ds. Organizacji Pozarządowych i Społeczeństwa Obywatelskiego, ·17 czerwca – Rada Zatrudnienia Socjalnego ·22 czerwca - V Ogólnopolskie Forum

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>Ekonomii Społecznej i Solidarnej</p> <p>Projekt ustawy o es przewiduje konieczność zatrudnienia przez PS 3 osób w wymiarze co najmniej ½ etatu. Natomiast limit zatrudnienia 30% osób z katalogu zagrożonych wykluczeniem społecznym dotyczy jedynie PS działającego w celu reintegracyjnym. Projekt ustawy o es nie przewiduje limitów wynagrodzeń pracowników PS.</p> <p>W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, ograniczony zostanie zakres przedmiotowy projektu ustawy poprzez wykreślenie regulacji w zakresie realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej (Dział III).</p> <p>Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.</p>
4.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 2 ust. 4	<p>Propozycja uzupełnienia katalogu o następujące kategorie osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby, o których mowa w Art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. 	<p>Kategorie osób wynikające ze wskazanego fragmentu ustawy o zatrudnieniu socjalnym, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, - osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, - uchodźcy realizujący indywidualny 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca uwzględnił w grupie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym absolwentów centrów i klubów integracji społecznej, przyjmując, że dopiero po zakończeniu uczestnictwa w tych jednostkach reintegracyjnych osoby te będą gotowe do podjęcia zatrudnienia w PS. Jednocześnie należy zauważyć, że szereg kategorii osób ujętych w katalogu z Art. 1 ust. 2 ustawy o ZS została ujęta projekcie ustawy.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, są adekwatne dla działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej. Osoby te stanowiły także grupę oddziaływania OWES w kierunku ich aktywizacji i zatrudnienia, choć oczywiście była to grupa trudna.	
5.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 2 ust. 4 lit. k	(Dz. U. z 2015 poz.1705)	Wskazany adres publikatora jest niepełny	Uwaga nieuwzględniona Adres publikatora podany został zgodnie z zasadami techniki prawodawczej.
6.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 2 ust. 8	(Dz.U. z 2019 poz.1818)	Wskazany adres publikatora jest niepełny	Uwaga nieuwzględniona jw.
7.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 3 pkt. 4	Czy intencją ustawodawcy jest wykluczenie z możliwości nabycia statusu PS podmiotów reintegracyjnych utworzonych przez podmioty administracji publicznej, w szczególności j.s.t? Przy czym możliwość ta nie jest zamknięta, na podstawie przywołanego fragmentu, dla podmiotów utworzonych przez inne podmioty wynikające z Art. 3 i 18 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	Analiza Art. 3 sugeruje wykluczenie z możliwości nabycia statusu PS podmiotów reintegracyjnych utworzonych przez podmioty administracji publicznej, w szczególności j.s.t. Czy nie należałoby zawrzeć analogicznego wyjątku jak dla spółdzielni socjalnej?	Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwo społeczne w opinii projektodawcy nie powinno być podmiotem zależnym od organów administracji publicznej. Podmioty zatrudnienia socjalnego tworzone przez JST organizacyjnie działają w ramach tych jednostek, w przeciwieństwie do spółdzielni socjalnych, które posiadają odrębną osobowość prawną. Dodatkowo należy podkreślić, że status PS mogą otrzymać podmioty tworzące podmioty zatrudnienia socjalnego.
8.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 5 ust. 5	Propozycja dodania w ustawie otwartego katalogu działań z zakresu readaptacji.	Pojęcie readaptacji jest pojęciem nie znanym szeroko. Mogą pojawić się trudności w zdefiniowaniu działań, np. czy obejmuje zapewnienie mieszkania, opłatę rachunków, kto powinien ponosić koszty tych działań (czy np. zatrudniający tą osobę pracodawca?). Wskazanie otwartego katalogu pozwoliłoby lepiej dobrać	Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z definiowania pojęcia „readaptacja”.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				narzędzia interwencji oraz upowszechnić poprawne rozumienie tego pojęcia.	
9.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 6	<p>Zapisy Artykułu 6 zobowiązują PS do utrzymywania stałego poziomu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (30%), z uwzględnieniem okresu jaki dana osoba ma status osoby zagrożonej. W praktyce oznacza to dla PS albo konieczność zatrudniania nowych osób w celu utrzymania wymaganego poziomu 30% (czyli powiększenia przedsiębiorstwa, albo rotację kadr. Może być to warunek trudny do spełnienia.</p> <p>Propozycja: Złagodzenie tego mechanizmu poprzez wliczanie do wymaganego limitu osób po zakończeniu okresu reintegracji przez dodatkowy okres czasu (np. 12 m-cy poza okresem wymaganej trwałości).</p>	<p>Proponowana regulacja może sprawić, że w wielu wypadkach PS nie będzie stanowiło docelowego miejsca pracy, a jedynie przejściowe. Pracodawca będzie bardziej skłonny do utrzymania pracowników nie będących w grupie osób zagrożonych wykluczeniem, które też w wielu wypadkach będą sprawniejszymi, pewniejszymi pracownikami, niż osoby po przebytych kryzysie. Rentowność PS w większości wypadków nie pozwala na stały rozwój zatrudnienia. Racjonalnym zachowaniem w celu realizacji zobowiązań biznesowych może być w efekcie zmiana osoby zatrudnianej w ramach limitu reintegracji, co zaś będzie osłabiało skutki procesu reintegracji.</p> <p>Stąd propozycja dodatkowego okresu wliczania takiej osoby do limitu, co może zwiększyć szanse na związanie pracownika reintegrowanego z PS i utrzymanie przez niego zatrudnienia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W wyniku konsultacji skorygowano przepisy. Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.</p>
10.	Urząd Marszałkowski woj. zachodniopomorskiego	Dział II Art. 6	<p>Renumeracja pkt. 6 Art.6</p> <p>pkt. 6 W przypadku pomiotów ekonomii społecznej nie posiadających osobowości prawnej, o których mowa w Art. 3.Pkt 4, w przypadku, których warunki przyznania statusu spełnia jednostka prowadząca, minimalny odsetek osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ustala się od liczby zatrudnionych w podmiocie wskazanym w Art. 2 pkt 3 lit.b i c.</p>	<p>Art. 6 pkt 2 projektu ustawy ustanawia w przedsiębiorstwie społecznym minimalny odsetek osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na 30% wszystkich zatrudnionych. Warunek ten jest bardzo trudny do spełnienia w przypadku podmiotów ekonomii społecznej nieposiadających osobowości prawnej (np. ZAZ), w sytuacji, których warunki przyznania statusu</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Projekt ustawy o es wprowadza dwa typy przedsiębiorstw społecznych. PS może działać w celu reintegracyjnym lub realizować usługi społeczne. Limity zatrudnieniowe przyjęte dla przedsiębiorstw reintegracyjnych, są jednolite dla wszystkich PES. Natomiast przedsiębiorstwo działające w celu usługowym, nie ma obowiązku zatrudniać osób zagrożonych wykluczeniem</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				przedsiębiorstwa społecznego spełnia jednostka prowadząca (Art. 3 pkt. 4 projektu Ustawy). Często prowadzi ona poza w/w inne usługi społeczne zatrudniając do nich pracowników.	społecznym w określonym w projekcie limicie.
11.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 6 ust. 4	Co w przypadku spółdzielni socjalnych, przedsiębiorstw społecznych, które funkcjonują na rynku od kilku lat i nie realizowały planów reintegracyjnych dla swoich członków. Jak mogą uzyskać status przedsiębiorstwa, czy powinny ponownie objąć osoby już zatrudnione planami reintegracji	Dodanie zapisu: „W przypadku spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych funkcjonujących na rynku powyżej 36 miesięcy, osoby zatrudnione od początku istnienia spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego spełniające w dniu przyjęcia wymagania, o których mowa w Art. 2 pkt 4 lit. d, są wliczane do wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Uwaga nieuwzględniona Podmiot ubiegający się o status PS zobowiązany jest do złożenia wniosku i odpowiednich dokumentów potwierdzających spełnienie warunków umożliwiających uzyskanie statutu PS. W odniesieniu zaś do PS funkcjonujących w ramach projektów finansowanych ze środków europejskich, należy zwrócić uwagę, że status ich jest ściśle powiązany z realizacją tych projektów i nie ma on formalno-prawnego charakteru. Projekt ustawy przewiduje, że PES, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach PO WER i RPO współfinansowanych ze środków EFS, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020. Podmioty te będą ubiegać się o nadanie statusu PS na zasadach wynikających z projektu ustawy.
12.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 9 ust. 3	Czas 2 miesięcy na odpowiedź w zakresie kontynuacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy jest w opinii ROPS zbyt długi, może spowodować zawieszenie działań związanych z realizacją planu.	Sprawę kontynuacji realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o której mowa w ust. 2, uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie przedsiębiorstwa społecznego, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia tego żądania właściwemu organowi administracji publicznej organ ten nie wniesie	Uwaga uwzględniona Realizacja planu reintegracyjnego powiązana będzie z uzyskaniem środków finansowych. W związku z powyższym projektodawca zrezygnował z konieczności przedłużania realizacji planów reintegracyjnych przez wojewodę.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				sprzeciwu w drodze decyzji administracyjnej.	
13.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 13 ust. 2	Propozycja usunięcia regulacji ograniczającej prawo członków spółdzielni pracy wynikające z Art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.	Proponowana w projekcie regulacja zapewnia równe zasady w zakresie przeznaczenia zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, we wszystkich PS. Jednakże jest krzywdząca dla spółdzielni pracy posiadających tą możliwość na gruncie przepisów innej ustawy. Dodatkowo może stanowi barierę w przekształceniu tych podmiotów w PS.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy zakłada jednolite zasady w zakresie zakazu podziału zysku/nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich pracowników/członków/ akcjonariuszy dla wszystkich PS, stąd stosowna propozycja wyłączenia stosowania Art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.
14.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 14 ust. 2	Podmioty gospodarcze zobowiązane są do składania sprawozdań do GUS w terminie określonym przez GUS, w związku, z czym powstaje wątpliwość czy potrzebne jest kolejne sprawozdanie z danymi, które można zaciągnąć z GUS. Sprawozdanie do Wojewody mogłoby zawierać z pkt. 4, które nie są przekazywane do GUS, pozostałe dane mogłyby być udostępniane przez GUS Wojewodzie po nr REGON. Ograniczyłoby to ilość sprawozdań oraz rozbieżności w zakresie dat sprawozdawczych z prowadzenia PS.	2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia złożenia stosownego sprawozdania do GUS z roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie. Lub: 4. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, zawiera szczegółowe informacje o: a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami, b) zatrudnieniu, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w Art. 6 ust. 2, c) zrealizowanych usługach społecznych;	Uwaga nieuwzględniona Ze względu na tajemnicę statystyczną, nie ma możliwości pobierania jednostkowych danych od GUS. Ponadto, realizowane przez GUS badanie przedsiębiorców opiera się na założeniach metodologicznych, które dla celów MRiPS, jako koordynatora polityk publicznych w zakresie ekonomii społecznej, nie są wystarczające. Nie będzie możliwe również ewentualne odwrócenie kierunku użyczenia danych, czyli przekazywanie informacji zebranych przez MRiPS do GUS, ponieważ występuje znaczna rozbieżność terminów sprawozdawczych. Dodatkowo informujemy, że Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego planuje stworzenie jednolitych zasad sprawozdawczości organizacji pozarządowych, co pozwoli zweryfikować obowiązki sprawozdawcze PS.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
15.	Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego	Art. 14 ust. 2 i ust. 3	<p>Proponuje się zmienić brzmienie ust. 2 na następujące: „2.Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody oraz regionalnego ośrodka polityki społecznej właściwych ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.”. oraz zmienić brzmienie ust. 3 na następujące: „3.Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez przedsiębiorstwo społeczne do wojewody oraz do regionalnego ośrodka polityki społecznej w postaci elektronicznej.”.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Podkreślić należy, że organem nadzoru jest wojewoda i to do niego przekazywane będą sprawozdania. MRiPS będzie gromadzić dane i na bieżąco monitorować funkcjonowanie sektora ekonomii społecznej we współpracy z Prezesem GUS. Informacje te pozwolą m. in. na ocenę postępów i efektów realizacji ustawy oraz dokonanie oceny skutków regulacji <i>ex post</i>. MRiPS będzie ponad to, na podstawie zebranych od wojewodów informacji zbiorczych, opracowywać raporty i analizy. W związku z powyższym, dane te będą ogólnodostępne.</p>
16.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 15	<p>Propozycja wprowadzenia zasady publikowania sprawozdania zbiorczego wojewody przekazywanego ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego lub upublicznienia raportu opracowanego na podstawie sprawozdań zbiorczych poszczególnych województw przez Ministerstwo.</p>	<p>Zakres danych przekazywanych w sprawozdaniu po ich zagregowaniu na poziomie województwa lub nawet kraju może stanowić cenne źródło informacji o stanie sektora ekonomii społecznej i być użytecznym w planowaniu zarówno polityki regionalnej jak i polityk publicznych.</p>	<p>Wyjaśnienie MRiPS będzie gromadzić dane i na bieżąco monitorować funkcjonowanie sektora ekonomii społecznej we współpracy z Prezesem GUS. Informacje te pozwolą m. in. na ocenę postępów i efektów realizacji ustawy oraz dokonanie oceny skutków regulacji <i>ex post</i>. MRiPS będzie ponad to, na podstawie zebranych od wojewodów informacji zbiorczych, opracowywać raporty i analizy. W związku z powyższym, dane te będą ogólnodostępne.</p>
17.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 16 ust.1	<p>Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji administracyjnej wojewody przy uwzględnieniu pozytywnej opinii Marszałka, w imieniu,, którego działa ROPS.</p>	<p>ROPS pełni rolę koordynacyjną ES i posiada wiedzę nt. przedsiębiorstw społecznych. Dotychczas status PS był nadawany przez OWES we współpracy z ROPS w związku z tym ROPS posiada wiedzę i doświadczenie potrzebne do realizacji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy o es, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				tego zadania. ROPS nadzorował i monitorował działania związane z umieszczaniem PS w interaktywnej ogólnopolskiej ministerialnej bazie PS.	nadawania przez wojewodę statusu CIS, ZPCH czy ZAZ.
18.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 16 pkt 3	Treść przepisu ust 3 pkt 1 dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w Art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze; W Art. 3 -13 są zapisy dot. spółdzielni socjalnych przez co zapis jest niejasny – np. Art. 6 ust. 4 – na mocy tego zapisu obowiązuje czy nie obowiązuje Spółdzielnie socjalne? Ponadto, czy w przypadku spółdzielni socjalnej nie weryfikowane są dane dot. stanu zatrudnienia? Sprawa była poruszana w zakresie weryfikacji spółdzielni socjalnej na podstawie Wytocznych CT9 – finalnie spółdzielnie musiały składać wnioski i podlegały weryfikacji spełnienia wymaganej liczby członków lub osób zatrudnionych dla spółdzielni socjalnej.		Wyjaśnienie Zgodnie z projektem ustawy o es, PES, w tym spółdzielnie socjalne, mogą uzyskać status PS po spełnieniu wymagań enumeratywnie wymienionych w projekcie ustawy. Status będzie przyznawany przez wojewodę, właściwego ze względu na siedzibę PES w formie decyzji administracyjnej. W związku z powyższym, spółdzielnie socjalne status PS nie będą uzyskiwać automatycznie, a podobnie jak inne PES po złożeniu wniosku i spełnieniu wymagań określonych w projekcie ustawy, z zastrzeżeniem szczególnych regulacji przewidzianych dla spółdzielni socjalnych.
19.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 18 ust. 1	Zapis o treści „(...) przedstawienia niezbędnych wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania, uwzględniając rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości” proponuje się zmodyfikować w kierunku wyznaczenia oprócz terminu minimalnego również terminu maksymalnego liczonemu od otrzymania wezwania, uwzględniając rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości.	Uzasadnienie: Obustronna klauzula czasowa przyczyni się z jednej strony zabezpieczyć interes przedsiębiorstw ekonomii społecznej, a z drugiej strony przyczyni się do zapewnienia terminowości i sprawności postępowań. w związku z udzielaniem wyjaśnień dotyczących Art. 22 ust. 1.	Uwaga uwzględniona
20.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 19	Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania wymogów (...) sprawuje Wojewoda we współpracy z ROPS	ROPS pełni rolę koordynacyjną ES i posiada wiedzę nt. przedsiębiorstw społecznych. Zgodnie z zapisami Art. 60 ust. 1 pkt 3 Samorząd Województwa przy pomocy ROPS monitoruje działania podmiotów ekonomii społecznej.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego, podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				Dotychczas status PS był nadawany przez OWES we współpracy z ROPS. ROPS posiada wiedzę i doświadczenie potrzebne do realizacji tego zadania. ROPS nadzorował i monitorował działania związane z umieszczeniem PS w interaktywnej ogólnopolskiej ministerialnej bazie PS.	przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.
21.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 21	<p>Propozycja dodania dodatkowych warunków prowadzenia czynności kontrolnych, analogicznych do ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawo do odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z czynnościami kontrolnymi wykonywanymi niezgodnie z prawem (podobnie do Art. 46 ww. ustawy); - określenie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa (tj. wybór podmiotów do kontroli) (podobnie do Art. 47) oraz określenia sytuacji/warunków, gdy kontrola jest wszczynana obowiązkowo z urzędu; - przeprowadzenia czynności kontrolnych w obecności przedstawiciela podmiotu kontrolowanego (analogicznie jak w Art. 50 ze wskazanymi wyjątkami); - wprowadzenia zakazu prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie (podobnie do Art. 54 i 61); - wprowadzenia ograniczenia czasu trwania kontroli, zarówno w odniesieniu do czynności na miejscu, jak też w stosunku do czasu od wszczęcia kontroli do sformułowania tzw. wstępnego ustalenia administracyjnego (np. pierwszej wersji wystąpienia pokontrolnego) podobnie do Art. 55; - należy rozważyć wprowadzenie obowiązku prowadzenia przez PS tzw. książki kontroli 	<p>Propozycje wynikają z przeanalizowania warunków i procedur procesu kontroli określonego w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.</p> <p>Zastosowanie wyłącznie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej może utrudnić prowadzenie w tym czasie działalności lub narazić na straty finansowe.</p> <p>Właściwym wydaje się więc zapewnienie PS ochrony podobnej do tej zagwarantowanej w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ustawy o es określa, że wojewoda może zarządzić kontrolę w przedsiębiorstwie społecznym w zakresie spełniania wymogów określonych w tej ustawie. Kontrola ta ma szczególny charakter, bowiem nie dotyczy <i>stricte</i> prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a jedynie spełniania przesłanek warunkujących posiadanie przez ten podmiot statusu PS określonych w projekcie ustawy o es.</p> <p>Jednocześnie wskazać należy, że podmiot posiadający status PS, obok działalności gospodarczej może prowadzić działalność odpłatną lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Tym samym, różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, na inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. UDPP nie różnicuje trybu kontroli w zakresie spełniania przesłanek warunkujących uzyskanie statusu OPP od rodzaju prowadzonej działalności.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			(podobnie do Art. 57 w możliwie uproszczonej formie).		W świetle powyższego, odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej, zdaniem projektodawcy, zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w PS.
22.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 22 ust. 2	Proponuje się po słowach: „wojewoda może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, również w przypadku rażącego naruszenia prawa stwierdzonego w wyniku kontroli lub uzyskania informacji od innego organu o takich nieprawidłowościach” dodać słowa: „po przeprowadzeniu weryfikacji informacji przekazanych od takiego organu”	Wskazane jest, aby informacja o naruszeniu przepisów prawa przekazana przez inny organ była weryfikowana w postępowaniu sprawdzającym przeprowadzonym przez organ nadzoru (wojewodę).	Uwaga nieuwzględniona Wojewoda wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie utraty statusu PS po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z Art. 77 § 1 KPA organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym jest zobowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. W związku z powyższym, nie ma potrzeby uzupełnienia brzmienia projektu ustawy o es w zakresie kontroli.
23.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 22	-	Czy PS może się odwołać od decyzji i w jakim trybie?	Wyjaśnienie Zgodnie z projektem ustawy o es, odwołanie od decyzji administracyjnych rozpatruje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.
24.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 24 ust. 1 -2	(...) wykaz przedsiębiorstw społecznych	Pytania odnośnie interaktywnej ogólnopolskiej bazy PS: - czy baza będzie funkcjonowała podobnie jak baza Ministerialna, kto będzie ją aktualizował. Do danych zawartych w ust. 2 proponujemy dodać dane kontaktowe, które są niezwykle cenne zarówno dla PS jak i ich potencjalnych klientów PS.	Uwaga uwzględniona W zakresie dodania danych kontaktowych, jeżeli będzie to możliwe zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych. Szczegóły techniczne będą ustalane na etapie zlecenia technicznego stworzenia bazy.
25.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 27 ust. 2	Po słowach: „Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być finansowane z udziałem środków	W obecnej perspektywie jednym z obszarów priorytetowych Mechanizmu	Ostateczne brzmienie zostało uzgodnione z MFiPR

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			pochodzących z budżetu Unii Europejskiej” proponuje się dodać słowa: ”lub innych źródeł zagranicznych”.	Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizm Finansowego jest włącznie społeczne. Byłoby to ponadto spójne z Art. 35 ust. 1.	
26.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 31		Czy w celu ograniczenia biurokracji, nie byłoby zasadne stworzenie możliwości samodzielnego wydruku tych danych jak w przypadku KRS czy CEIDG zamiast zaświadczenia wydawanego przez Wojewodę, to komplikuje proces.	Wyjaśnienie Na podstawie Art. 14 ust. 3 projektu ustawy o es wojewoda może na okres 6 miesięcy zwolnić PS ze spełniania wymogu w zakresie limitu zatrudnienia osób wykluczonych społecznie. W związku z tym, przez ten okres PS nie spełnia wszystkich przesłanek, o których mowa w PZP.
27.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 32	Wątpliwości budzi redakcja Art. 32, w tym w szczególności samo brzmienie ust. 1, jak również zapisy ust. 1 w kontekście pozostałych ustępów (ust. 2 i ust.3) tego Artykułu. Art. 32. 1. Jednostka samorządu terytorialnego zapewnia realizację usług społecznych, uwzględniając cele społeczne, w szczególności: 1) wzmocnienie spójności społecznej; 2) promocję zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; 3) budowanie partnerskiej współpracy organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej. (...) 3. Organ administracji rządowej może zapewniać realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w Art. 33 ust. 1 i 2.	Wątpliwości budzi ustęp 3 w zestawieniu z ustępem 1. Czy realizacja usług społecznych przez organy administracji rządowej, o których mowa w ust 3, nie powinna również uwzględniać celów społecznych? Proponujemy w ślad za zapisami ust. 1 dodanie zapisu dotyczącego potrzeby uwzględnienia celów społecznych przy zapewnieniu realizacji usług społecznych przez administrację rządową.	Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.
28.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - RKRES	Art. 32.	Wątpliwości budzi redakcja Art. 32, w tym w szczególności samo brzmienie ust. 1, jak również zapisy ust. 1 w kontekście pozostałych ustępów (ust. 2 i ust.3) tego Artykułu.	W mojej ocenie samo brzmienie ust. 1 jest niezrozumiałe (niepoprawnie stylistycznie) – należałoby je przereklamować. Dodatkowo wątpliwości budzi ustęp ten w zestawieniu z ustępem 2. Tak naprawdę to nie wiadomo czy JST realizując usługi społeczne samodzielnie	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				lub udzielając na nie zamówienia z wolnej ręki nie będą realizować celów społecznych w ogóle, czy też tych wskazanych w ust. 1. A jak się ma realizacja celów społecznych przez organy administracji rządowej, o których mowa w ust 3? Tak naprawdę to nie wiadomo, co konkretnie ustawodawca (autor zapisu) w Art. 32 miał na myśli.	
29.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 33 ust. 1	Propozycja przeformułowania: „Organ administracji publicznej <u>zlecając</u> realizację usług społecznych przez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej: (...)”	Aktualne brzmienie ust.1 może być interpretowane, jako zobowiązanie j.s.t. do zapewnienia usług społecznych poprzez zlecenie w podanych trybach, bez możliwości samodzielnego zapewnienia tych usług.	jw.
30.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 33	Jak zapisy projektu Ustawy mają się w stosunku do ustawy Prawo zamówień publicznych – czy jeśli dopuszcza się nowe formy zlecenia usług (tutaj społecznych) to nie powinno znaleźć się w PZP wyłączenie ze jej stosowania w zakresie zlecenia tych usług? Kolejna kwestia dotyczy kwot przeznaczonych na realizację tych usług- czy mają zastosowanie w przypadku tego zapisu progi kwotowe wskazane w PZP (np. poniżej 130 000 złotych netto) czy w przypadku kwot powyżej progów również można zastosować procedury z projektu Ustawy. Art. 76 projektu Ustawy wprowadza zmianę w PZP tylko w jej Art. 94 ust.1 – w opisie klauzuli zastrzeżonej, nie ma żadnej informacji o innych zmianach dostosowawczych do możliwości zlecenia usług społecznych w trybach określonych w projekcie Ustawy o ES.	Dostosowanie PZP do zapisów Ustawy o ekonomii społecznej	jw.
31.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 33 ust. 2	W zapisie „(...) z zastosowaniem Art. 94–96 lub Art. 361 ustawy z dnia 19 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych” należy zmienić na: „(....)	Należy poprawić błędną datę uchwalenia ustawy.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			z zastosowaniem Art. 94–96 lub Art. 361 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych”		
32.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 34	Uwaga odnosi się do uwagi powyżej – w przypadku braku wyłączenia ze stosowania PZP trybów zlecenia usług społecznych to ograniczenia wskazane w Art. 34 mogą być traktowane, jako ograniczenie konkurencji, co jest niezgodne z zapisami PZP.	Dostosowanie PZP do zapisów Ustawy o ekonomii społecznej	jw.
33.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 35 ust. 1	Propozycja przeformułowania: „Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie <u>niniejszej</u> ustawy lub (...)”	Propozycja wynika z potrzeby doprecyzowania w celu zapewnienia bezbłędnej interpretacji.	jw.
34.	Urząd Marszałkowski woj. zachodniopomorskiego	Art. 35	Art. 35.1 Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019r. –Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się <u>wyłącznie</u> przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego <u>oraz inne podmioty ekonomii społecznej</u> , z uwzględnieniem przepisów Art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021r. poz. 305)	Art. 35. projektu ustawy pozwala jednostce finansów publicznych przy udzielaniu zamówień - które nie podlegają, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych - na zastrzeżenie, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne. Wyklucza to podmioty ekonomii społecznej bez statusu przedsiębiorstwa społecznego realizujące usługi społeczne (np. podmioty ekonomii społecznej nie prowadzące działalności odpłatnej).	jw.
35.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 36 ust. 3 pkt 6	Propozycja przeformułowania: „6) kryteria oceny złożonych <u>ofert</u> ”	Dotychczasowe brzmienie pkt wydaje się pomyłką, w przeciwnym razie ustawa nie przewiduje wymogu określenia	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				kryteriów oceny ofert, co jest nielogiczne w kontekście brzmienia Art. 38 ust. 2 oraz Art. 39 ust. 3 pkt 2.	
36.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art.38 ust.1	Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu zgodnie z regulaminem wewnętrznym Zamawiającego	Nie widzimy potrzeby ograniczania PES do uczestnictwa w negocjacjach. Jeżeli będzie więcej niż 5 podmiotów, które spełnią określone kryteria, kto decyduje, które 5 podmiotów zaprosić do negocjacji?	jw.
37.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 38	Ograniczenie do nie więcej niż 5 PES w opinii ROPS jest bezzasadne – w przypadku określenie większej ilości PES, które mogą świadczyć określone usługi ogranicza się w ten sposób możliwość zlecenia usług większej liczbie PES.	Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu.	jw.
38.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 38 ust. 1	Zapis: „Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów” należy poprawić na zapis o treści: „Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, jednak nie więcej niż 5 podmiotów”.	Zdanie jest niegrammatyczne.	jw.
39.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 39 ust. 1	Zastrzeżenia budzi zasada zaproszenia do złożenia ofert wyłącznie PES biorących udział w trybie negocjacji. Należy umożliwić złożenie oferty też przez PES nie biorące udział w procesie negocjacji.	Propozycja wynika z faktu, że w Art. 38 ograniczono liczbę podmiotów uczestniczących w negocjacjach do 5, co może wykluczać udział niektórych PES i tym samym ograniczać złożenie ofert, co negatywnie wpłynie na konkurencyjność postępowania. Ponadto brak określenia w ustawie warunków ograniczenia liczby podmiotów do 5 w Art. 38 rodzi ryzyko zachowań korupcyjnych.	jw.
40.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 40 ust. 1	Proponuje się, aby termin na złożenie oferty przez więcej niż jeden podmiot ekonomii społecznej	Nie wydaje się uzasadnione inne traktowanie podmiotów składających ofertę wspólną.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			wynosił nie mniej niż 7., ale nie mniej niż 14 dni, tak jak w przypadku Art. 39 ust. 2.		
41.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 41 ust. 2	Propozycja uzupełnienia: „Informacje związane z negocjacjami, w szczególności ich wynik, zmiany wprowadzone po negocjacjach, a także dokumenty i wyjaśnienia związane z negocjacjami, a także podsumowanie oceny złożonych ofert, treść wybranej oferty i umowy z wyłonionym wykonawcą (o ile nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa) oraz sprawozdanie z realizacji usługi społecznej, są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej organu administracji publicznej.”	Propozycja ma na celu zapewnienie transparentności postępowania i zwiększenie zaufania do wprowadzonej formy zlecenia usług. Ograniczy także ryzyko nadużyć w ramach postępowania, jak też pozytywnie wpłynie na zaangażowanie PES i organizacji pozarządowych.	jw.
42.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 45 ust. 1 pkt 1	Propozycja uzupełnienia: „1) przedmiot umowy i jej wartość (...)”	Warunek wydaje się oczywisty. Propozycja uzupełnienia w celu uniknięcia problemów z realizacją partnerstw w kontekście minimalnych warunków wynikających z ustawy.	jw.
43.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 48		W artykule powinien być dodany zapis dotyczący realizacji prowadzenia procesu akredytacyjnego podmiotów świadczących usługi wsparcia PES	Uwaga uwzględniona
44.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego -	Art. 49 ust. 4	Po słowach „Programy, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej” proponuje się dodać słowa: ”lub innych źródeł zagranicznych”.	W obecnej perspektywie jednym z obszarów priorytetowych Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizm Finansowego jest włącznie społeczne. Byłoby to ponadto spójne z Art. 35 ust. 1.	Uwaga uwzględniona
45.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 52 ust 1	Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	Czy jest to tożsame z działalnością OWES? Naszym zdaniem ustawa powinna zawierać regulacje procesu akredytacyjnego podmiotów świadczących usługi wsparcia PES	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o wskazanie, że minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego przyznaje akredytację podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i nadaje status ośrodka wsparcia ekonomii

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					społecznej, a także w zakresie warunków przyznania i utraty akredytacji.
46.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 52 ust. 2	Po słowach: „Koszty związane z działaniami, o których mowa w ust. 1, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, lub mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej” proponuje się dodać słowa: ”lub innych źródeł zagranicznych”.	W obecnej perspektywie jednym z obszarów priorytetowych Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizm Finansowego jest włącznie społeczne. Byłoby to ponadto spójne z Art. 35 ust. 1.	Uwaga uwzględniona
47.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 52. ust. 2	Wątpliwości budzi zapis Art. 52 ust. 2 w kontekście zakresu finansowania kosztów <i>Art. 52. (...)</i> <i>2. Koszty związane z działaniami, o których mowa w ust. 1, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, lub mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.</i>	W naszej ocenie należy doprecyzować zakres działań podlegających finansowaniu, o którym mowa w Art. 52 ust. 2, tak, aby zapis nie budził wątpliwości interpretacyjnych. Zasadnym jest doprecyzowanie czy finansowaniu może podlegać wyłącznie koszt prowadzenia samego <u>procesu akredytacji</u> podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, czy też może chodzi o <u>finansowanie działań podmiotów świadczących usługi wsparcia</u> .	Wyjaśnienie Projekt ustawy o es wskazuje precyzyjnie zadania ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, a mianowicie udzielanie i stwierdzanie utraty akredytacji, weryfikację sposobu realizacji usług wsparcia przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, prowadzenie wykazu podmiotów akredytowanych. W związku z powyższym koszty dotyczą tych działań.
48.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 57 ust. 1	Po słowach: „Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej” proponuje się dodać słowa: ”lub innych źródeł zagranicznych”.	W obecnej perspektywie jednym z obszarów priorytetowych Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizm Finansowego jest włącznie społeczne. Byłoby to ponadto spójne z Art. 35 ust. 1.	Uwaga uwzględniona
49.	Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego	Art. 61 ust. 1, Art. 63 ust. 1, ust. 2 i ust. 4	Proponuje się w Art. 61 w ust. 1, w Art. 63 ust 1, ust. 2 i ust. 4 wyrazy „marszałek województwa” zastąpić wyrazami „samorząd województwa”.		Uwaga uwzględniona
50.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 62 ust. 1	Regionalny Komitet składa się w szczególności: (...)	Brakuje nam wymienionych przedstawicieli podmiotów świadczących usługi wsparcia PES	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				(obecnie są nimi OWES-y), jako kluczowego elementu w systemie rozwoju ekonomii społecznej.	podmiotów świadczących usługi wsparcia PES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej.
51.	Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego	Art. 63 ust. 3	Proponuje się wskazać w ustawie źródło pochodzenia środków na rozwój usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej z innych źródeł, niż tylko środki UE.		Wyjaśnienie Zaproponowany mechanizm finansowania usług wsparcia uwzględnia różne źródła finansowania tych zadań. Model ten gwarantuje zapewnienie płynnego finansowania.
52.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 63 ust. 1 pkt 2)	Proponujemy preredagowanie pkt 2) odnoszącego się do zapewnienia wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym (...) 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych.	Brzmienie pkt 2) w ust. 1, wskazuje na wsparcie kierowane do osób. Proponujemy, zatem usunięcie zapisu dotyczącego PS.	Wyjaśnienie Zakres realizacji przez samorząd usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej odniesiono wprost do katalogu tych usług, określonego w projekcie ustawy.
53.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - RKRES	Art. 63 ust. 2	Z uwagi na kończącą się perspektywę finansową UE na lata 2014-2020 należy wskazać również na przepisy, które będą odnosiły się do kolejnej perspektywy 2021-2027. Na chwilę obecną jest to jedynie projekt ustawy, więc nie jest możliwe konkretne jej wskazanie, ale słusznym wydaje się zasygnalizowanie właściwych regulacji odnoszących się do perspektywy 2021-2027.	Biorąc pod uwagę czas niezbędny na przeprowadzenie nowelizacji ustawy, jak również planowany harmonogram uruchomienia środków z nowej perspektywy finansowej UE, proponujemy rozważanie adekwatnego zasygnalizowania również przyszłych regulacji, które będą dotyczyć okresu 2021-2027.	Uwaga nieuwzględniona Do czasu uchwalenia ustawy wdrożeniowej na perspektywę 2021-2027 nie ma możliwości ujęcia w projekcie ustawy proponowanego przepisu.
54.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 63 ust. 2	Z uwagi na kończącą się perspektywę finansową UE na lata 2014-2020 należy wskazać również na przepisy, które będą odnosiły się do kolejnej perspektywy 2021-2027. 2. Marszałek województwa zleca podmiotowi akredytowanemu usługi, o których mowa w ust. 1, w trybie, o którym mowa w Art. 38 ustawy z dnia	1. Do trybów wyboru projektów odnosi się jedynie Art. 38 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, natomiast Art. 33 ust. 1 i 2 dotyczy projektów realizowanych w formule partnerstwa.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<i>11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), lub w trybach, o których mowa w Art. 33 ust. 1 i 2.</i>	2. Obecnie, przedmiotem konsultacji jest projekt ustawy, która ma obowiązywać nie tylko w perspektywie 2014-2020, zatem słusznym wydaje się zasygnalizowanie właściwych regulacji odnoszących się do perspektywy 2021-2027. Biorąc pod uwagę czas niezbędny na przeprowadzenie nowelizacji ustawy, jak również planowany harmonogram uruchomienia środków z perspektywy finansowej 2021-2027, proponujemy rozważanie adekwatnego zasygnalizowania również przyszłych regulacji, które będą dotyczyć tego okresu.	
55.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 63 ust. 3	Propozycja przeformułowania: „Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków <u>publicznych</u> oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.” Zmiana pociąga za sobą konieczność przeformułowania brzmienia całego Art. 63.	Przeniesienie ciężaru utrzymania usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej na poziom budżetu samorządu województwa może w znaczący sposób ograniczyć funkcjonowanie podmiotów wykonujących te usługi i osłabić sektor ES. W bieżącej perspektywie łączna wartość umów zawartych z OWES wykonującymi te zadania wynosi kilkadziesiąt milionów złotych. Oferowane w nich wsparcie zasadniczo jest zbliżone do projektowanego w ustawie. Większość kosztów stanowią oczywiście wydatki związane z tworzeniem PS i miejsc pracy oraz tzw. finansowym wsparciem pomostowym. Wydatki na tym poziomie z budżetu województwa wydają się być mało realne w kontekście tak wąskiego obszaru jak ES. W efekcie istnieje obawa, że funkcjonujący obecnie wydajnie system	Wyjaśnienie Zaproponowany mechanizm finansowania usług wsparcia uwzględnia różne źródła finansowania tych zadań. Model ten gwarantuje zapewnienie płynnego finansowania. Na obecnym etapie nie można przesadzić o wielkości środków przeznaczonych na finansowanie usług wsparcia w ramach nowej perspektywy, gdyż negocjacje nie zostały jeszcze zakończone.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				wsparcia ES przez OWES nie będzie w takiej formie kontynuowany. W związku z powyższym proponowane jest uwzględnienie tego wydatku w ramach programów przewidzianych w Art. 49 ust. 2 projektu ustawy.	
56.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 63. ust. 3	Po słowach: „, Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej” proponuje się dodać słowa: ”lub innych źródeł zagranicznych”.	W obecnej perspektywie jednym z obszarów priorytetowych Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizm Finansowego jest włącznie społeczne. Byłoby to ponadto spójne z Art. 35 ust. 1.	Uwaga uwzględniona
57.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 76	Zmiana dostosowawcza w Klauzuli zastrzeżonej opisanej w Art. 94 PZP – w ramach projektu Ustawy o ekonomii społecznej z grona podmiotów ekonomii społecznej nie ma Zakładów pracy chronionej, o których jest mowa w ww. Artykule PZP. Czy nie powinno się w takim układzie ujednolicić zapisów w taki sposób, żeby również w PZP usunąć zapis dot. ZPCH?	Art. 76. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) w Art. 94 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne, przedsiębiorstwa społeczne oraz inni wykonawcy, których głównym celem działalności lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, jeżeli to jednostki te będą realizowały (...)”	Wyjaśnienie W wyniku konsultacji z UZP zrezygnowano z tej zmiany.
58.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 78	W myśl obecnego zapisu tylko PS, które otrzymały status PS w zakresie projektów realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE zachowują ten status do końca perspektywy finansowej 2014-2020, co natomiast dzieje się z PS, które posiadają status nadany przez OWES, które nie korzystały ze wsparcia w ramach projektów (lub nie zdały skorzystać z tego	Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami, przepis został wykreślony z projektu ustawy. Podmioty, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach POWER i RPO zachowają ten status na potrzeby realizowanych projektów do

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>wsparcia) a o status wystąpiły, bo chciały mieć ten status przyznany – czy po wejściu Ustawy tracą go? Czy muszą ponownie starać się o nadanie na „nowych” zasadach?</p>	<p>zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020 lub do końca okresu, na który został przyznany status.</p> <p>Albo:</p> <p>Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do końca okresu, na który został przyznany status.</p>	<p>zakończenia perspektywy finansowej 2014 – 2020. Należy jednak podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcące skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, będą musiały uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w projekcie ustawy. Po zakończeniu realizacji projektów w ramach PO WER i RPO wszystkie przedsiębiorstwa społeczne będą funkcjonować według jednolitych zasad, określonych w projekcie ustawy. Natomiast funkcjonowanie podmiotów posiadających status przedsiębiorstwa społecznego w ramach PO WER lub RPO będzie regulowane zasadami dystrybucji środków europejskich, których ewentualna zmiana leży w kompetencjach MFiPR.</p>
59.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 78	<p>Bardziej zasadnym terminem utrzymania statusu PS uzyskanego w zakresie projektów unijnych jest termin upływu trwałości tychże projektów.</p> <p>Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia okresu trwałości projektów z perspektywy finansowej 2014–2020.</p>	<p>Zakończenie perspektywy finansowej nie oznacza jeszcze wypełnienia wszystkich obowiązków związanych z projektem. Za datę rozpoczęcia okresu trwałości należy przyjąć dzień przekazania Beneficjentowi środków ostatniej płatności na rzecz projektu (dzień obciążenia rachunku Instytucji). Wyjątek stanowi sytuacja, gdy Beneficjent nie otrzymuje płatności końcowej od Instytucji (np. system zaliczkowy). Wówczas za datę rozpoczęcia okresu trwałości należy przyjąć dzień zatwierdzenia wniosku o płatność końcową. Okres trwałości projektu może wykraczać poza zakończenie perspektywy finansowej.</p>	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				W odniesieniu do zakończenia perspektywy 2014-2020 zapis również wymaga dookreślenia. W Art. o podkreślić, że projekty z perspektywy 2014-2020 są w realizacji do 2023 r. i w tym kontekście zasadnym jest utrzymanie przez PS ich statusu w tym okresie. Niezależnie od powyższego proponujemy powiązanie utrzymania statusu PS z okresem trwałości projektów.	
60.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 78	Propozycja przeformułowania: „Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do 31 grudnia 2023 r., na warunkach określonych w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 zatwierdzanych przez ministra właściwego ds. rozwoju. W przypadku statusu przyznanego w okresie po 30 czerwca 2022 r. obowiązuje on przez 18 kolejnych miesięcy.”	Propozycja wynika przede wszystkim z regulacji zawartych w zał. 3 do wspomnianych wytycznych gwarantujących obowiązywanie statusu przez okres 18 m-cy. Aktualne projekty realizowane są do 2023 r. w związku, z czym podmioty, które uzyskują status w okresie po 30 czerwca 2022 r. byłyby dyskryminowane. Ewentualnie po wejściu w życie ustawy weryfikacja statusu w obecnie realizowanych projektach straciłaby sens. Dodatkowo proponowana zmiana zapewni okres przejściowy dla PS, które uzyskały status w ramach projektów finansowanych z EFS.	jw.
61.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Roz. 2	Propozycja wprowadzenia regulacji dostosowujących, przejściowych w stosunku do regulacji określonych obecnie w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego	Rozwiązania ustawy prowadzą nowe zasady funkcjonowania ES i w szczególności PS. Jednocześnie PS zostały utworzone na zasadach określonych w ramach PO finansowanych z EFS. Dla zapewnienia	Uwaga nieuwzględniona Do czasu uchwalenia ustawy wdrożeniowej na perspektywę 2021-2027 nie ma możliwości ujęcia w projekcie ustawy proponowanego przepisu.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.	stabilności prawa, jak też stabilności funkcjonowania PS i zwiększenia możliwości ich dostosowania się do nowych warunków wskazane wydaje się określenie zasad przejściowych.	
62.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego		Propozycja wprowadzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie kapitału PS i zdolności do inwestowania/ rozwój przedsiębiorstwa. W szczególności warto rozważyć rozwiązania polegające na wsparciu przedsiębiorstw społecznych poszukujących źródeł zewnętrznego finansowania poprzez wprowadzenie bodźców dla osób prywatnych lub też prawnych, aby inwestowali w przedsiębiorstwa społeczne, w zamian za adekwatną ulgę w zobowiązaniach podatkowych.	Propozycja wzorowana na rozwiązaniach brytyjskich. Możliwość odpisania od podatku odpowiednio znacznej części zobowiązania podatkowego w związku z inwestycją w PS (np. 50% wartości tej inwestycji) przez podmiot prawny (w szczególności podmiot prowadzący działalność gospodarczą) pozwoliłby na wytworzenie powiązań pomiędzy biznesem a przedsiębiorstwami społecznymi. Po drugie zwiększyłyby efektywność lokalnego wykorzystania środków finansowych wygenerowanych przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą, przyczyniając się dodatkowo do rozwoju lokalnego.	Wyjaśnienie Projektodawca zaproponował wprowadzenie w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych dla przedsiębiorstw społecznych działających w celu reintegracyjnym. Dodatkowo, zmiana proponowana w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, umożliwia przedsiębiorcom obniżenie wpłaty na PFRON z tytułu zakupu produkcji i usług odpowiednio wytworzonej lub świadczonych przez przedsiębiorstwo społeczne. Jednocześnie należy wspomnieć, że w ramach Krajowego Planu Odbudowy przewidziano wsparcie inwestycyjne podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstw społecznych.
63.	Związek Powiatów Polskich	Art. 1 pkt 2 w zw. 2 Art. 2 pkt 8	Zbyt szerokie ujęcie regulacji ustawy poprzez zastosowanie zwrotu „usług społecznych”. Definicja ustawowa jest nieprecyzyjna a będzie miała bezpośredni wpływ chociażby na wybór formy wydatkowania środków publicznych.	Przy definicji usług społecznych odwołano się do katalogu z Art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Każde zadanie ze wskazanego w Art. 2 wskazanej ustawy obszaru, które zostało opisane w przytoczonej ustawie, zgodnie z Art. 1 pkt 2 będzie musiało być realizowane zgodnie z zasadami	Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, ograniczony zostanie zakres przedmiotowy projektu ustawy poprzez wykreślenie regulacji w zakresie realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej (Dział III).

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>przewidzianymi w ustawie o ekonomii społecznej, co w praktyce będzie uwagi mogło rodzić problemy.</p> <p>Przykład 1: Zgodnie z Art. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych pkt 7 usługi społeczne oznaczają działania z zakresu edukacji publicznej. Zgodnie z Art. 106 Prawa oświatowego w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne.</p> <p>Szkoła publiczna może to zadanie realizować na dwa sposoby – posiadając własną kuchnię albo wykupując usługę cateringową. Pytanie jaki tryb zamówienia będzie prawidłowy biorąc pod uwagę proponowane brzmienie Działu III projektu ustawy o ekonomii społecznej, w szczególności Art. 33 projektu ustawy.</p> <p>Przykład 2: gmina organizuje usługi opiekuńcze – w tym celu zatrudnia na podstawie umów cywilnoprawnych opiekunki – czy po wejściu w życie ustawy będzie zobowiązana do zastosowania trybu z Art. 33 ustawy o ekonomii społecznej w celu wyboru podmiotu ekonomii społecznej zatrudniającego opiekunki?</p>	<p>Definicja usług społecznych pozostanie w ustawie z uwagi na jej powiązanie z przedsiębiorstwem społecznym prowadzącym działalność o charakterze usługowym. Zakres pojęciowy tej definicji oparty jest na zadaniach gminy oraz powiatu mających szeroko rozumiany charakter społeczny, do których odsyła ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.</p>
64.	ROPS w Poznaniu	Art. 2	Określony i wąski katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym nie pozwala reagować na bieżące i przyszłe kryzysy społeczne. Brakuje	Proponuje się pozostawienie otwartego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem lub sformułowanie	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			w katalogu np. migrantów, osób o niskich dochodach, czy osób w kryzysie bezdomności.	definicji osoby w kryzysie: finansowym, społecznym, zawodowym, psychicznym.	za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzaniem w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczająca do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego.
65.	Związek Powiatów Polskich	Art. 2 pkt 2	Proponujemy brzmienie: „Partnerstwie publiczno–społecznym – rozumie się przez to umowę o wspólną realizację usługi społecznej zawartą przez jednostkę samorządu terytorialnego z podmiotem ekonomii społecznej”.	Umowę zawsze zawiera jednostka samorządu terytorialnego, a nie organ, bowiem to samorząd ma osobowość prawną. To samorząd będzie stroną tej umowy.	Wyjaśnienie Zgodnie z informacją zawartą w pkt. 1, projekt ustawy nie będzie regulował zasad realizacji usług społecznych. W związku z tym z projektu wykreślona zostanie definicja partnerstwa publiczno-społecznego.
66.	Związek Powiatów Polskich	Art. 2 pkt 2 w zw. z Art. 43 ust. 1	Treść obu Artykułów jest niespójna.	Do kogo adresowany jest przepis Art. 43, skoro definicja partnerstwa publiczno – społecznego z Art. 2 pkt 2 wskazuje jako partnera tej umowy jednostkę samorządu terytorialnego, podczas gdy Art. 43 wskazuje na organ administracji publicznej.	jw.
67.	Związek Powiatów Polskich	Art. 2 pkt 4 ppkt c Art. 76 (zmiana Prawa zamówień	Definicja zawarta w niniejszym punkcie jest zbyt szeroka i nieprecyzyjna.	Jeżeli projektodawca miał na celu objęcie rodziców dzieci z rodzin wielodzietnych definicją „osób zagrożeniem wykluczeniem społecznym” to przepis należy przeredagować (być może podzielić na dwie jednostki redakcyjne).	Wyjaśnienie W związku z uzasadnionymi uwagami oraz wątpliwościami interpretacyjnymi zgłoszonymi, w tym zgłoszonymi przez RCL, projektodawca zrezygnował z definiowania pojęcia zatrudnienia.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
		publicznych w części dotyczącej Art. 94 ust. 1 pkt 3.		Brak odwołania przy osobach nie pozostających w zatrudnieniu lub nie wykonujących innej pracy zarobkowej, do pojęć obowiązujących na gruncie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy będzie rodził problemy interpretacyjne. Również przy rodzicach rodzin wielodzietnych chyba należałoby odwołać się do definicji z ustawy o Karcie Dużej Rodziny.	1) pojęcie „zatrudnienie i inna praca zarobkowa” zostaną odniesione do definicji zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, 2) pojęcie „wielodzietność” zostanie odniesione do definicji zawartej w ustawie o Karcie Dużej Rodziny, 3) rezygnuje się z dookreślenia odnoszącego się do wykonywania pracy domowej.
68.	ROPS w Poznaniu	Art. 2 ust. 5 i 6	Rozdzielenie pojęć reintegracji społecznej i readaptacji jest dosyć sztuczne. Są to bardzo bliskoznaczne określenia. Kwestią zastanawiającą jest, dlaczego readaptacja ma być w odniesieniu tylko do osób opuszczające zakłady karne.	Proponuje się nie ograniczać readaptacji i reintegracji do żadnej z grup.	Wyjaśnienie Pojęcie „readaptacja” nie będzie zdefiniowane w ustawie.
69.	Związek Powiatów Polskich	Art. 2 pkt 9	Przepis wymaga przerwadagowania. Dodatkowo do wyliczenia powinna zostać dodana spółdzielcza umowa o pracę.	W obecnym kształcenie definicja zatrudnienia jest niezrozumiała. Spółdzielcza umowa o pracę jest również formą zatrudnienia, która nie została wyliczona w omawianej definicji.	Wyjaśnienie W związku ze zgłoszonymi uwagami projektodawca zrezygnował z definiowania pojęcia zatrudnienia.
70.	ROPS w Poznaniu	Dział II	Wprowadzenie zasady przyznawania statusu PS w drodze decyzji administracyjnej przez wojewodę w porównaniu z obecną ścieżką wprowadza dodatkowy stopień. Obecnie to OWES prowadziły PS w przygotowaniu wniosku o nadanie statusu, co zdecydowanie ułatwiało przedsiębiorstwom uzyskanie statusu. Wprowadzenie powyższego spowoduje, że gdzie indziej PS będzie otrzymywał wsparcie w tworzeniu i rozwijaniu swojej działalności, a gdzie indziej będzie się starał o nadanie statusu, co wprowadzi dodatkowe zamieszanie w i tak niełatwym systemie. Kolejna wątpliwość dotyczy warunków przejściowych związanych ze zmianą zasad nadawania statusu PS. Dotychczas wojewodowie	Proponuje się pozostawienie kompetencji związanych z nadawaniem statusu w dyspozycji Marszałka województwa oraz włączenie w proces podmiotów akredytowanych, które najlepiej znają wspierane przez siebie PS.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy, że status przedsiębiorstwa społecznego będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne względem PS, tym samym nie jest zasadne rozdzielanie tych dwóch funkcji dwóm różnym podmiotom. Kwestie statusu PS i OWES uzyskanego w

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			nie zajmowali się zagadnieniami związanymi z przedsiębiorczością społeczną, co odznacza, że będą musieli przygotować pracowników merytorycznych. Może powodować to zamieszanie, utrudnienia w nadawaniu statusu.		ramach działań współfinansowanych ze środków europejskich w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 uregulowane będą w wytycznych. Jednocześnie należy podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcąc skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, muszą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w tym projekcie ustawy.
71.	ROPS w Poznaniu	Art. 3 ust.1	Nieprecyzyjny zapis mówiący o innej działalności o charakterze odpłatnym.	Sugeruje się dookreślenie, czym jest i czego dotyczy „inna działalność o charakterze odpłatnym”	Uwaga uwzględniona Pojęcie „innej działalności odpłatnej” zostało zdefiniowane w projekcie ustawy.
72.	Związek Powiatów Polskich	Art. 3 ust. 2	Należy zezwolić na nabycie statusu przedsiębiorstwa społecznego przez jednostki, nad którymi samorząd terytorialny posiada kontrolę. Z ostrożności w przypadku nie uwzględnienia powyższej uwagi do wyjątków poza spółdzielniami socjalnymi powinny zostać dopisane zakłady aktywności zawodowej, centra i kluby integracji społecznej.	Nie ma uzasadnienia, dla którego jednostki samorządu terytorialnego są wykluczone z możliwości tworzenia przedsiębiorstw społecznych. Są takie miejsca w Polsce, gdzie sektor organizacji pozarządowych praktycznie nie działa. Związek Powiatów Polskich jest przeciwko wykluczeniu możliwości uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego przez jednostki, nad którymi samorząd terytorialny ma kontrolę. Z ostrożności należy wskazać, że katalog włączeń jest za wąski. Katalog należy rozszerzyć o Zakłady Aktywności Zawodowej, o których mowa w Art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnoprawnych (Dz. U. 2021.573). w przepisie tym wprost wskazano jednostki samorządu	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było ewolucyjne opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy, która teraz znalazła się w projekcie ustawy. Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane na odrębnych ustawach, prowadzą działalność ważną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>terytorialnego, jako organizatorów ZAZ. Podkreślić trzeba, że czasami prowadzony przez jednostkę samorządu terytorialnego Zakład Aktywności Zawodowej jest jedynym miejscem gdzie osoby z niepełnosprawnościami o stopniu znacznym i umiarkowanym, mogą znaleźć zatrudnienie. Wyłączeniu podlegać powinny również Centra Integracji Społecznej i Kluby Integracji Społecznej, o których to mowa odpowiednio w Art. 3 oraz Art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. 2020.176). Z niezrozumiałych dla nas przyczyn promuje się, poprzez wyłączenie, spółdzielnie socjalne, pomijając przy tym ZAZ, CIS i KIS.</p>	<p>je za ważny podmiot ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić katalogu tylko dlatego, że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST. Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego można się ubiegać, jeśli ma się osobowość prawną (czyli wniosek może złożyć podmiot prowadzący np. CIS). Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że „status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. Wyjaśnić dodatkowo należy, że np. podmioty zatrudnienia socjalnego tworzone przez JST organizacyjnie działają w ramach tych jednostek, w przeciwieństwie do spółdzielni socjalnych, które posiadają odrębną osobowość prawną. Projekt ustawy odwołuje się w tym zakresie do powiązań określonych w ustawie o ochronie konkurencji</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					i konsumentów, czyli mechanizmu sprawdzonego już w systemie prawnym. Zaproponowane wyłączenie spółdzielni socjalnych jest zasadne z tej przyczyny, że podmioty te mogą być tworzone przez osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, lecz stan ten ma – zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach socjalnych – charakter przejściowy, bowiem spółdzielnia taka musi przyjąć w określonym w ustawie terminie członków – osoby fizyczne, zaś osoby prawne będące założycielami siłą rzeczy stanowią mniejszość członków.
73.	Związek Powiatów Polskich	Art. 4 ust. 1	<p>Proponowana regulacja spowoduje niespójność z przepisami ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 2021. 112) o Krajowym Rejestrze Sądowym (dwie firmy). Uzyskanie statutu przedsiębiorstwa społecznego przez podmioty ekonomii społecznej będzie wymagało konieczności zmiany wpisu w KRS (w przypadku podmiotów podlegających wpisowi do KRS i nie zwolnionych z opłat).</p> <p>Docelowo wnosimy o rozważenie wprowadzenia podobnych zasad jak w przypadku uzyskania statusu OPP tj. wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.</p>	Dodatkowe koszty dla podmiotów ekonomii społecznej, czasowy brak spójności pomiędzy dwoma rejestrami.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca przewidział w projekcie ustawy, że status przedsiębiorstwa społecznego będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wybierając to rozwiązanie, projektodawca brał pod uwagę bardzo sformalizowane procedury związane z wpisami do rejestrów sądowych, nie tylko na etapie składania wniosku o wpis, ale także w przypadku każdorazowej zmiany tego wpisu. Czynności te z jednej strony nadmiernie angażować będą sądy rejestrowe, natomiast z perspektywy przedsiębiorstwa społecznego, stanowić będą dodatkowy koszt związany z uiszczaniem opłat sądowych.</p> <p>Ponadto dodatkowym argumentem</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>przemawiającym na rzecz zaproponowanego w projekcie ustawy rozwiązania, jest łatwość uzupełnienia błędów formalnych i krótszy, sprawniejszy, dostępniejszy (bardziej przyjazny dla zainteresowanego) tryb nadawania statusu.</p> <p>Natomiast w przypadku uzyskania już przez podmiot statusu przedsiębiorstwa społecznego zaproponowane rozwiązanie zapewni przedsiębiorstwu prostszy i tańszy, bo bez ponoszenia dodatkowych opłat sposób dokonywania ewentualnych zmian czy uzupełnień statusu.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe, jak również fakt, że sądy rejestrowe są nadmiernie obciążone obowiązkami związanymi z rejestracją fundacji czy nadawania statusu organizacjom pożytku publicznego.</p> <p>W ustawie nie będzie regulacji dotyczącej firmy przedsiębiorstwa społecznego.</p>
74.	ROPS w Poznaniu	Art. 4 ust.1	Zmiana nazwy przedsiębiorstwa, aby dodać oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne” jest nieuzasadnione. Wygeneruje to dodatkowe, niepotrzebne koszty dla funkcjonujących już podmiotów – konieczne zmiany w rejestrach, umowach, pozostałej dokumentacji, nowe pieczęcie, szyldy, etc.Co w przypadku, gdy dany podmiot utraci status przedsiębiorstwa? Musi usunąć z nazwy oznaczenie PS?	Proponuje się wprowadzić zapis o zaleceniu działania przedsiębiorstwa społecznego pod firmą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”, a nie potraktowanie tego, jako obligatoryjne.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie nie będzie regulacji dotyczącej firmy przedsiębiorstwa społecznego.
75.	Związek Powiatów Polskich	Art. 5	Proponujemy zapis „1. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 2. Przedsiębiorstwo społeczne może realizować usługi społeczne.”.	Celem działania przedsiębiorstwa społecznego powinna być zawsze reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dodatkowo celem działalności przedsiębiorstwa może być realizacja	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>usług społecznych. Z literalnego brzmienia przepisu wynika, że przedsiębiorstwo społeczne będzie mogło realizować usługi społeczne bez zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a to – przy planowanych dalej idących zmianach prawnych (Dział III) związanych z narzucaniem samorządom pierwszeństwa zlecenia realizacji usług przedsiębiorstwom społecznym będzie prowadziło do nadużyć i tworzenia przedsiębiorstw społecznych wyłącznie w celu pozyskiwania środków publicznych.</p> <p>Dodać przy tym należy, że Art. 13 ust. 1 projektu ustawy nie będzie tutaj żadną przeszkodą – ponieważ ustawa inaczej niż w przypadku ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie nie wprowadza limitu wynagrodzeń (pomijając fakt, że przepisy te łatwo jest omijać).</p>	<p>finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy, która teraz znalazła się w projekcie ustawy.</p> <p>Pod względem formalnym projekt ustawy nie tworzy dwóch odrębnych rodzajów przedsiębiorstwa społecznego a wskazuje jedynie, że podstawowym celem działania każdego przedsiębiorstwa społecznego jest reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizacja usług społecznych. Nie ma przeszkód, aby przedsiębiorstwo społeczne realizowało oba ww. cele.</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. W takiej sytuacji, w stosunku do tych osób powinny zostać opracowane indywidualne plany reintegracji. Należy jednak nadmienić, że w związku ze zgłoszonymi uwagami projektodawca dokonał zmian w zakresie planów reintegracyjnych, poprzez powiązanie planów ze środkami publicznymi przeznaczonymi na tworzenie miejsc pracy, adresowanymi do konkretnej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, a nie ze środkami publicznymi przeznaczanymi na inne cele przedsiębiorstwa społecznego.</p> <p>Rezygnuje się także z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany, co najmniej przez okres, na który są przyznane środki</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy). Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.
76.	Związek Powiatów Polskich	Art. 6 ust. 1	Proponujemy brzmienie „Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej ½ etatu, każda.”	Przepis powinien wprost wskazywać, że każda z 3 zatrudnionych osób powinna być zatrudniona na ½ etatu. Obecnie literalne brzmienie przepisu może prowadzić do wniosku, że wystarczy wskazane osoby zatrudnić na łącznie ½ etatu”.	Uwaga uwzględniona
77.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 1,2	Pojawia się pytanie, dlaczego obowiązek zatrudnienia nie dotyczy PS realizującego usługi społeczne.	Proponuje się rozważenie zasady, że obydwa typy przedsiębiorstwa społeczne (działające w celu reintegracji społecznej i zawodowej oraz działające w celu realizacji usług społecznych) mają obowiązek zatrudnienia określonego procentu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. 30% w jednym przypadku i 10% w pozostałych.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie wskazano dwa różne (choć nie wykluczające się wzajemnie) cele funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym, kluczowym warunkiem jest zachowanie odpowiedniej proporcji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym do ogólnej liczby osób zatrudnionych. Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, jednakże nie jest to jego obowiązek, stąd nie jest uzasadnione wprowadzenie minimalnych wymagań w tym zakresie. Podkreślić należy, że w tym przypadku cel funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego związany jest z podażą usług społecznych, na które wciąż rośnie zapotrzebowanie. PS działające w celu realizacji usług społecznych pełni

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					równie istotną rolę jak PS działające w celu reintegracyjnym, dostarczając na zasadach komercyjnych istotne z punktu widzenia społeczności lokalnych usługi społeczne. Powyższe rozróżnienie sprzyja konkurencyjności PS na rynku usług społecznych.
78.	Związek Powiatów Polskich	Art. 6 ust. 2	Proponujemy brzmienie: „W przedsiębiorstwie społecznym, co najmniej 30% osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące prace na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.”	Po pierwsze uwaga nawiązuje do uwagi do Art. 5. Po drugie brzmienie przepisu powinno wykluczać próby jego omijania. Wskazana w projekcie wartość 30% powinna być liczona do wymiaru pełnych etatów. Przykład: Przy obecnym brzmieniu przepisu w przedsiębiorstwie, które będzie zatrudniało 100 pracowników, z których 70, zatrudnionych będzie na pełen etat, nie będzie pracownikami zagrożonymi wykluczeniem społecznym a pozostałe 30 osób będą stanowili pracownicy zagrożeni wykluczeniem społecznym, zatrudnieniu na ½ etatu – to w przeliczeniu na pełne etaty, aż 82% etatów będą stanowiły, te przeznaczone dla osób, niebędących zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Uwaga nieuwzględniona Podkreślić należy, że wymiar etatu stanowi jeden z elementów jakości miejsca pracy, stąd, czerpiąc z doświadczeń wynikających z obecnego okresu programowania EFS, uznano, że optymalnym rozwiązaniem jest przyjęcie ½ etatu. Dodatkowo należy zwrócić należy także uwagę, że skala zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w sektorze ekonomii społecznej nie jest duża. Stąd przyjęte rozwiązanie ma za zadanie zachęcić podmioty ekonomii społecznej do zatrudniania tych osób.
79.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 6 ust. 2	W przepisie należy doprecyzować, że wymóg zatrudnienia na ½ etatu dotyczy każdej z osób.	W toku konsultacji zapisów ustawy w Art. 6 ust. 1 doprecyzowano, iż zatrudnienie na ½ etatu dotyczy każdej z osób. Zasadnym jest, aby analogiczne doprecyzowanie poczynić również w odniesieniu do zapisów zawartych w ust. 2. Obecny zapis w ust. 2 może sugerować, że wymóg ½ etatu dotyczy łącznie 30% pracowników.	Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
80.	Związek Powiatów Polskich	Art. 6 ust. 3 w zw. z Art. 8 i 9	Do wyciszenia zawartego w tym przepisie powinny zostać dodane osoby, które realizują indywidualny program rehabilitacji. Ponadto wnosimy o rozważenie skreślenia fragmentu „nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy”.	Za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym powinny zostać uznane także osoby realizujące indywidualny plan rehabilitacji. Odnośnie drugiej uwagi – zgodnie z Art. 8 plan ma być realizowany do 36 miesięcy ale może być przedłużony po akceptacji przez wojewodę (Art. 9). Wydaje się, że w takim przypadku osoby realizujące plan nadal powinny być wliczane do wskaźnika zatrudnienia.	Uwaga częściowo uwzględniona W wyniku zgłoszonych uwag przyjęto, że każda osoba z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, która została zatrudniona w przedsiębiorstwie społecznym posiadać będzie ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych. Osoby te będą bezterminowo wliczane do 30% limitu. Takie podejście umożliwi dłuższe zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ustawie zmieniono również zasady dotyczące tworzenia indywidualnych planów reintegracyjnych. Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany, co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki.
81.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 6	Zasady ustania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego są zapisane w ustawie o zasiłkach rodzinnych. Nie ma potrzeby przenoszenia tej informacji do zapisów ustawy o ES. Zwłaszcza, że tak sformułowany zapis sprawia wrażenie, że zatrudnienie w PS jest „karane” odebraniem zasiłku opiekuńczego.	Proponuje się usunięcie ustępu 6.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
82.	ROPS w Poznaniu	Art. 6, 7, 8,9	Kwestia 36 miesięcy indywidualnego planu reintegracyjnego, który w uzasadnionych przypadkach może zostać przedłużony, powoduje, że po tym okresie PS powinien zwolnić pracowników, dla których plan nie	Proponuje się usunąć zapis o 36 miesiącach oraz wprowadzenie zasady, zgodnie, z którą indywidualny plan reintegracyjny ma charakter fakultatywny, zaś jego stosowanie	Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			zostanie przedłużony. Z gruntu wypacza to zasady tworzenia przedsiębiorstw społecznych, które dla wielu osób stanowią docelowe miejsce pracy. Dodatkowo zwalniając wykwalifikowanego pracownika PS naraża się na trudności finansowe (zatrudnienie, przyuczenie nowego pracownika zajmuje czas) a przecież PES/PS musi zarabiać i realizować zamówienia.	oznacza dostęp do korzystania ze wsparcia reintegracji ze środków Funduszu Pracy oraz korzystanie z zapisów społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych.	
83.	ROPS w Poznaniu	Art. 7 ust. 1	Tworzenie obowiązkowego programu reintegracji w przypadku PS zatrudniającego powyżej 10 osób wymaga zmiany, ponieważ zapis w takim kształcie będzie nadmiernie obciążał lidera PS, ponieważ w PS nie ma zatrudnionej osoby, która mogłaby się zajmować jedynie działaniami reintegracyjnymi. Przy codziennej ciężkiej pracy lidera przygotowanie programu reintegracji, który nie byłby jedynie dokumentem pro forma jest niemożliwe. Tak naprawdę każde przedsiębiorstwo społeczne już samą pracą realizują reintegrację i trzeba o tym pamiętać.	Proponuje się uznanie taki wymóg za fakultatywny i wprowadzenie zasady, iż tworzenie programu wiąże się z dodatkowymi korzyściami finansowymi przeznaczonymi na działania reintegracyjne. Jeśli zapis miałby zostać w takiej formie może warto rozważyć, aby program reintegracyjny był robiony w PS zatrudniającym np. 20 czy 25 osób.	Wyjaśnienie W związku ze zgłoszonymi uwagi projektodawca zrezygnował z obowiązku tworzenia przez PS programu reintegracyjnego.
84.	Związek Powiatów Polskich	Art. 7 ust. 1 w zw. z Art. 5	Proponuje się następujące brzmienie przepisu: „Przedsiębiorstwo społeczne zatrudniające powyżej 10 osób, w trybie określonym przez statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze, tworzy program reintegracyjny, który określa w szczególności:”	Jest to konsekwencja uwagi zgłoszonej do Art. 5. Każde przedsiębiorstwo społeczne powinno działać w celu reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	jw.
85.	ROPS w Poznaniu	Art. 7 ust. 1 i Art. 8	W wielkopolskich OWES-ach zostali zatrudnieni pracownicy ds. reintegracji i to oni trzymają pieczę w tym obszarze w PES/PS. Należy włączyć ich do procesu przygotowania planu/programu reintegracyjnego w podmiotach albo im powierzyć część zadań z tym związanych, aby nie dokładać PES/PS obowiązków.	Proponuje się, aby włączyć przedstawicieli ośrodków akredytowanych w proces przygotowywania planów i programów reintegracyjnych przedsiębiorstw społecznych, a także, żeby czuwania nad ich realizacją.	Uwaga uwzględniona Uwaga zostanie uwzględniona poprzez uzupełnienie katalogu usług wsparcia, podmiotów ekonomii społecznej m.in. o działania w zakresie przygotowywania dokumentów reintegracyjnych.
86.	ROPS w Poznaniu	Art. 7 ust. 2	Wpisanie kompetencji kluczowych do programu reintegracji poszerza jego zakres o np.	Proponuje się uzupełnienie definicji reintegracji o kompetencje, które	Wyjaśnienie W związku ze zgłoszonymi uwagami

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			świadomość i ekspresję kulturalną, porozumiewanie się w języku obcym, kompetencje informatyczne czy naukowo-techniczne. W jaki sposób będzie to realizowane w przedsiębiorstwach społecznych? I dlaczego tylko w PS zatrudniających powyżej 10 osób?	pozwolą osobom zagrożonym wykluczeniem na pełne uczestnictwo w życiu społecznym, obywatelskim, kulturalnym.	projektodawca zrezygnował z obowiązku tworzenia przez PS programu reintegracyjnego.
87.	ROPS w Poznaniu	Art. 9 ust. 2	Kontynuacja realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy – decyzja ma należeć do kompetencji wojewody. Zbyt wysoki szczebel podejmowania decyzji, o tym powinien decydować bezpośredni przełożony w porozumieniu z pracownikiem reintegracyjnym, który pracuje z danym pracownikiem i ocenia postępy i szanse na powrót do społeczeństwa/rynek pracy. Poza tym tryb milczący załatwienia sprawy będzie stwarzał dużo wątpliwości.	Proponuje się, aby decyzja ta należała do bezpośredniego przełożonego w porozumieniu z pracownikiem reintegracyjnym, który pracuje z danym pracownikiem i ocenia postępy i szanse na powrót do społeczeństwa/rynek pracy.	Wyjaśnienie W związku ze zgłaszanymi uwagami zrezygnowano z możliwości przedłużenia indywidualnego planu reintegracyjnego przez wojewodę. Jego realizacja powiązana będzie z pozyskaniem środków publicznych adresowanych konkretnie do danej osoby wykluczonej. Zrezygnowano także z określania długości okresu realizacji planu, okres ten będzie także powiązany z przyznanymi środkami.
88.	ROPS w Poznaniu	Art. 9 ust. 3	- tryb milczący załatwienia sprawy przez wojewodę; - zbyt długi termin na rozpatrzenie sprawy - 2 miesiące – kiedy liczy się dalszy los człowieka, w dodatku trzeba czekać 60 dni na milczące załatwienie sprawy; - tryb decyzji administracyjnej – nieadekwatny do charakteru sprawy.	Fikcyjny zapis. Decyzje powinno się zostawić na niższym szczeblu. Niepotrzebna praca dla pracodawcy, który musi przygotować szczegółową informację dla wojewody.	jw.
89.	Związek Powiatów Polskich	Art. 12	Zakazy określone w Art. 12 powinny być zakazami ustawowymi tak, aby nie trzeba było wpisywać ich do statutu, umowy spółki czy innemu dokumentowi o tym charakterze przedsiębiorstwa społecznego. Ewentualnie gdyby przepis został w obecnej formie to proponujemy, aby dokonać następującej zmiany redakcyjnej: „Statut, umowa spółki lub inny dokument o tym charakterze podmiotu ekonomii społecznej, który uzyskał statut przedsiębiorstwa społecznego zabraniają.”	Wszelkie zakazy powinny zostać uwzględnione w ustawie, w innym wypadku potrzeba będzie zmiany wskazanych dokumentów tj. statutu, umowy spółki itd., jeszcze przed otrzymaniem statusu przedsiębiorstwa społecznego. W żadnym wypadku składający wniosek o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego, nie mają pewności, że taki status otrzymają, a	Uwaga uwzględniona Projektodawca dokona zmian poprzez wskazanie katalogu czynności zabronionych przedsiębiorstwu społecznemu.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>zgodnie z treścią proponowanego przepisu są zobowiązane do wcześniejszego zastrzeżenia zakazów określonych w Art. 12, poprzez zmianę treści dokumentów.</p> <p>Ponadto statut, umowę spółki posiadają podmioty ekonomii społecznej a nie przedsiębiorstwa społeczne (podmiot ekonomii społecznej uzyskuje status przedsiębiorstwa społecznego).</p>	
90.	Związek Powiatów Polskich	Art. 13 ust. 1	Przepis będzie bardzo łatwo ominąć np. poprzez wypłatę wysokich wynagrodzeń.	Inaczej niż w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie nie przewidziano żadnych ograniczeń w zakresie maksymalnej wysokości wynagrodzenia.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ustawy reguluje jedynie kwestię statusu przedsiębiorstwa społecznego. W odniesieniu do podnoszonego w uwadze ograniczania wynagrodzeń, należy zauważyć, że w tym przypadku zastosowanie będą miały, w zależności od formy prawnej podmiotu, który uzyskał status przedsiębiorstwa społecznego, odpowiednie ustawy np. Art. 9 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także inne ustawy regulujące działanie konkretnych podmiotów posiadających osobowość prawną.</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne jest podmiotem nie działającym w celu osiągnięcia zysku. Powinno mieć ono pełną autonomię w zakresie prowadzenia własnej polityki płacowej, z zachowaniem racjonalności w gospodarowaniu zasobami przedsiębiorstwa.</p>
91.	Związek Powiatów Polskich	Art. 13 ust. 2	Proponuje się następujące brzmienie przepisu: „W stosunku do podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w Art. 2 pkt 3 lit. d, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, Art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo	Przepis powinien wyłączać jedynie wypłaty z nadwyżki bilansowej, nie powinien natomiast wyłączać wypłaty wynagrodzenia za pracę członka spółdzielni.	<p>Uwaga uwzględniona</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			spółdzielcze nie stosuje się, w takim zakresie, w jakim przewiduje udział w nadwyżce bilansowej, przeznaczonej do podziału między członków zgodnie z zasadami ustalonymi w statucie.”		
92.	ROPS w Poznaniu	Art. 14	Sprawozdanie merytoryczne przekazywane do wojewody jest dodatkowym (jednym z wielu) dokumentów, które każde przedsiębiorstwo musi sporządzić (np. do US, ZUS itp.). W opinii PS przygotowanie tych dokumentów zajmuje bardzo dużo czasu. Wprowadzenie dodatkowego sprawozdania nadmiernie obciąży PS, którego podstawowa zadaniem jest jednak utrzymanie miejsc pracy dla osób w gorszej sytuacji na rynku, a żeby skutecznie utrzymać te miejsca PS musi pracować i zarabiać.	Proponuje się uproszczenie obowiązku sprawozdawczego, tak by minimalizować ilość zbędnych dokumentów potwierdzających spełnianie wymogów dotyczących przedsiębiorstwa społecznego.	Uwaga uwzględniona Sprawozdanie, będzie ograniczone tylko do niezbędnych informacji. Obowiązek dostarczenia danych finansowych zostanie wykreślony, a pozyskiwanie pozostałych informacji przez organ nadzorujący zostanie uproszczone i skorelowane z innymi obowiązkami sprawozdawczymi.
93.	Związek Powiatów Polskich	Art. 14 ust. 1	Wraz z projektem ustawy powinien zostać przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego, określający wzór sprawozdania.	Zgodnie z przepisem § 13 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”(Dz. U. 2016.283) jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania. Do ustawy nie został przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego zawierający wzór sprawozdania, w związku, z czym nie można ocenić czasochłonności jego wypełnienia ani zakresu gromadzonych danych.	Wyjaśnienie Projekty aktów wykonawczych zostaną przygotowane i przejdą odrębną ścieżkę legislacyjną. Dodatkowo należy wyjaśnić, że zgodnie z § 60 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.), projekty aktów wykonawczych, których obowiązek wydania przewiduje projekt ustawy, dołącza się dopiero na etapie kierowania wniosku o rozpatrzenie projektu ustawy przez Stały Komitet Rady Ministrów.
94.	Związek Powiatów Polskich	Po Art. 14 ust. 1 dodaje się Art. 14 ust. 2 w brzmieniu, (nastąpi zmiana numeracji).	Proponuje się dodanie zapisu, zgodnie, z którym sprawozdanie będzie, co do zasady jawne (z wyłączeniem danych osobowych pracowników i odbiorców usług będących osobami fizycznymi).	Niektóre dane dotyczące przedsiębiorstwa społecznego powinny być jawne, z wyłączeniem informacji dotyczących danych osobowych osób. Takie rozwiązanie będzie korzystne, szczególnie dla potencjalnych	Uwaga nieuwzględniona Dane ze sprawozdań przedsiębiorstw społecznych będą publikowane w formie informacji zbiorczej przygotowanej przez MRiPS. Jednostkowe sprawozdania przedsiębiorstw społecznych ze względu na możliwości identyfikacji informacji

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>zainteresowanych zakupem usług u przedsiębiorstwa. Dzięki jawności danych będzie można uzyskać informację, czym dane przedsiębiorstwo się zajmuje i czy warto podejmować z nim współpracę.</p> <p>Z uwagi na fakt, że przedsiębiorstwa społeczne będą w dużej mierze bazowały na środkach publicznych (dotacja ma taki charakter) jest to uzasadniony wniosek.</p>	<p>wrażliwych nt. poszczególnych członków lub pracowników nie będą publikowane.</p>
95.	ROPS w Poznaniu	Dział II Rozdział 2	<p>Projekt ustawy zakłada, że przyznawanie statusu i nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym będzie od przyszłego roku leżał całkowicie w gestii wojewody. Czy podmioty, które aktualnie znajdują się w Bazie Przedsiębiorstw Społecznych, prowadzonej przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (uzyskały status PS na obecnie obowiązujących zasadach), niejako „automatycznie” znajdą się na liście wojewody zachowując status PS (przyznany na okres 18 miesięcy)? Czy, niezależnie od posiadanego statusu PS, będą musiały występować o nadanie go na nowych zasadach od 2022 roku?</p>	<p>Konieczność poszerzenia/doprecyzowania zapisów.</p>	<p>Wyjaśnienie Podmioty ekonomii społecznej, mogą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego po spełnieniu wymagań enumeratywnie wymienionych w ustawie. Status będzie przyznawany przez wojewodę, właściwego ze względu na siedzibę w formie decyzji administracyjnej. W związku z powyższym status przedsiębiorstwa społecznego nie będzie uzyskiwany automatycznie, a dopiero po złożeniu wniosku i spełnieniu wymagań określonych w ustawie, z zastrzeżeniem szczególnych regulacji przewidzianych dla spółdzielni socjalnych. Kwestie związane ze statusem PS i OWES przyznanym w ramach działań współfinansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 będą uregulowane w wytycznych. Jednocześnie należy podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcąc skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, muszą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w projekcie ustawy.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
96.	ROPS w Poznaniu	Art. 16 ust. 1	Uzyskanie statusu PS w drodze decyzji administracyjnej wojewody.	Bark informacji czy decyzja o nadaniu statusu ma charakter terminowy.	Wyjaśnienie Decyzja o nadanie statusu PS potwierdza spełnianie określonych warunków. Czyli jest nadawana na czas ich spełniania przez uprawniony podmiot podobnie jak w przypadku ZAZ i ZPCH.
97.	ROPS w Poznaniu	Art. 16	Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego należy dostarczyć szereg zaświadczeń, co może być uciążliwe zarówno dla PS jak i dla osób sprawdzających. Dodatkowo w tym samym Artykule jest mowa o tym, że program reintegracyjny jest również załącznikiem – w praktyce bywa różnie i czasami dość literalnie odczytujemy niektóre zapisy, może warto byłoby rozważyć dodanie zapisu „o ile dotyczy”	Może warto byłoby zastanowić się nad tym, aby wszystkie zaświadczenia zastąpić jednym oświadczeniem zarządu czy założycieli PS pod odpowiedzialnością karną o braku zaległości wobec ZUS/US/GMINY.	Wyjaśnienie W związku ze zgłoszonymi uwagami projektodawca rezygnuje z obowiązku przedkładania zaświadczeń od organów skarbowych, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i ZUS.
98.	Związek Powiatów Polskich	Art. 16 ust. 3 pkt 1 w zw. z Art. 12	Zgodnie z Art. 12, określone w tym Artykule zakazy należy uprzednio wpisać do statutu, umowy spółki lub innych dokumentach o tym charakterze nie wiedząc czy uzyska się status przedsiębiorstwa społecznego.	Jak już uprzednio wskazano zakazy te powinny zostać wpisane do ustawy, tak, aby nie było konieczności ich powielania we wskazanych w przepisie dokumentach.	Uwaga uwzględniona
99.	Związek Powiatów Polskich	Art. 16 ust. 3	W regulacji brakuje przepisów wskazujących, w jaki sposób i na podstawie, jakich dokumentów będzie weryfikował spełnianie minimalnych wymagań dotyczących zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz spełnieniem innych wymagań. Przepis jest lakoniczny.	W zaproponowanym brzemieniu przepisów nie jest jasne, kto będzie upoważniony, na jakim etapie i na jakiej podstawie do weryfikacji wskaźnika zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dla przykładu jak zweryfikować zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi – na podstawie, jakich dokumentów. Lakoniczność przepisów rodzi obawę, że każdorazowo to samorząd zlecając usługę przedsiębiorstwu społecznemu będzie musiał weryfikować spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej	Wyjaśnienie Odnosząc się do zgłoszonej uwagi, wyjaśnić należy, że analogiczne przesłanki są aktualnie weryfikowane w projektach współfinansowanych z EFS. Bazując na doświadczeniach, które już funkcjonują, w celu ujednoczenia procedur i zasad weryfikacji czy przedsiębiorstwo społeczne spełnia wymagania, o których mowa w ustawie, przygotowane zostaną dla wojewodów rekomendacje, materiały pomocnicze, wzory wymaganych dokumentów.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				warunków do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego.	
100.	Związek Powiatów Polskich	Art. 19 i 21	Istnieje obawa, że nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego, przez wojewodów nie będzie skuteczny.	Wojewodowie nie będą w stanie w ramach swoich struktur skutecznie kontrolować podmiotów ekonomii społecznej. W OSR nie przewidziano żadnych środków na ten cel a to rodzi obawę, że status przedsiębiorstwa i uzyskane z tego tytułu przywileje nie będą weryfikowane, co otwiera pole do nadużyć.	Uwaga nieuwzględniona Aby wzmocnić działania służb kontrolnych, w perspektywie finansowej EFS 2021-2027 planowane jest objęcie wojewodów wsparciem w zakresie wdrażania ustawy.
101.	ROPS w Poznaniu	Art. 21	Zastosowanie wyłącznie przepisów ustawy ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej może utrudnić prowadzenie w tym czasie działalności lub narazić na straty finansowe. Właściwym wydaje się więc zapewnienie PS ochrony podobnej do tej zagwarantowanej w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.	Proponuje się wpisanie dodatkowych warunków prowadzenia czynności kontrolnych, analogicznych do ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, w szczególności: - prawo do odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z czynnościami kontrolnymi wykonywanymi niezgodnie z prawem (podobnie do Art. 46 ww. ustawy); - określenie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa (tj. wybór podmiotów do kontroli) (podobnie do Art. 47) oraz określenia sytuacji/warunków, gdy kontrola jest wszczynana obowiązkowo z urzędu; - przeprowadzenia czynności kontrolnych w obecności przedstawiciela podmiotu kontrolowanego (analogicznie jak w Art. 50 ze wskazanymi wyjątkami); - wprowadzenia zakazu prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie (podobnie do Art. 54 i 61); - wprowadzenia ograniczenia czasu trwania kontroli, zarówno w odniesieniu	Uwaga częściowo uwzględniona Przepisy dotyczące prowadzenia kontroli zostały uzupełnione o zakaz prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie oraz zapisy ograniczające czas trwania kontroli. Projekt ustawy określa, że wojewoda może zarządzić kontrolę w przedsiębiorstwie społecznym w zakresie spełniania wymogów określonych w tej ustawie. Kontrola ta ma szczególnie charakter, bowiem nie dotyczy stricte prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a jedynie spełniania przesłanek warunkujących posiadanie przez ten podmiot statusu PS. Jednocześnie wskazać należy, że podmiot posiadający status PS, obok działalności gospodarczej może prowadzić działalność odpłatną lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Tym samym, różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, na

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				do czynności na miejscu, jak też w stosunku do czasu od wszczęcia kontroli do sformułowania tzw. wstępnego ustalenia administracyjnego (np. pierwszej wersji wystąpienia pokontrolnego) podobnie do Art. 55; - należy rozważyć wprowadzenie obowiązku prowadzenia przez PS tzw. książki kontroli (podobnie do Art. 57 w możliwie uproszczonej formie). Propozycje wynikają z przeanalizowania warunków i procedur procesu kontroli określonego w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.	inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. UDPP nie różnicuje trybu kontroli w zakresie spełniania przesłanek warunkujących uzyskanie statusu OPP od rodzaju prowadzonej działalności. W świetle powyższego odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej, zdaniem projektodawcy, zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w PS.
102.	Związek Powiatów Polskich	Art. 22 ust. 1	Przepis wymaga ponownej redakcji. Przepisy nie określają jak powinien zareagować podmiot publiczny, który zawarł z podmiotem ekonomii społecznej umowę np. na udzielenie dotacji albo umowę partnerstwa, a w trakcie jej obowiązywania podmiot stracił status przedsiębiorstwa społecznego.	Istnieją różne przesłanki wykreślenia z wykazu przedsiębiorstw społecznych, dla których stosuje się różne zasady. Nie zawsze wojewoda powinien wzywać do zaniechania naruszeń wymogów (w trybie Art. 18), jeżeli dany podmiot nie jest już zainteresowany posiadaniem statusu przedsiębiorstwa ekonomii społecznej. Pytanie również, czy wykreślenie na wniosek powinno mieć formę decyzji administracyjnej. Skutki wykreślenia podmiotu są w projekcie nieokreślone.	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis zostanie uzupełniony o możliwość wydania decyzji w sprawie pozbawienia statusu przedsiębiorstwa na wniosek podmiotu. Do postępowań w przedmiocie utraty i nadania statusu przedsiębiorstwa społecznego stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
103.	Związek Powiatów Polskich	Art. 22 ust. 1 w zw. z Art. 16	Usunięcie niespójności pomiędzy przepisami.	W Art. 16 brakuje przepisów, które zakazywałyby uzyskania statusu przedsiębiorstwa ekonomii społecznej przez podmioty względem, których wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne a jest to podstawa do	Uwaga nieuwzględniona Podmiot ekonomii społecznej będąc w stanie upadłości nie jest w stanie prawidłowo realizować wszystkich swoich funkcji, a także prowadzić działalności statutowej. Nadto upadłość wiąże się ze specyficznym zarządzaniem majątkiem

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				utrata statusu przedsiębiorstwa społecznego.	masy upadłościowej i ustawowo określonym schematem zaspokajania wierzycieli.
104.	Związek Powiatów Polskich	Art. 23	Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie Art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w Art. 22 ust. 1, stała się ostateczna.	Termin 1 roku wydaje się być terminem <u>zbyt krótkim</u> , zatem proponujemy, aby zastosować termin 3 lat. Dla przykładu przedsiębiorca, którego wykreślono z rejestru działalności regulowanej, może uzyskać ponowny wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności gospodarczej nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu go z rejestru.	Uwaga nieuwzględniona Odnosnie długości okresu karencji zgłoszono szereg wykluczających się uwag. Prezentowano stanowisko, że okres jest zbyt długi bądź zbyt krótki. Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utratą uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie. Gdyby, bowiem nie było takiego ustawowego okresu karencji, mogłoby to powodować brak dotkliwości sankcji. Okres ten nie powinien być także zbyt długi, gdyż sankcja byłaby zbyt dotkliwa. Jednocześnie karencja obowiązuje jedynie niektórych przypadkach utraty statusu.
105.	ROPS w Poznaniu	Art. 23	Ponowne ubieganie się o ponowne przyznanie statusu PS dopiero po roku wydaje się zbyt długim okresem.	<u>Zbyt długi</u> okres karencji. Proponuje się, aby status mógłby być nadany ponownie po spełnieniu wszystkich wymogów przez PES.	
106.	Związek Powiatów Polskich	Art. 24 ust. 2 pkt 5	Powinien być numer NIP, REGON, KRS oraz numer innej ewidencji/rejestru.	W wykazie powinny zawierać się również informacje dotyczące numeru w innej ewidencji. Na przykład koła gospodyń wiejskich posiadają stosowne numery w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich a stowarzyszenia numery takie posiadają w Rejestrze	Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Numery te powinny zostać ujęte w wyliczeniu.	
107.	Związek Powiatów Polskich	Art. 24 ust. 2 pkt 6	Oprócz przedmiotów podstawowej działalności powinny zostać ujęte też inne przedmioty działalności.	Podanie tylko jednego przedmiotu działalności – podstawowej, wydaje się zbyt ograniczoną daną. Dla przykładu zgodnie z Art. 40 pkt 1 ustawy z przepisami ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 2021 poz. 112) o Krajowym Rejestrze Sądowym, w KRS zamieszcza się przedmiot działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – nie więcej niż dziesięć pozycji, w tym jeden przedmiot przeważającej działalności na poziomie podklasy. Pozycje te powinny zostać ujęte również w niniejszym wykazie.	Uwaga nieuwzględniona Zdaniem projektodawcy ujęcie w wykazie przedsiębiorstw społecznych jedynie przedmiotu podstawowej (dominującej) działalności, ma na celu zidentyfikowanie faktycznego profilu działalności przedsiębiorstwa, a przez to zagwarantowanie użyteczności tego wykazu dla Zamawiającego. Częstym zjawiskiem jest, bowiem wpisywanie do KRS wielu rodzajów działalności, których w praktyce podmiot nie realizuje.
108.	Związek Powiatów Polskich	Art. 24 ust. 3	Przepis wymaga uzupełnienia.	Przepis nie określa terminu dla ministra, do aktualizacji wykazu, chyba, że wykaz będzie prowadzony w sposób elektroniczny i w praktyce to wojewodowie będą aktualizować wykaz (jeżeli tak przepis powinien to odzwierciedlać).	Uwaga nieuwzględniona Wykaz będzie na bieżąco aktualizowany na podstawie informacji przekazywanych przez wojewodę. Dodatkowo należy wyjaśnić, że znacznemu skróceniu (do 3 dni) ulegnie termin przekazywania przez wojewodę informacji o przyznaniu statusu przedsiębiorstwu społecznemu, co zapewni aktualność danych.
109.	Związek Powiatów Polskich	Art. 32 ust. 1	Przepis należy wykreślić.	Jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania publiczne na podstawie przepisów, które określają zasady i sposób ich realizacji. Realizacja usług społecznych i sposób doboru środków przez jednostki samorządu terytorialnego powinna zależeć od wyłącznej woli	Wyjaśnienie Projekt ustawy nie będzie regulował zasad realizacji usług społecznych.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>samorządów oraz od możliwości lokalnych.</p> <p>Jest pewnym kuriozum, że ustala się odmienne standardy dla administracji rządowej i samorządowej (patrz Art. 32 ust. 3 projektu ustawy).</p>	
110.	Związek Powiatów Polskich	Art. 33 ust. 1	<p>Przepis w obecnym brzmieniu jest nieprecyzyjny. Proponujemy następujące brzmienie przepisu: „Organ administracji publicznej może zapewnić realizację usług społecznych przez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej.”</p> <p>W przypadku pozostawienia projektu w obecnym kształcie Związek Powiatów Polskich będzie opiniował projekt negatywnie.</p>	<p>W związku z przytoczoną na wstępie definicją usługi społecznej, nie do końca jest jasne, co będzie kryło się pod tym terminem. Czy każda usługa społeczna spełniająca wymogi definicji, (która jest bardzo szeroka) będzie musiała być realizowana zgodnie z wymogami niniejszej ustawy? Proponujemy, aby zamiast obligatoryjnego zapewnienia realizacji usług społecznych przez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej, zastosować fakultatywność regulacji.</p> <p>Po drugie z przyczyn ustrojowych przepis jest nie do zaakceptowania, ponieważ narzuca jednostkom samorządu terytorialnego sposób realizacji zadań publicznych.</p> <p>Nie oszacowano kosztów wejścia w życie proponowanej regulacji – tymczasem literalne brzmienie wskazuje, że niezależnie od wartości planowanego zamówienia JST zawsze będzie musiała skorzystać z procedury, o której mowa w Art. 33 a jeżeli nie dojdzie do zawarcia umowy dopiero wtedy może skorzystać z trybu przewidzianego w Prawie zamówień publicznych. Powyższe będzie miało również wpływ na sprawność i szybkość realizacji zadań publicznych.</p>	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				Wspieranie przedsiębiorstw społecznych powinno mieć charakter fakultatywny i zależeć od tego, jaką politykę w tym zakresie przyjął dany samorząd i uwzględnić lokalną specyfikę.	
111.	Związek Powiatów Polskich	Art. 33 ust. 1 pkt 3	<p>Z uwagi na niespójne nazewnictwo proponujemy następujące brzmienie: „w formie zlecenia realizacji zadań publicznych po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert z odpowiednim zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, z zastrzeżeniem, że do złożenia ofert są uprawnione podmioty ekonomii społecznej.”.</p> <p>Ponadto brakuje przepisów, które określałyby zasady postępowania w przypadku, gdy przepisy innych ustaw będą określały inne tryby zlecenia usług. Mogą pojawić się trudności w jednoznacznym określeniu, które przepisy stanowią przepisy ogólne, a które szczególne.</p> <p>W przypadku pozostawienia projektu w obecnym kształcie Związek Powiatów Polskich będzie opiniował projekt negatywnie.</p>	<p>Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie przewiduje formę zlecenia, (w której mieści się wsparcie lub powierzenie zadania). Ta pierwsza forma daje możliwość oczekiwania od oferenta wniesienia wkładu finansowego.</p> <p>Z uwagi na pokrywanie się w dużej mierze obszaru, w którym będą działać przedsiębiorstwa społeczne ze sferą zadań publicznych z Art. 4 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie obecną propozycję oceniamy, jako wprowadzenie bokiem ograniczenia możliwości zastosowania przekazania dotacji na wsparcie realizacji usług społecznych i wprowadzenie w to miejsce, co do zasady 100% finansowania usług realizowanych przez sektor pozarządowy przez samorządy. Stawia to pod znakiem zapytania sens współpracy (brak wartości dodanej z takiej współpracy po stronie sektora publicznego). Ponadto taka regulacja pogłębi tylko zjawisko „grantozy” w sektorze pozarządowym.</p> <p>Odnosnie braku spójności z przepisami innych ustaw:</p> <p>Przykład 1: Zadania z zakresu zdrowia mieszczą się w przyjętej w projekcie definicji usług społecznych. Samorządy mogą realizować program polityki</p>	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>zdrowotnej, wybór realizatora odbywa się w trybie konkursowym, do którego nie stosuje się prawa zamówień publicznych, (co wynika z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Pytanie czy po wejściu w życie ustawy o ekonomii społecznej będzie miał wybór pomiędzy trybami z obu ustaw czy pierwszeństwo będą miały przepisy ustawy o ekonomii społecznej?</p> <p>Przykład 2: 28 maja br. Sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw. Sprawy mieszkalnictwa mieszczą się w obszarze usług społecznych zgodnie z projektem ustawy o ekonomii społecznej. We wspomnianej na wstępie ustawie wprowadza się przepisy o społecznej agencji najmu, wskazując jednocześnie, jakie typy podmiotów mogą prowadzić społeczne agencje najmu (katalog niepokrywający się z katalogiem podmiotów ekonomii społecznej) oraz tryb zlecenia usług (wsparcie/powierzenie realizacji zadań w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie).</p>	
112.	Związek Powiatów Polskich	Art. 33 ust. 2, 3, 4 i 5	Przepisy należy wykreślić.	Proponowana zmiana jest konsekwencją uwag do Art. 33 ust. 1	jw.
113.	ROPS w Poznaniu	Art. 34	Zapis mówiący o zleceniu jedynie PES działającym na terenie zlecającej jednostki może stanowić duże zagrożenie. Często jest tak, że PES	Proponuje się rozszerzenie np. na teren powiatu, może np. w sytuacji, kiedy w	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			np. ma siedzibę w mieście (stolicy powiatu) a działa na terenie sąsiednich gmin.	danej gminie nie ma działającego w danej branży PES.	
114.	ROPS w Poznaniu	Art. 36 ust.3 pkt. 5	Nieprecyzyjny zapis dotyczący trybu wyłonienia podmiotów do negocjacji	Należałoby doprecyzować, o jaki tryb chodzi, tak aby podczas stosowania procedury nie było wątpliwości.	jw.
115.	Związek Powiatów Polskich	Art. 36 ust. 4	Doprecyzować przepis, analogiczne zmiany wprowadzić w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie.	Zdajemy sobie sprawę, że przepis jest wzorowany na analogicznym przepisie z ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie jednak nie uwzględnia on faktu, że w niektórych samorządach struktura organizacyjna jest rozbudowana i zleceniem zadań zajmują się (na podstawie upoważnienia) kierownicy odrębnych jednostek organizacyjnych, które posiadają własne strony BIP. Proponujemy również skreślenie obowiązku ogłoszenia w siedzibie organu ogłoszenia – w przypadku Prawa zamówień publicznych zrezygnowano z obowiązku publikowania wydruków ogłoszeń w siedzibie zamawiającego.	jw.
116.	ROPS w Poznaniu	Art. 37 ust. 3	Skład komisji – tylko przedstawiciele organu.	Proponuje się wprowadzenie do komisji przedstawicieli strony społecznej oraz zewnętrznych ekspertów.	jw.
117.	ROPS w Poznaniu	Art. 38 ust. 3	Charakter poufny negocjacji.	Proponuje się wykreślenie tego zapisu, ponieważ dotyczy to środków publicznych, czy dostęp do informacji publicznej.	jw.
118.	ROPS w Poznaniu	Art. 38 ust.1	Skąd zapis o 5 podmiotach? Wydaje się, że może to znacznie ograniczyć grono PES, szczególnie w dużych miastach.	Proponuje się wprowadzenie zapisu mówiącego o tym, że w zależności od wielkości samorządu jest on zobowiązany do zaproszenia nie więcej niż i tutaj wyznaczyć limity.	jw.
119.	Związek Powiatów Polskich	Art. 40 ust. 2	Przepis jest nieprecyzyjny.	Z treści Artykułu i ustawy nie wynika, jakie przypadki można uznać za	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				uzasadniające realizację usługi w partnerstwie publiczno-społecznym. Wydaje się, że w omawianym przypadku podmiot publiczny powinien zaniechać dalszych czynności i wszcząć postępowanie w trybie Art. 44 ustawy.	
120.	Związek Powiatów Polskich	Art. 41	Przepisy należy przenieść do Art. 39 ust. 3 pkt . Proponowane brzmienie „wagę przypisaną kryterium oceny złożonych ofert, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia najlepszej relacji jakości usługi społecznej do kosztów jej realizacji”.	W procedurze zastosowano odwróconą kolejność. Ocena ofert dokonywana jest zawsze na podstawie ustalonych uprzednio kryteriów.	jw.
121.	Związek Powiatów Polskich	Art. 42 ust. 3	Wraz z projektem ustawy powinien zostać przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego, określający wzory, o których mowa w Art. 42 ust. 3.	Zgodnie z przepisem § 13 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”(Dz. U. 2016.283) jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania. Do ustawy nie został przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego zawierający wzór: oferty, o której mowa w Art. 39 ust. 1, umowy o której mowa w ust. 1 oraz sprawozdania o którym mowa w ust. 2. Mając na względzie doświadczenia z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie zwracamy uwagę, że ramowe wzory dokumentów nie zawsze uwzględniają specyfikę i potrzeby jednostek samorządu terytorialnego oraz zlecanych zadań a są wątpliwości, w jakim zakresie zlecający może modyfikować ich treść.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
122.	ROPS w Poznaniu	Rozdział 3 Ogólna uwaga	Wszystkie wymienione w projekcie ustawy instrumenty wsparcia są fakultatywne, co w praktyce oznacza, że (jak wiadomo z doświadczeń dotychczasowych) bardzo trudno jest uzyskać takie wsparcie, zależy ono często od indywidualnych możliwości i chęci oraz dostępności środków. Dodatkowo taka niepewność co do decyzji utrudnia planowanie w PS zarówno zatrudnienia, inwestycji jak i poszukiwania dodatkowych zleceń.	<p>Proponuje się wprowadzenie obligatoryjnego charakteru instrumentów. Zapis ten ma charakter fundamentalny umożliwiając podmiotowe i uczciwe rozliczanie kosztów zadań publicznych. Propozycje te muszą zostać ponadto uzupełnione o działania o charakterze programowym. Programowanie usług społecznych musi mieć charakter partycypacyjny i nie ograniczający się jedynie do formalnych konsultacji. Powinien również przesądzać, które zadania publiczne i w jakim trybie będą realizowane przez sektor społeczny. Jeśli PS zyska większą pewność i stabilność zleceń będzie się profesjonalizować i rozwijać. Warto rozważyć powrót do pomysłu o lokalnych programach usług społecznych (które precyzowałyby cały system realizacji usług, w tym m.in. przygotowanie zapisów, wybór strategicznych usług w gminie i formę współpracy z PSE/PS). Jeśli ta kwestia nie zostanie w powyższym dokumencie doprecyzowana, musi zostać to zrobione w strategii rozwiązywania problemów społecznych, która zostanie przygotowywana w porozumieniu z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami społecznymi i będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywała usługi społeczne, których realizacja jest priorytetem gminy lub 	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>powiatu oraz sposób realizacji tych usług, w szczególności tryby ich zlecenia, harmonogram realizacji poszczególnych działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywała usługi społeczne, których realizacja zlecana będzie w pierwszej kolejności podmiotom ekonomii społecznej zgodnie z przepisami ustawy; - zawierała plan finansowy strategii, który będzie załącznikiem do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w Art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. <p>Warto również zaznaczyć, że strategia jest dokumentem gminy i powiatu, a nie OPS i PCPR.</p>	
123.	ROPS w Poznaniu	Dział III Uwaga ogólna	Realizacja usług społecznych przez PES/PS ma fundamentalne znaczenia dla rozwoju ES. Proponowane rozwiązania w zakresie realizacji usług społecznych stanowią istotny element budowania systemu realizacji usług. Jednak z uwagi na fakultatywny charakter zapisów mogą być one nie wykorzystane w wystarczających sposób i nie przyniosą oczekiwanego efektu w postaci silnego sektora i PES/PS, które są stałym partnerem dla samorządów lokalnych.	Jeśli wprowadzenie obligatoryjności na tym etapie jest niemożliwe warto pomyśleć o tym, aby ww. Strategia, mogłaby określić docelowy minimalny procentowy udział zleceń w trybie negocjacyjnym (np. 30%). Jednocześnie - szeroko rozumiany sektor ekonomii zdaje sobie sprawę z własnych ograniczeń oraz wyzwań z tym związanych, stąd propozycja by w takim wypadku (określenie minimalnego procentowego poziomu zleceń) dać samorządom i PES/PS czas na dostosowanie się do tego wymogu i rozpoczęcie od mniejszego procentu, z obowiązkiem dojścia do wymaganego np. w ciągu 5 lat.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				Alternatywą lub uzupełnieniem mógłby być zapis dotyczący planu postępowań o udzielenie zamówień, o którym mowa w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych, który obligowałby zamawiającego w przypadku usług społecznych do określenia, wspólnie z lokalnymi podmiotami ekonomii społecznej, które usługi realizowane są w trybie społecznie odpowiedzialnych zamówień Art. 92-94 i 361 PZP.	
124.	Związek Powiatów Polskich	Art. 43 ust. 1 w zw. z Art. 2 pkt 2	Treść obu Artykułów jest niespójna.	Do kogo adresowany jest przepis Art. 43, skoro definicja partnerstwa publiczno – społecznego z Art. 2 pkt 2 wskazuje, jako partnera tej umowy jednostkę samorządu terytorialnego, podczas gdy Art. 43 wskazuje na organ administracji publicznej.	jw.
125.	ROPS w Poznaniu	Art. 47 pkt. 4)	O jakich instrumentach wsparcia działań reintegracyjnych mowa?	Należy doprecyzować, o jakie instrumenty chodzi.	Wyjaśnienie Projektodawca doprecyzował brzmienie przepisu poprzez wskazanie, że rozwój ekonomii społecznej wspierany jest w szczególności za pomocą instrumentów wspierających zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w Art. 21 i 22.
126.	Urząd Marszałkowski woj. pomorskiego - ROPS	Art. 48 ust. 2 pkt. 2	Zwracamy się z prośbą o nadanie Art. 48 ust. 2 pkt. 2 nowego brzmienia, które dotyczyć będzie dodania samorządom województw zadania w obszarze opracowywania wspólnie z PES zakresu interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach / dokumentach korzystających z środków UE na poziomie regionalnym.	opracowuje i konsultuje z podmiotami ekonomii społecznej zakres interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach oraz innych dokumentach, w szczególności służących realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga uwzględniona
127.	Urząd Marszałkowski woj. pomorskiego	Art. 50 ust. 3	Zapis wymaga uszczegółowienia, czy tryb powołania członków i działania Regionalnego	organ wykonawczy samorządu województwa w drodze uchwały określi	Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	- ROPS		Komitetu powinien być określony i przyjęty uchwałą zarządu województwa czy sejmiku. W związku z tym proponujemy zastosowanie niniejszego zapisu.	organizację oraz tryb powołania członków i działania Regionalnego Komitetu	Zapis został zmodyfikowany, zadania związane z powołaniem członków i organizacją prac zostaną wskazane, jako kompetencje organu wykonawczego samorządu województwa.
128.	Urząd Marszałkowski woj. pomorskiego - ROPS	Art. 51. ust. 2	Czy istniejący zapis oznacza, że samorząd realizując usługi samodzielnie w praktyce zobowiązany będzie do zapewnienia etatów pracowników (np. w ramach struktur ROPS) czy daje się również możliwość zlecenia tych usług innym podmiotom np. w trybie pożytku publicznego? Należy konsekwentnie używać określenia ośrodek wsparcia ekonomii społecznej a nie jak w Art. 51 ust. 2 w aktualnej wersji projektu ustawy ośrodek wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. W związku z potencjalnymi problemami w interpretacji alternatywnie proponujemy wykreślenie zapisu o możliwości samodzielnej realizacji usług przez samorząd województwa na rzecz wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.	Samorząd województwa zapewnia realizację usług, o których mowa w Art. 39 ust. 1 poprzez zlecenie ich realizacji akredytowanemu ośrodkowi wsparcia ekonomii społecznej, w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub stosując odpowiednio Art. 38 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818 oraz z 2021 r. poz. 2020).	Wyjaśnienie Intencją projektodawcy było jednoznaczne wskazanie, że samorząd może zorganizować samodzielnie realizację usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej. Może także zlecić ich realizację podmiotom akredytowanym (ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej).
129.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 51 ust. 2	Z uwagi na kończącą się perspektywę finansową UE na lata 2014-2020 należy wskazać również na przepisy, które będą odnosiły się do kolejnej perspektywy 2021-2027. Obecnie, przedmiotem konsultacji jest projekt ustawy, która ma obowiązywać nie tylko w perspektywie 2014-2020, zatem słusznym wydaje się zasygnalizowanie właściwych regulacji odnoszących się do perspektywy 2021-2027. Biorąc pod uwagę czas niezbędny na przeprowadzenie nowelizacji ustawy, jak również planowany harmonogram uruchomienia środków z perspektywy finansowej 2021-2027, proponujemy rozważanie adekwatnego	Art. 51 ust 2 – w wersji ustawy z 27 maja br.: Art. 63 ust. 2. Przedmiotowa uwaga została już zgłoszona w toku konsultacji ustawy (wersja z 27 maja br.) oraz uwzględniona w stanowisku MRiPS (Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej w ramach opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, pozycja nr 49), jako zaakceptowana, niemniej jednak w przesłanym projekcie ustawy (wersja z 3 sierpnia br.) zapisy pozostały bez zmian w tym zakresie. Podtrzymujemy konieczność doprecyzowania przepisów.	Wyjaśnienie Projekt ustawy odwołuje się do istniejącej regulacji dotyczącej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Obecnie nie ma możliwości odwołania się do konkretnej ustawy wdrożeniowej dotyczącej perspektywy na lata 2021-2027, ponieważ przepisy w tym zakresie są dopiero przygotowywane. W zależności od przebiegu procesu legislacyjnego odpowiednie zmiany zostaną dodane albo na kolejnych etapach procedowania ustawy o ekonomii społecznej, albo w ustawie wdrożeniowej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			zasygnalizowania również przyszłych regulacji, które będą dotyczyć tego okresu.		
130.	Związek Powiatów Polskich	Art. 52 ust. 5	Wraz z projektem ustawy powinien zostać przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego, określający, kto i na jakich zasadach będzie mógł starać się o przyznanie akredytacji.	Zgodnie z przepisem § 13 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. 2016.283) jednocześnie, z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania. W chwili obecnej nie jest jasne, kto będzie mógł ubiegać się o akredytację oraz na jakich zasadach będzie ona przyznawana.	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami przepisy dot. akredytacji zostały w projekcie ustawy doprecyzowane. Jednocześnie należy wyjaśnić, że projekty aktów wykonawczych zostaną przygotowane i przejdą odrębną ścieżkę legislacyjną. Dodatkowo zgodnie z § 60 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.), projekty aktów wykonawczych, których obowiązek wydania przewiduje projekt ustawy, dołącza się dopiero na etapie kierowania wniosku o rozpatrzenie projektu ustawy przez Stały Komitet Rady Ministrów.
131.	ROPS w Poznaniu	Art. 53 ust. 2	W zakresie zadań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu.	Proponuje się dodać zapisy wzmocniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentu jak i wprowadzenie możliwości przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	Uwaga nieuwzględniona Ujęte w katalogu zadań Komitetu propozycje (związane z opiniowaniem dokumentów) są analogiczne do rozwiązań funkcjonujących w innych ciałach opiniodawczo-doradczych uregulowanych ustawowo np. Rady Pomocy Społecznej, czy też Rady Zatrudnienia Socjalnego. Praktyka funkcjonowania takich organów wskazuje, że decydujący wpływ na zakres spraw, którymi się one zajmują ma aktywność członków oraz współpraca z organem administracji publicznej, przy którym działają. Kwestie te jednak nie powinny być regulowane ustawowo.
132.	ROPS w Poznaniu	Art. 53 ust. 3	Komitet powinien mieć możliwość monitorowania rezultatów polityki rozwoju ekonomii społecznej skoro może również	3) monitorowanie realizacji i rezultatów polityki na rzecz rozwoju ekonomii społecznej	Wyjaśnienie W wyniku konsultacji zrezygnowano ostatecznie z wyszczególniania zadania

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			opiniować wszelkie programy na rzecz jej rozwoju		polegającego na monitorowaniu.
133.	ROPS w Poznaniu	Art. 54	W składzie Komitetu brakuje przedsiębiorstw społecznych, przedstawicieli podmiotów akredytowanych i przedstawiciela Konwentu Dyrektorów ROPS. Ważne jest, aby głos PS był uwzględniony w tym gronie, a nie każdy PES jest przedsiębiorstwem. Ponadto nie może w składzie Komitetu zabraknąć przedstawiciela Konwentu ROPS-ów, które zajmują się koordynacją ES w regionach oraz przedstawicieli podmiotów akredytowanych, którzy świadczą w regionach usługi wsparcia ES.	Proponuje się rozszerzyć skład Komitetu o przedsiębiorstwa społeczne, przedstawicieli podmiotów akredytowanych i przedstawicieli Konwentu Dyrektorów ROPS.	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli przedsiębiorstw społecznych i podmiotów akredytowanych, stwierdzić należy, że ta grupa będzie reprezentowana poprzez uwzględnienie podmiotów ekonomii społecznej. W odniesieniu do przedstawicieli Konwentu Dyrektorów ROPS, należy wyjaśnić, że środowisko to będzie reprezentowane przez przedstawicieli JST. Na poziomie przepisów wykonawczych doprecyzowany zostanie sposób wyłaniania i zgłaszania kandydatów.
134.	Związek Powiatów Polskich	Art. 54 ust. 1 pkt 2	Przepis wymaga doprecyzowania.	Przepis powinien być bardziej precyzyjny i wskazywać, w jaki sposób będą wybierani członkowie Krajowego Komitetu, reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego. W tym wypadku decydujący głos w sprawie wyboru przedstawicieli powinna mieć Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.	Wyjaśnienie Przedmiotowe kwestie zostaną uregulowane w rozporządzeniu ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, które określi tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu, organizację oraz tryb działania Krajowego Komitetu, mając na względzie sprawne funkcjonowanie Krajowego Komitetu i wypełnienie przez niego obowiązków wynikających z ustawy oraz konieczność zapewnienia efektywnego dialogu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.
135.	Związek Powiatów Polskich	Art. 56	Kadencja Krajowego Komitetu trwa 5 lat.	Proponowana 3-letnia kadencja wydaje się być zbyt krótka.	Uwaga nieuwzględniona Proponując 3-letni okres kadencji KKRES wzorowano się na rozwiązaniach dotyczących Rady Zatrudnienia Socjalnego. W ocenie projektodawcy

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					przyjęcie krótszego okresu kadencji Komitetu jest korzystniejszym rozwiązaniem, gdyż pozwala na zaangażowanie w realizację przypisanych mu zadań, większej liczby przedstawicieli środowisk, z których wybierani będą członkowie Komitetu.
136.	ROPS w Poznaniu	Art. 57	W Artykule zawarte są informacje dot. kosztów funkcjonowania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. W Ustawie brakuje zapisów regulujących koszty funkcjonowania Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Proponuje się wprowadzenie zapisów dot. kosztów funkcjonowania Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Uwaga uwzględniona Wskazano, że koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej pokrywane będą ze środków marszałka (przyjęto rozwiązanie analogiczne jak w przypadku Krajowego Komitetu. Dodatkowo koszty funkcjonowania RKRES będą mogły być finansowane ze środków europejskich, o których mowa w Art. 5 ust. 1 pkt 2-3 ustawy o finansach publicznych.
137.	Związek Powiatów Polskich	Art. 59	Wraz z projektem ustawy powinien zostać przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego, określającego tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu, organizację oraz tryb działania Krajowego Komitetu.	Zgodnie z przepisem § 13 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. 2016.283), jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania. W chwili obecnej nie jest jasne, jaki będzie tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu organizacja oraz tryb działania Krajowego Komitetu.	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami należy wyjaśnić, że projekty aktów wykonawczych zostaną przygotowane i przejdą odrębną ścieżkę legislacyjną. Dodatkowo należy wyjaśnić, że zgodnie z § 60 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.), projekty aktów wykonawczych, których obowiązek wydania przewiduje projekt ustawy, dołącza się dopiero na etapie kierowania wniosku o rozpatrzenie projektu ustawy przez Stały Komitet Rady Ministrów.
138.	ROPS w Poznaniu	Art. 60	W zadaniach Samorządu Województwa brakuje mechanizmów koordynacyjnych, które pozwalają mieć realny wpływ na rozwój ES w regionie.	Proponuje się rozszerzyć działania SW w zakresie koordynacji o:	Uwaga częściowo uwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami, katalog zadań samorządu w zakresie

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Obecnie ROPS (oprócz tych działań wymienionych w projekcie ustawy) realizuje szereg działań związanych z koordynacją, m.in. jest to współpraca z JST w zakresie wsparcia różnych inicjatyw dotyczących społecznego rozwoju, animuje społeczności lokalne, edukuje w zakresie zaangażowania społecznego, sieciuje na terenie danej gminy instytucje zajmujące się wspólnym obszarem, podejmuje działania na rzecz kadry instytucji integracji i pomocy społecznej. Bez działań w zakresie oddolnego budowania kapitału społecznego sektor ES nie będzie się efektywnie rozwijał. To kluczowe działanie koordynacyjne. Dodatkowo nie można zapomnieć o podstawowym pArt.nerze działań ROSP w regionie czyli podmiotach akredytowanych, które realizując usługi wsparcia ES budują oddolnie kapitał społeczny i przedsiębiorczość społeczną.	<ul style="list-style-type: none"> - współpracę z podmiotami akredytowanymi, w tym również ewaluacje ich działań, - współpracę z JST w zakresie budowania kapitału społecznego i animacji społeczności lokalnych -sieciowanie instytucji integracji i pomocy społecznej -wspieranie, inicjowanie rozwiązań w zakresie rozwoju ekonomii społecznej - edukacji w zakresie przedsiębiorczości społecznej i zaangażowania społecznego - upowszechnianie wiedzy o ES i zwiększanie widoczności PES/PS - współpraca i wzmacnianie potencjału podmiotów reintegracyjnych 	rozwoju ekonomii społecznej zostanie rozszerzony, o upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.
139.	ROPS w Poznaniu	Art. 61	Uwaga analogiczna jak w przypadku KKRES: wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu, co zresztą obserwujemy w dotychczasowych doświadczeniach w regionach.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentów, jak i wprowadzenie możliwość przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	Uwaga nieuwzględniona Zadania komitetu zostały sformułowane w sposób ogólny, który umożliwi zaangażowanie tego organu we wsparcie samorządu województwa na różnych etapach realizacji zadań koordynacyjnych w regionie. Poza opiniowaniem kluczowych dokumentów komitet może również wyrażać opinie w sprawach dotyczących realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.
140.	ROPS w Poznaniu	Art. 62	Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej to ciała zrzeszając reprezentantów z różnych obszarów, aby możliwe było spojrzenie z różnych perspektyw na obszar ekonomii społecznej. W składzie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej brakuje przedsiębiorstw społecznych. Ważne jest, aby głos	Proponuje się rozszerzyć skład Komitetu o przedsiębiorstwa społeczne i przedstawicieli podmiotów akredytowanych a także przedstawicieli mediów i biznesu.	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli OWES i przedsiębiorstw społecznych należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej. Z kolei

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			PS był uwzględniony w tym gronie, a nie każdy PES jest przedsiębiorstwem. Ponadto nie może w składzie Komitetu zabraknąć przedstawiciela przedstawicieli podmiotów akredytowanych, którzy świadczą usługi wsparcia ES oraz przedstawicieli mediów i biznesu.		przedstawiciele biznesu będą reprezentowani przez organizacje pracodawców.
141.	Związek Powiatów Polskich	Art. 62 ust. 1	Przepis wymaga doprecyzowania.	W Regionalnym Komitecie winni być reprezentowani przedstawiciele wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego. W obecnym kształcie przepis nie zawiera przejrzystości, co do tej kwestii.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie ustawy skład Komitetu został określony w sposób ramowy, pozwalający na elastyczne ukształtowanie w zakresie liczebności poszczególnych przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
142.	ROPS w Poznaniu	Art. 63 ust.1 pkt. 2)	Usługi w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia (...) z zapisu nie wiadomo o jakie usługi tutaj chodzi. Może to powodować problemy podczas realizacji.	Proponuje się doprecyzować zapis w kontekście tych usług.	Wyjaśnienie Przepis został przeformułowany w ten sposób, że w zakresie realizacji przez samorząd usług wsparcia odniesiono się wprost do katalogu usług wsparcia (określonego w Art. 29) obejmującego m.in. wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (w tym i przedsiębiorstw społecznych) oraz wsparcie podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych.
143.	ROPS w Poznaniu	Art. 63 ust. 3 i 4	Projekt ustawy nie wskazuje minimalnych wartości kwotowych czy procentowych (proporcjonalnych), jakie samorząd województwa musi przeznaczyć na zapewnienie usług wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Oczywistym jest, iż faktyczne potrzeby poszczególnych regionów mogą być w przedmiotowym obszarze istotnie zróżnicowane, ale bez określenia jakichkolwiek wartości progowych dysproporcje w intensywności i jakości oferowanego wsparcia	Konieczność rozszerzenia/doprecyzowania zapisów.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnią będą realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>pomiędzy województwami będą się jedynie pogłębiać.</p> <p>Jednocześnie proponowane zapisy stanowią, iż Marszałek województwa określa w regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej sposób dostarczania usług, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług, ale jednocześnie nie zobowiązuje go do zapisania konkretnych źródeł finansowania czy kwot na ten cel przeznaczonych. Budżet RPRES powinien obejmować co najmniej kilkuletnią perspektywę finansową, która gwarantowałaby możliwość racjonalnego zaplanowania interwencji.</p>		
144.	Związek Powiatów Polskich	Art. 67 pkt 1	Przepisy należy wykreślić.	<p>Strategia jest dokumentem nie jest dokumentem o charakterze operacyjnym. W dokumentach tego typu nie określa się, jakie zadania publiczne i usługi społeczne będą zlecane w trybach określonych ustawą.</p> <p>Niezależnie od tego, w ustawie brakuje przepisu przejściowego, do kiedy należy zaktualizować strategię rozwiązywania problemów społecznych i strategię w zakresie polityki społecznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do uwagi dot. strategii rozwiązywania problemów społecznych, wyjaśnić należy, że proponowana zmiana miała na celu podniesienie rangi tego dokumentu. Uwzględnienie w diagnozie sytuacji społecznej potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych pozwoli w bardziej kompleksowy sposób ocenić nie tylko potrzeby członków wspólnoty samorządowej, ale również jej zasoby i potencjał, które mogą być wykorzystywane do rozwiązywania problemów społecznych. Dodatkowo określenie rodzaju zadań publicznych i usług społecznych oraz trybów ich zlecenia ma na tym poziomie charakter planowania strategicznego, jest też niezbędne, jako konsekwencja uwzględnienia w diagnozie sytuacji społecznej potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					społecznych. Przyjęta formuła nie wyklucza przygotowania przez JST dokumentów o charakterze operacyjnym i wdrożeniowym, zawierających szczegółowe zapisy związane z ww. obszarem. Jednocześnie planowane są działania z poziomu administracji publicznej mające na celu wspomaganie wdrażania i stosowania ustawy przez JST, z uwzględnieniem części dot. planowania strategicznego w odniesieniu do obszaru ekonomii społecznej. Uwzględniając uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji, w ramach przepisów przejściowych dookreślono, że strategię rozwiązywania problemów społecznych opracowane na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej są realizowane przez okres, na który zostały opracowane.
145.	Związek Powiatów Polskich	Art. 67 pkt 2	Przepis wymaga przeredagowania.	W proponowanym brzmieniu przepis będzie budził wątpliwości, co do możliwości zlecenia zadania poprzez wparcie (a nie tylko powierzenie realizacji zadania).	Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował z regulacji dot. zasad realizacji usług społecznych. W związku z tym, nie będzie zmieniany Art. 25 ustawy o pomocy społecznej.
146.	Związek Powiatów Polskich	Art. 73	Przepis wymaga przeredagowania.	W obecnym kształcie przepis sugeruje, że będzie można zlecać realizację zadań, o których mowa w Art. 10 ust. 1, Art. 18 ust. 2 i 3, Art. 60 ust. 1, Art. 76 ust. 1, Art. 92 ust. 2 i 3 i Art. 154 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyłącznie podmiotom ekonomii społecznej. W proponowanym brzmieniu przepis będzie budził wątpliwości, co do możliwości zlecenia zadania poprzez wparcie (a nie tylko powierzenie realizacji zadania).	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
147.	Związek Powiatów Polskich	Art. 76	W zmienianym Art. 94 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych przed słowem niepełnosprawnych dopisać osób. Pojawia się również wątpliwość, czy w Art. 2 projektu ustawy o ekonomii społecznej celowo pominięto wśród osób marginalizowanych osoby, wskazane w projektowanym Art. 94 ust. 1 pkt 4 PZP (uchodźcy).	Zapewnienie spójności przepisów.	Uwaga uwzględniona Uwzględniając uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji, projektodawca odstąpił od zmiany w Art. 94 ustawy PZP.
148.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 78 w projekcie ustawy z 27 maja br.	Wskazany Artykuł regulował kwestię statusu PS w projektach unijnych w perspektywie finansowej na lata 2014 – 2020, jednakże w projekcie ustawy z 3 sierpnia br. został usunięty. Postulujemy przywrócenie treści Artykułu wraz z następującą modyfikacją: „Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia okresu trwałości projektów z perspektywy finansowej 2014–2020.” Bardziej zasadnym terminem utrzymania statusu PS uzyskanego w zakresie projektów unijnych jest termin upływu trwałości tychże projektów.	Zgodnie ze stanowiskiem MRiPS (Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej w ramach opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, pozycja nr 55) zgłoszona kwestia wymagała uzgodnienia z MFiPR. W zestawieniu uwag przesłanym do projektu ustawy z 3 sierpnia br. MRiPS wskazało na konieczność doprecyzowania i korekty Art. 78 ustawy. (pozycja nr 8), jednak nie znalazło to odzwierciedlenia w przesłanym dokumencie.	Wyjaśnienie MRiPS w trybie roboczym konsultowało tę kwestię z MFiPR. W wyniku tych konsultacji zdecydowano, że zagadnienia dotyczące kontynuowania działań w zakresie wspierania rozwoju ekonomii społecznej realizowane w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, a także korzystania z tego wsparcia zostaną uregulowane w wytycznych, o których mowa w Art.. 2 pkt 32 Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.
149.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Brak jest spójności z KPRES w kontekście ekonomii społecznej i solidarnej. Ponadto brakuje definicji sektora ekonomii społecznej i solidarnej, a z założenia ustawa miała być dokumentem definiującym sektor tak, aby zakończyć trwająca od lat dyskusję w zakresie sporów definicyjnych.	Należy wprowadzić definicję ekonomii społecznej i solidarnej zgodną z KPRES.	Uwaga częściowo uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.
150.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Brakuje preambuły, która mówiłaby o wartościach ekonomii społecznej o tym, że jest to sektor skupiny na człowieku.	Proponuje się wprowadzić preambułę, w której przypomni się o najważniejszych wartościach ekonomii	Uwaga częściowo uwzględniona W związku z tym, że ekonomia społeczna obejmuje zróżnicowane formy aktywności,

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				społecznej, które odróżniają ją od innych sektorów. Być może jest to dobre miejsce, żeby umieścić również definicję ES.	dodanie preambuły określającej wspólne podstawy aksjologiczne tak zróżnicowanego środowiska wydaje się zadaniem znacznie wydłużającym czas prac legislacyjnych. Jednocześnie projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.
151.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Wydaje się, że w całym dokumencie został pominięty fakt, że PES/PS łączą w sobie cele społeczne z ekonomicznymi i ten ostatni jest również bardzo ważny, ponieważ pozwala na utrzymanie się podmiotu na rynku gospodarczym oraz na utrzymanie miejsc pracy. Wprowadza się cały szereg obowiązków związanych z reintegracją, ale brakuje zapisów definiujących aspekt biznesowy PES/PS.	Warto rozważyć wprowadzenie zapisów mówiących jasno o również o wartościach ekonomicznych i aspekcie biznesowym PES/PS i uwzględnić tę funkcję przy dziale dotyczącym instrumentów wsparcia PS oraz realizacji usług społecznych przez PS (np. kwestia zysku i nadwyżki budżetowej i ich przeznaczenia).	Uwaga nieuwzględniona W projekcie ustawy dokonano licznych zmian polegających na ograniczeniu obowiązków nakładanych na przedsiębiorstwa społeczne. Zrezygnowano m.in. z tworzenia programów reintegracyjnych, a także z obowiązku tworzenia indywidualnych planów reintegracji dla wszystkich pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto zasadniczo ograniczono sprawozdawczość oraz doprecyzowano warunki kontroli w przedsiębiorstwach społecznych w sposób dla nich korzystny. Wprowadzone obowiązki są także powiązane z możliwością korzystania przez przedsiębiorstwa społeczne ze środków publicznych. Nie ulega wątpliwości, że prowadzenie działalności gospodarczej jest istotnym aspektem ułatwiającym stabilne i niezależne funkcjonowanie przedsiębiorstw społecznych. Jednocześnie ustawodawca założył, że do prowadzenia takiej działalności w sposób efektywny niezbędna jest odpowiednia swoboda zagwarantowana przedsiębiorcy. Z tego względu w ustawie nie wprowadzono

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					ograniczeń mogących utrudniać przedsiębiorstwom społecznym prowadzenie działalności gospodarczej (np. postulowanego w konsultacjach publicznych doprecyzowania sposobu zagospodarowania zysku, czy też limitowania maksymalnego poziomu wynagrodzeń).
152.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Brakuje zapisów dotyczących wsparcia liderów PES/PS. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że kluczowym aspektem sukcesu PES/PS jest lider, to na jego barkach spoczywa ciężar organizacji pracy, szukania zleceń, motywacji i wsparcia pracowników.	Konieczne jest stałe wzmocnienie liderów, środki na ich szkolenia, a tak naprawdę dopuszczenie możliwości zatrudnienia osób wykwalifikowanych i doświadczonych na stanowiskach liderów. Wiąże się to ze zwiększeniem środków na zatrudnienie takiej osoby.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga wychodzi poza zakres regulacji. Wsparcie liderów PES/PS jest jednym z kluczowych elementów budowania i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, jednakże zapisy ustawowe regulują jedynie ogólne ramy funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych oraz systemu wsparcia dla sektora ekonomii społecznej. Szczegółowy zakres wsparcia regulowany jest na poziomie dokumentów programowych. W ramach Programu Fundusz Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w ramach EFS+ zaplanowano na poziomie krajowym szereg instrumentów wspierających liderów/managerów PS, w tym działania mające na celu podnoszenie ich kompetencji (m.in. w dziedzinie zarządzania, promowania, restrukturyzacji, etc.) w ramach Akademii Managera PS.
153.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Aby sektor rozwijał się efektywnie konieczne są środki na ten cel, tak, aby umożliwić łatwiejszy dostęp do funduszy PES/PS.	Bardzo ważnym zagadnieniem jest również uregulowanie na poziomie krajowych w ramach BGK Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który tworzyłby nasz polski zasób	Uwaga nieuwzględniona Koncepcja stworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej nie znalazła się w projekcie ustawy po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz. Na obecnym

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				instrumentów finansowych o charakterze zwrotnym.	<p>etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłyby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/zarządzania/obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie.</p> <p>Formuła funduszu celowego wiąże się z licznymi dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione. Wszystko to tworzy nadmiernie obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych. Ponowne wykorzystanie środków EFS musi następować zgodnie z warunkami określonymi w przepisach unijnych oraz krajowych, dlatego też tworzenie dodatkowych regulacji w tym zakresie nie jest konieczne a nawet wskazane, ze względu na ryzyko przeregulowania.</p> <p>Na obecnym etapie MRiPS realizuje, we współpracy z MFiPR, działania mające na celu zapewnienie finansowania sektora ekonomii społecznej tak w formie dotacji, jak i instrumentów zwrotnych (częściowo umarzalnych) w EFS+ oraz KPO.</p>
154.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Komitety ES to ciała, które już zostały stworzone, zarówno na poziomie kraju jak i regionów i funkcjonują w systemie ES. Analizując zapis projektu ustawy powstaje pytanie co z dotychczas funkcjonującymi Komitetami? Czy zostaną rozwiązane?	Konieczne doprecyzowanie, w jaki sposób kwestia ta zostanie rozwiązana.	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Wprowadzono przepis przejściowy dotyczący powołania członków Krajowego i Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej. Dotychczasowe Komitety pełnić będą swoje funkcje do czasu powołania nowych ciał.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					Projektodawca rozważy konieczność powstania przepisu przejściowego.

Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej przekazanych w ramach opiniowania przez Wojewodów

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Wojewoda Opolski		Opinia pozytywna		
2.	Wojewoda Łódzki		Opinia pozytywna		
3.	Wojewoda Lubuski		Brak uwag		
4.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski		Brak uwag		
5.	Wojewoda Świętokrzyski		Brak uwag		
6.	Wojewoda Lubelski		Opinia pozytywna	Zabezpieczenie środków na realizację zadań przez Wojewodę	Wyjaśnienie W perspektywie finansowej EFS 2021-2027 planowane jest objęcie wojewodów wsparciem z w zakresie wdrażania ustawy.
7.	Wojewoda Podkarpacki		Brak uwag	Zabezpieczenie środków na realizację zadań przez Wojewodę	jw.
8.	Wojewoda Zachodniopomorski		Projekt ustawy o ekonomii społecznej nie przewiduje zmiany ustawy o zatrudnieniu socjalnym zgodnie, z którą do zadań wojewody należy wydawanie decyzji w sprawie statusu Centrum Integracji Społecznej, prowadzenie rejestru Centrów i Klubów Integracji Społecznej oraz coroczny obowiązek sprawozdawczy dotyczący działalności tych podmiotów. Obecnie w naszym województwie istnieje 12 CIS i 22 KIS. Niżej wymienione zadania stanowiłyby nowe obciążenie, ponieważ Centra i Kluby Integracji Społecznej są	Celem realizacji nowych dodatkowych i stałych zadań wojewody, należy zwiększyć zatrudnienie w urzędzie wojewódzkim i przeznaczyć w budżecie wojewody środki na ten cel (zwiększyć budżet wojewody).	jw.

			według projektu podmiotami mogącymi ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego. W ocenie skutków regulacji nie przewidziano zwiększenia etatów lub środków na ten cel.		
9.	Wojewoda Małopolski	Uwaga ogólna	Uzasadniona jest zmiana organu właściwego w sprawach nadawania i odbierania statusu przedsiębiorstwa społecznego (PS), sprawozdawczości oraz sprawowania nadzoru – wskazanie marszałka województwa. Powyższe umożliwiłoby samorządowi województwa sprawną koordynację i monitorowanie działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, do czego jest zobowiązany na podstawie art. 60 projektu ustawy. Podkreślić należy, że aktualnie przyjęte rozwiązania uwzględniają marszałka województwa (Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej), jako podmiot uprawniony do rozstrzygania wątpliwości co do stwierdzenia statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz rozpatrywania odwołań od negatywnego wyniku weryfikacji cech przedsiębiorstwa społecznego dokonanej przez Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej. Rozstrzygnięcia są ostateczne i nie przysługuje od nich odwołanie do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Zmiana organu właściwego w sprawach PS jest uzasadniona również ze względu na konieczność oceny zasadności kontynuowania realizacji indywidualnego		Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy o ekonomii społecznej, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne względem PS, tym samym nie jest zasadne rozdzielanie tych dwóch funkcji dwóm różnym podmiotom. Samorząd województwa dysponuje szerokimi kompetencjami w zakresie wspierania rozwoju ekonomii społecznej, a w szczególności przedsiębiorczości społecznej. Wsparcie to obejmuje zarówno usługi adresowane do podmiotów ekonomii społecznej, jak również dofinansowywanie tworzenia miejsc pracy. Instrumenty te pozwalają realizować działania sprzyjające kreowaniu nowych przedsiębiorstw społecznych, a także zatrudnienia w tych podmiotach. Jednocześnie pozostawienie decyzyjności w zakresie przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w obrębie administracji rządowej pozytywnie wpłynie na spójność rozstrzygnięć podejmowanych przez wojewodów

					oraz ułatwi wypracowywanie spójnych dla całego kraju interpretacji.
10.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 2 pkt 3	W art. 2 pkt 3 wśród podmiotów ekonomii społecznej powinno się wymienić również zakłady pracy chronionej, jako podmioty realizujące cel ustawy określony w art. 5 pkt 1, tj. reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osób niepełnosprawnych – art. 2 pkt 4d projektu). Skoro do grupy podmiotów ekonomii społecznej projekt zalicza zakłady aktywności zawodowej, które realizują ten sam cel, to nie ma powodu pomijać w tym zakresie zakładów pracy chronionej.		Uwaga nieuwzględniona Zakłady pracy chronionej poprzez formułę oraz rynkowe cele prowadzonej działalności nie wpisują się bezpośrednio w przesłanki przyjęte przy tworzeniu katalogu podmiotów ekonomii społecznej. Należy wskazać, że zakłady pracy chronionej nie mają charakteru członkowskiego oraz współwłaścicielskiego wobec osób w nich zatrudnionych. Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad aktualizacją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Jednym z elementów aktualizacji jest zmiana podmiotów zaliczanych do katalogu ekonomii solidarnej.
11.	Wojewoda Śląski	Art. 2 pkt 4	Proponuje się dodanie do wyliczenia osoby wskazane w art. 76 projektu ustawy, w którym projektodawca dokonuje zmiany art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 20219 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) tj.: 1) osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym	„l) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1666 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 322 i 2023), m) osoby będące członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i	Uwaga nieuwzględniona Katalog osób marginalizowanych z ustawy PZP w stosunku do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wynikającego z niniejszego projektu posiada szerszy zakres. Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzaniem projektem ustawy statusem przedsiębiorstwa społecznego. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym. Jeżeli chodzi o osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, po spełnieniu kryterium dochodowego, o

			- i wskazuje je, jako osoby społeczne marginalizowane, natomiast pomija je w treści art. 2 pkt 4, w którym definiuje pojęcie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.	etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823);”	którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zostaną zaliczone do kategorii przewidzianej w art. 2 pkt 6 lit. e projektu ustawy. Ponadto osoby będące uchodźcami mogą zostać również wliczane do grona osób bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.
12.	Wojewoda Śląski	Art. 2 pkt 4 lit. i	Proponuje się wskazać art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, gdyż ustawodawca zdefiniował w nim pojęcie osoby z zaburzeniami psychicznymi.	„osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 3 pkt 1 w ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685)	Uwaga uwzględniona
13.	Wojewoda Śląski	Art. 2 pkt 4 lit. k	Proponuje się wskazać art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych, gdyż ustawodawca zdefiniował w nim pojęcie osoby starszej.	„osoby starsze, o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705);”	Uwaga uwzględniona
14.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 2 pkt 9	W art. 2 pkt 9 w definicji zatrudnienia umowy cywilnoprawne należałoby wykluczyć albo zawęzić tylko do podmiotów ekonomii społecznej działających na podstawie ustawy działalności pożytku publicznego. Albowiem, gdy pojawi się taka prawna możliwość, to będzie to nagminnie stosowane. Z drugiej strony art. 6 ust 1 i ust. 2 wymienia tylko umowę o pracę i socjalną umowę o pracę. Zatem dalsze przepisy projektu ustawy wykluczają umowy cywilnoprawne jako formę zatrudnienia.		Wyjaśnienie Z uwagi na zgłaszane wątpliwości interpretacyjne, projektodawca zrezygnował z definiowania pojęcia zatrudnienia.
15.	Wojewoda Śląski	Art. 3 ust. 2	W świetle zapisów tego artykułu powstaje wątpliwość do rozstrzygnięcia, czy wyłączone z ubiegania się o status PS są zakłady aktywności zawodowej dla których organizatorem jest gmina/miasto lub powiat?		Wyjaśnienie Przedsiębiorstwo społeczne, w opinii projektodawcy, nie powinno być podmiotem zależnym od organów administracji publicznej. Wyjątkiem jest przyjęte w ustawie rozwiązanie dopuszczające możliwość uzyskania statusu przez spółdzielnie socjalne osób prawnych założone przez JST.

					Zaproponowane wyłączenie spółdzielni socjalnych jest zasadne z tej przyczyny, że podmioty te mogą być tworzone przez osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego. Sytuacja zakładów aktywności zawodowej jest zupełnie inna, ponieważ co do zasady są to podmioty ściśle związane ze strukturą organizacyjną samorządu. W związku z tym, zgodnie z projektem, zakłady aktywności zawodowej nie będą mogły otrzymać statusu PS.
16.	Wojewoda Śląski	Art. 4 ust. 1	Proponuje się zamianę słowa „firma” na „nazwa.”	„Przedsiębiorstwo społeczne działa pod nazwą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”.”	Wyjaśnienie W zw. ze zgłaszanymi uwagami zrezygnowano z regulacji dotyczącej oznaczenia firmy przedsiębiorstwa społecznego.
17.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 6 ust. 1	Obowiązek zatrudnienia „co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu” spowoduje, że znaczna część Klubów Integracji Społecznej nie będzie kwalifikowała się do uzyskania statusu Przedsiębiorstwa Społecznego. Obecnie na terenie województwa na 48 Klubów Integracji Społecznej w 22 zatrudniona jest tylko jedna osoba. Zwiększenie zatrudnienia do 3 osób, nawet na część etatu może być problemem, zwłaszcza, że przewidziane dofinansowanie, wobec ogólnych kosztów zatrudnienia, wydaje się mało korzystne: - w art. 26 wysokość dofinansowania „do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę” - w art. 27 ust 1 pkt 2, w zw. z art. 65 ust.3 pkt 2 – okres do 6 m-cy dofinansowania wobec nawet 36 m-cy zatrudnienia).		Uwaga nieuwzględniona W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że w przypadku podmiotów ekonomii społecznej nieposiadających osobowości prawnej (takich jak CIS, KIS) warunki przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego powinna spełniać jednostka tworząca te podmioty (np. stowarzyszenie, spółdzielnia socjalna, spółka). Status „przedsiębiorstwa społecznego” przyznawany jest jedynie podmiotom spełniającym określone w ustawie warunki. W przypadku przedsiębiorstw społecznych działających w celu reintegracji konieczne jest zapewnienie odpowiedniego udziału pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogólnej liczbie osób zatrudnionych. Uzyskanie statusu PS wiąże się z realizacją określonych funkcji. KIS w zależności od przyjętej

					<p>koncepcji funkcjonowania mogą realizować zadania wynikające z ustawy o zatrudnieniu socjalnym bez uzyskiwania statusu PS przez podmioty prowadzące.</p> <p>Podkreślić należy, że wymiar etatu stanowi jeden z elementów jakości miejsca pracy, stąd czerpiąc z doświadczeń wynikających z obecnego okresu programowania EFS, uznano, że optymalnym rozwiązaniem jest przyjęcie jako minimum wymiaru ½ etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. Jednocześnie taki model odpowiada strukturze zatrudnienia w sektorze non-profit stanowiącego istotną część populacji podmiotów ekonomii społecznej. Z wyników wstępnych przeprowadzonego przez GUS badania pn. Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2018 r. wynika, że zarówno mediana liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w organizacjach objętych badaniem, jak i mediana etatów w podmiotach zatrudniających pracowników na podstawie umowy o pracę wynosi odpowiednio 3 osoby i 3 etaty</p>
18.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 6 ust. 3	Należy zatem domniemywać, że osoby, w odniesieniu do których wojewoda milcząco wyraził zgodę na przedłużenie realizacji planu reintegracji powyżej 36 miesięcy, już nie są - w świetle tego przepisu - uważane za osoby		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W związku ze zgłoszonymi uwagami dokonano zmian w zakresie planów reintegracyjnych, poprzez wprowadzenie ich fakultatywności, a</p>

			wykluczone społecznie, bo minęło maksymalnie 36 miesięcy.		<p>także powiązania planów ze środkami publicznymi adresowanymi konkretnie do osoby (wykluczonego) - a nie ze środkami publicznymi przeznaczanymi na inne cele przedsiębiorstwa społecznego. Rezygnuje się także z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który są przyznane środki publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy). Zrezygowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.</p> <p>Jednocześnie, w wyniku zgłoszonych uwag przyjęto, że każda osoba z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, która została zatrudniona w przedsiębiorstwie społecznym posiadać będzie ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych. Osoby te będą bezterminowo wliczane do 30% limitu.</p>
19.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 6 ust. 4	Należy rozważyć, czy uprzywilejowanie w tym kontekście członków spółdzielni socjalnej i osób niepełnosprawnych, nie spowoduje zagrożenia, że tylko dla takich osób będą tworzone przedsiębiorstwa społeczne.		<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W wyniku zgłoszonych uwag przyjęto, że każda osoba z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, która została zatrudniona w przedsiębiorstwie społecznym posiadać będzie ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych. Osoby te będą bezterminowo wliczane do 30% limitu. Takie podejście umożliwi dłuższe zatrudnienie w przedsiębiorstwie</p>

					społecznym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
20.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 9 ust. 2	<p>Brakuje zapisu, co w przypadku, gdy organ zarządzający przedsiębiorstwem społecznym uważa, że należy kontynuować indywidualny plan, a wojewoda wniesie sprzeciw, to wówczas organ zarządzający przedsiębiorstwa społecznego korzysta z prawa odwołania się od decyzji i jednocześnie nadal kontynuuje realizację tego planu, czy jednak decyduje o zakończeniu realizacji.</p> <p>Ponadto wymienione zwłaszcza w pkt 1-2 kryteria niezbędne do wyrażenia przez wojewodę swojej akceptacji są subiektywne, albowiem w interesie samego przedsiębiorstwa społecznego i podmiotu świadczącego usługi wsparcia będzie leżała kontynuacja tych planów, albowiem osób wykluczonych na danym terenie może nie być aż tak dużo i upadnie sens istnienia tych podmiotów.</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W związku ze zgłoszonymi uwagami dokonano zmian w zakresie planów reintegracyjnych, poprzez wprowadzenie ich fakultatywności, a także powiązania planów ze środkami publicznymi adresowanymi konkretne do osoby (wykluczonego) - a nie ze środkami publicznymi przeznaczanymi na inne cele przedsiębiorstwa społecznego. Rezygnuje się także z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który są przyznane środki publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy). Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.</p>
21.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 9 ust. 2	Należy wskazać ile razy i o jaki okres może być wydłużona realizacja indywidualnego programu reintegracji.		jw.
22.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 9 ust. 2	Celem uzyskiwania akceptacji wojewody dla programów reintegracji trwających powyżej 36 m-cy jest zapewne uniknięcie ich nieuzasadnionego przeciągania. Wątpliwości budzi jednak fakt, że opiniowaniem ich miałyby się zajmować urzędnik nie mający doświadczenia w tworzeniu i realizacji tego typu programów, bezpośredniej pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Będzie się zatem opierał na opinii właściwego podmiotu. Wątpliwy jest zatem sens uzyskiwania akceptacji wojewody, o której mowa w art. 9 ust 2, skoro nie wiąże się to z żadnym dofinansowaniem.		jw.

23.	1. Wojewoda Śląski 2. Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 9 ust. 2	1. W przepisie brak jest wskazania terminu w jakim PS zobligowane jest do przekazania wojewodzie do akceptacji wniosku o kontynuację realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy. 2. Aby zachować ciągłość realizacji programu reintegracji, wobec 2 miesięcznego terminu na rozpatrzenie sprawy, warto dookreślić, że z wnioskiem o akceptację przedłużenia programu należy wystąpić minimum 3 czy 2 miesiące przed jego zakończeniem.	Proponuje się dodać ust. 1 a w brzmieniu: „Organ zarządzający przedsiębiorstwa społeczne składa do wojewody wnioski o przedłużenie realizacji indywidualnego planu reintegracji powyżej 36 miesięcy przed upływem 3 miesięcy od przewidywanego terminu jego zakończenia”.	jw.
24.	Wojewoda Śląski	Art. 9 ust. 2 pkt 2	Proponowany w projekcie ustawy zapis nie wskazuje jednoznacznie podmiotu, który miałby występować o taką opinię, a wcześniejszy ustęp 1 wyliczając dokumenty jakie należy przedłożyć wskazuje wprost na przedsiębiorstwo społeczne. Powyższa zmiana usunęłaby wątpliwości interpretacyjne i dodatkowo nie obciążałaby organu, ponieważ podmiot występowałby do wojewody tylko wtedy, gdy opinia byłaby pozytywna, zwłaszcza przy założeniu, że ustawa proponuje przyjęcie tutaj trybu milczącej zgody przez organ. Można rozważyć dopisanie słowa „pozytywną”.	„Przedstawioną przez przedsiębiorstwo społeczne opinię podmiotu świadczącego usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 52 ust. 3”.	jw.
25.	Wojewoda Śląski	Art. 14 ust. 5a	Propozycja dodania takiego zapisu wynika z faktu po pierwsze obszerności sprawozdania merytorycznego i poruszania w nim aspektów zarówno merytorycznych jak i finansowych, po drugie spowoduje to po stronie przedsiębiorstwa jasny przekaz, że należy sprawozdanie wypełnić z należytą starannością i w terminie, którego przekroczenie wiąże się z zastosowaniem określonej sankcji. Krótki termin na jego korektę wynika z tego, iż w projekcie ustawy przewidziany jest krótki termin do przekazania przez wojewodę	„W przypadku niekompletności lub niepoprawności sprawozdania wojewoda wzywa przedsiębiorstwo społeczne do jego uzupełnienia lub poprawy w terminie do 7 dni pod rygorem utraty statusu”.	Wyjaśnienie Podstawą wezwania przedsiębiorstwa społecznego do złożenia lub uzupełnienia sprawozdania jest przepis stanowiący, że wojewoda, pod rygorem utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego, wzywa przedsiębiorstwo społeczne do zaniechania naruszeń wymogów, określonych w ustawie oraz przedstawienia niezbędnych wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

			zbiorczego sprawozdania do właściwego Ministra (w dalszych uwagach złożono propozycje wydłużenia tego terminu do 15 października).		
26.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 14 ust. 5a	Niezbędne jest dookreślenie czy przesyłanie w formie elektronicznej nastąpi na oficjalny adres e-mailowy ministerstwa, e-puapem, czy na określonej stworzonej na potrzeby ustawy zakładce na platformie np. emaptia.gov.pl		Wyjaśnienie Przeanalizowane zostaną możliwości techniczne i formy elektronicznego przekazywania informacji w celu wyboru najbardziej optymalnej formy. Ministerstwo przygotowuje również wytyczne do wypełniania sprawozdania i tworzenia sprawozdania zbiorczego po wejściu w życie ustawy.
27.	Wojewoda Śląski	Art. 15 ust. 1	Wydaje się, że z uwagi na obszerność i stopień szczegółowości sprawozdania merytorycznego przesyłanego przez PS, istnieje konieczność przesunięcia terminu jego przesłania do właściwego Ministra o jeden miesiąc później.	„(...) nie później niż do dnia 15 października danego roku (...)”.	Uwaga częściowo uwzględniona Zakres sprawozdania zostanie zmniejszony. Termin na złożenie przez przedsiębiorstwo społeczne sprawozdania został zmieniony na dzień 31 marca w wyniku uwag zgłoszonych przez GUS. W związku z powyższymi zmianami zdecydowano, że ostatecznym terminem na przekazanie Ministrowi przez Wojewodę sprawozdania zbiorczego będzie dzień 31 maja.
28.	Wojewoda Śląski	Art. 15 ust. 1	W projekcie ustawy brakuje doprecyzowania formy sprawozdania zbiorczego sporządzanego przez wojewodę a następnie przekazywanego do właściwego Ministra. Proponuje się dodać ust. 3 w brzmieniu:	„Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór zbiorczego sprawozdania sporządzonego przez wojewodę na podstawie danych przekazanych przez przedsiębiorstwa społeczne w oparciu o art. 14 ust. 1”.	Uwaga częściowo uwzględniona Wzór sprawozdania zbiorczego sporządzanego przez wojewodę, będzie wynikał ze wzoru sprawozdania określonego dla PS. Ministerstwo przygotowuje wytyczne do wypełniania sprawozdania i tworzenia sprawozdania zbiorczego po wejściu w życie ustawy.
29.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 16 ust. 3	Czy przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dozwolone jest tylko dla podmiotów działających w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 i zatrudniających powyżej		Wyjaśnienie Zgodnie z art. 3 ust 1 status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać PES prowadzący działalność

			<p>10 osób? A co w przypadku, gdy podmiot ekonomii społecznej ma na celu wyłącznie realizację usług społecznych? Z uwagi na konieczność spełnienia wszystkich łącznie warunków art. 3 – 13, w tym art. 7, nie otrzyma statusu przedsiębiorstwa społecznego? Czy też tego warunku ma nie spełniać?</p>		<p>odpłatną korzyść publiczną, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym, spełniający określone w ustawie wymogi. Wśród przedmiotowych wymogów ustawa wymienia m.in. obowiązek zatrudnienia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu każda (obecnie art. 5 projektu). Ponadto, w przedsiębiorstwie społecznym działającym w celu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, co najmniej 30% osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu.</p> <p>Art. 7 ust. 1 stanowił wymóg tworzenia programów reintegracyjnych w przypadku przedsiębiorstwa społecznego, działającego w celu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, zatrudniające powyżej 10 osób. W wyniku konsultacji zrezygnowano z regulowania obowiązku tworzenia programów reintegracyjnych. Ponadto zmieniono również zasady tworzenia indywidualnych planów reintegracyjnych. Obecnie obowiązek taki będzie dotyczył pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym, których zatrudnienie zostało dofinansowane ze środków publicznych.</p>
30.	Wojewoda Śląski	Art. 16a	Proponuje się dodać kolejny artykuł, który z jednej strony jest wskazówką dla strony (nie	„W przypadku niekompletności złożonego wniosku wojewoda	Uwaga uwzględniona

			zawsze taką oczywistą), że wniosek może być uznany za niekompletny i wojewoda ma prawo wzywać do jego uzupełnienia, termin zaś 30 dniowy wskazany został celem zdyscyplinowania strony, zwłaszcza w świetle innych zapisów w tym, 3 miesięcznej ważności zaświadczeń właściwych organów na potwierdzenie niezalegania z różnego rodzaju daninami na rzecz Skarbu Państwa. Propozycja dodania zapisu wynika, z dotychczasowej praktyki innych postępowań np. w przypadku wniosków o nadanie statusu zakładu pracy chronionej, zdarza się, że postępowania o uzupełnienie dokumentów przeciągają się nawet do 6 miesięcy.	wzywa do jego uzupełnienia w terminie do 30 dni, pod rygorem pozostawienia go bez rozpatrzenia”.	Projekt ustawy wskazuje, że status przedsiębiorstwa społecznego będzie nadawany na wniosek uprawnionego podmiotu w drodze decyzji administracyjnej. Wskazanie to oznacza, że do procedury przyznawania statusu PS będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego i związane z tą procedurą terminy załatwiania spraw.
31.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 17	W ustawie nie przewidziano sankcji za niedopełnienie obowiązku informowania wojewody o zmianach, co wobec wydawania zaświadczeń zgodnie z art. 31 wydaje się niezwykle istotne.		Uwaga uwzględniona Artykuł regulujący kwestię wezwań do zaniechania naruszeń pod rygorem utraty statusu (obecnie art. 14) obejmie również sytuację niedopełnienia obowiązku informowania wojewody o nie spełnianiu wymogów nałożonych na PS.
32.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 21 ust. 2	Godne pochwały, że nie określono obligatoryjnie cykliczności kontroli, jednakże należy rozważyć, czy podczas kontroli należy stosować procedurę określoną wyłącznie w ustawie o kontroli w administracji. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 status przedsiębiorstwa społecznego może nabyć także podmiot prowadzący działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców i ta ostatnia ustawa określają właśnie procedurę kontroli przedsiębiorców.		Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy o ekonomii społecznej w zakresie stosowania przepisów o kontroli przedsiębiorstwa społecznego odsyła do przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy, ustawa określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności organów administracji rządowej, urzędów je obsługujących lub stanowiących ich aparat pomocniczy oraz jednostek organizacyjnych podległych tym organom lub przez nie nadzorowanych. W ocenie Projektodawcy różnicowanie trybów

					kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, że również inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie różnicuje trybu kontroli od przesłanki prowadzenia działalności gospodarczej bądź działalności odpłatnej. W świetle powyższego odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w przedsiębiorstwie społecznym.
33.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 22 ust. 1	Czy przesłanki wymienione w pkt 1-5 muszą być jednocześnie spełnione z przesłanką bezskutecznego upływu terminu wskazanego w art. 18 ust. 1, czy bezskuteczny upływ terminu może być samodzielną przesłanką na pozbawienie statusu przedsiębiorstwa społecznego, jak na to wskazuje przepis art. 18 ust. 1.		Wyjaśnienie Wydanie decyzji przez wojewodę w przedmiocie pozbawienia statusu PS powinno zostać poprzedzone stosownym wezwaniem. Pozbawienie statusu PS może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie.
34.	Wojewoda Śląski	Art. 22 ust. 1 pkt 1	Brzmienie przepisu sugeruje, iż aby pozbawić statusu przedsiębiorstwa musi nastąpić zaprzestanie spełniania wszystkich warunków określonych w art. 3-14. Proponuje się doprecyzować brzmienie przepisu o zwrot „któregokolwiek”.	„Wojewoda, po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, wydaje decyzję administracyjną w sprawie pozbawienia statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku, gdy: 1) przedsiębiorstwo społeczne zaprzestało spełniać którekolwiek z wymagań określonych w art. 3-14 (...)”	Uwaga nieuwzględniona Intencją projektodawcy jest, aby podstawą decyzji pozbawiającej podmiot statusu przedsiębiorstwa społecznego była co najmniej jedna z wymienionych w przepisie przesłanek. Podobne zapisy funkcjonują na gruncie np. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i nie budzą wątpliwości w tym zakresie.
35.	Wojewoda Śląski	Art. 22 ust. 1 pkt 6	Proponuje się dodać do katalogu przypadków utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego	„W przypadku nieprzedłożenia lub nieuzupełnienia w terminie,	Uwaga nieuwzględniona

			zapis, który byłby konsekwencją nieprzedłożenia sprawozdania.	o którym mowa w art. 14 ust. 5a sprawozdania merytorycznego”.	Przesłanka niezłożenia sprawozdania została uwzględniona w pkt 1 (wymóg zw. z art. 10 wprowadzającego obowiązek składania rocznych sprawozdań).
36.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 22. ust. 2	Zbyt ogólnikowa przesłanka, kto ma stwierdzać rażące naruszenie prawa i w jakim dokładnie zakresie, czy tylko w odniesieniu do wymogów określonych w art. 3-14 ustawy, czy np. naruszenie praw pracowniczych zgłoszonych przez Państwową Inspekcję Pracy też będzie przesłanką do utraty statusu.		Uwaga uwzględniona
37.	Wojewoda Śląski	Art. 22	W przepisie brak jest sposobu określenia daty/terminu, z jaką następuje pozbawienie statusu przedsiębiorstwa społecznego.	Proponuje się dodać ustęp 3 w brzmieniu: „Pozbawienie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje z dniem zaprzestania spełniania któregośkolwiek z warunków określonych w art. 3-14 lub z dniem wystąpienia okoliczności wskazanych w art. 22 ust. 1 pkt 2-5”.	Uwaga częściowo uwzględniona Termin pozbawienia statusu PS będzie powiązany z datą, w której decyzja w tym przedmiocie stanie się ostateczna. Zapis ten będzie spójny z rozwiązaniami zawartymi już w ustawie.
38.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 24	Na podstawie prowadzonego wykazu mają być zgodnie z art. 31 wydawane przez wojewodę zaświadczenia (termin z KPA 7 dni), natomiast z treści art. 24 ust. 3 i 4 wynika min. 28 dni opóźnienia we wpisie do przedmiotowego wykazu.	Zasadne wydaje się powierzenia prowadzenia wykazu właściwemu wojewodzie w oparciu o wydane decyzje	Uwaga uwzględniona Skrócono do 3 dni terminy na poinformowanie Ministra o przyznaniu bądź utracie statusu PS. Jednocześnie wprowadzono 3-dniowy termin na wydanie stosownego zaświadczenia.
39.	1. Wojewoda Śląski 2. Wojewoda Dolnośląski	Art. 24 ust. 3 i 4	Wydaje się, że dla usprawnienia i zminimalizowania kosztów procesu przekazywania informacji o przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego dobrze byłoby, gdyby odbywał się on drogą elektroniczną lub poprzez inne narzędzie elektroniczne, np. stworzenie specjalnie dedykowanej dla tego zadania aplikacji.	„ (...) dostarcza w formie elektronicznej informacje, o których mowa w ust. 2”	Uwaga uwzględniona Obecnie w komunikacji pomiędzy Ministerstwem a wojewodami stosowana jest forma elektroniczna i taka możliwość będzie istniała również przy przekazywaniu informacji o statusie PS. W celu usprawnienia i minimalizacji kosztów procesu przeanalizowane zostaną także nowe możliwości techniczne i formy

					elektronicznego przekazywania informacji
40.	Wojewoda Śląski	Art. 25	Treść przepisu określający tryb odwoławczy nie uwzględnia decyzji wydawanych w oparciu o przepis art. 22 ust. 2.	„Odwołanie od decyzji administracyjnych wydanych w ramach postępowań w sprawach, o których mowa w art. 9 ust. 2, art. 16 ust. 1, art. 18 ust. 2 i art. 22 ust. 1 i ust. 2, rozpatruje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego”.	Uwaga uwzględniona
41.	Wojewoda Śląski	Art. 31	Propozycja zmiany brzmienia tego artykułu wynika z faktu, iż może zdarzyć się sytuacja, iż w urzędzie toczy się postępowanie, które może skutkować utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego a na wykazie prowadzonym przez Ministra nadal PS jest wpisane. Czy w takiej sytuacji, kiedy istnieje realne zagrożenie niespełnienia przesłanek, które warunkują posiadanie statusu określonego w ustawie o ekonomii społecznej, wojewoda ma wydać zaświadczenie o spełnianiu przesłanek, o których mowa w PZP, kierując się jedynie faktem, że podmiot widnieje na wykazie o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy, ponieważ wojewoda nie wydał jeszcze decyzji o utracie statusu bądź nie jest jeszcze ona ostateczna?	„Wojewoda, na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wydaje – o ile nie toczy się u niego postępowanie w sprawie spełniania warunków, o których mowa w art. 3-14 - na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 24 ust.1, zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych”.	Uwaga uwzględniona Przepis został uzupełniony o wskazanie, że zaświadczenie będzie wydawane również (obok wykazu) na podstawie posiadanych przez Wojewodę informacji.
42.	Wojewoda Świętokrzyski	art. 43 ust. 1	Art. 2 pkt. 2 definiuje partnerstwo publiczno-społeczne jako umowę o wspólną realizację usługi społecznej, zawartą przez organ jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem ekonomii społecznej. Z kolei w art. 43 pkt. 1 ustawy jest mowa, że organ administracji publicznej wspólnie z podmiotem ekonomii społecznej może utworzyć partnerstwo publiczno-społeczne. Zgodnie z projektem ustawy (Dział II, rozdział II) Wojewoda prowadzi nadzór i kontrolę nad	Proponujemy doprecyzowanie, które konkretnie organy administracji publicznej mogą utworzyć partnerstwo publiczno-społeczne.	Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, ograniczony zostanie zakres przedmiotowy projektu ustawy poprzez wykreślenie regulacji w zakresie realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej (Dział III).

			<p>przedsiębiorstwami społecznymi. Biorąc powyższe pod uwagę proponujemy doprecyzowanie art. 43 ust. 1 poprzez wskazanie, które konkretnie organy administracji publicznej mogą utworzyć partnerstwo publiczno-społeczne (w art. 2 jest mowa o organach JST i tutaj również powinny być ujęte organy JST). Organ administracji publicznej bowiem to nie tylko samorząd, ale i rząd. W art. 45 pkt 2 z kolei jest napisane, że taka umowa nie może być zawarta z podmiotem ekonomii społecznej, nad którym organ administracji publicznej posiada kontrolę – może tutaj należałoby wskazać, że chodzi o Wojewodę.</p>		
43.	Wojewoda Śląski	Art. 76	<p>Proponuje się wskazać w treści przepisu art. 3 pkt 1 w ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, gdyż ustawodawca zdefiniował w nim pojęcie osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>	<p>„9) osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),”</p>	<p>Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował ze zmiany art. 94 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.</p>
44.	Wojewoda Śląski	Art. 76	<p>Proponuje się wskazać w treści przepisu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych, gdyż ustawodawca zdefiniował w nim pojęcie osoby starszej.</p>	<p>„11) osób starszych, o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705),”</p>	<p>jw.</p>

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

**Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej zgłoszonych w ramach opiniowania
przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej, wojewódzkie urzędy pracy oraz urzędy marszałkowskie**

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2 (pojęcie „ekonomia społeczna”)	Uzupełnienie projektu ustawy o definicję pojęcia „ekonomia społeczna” Propozycja brzmienia definicji jak w „Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej”		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy zostanie uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.
2.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego ROPS w Lublinie ROPS w Olsztynie ROPS w Rzeszowie	Art. 2 (pojęcie „przedsiębiorstw o społeczne”)	Brak definicji „przedsiębiorstwa społecznego”.		Uwaga nieuwzględniona W literaturze przedmiotu, jako przedsiębiorstwa społeczne wskazuje się podmioty posiadające wyróżniający zestaw cech, takich jak cele społeczne, ekonomiczny charakter działalności, partycypacja pracownicza, zatrudnianie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizacja usług społecznych. Mogą one działać w różnych formach prawnych. Należy zauważyć, że prawie żadna z osób prawnych działających na gruncie prawa polskiego nie posiada z mocy samego prawa wszystkich tych cech. Ponieważ cechy przedsiębiorstwa społecznego są zróżnicowane, analiza, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z takim podmiotem, może

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					<p>następnie trudności. Z tego powodu w niniejszym projekcie ustawy zdecydowano się nie na wskazanie ogólnej definicji, ani na wyliczenie istniejących form prawnych, ale na model przyznawania formalnego statusu przedsiębiorstwa społecznego. Dzięki temu przesłanki posiadania statusu oceniać się będzie podczas postępowania o jego nadanie (oczywiście będą mogły być następnie weryfikowane podczas kontroli).</p>
3.	<p>ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p>	<p>Art. 2</p>	<p>- Brak wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES), brak definicji PES, - Włączenie do katalogu PES zarówno podmiotów posiadających osobowość prawną, jak i tych nieposiadających osobowości prawnej.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było ewolucyjne opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy – która teraz znalazła się w projekcie ustawy. Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane w odrębnych ustawach, prowadzą działalność istotną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje je za ważny podmiot ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić z katalogu tylko, dlatego, że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego może na się ubiegać podmiot tworzący np. CIS. Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
4.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego ROPS w Toruniu ROPS w Olsztynie	Art. 2 pkt 3	Niespójność definicji podmiotu ekonomii społecznej z innymi dokumentami strategicznymi, odnoszącymi się do ekonomii społecznej m.in. „Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2023. Ekonomia Solidarności Społecznej” oraz Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.. W wykazie podmiotów ekonomii społecznej <u>brak jest zakładów pracy chronionej</u> , które są podmiotami ekonomii społecznej.	Proponujemy dodać do definicji podmiotów ekonomii społecznej dodać zakłady pracy chronionej, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.	Uwaga nieuwzględniona Zakłady pracy chronionej poprzez formułę oraz rynkowe cele prowadzonej działalności nie wpisują się bezpośrednio w przesłanki przyjęte przy tworzeniu katalogu podmiotów ekonomii społecznej. Należy wskazać, że zakłady pracy chronionej nie mają charakteru członkowskiego oraz współwłaścicielskiego wobec osób w nich zatrudnionych. Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad aktualizacją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Jednym z elementów aktualizacji jest zmiana podmiotów zaliczanych do katalogu ekonomii solidarnej.
5.	ROPS w Toruniu	Art. 2 pkt 4 lit. c oraz lit. j	Brak odniesienia do ustawy w rozumieniu, której wskazano tam osoby, np. czy rodziny wielodzietne to rodziny wielodzietne w		Wyjaśnienie

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348, 2400)? Należy wskazać przepisy.		Projektodawca zrezygnował z wyszczególniania wskazanej w uwadze kategorii osób.
6.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 2 pkt 4 lit. c	Niezrozumiała definicja „osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w tym rodzice dzieci z rodzin wielodzietnych poszukujący pracy po okresie wykonywania pracy domowej”. Potrzebne doprecyzowanie, co za tym idzie, możliwość określenia sposobu weryfikacji do wskaźnika 30% zatrudnienia osoby wykluczonej	Przeredagowanie definicji	Uwaga uwzględniona W wyniku zgłoszonych uwag zdecydowano, że art. 2 pkt 6 lit. b otrzyma następujące brzmienie: „b) poszukujących pracy bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, lub - niewykonujących innej pracy zarobkowej”. Z uwagi na powyższe rozwiązanie usunięto z projektu lit. c (zakres określonej tam kategorii został uwzględniony w lit. b z wyłączeniem doszczegółowienia o kategorię rodziców dzieci z rodzin wielodzietnych).
7.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. c	Katalog osób: „osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w tym rodzice dzieci z rodzin wielodzietnych poszukujący pracy po okresie wykonywania pracy domowej,” zawiera także osoby z punktu b.	Definicja punktu c) zawiera w swojej definicji osoby z punktu b). Propozycja rezygnacji z punktu b) i pozostawienia szerokiej definicji osób poszukujących pracy jako możliwych kandydatów do objęcia wsparciem według powyższej ustawy.	juw.
8.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	At. 2 pkt. 4	Zapisy nieprecyzyjne i utrudniające interpretację artykułu. Chcąc poznać pełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym należy sięgnąć do kilku ustaw, np. art. 2 pkt. e, f, g, itp. To duże utrudnienie.	Proponujemy szczegółowo wymienić pełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamiast odsyłać do kolejnych ustaw.	Uwaga nieuwzględniona Projekt pod względem legislacyjnym został uzgodniony z Rządowym Centrum Legislacji.
9.	ROPS w Lublinie	Art. 2 pkt 4 lit. k	Wskazany adres publikatora jest niepełny	(Dz. U. z 2015 poz.1705)	Wyjaśnienie Adres publikatora podany został zgodnie z zasadami techniki prawodawczej.
10.	ROPS w Toruniu	Art. 2 pkt 4 lit. l Art. 2 pkt 4 lit. m	Dodanie nowego przepisu Uspójnienie przepisów z katalogiem osób społecznie marginalizowanych, wskazanych w art. 76	l) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,	Uwaga nieuwzględniona Katalog osób marginalizowanych z ustawy PZP w stosunku do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wynikającego z niniejszego projektu

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				<p>m) osoby będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym</p>	<p>posiada szerszy zakres. Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzanym projektem ustawy statusem przedsiębiorstwa społecznego. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym.</p> <p>Jeżeli chodzi o osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, po spełnieniu kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zostaną zaliczone do kategorii przewidzianej w art. 2 pkt 6 lit. e. Ponadto osoby będące uchodźcami mogą zostać wliczane do grona osób bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.</p>
11.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2 pkt 4	Zapis w dotychczasowym brzmieniu jest niejasny.	Proponujemy zmianę zapisu na następujący: „osoby, uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art.16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych”.	Uwaga uwzględniona
12.	ROPS w Poznaniu	Art. 2 pkt 4	Określony i wąski katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym nie pozwala reagować na bieżące i przyszłe kryzysy społeczne. Brakuje w katalogu np. migrantów, osób o niskich dochodach, czy osób w kryzysie bezdomności.	Proponuje się pozostawienie otwartego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem lub sformułowanie definicji osoby w kryzysie: finansowym, społecznym, zawodowym, psychicznym.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					ma ścisły związek z wprowadzaniem w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczające do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego. Należy jednocześnie wskazać, że osoby w kryzysie bezdomności są ujęte w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie art. 2 pkt 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Natomiast osoby o niskich dochodach zostały ujęte w katalogu na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.
13.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. a	Katalog osób „bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,” należy rozszerzyć także o osoby bezrobotne zgodnie z krajową definicją: Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja uwzględnia również wszystkie osoby zarejestrowane jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej. Definicja ta uwzględnia zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne.	Proponowana szeroka definicja osób bezrobotnych pozwoli na włączenie szerszej grupy osób w proponowane wsparcie reintegracyjne w postaci podmiotów ekonomii społecznej czy przedsiębiorstw społecznych. Przy obecnym zawężeniu definicyjnym nie obejmie się wsparciem osób, które z różnych przyczyn nie mogą się zarejestrować w PUP (nawet jako osoby poszukujące pracy).	jw.
14.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. b	Katalog osób: „posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”. Należy przeformułować powyższą kategorię dostosowując do przepisów krajowych.	Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia jako osoba poszukująca pracy może zarejestrować się także obywatel posiadający obecnie pracę zarobkową, a chcący skorzystać z dostępnych form przewidzianych w ustawie np. poradnictwo zawodowe. Katalog osób w propozycji tego zapisu wykluczy te osoby,	jw. Ponadto, w wyniku zgłoszonych uwag zdecydowano, że art. 2 pkt 6 lit. b otrzyma następujące brzmienie: „b) poszukujących pracy bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				<p>które mają jakąkolwiek pracę np. część etatu, umowa zlecenie, a faktycznie poszukujących pracy. Dodatkowo należy zweryfikować podane dane wiekowe i dostosować je do aktualnych przepisów ustaw. W aktualnym brzmieniu ustawy o promocji zatrudnienia art. 43 pkt 3 mówi o osobach powyżej 45 roku życia, które pracując mogą zarejestrować się jako poszukujące pracy.</p>	<p>- w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, lub - niewykonyjących innej pracy zarobkowej”.</p> <p>Z uwagi na powyższe rozwiązanie usunięto z projektu lit. c (zakres określonej tam kategorii został uwzględniony w lit. b z wyłączeniem doszczegółowienia o kategorię rodziców dzieci z rodzin wielodzietnych).</p>
15.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4	Nie wskazano w powodach wykluczenia katalogu osób biernych zawodowo.	<p>W planowanych dokumentach perspektywy 2021-2027 kładziony jest nacisk na wsparcie osób biernych zawodowo. Dla wsparcia przewidzianego w EFS+ w celu szczegółowym dotyczącym wsparcia ekonomii społecznej, w tym tworzenia nowych PES i PS osoby te są kategorią, która będzie wymagała wsparcia i należy je ująć jako uczestników projektu.</p> <p>Osoby bierne zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby bierne zawodowo nie mogą się pojawić w punkcie c) gdyż w danej chwili nie poszukują pracy. Zgodnie z ustawą wsparcie w postaci reintegracji społecznej przewidziane przez podmioty byłoby dla nich najlepszą formą wsparcia.</p>	jw.
16.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2 pkt. 4 lit. e	Niepełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Proponujemy uzupełnienie go o osoby bezdomne, uzależnione od alkoholu, uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających, uchodźców realizujących indywidualny plan integracji w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej tj. osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 1-3 i 5-7 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Te grupy osób wliczały się do limitu 30% zatrudnionych przy ubieganiu się status przedsiębiorstwa	<p>Proponujemy rozszerzenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zmianę zapisu na: osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 1-3 i 5-7, art. 2 pkt. 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym.</p>	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			społecznego.		
17.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. f	Katalog osób: „osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, należy zmienić na Osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia powody, dla których udziela się wsparcia nie tylko finansowego ale także w postaci pracy socjalnej czy usług społecznych. Nie jest zasadnym, aby do tworzenia PES czy PS miały się zakwalifikować osoby, których dochód jest poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie. Osoby wymagające wsparcia systemu pomocy społecznej mogą mieć dochód wyższy np. 150% kryterium do pomocy finansowej albo 200% do usług), a nadal mieścić się np. w oferowanej pomocy i jej potrzebować. W żadnych dokumentach, które wspierały osoby zgodnie z ustawą o pomocy społecznej nie stanowiły one katalogu osób wykluczonych na podstawie dochodu tylko problemu (podmiotowość udzielonego wsparcia).	jw.
18.	ROPS w Olsztynie ROPS w Zielonej Górze	Art. 2 pkt 4	Katalog określający osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zawarty w projekcie ustawy jest zbyt wąski w stosunku do innych dokumentów regulujących sferę ekonomii społecznej. Postulujemy w ramach definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym uwzględnić zapisy zawarte w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej- ujęty w Obszarze II, Priorytecie 3. Tworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwach społecznych, Działanie II.3.1. Status przedsiębiorstwa społecznego (brakuje osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5–10 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wynosi nie	Brzmienie definicji jak w art. 76 projektowanej ustawy oraz dopisanie do katalogu osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5–10 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów Przeliczeniowych.	Uwaga nieuwzględniona Katalog osób marginalizowanych z ustawy PZP w stosunku do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wynikającego z niniejszego projektu posiada szerszy zakres. Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzanym projektem ustawy statusem przedsiębiorstwa społecznego. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym. Projekt ustawy przewiduje uwzględnienie w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych).</p> <p>Ponadto art. 76 projektowanej ustawy zawiera szerszy katalog osób społecznie marginalizowanych- w celu zapewnienia spójności zapisów proponujemy uwzględnić szersze rozumienie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.</p>		<p>osoby, która nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy - Kodeks cywilny, o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.</p> <p>A także osoby, która nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej chyba, że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie. W tym zakresie ustawa o ekonomii społecznej powinna zachować spójność z ustawą o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. W związku z powyższym, nie ma podstawy do uwzględnienia wskazanej grupy osób w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
19.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 2 pkt 4	Pomimo faktu, iż osoby te objęte są ustawą o zatrudnieniu socjalnym, z uwagi na specyficzność tych kwestii społecznych,	l) osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności,	Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnienia jak w pkt 12 i 18

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>wskazujemy na potrzebę ich ujęcia, jako grup szczególnych bez koniecznego udziału w CIS, KIS. Ponadto postulujemy jak zapisano w KPRES poszerzenie katalogu o rolników i ich domowników.</p>	<p>m) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o której mowa w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, n) rolnicy podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych, określony przy uwzględnieniu wartości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych określonego w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wydawanego na podstawie art. 18 ustawy o podatku rolnym, o) niebędący rolnikami domownicy rolników podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,</p>	<p>Ponadto należy przyjąć, że osoby niezatrudnione z obszarów wiejskich, mogą zostać zaliczone do różnych kategorii, tam wymienionych, np. osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej.</p>
20.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. g	<p>Katalog osób: „osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w świetle zaproponowanego wsparcia przez ustawę nie ma zastosowania. Należy wykreślić.</p>	<p>Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać przyznany w ramach sprawowania stałej opieki nad osobą, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wskazaniem do otrzymania zasiłku jest potwierdzona konieczność stałej lub długotrwałej opieki. Ponadto specjalny zasiłek opiekuńczy można otrzymać w sytuacji, w której niezbędne jest udzielenie pomocy osobie ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Świadczenie przysługuje również w przypadku konieczności uczestnictwa opiekuna dziecka w jego leczeniu, edukacji i rehabilitacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Ostatecznie zdecydowano się na włączenie przedmiotowej kategorii osób do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. To kategoria osób, które ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną zmuszone były zrezygnować z aktywności zawodowej. Włączenie do przedmiotowego katalogu pozwoli tym osobom powrócić na rynek pracy. Chęć powrotu do zatrudnienia może być spowodowany różnymi okolicznościami, np. zmianą sytuacji życiowej itp. Prawdą jest, że podjęcie zatrudnienia w PS może mieć wpływ na uprawnienia do</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				Zgodnie z prawem specjalny zasiłek opiekuńczy mogą otrzymać małżonkowie oraz osoby obciążone obowiązkiem alimentacyjnym. W tym celu muszą spełnić kilka wymogów, do których należą: rezygnacja z zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju w celu opieki nad osobą niepełnosprawną; brak podjęcia zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju, wynikający z konieczności opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. W świetle tego przepisu osoby wymienione w art. 16a ust 1. nie mogą świadczyć pracy w tworzonych PS, gdyż nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.	specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, dlatego wskazano (w uzasadnieniu), że przed podjęciem pracy w przedsiębiorstwie społecznym, opiekun osoby niepełnosprawnej powinien zostać poinformowany o konsekwencjach takiej decyzji.
21.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 2 pkt 5	Art. 2 ust. 5 zawiera definicję readaptacji i określa odbiorców działań readaptacyjnych: są nimi wymienieni w pkt 4 lit. j. byli więźniowie i pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze. Zapis ten wyklucza więc z kręgu odbiorców działań readaptacyjnych inne kategorie osób, wobec których podjęcie takich działań byłoby uzasadnione, np. osoby wychodzące z bezdomności, z nałogu itp.	Proponuje się rozszerzyć krąg odbiorców działań readaptacyjnych wymieniając inne (oprócz byłych więźniów i opuszczających zakłady poprawcze) kategorie osób lub określić odbiorców szerszej - jako tych, wobec których podjęcie takich działań jest uzasadnione.	Wyjaśnienie Pojęcie „readaptacja” nie będzie zdefiniowane w ustawie.
22.	ROPS w Poznaniu	Art. 2 pkt 5 i 6	Rozdzielenie pojęć reintegracji społecznej i readaptacji jest dosyć sztuczne. Są to bardzo bliskoznaczne określenia. Kwestią zastanawiającą jest dlaczego readaptacja ma być w odniesieniu tylko do osób opuszczające zakłady karne.		jw.
23.	ROPS w Lublinie	Art. 2 pkt 8	Wskazany adres publikatora jest niepełny	(Dz.U. z 2019 poz.1818)	Wyjaśnienie Adres publikatora podany został zgodnie z zasadami techniki prawodawczej.
24.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2 pkt 8	Proponujemy wymienić cały katalog usług społecznych w słowniczku pojęć. Z uwagi na poświęcenie całego działu w ustawie na temat usług społecznych i rolę tych usług w rozwoju ekonomii społecznej, podanie definicji tych	Proponujemy wymienić katalog usług społecznych.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy, w zakresie usług społecznych, odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			usług w słowniczku pojęć poprzez odesłanie do innej ustawy jest dużym utrudnieniem.		o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Podniesiona uwaga ma charakter legislacyjny, a projekt pod tym względem został uzgodniony z Rządowym Centrum Legislacji.
25.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 2 pkt 9	Art. 2 ust. 9 zawiera określoną dla celów ustawy definicję zatrudnienia, kluczową dla obliczenia 30% progu zatrudnienia obowiązującego w przedsiębiorstwach społecznych. Konstrukcja tego przepisu jest niejasna - nasuwa wątpliwość jak należy traktować minimalny wymagany czas trwania zatrudnienia w przypadku osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą.	Proponuje się doprecyzowanie zapisu odnosząc jednoznacznie wymóg minimalnego 3-miesięcznego okresu zatrudnienia również do osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą.	Wyjaśnienie Z uwagi na zgłaszane wątpliwości interpretacyjne, projektodawca zrezygnuje z definiowania pojęcia zatrudnienia. Ponadto zapisy dotyczące zatrudnienia zostaną zmodyfikowane.
26.	ROPS w Krakowie	Art. 2 pkt 9	Definicja zatrudnienia – zapis przywołany w ustawie jest nieprecyzyjny i niespójny z art.6 ust.1 (obowiązek zatrudnienia min. 3 osób na min. ½ etatu), któremu wydaje się służyć oraz art. 7 ust 1 narzucającemu obowiązek tworzenia programów reintegracji dla PS zatrudniających pow. 10 osób. Przedsiębiorstwa społeczne (zwłaszcza reintegracyjne) powinny tworzyć stabilne (oparte na podstawie umów o pracę) miejsca pracy.	Dwie propozycje: a) skreślenie art. 2 pkt. 9 b) wprowadzenie w art. 2 pkt. 9 definicji spójnej z art. 6 ust. 1 : zatrudnieniu - rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej ½ etatu	jw.
27.	DOPS	Art. 2 pkt. 9 Art. 6 ust. 5	Zapis w obecnym kształcie powoduje, np., że przedsiębiorstwo społeczne, które zawsze stałą umowę np. z prawnikiem lub terapeutą świadczącym usługi w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej, w celu realizacji reintegracji społecznej uczestników będzie ww. prawnika wliczał do osób zatrudnionych w PS. Proponowany zapis powoduje wątpliwości w zakresie sposobu wyliczania procentu zatrudnionych pracowników - np. PS zatrudnia 10 osób do prowadzenia działalności odpłatnej lub gospodarczej, dodatkowo angażuje na umowę zawartą na 6 m-cy: terapeutę (w ramach 1-o osobowej działalności) na potrzeby	9) zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, spółdzielczą umowę o pracę oraz umów cywilnoprawnych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące. oraz w powiązaniu art. 6 ust. 5: „W celu ustalenia wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o którym mowa w ust. 2, do ogółu osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie wlicza się wolontariuszy oraz osób zaangażowanych w celu realizacji	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>reintegracji społecznej i np. 4 animatorki na umowę zlecenie na 1 dzień na piknik dla pracowników i ich rodzin. W jaki sposób wyliczyć wskaźnik wymaganych 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym? Liczymy 10 pracowników stałych, 11 (10 pracowników + terapeuta) czy 15 (10 pracowników+terapeuta+4 animatorki) - w zależności od wyliczonej łącznej liczby osób zatrudnionych wymagana ilość zatrudnianych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym to odpowiednio: 3, 3,3 i 4,5.</p> <p>Proponujemy z definicji zatrudnienia wykreślić „zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami”. W przypadku umów zleconych również należy dodać nieprzerwany okres 3 miesięcy zatrudnienia</p> <p>Ponadto wśród podstaw zatrudnienia należy dodać spółdzielczą umowę o pracę.</p>	reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych w PS”	
28.	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego</p> <p>ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p> <p>ROPS w Poznaniu</p>	<p>Art. 3 ust. 1 (pojęcie „inna działalność o charakterze odpłatnym”)</p>	<p>Jak na gruncie projektu ustawy rozumiana jest: „inna działalność o charakterze odpłatnym”?</p> <p>Określenie, że przedsiębiorstwo społeczne prowadzi działalność gospodarczą, aby jasno dokonać podziału ze sferą pożytku publicznego.</p>		<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Pojęcie „inna działalność odpłatna” zostało zdefiniowane w projekcie ustawy.</p>
29.	<p>ROPS w Poznaniu</p>	<p>Art. 3</p>	<p>Projekt ustawy zakłada, że przyznawanie statusu i nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym będzie od przyszłego roku leżał całkowicie w gestii wojewody. Czy podmioty, które aktualnie znajdują się w Bazie Przedsiębiorstw Społecznych, prowadzonej przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (uzyskały status PS</p>	<p>Konieczność rozszerzenia/doprecyzowania zapisów.</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Podmioty, które uzyskały status PS na potrzeby projektów realizowanych w ramach RPO nie będą automatycznie uwzględniane na wykazie, o którym mowa w ustawie. Kwestie dotyczące konieczności uzyskania statusu w oparciu o rozwiązania ustawowe, w</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			na obecnie obowiązujących zasadach), niejako „automatycznie” znajdują się na liście wojewody zachowując status PS (przyznany na okres 18 miesięcy)? Czy, niezależnie od posiadanego statusu PS, będą musiały występować o nadanie go na nowych zasadach od 2022 roku?		celu skorzystania lub rozliczenia wsparcia z EFS określone zostaną w wytycznych.
30.	ROPS w Toruniu ROPS w Rzeszowie Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego ROPS w Poznaniu ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 4. ust 1 (uwagi dot. nazwy – firmy „przedsiębiorstwo społeczne”	<p>Wyłączenie ze stosowania tego przepisu przedsiębiorstw, które muszą oznaczać firmę na podstawie innych ustaw, np. ustawy o spółdzielniach socjalnych. Możliwość używania skrótu „PS”. Działanie pod firmą „przedsiębiorstwo społeczne” może powodować dodatkowe koszty dotyczące np. zmian we właściwym rejestrze. W obecnym kształcie zasady uzyskania statusu PS nie są zbieżne z wytycznymi CT9. Przy tak określonej procedurze uzyskania statusu PS może zostać znacznie utrudniona możliwość korzystania z dofinansowania na utworzenie miejsca pracy. Możliwość przyznania dofinansowania jest bezpośrednio uzależniona od spełniania przez podmiot warunków do bycia PS, a obecna wieloetapowa procedura może powodować wydłużenie procesu nadania statusu PS. Skopiowanie do art. 4 projektu rozwiązań zawartych w ustawie o spółdzielniach socjalnych nie uwzględnia, że nie każdy PS (PES) jest podmiotem, który może samodzielnie uczestniczyć w obrocie prawnym i gospodarczym (osoba prawna ew. ułamna osoba prawna), jak i nie każdy PS będzie z założenia przedsiębiorcą, gdyż może prowadzić działalność odpłatną pożytku lub inną, w obu przypadkach nie czyniącą go przedsiębiorcą. Chcąc</p>	<p>Proponuje się wprowadzić zapis o zaleceniu działania przedsiębiorstwa społecznego pod firmą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”, a nie potraktowanie tego, jako obligatoryjne działanie.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Ustawa nie będzie regulować tej kwestii.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			podtrzymać art. 4, należałoby go rozbudować w sposób uwzględniający zastrzeżenia oraz kontekst właściwych przepisów KC, jak i kolizję z informacjami udostępnianymi w Krajowym Rejestrze Sądowym.		
31.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 5	<p>Czy za PS można uznać przedsiębiorstwo, które realizuje jeden cel? Czy jest obowiązek realizacji obu celów łącznie. PS albo prowadzi reintegrację, albo świadczy usługi społeczne?</p> <p>Czy wskazane cele muszą być literalnie wskazane np. w statucie?</p>	Należy doprecyzować zapis ustawy.	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Art. 4 projektu wskazuje, że przedsiębiorstwo społeczne prowadzi działalność w celu reintegracji zawodowej i społecznej lub w celu realizacji usług społecznych. Nie ma, zatem przeszkód, aby podmiot realizował oba ww. cele. Statut, jako dokument o charakterze ustrojowym powinien określać przedmiot oraz cel prowadzonej działalności.</p>
32.	ROPS w Krakowie	Art. 5 pkt 2	<p>PS o charakterze usługowym – ten typ przedsiębiorstwa w odróżnieniu od PS reintegracyjnego nie został szczegółowo uregulowany pod względem przesłanek, jakie należy spełnić, by uzyskać status. Mając na uwadze możliwość kierowania się bardzo szerokim katalogiem PKD przez PES (w ramach, którego mogą np. pojawić się również usługi społeczne, które de facto nie będą realizowane) istotne jest wprowadzenie mechanizmu weryfikującego przesłanki charakterystyczne dla PS usługowego.</p>	<p>Warto uzupełnić zapisy ustawy o wskazanie ścieżki uzyskiwania statusu PS przez PS usługowe. Jedną z przesłanek, które można wziąć pod uwagę jest weryfikacja pod kątem wpisu nt. głównej działalności PKD</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazane w ustawie poszczególne wymogi, jakie musi spełniać podmiot ekonomii społecznej ubiegający się o status przedsiębiorstwa społecznego dotyczą również PES, których działalność ma na celu realizację usług społecznych. W ustawie wskazano niezbędne informacje, które znajdują się we wniosku o przyznanie statusu PS. Obejmują one m.in. cel i przedmiot podstawowej działalności. Wojewoda na tej podstawie ocenia i przyznaje status. Wojewoda sprawuje też nadzór nad działalnością PS.</p> <p>Jeśli przedsiębiorstwo, które zgłosiło cel, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 (świadczenie usług społecznych), a tego celu nie realizuje, to wojewoda może odebrać mu status.</p>
33.	DOPS	Art. 6 ust. 5	<p>Zapis w obecnym kształcie powoduje, np., że przedsiębiorstwo społeczne, które</p>	<p>9) zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o</p>	<p>Wyjaśnienie</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

		<p>w związku z Art. 2 pkt 9</p>	<p>zawsze stałą umowę np. z prawnikiem lub terapeutą świadczącym usługi w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej, w celu realizacji reintegracji społecznej uczestników będzie ww. prawnika wliczał do osób zatrudnionych w PS.</p> <p>Proponowany zapis powoduje wątpliwości w zakresie sposobu wyliczania procentu zatrudnionych pracowników - np. PS zatrudnia 10 osób do prowadzenia działalności odpłatnej lub gospodarczej, dodatkowo angażuje na umowę zawartą na 6 m-cy: terapeutę (w ramach 1-o osobowej działalności) na potrzeby reintegracji społecznej i np. 4 animatorki na umowę zlecenie na 1 dzień na piknik dla pracowników i ich rodzin. W jaki sposób wyliczyć wskaźnik wymaganych 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym? Liczymy 10 pracowników stałych, 11 (10 pracowników + terapeuta) czy 15 (10 pracowników+terapeuta+4 animatorki) - w zależności od wyliczonej łącznej liczby osób zatrudnionych wymagana ilość zatrudnianych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym to odpowiednio: 3, 3,3 i 4,5. Proponujemy z definicji zatrudnienia wykreślić „zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami”.</p> <p>W przypadku umów zleconych również należy dodać nieprzerwany okres 3 miesięcy zatrudnienia. Ponadto wśród podstaw zatrudnienia należy dodać spółdzielczą umowę o pracę.</p>	<p>pracę, spółdzielczą umowę o pracę oraz umów cywilnoprawnych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące.</p> <p>oraz w powiązaniu art. 6 ust. 5: „W celu ustalenia wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o którym mowa w ust. 2, do ogółu osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie wlicza się wolontariuszy oraz osób zaangażowanych w celu realizacji reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych w PS”</p>	<p>Zapisy dotyczące zatrudnienia zostaną zmodyfikowane.</p>
--	--	--	--	--	---

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

34.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 1	<p>Należy zwrócić uwagę, że zmiana zatrudnienia z ¼ e. na ½ e. spowoduje nagły wzrost kosztów w przedsiębiorstwach społecznych. Ponadto często osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na szczególną sytuację np. rehabilitację, terapię nie mogą podjąć zatrudnienia na ½ e. Wówczas ¼ e. jest szansą na pracę dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy uzupełnić o umowy cywilnoprawne.</p>	<p>Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, w wymiarze co najmniej ¼ etatu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który powinien prowadzić stałą działalność. Z tego względu przyjęto, że minimalny wymiar zatrudnienia nie powinien być niższy niż pół etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. W związku z tym, że przedsiębiorstwa społeczne mają oferować osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym wysokiej jakości miejsca pracy dotyczyć to powinno również nawiązywanego stosunku pracy. Umowy cywilnoprawne nie są umowami o pracę.</p>
35.	<p>ROPS w Rzeszowie ROPS w Poznaniu ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p>	Art. 6 ust. 2	<p>Doprecyzowania wymagają zapisy w kontekście uregulowania statusu przedsiębiorstwa społecznego o charakterze usługowym.</p> <p>Dlaczego obowiązek zatrudnienia nie dotyczy PS realizującego usługi społeczne? Wprowadza się dualizm PS – dlaczego podmioty świadczące usługi społeczne są „lepsze” i nie muszą zatrudniać osób wskazanych w art. 2?</p>	<p>Postuluje się usunięcie zapisu” działającym w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy rozróżnia dwa cele funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, które przekładają się na zróżnicowaną formę działalności prowadzonej przez PS. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym, kluczowym warunkiem jest zachowanie odpowiedniej proporcji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym do ogólnej liczby osób zatrudnionych. Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, jednakże nie jest to jego obowiązek, stąd nie jest uzasadnione limitowanie tego zatrudnienia. Takie PS ma jednak obowiązek działania w sferze usług społecznych. Podkreślić należy, że w</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					tym przypadku cel funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego, związany jest z podażą usług społecznych, na które wciąż rośnie zapotrzebowanie.
36.	ROPS w Poznaniu	Art. 6, 7, 8, 9 (plany reintegracyjne)	Kwestia 36 miesięcy indywidualnego planu reintegracyjnego, który w uzasadnionych przypadkach może zostać przedłużony, powoduje, że po tym okresie PS powinien zwolnić pracowników, dla których plan nie zostanie przedłużony. Z gruntu wypacza to zasady tworzenia przedsiębiorstw społecznych, które dla wielu osób stanowią docelowe miejsce pracy. Dodatkowo zwalnając wykwalifikowanego pracownika PS naraża się na trudności finansowe (zatrudnienie, przyuczenie nowego pracownika zajmuje czas) a przecież PES/PS musi zarabiać i realizować zamówienia.	Proponuje się usunąć zapis o 36 miesiącach oraz wprowadzenie zasady zgodnie, z którą indywidualny plan reintegracyjny ma charakter fakultatywny, zaś jego stosowanie oznacza dostęp do korzystania ze wsparcia reintegracji ze środków Funduszu Pracy oraz korzystanie z zapisów społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych.	Uwaga uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany, co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki.
37.	ROPS w Krakowie ROPS w Rzeszowie	Art. 6 ust. 3	Wyznaczony 36-miesięczny okres obowiązywania statusu osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym i dodatkowo konieczność utrzymania 30% składu może skutkować ryzykowanymi rotacjami zatrudnienia. PS, którego skala działalności nie pozwala na dodatkowe zatrudnienie. Chcąc utrzymać status PS będzie musiał zwolnić pracownika po 36 msc. i znaleźć na jego miejsce nową osobę zagrożoną wykluczeniem społecznym. Jest to model tworzenia rotacyjnych, a nie docelowych miejsc pracy. Jeśli taka jest intencja – proponujemy jasno to wyartykułować by menadżerowie oraz przyszli pracownicy mieli świadomość, że tworzą/przyjmują	Skreślenie art. 6 ust. 3 i uznanie, że każda osoba, która została zatrudniona w PS z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym posiada ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych (wtenczas należy skreślić też art. 6 ust.4)	Uwaga uwzględniona

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>pracę na określony, max. 36 msc. czas. W naszej opinii stabilność zatrudnienia osób wykluczonych jest szczególnie ważna i powinna stanowić jeden z głównych celów działania wszystkich PS (poza CIS, które wyraźnie określa długość uczestnictwa, ale jest to uczestnictwo a nie zatrudnienie).</p> <p>Brak jest podstaw w kodeksie pracy do zwalniania pracownika na podstawie tego, „że utracił status” i że może to rodzić kłopoty związane z roszczeniami pracowników o przywrócenie do pracy. Konieczność utrzymywania 30% składu przy wyznaczonym okresie obowiązywania, biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację gospodarczą PS powoduje spore zagrożenie stabilności istniejących miejsc pracy.</p>		
38.	DOPS	Art. 6 ust. 3	<p>Ponieważ w Art. 9 ustawodawca zakłada możliwość wydłużenia realizacji indywidualnego programu reintegracyjnego, to osoby realizujące taki plan powinny nadal spełniać kryterium osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.</p>	<p>„Osoby, o których mowa w ust. 2, uważa się za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz art. 9 ust. 2”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zrezygnowano z zapisów ujętych w ust. 3. Każda osoba, która została zatrudniona w PS z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, zachowa ten status bezterminowo.</p>
39.	ROPS w Rzeszowie	Art. 6 ust. 4	<p>Co w przypadku spółdzielni socjalnych, przedsiębiorstw społecznych, które funkcjonują na rynku od kilku lat i nie realizowały planów reintegracyjnych dla swoich członków. Jak mogą uzyskać status przedsiębiorstwa, czy powinny ponownie objąć osoby już zatrudnione planami reintegracji</p>	<p>Dodanie zapisu: „ W przypadku spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych funkcjonujących na rynku powyżej 36 miesięcy, osoby zatrudnione od początku istnienia spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego spełniające w dniu przyjęcia wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. d, są wliczane do wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Wyjaśnienie: Podmiot ubiegający się o status PS zobowiązany jest do złożenia wniosku i odpowiednich dokumentów potwierdzających spełnienie warunków umożliwiających uzyskanie statutu PS. Odnosząc się do planów reintegracyjnych zdecydowano, że będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					publiczne na konkretne osoby wykluczone. Wtedy plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Moment zatrudnienia pracownika nie ma znaczenia dla decyzji o przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego. Istotne natomiast jest to, czy przed podjęciem zatrudnienia osoba obecnie pracująca w PS zaliczała się do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
40.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 6 ust. 6	Przedsiębiorstwo społeczne informuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. g, o skutkach podjęcia zatrudnienia, w szczególności w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.	W świetle uwagi powyżej propozycja rezygnacji z zapisu, gdyż osoby, które pobierają świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
41.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 6	Zasady ustania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego są zapisane w ustawie o zasiłkach rodzinnych. Nie ma potrzeby przenoszenia tej informacji do zapisów ustawy o ES. Zwłaszcza, że tak sformułowany zapis sprawia wrażenie, że zatrudnienie w PS jest „karane” odebraniem zasiłku opiekuńczego.	Proponuje się usunięcie ustępu 6.	jw.
42.	ROPS w Zielonej Górze ROPS w Poznaniu	Art. 7 (dot. tworzenia programu reintegracyjnego)	Przedsiębiorstwo tworzy program reintegracyjny, wg niedookreślonych zasad. Potrzebne są wskazania regulujące jakość tego dokumentu jeśli ma podlegać weryfikacji urzędników UW i decydować o przyznaniu lub nie statusu PS. Brak zapisów będzie kompetencjami wspierał przedsiębiorstwo w tworzeniu takiego dokumentu.	Uzupełnienie zapisu artykułu o zapis, kto wspiera przedsiębiorstwo społeczne merytorycznie i finansowo w tworzeniu programu reintegracyjnego.	Uwaga uwzględniona Reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>Czy tworzenie programu reintegracyjnego powinno powierzać się grupie osób wykluczonych społecznie i zawodowo – tworzących PS , czy te zadanie nie powinno znaleźć się w obowiązkach „podmiotów akredytowanych świadczących wsparcie PS”.</p> <p>Z jakich środków będzie realizacja programu.</p>		<p>przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.</p>
43.	ROPS w Poznaniu	Art. 7	<p>Należałoby rozważyć zasadność tego artykułu. PS zatrudniające 10 osób, żeby spełnić warunek przedsiębiorstwa społecznego wystarczy, żeby miały zatrudnione 3 lub 4 osoby wykluczone. Czy jest sens dla tej ilości osób tworzyć program? Ewentualnie doprecyzować, że chodzi o 10 osób reintegrowanych. Ponadto wprowadzenie tego artykułu powoduje dla istniejących PS konieczność zmiany statutu, umowy spółki lub innego dokumentu tej rangi o wpis dot. tworzenia programu reintegracji.</p>	<p>Proponujemy usunąć.</p>	Uwaga uwzględniona
44.	ROPS w Rzeszowie	Art. 7	<p>Dla każdego pracownika PS jest zobowiązany do realizacji indywidualny plan reintegracyjny przygotowany pod konkretną osobę – powstaje pytanie, czy tak naprawdę potrzebne jest realizowanie programu reintegracyjnego przez PS zatrudniający min 10 osób (nie ma zapisu o 10 osobach w trakcie reintegracji tylko ogólnie zatrudnionych w PS, z czego 30 % to min 3 osoby, dla których opracowywany jest indywidualny plan). Działania reintegracyjne powinny być maksymalnie dostosowane do reintegrowanej osoby, tworzenie programu może spowodować dostosowanie indywidualnego planu</p>	<p>Usunięcie art. 7</p>	Uwaga uwzględniona

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			osoby do całego programu co raczej nie powinno mieć miejsca.		
45.	ROPS w Zielonej Górze ROPS w Poznaniu	Art. 7 ust. 1	Należałoby utworzyć wykaz stanowisk pracy wraz z kompetencjami. W przypadku zmian w charakterze działalności przedsiębiorstwa społecznego będzie wymagana zmiana programu reintegracji w tym zakresie. Każdą zmianę danych opisanych w art. 3-14, przedsiębiorstwo społeczne zobowiązane jest zgłaszać do wojewody (art.17) w terminie 14 dni. Plan reintegracji dotyczy całego przedsiębiorstwa, a nie poszczególnych pracowników, więc zasadnym byłoby zrezygnować z wykazu stanowisk na rzecz opisu szerokich kompetencji pracowniczych. Można też rozważyć wyłączenie konieczności zgłaszania wojewodzie takich zmian.	Wykreślenie pkt.1, rozszerzenie zapisu 2) opis kompetencji pracowniczych oraz rodzaj podejmowanych działań w celu zdobycia lub zwiększenie wskazanych kompetencji	Uwaga nieuwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dot. programu reintegracyjnego.
46.	DOPS	Art. 7 ust. 1	Kompetencje kluczowe wskazane w przytaczanym dokumencie to: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 2) porozumiewanie się w językach obcych; 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4) kompetencje informatyczne; 5) umiejętność uczenia się; 6) kompetencje społeczne i obywatelskie; 7) inicjatywność i przedsiębiorczość 8) świadomość i ekspresja kulturalna – wymaganie by plan reintegracyjny zawierał te kompetencje wydaje się niezasadne. Proponujemy usunięcie całego art. 7, ponieważ przedsiębiorstwo ma obowiązek	art. 7 ust. 2 - wykreślić	Uwaga uwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dot. programu reintegracyjnego

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			przygotowania indywidualnych planów reintegracji z uwzględnieniem potrzeb konkretnych osób, to wymóg przygotowania dodatkowo planu ogólnego wprowadzi do nadmiernego obciążenie PS.	
47.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 8	<p>Programy reintegracyjne wymagają nakładów finansowych – winny się znaleźć wyodrębnione środki lub włączenie PZS w realizację tych programów.</p> <p>Wprowadzenie fakultatywności planu reintegracyjnego, ale jednocześnie wprowadzenie dodatkowych korzyści dla tych, którzy plan realizują</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS.</p> <p>Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.</p>
48.	DOPS	Art. 8 ust. 3	W ustawie o zatrudnieniu socjalnym jest mowa o indywidualnych programach zatrudnienia socjalnego (IPZS) a nie o programach zatrudnienia socjalnego.	<p>W przypadku przedsiębiorstwa społecznego, będącego jednocześnie jednostką prowadzącą podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b i c, z zastrzeżeniem ust. 4, indywidualny plan rozwoju pracownika stanowi</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				kontynuację dotychczas realizowanego indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu rehabilitacji.	
49.	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego</p> <p>ROPS w Toruniu</p> <p>ROPS w Poznaniu</p> <p>ROPS w Rzeszowie</p> <p>ROPS</p> <p>- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p>	Art. 9	<p>Proponujemy przeformułowanie zapisów dotyczących oceny planu reintegracyjnego, umożliwiając zwiększenie i spójność współpracy pomiędzy wojewodą a samorządem województwa.</p> <p>Niezrozumiała jest intencja milczącej zgody na kontynuację indywidualnego planu reintegracyjnego.</p>	<p>W art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>2. Kontynuację realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego akceptuje wojewoda w trybie, o którym mowa w art. 122a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), na podstawie wniosku regionalnego ośrodka polityki społecznej, który bierze pod uwagę w szczególności:</p> <p>1) przedstawioną przez przedsiębiorstwo społeczne informację na temat rodzaju działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej zrealizowanych wobec osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym wraz z oceną wpływu tych działań na realizację indywidualnego planu reintegracyjnego;</p> <p>2) opinię podmiotu świadczącego usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 52 ust. 3;</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Rezygnuje się z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który są przyznane środki publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy). Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.</p>
50.	ROPS w Olsztynie	Art. 10	Wojewoda kontroluje i nadzoruje PS.	<p>Proponuje się, żeby to zadanie realizowały jak dotychczas ośrodki wsparcia ekonomii społecznej lub ewentualnie marszałek województwa, gdyż jego instytucja tj. ROPS, posiada kompetencje – zna środowisko ES, bo zajmuje się koordynowaniem rozwoju ES w regionie; jest odpowiedzialny za kreowanie polityk publicznych w regionie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciążą instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
51.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 11 ust 1 i 2	Przedsiębiorstwo społeczne, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. poz. 550, z 2008 r. poz. 584 i 778 oraz z 2009 r. poz. 805), posiada organ konsultacyjno- doradczy, w skład którego wchodzi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie oraz członkowie, o ile przedsiębiorstwo społeczne zrzesza członków. Jeżeli liczba osób, o których mowa w ust. 1, przekracza 10, organ konsultacyjno-doradczy może składać się z przedstawicieli tych osób w liczbie nie mniejszej niż 3 osoby. (...)opiniowanie planowanych działań przedsiębiorstwa społecznego, w tym na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej.	PS składa się z 10 osób, 30% to wykluczone społecznie, zatem 4 osoby. Organ konsultacyjno-doradczy to minimum 3 osoby. Zatem pozostałe 3 osoby musiałyby się znać na tworzeniu całej dokumentacji, prowadzeniu spraw finansowych, tworzeniu planów, robieniu sprawozdań, skoro organ doradczy tylko to opiniuje. Zatem tworząc przedsiębiorstwo społeczne z góry musimy zakładając potrzebę posiada wykwalifikowanej kadry do prowadzenia tychże spraw. Kolejny raz podnoszony jest argument przeciążenia administracyjnego PS-ów spowodowany proponowaną ustawą. Powyższe przemawia za postulatem rezygnacji z tworzenia indywidualnych planów reintegracji na rzecz jednego ogólnego dla całego PS.	Uwaga częściowo uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny – tylko w przypadku otrzymania środków finansowych na miejsca pracy, nie będzie również obowiązku tworzenia programów reintegracyjnych. Uproszczono także reguły funkcjonowania organu konsultacyjno -doradczego.
52.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 13	Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznacza zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.	Konieczność doprecyzowania, na co może PS przeznaczyć nadwyżkę. Nie ma poniżej artykułu mówiącego, iż nadwyżkę można przeznaczyć na cele statutowe, czyli reintegrację społeczną i zawodowa ich członków.	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej opiera się na prymacie misji społecznej, na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jednocześnie wprowadzenie sztywnych reguł dotyczących gospodarowania zyskiem mogłoby negatywnie wpłynąć na możliwość realizacji przez PS działań

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					rozwojowych, zachowania trwałości itp.
53.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 13	<p>Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznacza zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.</p> <p>Marszałek województwa zapewnia realizację usług:</p> <p>1) wsparcia, o których mowa w art. 52 ust. 3, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej;</p> <p>2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>oraz</p> <p>Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.</p>	<p>Ustawa powinna wskazać konkretne źródła finansowania działań, jakie przejmie samorząd województwa powinna wskazywać też inne instrumenty wspierające działania podmiotów ES jak np.: system kredytowy, system poręczeń; system refundacji składek ZUS powinien mieć charakter automatyczny i przebiegać między PUP a ZUS (wyeliminowanie sytuacji, gdy środki nie zostały zabezpieczone).</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zadania samorządu województwa mogą być finansowane z budżetu JST lub ze środków europejskich. Ponadto w ustawie określone zostały również zasady finansowania innych instrumentów wsparcia adresowanych do przedsiębiorstw społecznych.</p>
54.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 13	<p>Brak zapisu, na co przedsiębiorstwo społeczne może przeznaczyć zysk lub nadwyżkę bilansową (na rozwój, reintegrację?). Jest tylko informacja, że nie może go przeznaczyć do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.</p>	<p>Proponujemy doprecyzowane, na co przedsiębiorstwo społeczne może przeznaczyć zysk lub nadwyżkę bilansową.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ustawa nie wskazuje konkretnego sposobu zagospodarowania zysku lub nadwyżki. Oznacza to, że zależy on będzie od sytuacji PS, a także od decyzji jego organów i pracowników. Takie rozwiązanie zapewni odpowiednią elastyczność i możliwość planowania inwestycji rozwojowych. Projekt ustawy jedynie zabrania podziału zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich członków, udziałowców,</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.
55.	ROPS w Krakowie ROPS w Rzeszowie	Art. 14	<p>Ustawa nakłada na przedsiębiorstwa społeczne nowe, dodatkowe obowiązki sprawozdawcze. Mając na uwadze, że PS posiada również inne obowiązki sprawozdawcze, wynikające wprost z formy prawnej, w ramach, jakiej działa, oczekiwane byłoby ujednoczenie/zintegrowanie sprawozdawczości dla PS z dotychczas sporządzanymi sprawozdaniami.</p> <p>Podmioty gospodarcze zobowiązane są do składania sprawozdań do GUS w terminie określonym przez GUS, w związku z czym powstaje wątpliwość czy potrzebne jest kolejne sprawozdanie z danymi, które można zaciągnąć z GUS. Sprawozdanie do Wojewody mogłoby zawierać z pkt. 4 które nie są przekazywane do GUS, pozostałe dane mogłyby być udostępniane przez GUS Wojewodzie po nr REGON. Ograniczyłoby to ilość sprawozdań oraz rozbieżności w zakresie dat sprawozdawczych z prowadzenia PS.</p> <p>Obowiązki sprawozdawcze w przypadku przedsiębiorstw społecznych powinny być ujednoczone, tj. niepowielane, nierozbudowane i składane w jednym miejscu (do jednego organu). W dobie elektronicznych usług i korespondencji powinno być to już możliwe. Np. może to być dodanie specjalnego punktu w informacji dodatkowej stanowiącej część sprawozdania finansowego składanego do KRS.</p>	<p>Propozycja by wygenerować jeden formularz sprawozdania dla poszczególnych form prawnych (spółdzielnie, NGO, itd.) który integrowałby obowiązkową sprawozdawczość do Urzędu Skarbowego, ZUS, NIW (w przypadku OPP) właściwego ministra, GUS , itd, teraz dodatkowo – do wojewody. Przedstawiciele PS postrzegają konieczność dodatkowej biurokracji, jako jedną z podstawowych barier, która może ich odwieść od starania się o status PS.</p> <p>Do Wojewody mogłyby tylko trafiać sprawozdania z działalności reintegracyjnej:</p> <p>4. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, zawiera szczegółowe informacje o:</p> <p>a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami,</p> <p>b) zatrudnieniu, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 6 ust. 2,</p> <p>c) zrealizowanych usług społecznych;</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Ze względu na tajemnicę statystyczną, nie ma możliwości pobierania jednostkowych danych od GUS. Ponadto, realizowane przez GUS badanie przedsiębiorców opiera się na założeniach metodologicznych, które dla celów MRiPS, jako koordynatora polityk publicznych w zakresie ekonomii społecznej, nie są wystarczające. Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach. Terminy sprawozdawczości zostały zmienione, w taki sposób, aby możliwe było przekazanie informacji w nich zawartych GUS i wykorzystanie ich w realizowanych w ramach statystyki publicznej badaniach, a co za tym idzie ograniczenie zakresu informacji zbieranych bezpośrednio od PS.</p>
56.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 14	By nie mnożyć obowiązków sprawozdawczych proponujemy by do wojewody PS składały to samo	Postulujemy przeformułowanie całego artykułu 14, a w szczególności usunięcie punktu 6. <i>Minister właściwy do spraw</i>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

	ROPS w Poznaniu		<p> sprawozdanie, które przygotowują w ramach obecnych obowiązków sprawozdawczych.</p> <p> Artykuł nakłada na PS dodatkowe obowiązki sprawozdawcze. Proponuję, aby elementy sprawozdania, niewystępujące w sprawozdaniach OPP zostały włączone do ich zakresu, dla podmiotów, które mają status PS.</p> <p> Sprawozdanie osobne powinno być obowiązkowe tylko dla PS, które nie posiadają statusu OPP.</p> <p> Procedury dotyczące sprawozdawczości wymagają uproszczenia.</p> <p> W świetle liczby istniejących obowiązków sprawozdawczych z pewnością istnieje sposób na zautomatyzowanie wzajemnego przekazywania sobie danych między organami ze sprawozdań już powstających.</p>	<p> <i>zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz format i strukturę danych, uwzględniając potrzebę zgromadzenia informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego.</i></p> <p> Proponujemy wykorzystywanie już istniejących wzorów sprawozdań merytorycznych i finansowych, jakie obowiązują PS.</p> <p> Proponujemy ujednoczenie z obowiązującym już sprawozdaniem i stworzenie jednej kompleksowej sprawozdawczości (np. dodanie dodatkowego punktu do sprawozdania finansowego w informacji dodatkowej).</p>	<p> kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach. Jednak ze względu na zakres zbieranych danych i ograniczone możliwości wprowadzania zmian do istniejących formularzy i systemów do ich obsługi, nie jest możliwe wykorzystanie istniejących już sprawozdań.</p>
57.	ROPS w Krakowie	Art. 14	<p> - w kontekście monitorowania działań podmiotów ekonomii społecznej – cała sprawozdawczość związana z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej (OPP, PS, stowarzyszeń i fundacji, podmiotów reintegracyjnych) realizowana jest przez administrację rządową.</p>	<p> Proponuje się wskazać w ustawie obowiązek przekazania przez wojewodę informacji wynikających ze zgromadzonych sprawozdań dotyczących działalności podmiotów ekonomii społecznej marszałkowi województwa – regionalnemu ośrodkowi polityki społecznej w związku z realizacją zadania wynikającego z art. 21 pkt 4a ustawy o pomocy społecznej (koordynacji rozwoju ekonomii społecznej w regionie).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p> Wymiana informacji ujętych w sprawozdaniach zbiorczych między organami administracji publicznej nie musi być regulowana ustawowo, ponieważ zawarte będą w nim te same dane co w sprawozdaniach PS.</p>
58.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 14 ust. 2-4	<p> Art. 14 ust. 2-4 określa obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstwa społecznego wobec wojewody. Wymienione elementy sprawozdania merytorycznego wskazują, że będzie ono powieleniem sprawozdania finansowego do KRS (dostępnego dla służb</p>	<p> Proponuje się uproszczenie zapisów dotyczących obowiązków sprawozdawczych przedsiębiorstwa społecznego.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p> Zakres sprawozdania został maksymalnie uproszczony i zredukowany o niezbędne informacje.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			wojewody) - nadmierny formalizm.		
59.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 14 ust. 2-4	Proponujemy uproszczenie obowiązku sprawozdawczego przedsiębiorstwa społecznego, tak aby minimalizować ilość zbędnych dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów dot. przedsiębiorstwa społecznego. Zakres sprawozdania merytorycznego, zgodnie z art. 14 ust. 4 stanowi powielenie sprawozdania finansowego, składanego do KRS (dostępnego dla wszystkich).		jw.
60.	DOPS	Art. 14 ust. 4 pkt.4	Przedsiębiorstwa społeczne, w zależności od formy prawnej, sporządzają sprawozdanie finansowe w zbliżonym zakresie, zgodnie z ustawą o rachunkowości. Proponowane nowe przepisy nie powinny nakładać nadmiernych obowiązków, a sprawozdanie merytoryczne w obecnym kształcie takie obowiązki nakłada. Istnieje obawa, że wzór sprawozdania merytorycznego, obejmować będzie np. inny podział struktury kosztów (taka sytuacja ma miejsce np. w przypadku sprawozdania CIS), niż np. bilans roczny. Przeanalizować należy zakres sprawozdania zaproponowany w ustawie, by nie generował nadmiernego obciążenia dla PS.		jw.
61.	ROPS w Toruniu	Art. 14 ust. 7	Dodanie nowego przepisu	7. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo społeczne zamieszcza na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej (alternatywnie: na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego)	Uwaga nieuwzględniona Sprawozdania przekazywane przez PS będą zawierały dane, na podstawie, których możliwe byłoby zidentyfikowanie osób w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej. Ze względu na wrażliwość tych informacji nie ma możliwości upubliczniania sprawozdań PS w całości. Dostępna będzie natomiast

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					kompleksowa informacja o działalności PS, za którą publikację odpowiedzialne będzie MRiPS.
62.	ROPS w Rzeszowie	Dział II – uwaga ogólna	Wprowadzenie Wojewody do oceny statusu PS wprowadza kolejny element w funkcjonowaniu systemu ES – obecnie to OWES nadawały status, w przypadku problemów sprawy były kierowane do ROPS a potem kolejno do MRiPS. Wprowadzenie powyższego spowoduje, że gdzie indziej PS będzie otrzymywał wsparcie w tworzeniu i rozwijaniu swojej działalności, a gdzie indziej będzie się starał o nadanie statusu, co wprowadzi dodatkowe zamieszanie w i tak niełatwym systemie.	Proponuje się pozostawienie kompetencji związanych z nadawaniem statusu w dyspozycji Marszałka województwa (ROPS) oraz włączenie w proces podmiotów akredytowanych.	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciążą instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
63.	ROPS w Rzeszowie	Art. 16	Brak określenia terminu wydania decyzji administracyjnej, może to doprowadzić do „przeciągania procedury”	Należy wprowadzić termin wydania decyzji administracyjnej, np. 30 dni od dostarczenia kompletnych dokumentów.	Uwaga nieuwzględniona Terminy na wydanie decyzji wynikają z KPA.
64.	DOPS ROPS w Lublinie	Art. 16, 17, 22	Należy ponownie rozważyć udział wojewodów w przyznawaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego. Dotychczas funkcjonujące rozwiązanie, działające w oparciu o Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej oraz	Proponuje się, żeby to zadanie realizowały jak dotychczas ośrodki wsparcia ekonomii społecznej lub ewentualnie marszałek województwa, gdyż jego instytucja tj. ROPS, posiada kompetencje – zna środowisko ES, bo zajmuje się koordynowaniem rozwoju ES w regionie;	Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnienie jak w pkt 62.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			centralnie prowadzoną bazę Przedsiębiorstw Społecznych, mimo pewnych trudności, sprawdziło się i stanowi wiarygodne narzędzie do weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego.	jest odpowiedzialny za kreowanie polityk publicznych w regionie.	
65.	ROPS w Lublinie	Art. 16	Brakuje informacji na jaki okres nadawany jest status.		Wyjaśnienie Status jest nadawany bezterminowo. Jego posiadanie uzależnione jest od spełniania ustawowych wymogów.
66.	ROPS w Poznaniu	Art. 16	<p>Uzyskanie statusu PS w drodze decyzji administracyjnej wojewody.</p> <p>Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego należy dostarczyć szereg zaświadczeń co może być uciążliwe zarówno dla PS jak i dla osób sprawdzających.</p> <p>Dodatkowo w tym samym artykule jest mowa o tym, że program reintegracyjny jest również załącznikiem – w praktyce bywa różnie i czasami dość literalnie odczytujemy niektóre zapisy, może warto byłoby rozważyć dodanie zapisu „o ile dotyczy”.</p>	<p>1. Brak informacji czy decyzja o nadaniu statusu ma charakter terminowy.</p> <p>2. Może warto byłoby zastanowić się nad tym, aby wszystkie zaświadczenia zastąpić jednym oświadczeniem zarządu czy założycieli PS pod odpowiedzialnością karną o braku zaległości wobec ZUS/US/GMINY.</p>	<p>1. jw. Dodatkowo wyjaśnić należy, że decyzja o nadanie statusu PS potwierdza spełnianie określonych warunków. Czyli jest nadawana na czas ich spełniania przez uprawniony podmiot podobnie jak w przypadku ZAZ i ZPCH.</p> <p>2. Uwaga częściowo uwzględniona Zrezygnowano z przedmiotowych zaświadczeń.</p>
67.	ROPS w Poznaniu	Art. 16 ust. 1	Wprowadzenie zasady przyznawania statusu PS w drodze decyzji administracyjnej przez wojewodę w porównaniu z obecną ścieżką wprowadza dodatkowy stopień. Obecnie to OWES prowadziły PS w przygotowaniu wniosku o nadanie statusu, co zdecydowanie ułatwiało przedsiębiorstwom uzyskanie statusu. Wprowadzenie powyższego spowoduje, że gdzie indziej PS będzie otrzymywał wsparcie w tworzeniu i rozwijaniu swojej działalności, a gdzie indziej będzie się starał o nadanie statusu, co wprowadzi dodatkowe zamieszanie w i tak niełatwym systemie.	Proponuje się pozostawienie kompetencji związanych z nadawaniem statusu w dyspozycji Marszałka województwa oraz włączenie w proces podmiotów akredytowanych, które najlepiej znają wspierane przez siebie PS.	<p>Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przyjął, że status PS będzie nadawał wojewoda w trybie postępowania administracyjnego. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne względem PS, tym samym nie jest zasadne rozdzielanie tych dwóch funkcji dwóm różnym podmiotom.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>Kolejna wątpliwość dotyczy warunków przejściowych związanych ze zmianą zasad nadawania statusu PS. Dotychczas wojewodowie nie zajmowali się zagadnieniami związanymi z przedsiębiorczością społeczną, co odznacza, że będą musieli przygotować pracowników merytorycznych. Może powodować to zamieszanie, utrudnienia w nadawaniu statusu.</p>		
68.	<p>ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p>	<p>Art. 16 ust. 1</p>	<p>Ustawodawca wprowadził nowy, niezrozumiały podział kompetencji tj. przyznał wojewodom kompetencje związane z przyznawaniem statusu przedsiębiorstwom społecznym.</p> <p>Wypracowany system wsparcia ekonomii społecznej (szczegółowo opisany w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego z wykorzystaniem środków EFS i EFRR</i>) oparty na dotychczasowych Ośrodkach Wsparcia Ekonomii Społecznej (udzielających bezpośredniego wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i weryfikujących status przedsiębiorstwa społecznego) oraz Regionalnych Ośrodkach Polityki Społecznej (monitorujących i prowadzących listę przedsiębiorstw społecznych, w razie wątpliwości angażowanych w proces weryfikacji cech PS i koordynujących ekonomię społeczną w regionach) funkcjonował poprawnie i uważamy, że powinien być kontynuowany.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż Urzędy Wojewódzkie nie zajmowały się dotychczas ekonomią społeczną, nie mają doświadczenia w tym obszarze proponujemy pozostawienie</p>	<p>Proponujemy pozostawienie ścieżki przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w kompetencjach podmiotów, świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.</p> <p>Proponujemy również dodanie zapisu, mówiącego o obowiązku współpracy przy realizacji tego zadania z regionalnymi ośrodkami polityki społecznej, które są koordynatorami działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej. Przekazanie kompetencji do nadawania statusu PS sądom</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

		<p>ścieżki przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w kompetencjach podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, (które mają kilkuletnie doświadczenie w weryfikowaniu i nadawaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego i kadre, przygotowaną merytorycznie w tym zakresie).</p> <p>Ponadto nadmieniamy, iż w ustawie jest mowa o tym, że to samorządy województwa, (jako koordynatorzy działań na rzecz ES) mają obowiązek wspierania ekonomii społecznej w regionie i monitorowania działań podmiotów ekonomii społecznej. Biorąc powyższe pod uwagę oraz kilkuletnie doświadczenie ROPS w koordynowaniu działań na rzecz ES w regionie (m.in. prowadzenie listy PS, współpraca z OWES w tym zakresie, doświadczona kadry) bardziej zasadnym jest ewentualna realizacja zadania, o którym mowa w art. 16 ust. 1 przez regionalne ośrodki polityki społecznej zamiast przez urzędy wojewódzkie.</p> <p>Proponujemy również uzupełnienie tego artykułu poprzez dodanie zapisu, mówiącego o obowiązku współpracy przy realizacji tego działania z regionalnymi ośrodkami polityki społecznej, (które są koordynatorami działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie) w zakresie co najmniej przekazywania informacji o przyznaniu i utracie statusu PS, konsultowania z ROPS wątpliwości dot. weryfikacji cech przedsiębiorstwa społecznego, itp.</p>		rejestrów mogłoby wydłużyć czas rozpoznawania takich spraw.
--	--	---	--	---

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

69.	ROPS w Rzeszowie	Art. 16 ust. 3 pkt 1	<p>Treść przepisu ust 3 pkt 1 dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze;</p> <p>W art. 3 -13 są zapisy dot. spółdzielni socjalnych, przez co zapis jest niejasny – np. art. 6 ust. 4 – na mocy tego zapisu obowiązuje czy nie obowiązuje Spółdzielnie socjalne?</p> <p>Ponadto, czy w przypadku spółdzielni socjalnej nie weryfikowane są dane dot. stanu zatrudnienia? Sprawa była poruszana w zakresie weryfikacji spółdzielni socjalnej na podstawie Wytycznych CT9 – finalnie spółdzielnie musiały składać wniosek i podlegały weryfikacji spełnienia wymaganej liczby członków lub osób zatrudnionych dla spółdzielni socjalnej.</p> <p>Ponadto, czy spółdzielnie socjalne posiadające status PS nie muszą prowadzić planów/programów reintegracyjnych – prowadzi to do różnego traktowania spółdzielni socjalnych i innych podmiotów.</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W przypadku spółdzielni socjalnych nie jest konieczna weryfikacja stanu zatrudnienia, ponieważ wynika on z wymogów nałożonych na spółdzielnie w ustawie o spółdzielniach socjalnych.</p>
70.	ROPS w Rzeszowie	Art. 16 ust. 3 pkt 4	<p>Pkt 3 brzmi:</p> <p>3. Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się:</p> <p>1) dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze;</p> <p>2) program reintegracyjny, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w przypadku prowadzenia działalności w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1;</p>	<p>Należy zmienić zapisy – zapisy są mocno niejasne</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Spółdzielnie socjalne zobowiązane są do spełnienia większości wymagań dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ustawy o spółdzielniach socjalnych. Z tego względu kwestie te nie będą podlegały weryfikacji w momencie aplikowania o status PS.</p>

			<p>3) zaświadczenie właściwego:</p> <p>a) naczelnika urzędu skarbowego,</p> <p>b) wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – potwierdzające, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku;</p> <p>4) zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku.</p> <p>4. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.</p> <p>Treść przepisu ust 3 pkt 1 dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze;</p> <p>Natomiast w ustęp 4 wskazuje: „Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych”. Czyli zgodnie z tym zapisem, Spółdzielnie socjalne do Wniosku nie muszą składać dokumentów potwierdzających wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze. Powstaje zatem pytanie, czy spółdzielnie socjalne będą weryfikowane w zakresie tych wymagań, a jeśli tak to w jaki sposób?</p> <p>W art. 3 -13 są zapisy dot. spółdzielni socjalnych przez co zapis jest niejasny – np. art. 6 ust. 4 – na mocy tego zapisu obowiązuje czy nie obowiązuje</p>		
--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>Spółdzielnie socjalne? Ponadto, czy w przypadku spółdzielni socjalnej nie weryfikowane są dane dot. stanu zatrudnienia? Sprawa była poruszana w zakresie weryfikacji spółdzielni socjalnej na podstawie Wytycznych CT9 – finalnie spółdzielnie musiały składać wniosek i podległy weryfikacji spełnienia wymaganej liczby członków lub osób zatrudnionych dla spółdzielni socjalnej. Ponadto, czy spółdzielnie socjalne posiadające status PS nie muszą prowadzić planów/programów reintegracyjnych – prowadzi to do różnego traktowania spółdzielni socjalnych i innych podmiotów.</p>		
71.	ROPS w Lublinie	Art. 19	<p>ROPS pełni rolę koordynacyjną ES i posiada wiedzę nt. przedsiębiorstw społecznych. Zgodnie z zapisami art.60 ust. 1 pkt.3 Samorząd Województwa przy pomocy ROPS monitoruje działania podmiotów ekonomii społecznej. Dotychczas status PS był nadawany przez OWES we współpracy z ROPS. ROPS posiada wiedzę i doświadczenie potrzebne do realizacji tego zadania. ROPS nadzorował i monitorował działania związane z umieszczaniem PS w interaktywnej ogólnopolskiej ministerialnej bazie PS.</p>	<p>Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania wymogów (...) sprawuje Wojewoda we współpracy z ROPS.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego, podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.</p>
72.	ROPS w Poznaniu	Art. 21	<p>Zastosowanie wyłącznie przepisów ustawy ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej może utrudnić prowadzenie w tym czasie działalności lub narazić na straty finansowe. Właściwym wydaje się więc zapewnienie PS ochrony podobnej do tej</p>	<p>Proponuje się wpisanie dodatkowych warunków prowadzenia czynności kontrolnych, analogicznych do ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, w szczególności: - prawo do odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z czynnościami kontrolnymi wykonywanymi niezgodnie z prawem</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Rozwiązania dotyczące kontroli uzupełnione zostaną o przepis wprowadzający zakaz prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie oraz wprowadzenie ograniczenia czasu trwania kontroli.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			zagwarantowanej w ustawie ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.	(podobnie do art. 46 ww. ustawy); - określenie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa (tj. wybór podmiotów do kontroli) (podobnie do art. 47) oraz określenia sytuacji/warunków gdy kontrola jest wszczynana obowiązkowo z urzędu; - przeprowadzenia czynności kontrolnych w obecności przedstawiciela podmiotu kontrolowanego (analogicznie jak w art. 50 ze wskazanymi wyjątkami); - wprowadzenia zakazu prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie (podobnie do art. 54 i 61); - wprowadzenia ograniczenia czasu trwania kontroli, zarówno w odniesieniu do czynności na miejscu, jak też w stosunku do czasu od wszczęcia kontroli do sformułowania tzw. wstępnego ustalenia administracyjnego (np. pierwszej wersji wystąpienia pokontrolnego) podobnie do art. 55; - należy rozważyć wprowadzenie obowiązku prowadzenia przez PS tzw. książki kontroli (podobnie do art. 57 w możliwie uproszczonej formie). Propozycje wynikają z przeanalizowania warunków i procedur procesu kontroli określonego w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.	Kontrola wojewody w PS ta ma szczególny charakter, bowiem nie dotyczy strictly prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a jedynie spełniania przesłanek warunkujących posiadanie przez ten podmiot statusu PS. Jednocześnie wskazać należy, że podmiot posiadający status PS, obok działalności gospodarczej może prowadzić działalność odpłatną lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Tym samym, różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, na inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. UDPP nie różnicuje trybu kontroli w zakresie spełniania przesłanek warunkujących uzyskanie statusu OPP od rodzaju prowadzonej działalności. W świetle powyższego odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej, zdaniem projektodawcy, zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w PS.
73.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 21 ust. 2	Do kontroli przedsiębiorstwa stosuje się przepisy ustawy o kontroli w administracji rządowej. Przedsiębiorstwa nie są częścią administracji rządowej. Przedsiębiorstwa społeczne prowadzą działalność gospodarczą i są kontrolowane wg ustawy Prawo przedsiębiorców (rozdział 5, szczególnie art.54). Istnieje zagrożenie	Do kontroli wypełniania statusu przedsiębiorstwa społecznego stosuje się przepisy przypisane do formy organizacyjnej przedsiębiorstwa.	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			zbiegu dwóch różnych trybów kontroli (wyjątkiem są tu koła gospodyń wiejskich, które nie podlegają ustawie Prawo przedsiębiorców). Zbiegi kontroli i ich przewlekłość mogą sparaliżować działalność przedsiębiorstwa.		
74.	ROPS w Lublinie	Art. 22	Czy PS może się odwołać od decyzji i w jakim trybie?		Wyjaśnienie Odwołania od decyzji wojewody rozpatrywać będzie minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego
75.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 22 ust. 2	Art. 22 ust. 2 przyznaje wojewodzie możliwość pozbawienia przedsiębiorstwa statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku "rażącego naruszenia prawa". Określenie takie wymaga doprecyzowania - w obecnym kształcie daje wojewodzie, (który nie jest sądem) nadmierną swobodę w ocenie co stanowi "rażące naruszenie prawa".	Proponuje się doprecyzowanie zapisu odnosząc "rażące naruszenie prawa" do przepisów samej ustawy, ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie itp.	Uwaga nieuwzględniona Wojewoda wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie utraty statusu PS po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z art. 77 § 1 KPA organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym jest zobowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy. W związku z powyższym, nie ma potrzeby uzupełnienia brzmienia ustawy.
76.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 22 ust. 2	Zapis wymaga doprecyzowanie, co należy rozumieć przez „rażące naruszenie prawa”. Brak doprecyzowania może skutkować nadinterpretacją tego zapisu, co skutkuje utratą statusu PS.	Proponujemy doprecyzowanie zapisu: „rażące naruszenie prawa”	Uwaga nieuwzględniona Wojewoda wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie utraty statusu PS po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z art. 77 § 1 KPA organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym jest zobowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy. W związku z powyższym, nie ma potrzeby uzupełnienia brzmienia ustawy.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

77.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 23	Karencja w posiadaniu statusu PS – 1 rok od dnia utraty. Warto rozważyć skrócenie karencji, gdyż wiele zleceń, np. z JST trafia do realizacji raz w roku. Jeśli zdarzy się to w okresie karencji, może się okazać, że przedsiębiorstwo jest wykluczone z rynku potencjalnych usług na prawie 2 lata – rok bieżący karencji i rok utraconej umowy na np. usługi społeczne. Proponowana zmiana okresu karencji – 6 miesięcy.	Zmiana zapisu na: może uzyskać status nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia...	<p>Uwaga nieuwzględniona Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.</p>
78.	ROPS w Poznaniu	Art. 23	Ponowne ubieganie się o ponowne przyznanie statusu PS dopiero po roku wydaje się zbyt długim okresem.	Zbyt długi okres karencji. Proponuje się, aby status mógłby być nadany ponownie po spełnieniu wszystkich wymogów przez PES.	<p>Uwaga nieuwzględniona Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
79.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 23	Art. 23. Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna	Postulat o wykreśleniu karencji 1 roku dla PS.	Uwaga nieuwzględniona Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
80.	ROPS w Lublinie	Art. 24 ust. 1 i 2	Pytania odnośnie interaktywnej ogólnopolskiej bazy PS: - czy baza będzie funkcjonowała podobnie jak baza Ministerialna, kto będzie ją aktualizował. Do danych zawartych w ust. 2 proponujemy dodać dane kontaktowe, które są niezwykle cenne zarówno dla PS jak i ich potencjalnych klientów PS.	(...) wykaz przedsiębiorstw społecznych	Uwaga uwzględniona W zakresie dodania danych kontaktowych, jeżeli będzie to możliwe zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych. Szczegóły techniczne będą ustalane na etapie zlecenia technicznego stworzenia bazy.
81.	ROPS w Toruniu ROPS w Olsztynie ROPS w Rzeszowie ROPS w Zielonej Górze	Art. 26 ust. 1	Ograniczenie dowolności działań starosty w zakresie finansowania części wynagrodzenia poprzez zmianę zapisu z „może podlegać” na „podlega”. Z doświadczenia ROPS w Toruniu wynika, iż analogiczne zapisy dotyczące możliwości finansowania części wynagrodzenia pracownikom spółdzielni socjalnych wykorzystywane są przez	Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie	Wyjaśnienie W związku ze zgłoszonymi uwagami wprowadzono rozwiązanie analogiczne jak dla spółdzielni socjalnych. Refundacja składek następować będzie w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy,

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>niewielki odsetek PUP. Np. w 2020 r. tylko 5 na 20 PUP w województwie kujawsko-pomorskim wykorzystało ten instrument wsparcia</p> <p>Obecny zapis wskazuje na to, że instrumenty z FP mogą być finansowane, czyli mogą a nie muszą być. Zgodnie z informacjami uzyskiwanymi od spółdzielców zapis ten w takim brzmieniu jest wykorzystywany, żeby nie finansować tych instrumentów.</p>	<p>emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.</p>	<p>do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatkowo wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych.</p>
82.	DOPS	Art. 26 oraz Art. 27	<p>Zaproponowane rozwiązanie jest analogiczne do preferencji oferowanych obecnie spółdzielniom socjalnym. Proponowane preferencje nie wpłyną istotnie na kondycję sektora ekonomii społecznej i nie będą stanowiły realnego wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>Z załącznika 1 do projektu ustawy wynika, że uśredniona średnioroczna kwota wsparcia przypadająca na jedno przedsiębiorstwo społeczne to nieco ponad 1660 zł. Wynika z tego, że nie przewiduje się zwiększenia dostępu do środków FP i PFRON (wzrost kwot w poszczególnych latach wynika wyłącznie ze zwiększenia ilości podmiotów uprawnionych), nie zidentyfikowano i nie usunięto w ustawie barier w dostępie do tych narzędzi mających na celu wspieranie PS. Skala wykorzystania tych środków będzie marginalna i nie stanowi narzędzia zachęcającego podmioty ekonomii społecznej do przekształcania się w PS lub zakładania nowych PS.</p> <p>Proponowany zapis poprzez zawarcie słowa “może “ nie daje gwarancji, że przedsiębiorstwo społeczne po spełnieniu</p>	<p>Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.</p> <p>Art. 26. 1. a. Warunkiem zastosowania art. 26.1. jest prawidłowe złożenie wniosku, o którym mowa w punkcie 5, do starosty właściwego dla siedziby tego przedsiębiorstwa .</p>	<p>jw.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			wszystkich wymogów formalnych takie wsparcie otrzyma. Zapis powinien wyraźnie wskazywać, że dostępny instrument wsparcia będzie miał zastosowanie po spełnieniu przez PS wszystkich wymogów formalnych.		
83.	ROPS w Lublinie	Art. 31	Czy w celu ograniczenia biurokracji, nie byłoby zasadne stworzenie możliwości samodzielnego wydruku tych danych jak w przypadku KRS czy CEIDG zamiast zaświadczenia wydawanego przez Wojewodę, to komplikuje proces.		Uwaga nieuwzględniona Rozwiązanie ustawowe powinno ułatwić zamawiającemu potwierdzenie spełnienia przesłanek.
84.	ROPS w Poznaniu	Rozdział 3 Ogólna uwaga	Wszystkie wymienione w projekcie ustawy instrumenty wsparcia są fakultatywne, co w praktyce oznacza, że (jak wiadomo z doświadczeń dotychczasowych) bardzo trudno jest uzyskać takie wsparcie, zależy ono często od indywidualnych możliwości i chęci oraz dostępności środków. Dodatkowo taka niepewność co do decyzji utrudnia planowanie w PS zarówno zatrudnienia, inwestycji jak i poszukiwania dodatkowych zleceń.	Proponuje się wprowadzenie obligatoryjnego charakteru instrumentów. Zapis ten ma charakter fundamentalny umożliwiając podejście podmiotowe i uczciwe rozliczanie kosztów zadań publicznych. Propozycje te muszą zostać ponadto uzupełnione o działania o charakterze programowym. Programowanie usług społecznych musi mieć charakter partycypacyjny i nie ograniczający się jedynie do formalnych konsultacji. Powinien również przesądzać, które zadania publiczne i w jakim trybie będą realizowane przez sektor społeczny. Jeśli PS zyska większą pewność i stabilność zleceń będzie się profesjonalizować i rozwijać. Warto rozważyć powrót do pomysłu o lokalnych programach usług społecznych (które precyzowałyby cały system realizacji usług, w tym m.in. przygotowanie zapisów, wybór strategicznych usług w gminie i formę współpracy z PSE/PS). Jeśli ta kwestia nie zostanie w powyższym dokumencie doprecyzowana, musi zostać to zrobione w strategii rozwiązywania problemów społecznych, która zostanie	Wyjaśnienie W projekcie ustawy przewidziano zarówno instrumenty fakultatywne jak i obligatoryjne (np.: usługi wsparcia, zwolnienia podatkowe). W kontekście programowania realizacji usług społecznych ustawa zakłada zmiany w strategiach rozwiązywania problemów społecznych, w których powinna pojawić się diagnoza potencjału ekonomii społecznej. Ponadto ustawowo uregulowano również kwestie programowania rozwoju na poziomie regionalnym i krajowym.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				<p>przygotowywana w porozumieniu z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami społecznymi i będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywała usługi społeczne, których realizacja jest priorytetem gminy lub powiatu oraz sposób realizacji tych usług, w szczególności tryby ich zlecenia, harmonogram realizacji poszczególnych działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację; - wskazywała usługi społeczne, których realizacja zlecana będzie w pierwszej kolejności podmiotom ekonomii społecznej zgodnie z przepisami ustawy; - zawierała plan finansowy strategii, który będzie załącznikiem do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. <p>Warto również zaznaczyć, że strategia jest dokumentem gminy i powiatu, a nie OPS i PCPR.</p>	
85.	DOPS	Art. 32 ust. 3	<p>Zapis dotyczący zlecenia realizacji usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2 został zawężony do administracji rządowej, natomiast w samym art. 33 ust. 1 i 2 jest mowa o organie administracji publicznej. Zapisy wymagają uwspólnienia.</p> <p>Ponadto Art. 32 ust. 3 wskazuje na dobrowolność zapewniania realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2. Ważne, aby ustawa wyraźnie wskazywała na priorytetowe podejście do stosowania rozwiązań wskazanych w ustawie.</p>	<p>Organ administracji publicznej (...).</p> <p>Organ administracji publicznej zapewnia realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2. z wyłączeniem wskazanym w art. 32.2.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.</p>

86.	ROPS w Rzeszowie	Uwaga ogólna do Działu III	<p>Proponuje się wprowadzenie obligatoryjnego charakteru instrumentów. Programowanie usług społecznych musi mieć charakter partycypacyjny i nie ograniczający się jedynie do formalnych konsultacji. Powinien również przesądzać, które zadania publiczne i w jakim trybie będą realizowane przez sektor społeczny. Jeśli PS zyska większą pewność i stabilność zleceń będzie się profesjonalizować i rozwijać.</p> <p>Warto zastanowić się nad powrotem do pomysłu o lokalnych programach usług społecznych (które precyzowałyby cały system realizacji usług, w tym m.in. przygotowanie zapisów, wybór strategicznych usług w gminie i formę współpracy z PSE/PS). Jeśli kwestia ta nie zostanie uregulowana w jednym dokumencie, musi zostać to zrobione w strategii rozwiązywania problemów społecznych, która zostanie przygotowywana w porozumieniu z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami społecznymi i będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywała usługi społeczne, których realizacja jest priorytetem gminy lub powiatu oraz sposób realizacji tych usług, w szczególności tryby ich zlecenia, harmonogram realizacji poszczególnych działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację; - wskazywała usługi społeczne, których realizacja zlecana będzie w pierwszej kolejności podmiotom ekonomii społecznej zgodnie z przepisami ustawy; - zawierała plan finansowy strategii, który 	Postuluje się zmianę poszczególnych zapisów w celu wprowadzenia obligatoryjności instrumentów	jw.
-----	------------------	----------------------------	--	---	-----

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>będzie załącznikiem do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.</p> <p>Warto również zaznaczyć, że strategia jest dokumentem gminy i powiatu, a nie OPS i PCPR.</p>		
87.	ROPS - Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Art. 34		<p>Art. 34</p> <p>Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej; 1) mających siedzibę na terenie gminy/powiatu zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub</p>	jw.
88.	ROPS w Poznaniu	Art. 34	<p>Zapis mówiący o zleceniu jedynie PES działającym na terenie zlecającej jednostki może stanowić duże zagrożenie. Często jest tak, że PES np. ma siedzibę w mieście (stolicy powiatu) a działa na terenie sąsiednich gmin.</p>	<p>Proponuje się rozszerzenie np. na teren powiatu, może np. w sytuacji kiedy w danej gminie nie ma działającego w danej branży PES.</p>	jw.
89.	DOPS	Art. 34	<p>Art. 34 wskazuje na dowolność stosowania proponowanego narzędzia jakim jest ograniczenie udziału wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Inna kwestia dotyczy tego, czy w ogóle takie ograniczenie jest możliwe do zastosowania.</p>	<p>Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, ogranicza udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego</p> <p>Jednostka samorządu terytorialnego nie stosuje ograniczenia wskazanego w art. 34.1) i 34.2) jedynie w przypadku, gdy nie ma</p>	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				podmiotów ekonomii społecznej spełniających kryteria.	
90.	ROPS w Rzeszowie	Art. 35	Artykuł wskazuje na możliwość ograniczenia możliwości zlecenia zamówienia do PS – ograniczenie takie może być traktowane jako ograniczenie konkurencji, w związku z czym należałoby uspołnić zapisy PZP z projektem ustawy o ES	Dostosowanie PZP do zapisów Ustawy o ekonomii społecznej	jw.
91.	DOPS	Art. 35	Zapis w aktualnym brzmieniu „Jednostka sektora finansów publicznych (...) może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie PS ...” pozostawia dowolność w jego stosowaniu. W prawie aktualnie obowiązującym również istnieją prawne rozwiązania dające możliwość zastrzegania zamówień dla podmiotów ekonomii społecznej, natomiast, ze względu na dowolność ich stosowania nie stymulują one rozwoju ekonomii społecznej w oczekiwanym zakresie. Druga kwestia: dlaczego jest zawężenie tylko do PS? Należałoby rozszerzyć ten katalog do PES, w tym PS. Analogicznie można by zastosować tu te same/podobne rozwiązania, które będą odbiciem art. 32 ust. 2 – ale dla zamówień podprogowych. Z punktu widzenia realizacji usług społecznych ważniejsze jest to, żeby były one realizowane przez sektor ES, jako taki, a nie tylko PS	Art. 35.1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, zastrzega, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie podmioty ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). 2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.	jw.
92.	DOPS	Art. 36 ust. 2 pkt. 5	Ponieważ jest to nowa propozycja trybu, w celu uniknięcia obaw przed jego stosowaniem przez JST, należałoby przygotować minimalny, przykładowy wzór ogłoszenia, o którym mowa w art. 36 ust. 2. którym JST mogłyby się podeprzeć. Powinno być również doprecyzowane		jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			przez jaki minimalny czas ogłoszenie musi być upublicznione. Co ustawodawca ma na myśli jako „tryb wyłonienia PES do negocjacji”? Jakie rozwiązania proponuje?		
93.	ROPS w Poznaniu	Art. 36 ust. 3 pkt 5	Nieprecyzyjny zapis dotyczący trybu wyłonienia podmiotów do negocjacji	Należałoby doprecyzować o jaki tryb chodzi, tak aby podczas stosowania procedury nie było wątpliwości.	jw.
94.	ROPS w Poznaniu	Art. 37 ust. 3	Skład komisji – tylko przedstawiciele organu.	Proponuje się wprowadzenie do komisji przedstawicieli strony społecznej oraz zewnętrznych ekspertów.	jw.
95.	ROPS w Rzeszowie ROPS w Lublinie ROPS w Zielonej Górze	Art. 38 ust. 1	Ograniczenie do nie więcej niż 5 PES w opinii ROPS jest bezzasadne – w przypadku określenie większej ilości PES, które mogą świadczyć określone usługi ogranicza się w ten sposób możliwość zlecenia usług większej liczbie PES.	1. Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu.	jw.
			Nie widzimy potrzeby ograniczania PES do uczestnictwa w negocjacjach. Jeżeli będzie więcej niż 5 podmiotów które spełnią określone kryteria, kto decyduje, które 5 podmiotów zaprosić do negocjacji?	Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu zgodnie z regulaminem wewnętrznym Zamawiającego	
96.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 38	4. Informacje związane z negocjacjami, w szczególności o wymaganiach oraz o zmianach istotnych warunków realizacji usługi społecznej wprowadzonych podczas negocjacji, a także dokumenty i wyjaśnienia związane z negocjacjami są przekazywane na równych zasadach. Art. 38. 1. Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów.	Należy przeformułować powyższy punkt, gdyż zgodnie z punktem 2. Negocjacje nie mogą prowadzić do zmiany minimalnych wymagań oraz kryteriów oceny ofert określonych w ogłoszeniu. Trudność w określeniu minimalnych oraz istotnych warunków zamówienia usługi. Należy doprecyzować skąd powyższa liczba 5 podmiotów. Jak wygląda procedura i kryteria wyboru 5 podmiotów, czy kolejność zgłoszeń czy inna? Czy w przypadku zgłoszenia tylko jednego wykonawcy negocjacje nadal będą prowadzone?	jw.
97.	ROPS w Poznaniu	Art. 38	Skąd zapis o 5 podmiotach? Wydaje się, że może to znacznie ograniczyć grono PES, szczególnie w dużych miastach.	Proponuje się wprowadzenie zapisu mówiącego o tym, że w zależności od wielkości samorządu jest on zobowiązany do	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				zaproszenia nie więcej niż i tutaj wyznaczyć limity.	
98.	DOPS	Art. 38 ust. 1	Z czego wynika ograniczenie zaproszenia do negocjacji max. 5 podmiotów? Decyzja w tym zakresie powinna należeć do JST i być podejmowana na podstawie zebranych zgłoszeń i ich oceny. Zasadnym byłoby natomiast wskazanie minimalnej liczby PES, które są do negocjacji zapraszane. W przypadku gdy do negocjacji zgłosi się nie więcej niż 5 PES, wszystkie podmioty spełniające kryteria powinny być zaproszone do negocjacji.		jw.
99.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 38	Niezrozumiałe jest zaproszenie do negocjacji nie więcej niż 5 podmiotów. Takie ograniczenie w trybie negocjacyjnym może być szczególnie dotkliwie w dużych miastach, gdzie podmiotów jest bardzo dużo.	Proponujemy zniesienie tego ograniczenia lub dostosowanie do specyfiki JST np. ze względu na liczbę mieszkańców.	jw.
100.	ROPS w Rzeszowie	Art. 38 ust. 2	Zapis mówiący, że negocjacje mają charakter poufny w przypadku środków publicznych lub dostępu do informacji publicznych jest wątpliwy.	Proponuje się usunięcie tego zapisu.	jw.
101.	ROPS w Poznaniu	Art. 38	Charakter poufny negocjacji.	Proponuje się wykreślenie tego zapisu, ponieważ dotyczy to środków publicznych, czy dostęp do informacji publicznej.	jw.
102.	DOPS	Art. 38	Poufność. Należałoby przygotować przykładowe wzory oświadczeń. Jak się ma do art. 38 artykuł 40 w kwestii poufności a składania oferty wspólnej – na pierwszy rzut oka wymaga to analizy, czy pomiędzy tymi artykułami nie zachodzi jakieś wykluczenie.		jw.
103.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 39	Art. 39. 1. Po przeprowadzonych negocjacjach organ administracji publicznej zaprasza biorących udział w negocjacjach do złożenia oferty realizacji usługi społecznej.	Czy zaproszenie do złożenia oferty będzie publikowane na stronie BIP?	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

104.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 40 ust. 2	Art. ten zakłada, że tryb negocjacyjny może być stosowany „w przypadku uzasadniającym realizację usługi społecznej w partnerstwie publiczno-społecznym”. Ustawa nie precyzuje jednak co miałyby stanowić podstawę do uzasadnienia tego trybu.	Proponujemy doprecyzowanie zapisu dot. sformułowania „w przypadku uzasadniającym realizację usługi społecznej w partnerstwie publiczno-społecznym”.	jw.
105.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 41	Nie jest jasne, dlaczego organ administracji publicznej po przeprowadzeniu oceny ofert w trybie negocjacyjnym dokonuje wyboru tylko jednej oferty. Konieczność wyboru 1 oferty nie odróżnia trybu negocjacyjnego od trybu przetargowego. Niezbędne jest uelastycznienie procedury w zależności od skali i charakteru zlecenia.	Proponujemy zmianę zapisów poprzez dodanie „lub ofert”. Niezbędne jest uelastycznienie procedury w zależności od skali i charakteru zlecenia.	jw.
106.	ROPS w Rzeszowie	Art. 41 ust. 1	Obecny zapis wskazuje na konieczność wyboru tylko 1 oferty, co może stanowić ograniczenie w przypadku dużych zleceń lub po prostu chęci skierowania zleceń do kilku PES w celu dywersyfikacji zamówienia.	Proponuje się wprowadzenie zmiany umożliwiającej wybór więcej niż jednej oferty po przeprowadzonych negocjacjach.	jw.
107.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 41	Art. 41. 1. Organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu przez komisję oceny złożonych ofert, dokonuje wyboru oferty zapewniającej najlepszą relację jakości usługi społecznej do kosztów jej realizacji.	Jasno wskazano, iż wygra oferta najniższa kosztowo. Należy usunąć powyższe zdanie.	jw.
108.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 44	Art. 44 - 1. Organ administracji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej: 1) zamieszcza informację o planowanym partnerstwie; 2) wyznacza termin na złożenie zgłoszeń; 3) podaje kryteria oceny złożonych zgłoszeń; 4) zamieszcza informację o wyborze partnera.	Powyższy artykuł nie koreluje z punktem 2. „Partnerstwo publiczno-społeczne może zostać zawarte z inicjatywy podmiotu ekonomii społecznej.” Nie opisano trybu jak ma wyglądać nawiązywanie partnerstwa ze strony PES, czy obowiązują te same zasady co w art.44?	jw.
109.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 44 ust. 2 pkt 1	Organ w administracji publicznej uwzględnia planowany udział środków finansowych własnych, wkład rzeczowy i osobowy. Wymaganie wkładu własnego	Wykreślenie „udział środków finansowych własnych”	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			finansowego przenosi na przedsiębiorstwo społeczne część ciężaru wykonania usługi społecznej, której zapewnienie jest obowiązkiem JST.		
110.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 46	Art. 46. 1. Organ administracji publicznej ma prawo do bieżącej kontroli realizacji umowy partnerstwa publiczno-społecznego przez partnera.	Organ administracji publicznej jest stroną partnerstwa. Należało literalnie wpisać, kto i w jaki sposób podlega kontroli.	jw.
111.	ROPS w Poznaniu	Dział III Uwaga ogólna	Realizacja usług społecznych przez PES/PS ma fundamentalne znaczenia dla rozwoju ES. Proponowane rozwiązania w zakresie realizacji usług społecznych stanowią istotny element budowania systemu realizacji usług. Jednak z uwagi na fakultatywny charakter zapisów mogą być one nie wykorzystane w wystarczających sposób i nie przyniosą oczekiwanego efektu w postaci silnego sektora i PES/PS, które są stałym partnerem dla samorządów lokalnych.	Jeśli wprowadzenie obligatoryjności na tym etapie jest niemożliwe warto pomyśleć o tym, aby ww. Strategia mogłaby określić docelowy minimalny procentowy udział zleceń w trybie negocjacyjnym (np. 30%). Jednocześnie - szeroko rozumiany sektor ekonomii zdaje sobie sprawę z własnych ograniczeń oraz wyzwań z tym związanych, stąd propozycja by w takim wypadku (określenie minimalnego procentowego poziomu zleceń) dać samorządom i PES/PS czas na dostosowanie się do tego wymogu i rozpoczęcie od mniejszego procentu, z obowiązkiem dojścia do wymaganego np. w ciągu 5 lat. Alternatywą lub uzupełnieniem mógłby być zapis dotyczący planu postępowań o udzielenie zamówień, o którym mowa w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych, który obligowałby zamawiającego w przypadku usług społecznych do określenia, wspólnie z lokalnymi podmiotami ekonomii społecznej, które usługi realizowane są w trybie społecznie odpowiedzialnych zamówień art. 92-94 i 361 PZP.	jw.
112.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Dział III, Rozdział I Uwaga ogólna	w projekcie ustawy brak jakichkolwiek instrumentów, które zachęcałyby JST do zlecenia usług społecznych dla PES np. dopłata do kosztów realizacji usług społecznych zleconych PES, co znalazło się		jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			w konsultowanym projekcie Umowy Partnerstwa. Brak wskazanych zachęt dla stosujących, czy chociażby zapisów mówiących o konieczności uzasadnienia przez JST niemożności stosowania trybów, ujętych w projekcie ustawy dot. realizacji usług społecznych przez PES.		
113.	ROPS w Krakowie	DZIAŁ IV Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne	Przyjęte rozwiązania nakładają na samorząd województwa obowiązek tworzenia regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej, prowadzenie regionalnego komitetu rozwoju ekonomii społecznej, finansowanie usług wsparcia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej oraz monitorowanie działań podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych. Zakres przewidzianych działań nie daje jednak wystarczających instrumentów, które pozwalałyby je efektywnie realizować np.: - w kontekście zlecenia usług wsparcia nie wskazano udziału marszałka województwa w procesie akredytacji podmiotów realizujących te usługi,	Proponowany zapis art. 52 ustawy: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w uzgodnieniu z właściwym marszałkiem województwa, udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz prowadzi wykaz tych podmiotów.	Wyjaśnienie Projekt ustawy został uzupełniony w zakresie udziału regionalnego ośrodka polityki społecznej w wydawaniu opinii niezbędnej do złożenia wniosku o przyznanie akredytacji przez podmiot ekonomii społecznej. Jednocześnie regionalny ośrodek polityki społecznej będzie brał udział w procesie weryfikacji świadczonych przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.
114.	ROPS w Rzeszowie ROPS w Poznaniu	Art. 47 ust. 4	O jakich instrumentach wsparcia działań reintegracyjnych chodzi? Zapis jest mocno nieprecyzyjny	Należy uściślić, o jakie instrumenty chodzi	Wyjaśnienie Projektodawca doprecyzował brzmienie przepisu poprzez wskazanie, że rozwój ekonomii społecznej wspierany jest w szczególności za pomocą instrumentów wspierających zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
115.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 47 ust. 4	Rozwój ekonomii społecznej jest wspierany przez władze publiczne w szczególności za pomocą: (...)	Punkt 4 wymaga doprecyzowania i wskazania konkretnych możliwych do zastosowania instrumentów.	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			4. instrumentów wsparcia działań reintegracyjnych. Zapis nie precyzuje o jakie instrumenty chodzi.		
116.	ROPS w Lublinie	Art. 48	W artykule powinien być dodany zapis dotyczący realizacji prowadzenia procesu akredytacyjnego podmiotów świadczących usługi wsparcia PES.		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony w zakresie procesu akredytacji.
117.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 48 pkt 4	Proponujemy doprecyzowanie zapisu. Zapis w obecnym brzmieniu sugeruje, iż wszystkie działania dot. prowadzenia działań z zakresu upowszechniania ekonomii społecznej będą w kompetencji Ministra właściwego np. zabezpieczenia społecznego. Działania te (na poziomie regionu) realizują również ROPS i obecne Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej.	Proponujemy doprecyzowanie punktu poprzez np. dodanie „na poziomie krajowym” lub wykreślenie zapisu.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie upowszechniania wiedzy o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym
118.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 48 pkt 5	Proponujemy doprecyzowanie punktu dot. organizacji realizacji usług wsparcia ekonomii społecznej na poziomie ponadregionalnym. Nie jest jasne, o jakie usługi chodzi.	Proponujemy doprecyzować zapis.	Wyjaśnienie Katalog usług wsparcia został określony w aktualnym art. 29 (pierwotny art. 52 ust. 3 projektu ustawy)
119.	ROPS w Rzeszowie	Art. 49	Programy rządowe lub resortowe dot. ekonomii społecznej powinny uzyskać akceptację/opinię Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Z zasady te programy są centralne w związku, z czym udział KKRES, jako krajowego interdyscyplinarnego komitetu powinien być tutaj znaczny i obligatoryjny.	Należy dodać zapisy, że programy muszą uzyskać akceptację/opinię KKRES	Uwaga nieuwzględniona KKRES jest ciałem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Wśród jego kompetencji przewidziano opiniowanie programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz programów rządowych.
120.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – ROPS	Art. 49	Na chwilę obecną przedsiębiorstwa społeczne głównie wspierane są w fazie powstawania poprzez dofinansowanie zakupu sprzętu, maszyn, potem głównie jest to wsparcie pomostowe dotyczące dofinansowania miejsc pracy. Nie ma środków dla prężnych przedsiębiorstw społecznych na ich dalszy rozwój pod kątem np. rozszerzenia parku maszynowego, czy zakupu	2. W ramach programów, o których mowa w ust. 1, są finansowane w szczególności działania wspierające: 1) rozwój ekonomii społecznej; 2) tworzenie i rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz wzmacnianie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego poprzez dofinansowanie zakupu innowacyjnych maszyn i urządzeń, technologii teleinformatycznych.	Wyjaśnienie Celem działań wspierających w ramach programu nie jest do końca wzmacnianie infrastruktury PES/PS. Proponowane wsparcie mieści się w ust. 2 pkt. 2 obecnego art. 31.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			innowacyjnych rozwiązań technologii informatycznych.		
121.	ROPS w Olsztynie	Art. 52	Niezrozumiały jest brak w ustawie wskazania, że usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej będą realizowane przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. Nazwa OWES zakorzeniła się w systemie wsparcia ekonomii społecznej i w świadomości społeczności lokalnych i powinna być wskazana wprost w najważniejszym dokumencie regulującym funkcjonowanie ekonomii społecznej w Polsce.	Propozycja dodania definicji OWES i wskazanie wprost w ustawie, że usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej będą realizowane przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wskazania, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej tj. ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej.
122.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 52	W ustawie brak jest jakichkolwiek zapisów mówiących o konieczności współpracy podmiotu świadczącego usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej z regionalnym ośrodkiem polityki społecznej, który jest ustawowo wyznaczony do koordynacji działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w województwie. Brak również zapisów wskazujących na zakres tej współpracy. Z uwagi na możliwość powielania działań i konieczność koordynacji wsparcia na poziomie regionalnym przez samorząd zobowiązanie podmiotu świadczącego usługi wsparcia do współpracy z ROPS jest absolutnie konieczne. Proponujemy uzupełnienie zapisów w tym obszarze. Zakres współpracy powinien wynikać z zapisów regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej i dotyczyć w szczególności: wymiany informacji, zaangażowania w prace Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i jego grup roboczych (w tym m.in. w opracowywanie i aktualizację RPRES, konsultowanie dokumentów	Proponujemy dodanie kolejnego ustępu do art. 52. Proponowane brzmienie: „Akredytowane podmioty uprawnione do świadczenia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług, o których mowa w ust. 3 w swoich działaniach zobowiązane są do stałej współpracy z regionalnym ośrodkiem polityki społecznej , jako koordynatorem działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie. Zakres współpracy wynika z regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej”.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca nie widzi konieczności uregulowania przedmiotowej kwestii na poziomie ustawy. Podstawa współpracy oraz jej zakres wynika z regionalnych programów rozwoju ekonomii społecznej.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			programowych i strategicznych), planowania i wdrażania zadań i wskaźników wynikających z KPRES i RPRES, monitorowania i przekazywania do ROPS wskaźników wynikających z wdrażania EFS w szczególności w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze, wspierania przedsiębiorstw społecznych i miejsc pracy w kluczowych sferach rozwoju, w tym w zakresie usług społecznych, kooperacji z ROPS w zakresie animowania społeczności lokalnych (udział w we wspólnych przedsięwzięciach) oraz w zakresie zwiększania widoczności przedsiębiorstw społecznych, kooperacji w zakresie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, ewaluacji działań.	
123.	ROPS w Lublinie	Art. 52 ust. 1	Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.	<p>Czy jest to tożsame z działalnością OWES? Naszym zdaniem ustawa powinna zawierać regulacje procesu akredytacyjnego podmiotów świadczących usługi wsparcia PES.</p> <p>Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wskazania, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej tj. ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej. Dodatkowo określono proces przyznawania i utraty akredytacji.</p>
124.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 52 ust. 1	Art. 52. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz prowadzi wykaz tych podmiotów.	<p>Art. 52 mówi o akredytacji udzielanej przez ministra na rzecz podmiotów wspierających ekonomie społeczną. Na temat tychże podmiotów nie ma zbyt wiele we wcześniejszych zapisach ustawy (art. 9, gdzie wystawiają opinię oraz art. 10 dot. przetwarzania danych osobowych). Zatem cała działalność OWES-ów została opisana w art 52.</p> <p>jw.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

125.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 52 ust. 1	W projekcie ustawy brak jest jakichkolwiek zapisów mówiących o roli ROPS w procesie przyznawania akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej (obecnie rola ROPS ogranicza się do wydawaniu opinii na temat działalności OWES). Jest to niespójne z projektem Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027, który wskazuje na istotną rolę ROPS w systemie wsparcia ekonomii społecznej i mówi o konieczności wzmocnienia regionalizacji procesu akredytacji , przy jednoczesnym zachowaniu jednolitych standardów, koordynowanych na poziomie krajowym. Nie można tego zrobić bez włączenia ROPS w proces przyznawania akredytacji. Mając na względzie konieczność zapewnienia dobrej jakości wsparcia dla PES zasadnym jest, aby ROPS jako koordynator regionalny ekonomii społecznej choć w minimalnym stopniu był włączony w proces akredytacji tj. wydawał chociaż opinie na temat działalności podmiotu świadczącego usługi wsparcia PES. Opinia ta powinna mieć duży wpływ na przyznanie akredytacji przez ministerstwo. Uniemożliwi to ponowne uzyskanie akredytacji przez podmiot, który w sposób nierzetelny świadczył usługi wsparcia np. o niskiej jakości, nie współpracował z ROPS itp.	Proponujemy o uzupełnienie zapisu poprzez wskazanie roli regionalnego ośrodka polityki społecznej w procesie akredytacji.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony w zakresie włączenia ROPS w proces weryfikowania sposobu świadczenia usług wsparcia przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. Jednocześnie podmiot ekonomii społecznej składając wniosek o przyznanie akredytacji będzie zobligowany do przedłożenia opinii ROPS. Dodatkowo wskazano, że działania koordynacyjne samorządu województwa na rzecz rozwoju ekonomii społecznej samorząd województwa wykonuje przy pomocy ROPS.
126.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 52 ust. 3 pkt	Art. 52 ust 3. 3. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności działania w zakresie:	Ustawa powinna wskazać konkretne źródła finansowania działań, jakie przejmie samorząd województwa powinna wskazywać też inne instrumenty wspierające działania podmiotów ES jak np.: system kredytowy, system poręczeń; system refundacji składek	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnią będą realizację zadania publicznego

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;</p> <p>2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej;</p> <p>3) podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art. 7 ust. 1;</p> <p>4) wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego.</p> <p>Zapisy ustawy nie wskazują, z jakich środków miałyby być finansowane te działania, zapisy sugerują, że finansowanie opierać się będzie głównie na środkach UE; ze środków wojewódzkich PS nie będą mogły liczyć na finansowanie na podobnym poziomie po zakończeniu perspektywy; ustawa nie wskazuje rozwiązań na przyszłość ani innych niż europejskie źródła wsparcia.</p>	<p>ZUS powinien mieć charakter automatyczny i przebiegać między PUP a ZUS (wyeliminowanie sytuacji, gdy środki nie zostały zabezpieczone).</p>	<p>polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.</p>
127.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 52 ust. 3 pkt 3	<p>Usługi wsparcia przez podmioty akredytowane „w zakresie podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art.7, ust. 1”. Realizację tych usług zapewnia Marszałek województwa. Zapis bardzo ogólny – nie zawiera ani zakresu usług wsparcia w reintegracji ani sposobów finansowania. Pożądane byłoby doradztwo w tworzeniu, co najmniej poprawnego</p>	<p>Wykreślić „w zakresie podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art.7, ust.1”. Proponujemy: wsparcia w utworzeniu i skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, a w szczególności tworzeniu planu reintegracji i programów reintegracji dla pracowników”</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przepis został doprecyzowany w zakresie wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych przy tworzeniu planów reintegracyjnych.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			merytorycznie planu reintegracji wymaganego przez UW do procedury uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego		
128.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 52 ust. 1-5	Zapisy nieprecyzyjne. Art. 52 ust. 1 stanowi, iż minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia ekonomii społecznej oraz prowadzi wykaz tych podmiotów. Ustawa nie precyzuje jednak, o jakie podmioty/typy podmiotów, jakie podmioty będą mogły się ubiegać o akredytację i świadczyć usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Ustawa nie precyzuje również, czy możliwe są partnerstwa podmiotów.	Proponujemy doprecyzowanie zapisów poprzez wskazanie, jakie podmioty/typy podmiotów będą mogły świadczyć usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i ubiegać się o akredytację oraz czy możliwe będą partnerstwa podmiotów.	Uwaga uwzględniona Projekt został uzupełniony o wskazanie, że akredytację i status OWES, może uzyskać podmiot ekonomii społecznej realizujący usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, działający samodzielnie lub w partnerstwie.
129.	ROPS w Rzeszowie	Art. 53 ust. 2	W zakresie zadań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w jego przygotowanie oraz w przygotowanie innych dokumentów odnoszących się do ES	Uwaga nieuwzględniona Zadania komitetu zostały sformułowane w sposób ogólny, który umożliwia zaangażowanie tego organu we wsparcie ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego na różnych etapach realizacji zadań koordynacyjnych. Poza opiniowaniem kluczowych dokumentów komitet może również opracowywać propozycje działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym.
130.	ROPS w Poznaniu	Art. 53 ust. 2	W zakresie zadań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentu jak i wprowadzenie możliwość przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	jw.
131.	ROPS w Poznaniu	Art. 53 ust. 3	Komitet powinien mieć możliwość monitorowania rezultatów polityki rozwoju ekonomii społecznej skoro może	3) monitorowanie realizacji i rezultatów polityki na rzecz rozwoju ekonomii społecznej	Wyjaśnienie

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			również opiniować wszelkie programy na rzecz jej rozwoju		W wyniku konsultacji zrezygnowano ostatecznie z wyszczególniania zadania polegającego na monitorowaniu.
132.	ROPS w Rzeszowie	Art. 54	W składzie Komitetu brakuje przedstawicieli: przedsiębiorstw społecznych, akredytowanych podmiotów udzielających wsparcia konwentu dyrektorów ROPS a także a może przede wszystkim reprezentantów regionalnych komitetów.	Proponuje się rozszerzyć skład Komitetu o wskazane grupy osób.	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli przedsiębiorstw społecznych i podmiotów akredytowanych, stwierdzić należy, że ta grupa będzie reprezentowana przez podmioty ekonomii społecznej. W odniesieniu do przedstawicieli Konwentu Dyrektorów ROPS, stwierdzić należy, że środowisko to będzie reprezentowane przez przedstawicieli JST. Na poziomie przepisów wykonawczych doprecyzowany zostanie sposób wyłaniania i zgłaszania kandydatów.
133.	ROPS w Poznaniu	Art. 54	W składzie Komitetu brakuje przedsiębiorstw społecznych, przedstawicieli podmiotów akredytowanych i przedstawiciela Konwentu Dyrektorów ROPS. Ważne jest, aby głos PS był uwzględniony w tym gronie, a nie każdy PES jest przedsiębiorstwem. Ponadto nie może w składzie Komitetu zabraknąć przedstawiciela Konwentu ROPS-ów, które zajmują się koordynacją ES w regionach oraz przedstawicieli podmiotów akredytowanych, którzy świadczą w regionach usługi wsparcia ES.	Proponuje się rozszerzyć skład Komitetu o przedsiębiorstwa społeczne, przedstawicieli podmiotów akredytowanych i przedstawicieli Konwentu Dyrektorów ROPS.	jw.
134.	ROPS w Poznaniu	Art. 57	W artykule zawarte są informacje dot. kosztów funkcjonowania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. W Ustawie brakuje zapisów regulujących	Proponuje się wprowadzenie zapisów dot. kosztów funkcjonowania Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Uwaga uwzględniona Uwaga została uwzględniona poprzez wskazanie, że koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			koszty funkcjonowania Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej.		Ekonomii Społecznej pokrywane będą z budżetu samorządu województwa.
135.	ROPS w Rzeszowie	Art. 60	Wprowadzony w Ustawie zakres działań do realizacji w ramach koordynacji sektora es w województwie przez samorząd województwa, które mają być wykonywane przez ROPS nie daje realnych instrumentów do prowadzenia koordynacji sektora. Pomimo wskazania pozornego zapisu otwartości katalogu działań za pomocą wyrażenia „w szczególności” może on być w wielu przypadkach potraktowany jako katalog zamknięty. Poza tym, skoro mowa o zadaniach samorządu województwa w zakresie działań wpisujących się w koordynację sektora es to warto ujednoczyć je z Ustawą o pomocy społecznej, tj. jej art. 21a, gdzie wskazane są również zadania samorządu województwa w zakresie koordynacji es.	Należy zmienić zapis art. rozszerzając katalog zadań samorządu województwa	Uwaga częściowo uwzględniona W zakresie zadań samorządu województwa dopisano zadania z zakresu upowszechniania wiedzy o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym. W zakresie realizacji działań, o których mowa w art. 21a ustawy o pomocy społecznej w ocenie projektodawcy zapis wydaje się zbędny, bowiem jest już uregulowany tą ustawą.
136.	ROPS w Poznaniu	Art. 60	W zadaniach Samorządu Województwa brakuje mechanizmów koordynacyjnych, które pozwalają mieć realny wpływ na rozwój ES w regionie. Obecnie ROPS (oprócz tych działań wymienionych w projekcie ustawy) realizuje szereg działań związanych z koordynacją, m.in. jest to współpraca z JST w zakresie wsparcia różnych inicjatyw dotyczących społecznego rozwoju, animuje społeczność lokalne, edukuje w zakresie zaangażowania społecznego, sieciuje na terenie danej gminy instytucje zajmujące się wspólnym obszarem, podejmuje działania na rzecz kadry instytucji integracji i pomocy społecznej. Bez działań w zakresie oddolnego budowania kapitału społecznego sektor ES nie będzie się efektywnie rozwijał. To kluczowe działanie	Proponuje się rozszerzyć działania SW w zakresie koordynacji o: <ul style="list-style-type: none"> · współpracę z podmiotami akredytowanymi, w tym również ewaluacje ich działań, · współpracę z JST w zakresie budowania kapitału społecznego i animacji społeczności lokalnych · sieciowanie instytucji integracji i pomocy społecznej · wspieranie, inicjowanie rozwiązań w zakresie rozwoju ekonomii społecznej · edukacji w zakresie przedsiębiorczości społecznej i zaangażowania społecznego · upowszechnianie wiedzy o ES i zwiększanie widoczności PES/PS · współpraca i wzmacnianie potencjału podmiotów reintegracyjnych 	Uwaga częściowo uwzględniona Wskazane działania zostały w większości ujęte w projekcie ustawy.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			koordynacyjnie. Dodatkowo nie można zapomnieć o podstawowym partnerze działań ROSP w regionie, czyli podmiotach akredytowanych, które realizując usługi wsparcia ES budują oddolnie kapitał społeczny i przedsiębiorczość społeczną.		
137.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60	Zgodnie z KPRES szczegółowe zadania samorządu w obszarze ekonomii społecznej ujęte są w regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej. Aby zachować spójność z w/w dokumentem proponuje się dodanie zapisu, mówiącego, że dokumentem strategicznym w obszarze ekonomii społecznej dla województwa jest regionalny program rozwoju ekonomii społecznej. Dokument ten musi uwzględniać regionalną specyfikę a także kierunki rozwoju ekonomii społecznej wyznaczone na szczeblu krajowym. Ustawa powinna również określać elementy tego dokumentu m.in. podstawowe kierunki rozwoju ekonomii społecznej w regionie, strukturę celów i efektów, odpowiadające im wskaźniki produktu i rezultatu, zasoby finansowe niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów (obejmujące zarówno środki krajowe jak i europejskie), zasady i formy współpracy na rzecz ekonomii społecznej (m.in. z podmiotami świadczącymi usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej), koncepcje promocji i upowszechniania idei ekonomii społecznej, opis systemu zarządzania i monitorowania efektów, itp. Uregulowania wymaga również kwestia przyjęcia w/w dokumentu, (aby zachować spójność z KPRES proponujemy aby dokument ten był przyjmowany przez zarząd województwa).	Proponujemy dodanie zapisu: „Dokumentem strategicznym na poziomie regionu jest regionalny program rozwoju ekonomii społecznej, przyjmowany przez zarząd województwa, uwzględniający regionalną specyfikę a także kierunki rozwoju ekonomii społecznej wyznaczone na szczeblu krajowym”. Proponujemy również określenie minimalnego zakresu RPRES.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy o ekonomii społecznej zawiera odniesienie do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która określa ramy tworzenia dokumentów programowych - tak KPRES, jak i RPRES, zatem tworzenie kolejnych regulacji w tym zakresie nie jest zasadne. Zasady tworzenia regionalnych programów rozwoju ekonomii społecznej zostały m.in. nakreślone w Modelu tworzenia Regionalnych Programów Rozwoju Ekonomii Społecznej, opracowanym w projekcie <i>System partycypacyjnego zarządzania sferą ekonomii społecznej</i> w Działaniu 2.9 PO WER, we współpracy MRiPS z ROPS Kraków, ROPS Poznań i Uniwersytetem Warszawskim. Model został rekomendowany do stosowania przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

138.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60 ust. 1	<p>Proponujemy doprecyzowanie zadań samorządu województwa w zakresie koordynacji działań na rzecz ekonomii społecznej poprzez rozszerzenie zapisów art. 60 ust. 1. Proponujemy rozszerzyć je o m.in. następujące elementy:</p> <p>„ - opiniuje, monitoruje i ewaluje jakość wsparcia usług, świadczonych przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynuje działania publiczne w zakresie realizacji RPRES, - gromadzi i wymienia informacje oraz dane statystyczne dot. sektora ekonomii społecznej; - uczestniczy w procesie programowania regionalnych polityk publicznych, - organizuje przedsięwzięcia służące zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej, jako dostawców produktów i usług na poziomie regionalnym, - kreuje pozytywny wizerunek ekonomii społecznej w regionie, - współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego i innym podmiotami lokalnymi na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, - tworzy regionalne sieci współpracy podmiotów świadczących usługi wsparcia PES poprzez organizowanie regionalnych spotkań, - wspiera działania podmiotów świadczących usługi wsparcia PES, nakierowane na jednostki samorządu terytorialnego, - tworzy regionalne sieci PES o charakterze reintegracyjnym, 	<p>Proponujemy doprecyzowanie i rozszerzenie zadań samorządu w zakresie koordynacji działań na rzecz ekonomii społecznej. Proponujemy również dodanie zapisu:</p> <p>„W celu zapewnienia zgodności kierunków rozwoju ekonomii społecznej na poziomie regionalnym i krajowym samorząd województwa, przy realizacji zadań określonych w art. 60 ust. 1 współpracuje z ministrem właściwym ds. zabezpieczenia społecznego”.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Samorząd województwa w zakresie koordynacji działań na rzecz ekonomii społecznej posiada swobodę w realizacji tych zadań, niemniej jednak muszą być zgodne z kierunkiem rozwoju ekonomii społecznej na poziomie krajowym.</p>
------	--	-----------------------	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - inicjuje współpracę jednostek systemu pomocy społecznej, PES oraz podmiotów świadczących usług wsparcia PES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, - zapewnia funkcjonowanie RPRES i organizuje jego prace, - tworzy możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie, - reprezentuje interesy sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, itp.” <p>Rozszerzenie zapisów pozwoli na podkreślenie roli samorządu a jednocześnie pozwoli uniknąć wątpliwości, co oznacza sformułowanie „w szczególności”.</p> <p>Zakres zadań samorządu województwa w obszarze koordynowania działań na rzecz ekonomii społecznej w regionie w projekcie ustawy powinien być spójny zarówno z <i>Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2015-2020</i>, jak i zapisami art. 21a ustawy o pomocy społecznej.</p>	
139.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60	Brak spójności zakresu zadań samorządu województwa w obszarze koordynowania działań na rzecz ekonomii społecznej w regionie wymienionych w projekcie ustawy o ekonomii społecznej z działaniami, określonymi w art. 21a ustawy o pomocy społecznej.	Wyjaśnienie W zakresie realizacji działań, o których mowa w art. 21a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w ocenie projektodawcy zapis wydaje się zbędny, bowiem jest już uregulowany tą ustawą.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

140.	ROPS w Toruniu	Art. 60 ust. 1 pkt. 1	<p>Uzupełnienie przepisu Przeniesienie konieczności opracowania diagnozy potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych ze strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej do programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej Brak konieczności podobnych zapisów w dwóch dokumentach strategicznych na szczeblu województwa Pozostawić należy natomiast tę konieczność w ramach gminnych i powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych</p>	<p>1) opracowuje, realizuje i monitoruje regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, zawierający m.in. diagnozę potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych, zgodny ze strategią wojewódzką w zakresie polityki społecznej;</p>	<p>Wyjaśnienie Projektowany przepis reguluje, że oba dokumenty powinny być ze sobą zgodne.</p>
141.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego	Art. 60 ust. 1 pkt. 2	<p>Wnoskujemy, aby wśród chodzi i jakie inne dokumenty? Czy ten zapis ma związek ze zmianami wprowadzanymi do ustawy o pomocy społecznej w art. 67 projektu ustawy, które to nadają nowe brzmienie art. 16b ust. 1 pkt.1 ustawy o pomocy społecznej wprowadzając obowiązek ujęcia w dokumencie strategii potencjału ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych? Czy oznacza to, że po stronie regionalnych komitetów powstanie obowiązek konsultowania strategii w rozumieniu art. 60 ust. 1 pkt. 2 ?</p>	<p>prośbą o dookreślenie zapisów</p>	<p>Wyjaśnienie Projekt ustawy przewiduje, że strategia w zakresie polityki społecznej powinna obejmować również diagnozę dot. potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych. Zgodnie z projektem do zadań Regionalnego Komitetu należy m.in. wyrażanie opinii o projektach uchwał samorządu województwa dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. W związku z powyższym, strategia zawierająca diagnozę potencjału PES powinna być konsultowana przez ww. Komitet.</p>
142.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 60 ust. 1 pkt 4 ust. 2	<p>Samorząd województwa ...”wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych”. Działania ...wykonywane są przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej. Brak wskazania sposobu finansowania realizacji dodatkowego zadania.</p>	<p>Dopisać ust. 3. W kosztach realizacji zadań, o których mowa w art. 60 ust. 1 pkt 4 partycypują JST z terenu działania przedsiębiorstw społecznych świadczących usługi społeczne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy nie ogranicza możliwości partycypacji JST w kosztach realizacji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w tym wsparcia na rzecz tworzenia wspólnych przedsięwzięć PES, w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie posiadanego budżetu, realizacja zadania może być finansowana w ramach limitów określanych przez dany samorząd oraz może być finansowana z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
143.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 60 ust. 1	Nie zawarto żadnych zapisów o współpracy akredytowanych podmiotów (OWES) z ROPS.	Dodać pkt.5) współpracuje i koordynuje współpracę akredytowanych podmiotów świadczących usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej na terenie województwa.	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Samorząd województwa koordynuje wspieranie rozwoju ekonomii społecznej w regionie. W ramach tej funkcji mieści się m.in. opracowywanie regionalnego programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. W dokumencie programowym zawarte zostać mogą szczegółowe zasady organizacji współpracy czy wymiany informacji z różnymi interesariuszami zaangażowanymi we wspieranie ekonomii społecznej. Ponadto samorząd odpowiada za zapewnienie dostępu do usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, których realizację może zlecić OWES. W tym zakresie niezbędne jest utrzymywanie bieżącej współpracy z ośrodkami. Jednocześnie zaproponowane brzmienie przepisu może rodzić wątpliwości w zakresie znaczenia pojęcia koordynacji i współpracy. Z tego względu uznano, że obecne rozwiązania są wystarczające.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

144.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60 ust. 2	Prosimy o doprecyzowanie zapisu. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej jest jedyną jednostką odpowiedzialną za koordynację rozwoju ekonomii społecznej w regionie (wyznaczoną ustawowo). Konieczna jest zmiana zapisu.	Proponujemy zmianę zapisu na następujący: „2. Działania, o których mowa w ust.1 są wykonywane przez regionalny ośrodek polityki społecznej”.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy wskazuje na samorząd województwa, jako koordynatora w województwie działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Przy tym działaniu samorządowi pozostawiono swobodę do ustalenia jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za ww. koordynację.
145.	ROPS w Toruniu		Doprecyzowanie zapisu, wskazanie wprost instytucji, która realizuje te zadania, analogicznie do art. 113 ustawy o pomocy społecznej.	2. Działania, o których mowa w ust. 1, wykonuje regionalny ośrodek polityki społecznej.	jw.
146.	ROPS w Poznaniu	Art. 60 ust. 2	Komitety ES to ciała, które już zostały stworzone, zarówno na poziomie kraju jak i regionów i funkcjonują w systemie ES. Analizując zapis projektu ustawy powstaje pytanie, co z dotychczas funkcjonującymi Komitetami? Czy zostaną rozwiązane?	Konieczne doprecyzowanie, w jaki sposób kwestia ta zostanie rozwiązana.	Wyjaśnienie W odniesieniu do pytania należy wyjaśnić, że w projekcie ustawy wprowadzony został przepis przejściowy dotyczący powołania członków Krajowego i Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej. Dotychczasowe Komitety pełnić będą swoje funkcje do czasu powołania nowych ciał.
147.	ROPS w Rzeszowie	Art. 61	Regionalne komitety rozwoju ekonomii społecznej na mocy projektu nie zostają w żaden sposób wzmocnione, miało to być ciało doradcze a w brzmieniu ustawy jest tylko opiniujące. Mała rola komitetów i brak mocy sprawczej prowadzi do spadku zaangażowania ich członków. Powstaje zatem pytanie o sens trwania regionalnych komitetów, być może warto zastanowić się nad włączeniem tego komitetu do Rady działalności pożytku publicznego, która jest mocniej zakorzeniona oraz wydaje się jej zasięg oddziaływania na zdecydowanie szerszy.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w jego przygotowanie oraz w przygotowanie innych dokumentów odnoszących się do ES Lub Włączyć regionalny komitet rozwoju es do Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego	Uwaga nieuwzględniona Zadania komitetu zostały sformułowane w sposób ogólny, który umożliwia zaangażowanie tego organu we wsparcie samorządu województwa na różnych etapach realizacji zadań koordynacyjnych w regionie. Poza opiniowaniem kluczowych dokumentów komitet będzie mieć możliwość zapoznawania się z efektami realizacji regionalnego programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, a także wyrażać opinie w sprawach dotyczących usług społecznych.
148.	ROPS	Art. 61	Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej niestety nie cieszą się wielkim	2. Do zadań Regionalnego Komitetu należy w szczególności:	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

	- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego		uznaniem, tak jak inne ciała tworzone przy Marszałku, panuje w nich duża absencja, istnieje duża potrzeba wymiany/uzupełnienia liczby członków, niejednokrotnie wynika to z braku sprawczości i decyzyjności tego kolegiального ciała. Sprowadzenie jego funkcjonowania do roli opiniodawczej dodatkowo pomniejsza jego rangę i prestiż, dlatego też proponujemy zwiększenie roli RKRES w obszarze działań związanych z zatwierdzaniem i monitorowaniem finansowania sektora ES ze środków RPO.	1) wyrażanie opinii o regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, projektach uchwał samorządu województwa i aktów prawa miejscowego dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii Społecznej. 2) Zatwierdzanie i monitorowanie wydatkowania w obszarze ekonomii społecznej w regionalnych programach operacyjnych	
149.	ROPS w Poznaniu	Art. 61	Uwaga analogiczna jak w przypadku KKRES: wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu, co zresztą obserwujemy w dotychczasowych doświadczeniach w regionach.	Proponuje się dodać zapisy wzmocniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentów, jak i wprowadzenie możliwości przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	jw.
150.	ROPS w Olsztynie	Art. 61 ust. 2	Sprowadzenie roli Komitetu tylko do funkcji opiniowawczo-doradczej spłaszcza rolę RKRES i może zniechęcać do członkostwa w nim osób wymienionych w art. 62. Propozycja rozszerzenia zadań Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej np. o działania dotyczące inicjowania i wspierania współpracy na linii nauka-biznes- ekonomia społeczna. Ponadto doprecyzowania wymaga zapis wskazujący, iż RKRES ma wyrażać opinię na temat aktów prawa miejscowego dot. funkcjonowania PES. Nie jest jasne, o jakie konkretnie akty chodzi.	Art. 61 pkt 4) Inicjowanie i wspieranie współpracy pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na rzecz promocji i rozwoju ekonomii społecznej;	jw.
151.	ROPS	Art. 61 ust. 2	Istnieje potrzeba wzmocnienia roli Regionalnych Komitetów. Zgodnie z	Proponujemy rozszerzenie tego katalogu o m.in. następujące zapisy:	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

	<p>- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p>		<p>zapisami projektu ustawy główne zadania Regionalnych Komitetów skupiają się na opiniowaniu RPRES i innych aktów prawnych dot. funkcjonowania PES oraz monitorowaniu realizacji RPRES. Rozszerzenie zapisów pozwoli na podkreślenie roli Regionalnych Komitetów a jednocześnie pozwoli uniknąć wątpliwości, co oznacza sformułowanie „w szczególności”.</p>	<p>- zapewnienie realizacji polityki wsparcia ekonomii społecznej w wymiarze koordynowania działań w obszarze ekonomii społecznej w regionie, - tworzenie ram instytucjonalnych i prawnych umożliwiających rozwój PES oraz współpracy lokalnej na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie,- określanie wspólnych kierunków i wizji rozwoju ekonomii społecznej w regionie, - kreowanie i promowanie nowych rozwiązań z zakresu ekonomii społecznej w regionie, - identyfikowanie barier w rozwoju ekonomii społecznej oraz formułowanie rekomendacji w zakresie ich likwidacji lub ograniczenia, - współpraca w zakresie organizacji i wdrażania przedsięwzięć zaplanowanych w ramach RPRES, itp.</p>	
<p>152.</p>	<p>ROPS w Rzeszowie</p>	<p>Art. 61 ust. 3</p>	<p>Czy po wprowadzeniu Ustawy obecna kadencja komitetów wygasa, czy mają być dostosowane do wymagań Ustawy?</p>	<p>Należy uściślić zapis artykułu.</p>	<p>Wyjaśnienie W projekcie ustawy wprowadzony został przepis przejściowy dotyczący powołania członków Krajowego i Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej. Dotychczasowe Komitety pełnić będą swoje funkcje do czasu powołania nowych ciał.</p>
<p>153.</p>	<p>ROPS w Toruniu</p>	<p>Art. 61 i 62</p>	<p>Uspójnienie przepisów. Zwłaszcza w kontekście art. 62 ust. 3 Powierzenie zadań związanych z Regionalnym Komitetem albo marszałkowi województwa albo zarządowi województwa</p>		<p>Uwaga uwzględniona W projekcie ustawy wskazano, że organ wykonawczy samorządu województwa określi, w drodze uchwały, organizację oraz tryb powołania członków i działania Regionalnego Komitetu</p>
<p>154.</p>	<p>ROPS w Lublinie</p>	<p>Art. 62 ust. 1</p>	<p>Brakuje nam wymienionych przedstawicieli podmiotów świadczących usługi wsparcia PES (obecnie są nimi OWES-y), jako kluczowego elementu w systemie rozwoju ekonomii społecznej.</p>	<p>Regionalny Komitet składa się w szczególności: (...)</p>	<p>Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli OWES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez podmioty ekonomii społecznej.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

155.	ROPS w Poznaniu	Art. 62 ust. 1	Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej to ciała zrzeszając reprezentantów z różnych obszarów, aby możliwe było spojrzenie z różnych perspektyw na obszar ekonomii społecznej. W składzie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej brakuje przedsiębiorstw społecznych. Ważne jest, aby głos PS był uwzględniony w tym gronie, a nie każdy PES jest przedsiębiorstwem. Ponadto nie może w składzie Komitetu zabraknąć przedstawiciela przedstawicieli podmiotów akredytowanych, którzy świadczą usługi wsparcia ES oraz przedstawicieli mediów i biznesu.	Proponuje się rozszerzyć skład Komitetu o przedsiębiorstwa społeczne i przedstawicieli podmiotów akredytowanych a także przedstawicieli mediów i biznesu.	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli OWES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej. Z kolei przedstawiciele biznesu będą reprezentowani przez organizacje pracodawców.
156.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 62 ust. 1	Proponuje się rozszerzenie składu Regionalnego Komitetu o przedstawicieli biznesu.		jw.
157.	ROPS w Rzeszowie	Art. 63	Marszałek województwa zlecając usługi powinien również mieć w dyspozycji środki z Funduszu Pracy – chodzi o fakt, że w ramach instrumentów wsparcia można uzyskać dofinansowanie na założenie PS i na miejsce pracy również ze środków FP – biorąc pod uwagę, że zakres działań z art. 52 ust. 3 odnosi się do działalności obecnych OWES, to połączenie wszystkich środków w tym celu i skierowanie ich do podmiotów akredytowanych zapewni funkcjonowanie tych podmiotów również, w przypadku braku finansowania ze środków UE	Zmiana ust. 3: Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa i/lub Funduszu Pracy oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany mechanizm finansowania usług wsparcia uwzględnia różne źródła finansowania tych zadań. Model ten gwarantuje zapewnienie płynnego finansowania. Zgodnie z projektem ustawy PS przysługuje m.in. wsparcie z Funduszu Pracy, na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz wsparcie finansowe realizowane za pośrednictwem ośrodków wsparcia

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					ekonomii społecznej. W chwili obecnej nie przewiduje się środków z budżetu państwa na realizację ww. działań.
158.	ROPS w Rzeszowie	Art. 63 ust. 1	Marszałek województwa zapewnia realizację usług: 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych – nie bardzo wiadomo, o jakie usługi chodzi?	Proponuje się doprecyzować zapis w kontekście tych usług.	Wyjaśnienie Przepis (obecnie art. 57 ust. 1) został przeformułowany w ten sposób, że w zakresie realizacji przez samorząd usług wsparcia odniesiono się wprost do katalogu usług wsparcia (określonego w art. 29) obejmującego m.in. wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (w tym i przedsiębiorstw społecznych) oraz wsparcie podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych.
159.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 63 ust. 1	Art. 63. 1. Marszałek województwa zapewnia realizację usług: 1) wsparcia, o których mowa w art. 52 ust. 3, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej; 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych.	Pytanie czy Marszałek finansuje według ustawy działalność OWES?	Wyjaśnienie Zgodnie z projektem ustawy, samorząd województwa zapewnia realizację usług wsparcia PES. Źródłem finansowania tych usług jest budżet samorządu województwa. Zadania te mogą być także finansowane z udziałem innych środków wskazanych w projekcie ustawy.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

160.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 63 ust. 1 pkt 2	Marszałek zapewnia realizację usług: 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych. 3) zadanie jest finansowane ze środków budżetu województwa oraz może być finansowane z udziałem pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przedsiębiorstwa społeczne obowiązkowo będą realizować plan reintegracji i indywidualne programy reintegracji, co niesie za sobą dodatkowe koszty ze strony budżetu województwa, poza dotychczasowymi kosztami utworzenia i utrzymania miejsca pracy. Konieczne wskazanie finansowania spoza budżetu samorządu, np. z Funduszu Pracy czy innych instrumentów tworzonych przez administrację państwową. W przypadku finansowania wyłącznie z budżetu samorządu może okazać się, że wykonanie rozszerzonego zakresu usług może być niemożliwe.	Należy wskazać w art. 63 ust.3 finansowanie również z budżetu państwa.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany mechanizm finansowania usług wsparcia uwzględni różne źródła finansowania tych zadań. Model ten gwarantuje zapewnienie płynnego finansowania. Projekt ustawy o ES zakłada możliwość uzyskania dofinansowania przez PS z Funduszu Pracy, PFRON czy za pośrednictwem OWES. W chwili obecnej nie przewiduje się środków z budżetu państwa na realizację ww. działań. Warto nadmienić, iż przewidziana jest możliwość korzystania ze środków w ramach realizowanych programów rządowych i resortowych oraz ze środków UE.
161.	ROPS w Poznaniu	Art. 63 ust. 1 pkt 2	Usługi w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia (...) z zapisu nie wiadomo, o jakie usługi tutaj chodzi. Może to powodować problemy podczas realizacji.	Proponuje się doprecyzować zapis w kontekście tych usług.	Wyjaśnienie Przepis (obecnie art. 57 ust. 1) został przeformułowany w ten sposób, że w zakresie realizacji przez samorząd usług wsparcia odniesiono się wprost do katalogu usług wsparcia (określonego w art. 29) obejmującego m.in. wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (w tym i przedsiębiorstw społecznych) oraz wsparcie podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych.
162.	ROPS	Art. 63 ust. 3	Samorządu województw potrzebują wsparcia finansowego na realizację zadania	„3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu państwa	Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnienie jak w pkt 162.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

	- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego		polegającego na zlecacie usług na rzecz wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.	oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.” alternatywnie: „3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu państwa lub ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.”	
163.	ROPS w Olsztynie	Art. 63 ust. 3	Wątpliwość budzi zapis dotyczący finansowania usług wsparcia ekonomii społecznej.	3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 jest finansowane ze środków budżetu województwa oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.	jw.
164.	ROPS w Poznaniu	Art. 63 ust. 3 i 4	Projekt ustawy nie wskazuje minimalnych wartości kwotowych czy procentowych (proporcjonalnych), jakie samorząd województwa musi przeznaczyć na zapewnienie usług wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Oczywistym jest, iż faktyczne potrzeby poszczególnych regionów mogą być w przedmiotowym obszarze istotnie zróżnicowane, ale bez określenia jakichkolwiek wartości progowych dysproporcje w intensywności i jakości oferowanego wsparcia pomiędzy województwami będą się jedynie pogłębiać. Jednocześnie proponowane zapisy stanowią, iż Marszałek województwa określa w regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej sposób dostarczania usług, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług, ale jednocześnie nie zobowiązują go do zapisania konkretnych źródeł finansowania czy kwot na ten cel przeznaczonych. Budżet RPRES powinien obejmować, co najmniej kilkuletnią perspektywę finansową, która	Konieczność rozszerzenia/doprecyzowania zapisów.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnią będą realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			gwarantowałyby możliwość racjonalnego zaplanowania interwencji.		
165.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego	Art. 63 ust. 4	Zapis dot. określenia w RPRES wymaga uszczegółowienia.	Marszałek województwa określa w regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1, sposób dostarczania usług, o których mowa w art. 52 ust. 3 w szczególności w zakresie sposobu i trybu finansowania oraz w zakresie rozmieszczenia terytorialnego, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług.	Uwaga nieuwzględniona Samorząd województwa koordynuje działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz zapewnia realizację usług wsparcia PES/PS – obejmują one katalog form wsparcia i działań ujęty w projekcie ustawy. Projektodawca nie widzi konieczności umieszczenia w projekcie ustawy o ES zapisów dotyczących szczegółowego sposobu dostarczania ww. usług i realizacji form wsparcia przez samorząd województwa, gdyż są one regulowane zapisami w Regionalnych Programach Rozwoju Ekonomii Społecznej Województw. Zapisy RPRES regulują sposoby i tryb realizacji ww. usług zgodnie z potrzebami i specyfiką regionu, zapewniając realizację usług na terenie całego województwa oraz równego dostępu do tych usług.
166.	ROPS w Toruniu	Dodanie nowych Art. 63 i 64	Dodanie nowych przepisów Uspójnienie przepisów dotyczących Krajowego Komitetu i Regionalnego Komitetu. Numeracja pozostałych artykułów ustawy ulega zmianie.	Art. 63. 1. Koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach ekspertów, członków Regionalnego Komitetu i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z budżetu samorządu województwa oraz mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. 2. Członkom Komitetu, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 4, biorącym udział w posiedzeniach Regionalnego Komitetu przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.	Uwaga częściowo uwzględniona Projektodawca uzupełnił projekt ustawy określając, że koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach członków Regionalnego Komitetu i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z budżetu samorządu województwa. Propozycja przepisów w zakresie zwrotu kosztów wynika z innych przepisów prawa powszechnie obowiązującego. W zakresie propozycji obsługi RKRES pozostawiono decyzje marszałkowi.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				U. z 2020 r. poz. 1320) art. 64. Obsługę administracyjno-biurową Regionalnego Komitetu zapewnia regionalny ośrodek polityki społecznej.	
167.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 67	Proponowane zmiany w ustawie o pomocy społecznej powinny określać procentowy pułap zleceń dla przedsiębiorstw społecznych, np. co najmniej 20% zadań, zapis np. w art. 25 ww. ustawy.	Dopisanie wymaganego minimalnego pułapu zleceń przez JST na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej dla przedsiębiorstw społecznych.	Wyjaśnienie Projektodawca odstąpił od zmian w tym zakresie.
168.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 67	Proponuję się uzupełnienie artykułu poprzez dodanie zapisu dotyczącego włączenia w proces diagnozowania (głównie w zakresie potencjału PES w zakresie realizacji usług społecznych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz podmiotów, świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej Zapis taki ułatwi współpracę Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej i podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej z samorządami. Jednocześnie proponujemy doprecyzowanie znaczenia pojęcia „potencjał podmiotów ekonomii społecznej”, gdyż – naszym zdaniem – jego rozumienie przez wykonujących diagnozę może być różne (od jedynie identyfikacji podmiotów działających na danym terenie po rozbudowane analizy kondycji finansowej, kadrowej, rzeczowej).	Proponuję się zmianę w art. 16 b w ust 2 pkt 1 (ustawy o pomocy społecznej) w następujący sposób: „1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym potencjał podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych opracowanej we współpracy z regionalnym ośrodkiem polityki społecznej oraz podmiotem świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej ” Proponujemy również doprecyzowanie znaczenia pojęcia „potencjał podmiotów ekonomii społecznej”.	Uwaga nieuwzględniona Działania polegające na wspieraniu samorządów lokalnych w przygotowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszczą się w ogólnej funkcji regionalnego koordynatora ekonomii społecznej

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

169.	ROPS w Toruniu	Art. 67 pkt 1	Zmiana w ustawie o pomocy społecznej, będąca konsekwencją powyższej propozycji (tj. art. 60 ust. 1 pkt 1)	<p>1) w art. 16b: a) dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Diagnoza sytuacji społecznej, o której mowa w ust. 2 pkt. 2), do strategii, o której mowa w ust. 1 opracowanej przez gminę i powiat zawiera diagnozę potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych”, b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „3. Strategia, o której mowa w ust. 1 opracowana przez gminę i powiat określa zadania publiczne i usługi społeczne zlecane w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ustawie o ekonomii społecznej.”;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Ocena potencjału ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych to jeden z istotnych elementów diagnozy sytuacji społecznej, która jest niezbędna do właściwego zaprogramowania działań w strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej. Diagnoza niezbędna do przygotowania programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej powinna obejmować szerszy kontekst funkcjonowania tego sektora w województwie.</p>
170.	ROPS w Toruniu	Art. 67 pkt. 2	Zmiana w ustawie o pomocy społecznej, zapisy dotyczące ekonomii społecznej w ustawie o pomocy społecznej dotyczą głównie usług aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej w związku z projektem ustawy o ekonomii społecznej zapisy dotyczące koordynacji rozwoju ekonomii społecznej w regionie winne być zamieszczone wyłącznie w tej ustawie - Art. 67 pkt 2) otrzymuje nr 4)	<p>2) w art. 21 pkt. 4a) otrzymuje brzmienie: 4a) koordynowanie działań na rzecz rozwoju usług aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w regionie; 3) art. 21a otrzymuje brzmienie: „Art.21a.Działania, o których mowa w art.21 pkt 4a, obejmują w szczególności: 1) rozwój infrastruktury usług aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; 2) inspirowanie i promowanie nowych metod działań w zakresie aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; 3) wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz</p>	<p>Wyjaśnienie Uwzględniając uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji, projektodawca wycofał się z regulacji dot. zasad realizacji usług społecznych. W związku z tym, nie będzie zmieniany art. 25 ustawy o pomocy społecznej.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; 4) zwiększanie kompetencji służb zajmujących się aktywizacją, integracją oraz reintegracją społeczną i zawodową osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.”	
171.	ROPS w Rzeszowie	Art. 76	Zmiana dostosowawcza w Klauzuli zastrzeżonej opisanej w art. 94 PZP – w ramach projektu Ustawy o ekonomii społecznej z grona podmiotów ekonomii społecznej nie ma Zakładów pracy chronionej, o których jest mowa w ww. artykule PZP. Czy nie powinno się w takim układzie ujednoczyć zapisów w taki sposób, żeby również w PZP usunąć zapis dot. ZPCH.	Art. 76. W ustawie – Prawo zamówień publicznych w art. 94 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne, przedsiębiorstwa społeczne oraz inni wykonawcy, których głównym celem działalności lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, jeżeli to jednostki te będą realizowały (...)”	Wyjaśnienie W wyniku zgłoszonych uwag projektodawca zrezygnował z regulowania tej kwestii
172.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 77 ust. 2	Proponujemy uzupełnienie tego przepisu o odniesienie się do kwestii obecnie działających regionalnych komitetów rozwoju ekonomii społecznej. Są przypadki w Polsce, że regionalne komitety zostały powołane w 2021 roku. Czy z chwilą wejścia w życie ustawy ich kadencja wygaśnie, zostanie przerwana i zostanie powołany nowy regionalny komitet? Kwestia wymaga uregulowania w tym zakresie.		Uwaga nieuwzględniona Kwestia działania Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej powołanych przed wejściem w życie ustawy, została uregulowana w projekcie tej ustawy. W okresie 6 miesięcy od momentu wejścia w życie ustawy będą musiały zostać powołane nowe komitety, zarówno krajowy, jak i regionalne. Projektodawca rozważy konieczność przepisu przejściowego w tym zakresie.
173.	ROPS w Toruniu	Art. 77 ust. 3	Dodanie przepisu regulującego dokończenie kadencji Regionalnego Komitetu, która trwa w dniu wejścia w życie ustawy	3. Regionalny Komitet, który został powołany przed dniem w życie ustawy, kończy swoją kadencję, pod warunkiem, że okres do zakończenia kadencji nie jest dłuższy niż 3 lata.	jw.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

				4. Skład Regionalnego Komitetu, o którym mowa w ust. 3 musi być zgodny z art. 62 ust. 1. W przypadku braku w jego składzie osób tam wskazanych, marszałek województwa uzupełnia odpowiednio skład Regionalnego Komitetu.	
174.	ROPS w Rzeszowie	Art. 78	<p>W myśl obecnego zapisu tylko PS, które otrzymały status PS w zakresie projektów realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE zachowują ten status do końca perspektywy finansowej 2014-2020, co natomiast dzieje się z PS, które posiadają status nadany przez OWES, które nie korzystały ze wsparcia w ramach projektów (lub nie zdążyły skorzystać z tego wsparcia) a o status wystąpiły, bo chciały mieć ten status przyznany – czy po wejściu Ustawy tracą go? Czy muszą ponownie starać się o nadanie na „nowych” zasadach?</p> <p>Kolejne pytanie powstaje w stosunku do PS, którym wydłuża się do końca perspektywy finansowej status- czy ten status automatycznie się wydłuża się do jej końca bez ponownej weryfikacji po upływie 18 miesięcy od nadania statusu, czy muszą przejść weryfikację, a jeśli tak to, na jakich zasadach (poprzednich tj. z Wytycznych CT9 czy nowych na mocy Ustawy o es)?</p>	<p>Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020 lub do końca okresu, na który został przyznany status.</p> <p>Lub:</p> <p>Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do końca okresu, na który został przyznany status.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W związku ze zgłoszonymi uwagami, przepis został wykreślony z projektu ustawy. Podmioty, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach PO WER i RPO zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014 – 2020. Należy jednak podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcące skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, będą musiały uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w projekcie ustawy. Po zakończeniu realizacji projektów w ramach PO WER i RPO wszystkie przedsiębiorstwa społeczne będą funkcjonować według jednolitych zasad, określonych w projekcie ustawy. Natomiast funkcjonowanie podmiotów posiadających status przedsiębiorstwa społecznego w ramach PO WER lub RPO będzie regulowane zasadami dystrybucji środków europejskich, których ewentualna zmiana leży w kompetencjach MFiPR.</p>
175.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	<p>Brakuje preambuły, która mówiłaby o wartościach ekonomii społecznej o tym, że jest to sektor skupiny na człowieku.</p>	<p>Proponuje się wprowadzić preambułę, w której przypomni się o najważniejszych wartościach ekonomii społecznej, które odróżniają ją od innych sektorów. Być może</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Projekt ustawy zostanie uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

			<p>jest to dobre miejsce, żeby umieścić również definicję ES. „Społeczna gospodarka rynkowa, a zwłaszcza zasada solidarności, jako konstytucyjna podstawa ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej, a także dążenie do pełnego produktywnego zatrudnienia stoją u podstaw promowania obywatelskich działań ekonomicznych, mających na celu rozwiązywanie tych problemów społeczno-gospodarczych, dla rozwiązania, których nie są wystarczające warunki oparte wyłącznie na mechanizmach rynkowych. Działania te to aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zapewnianie obywatelom dostępności tanich i wysokiej jakości usług użyteczności publicznej oraz działania na rzecz rozwoju lokalnego wynikające z wyzwań współczesnego świata. Ich prowadzenie przez społeczne podmioty i przedsiębiorstwa gospodarcze tworzy obszar ekonomii społecznej, który przy wsparciu władz publicznych i przy zachowaniu niezbędnych reguł rynkowych, skutecznie integruje wspólnoty samorządowe, wpływając na ich zrównoważony rozwój. Wypełniając powyższe powinności stanowi się, co następuje:”.</p>		
		<p>Wydaje się, że w całym dokumencie został pominięty fakt, że PES/PS łączą w sobie cele społeczne z ekonomicznymi i ten ostatni jest również bardzo ważny, ponieważ pozwala na utrzymanie się podmiotu na rynku gospodarczym oraz na utrzymanie miejsc pracy. Wprowadza się cały szereg obowiązków związanych z reintegracją, ale brakuje zapisów definiujących aspekt biznesowy PES/PS.</p>	<p>Warto rozważyć wprowadzenie zapisów mówiących jasno o również o wartościach ekonomicznych i aspekcie biznesowym PES/PS i uwzględnić tę funkcję przy działaniu dotyczącym instrumentów wsparcia PS oraz realizacji usług społecznych przez PS (np. kwestia zysku i nadwyżki budżetowej i ich przeznaczenia).</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na korzystanie przez przedsiębiorstwo społeczne z uprawnień publicznoprawnych, w tym ze środków publicznych, ustawa musi ze statusem tym wiązać rozsądne gospodarowanie mieniem i dochodem, jak również przeciwdziałać wykorzystywaniu publicznego charakteru statusu do celów prywatnych. Polski model ekonomii</p>

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					społecznej opiera się na primacie misji społecznej na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jest to jedna z podstawowych różnic pomiędzy działalnością w obszarze przedsiębiorczości społecznej a społeczną odpowiedzialnością biznesu. Projekt ustawy zakłada jednolite zasady w zakresie zakazu podziału zysku/nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich pracowników/członków/akcjonariuszy dla wszystkich PS, stąd stosowna propozycja wyłączenia stosowania art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.
176.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Brakuje zapisów dotyczących wsparcia liderów PES/PS. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że kluczowym aspektem sukcesu PES/PS jest lider, to na jego barkach spoczywa ciężar organizacji pracy, szukania zleceń, motywacji i wsparcia pracowników.	Konieczne jest stałe wzmacnianie liderów, środki na ich szkolenia, a tak naprawdę dopuszczenie możliwości zatrudnienia osób wykwalifikowanych i doświadczonych na stanowiskach liderów. Wiąże się to ze zwiększeniem środków na zatrudnienie takiej osoby.	Uwaga wychodzi poza zakres regulacji
			Aby sektor rozwijał się efektywnie konieczne są środki na ten cel tak, aby umożliwić łatwiejszy dostęp do funduszy PES/PS.	Bardzo ważnym zagadnieniem jest również uregulowanie na poziomie krajowych w ramach BGK Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który tworzyłby nasz polski zasób instrumentów finansowych o charakterze zwrotnym.	Uwaga nieuwzględniona Koncepcja stworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej nie znalazła się w projekcie ustawy po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/zarządzania/obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie. Ponadto środki pochodzące ze

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

					<p>zwrotów pożyczek nie są z góry zarezerwowane na wsparcie sektora ekonomii społecznej.</p> <p>Formuła funduszu celowego wiąże się z licznymi dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione. Wszystko to tworzy nadmierne obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych. Ponowne wykorzystanie środków EFS musi następować zgodnie z warunkami określonymi w przepisach unijnych oraz krajowych, dlatego też tworzenie dodatkowych regulacji w tym zakresie nie jest konieczne a nawet wskazane, ze względu na ryzyko przeregulowania.</p> <p>Na obecnym etapie MRiPS realizuje, we współpracy z MFiPR, działania mające na celu zapewnienie finansowania sektora ekonomii społecznej tak w formie dotacji, jak i instrumentów zwrotnych (częściowo umarzalnych) w EFS+ oraz KPO.</p>
177.	<p>ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego</p>	<p>Uwaga ogólna</p>	<p>Ustawa jest napisana językiem trudnym, jest niejasna i mało czytelna, jest bardzo dużo odwołań do innych aktów prawnych. Będzie to stanowiło istotną barierę przy upowszechnianiu rozwiązań zapisanych w ustawie szczególnie, jeśli chodzi o podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne. Proponujemy poprawę ustawy pod kątem jej dostępności.</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>Projekt ustawy został opracowany zgodnie z zasadami techniki prawodawczej.</p>

Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej przekazanych w ramach opiniowania przez Związki Zawodowe i Krajową Radę Spółdzielczą, Wojewódzkie Rady Działalności Pożytku Publicznego, Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej, Radę Zatrudnienia Socjalnego

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
Uwagi zgłoszone przez Związki Zawodowe i Krajową Radę Spółdzielczą					
1.	„NSZZ Solidarność”	Art. 2 pkt 3 lit. e	Włączenie do katalogu podmiotów ekonomii społecznej związków zawodowych Rolą związków zawodowych jest obrona interesów zawodowych pracowników i podejmowanie działań na rzecz poprawy ich sytuacji ekonomicznej i społecznej. Możliwość korzystania z zawartych w projekcie ustawy rozwiązań, będzie dodatkowym wsparciem nie tylko członków organizacji, ale również umożliwi aktywizację osób wykluczonych z rynku pracy, co przyczyni się w większym zakresie do włączenia społecznego i ekonomicznego obywateli w naszym kraju.		Uwaga nieuwzględniona Określając katalog podmiotów ekonomii społecznej, w zakresie organizacji pozarządowych, zdecydowano się odwołać do ugruntowanej w obrocie prawnym definicji tych organizacji zawartej w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Ustawa ta wyłącza m.in. związki zawodowe, do których nie mają zastosowania przepisy związane z realizacją przez te podmioty zadań publicznych oraz ubieganiem się o wsparcie finansowe.
2.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Art. 2 pkt 3	Rozszerzenie katalogu podmiotów ekonomii społecznej o wszystkie spółdzielnie, niezależnie od typu i branży	Wprowadza się nową regulację: „art. 2 pkt 3 lit. g) inne spółdzielnie niż określone w art. 2 pkt 3 lit. a) i d) tej ustawy działające na podstawie ustawy – Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2021 r. poz. 648)”	Uwaga nieuwzględniona Katalog podmiotów ekonomii społecznej opracowany został na podstawie dotychczasowych doświadczeń i dorobku w zakresie wspierania tego sektora. W szczególności chodzi w tym przypadku o działania współfinansowane ze środków europejskich w ramach PO WER i RPO. Jednocześnie w katalogu

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					podmiotów ekonomii społecznej znalazły się podmioty, które realizują cele społeczne, nie prywatyzują zysków lub opierają się na bezpośredniej pracy członków. Nie oznacza to, że wszystkie podmioty ekonomii społecznej ujęte w katalogu realizują te cechy w identycznym stopniu.
3.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Art. 7 ust. 1	Uproszczenie procedur związanych z działaniem przedsiębiorstw społecznych poprzez wykreślenie obowiązku tworzenia programu reintegracyjnego zwłaszcza, że projekt ustawy nie przewiduje na realizację tych działań dodatkowych funduszy czy wsparcia.	Wprowadza się nowe brzmienie art. 7 ust. 1: „Art. 7. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, w trybie określonym przez statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze, może tworzyć program reintegracyjny, który określa w szczególności: 1) wykaz stanowisk wraz z kompetencjami niezbędnymi i dodatkowymi na danym stanowisku; 2) rodzaj podejmowanych działań w celu zdobycia bądź zwiększenia wskazanych kompetencji; 3) rodzaj podejmowanych działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej; 4) sposób monitorowania tego programu.”	Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie będzie regulować kwestii powstawania programów reintegracyjnych.
4.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Art. 8 ust. 1	Uproszczenie procedur związanych z działaniem przedsiębiorstw społecznych poprzez wprowadzenie fakultatywnego tworzenia indywidualnych planów reintegracyjnych. Zatrudnienie członków lub pracowników z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym jest samo w sobie formą ich reintegracji społecznej i zawodowej	Wprowadza się nowe brzmienie art. 8 ust. 1: „art. 8 ust. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, w stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, może realizować przez okres od 6 do 36 miesięcy, opracowany przy	Uwaga uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Tworzenie planów reintegracyjnych, jeśli chce się skorzystać z preferencji w ustawie.	aktywnym jej uczestnictwie, indywidualny plan reintegracyjny, mający na celu wzrost kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych tej osoby.”	będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS. Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także pośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.
5.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Art. 14 ust. 1	Uproszczenie zasad sprawozdawczości w odniesieniu do rocznych sprawozdań merytorycznych, gdyż większość podmiotów uprawnionych do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego i tak sporządza sprawozdania merytoryczne i finansowe na stosownych wzorach, które uwzględniają informacje podane w art. 14 ust. 4. Projektu ustawy	Wprowadza się nowe brzmienie art. 14 ust. 1: „Art. 14. 1. Przedsiębiorstwo społeczne przedkłada wojewodzie bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową, o której mowa w ustawie o rachunkowości, w której zawiera szczegółowe informacje o: a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych; b) zatrudnieniu, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 6 ust. 2, i realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego;	Uwaga częściowo uwzględniona Zakres sprawozdania, będzie maksymalnie uproszczony i zredukowany o informacje, które są niezbędne.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				c) zrealizowanych usługach społecznych. 2. Dokumenty finansowe, o których mowa w ust. 1 przekazuje się wojewodzie w terminach przewidzianych w ustawie o rachunkowości.”	
6.	Forum Związków Zawodowych	Rozdział 2 (art. 16-25)	Zasadne wydaje się, zwłaszcza w świetle art. 60 projektu (Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej), aby kompetencje przypisane w Rozdziale 2 wojewodzie, zostały przeniesione do marszałka województwa lub na inny szczebel samorządu terytorialnego, a nie administracji rządowej w województwie.	Zamiana w rozdziale 2 (art. 16-25) słowa „wojewoda” słowami „marszałek województwa” w odpowiedniej formie gramatycznej	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciążą instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
7.	Krajowa Rada Spółdzielcza	art. 54 ust. 1 art. 62 ust. 1	Włączenie w skład Krajowego i Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej przedstawicieli Krajowej Rady	Wprowadza się nową regulację: „art. 54 ust. 1 pkt 7) Krajowej Rady Spółdzielczej i związków rewizyjnych spółdzielni”	Uwaga uwzględniona Projekt zostanie uzupełniony o włączenie do Krajowego Komitetu przedstawicieli związków

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Spółdzielczej i związków rewizyjnych spółdzielni.	„art. 62 ust. 1 pkt 7) Krajowej Rady Spółdzielczej i związków rewizyjnych spółdzielni”	spółdzielczych i Krajowej Rady Spółdzielczej, a do Regionalnego Komitetu przedstawicieli związków spółdzielczych.
Uwagi zgłoszone przez Wojewódzkie Rady Działalności Pożytku Publicznego					
8.	Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego / Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Nowe tryby zlecenia realizacji usług społecznych	Propozycje zawarte w przedstawionym projekcie ustawy w sposób znaczący INGERUJĄ w dotychczas wypracowane mechanizmy współpracy między sektorem obywatelskim a jednostkami administracji publicznej, a szczególnie samorządu terytorialnego w obszarze pożytku publicznego, m.in. poprzez wprowadzenie nieznanymi, preferencyjnymi trybów będących konkurencją dla systemu pożytku publicznego. Przepisy ustawy sformułowane w ten sposób mogą doprowadzić do zniszczenia blisko 20 lat współpracy w obszarze pożytku publicznego, a dla większości organizacji pozarządowych w naszym kraju mogą stanowić koniec dotychczas znanej, instytucjonalnej współpracy finansowej z lokalnym samorządem. Ponadto proponowane w treści ustawy zapisy mogą w sposób znaczący negatywnie wpłynąć na dotychczas stosowane tryby zlecenia zadań publicznych organizacjom pozarządowym, wynikającym z zapisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W konsekwencji mogą doprowadzić do ich destrukcji. Niezwykle ważną kwestią jest brak jasnego rozróżnienia zależności pomiędzy konkursami z obszaru pożytku publicznego, a nowymi formami zlecenia usług społecznych, co rodzi niebezpieczeństwo, że ulegną znacznemu zmniejszeniu środki na otwarte konkursy		Uwaga uwzględniona Ustawa nie będzie regulować kwestii dotyczących zlecenia realizacji usług społecznych.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			ofert na realizację zadań publicznych w samorządach.		
9.	Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Nowe tryby zlecenia realizacji usług społecznych	Proponowany projekt ustawy w znaczącym stopniu wpływa na zakres działań przyjęty w ustawie o działalności Pożytku publicznego i o wolontariacie. Rekomendujemy zapewnienie spójności obu dokumentów, zapewniając czytelność i łatwość korzystania z prawa zarówno dla przedstawicieli NGO jak i JST. Wprowadzenie trybu negocjacyjnego oraz w formie partnerstwa publiczno-społecznego stanowią dobry kierunek zmian. Nowe regulacje powinny jednak uwzględniać faktyczne zaangażowanie przedstawicieli sektora społecznego, np. podczas określania kryteriów wyboru ofert oraz na etapie oceny ofert.		Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie będzie regulować kwestii dotyczących zlecenia realizacji usług społecznych.
10.	Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Nowe tryby zlecenia realizacji usług społecznych	Ustawa wchodzi w kolizję z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 19 lipca 2021 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Z uwagi na to, że do katalogu podmiotów ekonomii społecznej wymienionych w art. 2 projektu zalicza się w pkt. 3 lit. e: „organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057) z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne, oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 tej ustawy” ustawa o ekonomii społecznej regulując tryby zlecenia usług publicznych podmiotom ekonomii społecznej (w szerokim znaczeniu tej definicji, a więc i		Uwaga uwzględniona Ustawa nie będzie regulować kwestii dotyczących zlecenia realizacji usług społecznych.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>wszystkim organizacjom pozarządowym oraz pozostałym podmiotom uprawnionym) reguluje obszar już określony w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – dot. działu II rozdziału 2 tej ustawy, tj. „Prowadzenia działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych”. Wprowadzenie dwóch aktów prawnych o tej samej tematyce spowoduje chaos interpretacyjny związany z wyborem adekwatnego do sytuacji trybu.</p> <p>Podobna kwestia dotyczy katalogu usług społecznych/zadań publicznych. Projekt ustawy o ekonomii społecznej w art. 2 pkt. 8 definiuje usługi społeczne jako „usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818). Jest to kolejny katalog usług obok katalogu działań z zakresu pożytku publicznego wymienionych art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Trzeba podkreślić, że zadania z 14 obszarów usług społecznych pokrywają się z zadaniami pożytku publicznego (część zadań z katalogu 33 zadań pożytku publicznego). W związku z tym pojawią się wątpliwości interpretacyjne, związane chociażby z przewidzianymi w projekcie trybami zlecenia zadań. W zasadzie te same podmioty będą mogły korzystać z trybów określonych w ustawie o ekonomii społecznej, jak i ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rodzą się pytania: jakie kryteria będą decydowały o wyborze trybu zlecenia, który tryb będzie ważniejszy, na podstawie której ustawy ma być zlecane dane zadanie/usługa? Dylematy</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			te będą stawiały sobie przede wszystkim samorządy chcące zrealizować zadania publiczne pożytku publicznego/usługi społeczne. Należy wprowadzić nowy akt prawny tak, aby poszczególne uregulowania nie nakładały się na siebie.		
11.	Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego / Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Zadania organów administracji publicznej	Zaproponowane w ustawie kompetencje administracyjne mogą stworzyć chaos decyzyjny, a także uznaniowość organów administracji, co może się stać znaczącym czynnikiem blokującym rozwój ekonomii społecznej w naszym kraju.		Wyjaśnienia W ustawie dokładnie określono zakres zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego i samorządów województw. Kompetencje te są odzwierciedleniem zadań realizowanych przez te organy w związku z realizacją przedsięwzięć współfinansowanych ze środków europejskich. Zadania wojewody w zakresie przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzoru nad tymi podmiotami odpowiadają podobnym kompetencjom tego organu w dotyczącym podmiotów zatrudnienia socjalnego, zakładów aktywności zawodowej czy też zakładów pracy chronionej.
12.	Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Definicja ekonomii społecznej	Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego postuluje również o wprowadzenie do ustawy definicji ekonomii społecznej – brak takiej definicji jest nieuzasadniony, tym bardziej że ekonomia społeczna jest przedmiotem prezentowanej regulacji. Brak jest wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES). Są one wymienione od strony formy, a nie scharakteryzowane poprzez konkretne cechy podmiotów np. działalność w określonym obszarze tematycznym, czy sposób realizacji		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			celów. Ponadto w jednym katalogu znalazły się zarówno podmioty posiadające osobowość prawną, jak i te które jej nie posiadają, w tym różne formy jednostek organizacyjnych. Powoduje to, że do definicji PES trafia bardzo szeroki katalog podmiotów. Brak jest motywu decydującego o przynależności do katalogu PES.		
13.	Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego / Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Definicja przedsiębiorstwa społecznego	Istotną kwestią jest również sama definicja przedsiębiorstwa społecznego, która powinna być uproszczona oraz bliższa europejskim wytycznym w zakresie cech spełnianych przez przedsiębiorstwa społeczne. Konieczność zatrudniania, co najmniej 3 osób, wskazana w definicji, stanowi realną barierę dla niezetatywowanych NGO i stawia je na marginesie finansowego systemu wsparcia na inwestycje i tworzenie miejsc pracy.		Wyjaśnienia Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który powinien prowadzić stałą działalność. Z tego względu przyjęto, że w podmiocie takim nie powinny pracować mniej niż 3 osoby. Jednocześnie taki model odpowiada strukturze zatrudnienia w sektorze non-profit stanowiącego istotną część populacji podmiotów ekonomii społecznej. Z wyników wstępnych przeprowadzonego przez GUS badania pn. Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2018 r. wynika, że zarówno mediana liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w organizacjach objętych badaniem, jak i mediana etatów w podmiotach zatrudniających pracowników na podstawie umowy o pracę wynosi odpowiednio 3 osoby i 3 etaty
14.	Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Definicja przedsiębiorstwa społecznego	Niezbędne jest zdefiniowanie terminu przedsiębiorstwo społeczne. Obecne zapisy projektu ustawy w niewielkim stopniu uwzględniają kryteria pozwalające uzyskiwać		Wyjaśnienia W projekcie ustawy określono konkretne warunki, które powinny zostać spełnione przez podmioty

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			status przedsiębiorstwa społecznego organizacjom pozarządowym. Tymczasem badania i doświadczenie wskazują, że dla przetrwania i rozwoju przedsiębiorstwa społecznego niezbędne są zasoby, którymi dysponują organizacje pozarządowe, jak dobre relacje z otoczeniem, umiejętność budowania zespołu, doświadczenie w realizacji zadań istotnych dla społeczności lokalnych.		ekonomii społecznej, które chcą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego. Obejmują one kwestie dotyczące zatrudnienia pracowników, rodzaju prowadzonej działalności, zapewnienia partycypacji pracowników w podejmowaniu decyzji, zasad gospodarowania majątkiem oraz obowiązków sprawozdawczych.
Uwagi zgłoszone przez Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej					
15.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 2	Zbyt wąsko dedykowane wsparcie w ramach readaptacji	Propozycja, by rozszerzyć grupę potencjalnych odbiorców wsparcia readaptacyjnego m.in. o cudzoziemców, samotne matki, osoby bezdomne.	Wyjaśnienie Pojęcie „readaptacji” nie będzie zdefiniowane w ustawie.
16.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Definicja ekonomii społecznej	Ustawa nie zawiera definicji ekonomii społecznej. Brakuje również wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES), które zdefiniowane są poprzez odniesienie do innych ustaw, a nie poprzez wskazanie konkretnych cech, którymi powinny się charakteryzować: np. realizacja konkretnych usług, działalność we wskazanym obszarze, sposobie realizacji celów społecznych. Ustawodawca w jednym katalogu umieścił podmioty posiadające osobowość prawną, jak i te które jej nie posiadają, w tym różne formy jednostek organizacyjnych.		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.
17.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 2 pkt 4	Spółdzielnie socjalne są naturalnym kandydatem do stania się przedsiębiorstwem społecznym. W związku z tym katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym powinien uwzględniać kategorie osób wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Zapis w obecnym brzmieniu nie klasyfikuje np. osób bezdomnych, uzależnionych od	Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o: 4) osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym – rozumie się przez to: • osoby bezrobotne, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych oraz uchodźców (osoby te mogą tworzyć spółdzielnie socjalne, ponieważ zostały wskazane w ustawie o zatrudnieniu socjalnym) jako osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Ponadto zakłada, że osoby, które przeszły proces reintegracji w podmiotach zatrudnienia socjalnego (KIS/CIS) są w dalszym ciągu zagrożone wykluczeniem społecznym. Obecnie, część spółdzielni socjalnych zatrudniających np. osoby bezdomne nie będzie mogło starać się o status PS, o ile osoby te nie spełnią innych przesłanek wskazanych w art. 2 ust. 4 projektu ustawy. W naszej opinii należy bezwzględnie wykreślić z grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pkt 4 ppkt c - osoby poszukujące pracy, ponieważ osoby wskazane w tym podpunkcie, poza czasowym brakiem zatrudnienia, nie posiadają żadnych cech wykluczenia społecznego.</p> <p>Zawężenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - nie jest wiadomym dlaczego w tym katalogu nie są wskazane wszystkie grupy osób, które wpisane są do ustawy o zatrudnieniu socjalnym; wpisanie do katalogu jedynie absolwentów centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej- absolwenci ww instytucji są osobami, które przeszły proces reintegracji społecznej i zawodowej- osoby wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym jako uprawnione do korzystania ze wsparcia centrów i klubów są rzeczywiście zagrożone wykluczeniem</p>	<p>pracy Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400)</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1—4, 6 i 7 oraz w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, • osoby niepełnosprawne, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, • posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, • osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803), • osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111), • osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 	<p>uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzaniem w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczające do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego. Należy jednocześnie wskazać, że osoby w kryzysie bezdomności są ujęte w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie art. 2 pkt 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym.</p> <p>Ponadto zasadnym nie wydaje się wykreślenie lit c z pkt 6 gdyż do grona osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu zaliczane są między innymi osoby niepełnosprawne pobierające rentę. Jednocześnie projekt przewiduje, że katalog osób wykluczonych zostanie ujednoczony z katalogiem zawartym w ustawie o spółdzielniach socjalnych, poprzez odwołanie do katalogu zawartego w projekcie.</p> <p>Pojęcie „readaptacji” nie będzie definiowane w ustawie.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			społecznym np. uzależnione od alkoholu lub narkotyków.	<p>r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159), oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685), • pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze, • osoby starsze w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705); <p>W przypadku wprowadzenia zmian w tym zakresie przeformułowania wymaga również art. 2 pkt. 5 (definicja readaptacji)</p>	
18.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. c	Katalog osób: „osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w tym rodzice dzieci z rodzin wielodzietnych poszukujący pracy po okresie wykonywania pracy domowej,” zawiera także osoby z punktu b.	Definicja punktu c) zawiera w swojej definicji osoby z punktu b). Propozycja rezygnacji z punktu b) i pozostawienia szerokiej definicji osób poszukujących pracy jako możliwych kandydatów do objęcia wsparciem według powyższej ustawy.	Uwaga uwzględniona W wyniku zgłoszonych uwag zdecydowano, że art. 2 pkt 6 lit. b otrzyma następujące brzmienie: „b) osoby poszukujące pracy bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, lub - niewykonujących innej pracy zarobkowej, bez zatrudnienia.” Z uwagi na powyższe rozwiązanie usunięto z projektu lit. c (zakres określonej tam kategorii został uwzględniony w lit. b).

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
19.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. a	<p>Katalog osób „bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400),” należy rozszerzyć także o osoby bezrobotne zgodnie z krajową definicją: Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja uwzględnia również wszystkie osoby zarejestrowane, jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej.</p> <p>Definicja ta uwzględnia zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), jak i osoby zarejestrowane, jako bezrobotne.</p>	<p>Proponowana szeroka definicja osób bezrobotnych pozwoli na włączenie szerszej grupy osób w proponowane wsparcie reintegracyjne w postaci podmiotów ekonomii społecznej czy przedsiębiorstw społecznych. Przy obecnym zawężeniu definicyjnym nie obejmie się wsparciem osób, które z różnych przyczyn nie mogą się zarejestrować w PUP (nawet, jako osoby poszukujące pracy).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzonym w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczające do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego. Należy jednocześnie wskazać, że osoby w kryzysie bezdomności są ujęte w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie art. 2 pkt 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Natomiast osoby o niskich dochodach zostały ujęte w katalogu na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.</p>
20.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. b	<p>Katalog osób: „posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i</p>	<p>Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia, jako osoba poszukująca pracy może zarejestrować się także obywatel posiadający obecnie pracę zarobkową, a chcący skorzystać z</p>	<p>jw.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			instytucjach rynku pracy” Należy przeformułować powyższą kategorię dostosowując do przepisów krajowych.	dostępnych form przewidzianych w ustawie np. poradnictwo zawodowe. Katalog osób w propozycji tego zapisu wykluczy te osoby, które mają jakąkolwiek pracę np. część etatu, umowa zlecenie, a faktycznie poszukujących pracy. Dodatkowo należy zweryfikować podane dane wiekowe i dostosować je do aktualnych przepisów ustaw. W aktualnym brzmieniu ustawy o promocji zatrudnienia art. 43 pkt 3 mówi o osobach powyżej 45 roku życia, które pracując mogą zarejestrować się, jako poszukujące pracy.	
21.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4	Nie wskazano w powodach wykluczenia katalogu osób biernych zawodowo.	W planowanych dokumentach perspektywy 2021-2027 kładziony jest nacisk na wsparcie osób biernych zawodowo. Dla wsparcia przewidzianego w EFS+ w celu szczegółowym dotyczącym wsparcia ekonomii społecznej, w tym tworzenia nowych PES i PS osoby te są kategorią, która będzie wymagała wsparcia i należy je ująć, jako uczestników projektu. Osoby bierne zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby bierne zawodowo nie mogą się pojawić w punkcie c) gdyż w danej chwili nie poszukują pracy. Zgodnie z ustawą wsparcie w postaci reintegracji społecznej przewidziane przez podmioty byłoby dla nich najlepszą formą wsparcia.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
22.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit f)	Katalog osób: „osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803),” należy zmienić na: „Osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803),”	Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia powody, dla których udziela się wsparcia nie tylko finansowego, ale także w postaci pracy socjalnej czy usług społecznych. Nie jest zasadnym, aby do tworzenia PES czy PS miały się zakwalifikować osoby, których dochód jest poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie. Osoby wymagające wsparcia systemu pomocy społecznej mogą mieć dochód wyższy np. 150% kryterium do pomocy finansowej albo 200% do usług), a nadal mieścić się np. w oferowanej pomocy i jej potrzebować. W żadnych dokumentach, które wspierały osoby zgodnie z ustawą o pomocy społecznej nie stanowiły one katalogu osób wykluczonych na podstawie dochodu tylko problemu (podmiotowość udzielonego wsparcia).	jw.
23.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. g	Katalog osób: „osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),” w świetle zaproponowanego wsparcia przez ustawę nie ma zastosowania. Należy wykreślić.	Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać przyznany w ramach sprawowania stałej opieki nad osobą, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wskazaniem do otrzymania zasiłku jest potwierdzona konieczność stałej lub długotrwałej opieki. Ponadto specjalny zasiłek opiekuńczy można otrzymać w sytuacji, w której niezbędne jest udzielenie pomocy osobie ze znacznie ograniczoną	Uwaga nieuwzględniona Ostatecznie zdecydowano się na włączenie przedmiotowej kategorii osób do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. To kategoria osób, które ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną zmuszone były zrezygnować z aktywności zawodowej. Włączenie do przedmiotowego katalogu pozwoli tym osobom powrócić na rynek pracy. Chęć powrotu do zatrudnienia

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>możliwością samodzielnej egzystencji. Świadczenie przysługuje również w przypadku konieczności uczestnictwa opiekuna dziecka w jego leczeniu, edukacji i rehabilitacji. Zgodnie z prawem specjalny zasiłek opiekuńczy mogą otrzymać małżonkowie oraz osoby obciążone obowiązkiem alimentacyjnym. W tym celu muszą spełnić kilka wymogów, do których należą: rezygnacja z zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju w celu opieki nad osobą niepełnosprawną; brak podjęcia zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju, wynikający z konieczności opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.</p> <p>W świetle tego przepisu osoby wymienione w art. 16a ust 1. nie mogą świadczyć pracy w tworzonych PS, gdyż nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.</p>	<p>może być spowodowany różnymi okolicznościami, np. zmianą sytuacji życiowej itp. Prawdą jest, że podjęcie zatrudnienia w PS może mieć wpływ na uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, dlatego wskazano (w uzasadnieniu), że przed podjęciem pracy w przedsiębiorstwie społecznym, opiekun osoby niepełnosprawnej powinien zostać poinformowany o konsekwencjach takiej decyzji.</p>
24.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 2 pkt 9	<p>Proponowany zapis powoduje wątpliwości w zakresie sposobu wyliczenia procentu zatrudnionych pracowników na podstawie tej definicji, np. PS zatrudnia 10 osób do prowadzenia działalności odpłatnej lub gospodarczej, dodatkowo angażuje na umowę zawartą na 6 m-cy: terapeutę (w ramach 1-o osobowej działalności) na potrzeby reintegracji społecznej i np. 2 animatorki na umowę zlecenie na 1 dzień na piknik dla pracowników i ich rodzin. To ile to jest 30%? Liczymy 10 pracowników stałych czy 11 (10 pracowników + terapeuta) czy 13 (10 pracowników+terapeuta+2 animatorki)?</p>	<p>9) zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, spółdzielczą umowę o pracę oraz umów cywilnoprawnych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące.</p>	<p>Wyjaśnienie Z uwagi na zgłaszane wątpliwości interpretacyjne, projektodawca zrezygnował z definiowania pojęcia zatrudnienia.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>Zapis w obecnym kształcie powoduje, np., że przedsiębiorstwo społeczne, które zawarł stałą umowę np. z prawnikiem lub terapeutą świadczącym usługi w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej, w celu realizacji reintegracji społecznej uczestników będzie ww. prawnika wliczał do osób zatrudnionych w PS.</p> <p>W związku z tym należałoby zmienić zapis art. 6 ust. 5: na: „W celu ustalenia wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o którym mowa w ust. 2, do ogółu osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie wlicza się wolontariuszy oraz osób zaangażowanych w celu realizacji reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych w PS”.</p> <p>Do form zatrudnienia należy dodać również spółdzielczą umowę o pracę, ta forma zatrudnienia jest wielokrotnie przywoływana w innych częściach ustawy. Brak wyszczególnienia spółdzielczej umowy o pracę w art. 2 pkt. 9 sprawia, że przepisy ustawy są niespójne.</p>		
25.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 2 pkt 9	<p>Definicja zatrudnienia – zapis przywołany w ustawie jest nieprecyzyjny i niespójny z art.6 ust.1 (obowiązek zatrudnienia min. 3 osób na min. ½ etatu), któremu wydaje się służyć oraz art. 7 ust 1 narzucającemu obowiązek tworzenia programów reintegracji dla PS zatrudniających pow. 10 osób. Przedsiębiorstwa społeczne (zwłaszcza reintegracyjne) powinny tworzyć stabilne (oparte na podstawie umów o pracę) miejsca pracy</p>	<p>Dwie propozycje:</p> <p>a) skreślenie art. 2 ust. 9</p> <p>b) wprowadzenie w art. 2 ust. 9 definicji spójnej z art. 6 ust. 1 : zatrudnieniu - rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej ½ etatu</p>	jw.
26.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania	Art. 2 pkt 3 i art. 3 pkt 1	Spółdzielnia socjalna, jeśli chce być PS, to musi się starać o ten status jak każdy inny PES wskazany w katalogu ustawowym (przejść	Propozycja, żeby spółdzielnie socjalne ex lege były PS, bo spełnia kryteria PS.	Uwaga nieuwzględniona Podmioty ekonomii społecznej, w tym spółdzielnie socjalne, chcąc

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej		całą procedurę nabywania statusu PS) pomimo, że spełnia wyższe wymagania niż PS, tj. co najmniej 50% / 30% zatrudnionych jest z grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, natomiast min. 30% w PS reintegracyjnym (brak wymogu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w PS usługowym).		skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, muszą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w tym projekcie ustawy. Postępowanie w przedmiocie przyznania statusu PS będzie wszczynane tylko na wniosek uprawnionego podmiotu. Niezasadne jest, zdaniem projektodawcy, automatyczne przyznawanie statusu PS. Z uzyskaniem statusu przedsiębiorstwa wiąże się także obowiązki. Z tego względu pozostawiono do decyzji spółdzielni socjalnych to, czy chcą one wypełniać te zobowiązania, a także korzystać z uprawnień przeznaczonych dla PS, czy też nie. Jednocześnie, w stosunku do spółdzielni socjalnych przewidziano jednak maksymalne uproszczenie wniosku wyłączając z jego zakresu przedmiotowego dokumenty, programy, zaświadczenia, o których mowa w art. 16 ust. 3 projektu ustawy (obecnie art. 12 ust. 4). Dodatkowo wyjaśniamy, że w związku ze zgłoszonymi uwagami, spółdzielnie socjalne, które uzyskają status przedsiębiorstwa społecznego, będą mogły utrzymać limit 30% wykluczonych zamiast 50%.
27.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania	Art. 3 ust. 1	PS prowadzi działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym.	Propozycja wykreślenia „lub inną działalność o charakterze odpłatnym”.	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie innej działalności odpłatnej zostało doprecyzowane.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego, Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej		Nie ma niczego poza odpłatną pożytku publicznego i gospodarczą.		
28.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 3 ust. 4	Jednostki reintegracyjne prowadzone przez samorząd (przede wszystkim ZAZ), mimo spełniania większości przesłanek PS, wg zapisów ustawy zostały pozbawione możliwości uzyskania statusu PS. Mając na uwadze charakter ich działalności, proponujemy by włączyć je do art. 3 ust. 3 i traktować na równi ze spółdzielniami socjalnymi, których założycielem jest samorząd	Art. 3 ust. 3 ... z wyłączeniem... zakładów aktywności zawodowej, których założycielem jest jednostka samorządu terytorialnego. Rozwiązaniem może być zapis, że JST/NGO prowadzące podmiot reintegracyjny stara się o status PS dla wyodrębnionej jednostki (ZAZ). To rozwiązanie będzie równoczesną odpowiedzią na problem dotyczący wyliczania proporcji zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w podmiocie prowadzącym jednostkę reintegracyjną. Przy obecnych zapisach np. stowarzyszenie/gmina prowadzące ZAZ nigdy/zazwyczaj nie będą w stanie udowodnić zatrudnienia 30% os. zagrożonych wykluczeniem społ. z ogółu kadry całej organizacji/instytucji.	Uwaga nieuwzględniona Podmioty ekonomii społecznej prowadzące ZAZ będą mogły ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu realizacji usług społecznych, w odniesieniu, do którego nie obowiązuje limit zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwiązanie polegające na powiązaniu statusu z sytuacją podmiotu posiadającego osobowość prawną pozwoli również uniknąć wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu instrumentów wsparcia.
29.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 4 ust. 1	Przedsiębiorstwo społeczne działa pod firmą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”. 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „PS”.	Propozycja rezygnacji z powyższego zapisu. Powyższe wprowadzi dodatkową procedurę dla już istniejących PS, które takiej nazwy nie mają. Dodatkowo spowoduje to konieczność zmiany pieczętek, upoważnień, dokumentów, napisów, szyldów, stron internetowych. Nowe nazwy mogą być bardzo wydłużone, co uniemożliwi szybką identyfikację.	Uwaga uwzględniona Ustawa nie będzie regulować tej kwestii.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				Taki zapis spowoduje także skrótowe postrzeganie podmiotów PS. Posiadając zawsze wpis przedsiębiorstwo społeczne, ztraci się ich nazwa własna, gdyż skrótowo będzie się nazywało je od tej nazwy ustawowej.	
30.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 4	Nie należy wprowadzać konieczności stosowania w nazwie „przedsiębiorstwo społeczne” lub ps.– status jest czasowy to nie jest kolejna forma prowadzenia działalności gospodarczej.	usunąć	Uwaga uwzględniona Ustawa nie będzie regulować tej kwestii.
31.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 5	Dwa typy przedsiębiorstw ze względu na cel działalności, tj. działające w celu: 1. reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (reintegracyjne) lub realizacji usług społecznych (usługowe).	Istotna różnica między dwoma rodzajami PS – w PS, którego celem jest realizacja usług społecznych, nie ma wymogu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (jedynie obowiązek zatrudnienia co najmniej trzech pracowników na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę na nie mniej niż ½ etatu).	Wyjaśnienie Podmioty działające w celu realizacji usług społecznych nie muszą zatrudniać osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, aby uzyskać status PS.
32.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 5 pkt 2	PS o charakterze usługowym – ten typ przedsiębiorstwa w odróżnieniu od PS reintegracyjnego nie został szczegółowo uregulowany pod względem przesłanek, jakie należy spełnić, by uzyskać status. Mając na uwadze możliwość kierowania się bardzo szerokim katalogiem PKD przez PES (w ramach, którego mogą np. pojawić się również usługi społeczne, które de facto nie będą realizowane) istotne jest wprowadzenie mechanizmu weryfikującego przesłanki charakterystyczne dla PS usługowego.	Jedną z przesłanek, które można wziąć pod uwagę jest weryfikacja pod kątem wpisu nt. głównej działalności PKD.	Uwaga nieuwzględniona Wskazane w ustawie poszczególne wymogi, jakie musi spełniać podmiot ekonomii społecznej ubiegający się o status przedsiębiorstwa społecznego dotyczą również PES, których działalność ma na celu realizację usług społecznych. W ustawie wskazano niezbędne informacje, które znajdują się we wniosku o przyznanie statusu PS. Obejmują one m.in. cel i przedmiot podstawowej działalności. Wojewoda na tej podstawie ocenia i przyznaje status. Wojewoda sprawuje też nadzór nad działalnością PS.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					Jeśli przedsiębiorstwo, które zgłosiło cel, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 (świadczenie usług społecznych), a tego celu nie realizuje, to wojewoda może odebrać mu status.
33.	Malopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 5 pkt 2	<p>W ustawie wyodrębniono dwa typy PS. Brak jednak informacji, czy status PS można uzyskać podwójnie? Przykładem takiej sytuacji jest np. działalność spółdzielni socjalnej, która świadczy np. usługi opiekuńcze. Jej członkowie, zgodnie z zapisami projektu ustawy posiadają status osób zagrożonych wykluczeniem na stałe. Mając na uwadze powyższy przykład pojawiają się pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakim typem PS jest opisana wyżej spółdzielnia? • Kto podejmie decyzję, do którego z typów ją zakwalifikować? • Czy spółdzielnia (lub inny podmiot) chcąc uniknąć obowiązków związanych z tworzeniem planów reintegracji oraz programu reintegracji (gdy ma pow. 10 pracowników) może wnioskować o nadanie statusu o charakterze usługowym, mimo, że de facto jest podmiotem reintegracyjnym? 	Nie dotyczy	<p>Wyjaśnienie Pod względem formalnym projekt ustawy nie tworzy dwóch odrębnych typów/rodzajów przedsiębiorstwa społecznego. Projekt wskazuje jedynie, że podstawowym celem działania każdego przedsiębiorstwa społecznego jest reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizacja usług społecznych. Nie ma przeszkód, aby przedsiębiorstwo społeczne realizowało oba ww. cele. Decyzja dotycząca określenia celu funkcjonowania PS zależeć będzie od podmiotu wnioskującego o ten status. Wojewoda weryfikować będzie jedynie kryteria określone w ustawie. Odnosząc się do planów reintegracyjnych zdecydowano, że będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na konkretne osoby wykluczone. Wtedy plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki.</p>
34.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 6 ust. 3	Ponieważ w Art. 9 ustawodawca zakłada możliwość wydłużenia realizacji indywidualnego programu reintegracyjnego, to osoby realizujące taki plan powinny nadal	„Osoby, o których mowa w ust. 2, uważa się za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przez okres realizacji indywidualnego	<p>Uwaga nieuwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			spełniać kryterium osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.	planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz art. 9 ust. 2”	powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki.
35.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 6 ust. 3	<p>Wyznaczony 36-miesięczny okres obowiązywania statusu osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym i dodatkowo konieczność utrzymania 30% składu może skutkować ryzykowanymi rotacjami zatrudnienia. PS, którego skala działalności nie pozwala na dodatkowe zatrudnienie. Chcąc utrzymać status PS będzie musiał zwolnić pracownika po 36 msc. i znaleźć na jego miejsce nową osobę zagrożoną wykluczeniem społecznym. Jest to model tworzenia rotacyjnych, a nie docelowych miejsc pracy. Jeśli taka jest intencja – proponujemy jasno to wyartykułować by menadżerowie oraz przyszli pracownicy mieli świadomość, że tworzą/przyjmują pracę na określony, max. 36 msc. czas. W naszej opinii stabilność zatrudnienia osób wykluczonych jest szczególnie ważna i powinna stanowić jeden z głównych celów działania wszystkich PS (poza CIS, które wyraźnie określa długość uczestnictwa, ale jest to uczestnictwo a nie zatrudnienie).</p> <p>Przedstawiciele MKRES dodatkowo zwracają uwagę, że brak jest podstaw w kodeksie pracy do zwalniania pracownika na podstawie tego, „że utracił status” i że może to rodzić kłopoty związane z roszczeniami pracowników o przywrócenie do pracy. Konieczność utrzymywania 30% składu przy wyznaczonym okresie obowiązywania,</p>	Skreślenie art. 6 ust. 3 i uznanie, że każda osoba, która została zatrudniona w PS z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym posiada ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych (wtenczas należy skreślić też art. 6 ust.4)	Uwaga uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie ściśle powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację gospodarczą PS powoduje spore zagrożenie stabilności istniejących miejsc pracy.		
36.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 6 ust. 6	Przedsiębiorstwo społeczne informuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. g, o skutkach podjęcia zatrudnienia, w szczególności w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.	W świetle uwagi powyżej propozycja rezygnacji z zapisu, gdyż osoby, które pobierają świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
37.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 7 pkt 1	W PS reintegracyjnych, w przypadku zatrudnienia powyżej 10 osób, jest obowiązek tworzenia programu reintegracyjnego.	Proponuje się, żeby obowiązek programu dotyczył jedynie większych PS, które zatrudniają powyżej 50 osób.	Wyjaśnienie W ustawie zrezygnowano z regulowania programów reintegracyjnych.
38.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 7 ust. 2	Kompetencje kluczowe wskazane w przytaczanym dokumencie to: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 2) porozumiewanie się w językach obcych; 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4) kompetencje informatyczne; 5) umiejętność uczenia się; 6) kompetencje społeczne i obywatelskie; 7) inicjatywność i przedsiębiorczość 8) świadomość i ekspresja kulturalna – wymaganie by plan reintegracyjny zawierał te kompetencje wydaje się niezasadne. Proponujemy w ogóle usunięcie całego art. 7, ponieważ przedsiębiorstwo ma obowiązek przygotowania indywidualnych planów reintegracji z uwzględnieniem potrzeb konkretnych osób, to wymóg przygotowania dodatkowo planu ogólnego wprowadzi do nadmiernego obciążenie PS	art. 7 ust. 2 - wykreślić	jw.
39.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej,	Art. 7 Art. 8	PS realizuje na rzecz pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym	Przepisy wskazują, jakie PS zobowiązania odnośnie realizacji	Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej		działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej oraz readaptacji na podstawie indywidualnego planu reintegracji (art. 8) a PS działający w celu reintegracyjnym, w którym jest zatrudnionych więcej niż 10 osób, ma opracować program reintegracyjny (art. 7).	<p>planów / programów reintegracji, ale nie dają żadnych instrumentów:</p> <p>1. brak środków – źródeł i mechanizmów finansowania Wojewoda reintegracji innych niż środki PS;</p> <p>– proponuje się zapisać w ustawie narzędzia finansowania reintegracji, np. w FP – wyodrębnić fundusz reintegracyjny, np. obniżyć koszty pracy, bo refundacja składek ZUS jest fakultatywna i w praktyce nie stanowi istotnego narzędzia wsparcia, np. rozwiązania analogiczne do wspierających ZAZ-y</p> <p>2. brak wsparcia kompetencyjnego w tworzeniu i realizowaniu:</p> <p>- indywidualnych planów reintegracji (dla zagrożonych wykluczeniem pracowników PS), - programu reintegracji realizowanego w PS, a przecież PS reintegracyjny zakładają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i nie mają kompetencji do tego;</p> <p>– proponuje się zapisać w ustawie wspierającą rolę OWES w tym zakresie.</p> <p>Zobowiązanie ustawowe dla PS, bez narzędzi wskazanych w ustawie, nie zagwarantuje wysokiej jakości usług reintegracyjnych.</p>	<p>W ustawie zmodyfikowano warunki tworzenia indywidualnych planów reintegracji oraz zrezygnowano z regulowania programów reintegracyjnych.</p> <p>Reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.</p>
40.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 8 ust. 1	Proponujemy zmianę nazwy z indywidualny plan reintegracyjny – na indywidualny plan rozwoju pracownika (jak to jest stosowane w klasycznym biznesie).	Przedsiębiorstwo społeczne, w stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, realizuje przez okres od	Uwaga częściowo uwzględniona Zapisy dotyczące indywidualnych planów reintegracji zostaną zmodyfikowane.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>Ponadto skoro celem przedsiębiorstwa społecznego jest reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (art. 5 pkt.1) to cel ten powinien być realizowany z wykorzystaniem indywidualnych planów w odniesieniu do każdego pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym. Definicja reintegracji społecznej i zawodowej zaproponowana w niniejszej ustawie jest szersza niż wzrost kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych.</p>	<p>6 do 36 miesięcy, opracowany przy aktywnym jej uczestnictwie, indywidualny plan rozwoju pracownika, mający na celu przeprowadzenie jego reintegrację społeczną i zawodową.</p> <p>Analogiczna zmiana nazewnictwa w art. 9 ust. 1-3, art. 26. ust. 1</p>	
41.	<p>Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego</p>	<p>Art. 8 Ust 1.</p>	<p>Przedsiębiorstwo społeczne, w stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, realizuje przez okres od 6 do 36 miesięcy, opracowany przy aktywnym jej uczestnictwie, indywidualny plan reintegracyjny, mający na celu wzrost kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych tej osoby.</p>	<p>Powyższy artykuł spowoduje zbyt duże obciążenie administracyjne przedsiębiorstw społecznych. W art. 7 zawarto informację, iż dla PS powyżej 10 zatrudnionych osób tworzy się program reintegracyjny. Dodatkowo taki PS będzie musiał stworzyć dla każdej osoby taki program. Z doświadczenia z zakresu pomocy społecznej i organizowania wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wiadomo, iż powyższy dokument musi stworzyć kilka osób zaangażowanych w pomoc osobie wykluczonej np. doradca zawodowy, pracownik socjalny, psycholog itp. Nałożenie takiego obowiązku na PS spowoduje konieczność zaangażowania dodatkowych osób, by takie plany reintegracji tworzyć. Proponuje się wykreślenie punktu oraz innych odnoszących się do indywidualnego planu reintegracji i pozostawienie tylko konieczności stworzenia ogólnego planu dla wszystkich</p>	<p>Uwaga uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS. Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				pracowników niezależnie od ich ilości.	możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.
42.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 8 ust. 3	W ustawie o zatrudnieniu socjalnym jest mowa o indywidualnych programach zatrudnienia socjalnego (IPZS) a nie o programach zatrudnienia socjalnego.	W przypadku przedsiębiorstwa społecznego, będącego jednocześnie jednostką prowadzącą podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b i c, z zastrzeżeniem ust. 4, indywidualny plan rozwoju pracownika stanowi kontynuację dotychczas realizowanego indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu rehabilitacji.	Uwaga uwzględniona
43.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 9 pkt 1,3	Punkt „Kontynuację realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy akceptuje wojewoda w trybie, o którym mowa w art. 122a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego” oraz „Sprawę kontynuacji realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o której mowa w ust. 2, uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie przedsiębiorstwa społecznego, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia tego żądania właściwemu organowi administracji publicznej organ ten nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji administracyjnej” należy przeformułować.	Niezrozumiała jest intencja milczącej zgody na kontynuację indywidualnego planu reintegracyjnego. W nawiązaniu do powyższej uwagi kierowanie każdorazowo całości dokumentacji do wojewody spowoduje mocne obciążenie administracyjne PS. Dodatkowo wojewodę obowiązuje kpa, z którego wynika, iż zgodę ma wydać na kontynuację w ciągu 30 dni. Niemożliwym jest aby nie wydać decyzji w ogóle skoro wniosek wpłynie. Z obecnego zapisu wynika, iż osoba która ma mieć kontynuację jak nie otrzyma zgody to jest w zawieszeniu przez co najmniej miesiąc, aż nie wpłynie ewentualny sprzeciw.	Uwaga częściowo uwzględniona Rezygnuje się z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który są przyznane środki publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy). Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.
44.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 9 pkt 2	Decyduje o przedłużeniu (tj. kontynuowaniu) realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy (akceptuje na podst. wskazanych w ustawie przesłanek).	Proponuje się, żeby to zadanie realizował marszałek województwa, gdyż wojewoda nie ma do tego kompetencji.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie zrezygnowano z rozwiązania wyznaczającego maksymalny czas realizacji

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					indywidualnego planu reintegracyjnego.
45.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej/ Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 10, 21, 16, 17, 22	Wojewoda kontroluje i nadzoruje PS. Przyznawanie, monitorowanie, odbieranie statusu PS jest zadaniem wojewody.	Proponuje się, żeby to zadanie realizowały jak dotychczas ośrodki wsparcia ekonomii społecznej lub ewentualnie marszałek województwa, gdyż jego instytucja tj. ROPS, posiada kompetencje – zna środowisko ES, bo zajmuje się koordynowaniem rozwoju ES w regionie; jest odpowiedzialny za kreowanie polityk publicznych w regionie.	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
46.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art.11 ust 1, 2	Przedsiębiorstwo społeczne, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. poz. 550, z 2008 r. poz. 584 i 778 oraz z 2009 r. poz. 805), posiada organ konsultacyjno-doradczy, w skład którego wchodzi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie oraz	PS składa się z 10 osób, 30% to wykluczone społecznie, zatem 4 osoby. Organ konsultacyjno-doradczy to minimum 3 osoby. Zatem pozostałe 3 osoby musiałyby się znać na tworzeniu całej dokumentacji, prowadzeniu spraw finansowych, tworzeniu planów, robieniu sprawozdań, skoro organ doradczy	Uwaga częściowo uwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, nie będzie również obowiązku tworzenia programów reintegracyjnych. Zmieniono także reguły funkcjonowania organu konsultacyjno-doradczego.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			członkowie, o ile przedsiębiorstwo społeczne zrzesza członków. Jeżeli liczba osób, o których mowa w ust. 1, przekracza 10, organ konsultacyjno-doradczy może składać się z przedstawicieli tych osób w liczbie nie mniejszej niż 3 osoby. (...) opiniowanie planowanych działań przedsiębiorstwa społecznego, w tym na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej.	tylko to opiniuje. Zatem tworząc przedsiębiorstwo społeczne z góry musimy zakładając potrzebę posiada wykwalifikowanej kadry do prowadzenia tychże spraw. Kolejny raz podnoszony jest argument przeciążenia administracyjnego PS-ów spowodowany proponowaną ustawą. Powyższe przemawia za postulatem rezygnacji z tworzenia indywidualnych planów reintegracji na rzecz jednego ogólnego dla całego PS.	
47.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 13	Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznaczają zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.	Konieczność doprecyzowania, na co może PS przeznaczyć nadwyżkę. Nie ma poniżej artykułu mówiącego, iż nadwyżkę można przeznaczyć na cele statutowe, czyli reintegrację społeczną i zawodową ich członków.	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej opiera się na prymacie misji społecznej, na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jednocześnie wprowadzenie sztywnych reguł dotyczących gospodarowania zyskiem mogłoby negatywnie wpłynąć na możliwość realizacji przez PS działań rozwojowych, zachowania trwałości itp.
48.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 13	Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznaczają zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników. Marszałek województwa zapewnia realizację usług: 1) wsparcia, o których mowa w art. 52 ust. 3, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej; 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym	Ustawa powinna wskazać konkretne źródła finansowania działań jakie przejmie samorząd województwa powinna wskazywać też inne instrumenty wspierające działania podmiotów ES jak np.: system kredytowy, system poręczeń; system refundacji składek ZUS powinien mieć charakter automatyczny i przebiegać między PUP a ZUS (wylimitowanie sytuacji gdy środki nie zostały zabezpieczone).	Wyjaśnienie Zadania samorządu województwa mogą być finansowane z budżetu JST lub ze środków europejskich. Ponadto w ustawie określone zostały również zasady finansowania innych instrumentów wsparcia adresowanych do przedsiębiorstw społecznych.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych. oraz Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.		
49.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 14	PS składa do wojewody roczne sprawozdanie z działalności.	Proponuje się, żeby wykreślić ten obowiązek sprawozdawczy (PS składa sprawozdanie do US, to powinno wystarczyć).	Uwaga nieuwzględniona Sprawozdanie zostało maksymalnie uproszczone i zredukowane o informacje, które są niezbędne. Jednak ze względu na konieczność monitorowania rozwoju sektora i wykonywanie koordynacyjnej roli przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia socjalnego, nie jest możliwe całkowite zrezygnowanie ze sprawozdawczości PS.
50.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 14 ust. 4 pkt. 3 lit. a i b	Sprawozdanie merytoryczne ma zawierać szczegółowe informacje dot. zatrudnienia osób i podjętych działań reintegracyjnych, czyli dane wrażliwe (nie powinny być one udostępniane)	Zwrócenie uwagi/doprecyzowanie by sprawozdawczość nie wymagała generowania danych wrażliwych.	Uwaga nieuwzględniona Jednostkowe sprawozdania nie będą jawne. Publikowana będzie jedynie zbiorcza informacja nt. przedsiębiorstw społecznych, zawierające dane zagregowane, w związku, z czym identyfikacja osób fizycznych nie będzie na tej podstawie możliwa.
51.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 14	Ustawa nakłada na przedsiębiorstwa społeczne nowe, dodatkowe obowiązki sprawozdawcze. Mając na uwadze, że PS posiada również inne obowiązki sprawozdawcze, wynikające wprost z formy prawnej, w ramach jakiej działa, oczekiwane byłoby ujednoczenie / zintegrowanie	Propozycja by wygenerować jeden formularz sprawozdania dla poszczególnych form prawnych (spółdzielnie, NGO, itd.) który integrowałby obowiązkową sprawozdawczość do Urzędu Skarbowego, ZUS, NIW (w przypadku OPP) właściwego	Uwaga częściowo uwzględniona Ze względu na tajemnicę statystyczną, nie ma możliwości pobierania jednostkowych danych od GUS. Ponadto, realizowane przez GUS badanie przedsiębiorców opiera się na założeniach metodologicznych, które dla celów

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			sprawozdawczości dla PS z dotychczas sporządzanymi sprawozdaniami.	ministra, GUS, itd, teraz dodatkowo – do wojewody. Przedstawiciele PS postrzegają konieczność dodatkowej biurokracji jako jedną z podstawowych barier, która może ich odwieść od starania się o status PS.	MRiPS jako koordynatora polityk publicznych w zakresie ekonomii społecznej, nie są wystarczające. Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach. Terminy sprawozdawczości zostały zmienione, w taki sposób, aby możliwe było przekazanie informacji w nich zawartych GUS i wykorzystanie ich w realizowanych w ramach statystyki publicznej badaniach, a co za tym idzie ograniczenie zakresu informacji zbieranych bezpośrednio od PS.
52.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art.14	1. Przedsiębiorstwo społeczne sporządza roczne sprawozdanie merytoryczne. 2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie. (...) W opinii PS sprawozdawczość powinna zostać uproszczona powoduje bowiem zbyt duże obciążenie pracowników tych podmiotów.	Procedury sprawozdawczości uproszczenia. dotyczące wymagają	Uwaga uwzględniona Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach. Jednak ze względu na zakres zbieranych danych i ograniczone możliwości wprowadzania zmian do istniejących formularzy i systemów do ich obsługi, nie jest możliwe wykorzystanie istniejących już sprawozdań.
53.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 14 ust. 4 pkt.4	Przedsiębiorstwa społeczne, w zależności od formy prawnej, sporządzają sprawozdanie finansowe w zbliżonym zakresie, zgodnie z ustawą o rachunkowości. Ustawa nie powinna nakładać nadmiernych obowiązków, a sprawozdanie merytoryczne w obecnym kształcie takie obowiązki nakłada. Istnieje obawa, że wzór sprawozdania merytorycznego, obejmować		Uwaga częściowo uwzględniona Zakres sprawozdania będzie uproszczony i zredukowany o informacje niezbędne.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			będzie np. inny podział struktury kosztów (taka sytuacja ma miejsce np. w przypadku sprawozdania CIS), niż np. bilans roczny. Przeanalizować należy zakres sprawozdania zaproponowany w ustawie, by nie generował nadmiernego obciążenia dla PS.		
54.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 23.	Art. 23. Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna	Postulat o wykreśleniu karencji 1 roku dla PS.	Uwagi nieuwzględnione Określając wymiar okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
55.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 25	Zaproponowane obecnie rozwiązanie nie uwzględnia żadnego środka odwoławczego w przypadku wydania przez wojewodę decyzji związanej z utratą statusu PS (art. 22 ust. 2), to jest decyzji wydanej w przypadku rażącego naruszenia prawa stwierdzonego w wyniku kontroli lub uzyskania informacji od innego organu o takich nieprawidłowościach.	Odwołanie od decyzji administracyjnych wydanych w ramach postępowań w sprawach, o których mowa w art. 9 ust. 2, art. 16 ust. 1, art. 18 ust. 2 i art. 22 ust. 1 i 2, rozpatruje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.	Uwaga uwzględniona
56.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 26. 1.	Proponowany zapis poprzez zawarcie słowa "może " nie daje gwarancji, że przedsiębiorstwo społeczne po spełnieniu	Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			wszystkich wymogów formalnych takie wsparcie otrzyma. Zapis powinien wyraźnie wskazywać, że dostępny instrument wsparcia będzie miał zastosowanie po spełnieniu przez PS wszystkich wymogów formalnych.	zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1. Art. 26. 1. a. Warunkiem zastosowania art. 26.1. jest prawidłowe złożenie wniosku, o którym mowa w punkcie 5, do starosty właściwego dla siedziby tego przedsiębiorstwa .	wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych.
57.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 26 oraz art. 27	Zaproponowane rozwiązanie jest analogiczne do preferencji oferowanych obecnie spółdzielniom socjalnym. Proponowane preferencje nie wpłyną istotnie na kondycję sektora ekonomii społecznej i nie będą stanowiły realnego wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych. Z załącznika 1 do projektu ustawy wynika, że uśredniona średnioroczna kwota wsparcia przypadająca na jedno przedsiębiorstwo społeczne to nieco ponad 1660 zł. Wynika z tego, że nie przewiduje się zwiększenia dostępu do środków FP i PFRON (wzrost kwot w poszczególnych latach wynika wyłącznie ze zwiększenia ilości podmiotów uprawnionych), nie zidentyfikowano i nie usunięto w ustawie barier w dostępie do tych		Uwaga nieuwzględniona jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			narzędzi mających na celu wspieranie PS. Skala wykorzystania tych środków będzie marginalna i nie stanowi narzędzia zachęcającego podmioty ekonomii społecznej do przekształcania się lub tworzenia PES.		
58.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 29	Nie jest zrozumiałe, dlaczego część działalności przedsiębiorstw społecznych związana z handlem, miałyby być wyłączone spod rozwiązań korzystnych dla innych przedsiębiorstw społecznych, nie prowadzących działalności handlowej, lub prowadzących ją jedynie w niewielkim zakresie. Działalność handlowa winna być traktowana na równi z działalnością produkcyjną lub usługową.	Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez przedsiębiorstwa społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	Uwaga nieuwzględniona Kwestia ta wykracza poza zakres regulacji. Powyższy instrument do tej pory odnosił się do wszystkich pracodawców zatrudniających co najmniej 25 osób (w przeliczeniu na pełen etat) z uwagi na fakt, że PS i ZAZ to przeważnie mikro i mali przedsiębiorcy, wprowadzono rozwiązanie ułatwiające takim podmiotom wymianę z innymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zmiana tych przepisów dotyczy zatem poszerzenia katalogu podmiotowego. Nie obejmuje ona natomiast innych warunków funkcjonujących w ramach tego mechanizmu.
59.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Całość dokumentu	Zlecenie zadań przez JST - ustawa wchodzi w kolizję z ustawami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz o centrach usług społecznych. Trudności interpretacyjne obowiązujących już regulacji prawnych w korelacji z omawianym projektem ustawy mogą doprowadzić do chaosu w zleceniu i realizacji usług społecznych a co za tym idzie do zachwiania w funkcjonowaniu podmiotów zatrudnienia socjalnego. Zaproponowany kształt ustawy nie gwarantuje JST korzyści związanych ze zlecaniem zadań publicznych z zastosowaniem zapisów tej ustawy, stosowanie zapisów ustawy będzie		Uwaga nieuwzględniona W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>powodować chaos prawny i posądzenia o brak przejrzystości w wydatkowaniu środków publicznych</p> <p>Zlecanie zadań przez JST- wprowadzenie nowego trybu zlecania usług społecznych stawia pod znakiem zapytania jego wykorzystywanie ze względu na bardzo nieprecyzyjne procedury tego trybu, które mogą stanowić podstawę do nietransparentnego wydatkowania środków publicznych tj. łamania podstawowych zasad wydatkowania środków publicznych w myśl ustawy o finansach publicznych.</p> <p>Nie jest wiadomym jaki tryb będzie preferowany, z tego powodu JST mogą być posądzone o dobór trybu pod oferentów na rynku.</p> <p>Nie jest określone jakie kryteria będzie można stosować przy zastosowaniu trybu negocjacyjnego – generuje to problemy z transparentnością</p>		
60.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 32 ust. 1 i 2	Zapis dotyczący zlecania realizacji usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2 został zawężony do administracji rządowej, natomiast w samym art. 33 ust. 1 i 2 jest mowa o organie administracji publicznej. Zapisy wymagają ujednolicenia.	Organ administracji publicznej (...).	Uwaga nieuwzględniona jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
61.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 32 ust. 3	Art. 32 ust. 3 wskazuje na dobrowolność zapewniania realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2. Ważne, aby ustawa wyraźnie wskazywała na priorytetowe podejście do stosowania rozwiązań wskazanych w ustawie.	Organ administracji publicznej zapewnia realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2. z wyłączeniem wskazanym w art. 32 ust. 2.	Uwaga nieuwzględniona jw.
62.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 33 pkt 1 i 2	Realizacja usług społecznych (a) przez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej – 3 tryby dotacyjne: 1. w trybie negocjacyjnym; 2. w formie partnerstwa publiczno-społecznego; 3. w formie powierzenia na pdst UDPP (b) przez Udzielenia zamówienia publicznego z zastosowaniem klauzul społecznych (art. 94-96 lub art. 361 ustawy PZP).	Ustawa powinna określić pierwszeństwo stosowania trybów w niej zawartych przed procedurami określonymi w ustawie UDPP i PZP. Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które określą w sposób jednoznaczny, że kolejność stosowania trybów jest obligatoryjna (teraz nie jest to jasne).	Uwaga nieuwzględniona jw.
63.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 34	Art. 34 wskazuje na dowolność stosowania proponowanego narzędzia jakim jest ograniczenie udziału wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. Inna kwestia dotyczy tego, czy w ogóle takie ograniczenie jest możliwe do zastosowania.	Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, ogranicza udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej, : 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego 3) Jednostka samorządu terytorialnego nie stosuje	Uwaga nieuwzględniona jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				ograniczenia wskazanego w art. 34.1) i 34.2) jedynie w przypadku, gdy nie ma podmiotów ekonomii społecznej spełniających kryteria.	
64.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 35.	<p>Zapis w aktualnym brzmieniu „Jednostka sektora finansów publicznych (...) może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie PS ...” pozostawia dowolność w jego stosowaniu. W prawie aktualnie obowiązującym również istnieją prawne rozwiązania dające możliwość zastrzegania zamówień dla podmiotów ekonomii społecznej, natomiast, ze względu na dowolność ich stosowania nie stymulują one rozwoju ekonomii społecznej w oczekiwanym zakresie.</p> <p>Druga kwestia: dlaczego jest zawężenie tylko do PS? Należałoby rozszerzyć ten katalog do PES, w tym PS. Analogicznie można by zastosować tu te same /podobne rozwiązania, które będą odbiciem art. 32 ust. 2 – ale dla zamówień podprogowych. Z punktu widzenia realizacji usług społecznych ważniejsze jest to ,żeby były one realizowane przez sektor ES, jako taki, a nie tylko PS.</p>	<p>Art. 35.1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, zastrzega, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie podmioty ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).</p> <p>2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.</p>	Uwaga nieuwzględniona jw.
65.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 36	<p>Ponieważ jest to nowa propozycja trybu, w celu uniknięcia obaw przed jego stosowaniem przez JST, należałoby przygotować minimalny, przykładowy wzór ogłoszenia, o którym mowa w art. 36 ust. 2. którym JST mogłyby się podeprzeć. Powinno być również doprecyzowane przez jaki minimalny czas ogłoszenie musi być upublicznione.</p>		Uwaga nieuwzględniona jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
66.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 36 ust. 2 pkt. 5	Co ustawodawca ma na myśli jako "tryb wyłonienia PES do negocjacji"? Jakie rozwiązania proponuje? Powinien zostać przygotowany minimalny wzór w tym zakresie, aby nie było wątpliwości co do przejrzystości zasad, którymi kierował się samorząd podczas realizowanego trybu.		Uwaga nieuwzględniona jw.
67.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 38 ust. 1	Z czego wynika ograniczenie zaproszenia do negocjacji max. 5 podmiotów? Decyzja w tym zakresie powinna należeć do JST i być podejmowana na podstawie zebranych zgłoszeń i ich oceny. Zasadnym byłoby natomiast wskazanie minimalnej liczby PES, które są do negocjacji zapraszane. W przypadku gdy do negocjacji zgłosi się nie więcej niż 5 PES, wszystkie podmioty spełniające kryteria powinny być zaproszone do negocjacji.		Uwaga nieuwzględniona jw.
68.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Rozdział 2, art. 38	4. Informacje związane z negocjacjami, w szczególności o wymaganiach oraz o zmianach istotnych warunków realizacji usługi społecznej wprowadzonych podczas negocjacji, a także dokumenty i wyjaśnienia związane z negocjacjami są przekazywane na równych zasadach.	Należy przeformułować powyższy punkt, gdyż zgodnie z punktem 2. Negocjacje nie mogą prowadzić do zmiany minimalnych wymagań oraz kryteriów oceny ofert określonych w ogłoszeniu. Trudność w określeniu minimalnych oraz istotnych warunków zamówienia usługi.	Uwaga nieuwzględniona jw.
69.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art.38	Art. 38. 1. Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów.	Należy doprecyzować skąd powyższa liczba 5 podmiotów. Jak wygląda procedura i kryteria wyboru 5 podmiotów, czy kolejność zgłoszeń czy inna? Czy w przypadku zgłoszenia tylko jednego wykonawcy negocjacje nadal będą prowadzone?	Wyjaśnienie jw.
70.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 39	Art. 39. 1. Po przeprowadzonych negocjacjach organ administracji publicznej zaprasza biorących udział w negocjacjach do złożenia oferty realizacji usługi społecznej.	Czy zaproszenie do złożenia oferty będzie publikowane na stronie BIP?	Wyjaśnienie jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
71.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art.41	Art. 41. 1. Organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu przez komisję oceny złożonych ofert, dokonuje wyboru oferty zapewniającej najlepszą relację jakości usługi społecznej do kosztów jej realizacji.	Jasno wskazano, iż wygra oferta najniższa kosztowo. Należy usunąć powyższe zdanie.	Wyjaśnienie jw.
72.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Rozdział 3, Art. 43	Art.44 - 1.Organ administracji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej: 1) zamieszcza informację o planowanym partnerstwie; 2) wyznacza termin na złożenie zgłoszeń; 3) podaje kryteria oceny złożonych zgłoszeń; 4) zamieszcza informację o wyborze partnera.	Powyższy artykuł nie koreluje z punktem 2. „Partnerstwo publiczno-społeczne może zostać zawarte z inicjatywy podmiotu ekonomii społecznej.” Nie opisano trybu jak ma wyglądać nawiązywanie partnerstwa ze strony PES, czy obowiązują te same zasady co w art.44?	Wyjaśnienie jw..
73.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art.46	Art. 46. 1. Organ administracji publicznej ma prawo do bieżącej kontroli realizacji umowy partnerstwa publiczno-społecznego przez partnera.	Organ administracji publicznej jest stroną partnerstwa. Należało literalnie wpisać, kto i w jaki sposób podlega kontroli.	Wyjaśnienie jw.
74.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Rozdział II dział III, Art. 36 - 42	Tryb negocjacyjny – miał uprościć i skrócić zlecenia zadań, ale w kształcie przedstawionym w projekcie ustawy jest bardziej rozbudowany niż konkurs ofert, w dodatku ma pewne kontrowersyjne ograniczenia, np. – komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów (Art. 38. 1); – prowadzone negocjacje mają charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez zgody drugiej strony ujawnić informacji związanych z negocjacjami (Art. 38. 3).	Idea negocjowania to krok w dobrym kierunku, ale nie w kształcie zapisanym w projekcie ustawy o ES – uwagi: 1. tryb negocjacyjny w większym stopniu nadaje się do zlecenia realizacji nowego typu zadań, innowacyjnych, pilotażowych, w których orientacja zlecającego i potencjalnych realizatorów jest niepełna; 2. z uwagi na duże koszty transakcyjne (po stronie zlecającego, jak i PES) nie jest przydatny do zlecenia realizacji standardowych usług, w szczególności pod presją czasu; 3. ograniczenie liczby uczestników postępowania w trybie negocjacyjnym do 5 podmiotów może być dotkliwie w dużych JST	Wyjaśnienie jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>– postulowane jest zniesienie tego ograniczenia lub dostosowanie do specyfiki JST</p> <p>4. konieczność wyboru 1 oferty (PES/PS lub konsorcjum) nie odróżnia tego trybu od trybu przetargowego (PZP) niezbędne jest uelastycznienie procedury w zależności od skali i charakteru zlecenia, tak aby kilka podmiotów mogło razem realizować usługi zlecone w tym trybie</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które doprecyzują, uproszczą, urealnią etc. przepisy o trybie negocjacyjnym, np.:</p> <p>– rozwiązanie określające liczbę podmiotów biorących w negocjacjach jako maksymalnie 5 jest nieadekwatne w dużych miastach, jak je wybrać?</p> <p>– negocjacje dot. pieniędzy publicznych, jawność, przejrzystość</p> <p>Ustawodawca nie określa limitu kwoty zlecenia w negocjacjach – proponuje się, żeby wpisać, że negocjacje stosuje się do zlecenia usług społecznych do 130 tys.</p>	
75.	<p>Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej</p>	<p>Rozdział III dział III, art. 43 - 46</p>	<p>Partnerstwo publiczno-społeczne to – zgodnie z art. 40 ust. 2 – odmiana trybu negocjacyjnego i w tej formie także nie wpłynie na zwiększenie skali zlecenia usług społecznych.</p>	<p>Uwagi:</p> <p>1. istotną barierą we wdrażaniu takich rozwiązań, jak tryb negocjacyjny czy partnerstwo publiczno-społeczne są uwarunkowania społeczne i kulturowe społeczeństwa, np. niski poziom zaufania społecznego. Trudno w tej</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>jw.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>sytuacji wchodzić w relacje, których istotę stanowi wzajemne zaufanie zaangażowanych stron;</p> <p>2. art. 40 ust. 2 zakłada, że ten tryb może być stosowany „w przypadku uzasadniającym realizację usługi społecznej w partnerstwie publiczno-społecznym”, co może stanowić - także z powyższych względów – blokadę jego stosowania (nie wiadomo co miałyby stanowić podstawę do uzasadnienia zastosowania tego trybu);</p> <p>3. dobrym rozwiązaniem jest zapis art. 43 ust. 2 – gdzie wskazano, że inicjatorem PSP może być PES, czyli rozwiązanie znane z projektów unijnych bądź trybu złożenia oferty na realizację zadania publ. z własnej inicjatywy organizacji pozarządowej;</p> <p>4. istotną blokadą może być także literalne stosowanie przez JST zapisu art. 44 ust. 2 o wkładzie finansowym partnera społecznego, jeżeli zostanie to uznane za warunek udziału nie będzie atrakcyjne dla partnerów ze strony społecznej i nie będzie się różnić od trybu wspierania realizacji zadania publicznego z Ustawy o DPP – postuluje się taką redakcją przepisu, żeby nie budziły wątpliwości;</p> <p>5. rozwiązanie to wspierać będzie istniejące PES, które już realizują</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>usługi społeczne dla JST, mają dobre relacje i reputacje. Będzie jednak też barierą dla nowych PES, sprzyjać bowiem będzie „betonowaniu” rynku.</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które doprecyzują przepisy o partnerstwie publiczno-społecznym</p>	
76.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art 47	<p>RPRES</p> <p>Pozytywny zapis, że RPRES (tak jak KPRES) są tworzone na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – a zatem jest regionalnym planem rozwoju z <u>planem finansowym</u>.</p>	<p>Proponuje się, żeby w ustawie dodać zapis dot. RPRES – jak powstaje, co zawiera?, czyli wzmocnienie partycypacyjnego trybu tworzenia, zwłaszcza <u>większa rola RKRES</u> w: – tworzeniu RPRES i – planowaniu budżetu.</p>	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy kwestie szczegółowych ram programów pozostawia w gestii marszałków województw. Rozwiązanie to pozwoli kształtować programy zgodnie z potrzebami danego regionu.
77.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 47 ust. 4	<p>Rozwój ekonomii społecznej jest wspierany przez władze publiczne w szczególności za pomocą: (...)</p> <p>4. instrumentów wsparcia działań reintegracyjnych.</p> <p>Zapis nie precyzuje o jakie instrumenty chodzi.</p>	<p>Punkt 4 wymaga doprecyzowania i wskazania konkretnych możliwych do zastosowania instrumentów.</p>	Wyjaśnienie Projektodawca doprecyzował brzmienie przepisu poprzez wskazanie, że rozwój ekonomii społecznej wspierany jest w szczególności za pomocą instrumentów wspierających zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie.
78.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 49	<p>Programy rządowe/resortowe - cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> · rozwój ES · tworzenie i rozwój PS · wsparcie zatrudnienia w PS osób zagrożonych wykluczeniem społecznym · podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w PES · budowanie wspólnych przedsięwzięć PS i PES · realizacja usług społecznych. 	<p>Rozwiązanie fakultatywne, instrument o charakterze wdrożeniowym, bardzo ogólny zapis – nie wiadomo jaką mają pełnić rolę w systemie wsparcia (uzupełniająca?)</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które określą rolę programów rządowych / resortowych, ich miejsce w systemie wsparcia – w szczególności w zakresie wspierania PES w rozwoju</p>	Wyjaśnienie Projektowany przepis odnosi się również do wspierania PES w rozwoju, a nie tylko w tworzeniu nowych miejsc pracy. Przepis ten zawiera normy ogólne, aby Minister w dokumentach odnoszących się do wdrażania programów mógł szczegółowo określać działania w zależności od potrzeb.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				(a nie tylko w związku z tworzeniem nowych miejsc pracy).	
79.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	art. 49 ust. 2	<p>Oprócz wymienionych w projekcie ustawy obszarów wsparcia ekonomii społecznej, ważne jest też zadbanie o rozwój podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach społecznych nie będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym (np. kompetencje zarządcze osób kierujących podmiotem, umiejętności/kompetencje związane np. z komunikowaniem się i współpracą ze współpracownikami będącymi osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym (niektóre osoby mogą mieć szczególne potrzeby, które nie zawsze są realizowane przez pozostałych członków zespołu z uwagi na brak ich kwalifikacji – taka sytuacja utrudnia zaangażowanie w działalność PS każdej ze stron).</p> <p>Innym ważnym obszarem, wymagającym wsparcia, jest rozwój wiedzy, kompetencji i umiejętności pracowników instytucji wspierających ekonomię społeczną (np. OWES).</p> <p>Warto by obszary te również znajdowały się w agendzie kwestii, na które powinny odpowiadać programy administracji publicznej (wraz z zabezpieczeniem środków finansowych).</p>	<p>W par. 49 ust 2, po pkt. 6) dodać pkt. 7) i 8) w brzmieniu: 7) podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw społecznych, nie będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 8) podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w instytucjach wspierających ekonomię społeczną</p>	Wyjaśnienie Przepis nie wyklucza możliwości, podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym na zasadach dotyczących relacji między pracodawcą a pracownikiem.
80.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 50 ust 1	<p>W ramach programów ministerialnych zaplanowano wsparcie tylko działalności gospodarczej PES i PS. Pominięto natomiast inną działalność o charakterze odpłatnym, w tym działalność kulturalno-oświatową.</p>	<p>W ramach programów (...), może być wspierana działalność, o której mowa w art. 3 ust 1. prowadzona przez PES, zwłaszcza PS, (...)</p>	Wyjaśnienie Projekt ustawy nie wyklucza, że w ramach programów wspierane będą, inne niż działalność gospodarcza, działania realizowane w ramach dopuszczalnych dla PES form aktywności. Odwołanie się do

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					działalności gospodarczej związane jest z kwestią pomocy publicznej.
81.	Fundacja Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia	Art. 51	W artykule mowa o udzielaniu akredytacji „podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej” – brak jest w ustawie jednoznacznego wskazania OWES, jako instytucji realizującej wsparcie na rzecz PES/PS.	W celu kontynuacji budowania stabilnego systemu wsparcia ekonomii społecznej, OWES-y powinny zostać jednoznacznie wskazane w ustawie, jako instytucje realizujące wsparcie na rzecz PES/PS. Ustawa odbiera również kompetencje OWES-om, np. w zakresie weryfikowania statusu PS.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wskazania, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej tj. ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej. Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego, podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.
82.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 52 ust. 1	Art. 52. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz prowadzi wykaz tych podmiotów.	Art 52 mówi o akredytacji udzielanej przez ministra na rzecz podmiotów wspierających ekonomie społeczną. Na temat tychże podmiotów nie ma zbyt wiele we wcześniejszych zapisach ustawy (art 9, gdzie wystawiają opinię oraz art 10 dot. przetwarzania danych osobowych). Zatem cała działalność OWES-ów została opisana w art 52.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wskazania, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej tj. ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej. Dodatkowo określono proces przyznawania i utraty akredytacji.
83.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 52 ust. 3	Art. 52 ust 3. 3. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności działania w zakresie:	Ustawa powinna wskazać konkretne źródła finansowania działań, jakie przejmie samorząd województwa powinna wskazywać też inne instrumenty wspierające działania podmiotów ES jak np.: system	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnią będą realizację zadania

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;</p> <p>2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej;</p> <p>3) podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art. 7 ust. 1;</p> <p>4) wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego.</p> <p>Zapisy ustawy nie wskazują, z jakich środków miałyby być finansowane te działania, zapisy sugerują, że finansowanie opierać się będzie głównie na środkach UE; ze środków wojewódzkich PS nie będą mogły liczyć na finansowanie na podobnym poziomie po zakończeniu perspektywy; ustawa nie wskazuje rozwiązań na przyszłość ani innych niż europejskie źródeł wsparcia.</p>	<p>kredytowy, system poręczeń; system refundacji składek ZUS powinien mieć charakter automatyczny i przebiegać między PUP a ZUS (wyeliminowanie sytuacji, gdy środki nie zostały zabezpieczone).</p>	<p>publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.</p>
84.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 52 ust. 3 pkt 2	<p>Rodzaje działalności przedsiębiorstwa społecznego wymienione w przywołanym przepisie nie są tożsame z zapisami w art. 3 ust. 1. Nie ma tu, bowiem mowy o wspieraniu działalności „innej o charakterze odpłatnym”. Utrzymanie przepisu w obecnym brzmieniu uniemożliwi wspieranie przedsiębiorstw społecznych realizujących działalność kulturalną lub oświatową.</p>	<p>W Art. 52 ust. 3 pkt 2 średnik zastąpić słowem „lub” i dodać słowa „innej o charakterze odpłatnym”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Przepis doprecyzowano poprzez wskazanie, że wspieranie dotyczy każdej działalności prowadzonej przez podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne.</p>
85.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej,	Art. 52 ust. 3 Art. 63	<p>Podmioty akredytowane (przez ministra) zapewniające usługi wsparcia dla PES.</p>	<p>W projekcie ustawy nie ma nazwy OWES – dlatego, skoro tyle pracy</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	<p>wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej</p>		<p>Usługi wsparcia dla PES obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> · animację lokalną, · tworzenia PES i PS oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej, · reintegrację w PS, · wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego. <p>Realizację usług wsparcia zapewnia Marszałek województwa. Usługi te są zlecone podmiotom akredytowanym. Usług finansowane są z budżetu marszałka lub z budżetu UE.</p>	<p>włożono w standardy i akredytację OWES?</p> <p>Zakres usług wsparcia PES jest bardzo ogólny, obecnie część tych zadań realizują OWES-y, a część ROPSy; OWES-y i ROPS-y dublują część swoich działań.</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> · znalazła się nazwa własna OWES · dopisać przepisy przejściowe, które pozwolą zachować akredytację OWES-om i powiązać akredytację z przejściem do nowego systemu, żeby to nastąpiło płynnie (przejsć do nowego systemu) · znalazły się zapisy dot. linii demarkacyjnej między OWES i ROPS, np. że powinna być określona przez RPRES, żeby działania tych podmiotów były komplementarne · znalazły się zapisy dot. obligatoryjnej współpracy między OWES a PUP ze wskazaniem, jak ta współpraca ma przebiegać (zakres zadań poszczególnych podmiotów), np. Powiatowa rada zatrudnienia określa podział środków – wyodrębnia „kieszonkę” na przedsiębiorstwa społeczne (analogicznie jak dla przedsiębiorców komercyjnych, którzy prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą) <p>W zakresie art. 52 ust. 3 dot. usług wsparcia PES świadczonych przez podmioty akredytowane należałoby dodać:</p>	<p>Projekt ustawy został doprecyzowany w zakresie wskazania, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej tj. ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej. W uzgodnieniu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej ustalono, że zostaną zmienione wytyczne CT9, które będą regulowały okres przejściowy przyznanych akredytacji OWES. Jednocześnie uzupełniono zakres usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w zakresie: wsparcia w tworzeniu planów reintegracyjnych oraz finansowania działań reintegracyjnych, wsparcia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, a także finansowania powstawania miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej i przedsiębiorstwach społecznych.</p> <p>Projektodawca nie widzi konieczności określenia linii demarkacyjnej między OWES i ROPS na poziomie ustawy. Podstawą współpracy oraz jej zakres wynika z regionalnych programów rozwoju ekonomii społecznej. Jednocześnie należy wskazać, że kwestie współpracy między OWES a PUP wykraczają poza zakres regulacji ustawy.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				5) wsparcia tworzenia planów i programów reintegracji, o których mowa w art. 6 ust. 3; 6) współpracują na bieżąco z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej koordynującym rozwój ekonomii społecznej w regionie.	
86.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 53 ust. 2	Zadania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Proponuje się rozszerzenie zadań Krajowego Komitetu o: · udzielanie pomocy i wyrażenie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a przedsiębiorstwami społecznymi; · zbieranie i dokonywanie analizy informacji o prowadzonych kontrolach i ich skutkach.	Uwaga nieuwzględniona Tworzenie dokumentów programowych w obszarze ekonomii społecznej należy do kompetencji ministra właściwego do spraw ekonomii społecznej, zaś rolę Krajowego Komitetu, jako organu opiniodawczo-doradczego, jest wyrażanie opinii wobec tych dokumentów na etapie ich tworzenia.
87.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 60	Zadania samorządu województwa w zakresie koordynacji ekonomii społecznej.	Proponuje się, wprowadzić w zakresie ust. 1 pkt. 1 zapis, że regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej jest także zgodny ze strategią rozwoju województwa. Dodatkowo należałoby rozszerzyć o pkt. 5: współpracuje w zakresie tworzenia warunków do rozwoju ekonomii społecznej w województwie z akredytowanymi ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej realizującymi usługi wsparcia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.	Uwaga nieuwzględniona Projektowany przepis zawiera zapis, że regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej jest także zgodny ze strategią rozwoju województwa. Jednocześnie projektodawca zrezygnował z regulacji w zakresie współpracy samorządu województwa z akredytowanymi ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej.
88.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej		Sugeruje się o doprecyzowanie w projekcie ustawy zapisów w kwestiach kompetencyjnych. Zarząd województwa jest organem wykonawczym i w jego skład wchodzi marszałek województwa jako	Zgodnie z KPRES do 2023 roku zapis np. w art. 61 ust. 1 powinien wskazywać, że to samorząd województwa w zakresie wspierania rozwoju ekonomii społecznej i	Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			przewodniczący zarządu. Sejmik jest organem stanowiącym i kontrolnym.	solidarnej przygotowuje, realizuje i monitoruje Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, przyjmowany przez zarząd województwa, a nie jak wskazano w projekcie ustawy Marszałek województwa.	
89.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 62	Skład Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Proponuje się dodanie w ust. 1 pkt. 7) akredytowanych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej świadczących usługi wsparcia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.	Wyjaśnienie Odnosząc się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu o przedstawicieli OWES należy wskazać, że ta grupa będzie reprezentowana przez podmioty ekonomii społecznej.
90.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego	Art. 63 ust. 1	Art. 63. 1. Marszałek województwa zapewnia realizację usług: 1) wsparcia, o których mowa w art. 52 ust. 3, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej; 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych.	Pytanie czy Marszałek finansuje według ustawy działalność OWES?	Wyjaśnienie Samorząd województwa realizuje usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej samodzielnie lub zleca ich realizację akredytowanemu ośrodkowi wsparcia ekonomii społecznej.
91.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 64	Wolne od podatku powinny być dochody PS działających w celu reintegracji i wydatkowane na te cele bez ograniczenia związanego z danym rokiem podatkowym.	Skreślenie zapisu „w danym roku podatkowym”. Istotne jest, aby w roku podatkowym, w którym powstały dochody, zostały one decyzją organów zarządzających PS przeznaczone na cele reintegracyjne.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane brzmienie przepisu nie uniemożliwi PS odliczenia od podatku kosztów reintegracji poniesionych w roku innym niż rok uzyskania dochodu.
92.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	art. 65 ust. 2	Wprowadzenie ograniczenia dot. możliwości obniżenia wpłaty na PFRON zakupu produkcji lub usługi w przedsiębiorstwach społecznych, ale jedynie takich, które spełniają warunki wymienione w dalszej części przepisu, będzie ograniczało szanse korzystania przez zainteresowanych przedsiębiorców produktami lub usługami	„1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez: zakłady aktywności zawodowej, zatrudniające co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny	Uwaga nieuwzględniona Kwestia ta wykracza poza zakres regulacji. Powyższy instrument do tej pory odnosił się do wszystkich pracodawców zatrudniających co najmniej 25 osób (w przeliczeniu na pełen etat) z uwagi na fakt, że PS i ZAZ to przeważnie mikro i mali

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>innych przedsiębiorstw społecznych (tj. niespełniających warunków określonych w obecnym brzmieniu proponowanego przepisu). Utrzymanie tej sytuacji sprawi, że część przedsiębiorstw społecznych otrzyma zdecydowanie lepszą szansę na rozwój, aniżeli inne („mniejsze”).</p> <p>Dodatkowo, nie jest zrozumiałe, dlaczego część działalności przedsiębiorstw społecznych związana z handlem, miałyby być wyłączona spod rozwiązań korzystnych dla innych przedsiębiorstw społecznych, nie prowadzących działalności handlowej, lub prowadzących ją jedynie w niewielkim zakresie. Działalność handlowa winna być traktowana na równi z działalnością produkcyjną lub usługową.</p> <p>Jednocześnie należy wskazać, iż tak skonstruowany przepis różnicuje przedsiębiorstwa społeczne nie tylko pod względem wielkości zatrudnienia, ale również rodzaju przyczyny zagrożenia wykluczeniem społecznym ich pracowników. Odnosi się on bowiem do faktu niepełnosprawności. Utrzymanie aktualnej treści przepisu sprawi, że część przedsiębiorstw społecznych otrzyma zdecydowanie lepszą szansę na rozwój, aniżeli inne (w tym przypadku zatrudniające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z przyczyn innych niż niepełnosprawność).</p> <p>Należy również zwrócić uwagę, iż przywołany wyżej przepis nie jest tożsamy z przepisem w art. 29 projektu ustawy. Art. 29 stanowi bowiem, iż: „Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez</p>	<p>wymiar czasu pracy lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – którzy osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub 2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych – w wysokości co najmniej 30% lub przez przedsiębiorstwa społeczne, zwanych dalej „sprzedającymi”. 	<p>przedsiębiorcy, wprowadzono rozwiązanie ułatwiające takim podmiotom wymianę z innymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zmiana tych przepisów dotyczy, zatem poszerzenia katalogu podmiotowego. Nie obejmuje ona natomiast innych warunków funkcjonujących w ramach tego mechanizmu.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>przedsiębiorstwa społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”. W treści przepisu nie ma żadnych dodatkowych warunków, które musiałyby spełnić przedsiębiorstwa społeczne, aby skorzystanie z ich oferty dawało możliwość podmiotom dokonującym zakupu obniżenia wpłaty.</p>		
93.	<p>Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej</p>	<p>Art. 67 pkt 1</p>	<p>Strategia rozwiązywania problemów społecznych ma zawierać takie elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> · ocena potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych (w diagnozie sytuacji społecznej) · określenie zadań publicznych i usług społecznych, które będą zlecane przez JST na pdst. ustawy o ekonomii społecznej i UDPPW. 	<p>Jeśli diagnoza będzie tworzona bez udziału lokalnych PES/PS i właściwego terytorialnie OWES, to jej rzetelność i użyteczność będzie niewielka.</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie znalazł się:</p> <ul style="list-style-type: none"> · zapis o tworzeniu strategii w partnerstwie, partycypacyjnie – z udziałem przedstawicieli każdego rodzaju PES · zapis, który określa znaczenia terminu „potencjał ES”, czy tylko identyfikacja podmiotów działających na danym terenie analiza kondycji finansowej, kadrowej, infrastrukturalnej, etc. · powiązaniu wieloletniej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z innymi dokumentami lokalnymi, np. planami współpracy z NGO, a przede wszystkim z wieloletnim planem finansowym · ew. możliwość tworzenia strategii z sąsiednimi gminami, także 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ogólne zasady współpracy między organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które stanowią większość podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej, dotyczą również współdziałania w zakresie opracowania strategii, zostały określone w art. 5 przywołanej powyżej ustawy.</p> <p>Zaproponowane w uwadze doprecyzowanie pojęcia „potencjału ekonomii społecznej” mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której niektóre aspekty tej oceny, wynikające np. z lokalnych uwarunkowań zostałyby pominięte.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				leżącymi w tym samym powiecie (żeby wspólnie realizować usługi społeczne oraz wykorzystywać PES/PS z sąsiadujących gmin).	
94.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej		Ustawa przewiduje znaczącą rolę Urzędu Wojewódzkiego (UW), przede wszystkim o charakterze kontrolno-administracyjnym. Należy zaznaczyć, że będą to nowe zadania UW, które w pewnym zakresie były realizowane przez samorząd województwa. W związku z powyższym, konieczne jest umocowanie instrumentów kooperacji na linii Wojewoda – Samorząd w procesie przyznawania statusu PS, kontroli przesłanek PS, realizacji planów reintegracyjnych oraz monitorowania działalności PS.	Wojewoda współpracuje z Samorządem Województwa w zakresie... (np. można umocować samorząd województwa w art. 15 przy sprawozdawczości– weryfikacja poprawności danych w sprawozdaniu lub przy art. 16 ust. 3)	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
95.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej		MKRES z uznaniem przyjmuje ustawowe uregulowanie nowych trybów realizacji działań w obszarze usług społecznych w postaci trybu negocjacyjnego i partnerstwa publiczno – społecznego oraz wskazanie domniemania realizacji usług społecznych właśnie w tych trybach.		Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.
96.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	DZIAŁ II ROZDZIAŁ 3	<p>1. Wszystkie uprawnienia dla PS są odwzorowaniem instrumentów z ustawy o spółdzielniach socjalnych – brak nowych instrumentów wsparcia.</p> <p>1a. W związku z powyższym spółdzielnie socjalne nie mają żadnych dodatkowych korzyści z posiadania statusu PS, natomiast:</p> <p>a. Wymogi zatrudnieniowe są wyższe (50% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym)</p> <p>b. Dodatkowe obowiązki sprawozdawcze oraz nadzór i kontrola wojewody</p> <p>2. Wszystkie instrumenty są fakultatywne.</p> <p>a. w odniesieniu do spółdzielni socjalnych też są fakultatywne i praktyka/ badania pokazują, że nie są obecnie powszechnie stosowane.</p> <p>b. znaczna część instrumentów dot. tylko zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, czyli będą dot. tylko tych PS, które zatrudniają OzN</p> <p>3. Część instrumentów będzie dostępna tylko dla osób uprawnionych do korzystania z FP czy PFRON, co może wykluczać niektóre grupy wskazane w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z możliwości wsparcia; w przypadku FP tylko dla skierowanych przez PUP bezrobotnych lub poszukujących pracy, a co z osobami starszymi, co ubogimi pracującymi, co z osobami o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych?</p> <p>4. Brakuje dotacji inwestycyjnych w narzędziach finansowych</p>		<p>Wyjaśnienia</p> <p>W ustawie zawarto rozwiązanie umożliwiające spółdzielniom socjalnym, które uzyskają status PS zwiększenie poziomu zatrudnienia osób spoza katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (przy obowiązku zachowania limitu przewidzianego dla PS). Ponadto w ustawie przewidziano m.in. możliwość realizacji programów resortowych na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, w ramach których możliwe będzie m.in. rozwijanie działalności gospodarczej.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
97.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej		Proponuje się utworzenie Krajowego Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który byłby zarządzany przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a który byłby zasilany ze spłaconych instrumentów zwrotnych finansowanych ze środków EFS (w obecnej i poprzedniej perspektywie finansowej). Ustawa o ekonomii społecznej jest jak najbardziej odpowiednim miejscem do wskazania powołania tego typu Funduszu dedykowanego podmiotom ekonomii społecznej/przedsiębiorstwom społecznym. To ze środków Krajowego Funduszu PS mogłyby być finansowane kolejne instrumenty zwrotne dla PES/PS, poręczenia i reporeczenia, gwarancje, a może nawet działania w zakresie wsparcia reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zatrudnionych w PS.		Uwaga nieuwzględniona Po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej, jego koncepcja nie znalazła się ostatecznie w projekcie ustawy. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/zarządzania/obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie. Formuła funduszu celowego wiąże się z koniecznością spełnienia licznych dodatkowych warunków, określonych w innych aktach prawnych, co w konsekwencji mogłoby stworzyć nadmierne obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego obecnie systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych.
Uwagi zgłoszone przez Radę Zatrudnienia Socjalnego					
98.	RZS	Art. 2 (pojęcie „ekonomia społeczna”)	Uzupełnienie projektu ustawy o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy został uzupełniony o definicję pojęcia „ekonomia społeczna”.
99.	RZS	Art. 2	- Brak wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES), brak definicji PES, - Włączenie do katalogu PES zarówno podmiotów posiadających osobowość		Uwaga nieuwzględniona Ekonomia społeczna i przedsiębiorczość społeczna to zjawiska, które rozwijały się w Państwach Członkowskich w

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>prawną, jak i tych nieposiadających osobowości prawnej.</p>		<p>bardzo różnych warunkach. Definicje formułowane na szczeblu europejskim przeważnie są bardzo ogólne, tak aby uwzględnić różnice między Państwami Członkowskimi. Polska wielokrotnie podkreślała, że definicje takie nie mogą zastępować krajowego prawodawstwa i ograniczać lub rozszerzać rozumienia tych pojęć poza kontekst właściwy dla naszego kraju. Jednocześnie na poziomie unijnym (KE, EKES) powszechne jest zrozumienie, że definicja europejska wymaga doszczegółowienia i dostosowania do specyfiki każdego z Państw Członkowskich.</p> <p>Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było ewolucyjne opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy – która teraz znalazła się w projekcie ustawy.</p> <p>Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane w odrębnych ustawach, prowadzą działalność istotną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje je za ważny podmiot ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić z katalogu tylko, dlatego że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego można się ubiegać, jeśli ma się osobowość prawną (czyli wniosek może złożyć podmiot prowadzący np. CIS). Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy w art. 3 ust. 2 zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że „status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
100.	RZS	Art. 8	Programy reintegracyjne wymagają nakładów finansowych – winny się znaleźć		Uwaga uwzględniona

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>wyodrębnione środki lub włączenie PZS w realizację tych programów.</p> <p>Wprowadzenie fakultatywności planu reintegracyjnego, ale jednocześnie wprowadzenie dodatkowych korzyści dla tych, którzy plan realizują</p>		<p>Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Okres realizacji powyższego planu nie będzie bezpośrednio powiązany z uzyskaniem statusu PS.</p> <p>Jednocześnie reintegracja w PS wspierana będzie pośrednio dzięki instrumentom umożliwiającym sfinansowanie kosztów pracy i wynagrodzenia dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym (pozostawiając do dyspozycji PS więcej środków, które można będzie przeznaczyć na reintegrację), a także bezpośrednio, przez usługi wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, czy też możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach programów resortowych.</p>
101.	RZS	Rozdział 3 (instrumenty wsparcia)	<p>Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego – rozdział nie zawiera informacji o możliwości finansowania kosztów reintegracji z funduszy nie pochodzących z nadwyżki bilansowej przedsiębiorstwa (która nie zawsze występuje). Proponuje się możliwość finansowania kosztów reintegracji np. z Funduszu Pracy.</p>	<p>Przedsiębiorstwom społecznym udziela się wsparcia z Funduszu Pracy na finansowanie programów reintegracji.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
102.	RZS	Dział I – katalog usług społecznych		Rozszerzyć katalog usług społecznych, ponieważ duża część PS realizuje usługi sprzątnia, cateringu i inne, które nie są w katalogu.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy, w zakresie usług społecznych, odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie z dnia 19 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Nie jest zasadne tworzenie dodatkowego katalogu usług społecznych, odrębnego od już istniejącego i funkcjonującego w obrocie.
103.	RZS	Uwaga ogólna	<p>Status przedsiębiorstwa społecznego</p> <p>Korzyści z posiadania statusu przedsiębiorstwa społecznego</p> <p>Z zapisów ustawy ewidentnie widać, że posiadając status przedsiębiorstwa społecznego podmiot obciążony zostaje dodatkowymi obowiązkami związanymi m.in.: z koniecznością monitorowania i potwierdzania spełniania kryterium przedsiębiorstwa społecznego a brak wskazania konkretnych korzyści dla tego podmiotu.</p> <p>W uzasadnieniu do ustawy wpisane są przykładowe sytuacje, na które przedsiębiorstwo społeczne musi zwrócić uwagę by nie stracić uprawnień bycia przedsiębiorstwem społecznym podczas realizacji usług, które zlecono przedsiębiorstwu.</p> <p>Przedsiębiorstwa społeczne narażone będą trudności związane ze spełnianiem różnych warunków, o których to problemach sporo jest napisane w uzasadnieniu do ustawy. Bez możliwości korzystania ze stałej pomocy prawnej małe, niedofinansowane przedsiębiorstwa narażone będą na problemy</p>		Uwaga częściowo uwzględniona Podmioty, które uzyskają status przedsiębiorstwa społecznego będą mogły liczyć na finansowane ze środków publicznych wsparcie w określone w projekcie ustawy. Ponadto podmioty te korzystać będą mogły również z usług wsparcia, czy też programów, resortowych. Podobnie jak do tej pory wsparcie w rozwijaniu przedsiębiorczości społecznej będzie również możliwe dzięki środkom europejskim. Jednocześnie w projekcie ustawy zmodyfikowane zostaną przepisy dotyczące sprawozdawczości, a także innych obowiązków przedsiębiorstw społecznych, w celu ograniczenia obowiązków ciążących na podmiotach, które uzyskają ten status. Z ustawy usunięty został również Dział III.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>prawne oraz konieczność zwrotu środków, co generować będzie również problemy dla JST, które zlecają zadania publiczne.</p> <p>Nadanie statusu przedsiębiorstwa, termin obowiązywanie tego statusu i utrata statusu- kwestie bardzo niejasno określone. Problemem dla obu stron będzie zlecenie zadań przez JST podmiotom, które mogą same nie mieć wiedzy, że w dany momencie nie spełniają kryteriów przedsiębiorstwa społecznego.</p> <p>Dwa rodzaje przedsiębiorstw społecznych opisane są w uzasadnieniu jedynie? Dlaczego?</p> <p>Nie ma odniesienia w ustawie do rozporządzenia, które określi ścieżki nadawania, przedłużania i utraty statusu.</p> <p>Niedopuszczalną sytuacją jest zawieranie w uzasadnieniu do projektu ustawy tych kwestii, ponieważ uzasadnienie nie jest źródłem prawa.</p> <p>Przedstawiony do zaopiniowania dokument nie wskazuje korzyści dla przedsiębiorstw społecznych, nie jest korzystny dla JST oraz lokalnej społeczności. Nie rozwiązuje żadnych problemów społecznych, nie pozwoli na skuteczne zlecenie usług społecznych. Stosowanie zapisów ustawy w tym kształcie narazi przedsiębiorstwa społeczne na problemy prawne w funkcjonowaniu. Nie umożliwi ich rozwoju i nie pozwala na skuteczną reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Ustawa ewidentnie jest nakierowana na tematykę przedsiębiorstw społecznych a nie budowanie i opisywanie systemu ekonomii społecznej, dlatego też jej nazwa powinna</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>brzmieć „ustawa o przedsiębiorstwie społecznym”.</p> <p>Zlecenie zadań przez JST - ustawa wchodzi w kolizję z ustawami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz o centrach usług społecznych. Trudności interpretacyjne obowiązujących już regulacji prawnych w korelacji z omawianym projektem ustawy mogą doprowadzić do chaosu w zlecaniu i realizacji usług społecznych a co za tym idzie do zachwiania w funkcjonowaniu podmiotów zatrudnienia socjalnego zaproponowany kształt ustawy nie gwarantuje JST korzyści związanych ze zlecaniem zadań publicznych z zastosowaniem zapisów tej ustawy, stosowanie zapisów ustawy będzie powodować chaos prawny i posądzenia o brak przejrzystości w wydatkowaniu środków publicznych.</p> <p>Zlecenie zadań przez JST- wprowadzenie nowego trybu zlecenia usług społecznych stawia pod znakiem zapytania jego wykorzystywanie ze względu na bardzo nieprecyzyjne procedury tego trybu, które mogą stanowić podstawę do nietransparentnego wydatkowania środków publicznych tj. łamanie podstawowych zasad wydatkowania środków publicznych w myśl ustawy o finansach publicznych.</p> <p>Nie jest wiadomym, jaki tryb będzie preferowany, z tego powodu JST mogą być posądzone o dobór trybu pod oferentów na rynku.</p> <p>Nie jest określone, jakie kryteria będzie można stosować przy zastosowaniu trybu negocjacyjnego – generuje to problemy z transparentnością.</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>Zawężenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - nie jest wiadomym, dlaczego w tym katalogu nie są wskazane wszystkie grupy osób, które wpisane są do ustawy o zatrudnieniu socjalnym; wpisanie do katalogu jedynie absolwentów centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej- absolwenci ww. instytucji są osobami, które przeszły proces reintegracji społecznej i zawodowej- osoby wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym jako uprawnione do korzystania ze wsparcia centrów i klubów są rzeczywiście zagrożone wykluczeniem społecznym np. uzależnione od alkoholu lub narkotyków.</p> <p>Ustawa o ekonomii społecznej nie pokazuje całej ES, wszystkich podmiotów, ich roli. Kładzie nacisk na przedsiębiorstwo społeczne, instrumenty jego wsparcia, partnerstwo publiczno-społeczne i realizację usług społecznych.</p>		

Zestawienie uwag do projektu ustawy o ekonomii społecznej przekazanych w ramach opiniowania

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	GUS	Art. 2 pkt 2	W art. 2 pkt 2 jako partnera podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie publiczno-prywatnym wskazuje się tylko jednostki samorządu terytorialnego, a w art. 32, ust. 3 ustawy dopuszcza się realizację usług społecznych z organami administracji rządowej. W związku z tym proponujemy rozszerzenie zakresu podmiotowego partnerstw publiczno-prywatnych o jednostki administracji rządowej.	Art. 2 pkt 2 partnerstwie publiczno-społecznym – rozumie się przez to umowę o wspólną realizację usługi społecznej zawartą przez organ administracji publicznej z podmiotem ekonomii społecznej.	Wyjaśnienie W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, ograniczony został zakres przedmiotowy projektu ustawy poprzez wykreślenie regulacji w zakresie realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej (Dział III). W związku z tym z projektu wykreślona zostanie definicja partnerstwa publiczno-społecznego.
2.	GUS	Art. 6.	W art. 2. pkt 9 zostaje wprowadzona definicja zatrudnienia, która nie uwzględnia wolontariuszy wśród osób zatrudnionych, w związku z czym niezasadny jest pkt 5 w art. 6. Rodzi on wątpliwości, czy w art. 6 wprowadzona wcześniej w ustawie definicja zatrudnienia nie obowiązuje, czy np. należy uwzględnić jakieś inne grupy osób niż zatrudnieni, np. członków.	Wykreślenie ust. 5.	Uwaga nieuwzględniona Kwestia ta została usunięta ze słownika pojęć i doprecyzowana w przepisach regulujących zatrudnienie w PS.
3.	PFRON	Art. 8 ust. 4	PFRON proponuje danie przedsiębiorcom wskazanym w art. 8 ust. 4 możliwość wyboru, czy w sytuacji posiadania już przez osobę	4. Przedsiębiorstwo społeczne, będące jednocześnie jednostką prowadzącą zakład aktywności	Uwaga nieuwzględniona W odniesieniu do zgłoszonej uwagi należy zauważyć, że zgodnie

			<p>niepełnosprawną indywidualny plan integracyjny (IPR) tworzyć dla niej dodatkowy plan reintegracji czy nie. Zakres IPR w zakładach aktywności zawodowej (ZAZ) może być elementem indywidualnego planu reintegracyjnego ale nie obejmować wszystkich niezbędnych obszarów. Intencją autorów było nie dublowanie tych planów ale być może jednostka prowadząca ZAZ, która np. nabyła status przedsiębiorstwa społecznego (PS) po utworzeniu ZAZ będzie chciała zweryfikować swoje cele w stosunku do pracowników niepełnosprawnych.</p>	<p>zawodowej, nie musi sporządzać indywidualnego planu reintegracyjnego dla osób realizujących indywidualny program rehabilitacji.</p>	<p>z paragrafem 13 ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2012 roku w sprawie zakładów aktywności zawodowej "zespół programowy dokonuje okresowo, nie rzadziej niż raz w roku, oceny efektów rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a także w miarę potrzeb modyfikuje indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz określa możliwości i formy dalszej rehabilitacji po zakończeniu realizacji tych programów".</p> <p>Jak wynika z przytoczonego przepisu zespół programowy zakładu aktywności zawodowej w każdej chwili może dokonać stosownych modyfikacji indywidualnego programu wzbogacając go o elementy reintegracji nieujęte w już istniejącym planie zamiast tworzyć kolejne.</p>
4.	GUS	Art. 14.	<p>Artykuł wprowadza nowy obowiązek sprawozdawczy, dla podmiotów, które uzyskają status przedsiębiorstwa społecznego. Obowiązkowość i pozyskiwanie danych w formie elektronicznej wskazuje na potencjalną możliwość wykorzystania tych danych do celów statystycznych. Pozyskiwanie danych przez wojewodów jest szansą na rezygnację z części danych dotychczas gromadzonych na sprawozdaniach GUS i wtórne ich opracowywania. Mając na celu odciążenie sprawozdawców obowiązkami na rzecz administracji publicznej, racjonalizację wydatków publicznych, a także pragnąc zapewnić szybki dostęp do danych statystycznych wysokiej jakości wnioskujemy o zmianę terminu złożenia sprawozdania na</p>	<p>Art. 14. 1. Przedsiębiorstwo społeczne sporządza roczne sprawozdanie merytoryczne. 2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Sprawozdanie będzie maksymalnie uproszczone i zredukowane o informacje niezbędne. Ponadto, mając na uwadze możliwość wykorzystania danych przez GUS, projektodawca wprowadził zmianę terminu składania sprawozdań na 31 marca.</p>

			dzień 30.04. Taka zmiana umożliwi wykorzystanie danych pozyskanych na sprawozdaniach przedsiębiorstw społecznych w statystyce publicznej w obszarze badań gospodarki społecznej i nie zbieranie w tej grupie analogicznych danych od tych podmiotów.		
5.	GUS	Art. 15.	Propozycja zmiany terminu w art. 15 jest naturalną konsekwencją propozycji dotyczącej art.14.	Art. 15. 1. Wojewoda, po przeprowadzonej weryfikacji poprawności i kompletności danych zawartych w sprawozdaniu merytorycznym, o którym mowa w art. 14 ust. 1, przedstawia corocznie, nie później niż do dnia 31 maja danego roku, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie zbiorcze z informacji uzyskanych w trybie art. 14 ust. 2 i 3.	Uwaga uwzględniona
6.	GUS	Art. 16.	Proponujemy rozważyć kwestię likwidacji niespójności między zapisem art. 16 ust. 3 pkt 2), który zobowiązuje podmioty ubiegające się o status przedsiębiorstwa społecznego zajmującego się reintegracją zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym złożenia programu reintegracyjnego, a art. 7 ust. 1., który określa, że taki program zobowiązane są tworzyć wyłącznie podmioty zatrudniające powyżej 10 osób. Alternatywą mogłoby być przy mniejszych podmiotach załączanie indywidualnych planów reintegracyjnych. Ponadto warto rozważyć zmianę progu liczby pracowników (art. 7), który stanowi o konieczności sporządzania programów reintegracji. W przedstawionym projekcie taki obowiązek obejmie nawet małe		Uwaga uwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami dokonano zmian w zakresie planów reintegracyjnych, poprzez wprowadzenie ich fakultatywności, a także powiązania planów ze środkami publicznymi adresowanymi konkretnie do osoby (wykluczonego) - a nie ze środkami publicznymi przeznaczanymi na inne cele przedsiębiorstwa społecznego. Rezygnuje się także z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który są przyznane środki publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy).

			<p>przedsiębiorstwa społeczne (aktualnie opracowywanie programu konieczne będzie nawet dla 4 stanowisk pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). Być może zasadne byłoby objęcie obowiązkami art. 7 średnich i dużych przedsiębiorstw, a więc zatrudniających powyżej 50 osób.</p>		<p>Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę. Jednocześnie, w wyniku zgłoszonych uwag przyjęto, że każda osoba z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, która została zatrudniona w przedsiębiorstwie społecznym posiadać będzie ten status bezterminowo, analogicznie jak zaproponowano w stosunku do członków spółdzielni socjalnych. Osoby te będą bezterminowo wliczane do 30% limitu.</p>
7.	Rzecznik MSP	Art. 17 i 18 ust. 2	<p>Określony w art. 17 projektowanej ustawy czternastodniowy termin na zgłoszenie wojewodzie zaprzestania spełniania przez przedsiębiorstwo społeczne wymagań, o których mowa w art. 3-14, w niektórych sytuacjach może okazać się zbyt krótki. Trzeba zauważyć, że w terminie tym przedsiębiorstwo społeczne musi nie tylko zgłosić fakt zaprzestania spełniania wymagań, ale także rzetelnie wyjaśnić przyczyny tej sytuacji, opisać te przyczyny w zgłoszeniu, a w przypadku, o którym mowa w art. 18 ust. 2 także przygotować i uzasadnić wniosek o tymczasowe zwolnienie od spełniania wymogu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 (wymóg zatrudnienia w stopniu co najmniej 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). Mając na uwadze bardzo doniosłe skutki uchybienia powyższemu terminowi, należy rozważyć jego wydłużenie do 30, albo chociaż 21 dni. Warto na marginesie zauważyć, że wprowadzenie takiego wydłużonego terminu nie powinno nieść za sobą istotnych zagrożeń lub utrudnień, jako że przedmiotowy termin ulegnie wydłużeniu tylko o kilkanaście dni.</p>	Art. 17. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać wojewodzie zmiany powodujące zaprzestanie spełniania wymagań, o których mowa w art. 3-14, oraz wskazuje przyczyny zaprzestania spełniania tych wymagań w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian.	Uwaga nieuwzględniona Przepis w tym zakresie jest spójny z przepisami dotyczącymi wydania przez wojewodę statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej.

8.	Rzecznik MSP	Art. 21 ust. 2	<p>Zgodnie z art. 21 ust. 2 projektowanej ustawy do kontroli przedsiębiorstwa społecznego stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).</p> <p>Mając na uwadze, że przedsiębiorstwa społeczne nie będą wchodziły w skład administracji publicznej należy wyrazić wątpliwość, czy zasadnym jest stosowanie w tym zakresie przepisów powyższej ustawy.</p> <p>Zauważyć przy tym trzeba, że wśród podmiotów, które będą mogły uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego, są również przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162, dalej „Prawo przedsiębiorców”), która to ustawa przewiduje w swoim rozdziale 5 (art. 45-65) ograniczenia kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorców, w tym w szczególności ograniczenia ilości i czasu trwania prowadzonych kontroli. Treść art. 21 ust. 2 projektowanej ustawy nie rozstrzyga w sposób jednoznaczny, czy przywołane wyżej gwarancje ochronne określone w rozdziale 5 Prawa przedsiębiorców znajdą zastosowanie w przypadku kontroli przedsiębiorców posiadających status przedsiębiorstwa społecznego. Można również wyrazić obawę przyjęcia interpretacji zgodnie, z którą przepis art. 21 ust. 2 projektowanej ustawy wręcz wyklucza stosowanie przepisów Prawa przedsiębiorców do takich kontroli.</p> <p>Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców wnosi o wprowadzenie w projektowanej ustawie zmian zapewniających poszanowanie praw przedsiębiorców określonych w rozdziale 5 Prawa przedsiębiorców.</p>		<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Reguły kontroli zostaną uzupełnione o zakaz prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie oraz wprowadzenie ograniczenia czasu trwania kontroli.</p> <p>Projekt ustawy określa, że wojewoda może zarządzić kontrolę w przedsiębiorstwie społecznym w zakresie spełniania wymogów określonych w tej ustawie. Kontrola ta ma szczególny charakter, bowiem nie dotyczy stricte prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a jedynie spełniania przesłanek warunkujących posiadanie przez ten podmiot statusu PS określonych przepisach.</p> <p>Jednocześnie wskazać należy, że podmiot posiadający status PS, obok działalności gospodarczej może prowadzić działalność odpłatną lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Tym samym, różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, na inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. UDPP nie różnicuje trybu kontroli w zakresie spełniania przesłanek warunkujących uzyskanie statusu OPP od rodzaju prowadzonej działalności.</p> <p>W świetle powyższego odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej, zdaniem</p>
----	--------------	----------------	--	--	---

					projektodawcy, zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w PS.
9.	Rzecznik MSP	Art. 34	Projekt przewiduje, że organ administracji publicznej, zapewniając realizację usługi społecznej w trybach dotacyjnych, będzie mógł ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. Z uzasadnienia projektu wynika, iż celem tego rozwiązania jest wsparcie podmiotów działających na rynku lokalnym. Należy wobec tego zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia sytuacji, w których na terenie jednostki zlecającej nie będzie odpowiednich podmiotów ekonomii społecznej, ale podmioty takie będą występowały na terenie sąsiednich jednostek samorządu terytorialnego. W niektórych przypadkach wybór wykonawców z terenu sąsiedniej jednostki samorządu terytorialnego może pozwolić na zachowanie lokalnego charakteru podejmowanego przedsięwzięcia, dlatego warto rozważyć modyfikację zawartego w projektowanym art. 34 katalogu potencjalnych ograniczeń poprzez jego rozszerzenie.	Art. 34. Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) mających siedzibę na terenie zlecającej lub sąsiedniej jednostki samorządu terytorialnego lub 3) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. 4) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej lub sąsiedniej jednostki samorządu terytorialnego.	jw.
10.	Rzecznik MSP	Art. 34	Projekt przewiduje, że organ administracji publicznej, zapewniając realizację usługi społecznej w trybach dotacyjnych, będzie mógł ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. Z uzasadnienia projektu wynika, iż celem tego rozwiązania	Art. 34. Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej:	jw.

			<p>jest wsparcie podmiotów działających na rynku lokalnym. Należy wobec tego zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia sytuacji, w których na terenie jednostki zlecającej nie będzie odpowiednich podmiotów ekonomii społecznej, ale podmioty takie będą występowały na terenie sąsiednich jednostek samorządu terytorialnego. W niektórych przypadkach wybór wykonawców z terenu sąsiedniej jednostki samorządu terytorialnego może pozwolić na zachowanie lokalnego charakteru podejmowanego przedsięwzięcia, dlatego warto rozważyć modyfikację zawartego w projektowanym art. 34 katalogu potencjalnych ograniczeń poprzez jego rozszerzenie.</p>	<p>1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) mających siedzibę na terenie zlecającej lub sąsiedniej jednostki samorządu terytorialnego lub 3) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. 4) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej lub sąsiedniej jednostki samorządu terytorialnego.</p>	
11.	GUS	Art. 60 ust. 1	<p>Monitorowanie działalności podmiotów ekonomii społecznej mieści się w działaniach zaplanowanych w art. 48 pkt. 6) na poziomie krajowym.</p> <p>Wyróżnienie analogicznego zadania wśród kompetencji marszałków województw skutkować będzie koniecznością wdrażania kolejnych badań, a to znacząco zwiększy obciążenie sprawozdawcze wśród PES, które już aktualnie jest znaczące. Dodatkowe badania skutkować mogą zniechęceniem do udziału w dotychczasowych badaniach prowadzonych przez administrację w tej grupie podmiotów, co przełoży się na spadek ich jakości i obniżenie kompletności.</p> <p>Ponadto w przypadku przedsiębiorstw społecznych skutkować to będzie koniecznością gromadzenia i opracowania danych na poziomie województw</p>	<p>Art. 60. 1. Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:</p> <p>1) opracowuje, realizuje i monitoruje regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej zgodny ze strategią wojewódzką w zakresie polityki społecznej;</p> <p>2) konsultuje programy oraz inne dokumenty w zakresie ekonomii społecznej, w szczególności służące realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W trakcie konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych ustawodawca zdecydował się odstąpić od regulowania kwestii monitorowania obszaru ekonomii społecznej, rozumianego, jako zadanie samorządu województwa.</p>

			<p>równocześnie przez marszałków, jak i wojewodów odpowiedzialnych za sprawozdawczość przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>W związku z tym proponujemy w art. 60 zaplanować monitoring usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, co nie jest przewidziane ani wśród zadań wojewodów ani władz centralnych, a pozwoliłoby uzupełnić dane zbierane w systemie monitorowania rozwoju ekonomii społecznej.</p>	<p>3) monitoruje usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w województwie;</p> <p>4) wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych.</p>	
12.	PFRON	Art. 62 ust. 1	<p>W przepisie nie została określana minimalna liczba członków Regionalnego Komitetu. Natomiast w art. 54 ust. 1 została określona minimalna liczba członków. PFRON proponuje rozważenie wprowadzenia minimalnej liczby członków Regionalnego Komitetu.</p>	<p>„Art. 62. 1. Regionalny Komitet składa się z co najmniej członków, w szczególności z przedstawicieli:”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W wyniku zgłoszonych uwag podczas konsultacji, projekt ustawy został skorygowany, katalog przedstawicieli uprawnionych do zasiadania w Komitecie został enumeratywnie określony.</p>
13.	PFRON	Art. 65 pkt 3 (dotyczy nowelizacji Art. 26g ust. 5 ustawy o rehabilitacji)	<p>Zaproponowano zmiany dotyczące art. 26g ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w zdaniu wspólnym po wyliczeniu:</p> <p>„ – mając na względzie: zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 11 ust. 1, zapewnienie zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu, z uwzględnieniem efektywności przyznawania środków, w tym w zakresie odpowiedniego wykorzystania i utrzymania rzeczy i zwierząt finansowanych z przyznanych środków, a także zapewnienie dostępności postępowania w sprawie udzielania, wypłaty i rozliczania środków.”.</p> <p>W świetle art. 26g dotyczącego utworzenia i utrzymania stanowisk pracy wątpliwości budzi następujące brzmienie przepisu „w tym w</p>	<p>Propozycja brzmienia zdania wstępnego po wyliczeniu:</p> <p>„– mając na względzie: zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 11 ust. 1, zapewnienie zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy <i>de minimis</i>, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu, z uwzględnieniem efektywności przyznawania środków, a także zapewnienie dostępności postępowania w sprawie udzielania, wypłaty i rozliczania środków.”;</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>MRiPS planuje uregulować kompleksowo wsparcie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w przedsiębiorstwie społecznym.</p>

			zakresie odpowiedniego wykorzystania i utrzymania rzeczy i zwierząt finansowanych z przyznanych środków”.		
14.	PFRON	Art. 65 pkt 6 w zakresie nowelizacji Art. 36 ustawy o rehabilitacji	<p>W art. 36 ust. 1 należy skreślić metryczkę do ustawy o ekonomii społecznej, ponieważ jest ona w art. 10 ust. 3a ustawy o rehabilitacji (art. 65 pkt 1 projektu ustawy).</p> <p>Ponadto Fundusz ponawia propozycję nowelizacji art. 36 ustawy o rehabilitacji. PFRON pismem z dnia 14 grudnia 2020 r. znak: DZ.WPL.021.26.2020.MSz zgłaszając uwagi do projektu ustawy o ekonomii społecznej w pkt 4 zgłosił propozycje nowelizacji art. 36 ustawy o rehabilitacji.</p> <p>Pismem z dnia 29 stycznia 2021 r. Dyrektor Departamentu Polityki Społecznej i Solidarnej MRiPS znak: DES.IV.0210.8.2020.AS poinformowała PFRON, iż jego uwagi zgłoszone ww. pismem z dnia 14 grudnia 2021 r. nr DZ.WPL.021.26.2026.MSz zostały przyjęte. Odnośnie nowelizacji art. 36 ustawy o rehabilitacji zawartej w ww. piśmie PFRON, Dyrektor DES MRiPS poinformował Fundusz, iż Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych zwróci się do Komitetu ds. Pożytku Publicznego z rekomendacją zmiany ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w zakresie wyczerpującym uwagę Funduszu. Z uwagi na brak informacji o zgłoszeniu przez BON MRiPS takiej rekomendacji, PFRON ponownie przedstawia propozycję nowelizacji art. 36 ustawy o rehabilitacji w zakresie ust. 3 i ust. 4a.</p>	<p>„1. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mogą być realizowane na zlecenie Funduszu przez podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej.”</p> <p>„3. Do zlecenia zadań, o którym mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawy z dnia o ekonomii społecznej, z zastrzeżeniem ust. 4a.”</p> <p>„4a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia wzory ofert, ramowe wzory umów oraz wzory sprawozdań mające zastosowanie do zlecania zadań, o którym mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając konieczność zapewnienia niezbędnych informacji dotyczących wykonania zadania zleconego oraz biorąc pod uwagę liczbę oferentów, sposób i czas realizacji zadania zleconego, a także sposób jego rozliczenia.”</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Projekt został skorygowany w zakresie metryczki. Propozycja nowelizacji art. 36 ustawy o rehabilitacji wykracza poza zakres projektu ustawy.</p>

		<p>Powyższa propozycja wynika on z wieloletnich doświadczeń PFRON w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w tym również zadań zleconych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowanych przez fundacje lub organizacje pozarządowe i mając na uwadze potrzebę większego dostosowania wzorów ofert, ramowych wzorów umów oraz wzorów sprawozdań mających zastosowanie do specyfiki zlecenia zadań, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2 ww. ustawy w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań.</p> <p>W związku z kontrolą przeprowadzoną w 2019 r. w PFRON oraz w 24 organizacjach pozarządowych pn. „Realizacja zadań zleczanych przez PFRON organizacjom pozarządowym”, Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła zalecenia do realizacji, dotyczące m.in. dostosowania wzorów dokumentów stosowanych przez PFRON w zakresie zadań zleconych realizowanych na podstawie art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do obowiązujących przepisów rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057), wydanego na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),</p>		
--	--	---	--	--

		<p>w tym w szczególności konieczności rezygnacji przez PFRON ze stosowania ryczałtowego rozliczania kosztów pośrednich. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli możliwość rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem nie znajduje uzasadnienia w treści wzorów ofert, umów i sprawozdań stanowiących załączniki do ww. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Kwestionując powyższe stanowisko PFRON wskazywał, że ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz rozporządzenia wykonawcze nie zakazują stosowania ryczałtowego sposobu rozliczania kosztów pośrednich, dlatego też PFRON uważa za nieprawidłowe stwierdzenia NIK, iż zastosowany sposób rozliczenia kosztów pośrednich jest niezgodny z przepisami. Pomimo zgłoszonych przez PFRON zastrzeżeń, wskazujących również na negatywne konsekwencje, jakie dla realizacji zadań zleconych będzie miało wdrożenie ww. zalecenia, Najwyższa Izba Kontroli podtrzymała swoje stanowisko w tym zakresie, stwierdzając, że „NIK nie podziela stanowiska PFRON, że w udppw (ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), jak również w rozporządzeniu wykonawczym do tej ustawy brak jest przepisów zabraniających wprowadzenia i stosowania ryczałtowego rozliczania kosztów pośrednich. Rozporządzenia wykonawcze wskazały w paragrafie 1, które ze wzorów dokumentów miały charakter ramowy, a które nie zawierały takiej klauzuli. Tylko w stosunku do umów rozporządzenia używały określenia „ramowy”. W przypadku ofert i sprawozdań jest mowa o wzorach co</p>		
--	--	---	--	--

		<p>zresztą wynika też z tytułów rozporządzeń. We wzorach tych dokumentuje się koszty bez zastosowania ryczałtów, które stosuje się w dokumentach PFRON. Jeżeli wprowadzone w umowie zmiany naruszają treść bezwzględnie obowiązujących wzorów ofert i sprawozdań oraz obowiązujące przepisy wykracza to poza zakres zmian dopuszczalnych w ramowym wzorze umowy. PFRON nie tylko przekroczył ten zakres w umowach, ale dostosował do tego zakres danych we wzorach, które nie podlegały modyfikacji.”</p> <p>Powyższe stanowisko Najwyższej Izby Kontroli, które co do zasady nie wyklucza możliwości ryczałtowego rozliczania kosztów pośrednich, a jedynie wskazuje na brak podstawy prawnej, która upoważniałaby do takiego sposobu rozliczania kosztów w zakresie zadań zleconych, zmusza PFRON do przedstawienia propozycji uregulowania, które stworzy opcjonalną możliwość stosowania rozliczenia kosztów pośrednich ryczałtem, a tym samym pozwoli na dalsze rozliczanie przez PFRON tych kosztów na dotychczasowych zasadach. Stosowanie ryczałtowego sposobu rozliczania kosztów pośrednich (kosztów administracyjnych związanych z projektem) w znaczący sposób upraszcza proces składania, realizacji i rozliczania projektów. Organizacja pozarządowa składając wniosek w konkursie i decydując się na ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich nie wykazuje w budżecie projektu żadnych kosztów administracyjnych (np. wynagrodzenia koordynatora projektu, księgowej, kosztów związanych z utrzymaniem powierzchni biurowych). Wysokość ryczałtu na pokrycie kosztów pośrednich wyliczana jest od</p>		
--	--	--	--	--

		<p>wysokości kosztów bezpośrednich (merytorycznych) wykazanych w budżecie. Koszty pośrednie rozliczane przez Zleceniobiorcę ryczałtem są uznawane jako koszty poniesione ze środków PFRON. Dowody księgowe dotyczące ww. kosztów nie podlegają kontroli przez PFRON.</p> <p>Ten sposób dofinansowania kosztów administracyjnych stwarza elastyczne warunki realizacji projektów. Pozwala organizacji pozarządowej, bez konieczności uzyskiwania zgody PFRON i aneksowania umowy, na bieżące i sprawne zarządzanie projektem, reagowanie na zmieniające się uwarunkowania kadrowe czy lokalowe. Daje możliwość podejmowania samodzielnych decyzji w zakresie dysponowania środkami przeznaczonymi na koszty pośrednie w ramach dopuszczalnego katalogu kosztów pośrednich. Jednocześnie przyspiesza proces rozliczania projektów, ponieważ organizacja wykazuje w „Sprawozdaniu z realizacji projektu” wyłącznie faktycznie poniesione koszty bezpośrednie, na podstawie których wyliczana jest ponownie kwota możliwego do uznania w rozliczeniu ryczałtu. W sytuacji zmniejszenia (podczas realizacji projektu) wysokości kosztów bezpośrednich – wysokość ryczałtu również ulega zmniejszeniu (wg określonej w konkursie stawki procentowej). Rozliczanie kosztów administracyjnych ryczałtem pozwala na zmniejszenie obowiązków w zakresie sporządzania „Sprawozdania z realizacji projektu” - organizacja wypełniając szczegółowe zestawienie kosztów realizacji projektu nie wykazuje dowodów księgowych dotyczących kosztów osobowych personelu administracyjnego, kosztów funkcjonowania jednostek wskazanych do realizacji projektu,</p>		
--	--	--	--	--

		<p>itp. kosztów administracyjnych. To również korzyść dla PFRON w zakresie obowiązków związanych z weryfikacją przedkładanych przez organizacje pozarządowe dokumentów rozliczeniowych. To mniejsza liczba pozycji w zestawieniu kosztów realizacji projektu oraz dowodów księgowych do weryfikacji w zakresie zgodności z budżetem projektu stanowiącym załącznik do umowy. Należy dodać, iż w wielu projektach podlegających dofinansowaniu ze środków PFRON zestawienia kosztów realizacji projektów obejmują kilka setek, a nawet kilka tysięcy pozycji budżetowych (w szczególności w projektach, w których dofinansowana jest całoroczna działalność placówek rehabilitacyjnych) - w jednej z rozliczanych umów liczba dokumentów źródłowych wykazanych w rozliczeniu przekroczyła 4.200. W ocenie PFRON najlepszym rozwiązaniem, które pozwoli na osiągnięcie tego celu będzie zmiana art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poszerzająca zakres delegacji dla Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia wzorów ofert, ramowych wzorów umów oraz wzorów sprawozdań mających zastosowanie do zlecania zadań, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.</p> <p>Rodzaje zadań, które podlegają dofinansowaniu na podstawie art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określone zostały w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008</p>		
--	--	--	--	--

		<p>r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1945), dalej „rozporządzenie MPiPS”.</p> <p>W rozporządzeniu MPiPS określonych zostało aktualnie (po zmianach wprowadzonych w 2015 roku) łącznie 14 zadań, których zakres i tematyka jest bardzo szeroka. Zadania zlecane w trybie art. 36 ustawy o rehabilitacji mogą dotyczyć zarówno prowadzenia rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek czy organizowania warsztatów, szkoleń lub kursów dla osób niepełnosprawnych, jak również organizowania imprez integracyjnych (w tym sportowych lub kulturalnych), opracowywania i wydawania publikacji skierowanych do osób niepełnosprawnych, szkolenia i utrzymania psów asystujących, czy wreszcie prowadzenia kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.</p> <p>Nie ulega wątpliwości, że realizacja, w ramach jednego konkursu, tak różnorodnych zadań wymaga ich usystematyzowania, w ten sposób, aby dla jednorodnych lub zbliżonych zadań możliwe było wyznaczenie spójnych warunków realizacji, rozliczania, monitorowania i ewaluacji. To z kolei powoduje konieczność rozbudowania stosowanych przez PFRON wzorów (wniosku, umów, sprawozdań) o elementy, które nie występują we wzorze oferty realizacji zadania publicznego, czy w ramowym wzorze umowy dotyczącym realizacji zadania publicznego, stanowiących załączniki do rozporządzenia wykonawczego do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wzory</p>		
--	--	---	--	--

			<p>te uwzględnią możliwość wyboru sposobu rozliczania kosztów administracyjnych związanych z projektem ryczałtowo lub na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów. W ocenie PFRON wprowadzenie takiego uregulowania jedynie poszerzy zakres delegacji dla Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, przewidzianej w art. 36 ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i nie naruszy spójności tekstu zarówno tej ustawy, jak i ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, której przepisy na mocy art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z mocy art. 36 tej ustawy mają odpowiednie zastosowanie do realizacji zadań zleconych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. PFRON proponuje, aby nowelizacja weszła w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej. Pozwoli to na przygotowanie się PFRON i beneficjentów na stosowanie znowelizowanego art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz na opracowanie i opublikowanie aktu wykonawczego wydanego na podstawie proponowanego ust. 4a. PFRON proponuje, aby zaproponowane przez niego ww. przepisy weszły w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.</p>	
15.	PFRON	Art. 67 pkt 1 lit. b	Należy dodać metrykę do ustawy o ekonomii społecznej, ponieważ jest to pierwsze przywołanie ustawy.	Uwaga uwzględniona
Uwagi do OSR				

16.	GUS	OSR (pkt 4, str. 8)	<p>Zwracamy uwagę, iż temat niepełnosprawności jako taki, nie jest przedmiotem Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Informacje o niepełnosprawności są zbierane wyłącznie w celu oceny sytuacji tej grupy osób na rynku pracy. Dlatego badania BAEL nie można traktować jako źródła informacji o liczbie osób z niepełnosprawnościami w Polsce. Dane te mogą służyć wyłącznie jako źródło informacji o sytuacji tej grupy osób na rynku pracy.</p> <p>Ze względu na reprezentacyjny charakter BAEL, wyniki obarczone są błędem losowym próby i w związku z tym mogą różnić się od rzeczywistej wielkości zjawiska (co należy brać pod uwagę w analizie). Ponadto badaniem nie są objęte osoby przebywające rok i dłużej w obiektach zbiorowego zakwaterowania (np. w domach opieki, itp.).</p> <p>Więcej informacji metodologicznych nt. badania znajduje się w zeszycie metodologicznym BAEL pod linkiem: https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-badanie-aktywnosci-ekonomicznej-ludnosci,3,1.html Aktualne dane za IV kw.2020 r. są dostępne w publikacji Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski na ogólnodostępnej stronie GUS: https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-iv-kwartal-2019-roku,4,36.html</p>		<p>Uwaga uwzględniona W OSR został dodany przypis dot. założeń metodologicznych BAEL wraz z zastrzeżeniem, że liczba nie odzwierciedla stanu faktycznego, a jedynie przybliżenie. Dane zostały uaktualnione wg stanu na IV kwartał 2020 r.</p>
Uwagi do uzasadnienia					
17.	GUS	Tekst uzasadnienia (str. 8)	Aktualne dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kw.2020 r. dostępne są na ogólnodostępnej stronie GUS pod adresem:		Uwaga uwzględniona

			https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-iv-kwartal-2020-roku,4,40.html	
18.	PFRON	Uzasadnienie str. 8	<p>W uzasadnieniu przywoływane są dane z Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji – dalej SODiR (źródło danych najprawdopodobniej ze strony http://niepełnosprawni.gov.pl/p,83,sodir-pfron), w stosunku do których PFRON pismem z dnia 14 grudnia 2020 r. znak: DZ.WPL.021.26.2020.MSz zgłaszał uwagę. W aktualnym projekcie uzasadnienia prawdopodobnie uwzględniono naszą uwagę, ale zmienił się rok, w którym projekt jest konsultowany wobec czego, istotne jest aktualnie, czy projektodawca chce pokazać porównanie danych ze stycznia 2020 r. do stycznia 2019 r. (wówczas należy to doprecyzować w następujący sposób: "Dane z Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wskazują, że w styczniu 2020 r. liczba pracodawców składających wnioski oraz objętych nimi pracowników niepełnosprawnych spadła o 2% w stosunku do stycznia 2019 r."), czy też chce pokazać porównanie danych ze stycznia 2021 r. do stycznia 2019 r. lub do stycznia 2020 r. (wówczas wskaźnik procentowy zawarty w opisie jest niewłaściwy).</p>	<p>Uwaga uwzględniona Wyliczenia podane w tekście uzasadnienia dotyczą porównania stanu ze stycznia 2019 r. do analogicznego okresu w 2020 r. Tekst zostanie odpowiednio przeformułowany.</p>

Zestawienie uwag nieuwzględnionych, zgłoszonych w ramach opiniowania projektu ustawy o ekonomii społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
Uwagi zgłoszone przez centralne organy administracji rządowej					
1.	PFRON	Art. 8 ust. 4	PFRON proponuje danie przedsiębiorcom wskazanym w art. 8 ust. 4 możliwość wyboru, czy w sytuacji posiadania już przez osobę niepełnosprawną indywidualny plan integracyjny (IPR) tworzyć dla niej dodatkowy plan reintegracji czy nie. Zakres IPR w zakładach aktywności zawodowej (ZAZ) może być elementem indywidualnego planu reintegracyjnego, ale nie obejmować wszystkich niezbędnych obszarów. Intencją autorów było nie dublowanie tych planów, ale być może jednostka prowadząca ZAZ, która np. nabyła status przedsiębiorstwa społecznego (PS) po utworzeniu ZAZ będzie chciała zweryfikować swoje cele w stosunku do pracowników niepełnosprawnych.	4. Przedsiębiorstwo społeczne, będące jednocześnie jednostką prowadzącą zakład aktywności zawodowej, nie musi sporządzać indywidualnego planu reintegracyjnego dla osób realizujących indywidualny program rehabilitacji.	Uwaga nieuwzględniona W odniesieniu do zgłoszonej uwagi należy zauważyć, że zgodnie z paragrafem 13 ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2012 roku w sprawie zakładów aktywności zawodowej "zespół programowy dokonuje okresowo, nie rzadziej niż raz w roku, oceny efektów rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a także w miarę potrzeb modyfikuje indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz określa możliwości i formy dalszej rehabilitacji po zakończeniu realizacji tych programów". Jak wynika z przytoczonego przepisu zespół programowy zakładu aktywności zawodowej w każdej chwili może dokonać stosownych modyfikacji indywidualnego programu wzbogacając go o elementy reintegracji nieuwjęte w już istniejącym planie zamiast tworzyć kolejne.
2.	Rzecznik MSP	Art. 17 i 18 ust. 2	Określony w art. 17 projektowanej ustawy czternastodniowy termin na zgłoszenie wojewodzie zaprzestania spełniania przez przedsiębiorstwo społeczne wymagań, o	Art. 17. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać wojewodzie zmiany powodujące zaprzestanie spełniania wymagań, o których mowa w art. 3-14, oraz wskazuje	Uwaga nieuwzględniona Przepis w tym zakresie jest spójny z przepisami dotyczącymi wydania przez wojewodę statusu zakładu pracy chronionej

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>których mowa w art. 3-14, w niektórych sytuacjach może okazać się zbyt krótki. Trzeba zauważyć, że w terminie tym przedsiębiorstwo społeczne musi nie tylko zgłosić fakt zaprzestania spełniania wymagań, ale także rzetelnie wyjaśnić przyczyny tej sytuacji, opisać te przyczyny w zgłoszeniu, a w przypadku, o którym mowa w art. 18 ust. 2 także przygotować i uzasadnić wniosek o tymczasowe zwolnienie od spełniania wymogu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 (wymóg zatrudnienia w stopniu, co najmniej 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym).</p> <p>Mając na uwadze bardzo doniosłe skutki uchybienia powyższemu terminowi, należy rozważyć jego wydłużenie do 30 albo chociaż 21 dni. Warto na marginesie zauważyć, że wprowadzenie takiego wydłużonego terminu nie powinno nieść za sobą istotnych zagrożeń lub utrudnień, jako że przedmiotowy termin ulegnie wydłużeniu tylko o kilkanaście dni.</p>	<p>przyczyny zaprzestania spełniania tych wymagań w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian.</p>	<p>lub zakładu aktywności zawodowej.</p>
Uwagi zgłoszone przez Wojewodów					
3.	Wojewoda Małopolski	Uwaga ogólna	<p>Uzasadniona jest zmiana organu właściwego w sprawach nadawania i odbierania statusu przedsiębiorstwa społecznego (PS), sprawozdawczości oraz sprawowania nadzoru – wskazanie marszałka województwa. Powyższe umożliwiłoby samorządowi województwa sprawną koordynację i monitorowanie działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, do czego jest zobowiązany na podstawie art. 60 projektu ustawy. Podkreślić należy, że aktualnie przyjęte rozwiązania uwzględniają marszałka województwa (Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej) jako podmiot uprawniony do</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy o ekonomii społecznej, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne względem PS, tym samym nie jest zasadne rozdzielanie tych dwóch funkcji dwóm różnym podmiotom. Samorząd województwa dysponuje szerokimi kompetencjami w zakresie wspierania rozwoju</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			rozstrzygnięcia wątpliwości co do stwierdzenia statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz rozpatrywania odwołań od negatywnego wyniku weryfikacji cech przedsiębiorstwa społecznego dokonanej przez Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej. Rozstrzygnięcia są ostateczne i nie przysługuje od nich odwołanie do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Zmiana organu właściwego w sprawach PS jest uzasadniona również ze względu na konieczność oceny zasadności kontynuowania realizacji indywidualnego.		ekonomii społecznej, a w szczególności przedsiębiorczości społecznej. Wsparcie to obejmuje zarówno usługi adresowane do podmiotów ekonomii społecznej, jak również dofinansowywanie tworzenia miejsc pracy. Instrumenty te pozwalają realizować działania sprzyjające kreowaniu nowych przedsiębiorstw społecznych, a także zatrudnienia w tych podmiotach. Jednocześnie pozostawienie decyzyjności w zakresie przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w obrębie administracji rządowej pozytywnie wpłynie na spójność rozstrzygnięć podejmowanych przez wojewodów oraz ułatwi wypracowywanie spójnych dla całego kraju interpretacji.
4.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 2 pkt 3	W art. 2 pkt 3 wśród podmiotów ekonomii społecznej powinno się wymienić również zakłady pracy chronionej, jako podmioty realizujące cel ustawy określony w art. 5 pkt 1, tj. reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osób niepełnosprawnych – art. 2 pkt 4d projektu). Skoro do grupy podmiotów ekonomii społecznej projekt zalicza zakłady aktywności zawodowej, które realizują ten sam cel, to nie ma powodu pomijać w tym zakresie zakładów pracy chronionej.		Uwaga nieuwzględniona Zakłady pracy chronionej poprzez formułę oraz rynkowe cele prowadzonej działalności nie wpisują się bezpośrednio w przesłanki przyjęte przy tworzeniu katalogu podmiotów ekonomii społecznej. Należy wskazać, że zakłady pracy chronionej nie mają charakteru członkowskiego oraz współwłaścicielskiego wobec osób w nich zatrudnionych. Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad aktualizacją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Jednym z elementów aktualizacji jest zmiana podmiotów zaliczanych do katalogu ekonomii solidarnej.
5.	Wojewoda Śląski	Art. 2 pkt 4	Proponuje się dodanie do wyliczenia osoby wskazane w art. 76 projektu ustawy, w którym projektodawca dokonuje zmiany art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2021 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) tj.: 1) osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę	„l) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1666 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 322 i 2023), m) osoby będące członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w	Uwaga nieuwzględniona Katalog osób marginalizowanych z ustawy PZP w stosunku do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wynikającego z niniejszego projektu posiada szerszy zakres. Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzaniem projektu ustawy z tytułem przedmiotowym.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>uzupełniająca, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,</p> <p>2) osób będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym</p> <p>- i wskazuje je, jako osoby społeczne marginalizowane, natomiast pomija je w treści art. 2 pkt 4, w którym definiuje pojęcie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.</p>	<p>szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823);”</p>	<p>Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym. Jeżeli chodzi o osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, po spełnieniu kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zostaną zaliczone do kategorii przewidzianej w art. 2 pkt 6 lit. e projektu ustawy. Ponadto osoby będące uchodźcami mogą zostać również wliczane do grona osób bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.</p>
6.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 6 ust. 1	<p>Obowiązek zatrudnienia, co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu” spowoduje, że znaczna część Klubów Integracji Społecznej nie będzie kwalifikowała się do uzyskania statusu Przedsiębiorstwa Społecznego. Obecnie na terenie województwa na 48 Klubów Integracji Społecznej w 22 zatrudniona jest tylko jedna osoba. Zwiększenie zatrudnienia do 3 osób, nawet na część etatu może być problemem, zwłaszcza, że przewidziane dofinansowanie, wobec ogólnych kosztów zatrudnienia, wydaje się mało korzystne:</p> <p>- w art. 26 wysokość dofinansowania „do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę”</p> <p>- w art. 27 ust 1 pkt 2, w zw. z art. 65 ust.3 pkt 2 – okres do 6 m-cy dofinansowania wobec nawet 36 m-cy zatrudnienia).</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że w przypadku podmiotów ekonomii społecznej nieposiadających osobowości prawnej (takich jak CIS, KIS) warunki przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego powinna spełniać jednostka tworząca te podmioty (np. stowarzyszenie, spółdzielnia socjalna, spółka). Status „przedsiębiorstwa społecznego” przyznawany jest jedynie podmiotom spełniającym określone w ustawie warunki. W przypadku przedsiębiorstw społecznych działających w celu reintegracji konieczne jest zapewnienie odpowiedniego udziału pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogólnej liczbie osób zatrudnionych. Uzyskanie statusu PS wiąże się z realizacją określonych funkcji. KIS w zależności od przyjętej koncepcji funkcjonowania mogą realizować zadania wynikające z ustawy o zatrudnieniu socjalnym</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>bez uzyskiwania statusu PS przez podmioty prowadzące.</p> <p>Podkreślić należy, że wymiar etatu stanowi jeden z elementów jakości miejsca pracy, stąd czerpiąc z doświadczeń wynikających z obecnego okresu programowania EFS, uznano, że optymalnym rozwiązaniem jest przyjęcie jako minimum wymiaru ½ etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. Jednocześnie taki model odpowiada strukturze zatrudnienia w sektorze non-profit stanowiącego istotną część populacji podmiotów ekonomii społecznej. Z wyników wstępnych przeprowadzonego przez GUS badania pn. Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2018 r. wynika, że zarówno mediana liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w organizacjach objętych badaniem, jak i mediana etatów w podmiotach zatrudniających pracowników na podstawie umowy o pracę wynosi odpowiednio 3 osoby i 3 etaty</p>
7.	Wojewoda Dolnośląski	Art. 21 ust. 2	<p>Godne pochwały, że nie określono obligatoryjnie cykliczności kontroli, jednakże należy rozważyć, czy podczas kontroli należy stosować procedurę określoną wyłącznie w ustawie o kontroli w administracji. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 status przedsiębiorstwa społecznego może nabyć także podmiot prowadzący działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców i ta ostatnia ustawa określają właśnie procedurę kontroli przedsiębiorców.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ustawy o ekonomii społecznej w zakresie stosowania przepisów o kontroli przedsiębiorstwa społecznego odsyła do przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy, ustawa określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności organów administracji rządowej, urzędów je obsługujących lub stanowiących ich aparat pomocniczy oraz jednostek organizacyjnych podległych tym organom lub przez nie nadzorowanych. W ocenie</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					Projektodawcy różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, że również inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie różnicuje trybu kontroli od przesłanki prowadzenia działalności gospodarczej bądź działalności odpłatnej. W świetle powyższego odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w przedsiębiorstwie społecznym.
8.	Wojewoda Śląski	Art. 22 ust. 1 pkt 1	Brzmienie przepisu sugeruje, iż aby pozbawić statusu przedsiębiorstwa musi nastąpić zaprzestanie spełniania wszystkich warunków określonych w art. 3-14. Proponuje się doprecyzować brzmienie przepisu o zwrot „któregokolwiek”.	„Wojewoda, po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, wydaje decyzję administracyjną w sprawie pozbawienia statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku, gdy: 1) przedsiębiorstwo społeczne zaprzestało spełniać którekolwiek z wymagań określonych w art. 3-14 (...)”	Uwaga nieuwzględniona Intencją projektodawcy jest, aby podstawą decyzji pozbawiającej podmiot statusu przedsiębiorstwa społecznego była co najmniej jedna z wymienionych w przepisie przesłanek. Podobne zapisy funkcjonują na gruncie np. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i nie budzą wątpliwości w tym zakresie.
9.	Wojewoda Śląski	Art. 22 ust. 1 pkt 6	Proponuje się dodać do katalogu przypadków utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego zapis, który byłby konsekwencją nieprzedłożenia sprawozdania.	„W przypadku nieprzedłożenia lub nieuzupełnienia w terminie, o którym mowa w art. 14 ust. 5a sprawozdania merytorycznego”.	Uwaga nieuwzględniona Przesłanka niezłożenia sprawozdania została uwzględniona w pkt 1 (wymóg zw. z art. 10 wprowadzającego obowiązek składania rocznych sprawozdań).
Uwagi zgłoszone przez Związki Zawodowe i Krajową Radę Spółdzielczą					
10.	„NSZZ Solidarność”	Art. 2 pkt 3 lit. e	Włączenie do katalogu podmiotów ekonomii społecznej związków zawodowych. Rolą związków zawodowych jest obrona interesów zawodowych pracowników i podejmowanie działań na rzecz poprawy ich sytuacji ekonomicznej i społecznej.		Uwaga nieuwzględniona Określając katalog podmiotów ekonomii społecznej, w zakresie organizacji pozarządowych, zdecydowano się odwołać do ugruntowanej w obrocie prawnym definicji tych organizacji zawartej w ustawie o

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Możliwość korzystania z zawartych w projekcie ustawy rozwiązań, będzie dodatkowym wsparciem nie tylko członków organizacji, ale również umożliwi aktywizację osób wykluczonych z rynku pracy, co przyczyni się w większym zakresie do włączenia społecznego i ekonomicznego obywateli w naszym kraju.		działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Ustawa ta wyłącza m.in. związki zawodowe, do których nie mają zastosowania przepisy związane z realizacją przez te podmioty zadań publicznych oraz ubieganiem się o wsparcie finansowe.
11.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Art. 2 pkt 3	Rozszerzenie katalogu podmiotów ekonomii społecznej o wszystkie spółdzielnie, niezależnie od typu i branży	Wprowadza się nową regulację: „art. 2 pkt 3 lit. g) inne spółdzielnie niż określone w art. 2 pkt 3 lit. a) i d) tej ustawy działające na podstawie ustawy – Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2021 r. poz. 648)”	Uwaga nieuwzględniona Katalog podmiotów ekonomii społecznej opracowany został na podstawie dotychczasowych doświadczeń i dorobku w zakresie wspierania tego sektora. W szczególności chodzi w tym przypadku o działania współfinansowane ze środków europejskich w ramach PO WER i RPO. Jednocześnie w katalogu podmiotów ekonomii społecznej znalazły się podmioty, które realizują cele społeczne, nie prywatyzują zysków lub opierają się na bezpośredniej pracy członków. Nie oznacza to, że wszystkie podmioty ekonomii społecznej ujęte w katalogu realizują te cechy w identycznym stopniu.
12.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Art. 7 ust. 1	Uproszczenie procedur związanych z działaniem przedsiębiorstw społecznych poprzez wykreślenie obowiązku tworzenia programu reintegracyjnego zwłaszcza, że projekt ustawy nie przewiduje na realizację tych działań dodatkowych funduszy czy wsparcia.	Wprowadza się nowe brzmienie art. 7 ust. 1: „Art. 7. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, w trybie określonym przez statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze, może tworzyć program reintegracyjny, który określa w szczególności: 1) wykaz stanowisk wraz z kompetencjami niezbędnymi i dodatkowymi na danym stanowisku; 2) rodzaj podejmowanych działań w celu zdobycia bądź zwiększenia wskazanych kompetencji; 3) rodzaj podejmowanych działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej;	Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie będzie regulować kwestii powstawania programów reintegracyjnych.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				4) sposób monitorowania tego programu.”	
13.	Forum Związków Zawodowych	Rozdział 2 (art. 16-25)	Zasadne wydaje się, zwłaszcza w świetle art. 60 projektu (Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej), aby kompetencje przypisane w Rozdziale 2 województwie, zostały przeniesione do marszałka województwa lub na inny szczebel samorządu terytorialnego, a nie administracji rządowej w województwie.	Zamiana w rozdziale 2 (art. 16-25) słowa „województwa” słowami „marszałek województwa” w odpowiedniej formie gramatycznej	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
Uwagi zgłoszone przez Wojewódzkie Rady Działalności Pożytku Publicznego					
14.	Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Nowe tryby zlecenia realizacji usług społecznych	Proponowany projekt ustawy w znaczącym stopniu wpływa na zakres działań przyjęty w ustawie o działalności Pożytku publicznego i o wolontariacie. Rekomendujemy zapewnienie spójności obu dokumentów, zapewniając czytelność i łatwość korzystania z prawa zarówno dla przedstawicieli NGO jak i JST. Wprowadzenie trybu negocyjnego oraz w formie partnerstwa publiczno-społecznego stanowią dobry kierunek zmian. Nowe regulacje powinny jednak uwzględniać faktyczne zaangażowanie przedstawicieli sektora społecznego, np. podczas określania kryteriów wyboru ofert oraz na etapie oceny ofert.		Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie będzie regulować kwestii dotyczących zlecenia realizacji usług społecznych

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
Uwagi zgłoszone przez Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej					
15.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 2 pkt 4	<p>Spółdzielnie socjalne są naturalnym kandydatem do stania się przedsiębiorstwem społecznym. W związku z tym katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym powinien uwzględniać kategorie osób wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Zapis w obecnym brzmieniu nie klasyfikuje np. osób bezdomnych, uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych oraz uchodźców (osoby te mogą tworzyć spółdzielnie socjalne, ponieważ zostały wskazane w ustawie o zatrudnieniu socjalnym), jako osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Ponadto zakłada, że osoby, które przeszły proces reintegracji w podmiotach zatrudnienia socjalnego (KIS/CIS) są w dalszym ciągu zagrożone wykluczeniem społecznym. Obecnie, część spółdzielni socjalnych zatrudniających np. osoby bezdomne nie będzie mogło starać się o status PS, o ile osoby te nie spełnią innych przesłanek wskazanych w art. 2 ust. 4 projektu ustawy. W naszej opinii należy bezwzględnie wykreślić z grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pkt 4 ppkt c - osoby poszukujące pracy, ponieważ osoby wskazane w tym podpunkcie, poza czasowym brakiem zatrudnienia, nie posiadają żadnych cech wykluczenia społecznego. Zawężenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - nie jest wiadomym dlaczego w tym katalogu nie są wskazane wszystkie grupy osób, które wpisane są do ustawy o zatrudnieniu socjalnym; wpisanie do katalogu jedynie absolwentów</p>	<p>Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:</p> <p>4) osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym – rozumie się przez to:</p> <p>a) osoby bezrobotne, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji za-trudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400)</p> <p>b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1—4, 6 i 7 oraz w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, osoby niepełnosprawne, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,</p> <p>c) posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,</p> <p>d) osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803), osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),</p> <p>e) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159), oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzaniem w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczające do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego. Należy jednocześnie wskazać, że osoby w kryzysie bezdomności są ujęte w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie art. 2 pkt 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Ponadto zasadnym nie wydaje się wykreślenie lit c z pkt 6 gdyż do grona osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu zaliczane są między innymi osoby niepełnosprawne pobierające rentę. Jednocześnie projekt przewiduje, że katalog osób wykluczonych zostanie ujednolicony z katalogiem zawartym w ustawie o spółdzielniach socjalnych, poprzez odwołanie do katalogu zawartego w projekcie.</p> <p>Pojęcie „readaptacji” nie będzie definiowane w ustawie.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej- absolwenci ww instytucji są osobami, które przeszły proces reintegracji społecznej i zawodowej- osoby wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym jako uprawnione do korzystania ze wsparcia centrów i klubów są rzeczywiście zagrożone wykluczeniem społecznym np. uzależnione od alkoholu lub narkotyków.	f) osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685), g) pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze, h) osoby starsze w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705); W przypadku wprowadzenia zmian w tym zakresie przeformułowania wymaga również art. 2 pkt. 5 (definicja readaptacji)	
16.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. a	Katalog osób „bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400),” należy rozszerzyć także o osoby bezrobotne zgodnie z krajową definicją: Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja uwzględnia również wszystkie osoby zarejestrowane, jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją nawet, jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej. Definicja ta uwzględnia zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), jak i osoby zarejestrowane, jako bezrobotne.	Proponowana szeroka definicja osób bezrobotnych pozwoli na włączenie szerszej grupy osób w proponowane wsparcie reintegracyjne w postaci podmiotów ekonomii społecznej czy przedsiębiorstw społecznych. Przy obecnym zawężeniu definicyjnym nie obejmie się wsparciem osób, które z różnych przyczyn nie mogą się zarejestrować w PUP (nawet, jako osoby poszukujące pracy).	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwe szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzaniem w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczającą do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego. Należy jednocześnie wskazać, że osoby w kryzysie bezdomności są ujęte w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie art. 2 pkt 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Natomiast osoby o niskich dochodach zostały ujęte w katalogu na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
17.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. b	Katalog osób: „posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” Należy przeformułować powyższą kategorię dostosowując do przepisów krajowych.	Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia, jako osoba poszukująca pracy może zarejestrować się także obywatel posiadający obecnie pracę zarobkową, a chcący skorzystać z dostępnych form przewidzianych w ustawie np. poradnictwo zawodowe. Katalog osób w propozycji tego zapisu wykluczy te osoby, które mają jakąkolwiek pracę np. część etatu, umowa zlecenie, a faktycznie poszukujących pracy. Dodatkowo należy zweryfikować podane dane wiekowe i dostosować je do aktualnych przepisów ustaw. W aktualnym brzmieniu ustawy o promocji zatrudnienia art. 43 pkt 3 mówi o osobach powyżej 45 roku życia, które pracując mogą zarejestrować się, jako poszukujące pracy.	jw.
18.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4	Nie wskazano w powodach wykluczenia katalogu osób biernych zawodowo.	W planowanych dokumentach perspektywy 2021-2027 kładziony jest nacisk na wsparcie osób biernych zawodowo. Dla wsparcia przewidzianego w EFS+ w celu szczegółowym dotyczącym wsparcia ekonomii społecznej, w tym tworzenia nowych PES i PS osoby te są kategorią, która będzie wymagała wsparcia i należy je ująć, jako uczestników projektu. Osoby bierne zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby bierne zawodowo nie mogą się pojawić w punkcie c) gdyż w danej chwili nie poszukują pracy. Zgodnie z ustawą wsparcie w postaci reintegracji społecznej przewidziane przez podmioty byłoby dla nich najlepszą formą wsparcia.	jw.
19.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa	Art. 2 pkt 4 lit. f	Katalog osób: „osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803),” należy zmienić na	Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia powody, dla których udziela się wsparcia nie tylko finansowego, ale także w postaci pracy socjalnej czy usług społecznych. Nie jest zasadnym, aby do tworzenia PES czy PS miały	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego		Osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803),”	się zakwalifikować osoby, których dochód jest poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie. Osoby wymagające wsparcia systemu pomocy społecznej mogą mieć dochód wyższy np. 150% kryterium do pomocy finansowej albo 200% do usług), a nadal mieścić się np. w oferowanej pomocy i jej potrzebować. W żadnych dokumentach, które wspierały osoby zgodnie z ustawą o pomocy społecznej nie stanowiły one katalogu osób wykluczonych na podstawie dochodu tylko problemu (podmiotowość udzielonego wsparcia).	
20.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. g	Katalog osób: „osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),” w świetle zaproponowanego wsparcia przez ustawę nie ma zastosowania. Należy wykreślić.	Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać przyznany w ramach sprawowania stałej opieki nad osobą, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wskazaniem do otrzymania zasiłku jest potwierdzona konieczność stałej lub długotrwałej opieki. Ponadto specjalny zasiłek opiekuńczy można otrzymać w sytuacji, w której niezbędne jest udzielenie pomocy osobie ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Świadczenie przysługuje również w przypadku konieczności uczestnictwa opiekuna dziecka w jego leczeniu, edukacji i rehabilitacji. Zgodnie z prawem specjalny zasiłek opiekuńczy mogą otrzymać małżonkowie oraz osoby obciążone obowiązkiem alimentacyjnym. W tym celu muszą spełnić kilka wymogów, do których należą: <ul style="list-style-type: none"> • rezygnacja z zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju w celu opieki nad osobą niepełnosprawną; 	Uwaga nieuwzględniona Ostatecznie zdecydowano się na włączenie przedmiotowej kategorii osób do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. To kategoria osób, które ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną zmuszone były zrezygnować z aktywności zawodowej. Włączenie do przedmiotowego katalogu pozwoli tym osobom powrócić na rynek pracy. Chęć powrotu do zatrudnienia może być spowodowany różnymi okolicznościami, np. zmianą sytuacji życiowej itp. Prawdą jest, że podjęcie zatrudnienia w PS może mieć wpływ na uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, dlatego wskazano (w uzasadnieniu), że przed podjęciem pracy w przedsiębiorstwie społecznym, opiekun osoby niepełnosprawnej powinien zostać poinformowany o konsekwencjach takiej decyzji.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<ul style="list-style-type: none"> brak podjęcia zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju, wynikający z konieczności opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. W świetle tego przepisu osoby wymienione w art. 16a ust 1. nie mogą świadczyć pracy w tworzonych PS, gdyż nie mogą wykonywać pracy zarobkowej. 	
21.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 2 pkt 3 i art. 3 pkt 1	Spółdzielnia socjalna, jeśli chce być PS, to musi się starać o ten status jak każdy inny PES wskazany w katalogu ustawowym (przejść całą procedurę nabywania statusu PS), pomimo że spełnia wyższe wymagania niż PS, tj. co najmniej 50% / 30% zatrudnionych jest z grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, natomiast min. 30% w PS reintegracyjnym (brak wymogu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w PS usługowym).	Propozycja, żeby spółdzielnie socjalne ex lege były PS, bo spełnia kryteria PS.	Uwaga nieuwzględniona Podmioty ekonomii społecznej, w tym spółdzielnie socjalne, chcąc skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, muszą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w tym projekcie ustawy. Postępowanie w przedmiocie przyznania statusu PS będzie wszczynane tylko na wniosek uprawnionego podmiotu. Niezasadne jest, zdaniem projektodawcy, automatyczne przyznawanie statusu PS. Z uzyskaniem statusu przedsiębiorstwa wiążą się także obowiązki. Z tego względu pozostawiono do decyzji spółdzielni socjalnych to, czy chcą one wypełniać te zobowiązania, a także korzystać z uprawnień przeznaczonych dla PS, czy też nie. Jednocześnie, w stosunku do spółdzielni socjalnych przewidziano jednak maksymalne uproszczenie wniosku wyłączając z jego zakresu przedmiotowego dokumenty, programy, zaświadczenia, o których mowa w art. 16 ust. 3 projektu ustawy (obecnie art. 12 ust. 4). Dodatkowo wyjaśniamy, że w związku ze zgłoszonymi uwagami, spółdzielnie socjalne, które uzyskają status przedsiębiorstwa społecznego, będą mogły utrzymać limit 30% wykluczonych zamiast 50%.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
22.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 3 ust. 1	PS prowadzi działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Nie ma niczego poza odpłatną pożytku publicznego i gospodarczą.	Propozycja wykreślenia „lub inną działalność o charakterze odpłatnym”.	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie innej działalności odpłatnej zostało doprecyzowane.
23.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 3 ust 4	Jednostki reintegracyjne prowadzone przez samorząd (przede wszystkim ZAZ), mimo spełniania większości przesłanek PS, wg zapisów ustawy zostały pozbawione możliwości uzyskania statusu PS. Mając na uwadze charakter ich działalności, proponujemy by włączyć je do art. 3 ust. 3 i traktować na równi ze spółdzielniami socjalnymi, których założycielem jest samorząd	Art. 3 ust. 3 ...z wyłączeniem... zakładów aktywności zawodowej, których założycielem jest jednostka samorządu terytorialnego. Rozwiązaniem może być zapis, że JST/NGO prowadzące podmiot reintegracyjny stara się o status PS dla wyodrębnionej jednostki (ZAZ). To rozwiązanie będzie, równoczesną odpowiedzią na problem dotyczący wyliczania proporcji zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w podmiocie prowadzącym jednostkę reintegracyjną. Przy obecnych zapisach np. stowarzyszenie/gmina prowadzące ZAZ nigdy/zazwyczaj nie będą w stanie udowodnić zatrudnienia 30% os.	Uwaga nieuwzględniona Podmioty ekonomii społecznej prowadzące ZAZ będą mogły ubiegać się o status przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu realizacji usług społecznych, w odniesieniu, do którego nie obowiązuje limit zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwiązanie polegające na powiązaniu statusu z sytuacją podmiotu posiadającego osobowość prawną pozwoli również uniknąć wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu instrumentów wsparcia.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				zagrożonych wykluczeniem społ. z ogółu kadry całej organizacji/institucji.	
24.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 5 pkt 2	PS o charakterze usługowym – ten typ przedsiębiorstwa w odróżnieniu od PS reintegracyjnego nie został szczegółowo uregulowany pod względem przesłanek, jakie należy spełnić, by uzyskać status. Mając na uwadze możliwość kierowania się bardzo szerokim katalogiem PKD przez PES (w ramach, którego mogą np. pojawić się również usługi społeczne, które de facto nie będą realizowane) istotne jest wprowadzenie mechanizmu weryfikującego przesłanki charakterystyczne dla PS usługowego.	Jedną z przesłanek, które można wziąć pod uwagę jest weryfikacja pod kątem wpisu nt. głównej działalności PKD.	Uwaga nieuwzględniona Wskazane w ustawie poszczególne wymogi, jakie musi spełniać podmiot ekonomii społecznej ubiegający się o status przedsiębiorstwa społecznego dotyczą również PES, których działalność ma na celu realizację usług społecznych. W ustawie wskazano niezbędne informacje, które znajdują się we wniosku o przyznanie statusu PS. Obejmują one m.in. cel i przedmiot podstawowej działalności. Wojewoda na tej podstawie ocenia i przyznaje status. Wojewoda sprawuje też nadzór nad działalnością PS. Jeśli przedsiębiorstwo, które zgłosiło cel, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 (świadczenie usług społecznych), a tego celu nie realizuje, to wojewoda może odebrać mu status.
25.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 6 ust. 3	Ponieważ w Art. 9 ustawodawca zakłada możliwość wydłużenia realizacji indywidualnego programu reintegracyjnego, to osoby realizujące taki plan powinny nadal spełniać kryterium osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.	„Osoby, o których mowa w ust. 2, uważa się za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz art. 9 ust. 2”	Uwaga nieuwzględniona Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki.
26.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 6 ust. 6	Przedsiębiorstwo społeczne informuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. g, o skutkach podjęcia zatrudnienia, w szczególności w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.	W świetle uwagi powyżej propozycja rezygnacji z zapisu, gdyż osoby, które pobierają świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
27.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 7 pkt 1	W PS reintegracyjnych, w przypadku zatrudnienia powyżej 10 osób, jest obowiązek tworzenia programu reintegracyjnego.	Proponuje się, żeby obowiązek programu dotyczył jedynie większych PS, które zatrudniają powyżej 50 osób.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie zrezygnowano z regulowania programów reintegracyjnych.
28.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 9 pkt 2	Decyduje o przedłużeniu (tj. kontynuowaniu) realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy (akceptuje na podst. wskazanych w ustawie przesłanek).	Proponuje się, żeby to zadanie realizował marszałek województwa, gdyż wojewoda nie ma do tego kompetencji.	jw.
29.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej/ Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 10, 21, 16, 17, 22	Wojewoda kontroluje i nadzoruje PS. Przyznawanie, monitorowanie, odbieranie statusu PS jest zadaniem wojewody.	Proponuje się, żeby to zadanie realizowały jak dotychczas ośrodki wsparcia ekonomii społecznej lub ewentualnie marszałek województwa, gdyż jego instytucja tj. ROPS, posiada kompetencje – zna środowisko ES, bo zajmuje się koordynowaniem rozwoju ES w regionie; jest odpowiedzialny za kreowanie polityk publicznych w regionie.	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
30.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 13	Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznacza zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.	Konieczność doprecyzowania, na co może PS przeznaczyć nadwyżkę. Nie ma poniżej artykułu mówiącego, iż nadwyżkę można przeznaczyć na cele statutowe, czyli reintegrację społeczną i zawodową ich członków.	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej opiera się na primacie misji społecznej, na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jednocześnie wprowadzenie sztywnych reguł dotyczących gospodarowania zyskiem mogłoby negatywnie wpłynąć na możliwość realizacji przez PS działań rozwojowych, zachowania trwałości itp.
31.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 14	PS składa do wojewody roczne sprawozdanie z działalności.	Proponuje się, żeby wykreślić ten obowiązek sprawozdawczy (PS składa sprawozdanie do US, to powinno wystarczyć).	Uwaga nieuwzględniona Sprawozdanie zostało maksymalnie uproszczone i zredukowane o informacje, które są niezbędne. Jednak ze względu na konieczność monitorowania rozwoju sektora i wykonywanie koordynacyjnej roli przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia socjalnego, nie jest możliwe całkowite zrezygnowanie ze sprawozdawczości PS.
32.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 14 ust. 4 pkt. 3 lit. a i b	Sprawozdanie merytoryczne ma zawierać szczegółowe informacje dot. zatrudnienia osób i podjętych działań reintegracyjnych, czyli dane wrażliwe (nie powinny być one udostępniane)	Zwrócenie uwagi/doprecyzowanie by sprawozdawczość nie wymagała generowania danych wrażliwych.	Uwaga nieuwzględniona Jednostkowe sprawozdania nie będą jawne. Publikowana będzie jedynie zbiorcza informacja nt. przedsiębiorstw społecznych, zawierające dane zagregowane, w związku, z czym identyfikacja osób fizycznych nie będzie na tej podstawie możliwa.
33.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 23.	Art. 23. Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna	Postulat o wykreśleniu karencji 1 roku dla PS.	Uwagi nieuwzględnione Określając wymiar okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
34.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 26. 1.	Proponowany zapis poprzez zawarcie słowa "może " nie daje gwarancji, że przedsiębiorstwo społeczne po spełnieniu wszystkich wymogów formalnych takie wsparcie otrzyma. Zapis powinien wyraźnie wskazywać, że dostępny instrument wsparcia będzie miał zastosowanie po spełnieniu przez PS wszystkich wymogów formalnych.	Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1. Art. 26. 1. a. Warunkiem zastosowania art. 26.1. jest prawidłowe złożenie wniosku, o którym mowa w punkcie 5, do starosty właściwego dla siedziby tego przedsiębiorstwa.	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych.
35.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 26 oraz art. 27	Zaproponowane rozwiązanie jest analogiczne do preferencji oferowanych obecnie spółdzielniom socjalnym. Proponowane preferencje nie wpłyną istotnie na kondycję sektora ekonomii społecznej i nie będą stanowiły realnego wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych. Z załącznika 1 do projektu ustawy wynika, że uśredniona średnioroczna kwota wsparcia przypadająca na jedno przedsiębiorstwo społeczne to nieco ponad 1660 zł. Wynika z tego, że nie przewiduje się zwiększenia dostępu do środków FP i PFRON (wzrost kwot w poszczególnych latach wynika wyłącznie ze		jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			zwiększenia ilości podmiotów uprawnionych), nie zidentyfikowano i nie usunięto w ustawie barier w dostępie do tych narzędzi mających na celu wspieranie PS. Skala wykorzystania tych środków będzie marginalna i nie stanowi narzędzia zachęcającego podmioty ekonomii społecznej do przekształcania się lub tworzenia PES.		
36.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 29	Nie jest zrozumiałe, dlaczego część działalności przedsiębiorstw społecznych związana z handlem, miałaby być wyłączona spod rozwiązań korzystnych dla innych przedsiębiorstw społecznych, nie prowadzących działalności handlowej, lub prowadzących ją jedynie w niewielkim zakresie. Działalność handlowa winna być traktowana na równi z działalnością produkcyjną lub usługową.	Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez przedsiębiorstwa społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	Uwaga nieuwzględniona Kwestia ta wykracza poza zakres regulacji. Powyższy instrument do tej pory odnosił się do wszystkich pracodawców zatrudniających co najmniej 25 osób (w przeliczeniu na pełen etat) z uwagi na fakt, że PS i ZAZ to przeważnie mikro i mali przedsiębiorcy, wprowadzono rozwiązanie ułatwiające takim podmiotom wymianę z innymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zmiana tych przepisów dotyczy zatem poszerzenia katalogu podmiotowego. Nie obejmuje ona natomiast innych warunków funkcjonujących w ramach tego mechanizmu.
37.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Całość dokumentu	Zlecanie zadań przez JST - ustawa wchodzi w kolizję z ustawami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz o centrach usług społecznych. Trudności interpretacyjne obowiązujących już regulacji prawnych w korelacji z omawianym projektem ustawy mogą doprowadzić do chaosu w zlecaniu i realizacji usług społecznych a co za tym idzie do zachwiania w funkcjonowaniu podmiotów zatrudnienia socjalnego. Zaproponowany kształt ustawy nie gwarantuje JST korzyści związanych ze zlecaniem zadań publicznych z zastosowaniem zapisów tej ustawy, stosowanie zapisów ustawy będzie powodować chaos prawny i posądzenia o brak przejrzystości w wydatkowaniu środków publicznych		Uwaga nieuwzględniona W związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez Komitet ds. Pożytku Publicznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego i część środowiska NGO, projektodawca zrezygnował z uregulowania w projekcie ustawy o ekonomii społecznej zasad realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>Zlecenie zadań przez JST- wprowadzenie nowego trybu zlecenia usług społecznych stawia pod znakiem zapytania jego wykorzystywanie ze względu na bardzo nieprecyzyjne procedury tego trybu, które mogą stanowić podstawę do nietransparentnego wydatkowania środków publicznych tj. łamania podstawowych zasad wydatkowania środków publicznych w myśl ustawy o finansach publicznych.</p> <p>Nie jest wiadomym, jaki tryb będzie preferowany, z tego powodu JST mogą być posądzane o dobór trybu pod oferentów na rynku.</p> <p>Nie jest określone, jakie kryteria będzie można stosować przy zastosowaniu trybu negocjacyjnego – generuje to problemy z transparentnością</p>		
38.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 32 ust. 1 i 2	Zapis dotyczący zlecenia realizacji usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2 został zawężony do administracji rządowej, natomiast w samym art. 33 ust. 1 i 2 jest mowa o organie administracji publicznej. Zapisy wymagają uwspólniania.	Organ administracji publicznej (...).	jw.
39.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 32 ust. 3	Art. 32 ust. 3 wskazuje na dobrowolność zapewniania realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2. Ważne, aby ustawa wyraźnie wskazywała na priorytetowe podejście do stosowania rozwiązań wskazanych w ustawie.	Organ administracji publicznej zapewnia realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2. z wyłączeniem wskazanym w art. 32.2.	jw.
40.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego	Art. 33 pkt 1 i 2	Realizacja usług społecznych (a) przez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej – 3 tryby dotacyjne: 1. w trybie negocjacyjnym; 2. w formie partnerstwa publiczno-społecznego; 3. w formie powierzenia na pdst UDPP	Ustawa powinna określić pierwszeństwo stosowania trybów w niej zawartych przed procedurami określonymi w ustawie UDPP i PZP. Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które określą w sposób	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Centrum Polityki Społecznej		(b) przez Udzielenia zamówienia publicznego z zastosowaniem klauzul społecznych (art. 94-96 lub art. 361 ustawy PZP).	jednoznaczny, że kolejność stosowania trybów jest obligatoryjna (teraz nie jest to jasne).	
41.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 34	Art. 34 wskazuje na dowolność stosowania proponowanego narzędzia, jakim jest ograniczenie udziału wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego. Inna kwestia dotyczy tego, czy w ogóle takie ograniczenie, jest możliwe do zastosowania.	Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, ogranicza udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej: 1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub 2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego 3) Jednostka samorządu terytorialnego nie stosuje ograniczenia wskazanego w art. 34.1) i 34.2) jedynie w przypadku, gdy nie ma podmiotów ekonomii społecznej spełniających kryteria.	jw.
42.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 35.	Zapis w aktualnym brzmieniu „Jednostka sektora finansów publicznych (...) może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie PS...” pozostawia dowolność w jego stosowaniu. W prawie aktualnie obowiązującym również istnieją prawne rozwiązania dające możliwość zastrzegania zamówień dla podmiotów ekonomii społecznej, natomiast, ze względu na dowolność ich stosowania nie stymulują one rozwoju ekonomii społecznej w oczekiwanym zakresie. Druga kwestia: dlaczego jest zawężenie tylko do PS? Należałoby rozszerzyć ten katalog do PES, w tym PS. Analogicznie można by zastosować tu te same /podobne rozwiązania, które będą odbiciem art. 32 ust. 2 ale dla zamówień podprogowych. Z punktu widzenia realizacji usług społecznych ważniejsze jest to,	Art. 35.1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, zastrzega, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie podmioty ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). 2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			żeby były one realizowane przez sektor ES, jako taki, a nie tylko PS.	dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.	
43.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 36	Ponieważ jest to nowa propozycja trybu, w celu uniknięcia obaw przed jego stosowaniem przez JST, należałoby przygotować minimalny, przykładowy wzór ogłoszenia, o którym mowa w art. 36 ust. 2, którym JST mogłyby się podeprzeć. Powinno być również doprecyzowane przez, jaki minimalny czas ogłoszenie musi być upublicznione.		jw.
44.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 36 ust. 2 pkt. 5	Co ustawodawca ma na myśli, jako "tryb wyłonienia PES do negocjacji"? Jakie rozwiązania proponuje? Powinien zostać przygotowany minimalny wzór w tym zakresie, aby nie było wątpliwości, co do przejrzystości zasad, którymi kierował się samorząd podczas realizowanego trybu.		jw.
45.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 38 ust. 1	Z czego wynika ograniczenie zaproszenia do negocjacji max. 5 podmiotów? Decyzja w tym zakresie powinna należeć do JST i być podejmowana na podstawie zebranych zgłoszeń i ich oceny. Zasadnym byłoby natomiast wskazanie minimalnej liczby PES, które są do negocjacji zapraszane. W przypadku, gdy do negocjacji zgłosi się nie więcej niż 5 PES, wszystkie podmioty spełniające kryteria powinny być zaproszone do negocjacji.		jw.
46.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski	Rozdział 2, Art. 38	4. Informacje związane z negocjacjami, w szczególności o wymaganiach oraz o zmianach istotnych warunków realizacji usługi społecznej wprowadzonych podczas negocjacji, a także dokumenty i wyjaśnienia związane z negocjacjami są przekazywane na równych zasadach.	Należy przeformułować powyższy punkt, gdyż zgodnie z punktem 2. Negocjacje nie mogą prowadzić do zmiany minimalnych wymagań oraz kryteriów oceny ofert określonych w ogłoszeniu. Trudność w określeniu minimalnych oraz istotnych warunków zamówienia usługi.	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Województwa Śląskiego				
47.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art.41	Art. 41. 1. Organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu przez komisję oceny złożonych ofert, dokonuje wyboru oferty zapewniającej najlepszą relację, jakości usługi społecznej do kosztów jej realizacji.	Jasno wskazano, iż wygra oferta najniższa kosztowo. Należy usunąć powyższe zdanie.	jw.
48.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Rozdział 3, Art. 43	Art. 44 - 1.Organ administracji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej: 1) zamieszcza informację o planowanym partnerstwie; 2) wyznacza termin na złożenie zgłoszeń; 3) podaje kryteria oceny złożonych zgłoszeń; 4) zamieszcza informację o wyborze partnera.	Powyższy artykuł nie koreluje z punktem 2. „Partnerstwo publiczno-społeczne może zostać zawarte z inicjatywy podmiotu ekonomii społecznej.” Nie opisano trybu jak ma wyglądać nawiązywanie partnerstwa ze strony PES, czy obowiązują te same zasady, co w art.44?	jw.
49.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 46	Art. 46. 1. Organ administracji publicznej ma prawo do bieżącej kontroli realizacji umowy partnerstwa publiczno-społecznego przez partnera.	Organ administracji publicznej jest stroną partnerstwa. Należało literalnie wpisać, kto i w jaki sposób podlega kontroli.	jw.
50.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Rozdział II działy III, Art. 36 - 42	Tryb negocjacyjny – miał uprościć i skrócić zlecenia zadań, ale w kształcie przedstawionym w projekcie ustawy jest bardziej rozbudowany niż konkurs ofert, w dodatku ma pewne kontrowersyjne ograniczenia, np. – Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów (Art. 38. 1);	Idea negocjowania to krok w dobrym kierunku, ale nie w kształcie zapisanym w projekcie ustawy o ES – uwagi: 1. tryb negocjacyjny w większym stopniu nadaje się do zlecenia realizacji nowego typu zadań, innowacyjnych, pilotażowych, w których orientacja zlecającego i potencjalnych realizatorów jest niepełna;	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>– Prowadzone negocjacje mają charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez zgody drugiej strony ujawnić informacji związanych z negocjacjami (Art. 38. 3).</p>	<p>2. z uwagi na duże koszty transakcyjne (po stronie zlecającego, jak i PES) nie jest przydatny do zlecenia realizacji standardowych usług, w szczególności pod presją czasu;</p> <p>3. ograniczenie liczby uczestników postępowania w trybie negocjacyjnym do 5 podmiotów może być dotkliwe w dużych JST – postulowane jest zniesienie tego ograniczenia lub dostosowanie do specyfiki JST</p> <p>4. konieczność wyboru 1 oferty (PES/PS lub konsorcjum) nie odróżnia tego trybu od trybu przetargowego (PZP) niezbędne jest uelastycznienie procedury w zależności od skali i charakteru zlecenia, tak aby kilka podmiotów mogło razem realizować usługi zleczone w tym trybie</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które doprecyzują, uproszą, urealnią etc. przepisy o trybie negocjacyjnym, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązanie określające liczbę podmiotów biorących w negocjacjach jako maksymalnie 5 jest nieadekwatne w dużych miastach, jak je wybrać? – negocjacje dot. pieniędzy publicznych, jawność, przejrzystość <p>Ustawodawca nie określa limitu kwoty zlecenia w negocjacjach – proponuje się, żeby wpisać, że negocjacje stosuje się do zlecenia usług społecznych do 130 tys.</p>	
51.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania	Rozdział III dział III, Art. 43 - 46	Partnerstwo publiczno-społeczne to – zgodnie z art. 40 ust. 2 – odmiana trybu negocjacyjnego i w tej formie także nie wpłynie na zwiększenie skali zlecenia usług społecznych.	<p>Uwagi:</p> <p>1. istotną barierą we wdrażaniu takich rozwiązań, jak tryb negocjacyjny czy partnerstwo publiczno-społeczne są uwarunkowania społeczne i kulturowe społeczeństwa, np. niski poziom zaufania</p>	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej			<p>społecznego. Trudno w tej sytuacji wchodzić w relacje, których istotę stanowi wzajemne zaufanie zaangażowanych stron;</p> <p>2. art. 40 ust. 2 zakłada, że ten tryb może być stosowany „w przypadku uzasadniającym realizację usługi społecznej w partnerstwie publiczno-społecznym”, co może stanowić - także z powyższych względów - blokadę jego stosowania (nie wiadomo co miałyby stanowić podstawę do uzasadnienia zastosowania tego trybu);</p> <p>3. dobrym rozwiązaniem jest zapis art. 43 ust. 2 - gdzie wskazano, że inicjatorem PSP może być PES, czyli rozwiązanie znane z projektów unijnych bądź trybu złożenia oferty na realizację zadania publ. z własnej inicjatywy organizacji pozarządowej;</p> <p>4. istotną blokadą może być także literalne stosowanie przez JST zapisu art. 44 ust. 2 o wkładzie finansowym partnera społecznego, jeżeli zostanie to uznane za warunek udziału nie będzie atrakcyjne dla partnerów ze strony społecznej i nie będzie się różnić od trybu wspierania realizacji zadania publicznego z Ustawy o DPP - postuluje się taką redakcją przepisu, żeby nie budziły wątpliwości;</p> <p>5. rozwiązanie to wspierać będzie istniejące PES, które już realizują usługi społeczne dla JST, mają dobre relacje i reputacje. Będzie jednak też barierą dla nowych PES, sprzyjać bowiem będzie „betonowaniu” rynku.</p> <p>Proponuje się, żeby w ustawie znalazły się następujące zapisy, które doprecyzują przepisy o partnerstwie publiczno-społecznym</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
52.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art 47	RPRES Pozytywny zapis, że RPRES (tak jak KPRES) są tworzone na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – a zatem jest regionalnym planem rozwoju z <u>planem finansowym</u> .	Proponuje się, żeby w ustawie dodać zapis dot. RPRES – jak powstaje, co zawiera?, czyli wzmocnienie partycypacyjnego trybu tworzenia, zwłaszcza <u>większa rola RKRES</u> w: – tworzeniu RPRES i – planowaniu budżetu.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy kwestie szczegółowych ram programów pozostawia w gestii marszałków województw. Rozwiązanie to pozwoli kształtować programy zgodnie z potrzebami danego regionu.
53.	Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Śląskiego - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 52 ust. 3	Art. 52 ust 3. 3. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności działania w zakresie: 1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych; 2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej; 3) podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art. 7 ust. 1; 4) wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego. Zapisy ustawy nie wskazują, z jakich środków miałyby być finansowane te działania, zapisy sugerują, że finansowanie opierać się będzie głównie na środkach UE; ze środków wojewódzkich PS nie będą mogły liczyć na finansowanie na podobnym poziomie po zakończeniu perspektywy; ustawa nie	Ustawa powinna wskazać konkretne źródła finansowania działań, jakie przejmie samorząd województwa powinna wskazywać też inne instrumenty wspierające działania podmiotów ES jak np.: system kredytowy, system poręczeń; system refundacji składek ZUS powinien mieć charakter automatyczny i przebiegać między PUP a ZUS (wyeliminowanie sytuacji, gdy środki nie zostały zabezpieczone).	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewniać będą realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			wskazuje rozwiązania na przyszłość ani innych niż europejskie źródła wsparcia.		
54.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 53 ust. 2	Zadania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Proponuje się rozszerzenie zadań Krajowego Komitetu o: <ul style="list-style-type: none"> · udzielanie pomocy i wyrażenie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a przedsiębiorstwami społecznymi; · zbieranie i dokonywanie analizy informacji o prowadzonych kontrolach i ich skutkach. 	Uwaga nieuwzględniona Tworzenie dokumentów programowych w obszarze ekonomii społecznej należy do kompetencji ministra właściwego do spraw ekonomii społecznej, zaś rolę Krajowego Komitetu, jako organu opiniodawczo-doradczego, jest wyrażanie opinii wobec tych dokumentów na etapie ich tworzenia.
55.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 60	Zadania samorządu województwa w zakresie koordynacji ekonomii społecznej.	Proponuje się, wprowadzić w zakresie ust. 1 pkt. 1 zapis, że regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej jest także zgodny ze strategią rozwoju województwa. Dodatkowo należałoby rozszerzyć o pkt. 5: współpracuje w zakresie tworzenia warunków do rozwoju ekonomii społecznej w województwie z akredytowanymi ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej realizującymi usługi wsparcia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.	Uwaga nieuwzględniona Projektowany przepis zawiera zapis, że regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej jest także zgodny ze strategią rozwoju województwa. Jednocześnie projektodawca zrezygnował z regulacji w zakresie współpracy samorządu województwa z akredytowanymi ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej.
56.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 64	Wolne od podatku powinny być dochody PS działających w celu reintegracji i wydatkowane na te cele bez ograniczenia związanego z danym rokiem podatkowym.	Skreślenie zapisu „w danym roku podatkowym”. Istotne jest, aby w roku podatkowym, w którym powstały dochody, zostały one decyzją organów zarządzających PS przeznaczone na cele reintegracyjne.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane brzmienie przepisu nie uniemożliwi PS odliczenia od podatku kosztów reintegracji poniesionych w roku innym niż rok uzyskania dochodu.
57.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	Art. 65 ust. 2	Wprowadzenie ograniczenia dot. możliwości obniżenia wpłaty na PFRON zakupu produkcji lub usługi w przedsiębiorstwach społecznych, ale jedynie takich, które spełniają warunki wymienione w dalszej części przepisu, będzie ograniczało szanse korzystania przez zainteresowanych przedsiębiorców produktami lub usługami innych przedsiębiorstw społecznych (tj. niespełniających warunków określonych w obecnym brzmieniu	„1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez: zakłady aktywności zawodowej, zatrudniające co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – którzy osiągają wskaźnik	Uwaga nieuwzględniona Kwestia ta wykracza poza zakres regulacji. Powyższy instrument do tej pory odnosił się do wszystkich pracodawców zatrudniających co najmniej 25 osób (w przeliczeniu na pełen etat) z uwagi na fakt, że PS i ZAZ to przeważnie mikro i mali przedsiębiorcy, wprowadzono rozwiązanie ułatwiające takim podmiotom wymianę z innymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zmiana tych przepisów

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>proponowanego przepisu). Utrzymanie tej sytuacji sprawi, że część przedsiębiorstw społecznych otrzyma zdecydowanie lepszą szansę na rozwój, aniżeli inne („mniejsze”). Dodatkowo, nie jest zrozumiałe, dlaczego część działalności przedsiębiorstw społecznych związana z handlem, miałaby być wyłączona spod rozwiązań korzystnych dla innych przedsiębiorstw społecznych, nie prowadzących działalności handlowej, lub prowadzących ją jedynie w niewielkim zakresie. Działalność handlowa winna być traktowana na równi z działalnością produkcyjną lub usługową.</p> <p>Jednocześnie należy wskazać, iż tak skonstruowany przepis różnicuje przedsiębiorstwa społeczne nie tylko pod względem wielkości zatrudnienia, ale również rodzaju przyczyny zagrożenia wykluczeniem społecznym ich pracowników. Odnosi się on bowiem do faktu niepełnosprawności. Utrzymanie aktualnej treści przepisu sprawi, że część przedsiębiorstw społecznych otrzyma zdecydowanie lepszą szansę na rozwój, aniżeli inne (w tym przypadku zatrudniające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z przyczyn innych niż niepełnosprawność).</p> <p>Należy również zwrócić uwagę, iż przywołany wyżej przepis nie jest tożsamy z przepisem w art. 29 projektu ustawy. Art. 29 stanowi bowiem, iż: „Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez przedsiębiorstwa społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji</p>	<p>zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:</p> <p>1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub</p> <p>2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych</p> <p>– w wysokości co najmniej 30% lub przez przedsiębiorstwa społeczne, zwanych dalej „sprzedającymi”.</p>	<p>dotyczy, zatem poszerzenia katalogu podmiotowego. Nie obejmuje ona natomiast innych warunków funkcjonujących w ramach tego mechanizmu.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych". W treści przepisu nie ma żadnych dodatkowych warunków, które musiałyby spełnić przedsiębiorstwa społeczne, aby skorzystanie z ich oferty dawało możliwość podmiotom dokonującym zakupu obniżenia wpłaty.		
58.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej	Art. 67 pkt 1	Strategia rozwiązywania problemów społecznych ma zawierać takie elementy: <ul style="list-style-type: none"> · ocena potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych (w diagnozie sytuacji społecznej) · określenie zadań publicznych i usług społecznych, które będą zlecane przez JST na pdst. ustawy o ekonomii społecznej i UDPPW. 	Jeśli diagnoza będzie tworzona bez udziału lokalnych PES/PS i właściwego terytorialnie OWES, to jej rzetelność i użyteczność będzie niewielka. Proponuje się, żeby w ustawie znalazł się: <ul style="list-style-type: none"> · zapis o tworzeniu strategii w partnerstwie, partycypacyjnie – z udziałem przedstawicieli każdego rodzaju PES · zapis, który określa znaczenia terminu „potencjał ES”, czy tylko identyfikacja podmiotów działających na danym terenie · powiązaniu wieloletniej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z innymi dokumentami lokalnymi, np. planami współpracy z NGO, a przede wszystkim z wieloletnim planem finansowym · ew. możliwość tworzenia strategii z sąsiednimi gminami, także leżącymi w tym samym powiecie (żeby wspólnie realizować usługi społeczne oraz wykorzystywać PES/PS z sąsiadujących gmin). 	Uwaga nieuwzględniona Ogólne zasady współpracy między organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które stanowią większość podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej, dotyczą również współdziałania w zakresie opracowania strategii, zostały określone w art. 5 przywołanej powyżej ustawy. Zaproponowane w uwadze doprecyzowanie pojęcia „potencjału ekonomii społecznej” mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której niektóre aspekty tej oceny, wynikające np. z lokalnych uwarunkowań zostałyby pominięte
59.	Małopolski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej		Ustawa przewiduje znaczącą rolę Urzędu Wojewódzkiego (UW), przede wszystkim o charakterze kontrolno-administracyjnym. Należy zaznaczyć, że będą to nowe zadania UW, które w pewnym zakresie były realizowane przez samorząd województwa. W związku z powyższym, konieczne jest umocowanie instrumentów kooperacji na linii	Wojewoda współpracuje z Samorządem Województwa w zakresie... (np. można umocować samorząd województwa w art. 15 przy sprawozdawczości – weryfikacja poprawności danych w sprawozdaniu lub przy art. 16 ust. 3)	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie niezależnie funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Wojewoda – Samorząd w procesie przyznawania statusu PS, kontroli przesłanek PS, realizacji planów reintegracyjnych oraz monitorowania działalności PS.		województwie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
60.	Mazowiecki Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, wspierający działania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej		Proponuje się utworzenie Krajowego Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który byłby zarządzany przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a który byłby zasilany ze spleconych instrumentów zwrotnych finansowanych ze środków EFS (w obecnej i poprzedniej perspektywie finansowej). Ustawa o ekonomii społecznej jest jak najbardziej odpowiednim miejscem do wskazania powołania tego typu Funduszu dedykowanego podmiotom ekonomii społecznej/przedsiębiorstwom społecznym. To ze środków Krajowego Funduszu PS mogłyby być finansowane kolejne instrumenty zwrotne dla PES/PS, poręczenia i reporeczenia, gwarancje, a może nawet działania w zakresie wsparcia reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zatrudnionych w PS.		Uwaga nieuwzględniona Po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej, jego koncepcja nie znalazła się ostatecznie w projekcie ustawy. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/zarządzania/obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie. Formuła funduszu celowego wiąże się z koniecznością spełnienia licznych dodatkowych warunków, określonych w innych aktach prawnych, co w konsekwencji mogłoby stworzyć nadmierne obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego obecnie systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych.
Uwagi zgłoszone w ramach prac Komisji wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego					
61.	Urząd Marszałkowski	Art. 2 ust. 4	Propozycja uzupełnienia katalogu o następujące kategorie osób:	Kategorie osób wynikające ze wskazanego fragmentu ustawy o zatrudnieniu socjalnym,	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca uwzględnił w grupie osób

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	woj. lubelskiego		- osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.	w szczególności: - bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, - osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, - uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, są adekwatne dla działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej. Osoby te stanowiły także grupę oddziaływania OWES w kierunku ich aktywizacji i zatrudnienia, choć oczywiście była to grupa trudna.	zagrożonych wykluczeniem społecznym absolwentów centrów i klubów integracji społecznej, przyjmując, że dopiero po zakończeniu uczestnictwa w tych jednostkach reintegracyjnych osoby te będą gotowe do podjęcia zatrudnienia w PS. Jednocześnie należy zauważyć, że szereg kategorii osób ujętych w katalogu z art. 1 ust. 2 ustawy o ZS została ujęta projekcie ustawy.
62.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 2 ust. 4 lit. k	(Dz. U. z 2015 poz.1705)	Wskazany adres publikatora jest niepełny	Uwaga nieuwzględniona Adres publikatora podany został zgodnie z zasadami techniki prawodawczej.
63.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 2 ust. 8	(Dz.U. z 2019 poz.1818)	Wskazany adres publikatora jest niepełny	jw.
64.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 3 pkt. 4	Czy intencją ustawodawcy jest wykluczenie z możliwości nabycia statusu PS podmiotów reintegracyjnych utworzonych przez podmioty administracji publicznej, w szczególności j.s.t? Przy czym możliwość ta nie jest zamknięta, na podstawie przywołanego fragmentu, dla podmiotów utworzonych przez inne podmioty wynikające z art. 3 i 18 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	Analiza art. 3 sugeruje wykluczenie z możliwości nabycia statusu PS podmiotów reintegracyjnych utworzonych przez podmioty administracji publicznej, w szczególności j.s.t. Czy nie należałoby zawrzeć analogicznego wyjątku jak dla spółdzielni socjalnej?	Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwo społeczne w opinii projektodawcy nie powinno być podmiotem zależnym od organów administracji publicznej. Podmioty zatrudnienia socjalnego tworzone przez JST organizacyjnie działają w ramach tych jednostek, w przeciwieństwie do spółdzielni socjalnych, które posiadają odrębną osobowość prawną. Dodatkowo należy podkreślić, że status PS mogą otrzymać podmioty tworzące podmioty zatrudnienia socjalnego.
65.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 6	Zapisy artykułu 6 zobowiązują PS do utrzymywania stałego poziomu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (30%), z uwzględnieniem okresu, jaki dana	Proponowana regulacja może sprawić, że w wielu wypadkach PS nie będzie stanowiło docelowego miejsca pracy, a jedynie przejściowe. Pracodawca będzie bardziej	Uwaga nieuwzględniona W wyniku konsultacji skorygowano przepisy. Plany reintegracyjne będą miały charakter fakultatywny, a konieczność ich realizacji

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>osoba ma status osoby zagrożonej. W praktyce oznacza to dla PS albo konieczność zatrudniania nowych osób w celu utrzymania wymaganego poziomu 30% (czyli powiększenia przedsiębiorstwa, albo rotację kadr. Może być to warunek trudny do spełnienia.</p> <p>Propozycja: Złagodzenie tego mechanizmu poprzez wliczanie do wymaganego limitu osób po zakończeniu okresu reintegracji przez dodatkowy okres czasu (np. 12 m-cy poza okresem wymaganej trwałości).</p>	<p>skłonny do utrzymania pracowników nie będących w grupie osób zagrożonych wykluczeniem, które też w wielu wypadkach będą sprawniejszymi, pewniejszymi pracownikami, niż osoby po przeżytym kryzysie. Rentowność PS w większości wypadków nie pozwala na stały rozwój zatrudnienia. Racjonalnym zachowaniem w celu realizacji zobowiązań biznesowych może być w efekcie zmiana osoby zatrudnianej w ramach limitu reintegracji, co zaś będzie osłabiało skutki procesu reintegracji. Stąd propozycja dodatkowego okresu wliczania takiej osoby do limitu, co może zwiększyć szanse na związanie pracownika reintegrowanego z PS i utrzymanie przez niego zatrudnienia.</p>	<p>będzie powiązana z ubieganiem się o środki publiczne na zatrudnienie konkretnych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Plan będzie realizowany co najmniej przez okres, na który zostały przyznane ww. środki. Zrezygnowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.</p>
66.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 6 ust. 4	<p>Co w przypadku spółdzielni socjalnych, przedsiębiorstw społecznych, które funkcjonują na rynku od kilku lat i nie realizowały planów reintegracyjnych dla swoich członków. Jak mogą uzyskać status przedsiębiorstwa, czy powinny ponownie objąć osoby już zatrudnione planami reintegracji</p>	<p>Dodanie zapisu: „W przypadku spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych funkcjonujących na rynku powyżej 36 miesięcy, osoby zatrudnione od początku istnienia spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego spełniające w dniu przyjęcia wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. d, są wliczane do wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Podmiot ubiegający się o status PS zobowiązany jest do złożenia wniosku i odpowiednich dokumentów potwierdzających spełnienie warunków umożliwiających uzyskanie statutu PS. W odniesieniu zaś do PS funkcjonujących w ramach projektów finansowanych ze środków europejskich, należy zwrócić uwagę, że status ich jest ściśle powiązany z realizacją tych projektów i nie ma on formalno-prawnego charakteru. Projekt ustawy przewiduje, że PES, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach PO WER i RPO współfinansowanych ze środków EFS, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020. Podmioty te będą ubiegać się o nadanie statusu PS na zasadach wynikających z projektu ustawy.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
67.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 13 ust. 2	Propozycja usunięcia regulacji ograniczającej prawo członków spółdzielni pracy wynikające z art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.	Proponowana w projekcie regulacja zapewni równe zasady w zakresie przeznaczenia zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, we wszystkich PS. Jednakże jest krzywdząca dla spółdzielni pracy posiadających tą możliwość na gruncie przepisów innej ustawy. Dodatkowo może stanowi barierę w przekształceniu tych podmiotów w PS.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy zakłada jednolite zasady w zakresie zakazu podziału zysku/nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich pracowników/członków/akcjonariuszy dla wszystkich PS, stąd stosowna propozycja wyłączenia stosowania art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.
68.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 14 ust. 2	Podmioty gospodarcze zobowiązane są do składania sprawozdań do GUS w terminie określonym przez GUS w związku, z czym powstaje wątpliwość czy potrzebne jest kolejne sprawozdanie z danymi, które można zaciągnąć z GUS. Sprawozdanie do Wojewody mogłoby zawierać z pkt. 4, które nie są przekazywane do GUS, pozostałe dane mogłyby być udostępniane przez GUS Wojewodzie po nr REGON. Ograniczyłyby to ilość sprawozdań oraz rozbieżności w zakresie dat sprawozdawczych z prowadzenia PS.	2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia złożenia stosownego sprawozdania do GUS z roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie. Lub: 4. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, zawiera szczegółowe informacje o: a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami, b) zatrudnieniu, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 6 ust. 2, c) zrealizowanych usługach społecznych;	Uwaga nieuwzględniona Ze względu na tajemnicę statystyczną, nie ma możliwości pobierania jednostkowych danych od GUS. Ponadto, realizowane przez GUS badanie przedsiębiorców opiera się na założeniach metodologicznych, które dla celów MRiPS, jako koordynatora polityk publicznych w zakresie ekonomii społecznej, nie są wystarczające. Nie będzie możliwe również ewentualne odwrócenie kierunku użyczenia danych, czyli przekazywanie informacji zebranych przez MRiPS do GUS, ponieważ występuje znaczna rozbieżność terminów sprawozdawczych. Dodatkowo informujemy, że Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego planuje stworzenie jednolitych zasad sprawozdawczości organizacji pozarządowych, co pozwoli zweryfikować obowiązki sprawozdawcze PS.
69.	Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego	Art. 14 ust. 2 i ust. 3	Proponuje się zmienić brzmienie ust. 2 na następujące: „2.Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody oraz regionalnego ośrodka polityki społecznej właściwych ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa		Uwaga nieuwzględniona Podkreślić należy, że organem nadzoru jest wojewoda i to do niego przekazywane będą sprawozdania. MRiPS będzie gromadzić dane i na bieżąco monitorować funkcjonowanie sektora ekonomii społecznej we współpracy z Prezesem GUS. Informacje te pozwolą m. in. na

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			społecznego w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.” oraz zmienić brzmienie ust. 3 na następujące: „3.Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez przedsiębiorstwo społeczne do wojewody oraz do regionalnego ośrodka polityki społecznej w postaci elektronicznej.”.		ocenę postępów i efektów realizacji ustawy oraz dokonanie oceny skutków regulacji ex post. MRiPS będzie ponad to, na podstawie zebranych od wojewodów informacji zbiorczych, opracowywać raporty i analizy. W związku z powyższym, dane te będą ogólnodostępne.
70.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 16 ust.1	Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji administracyjnej wojewody przy uwzględnieniu pozytywnej opinii Marszałka, w imieniu, którego działa ROPS	ROPS pełni rolę koordynacyjną ES i posiada wiedzę nt. przedsiębiorstw społecznych. Dotychczas status PS był nadawany przez OWES we współpracy z ROPS w związku z tym ROPS posiada wiedzę i doświadczenie potrzebne do realizacji tego zadania. ROPS nadzorował i monitorował działania związane z umieszczaniem PS w interaktywnej ogólnopolskiej ministerialnej bazie PS.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy o ES, że status PS będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, ZPCH czy ZAZ.
71.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - ROPS	Art. 19	Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania wymogów (...) sprawuje Wojewoda we współpracy z ROPS.	ROPS pełni rolę koordynacyjną ES i posiada wiedzę nt. przedsiębiorstw społecznych. Zgodnie z zapisami art. 60 ust. 1 pkt 3 Samorząd Województwa przy pomocy ROPS monitoruje działania podmiotów ekonomii społecznej. Dotychczas status PS był nadawany przez OWES we współpracy z ROPS. ROPS posiada wiedzę i doświadczenie potrzebne do realizacji tego zadania. ROPS nadzorował i monitorował działania związane z umieszczaniem PS w interaktywnej ogólnopolskiej ministerialnej bazie PS.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego, podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.
72.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 21	Propozycja dodania dodatkowych warunków prowadzenia czynności kontrolnych, analogicznych do ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, w szczególności: - prawo do odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z czynnościami	Propozycje wynikają z przeanalizowania warunków i procedur procesu kontroli określonego w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy o es określa, że wojewoda może zarządzić kontrolę w przedsiębiorstwie społecznym w zakresie spełniania wymogów określonych w tej ustawie. Kontrola ta ma szczególny charakter, bowiem nie dotyczy <i>stricto</i> prowadzonej przez przedsiębiorcę

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>kontrolnymi wykonywanymi niezgodnie z prawem (podobnie do art. 46 ww. ustawy);</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa (tj. wybór podmiotów do kontroli) (podobnie do art. 47) oraz określenia sytuacji/warunków, gdy kontrola jest wszczynana obowiązkowo z urzędu; - przeprowadzenia czynności kontrolnych w obecności przedstawiciela podmiotu kontrolowanego (analogicznie jak w art. 50 ze wskazanymi wyjątkami); - wprowadzenia zakazu prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie (podobnie do art. 54 i 61); - wprowadzenia ograniczenia czasu trwania kontroli, zarówno w odniesieniu do czynności na miejscu, jak też w stosunku do czasu od wszczęcia kontroli do sformułowania tzw. wstępnego ustalenia administracyjnego (np. pierwszej wersji wystąpienia pokontrolnego) podobnie do art. 55; - należy rozważyć wprowadzenie obowiązku prowadzenia przez PS tzw. książki kontroli (podobnie do art. 57 w możliwie uproszczonej formie). 	<p>Zastosowanie wyłącznie przepisów ustawy ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej może utrudnić prowadzenie w tym czasie działalności lub narazić na straty finansowe.</p> <p>Właściwym wydaje się więc zapewnienie PS ochrony podobnej do tej zagwarantowanej w ustawie ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.</p>	<p>działalności gospodarczej, a jedynie spełniania przesłanek warunkujących posiadanie przez ten podmiot statusu PS określonych w projekcie ustawy.</p> <p>Jednocześnie wskazać należy, że podmiot posiadający status PS, obok działalności gospodarczej może prowadzić działalność odpłatną lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Tym samym, różnicowanie trybów kontroli w zależności od prowadzenia działalności gospodarczej spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej tych podmiotów pod względem prowadzenia kontroli. Jednocześnie należy wskazać, na inne ustawy określające zasady kontroli w ramach sprawowanego nadzoru, np. UDPP nie różnicuje trybu kontroli w zakresie spełniania przesłanek warunkujących uzyskanie statusu OPP od rodzaju prowadzonej działalności.</p> <p>W świetle powyższego, odesłanie do przepisów ustawy o kontroli w administracji rządowej, zdaniem projektodawcy, zapewni spójność i jednolitość prowadzenia kontroli w PS.</p>
73.	Urząd Marszałkowski woj. małopolskiego	Art. 22 ust. 2	<p>Proponuje się po słowach: „wojewoda może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, również w przypadku rażącego naruszenia prawa stwierdzonego w wyniku kontroli lub uzyskania informacji od innego organu o takich nieprawidłowościach” dodać słowa: „po przeprowadzeniu weryfikacji informacji przekazanych od takiego organu”</p>	<p>Wskazane jest, aby informacja o naruszeniu przepisów prawa przekazana przez inny organ była weryfikowana w postępowaniu sprawdzającym przeprowadzonym przez organ nadzoru (wojewodę).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wojewoda wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie utraty statusu PS po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z art. 77 § 1 KPA organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym jest zobowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. W związku z powyższym, nie ma potrzeby uzupełnienia brzmienia projektu ustawy w zakresie kontroli.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
74.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego - RKRES	Art. 63 ust. 2	Z uwagi na kończącą się perspektywę finansową UE na lata 2014-2020 należy wskazać również na przepisy, które będą odnosiły się do kolejnej perspektywy 2021-2027. Na chwilę obecną jest to jedynie projekt ustawy, więc nie jest możliwe konkretne jej wskazanie, ale słusznym wydaje się zasygnalizowanie właściwych regulacji odnoszących się do perspektywy 2021-2027.	Biorąc pod uwagę czas niezbędny na przeprowadzenie nowelizacji ustawy, jak również planowany harmonogram uruchomienia środków z nowej perspektywy finansowej UE, proponujemy rozważanie adekwatnego zasygnalizowania również przyszłych regulacji, które będą dotyczyć okresu 2021-2027.	Uwaga nieuwzględniona Do czasu uchwalenia ustawy wdrożeniowej na perspektywę 2021-2027 nie ma możliwości ujęcia w projekcie ustawy proponowanego przepisu.
75.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 63 ust. 2	Z uwagi na kończącą się perspektywę finansową UE na lata 2014-2020 należy wskazać również na przepisy, które będą odnosiły się do kolejnej perspektywy 2021-2027. <i>2. Marszałek województwa zleca podmiotowi akredytowanemu usługi, o których mowa w ust. 1, w trybie, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), lub w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2.</i>	1. Do trybów wyboru projektów odnosi się jedynie art. 38 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, natomiast art. 33 ust. 1 i 2 dotyczy projektów realizowanych w formule partnerstwa. 2. Obecnie, przedmiotem konsultacji jest projekt ustawy, która ma obowiązywać nie tylko w perspektywie 2014-2020, zatem słusznym wydaje się zasygnalizowanie właściwych regulacji odnoszących się do perspektywy 2021-2027. Biorąc pod uwagę czas niezbędny na przeprowadzenie nowelizacji ustawy, jak również planowany harmonogram uruchomienia środków z perspektywy finansowej 2021-2027, proponujemy rozważanie adekwatnego zasygnalizowania również przyszłych regulacji, które będą dotyczyć tego okresu.	jw.
76.	Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego	Art. 78	W myśl obecnego zapisu tylko PS, które otrzymały status PS w zakresie projektów realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE zachowują ten status do końca perspektywy finansowej 2014-2020, co natomiast dzieje się z PS, które posiadają status nadany przez OWES, które nie korzystały ze wsparcia w ramach projektów (lub nie zdążyły skorzystać	Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami, przepis został wykreślony z projektu ustawy. Podmioty, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach PO WER i RPO zachowają ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014 – 2020. Należy jednak

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			z tego wsparcia) a o status wystąpiły, bo chciały mieć ten status przyznany – czy po wejściu Ustawy tracą go? Czy muszą ponownie starać się o nadanie na „nowych” zasadach?	realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020 lub do końca okresu, na który został przyznany status. Albo: Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do końca okresu, na który został przyznany status.	podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcące skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, będą musiały uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w projekcie ustawy. Po zakończeniu realizacji projektów w ramach PO WER i RPO wszystkie przedsiębiorstwa społeczne będą funkcjonować według jednolitych zasad, określonych w projekcie ustawy. Natomiast funkcjonowanie podmiotów posiadających status przedsiębiorstwa społecznego w ramach PO WER lub RPO będzie regulowane zasadami dystrybucji środków europejskich, których ewentualna zmiana leży w kompetencjach MFiPR.
77.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 78	Bardziej zasadnym terminem utrzymania statusu PS uzyskanego w zakresie projektów unijnych jest termin upływu trwałości tychże projektów. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia okresu trwałości projektów z perspektywy finansowej 2014–2020.	Zakończenie perspektywy finansowej nie oznacza jeszcze wypełnienia wszystkich obowiązków związanych z projektem. Za datę rozpoczęcia okresu trwałości należy przyjąć dzień przekazania Beneficjentowi środków ostatniej płatności na rzecz projektu (dzień obciążenia rachunku Instytucji). Wyjątek stanowi sytuacja, gdy Beneficjent nie otrzymuje płatności końcowej od Instytucji (np. system zaliczkowy). Wówczas za datę rozpoczęcia okresu trwałości należy przyjąć dzień zatwierdzenia wniosku o płatność końcową. Okres trwałości projektu może wykraczać poza zakończenie perspektywy finansowej. W odniesieniu do zakończenia perspektywy 2014-2020 zapis również wymaga dookreślenia. Warto podkreślić, że projekty z perspektywy 2014-2020 są w realizacji do 2023 r. i w tym kontekście zasadnym jest utrzymanie przez PS ich statusu w tym okresie. Niezależnie od powyższego proponujemy	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				powiązanie utrzymania statusu PS z okresem trwałości projektów.	
78.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Art. 78	Propozycja przeformułowania: „Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do 31 grudnia 2023 r., na warunkach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 zatwierdzanych przez ministra właściwego ds. rozwoju. W przypadku statusu przyznanego w okresie po 30 czerwca 2022 r. obowiązuje on przez 18 kolejnych miesięcy.”	Propozycja wynika przede wszystkim z regulacji zawartych w zał. 3 do wspomnianych wytycznych gwarantujących obowiązywanie statusu przez okres 18 m-cy. Aktualne projekty realizowane są do 2023 r. w związku, z czym podmioty, które uzyskują status w okresie po 30 czerwca 2022 r. byłyby dyskryminowane. Ewentualnie po wejściu w życie ustawy weryfikacja statusu w obecnie realizowanych projektach straciłaby sens. Dodatkowo proponowana zmiana zapewni okres przejściowy dla PS, które uzyskały status w ramach projektów finansowanych z EFS.	jw.
79.	Urząd Marszałkowski woj. lubelskiego	Roz. 2	Propozycja wprowadzenia regulacji dostosowujących, przejściowych w stosunku do regulacji określonych obecnie w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.	Rozwiązania ustawy prowadzą nowe zasady funkcjonowania ES i w szczególności PS. Jednocześnie PS zostały utworzone na zasadach określonych w ramach PO finansowanych z EFS. Dla zapewnienia stabilności prawa, jak też stabilności funkcjonowania PS i zwiększenia możliwości ich dostosowania się do nowych warunków wskazane wydaje się określenie zasad przejściowych.	Uwaga nieuwzględniona Do czasu uchwalenia ustawy wdrożeniowej na perspektywę 2021-2027 nie ma możliwości ujęcia w projekcie ustawy proponowanego przepisu.
80.	ROPS w Poznaniu	Art. 2	Określony i wąski katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym nie pozwala reagować na bieżące i przyszłe kryzysy społeczne. Brakuje w katalogu np. migrantów,	Proponuje się pozostawienie otwartego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem lub sformułowanie definicji osoby w kryzysie: finansowym, społecznym, zawodowym, psychicznym.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			osób o niskich dochodach, czy osób w kryzysie bezdomności.		spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzonym w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczające do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego.
81.	ROPS w Poznaniu	Dział II	<p>Wprowadzenie zasady przyznawania statusu PS w drodze decyzji administracyjnej przez wojewodę w porównaniu z obecną ścieżką wprowadza dodatkowy stopień. Obecnie to OWES prowadziły PS w przygotowaniu wniosku o nadanie statusu, co zdecydowanie ułatwiało przedsiębiorstwom uzyskanie statusu. Wprowadzenie powyższego spowoduje, że gdzie indziej PS będzie otrzymywał wsparcie w tworzeniu i rozwijaniu swojej działalności, a gdzie indziej będzie się starał o nadanie statusu, co wprowadzi dodatkowe zamieszanie w i tak niełatwym systemie.</p> <p>Kolejna wątpliwość dotyczy warunków przejściowych związanych ze zmianą zasad nadawania statusu PS. Dotychczas wojewodowie nie zajmowali się zagadnieniami związanymi z przedsiębiorczością społeczną, co odznacza, że będą musieli przygotować pracowników merytorycznych. Może powodować to zamieszanie, utrudnienia w nadawaniu statusu.</p>	Proponuje się pozostawienie kompetencji związanych z nadawaniem statusu w dyspozycji Marszałka województwa oraz włączenie w proces podmiotów akredytowanych, które najlepiej znają wspierane przez siebie PS.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca przewidział w projekcie ustawy, że status przedsiębiorstwa społecznego będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne względem PS, tym samym nie jest zasadne rozdzielanie tych dwóch funkcji dwóm różnym podmiotom.</p> <p>Kwestie statusu PS i OWES uzyskanego w ramach działań współfinansowanych ze środków europejskich w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 uregulowane będą w wytycznych.</p> <p>Jednocześnie należy podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcąc skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, muszą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w tym projekcie ustawy.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
82.	Związek Powiatów Polskich	Art. 3 ust. 2	<p>Należy zezwolić na nabycie statusu przedsiębiorstwa społecznego przez jednostki, nad którymi samorząd terytorialny posiada kontrolę.</p> <p>Z ostrożności w przypadku nie uwzględnienia powyższej uwagi do wyjątków poza spółdzielniami socjalnymi powinny zostać dopisane zakłady aktywności zawodowej, centra i kluby integracji społecznej.</p>	<p>Nie ma uzasadnienia, dla którego jednostki samorządu terytorialnego są wykluczone z możliwości tworzenia przedsiębiorstw społecznych. Są takie miejsca w Polsce, gdzie sektor organizacji pozarządowych praktycznie nie działa. Związek Powiatów Polskich jest przeciwko wykluczeniu możliwości uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego przez jednostki, nad którymi samorząd terytorialny ma kontrolę.</p> <p>Z ostrożności należy wskazać, że katalog włączeń jest za wąski. Katalog należy rozszerzyć o Zakłady Aktywności Zawodowej, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2021.573). w przepisie tym wprost wskazano jednostki samorządu terytorialnego, jako organizatorów ZAZ. Podkreślić trzeba, że czasami prowadzony przez jednostkę samorządu terytorialnego Zakład Aktywności Zawodowej jest jedynym miejscem gdzie osoby z niepełnosprawnościami o stopniu znacznym i umiarkowanym, mogą znaleźć zatrudnienie. Wyłączeniu podlegać powinny również Centra Integracji Społecznej i Kluby Integracji Społecznej, o których to mowa odpowiednio w art. 3 oraz art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. 2020.176). Z niezrozumiałych dla nas przyczyn promuje się, poprzez wyłączenie, spółdzielnie socjalne, pomijając przy tym ZAZ, CIS i KIS.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było ewolucyjne opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy, która teraz znalazła się w projekcie ustawy.</p> <p>Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane na odrębnych ustawach, prowadzą działalność ważną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje je za ważny podmiot ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić katalogu tylko, dlatego, że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego można się ubiegać, jeśli ma się osobowość prawną (czyli wniosek może złożyć podmiot prowadzący np. CIS). Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że „status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>podmiot ekonomii społecznej, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>Wyjaśnić dodatkowo należy, że np. podmioty zatrudnienia socjalnego tworzone przez JST organizacyjnie działają w ramach tych jednostek, w przeciwieństwie do spółdzielni socjalnych, które posiadają odrębną osobowość prawną.</p> <p>Projekt ustawy odwołuje się w tym zakresie do powiązań określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, czyli mechanizmu sprawdzonego już w systemie prawnym.</p> <p>Zaproponowane wyłączenie spółdzielni socjalnych jest zasadne z tej przyczyny, że podmioty te mogą być tworzone przez osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, lecz stan ten ma – zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach socjalnych – charakter przejściowy, bowiem spółdzielnia taka musi przyjąć w określonym w ustawie terminie członków – osoby fizyczne, zaś osoby prawne będące założycielami siłą rzeczy stanowią mniejszość członków.</p>
83.	Związek Powiatów Polskich	Art. 4 ust. 1	Proponowana regulacja spowoduje niespójność z przepisami ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 2021. 112) o Krajowym Rejestrze Sądowym (dwie firmy). Uzyskanie statutu przedsiębiorstwa społecznego przez podmioty ekonomii społecznej będzie wymagało konieczności zmiany wpisu w KRS (w przypadku podmiotów podlegających wpisowi do KRS i nie zwolnionych z opłat).	Dodatkowe koszty dla podmiotów ekonomii społecznej, czasowy brak spójności pomiędzy dwoma rejestrami.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy, że status przedsiębiorstwa społecznego będzie nadawał w trybie postępowania administracyjnego wojewoda. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wybierając to rozwiązanie,

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Docelowo wnosimy o rozważenie wprowadzenia podobnych zasad jak w przypadku uzyskania statusu OPP tj. wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.		<p>projektodawca brał pod uwagę bardzo sformalizowane procedury związane z wpisami do rejestrów sądowych, nie tylko na etapie składania wniosku o wpis, ale także w przypadku każdorazowej zmiany tego wpisu. Czynności te z jednej strony nadmiernie angażować będą sądy rejestrowe, natomiast z perspektywy przedsiębiorstwa społecznego, stanowić będą dodatkowy koszt związany z uiszczaniem opłat sądowych.</p> <p>Ponadto dodatkowym argumentem przemawiającym na rzecz zaproponowanego w projekcie ustawy rozwiązania, jest łatwość uzupełnienia błędów formalnych i krótszy, sprawniejszy, dostępniejszy (bardziej przyjazny dla zainteresowanego) tryb nadawania statusu.</p> <p>Natomiast w przypadku uzyskania już przez podmiot statusu przedsiębiorstwa społecznego zaproponowane rozwiązanie zapewni przedsiębiorstwu prostszy i tańszy, bo bez ponoszenia dodatkowych opłat sposób dokonywania ewentualnych zmian czy uzupełnień statusu.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe, jak również fakt, że sądy rejestrowe są nadmiernie obciążone obowiązkami związanymi z rejestracją fundacji czy nadawania statusu organizacjom pożytku publicznego. W ustawie nie będzie regulacji dotyczącej firmy przedsiębiorstwa społecznego.</p>
84.	ROPS w Poznaniu	Art. 4 ust.1	Zmiana nazwy przedsiębiorstwa, aby dodać oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne” jest nieuzasadnione. Wygeneruje to dodatkowe, niepotrzebne koszty dla funkcjonujących już podmiotów – konieczne zmiany w rejestrach, umowach, pozostałej dokumentacji, nowe pieczęcie, szyldy, etc. Co w przypadku, gdy	Proponuje się wprowadzić zapis o zaleceniu działania przedsiębiorstwa społecznego pod firmą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”, a nie potraktowanie tego, jako obligatoryjne.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie nie będzie regulacji dotyczącej firmy przedsiębiorstwa społecznego.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			dany podmiot utraci status przedsiębiorstwa? Musi usunąć z nazwy oznaczenie PS?		
85.	Związek Powiatów Polskich	Art. 5	Proponujemy zapis „1. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 2. Przedsiębiorstwo społeczne może realizować usługi społeczne.”.	Celem działania przedsiębiorstwa społecznego powinna być zawsze reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dodatkowo celem działalności przedsiębiorstwa może być realizacja usług społecznych. Z literalnego brzmienia przepisu wynika, że przedsiębiorstwo społeczne będzie mogło realizować usługi społeczne bez zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a to – przy planowanych dalej idących zmianach prawnych (Dział III) związanych z narzucaniem samorządom pierwszeństwa zlecenia realizacji usług przedsiębiorstwom społecznym będzie prowadziło do nadużyć i tworzenia przedsiębiorstw społecznych wyłącznie w celu pozyskiwania środków publicznych. Dodać przy tym należy, że art. 13 ust. 1 projektu ustawy nie będzie tutaj żadną przeszkodą – ponieważ ustawa inaczej niż w przypadku ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie nie wprowadza limitu wynagrodzeń (pomijając fakt, że przepisy te łatwo jest omijać).	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy – która teraz znalazła się w projekcie ustawy. Pod względem formalnym projekt ustawy nie tworzy dwóch odrębnych rodzajów przedsiębiorstwa społecznego a wskazuje jedynie, że podstawowym celem działania każdego przedsiębiorstwa społecznego jest reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizacja usług społecznych. Nie ma przeszkód, aby przedsiębiorstwo społeczne realizowało oba ww. cele. Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. W takiej sytuacji, w stosunku do tych osób powinny zostać opracowane indywidualne plany reintegracji. Należy jednak nadmienić, że w związku ze zgłoszonymi uwagami projektodawca dokonał zmian w zakresie planów reintegracyjnych, poprzez powiązanie planów ze środkami publicznymi przeznaczonymi na tworzenie miejsc pracy, adresowanymi do konkretnej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym - a nie ze środkami

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					publicznymi przeznaczanymi na inne cele przedsiębiorstwa społecznego. Rezygnuje się także z 36 miesięcznego okresu realizacji planu reintegracyjnego. Plan będzie realizowany, co najmniej przez okres, na który są przyznane środki publiczne (w tym okres zapewnienia trwałości miejsca pracy). Zrezygowano także z możliwości przedłużenia planu przez wojewodę.
86.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 1,2	Pojawia się pytanie, dlaczego obowiązek zatrudnienia nie dotyczy PS realizującego usługi społeczne.	Proponuje się rozważenie zasady, że obydwie typy przedsiębiorstwa społecznego (działające w celu reintegracji społecznej i zawodowej oraz działające w celu realizacji usług społecznych) mają obowiązek zatrudnienia określonego procentu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. 30% w jednym przypadku i 10% w pozostałych.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie wskazano dwa różne (choć nie wykluczające się wzajemnie) cele funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym, kluczowym warunkiem jest zachowanie odpowiedniej proporcji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym do ogólnej liczby osób zatrudnionych. Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, jednakże nie jest to jego obowiązek, stąd nie jest uzasadnione wprowadzenie minimalnych wymagań w tym zakresie. Podkreślić należy, że w tym przypadku cel funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego związany jest z podażą usług społecznych, na które wciąż rośnie zapotrzebowanie. PS działające w celu realizacji usług społecznych pełni również istotną rolę jak PS działające w celu reintegracyjnym, dostarczając na zasadach komercyjnych istotne z punktu widzenia społeczności lokalnych usługi społeczne. Powyższe rozróżnienie sprzyja konkurencyjności PS na rynku usług społecznych.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
87.	Związek Powiatów Polskich	Art. 6 ust. 2	Proponujemy brzmienie: „W przedsiębiorstwie społecznym, co najmniej 30% osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące prace na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.”	Po pierwsze uwaga nawiązuje do uwagi do art. 5. Po drugie brzmienie przepisu powinno wykluczać próby jego omijania. Wskazana w projekcie wartość 30% powinna być liczona do wymiaru pełnych etatów. Przykład: Przy obecnym brzmieniu przepisu w przedsiębiorstwie, które będzie zatrudniało 100 pracowników, z których 70, zatrudnionych będzie na pełen etat, nie będzie pracownikami zagrożonymi wykluczeniem społecznym a pozostałe 30 osób będą stanowili pracownicy zagrożeni wykluczeniem społecznym, zatrudnieniu na ½ etatu – to w przeliczeniu na pełne etaty, aż 82% etatów będą stanowiły, te przeznaczone dla osób, niebędących zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Uwaga nieuwzględniona Podkreślić należy, że wymiar etatu stanowi jeden z elementów jakości miejsca pracy, stąd, czerpiąc z doświadczeń wynikających z obecnego okresu programowania EFS, uznano, że optymalnym rozwiązaniem jest przyjęcie ½ etatu. Dodatkowo należy zwrócić należy także uwagę, że skala zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w sektorze ekonomii społecznej nie jest duża. Stąd przyjęte rozwiązanie ma za zadanie zachęcić podmioty ekonomii społecznej do zatrudniania tych osób.
88.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 6	Zasady ustania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego są zapisane w ustawie o zasiłkach rodzinnych. Nie ma potrzeby przenoszenia tej informacji do zapisów ustawy o ES. Zwłaszcza, że tak sformułowany zapis sprawia wrażenia, że zatrudnienie w PS jest „karane” odebraniem zasiłku opiekuńczego.	Proponuje się usunięcie ustępu 6.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
89.	Związek Powiatów Polskich	Art. 13 ust. 1	Przepis będzie bardzo łatwo ominąć np. poprzez wypłatę wysokich wynagrodzeń.	Inaczej niż w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie nie przewidziano żadnych ograniczeń w zakresie maksymalnej wysokości wynagrodzenia.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy reguluje jedynie kwestię statusu przedsiębiorstwa społecznego. W odniesieniu do podnoszonego w uwadze ograniczenia wynagrodzeń, należy zauważyć, że w tym przypadku zastosowanie będą miały, w zależności od formy prawnej podmiotu, który uzyskał status przedsiębiorstwa społecznego, odpowiednie ustawy np. art. 9 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także inne ustawy regulujące działanie konkretnych podmiotów posiadających osobowość prawną.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					Przedsiębiorstwo społeczne jest podmiotem nie działającym w celu osiągnięcia zysku. Powinno mieć ono pełną autonomię w zakresie prowadzenia własnej polityki płacowej, z zachowaniem racjonalności w gospodarowaniu zasobami przedsiębiorstwa.
90.	Związek Powiatów Polskich	Po Art. 14 ust. 1 dodaje się Art. 14 ust. 2 w brzmieniu, (nastąpi zmiana numeracji).	Proponuje się dodanie zapisu, zgodnie, z którym sprawozdanie będzie, co do zasady jawne (z wyłączeniem danych osobowych pracowników i odbiorców usług będących osobami fizycznymi).	Niektóre dane dotyczące przedsiębiorstwa społecznego powinny być jawne, z wyłączeniem informacji dotyczących danych osobowych osób. Takie rozwiązanie będzie korzystne, szczególnie dla potencjalnych zainteresowanych zakupem usług u przedsiębiorstwa. Dzięki jawności danych będzie można uzyskać informację, czym dane przedsiębiorstwo się zajmuje i czy warto podejmować z nim współpracę. Z uwagi na fakt, że przedsiębiorstwa społeczne będą w dużej mierze bazowały na środkach publicznych (dotacja ma taki charakter) jest to uzasadniony wniosek.	Uwaga nieuwzględniona Dane ze sprawozdań przedsiębiorstw społecznych będą publikowane w formie informacji zbiorczej przygotowanej przez MRiPS. Jednostkowe sprawozdania przedsiębiorstw społecznych ze względu na możliwości identyfikacji informacji wrażliwych nt. poszczególnych członków lub pracowników nie będą publikowane.
91.	Związek Powiatów Polskich	Art. 19 i 21	Istnieje obawa, że nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego, przez wojewodów nie będzie skuteczny.	Wojewodowie nie będą w stanie w ramach swoich struktur skutecznie kontrolować podmiotów ekonomii społecznej. W OSR nie przewidziano żadnych środków na ten cel a to rodzi obawę, że status przedsiębiorstwa i uzyskane z tego tytułu przywileje nie będą weryfikowane, co otwiera pole do nadużyć.	Uwaga nieuwzględniona Aby wzmocnić działania służb kontrolnych, w perspektywie finansowej EFS 2021-2027 planowane jest objęcie wojewodów wsparciem w zakresie wdrażania ustawy.
92.	Związek Powiatów Polskich	Art. 22 ust. 1 w zw. z Art. 16	Usunięcie niespójności pomiędzy przepisami.	W art. 16 brakuje przepisów, które zakazywałyby uzyskania statusu przedsiębiorstwa ekonomii społecznej przez podmioty względem, których wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne a jest to podstawa do utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego.	Uwaga nieuwzględniona Podmiot ekonomii społecznej będąc w stanie upadłości nie jest w stanie prawidłowo realizować wszystkich swoich funkcji, a także prowadzić działalności statutowej. Nadto upadłość wiąże się ze specyficznym zarządzaniem majątkiem masy upadłościowej i ustawowo określonym schematem zaspokajania wierzycieli.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
93.	Związek Powiatów Polskich	Art. 23	Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna.	Termin 1 roku wydaje się być terminem <u>zbyt krótkim</u> , zatem proponujemy, aby zastosować termin 3 lat. Dla przykładu przedsiębiorca, którego wykreślono z rejestru działalności regulowanej, może uzyskać ponowny wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności gospodarczej nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu go z rejestru.	Uwaga nieuwzględniona Odnosnie długości okresu karencji zgłoszono szereg wykluczających się uwag. Prezentowano stanowisko, że okres jest zbyt długi bądź zbyt krótki. Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utratą uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie. Gdyby, bowiem nie było takiego ustawowego okresu karencji, mogłoby to powodować brak dotkliwości sankcji. Okres ten nie powinien być także zbyt długi, gdyż sankcja byłaby zbyt dotkliwa. Jednocześnie karencja obowiązuje jedynie niektórych przypadkach utraty statusu.
94.	ROPS w Poznaniu	Art. 23	Ponowne ubieganie się o ponowne przyznanie statusu PS dopiero po roku wydaje się zbyt długim okresem.	<u>Zbyt długi</u> okres karencji. Proponuje się, aby status mógłby być nadany ponownie po spełnieniu wszystkich wymogów przez PES.	jw.
95.	Związek Powiatów Polskich	Art. 24 ust. 2 pkt 6	Oprócz przedmiotów podstawowej działalności powinny zostać ujęte też inne przedmioty działalności.	Podanie tylko jednego przedmiotu działalności – podstawowej, wydaje się zbyt ograniczoną daną. Dla przykładu zgodnie z art. 40 pkt 1 ustawy z przepisami ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 2021 poz. 112) o Krajowym Rejestrze Sądowym, w KRS zamieszcza się przedmiot działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – nie więcej niż dziesięć pozycji, w tym jeden przedmiot przeważającej działalności na poziomie	Uwaga nieuwzględniona Zdaniem projektodawcy ujęcie w wykazie przedsiębiorstw społecznych jedynie przedmiotu podstawowej (dominującej) działalności, ma na celu zidentyfikowanie faktycznego profilu działalności przedsiębiorstwa, a przez to zagwarantowanie użyteczności tego wykazu dla Zamawiającego. Częstym zjawiskiem jest, bowiem wpisywanie do KRS wielu rodzajów działalności, których w praktyce podmiot nie

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				podklasy. Pozycje te powinny zostać ujęte również w niniejszym wykazie.	realizuje.
96.	Związek Powiatów Polskich	Art. 24 ust. 3	Przepis wymaga uzupełnienia.	Przepis nie określa terminu dla ministra, do aktualizacji wykazu, chyba, że wykaz ten będzie prowadzony w sposób elektroniczny i w praktyce to wojewodowie będą aktualizować wykaz, (jeżeli tak przepis powinien to odzwierciedlać).	Uwaga nieuwzględniona Wykaz będzie na bieżąco aktualizowany na podstawie informacji przekazywanych przez wojewodę. Dodatkowo należy wyjaśnić, że znacznemu skróceniu (do 3 dni) ulegnie termin przekazywania przez wojewodę informacji o przyznaniu statusu przedsiębiorstwu społecznemu, co zapewni aktualność danych.
97.	Związek Powiatów Polskich	Art. 52 ust. 5	Wraz z projektem ustawy powinien zostać przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego określający, kto i na jakich zasadach będzie mógł starać się o przyznanie akredytacji.	Zgodnie z przepisem § 13 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”(Dz. U. z 2016 poz. 283), jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania. W chwili obecnej nie jest jasne, kto będzie mógł ubiegać się o akredytację oraz na jakich zasadach będzie ona przyznawana.	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami przepisy dot. akredytacji zostały w projekcie ustawy doprecyzowane. Jednocześnie należy wyjaśnić, że projekty aktów wykonawczych zostaną przygotowane i przejdą odrębną ścieżkę legislacyjną. Dodatkowo zgodnie z § 60 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.), projekty aktów wykonawczych, których obowiązek wydania przewiduje projekt ustawy, dołącza się dopiero na etapie kierowania wniosku o rozpatrzenie projektu ustawy przez Stały Komitet Rady Ministrów.
98.	ROPS w Poznaniu	Art. 53 ust. 2	W zakresie zadań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentu jak i wprowadzenie możliwość przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	Uwaga nieuwzględniona Ujęte w katalogu zadań Komitetu propozycje (związane z opiniowaniem dokumentów) są analogiczne do rozwiązań funkcjonujących w innych ciałach opiniodawczo-doradczych uregulowanych ustawowo np. Rady Pomocy Społecznej, czy też Rady Zatrudnienia Socjalnego. Praktyka funkcjonowania takich organów wskazuje, że decydujący wpływ na zakres spraw, którymi się one zajmują ma aktywność członków oraz współpraca z organem administracji publicznej, przy

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					którym działają. Kwestie te jednak nie powinny być regulowane ustawowo.
99.	Związek Powiatów Polskich	Art. 56	Kadencja Krajowego Komitetu trwa 5 lat.	Proponowana 3-letnia kadencja wydaje się być zbyt krótką.	Uwaga nieuwzględniona Proponując 3-letni okres kadencji KKRES wzorowano się na rozwiązaniach dotyczących Rady Zatrudnienia Socjalnego. W ocenie projektodawcy przyjęcie krótszego okresu kadencji Komitetu jest korzystniejszym rozwiązaniem, gdyż pozwala na zaangażowanie w realizację przypisanych mu zadań, większej liczby przedstawicieli środowisk, z których wybierani będą członkowie Komitetu.
100.	Związek Powiatów Polskich	Art. 59	Wraz z projektem ustawy powinien zostać przedstawiony projekt rozporządzenia wykonawczego, określającego tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu, organizację oraz tryb działania Krajowego Komitetu.	Zgodnie z przepisem § 13 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 poz. 283) jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania. W chwili obecnej nie jest jasne, jaki będzie tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu organizacja oraz tryb działania Krajowego Komitetu.	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami należy wyjaśnić, że projekty aktów wykonawczych zostaną przygotowane i przejdą odrębną ścieżkę legislacyjną. Dodatkowo należy wyjaśnić, że zgodnie z § 60 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.), projekty aktów wykonawczych, których obowiązek wydania przewiduje projekt ustawy, dołącza się dopiero na etapie kierowania wniosku o rozpatrzenie projektu ustawy przez Stały Komitet Rady Ministrów.
101.	ROPS w Poznaniu	Art. 61	Uwaga analogiczna jak w przypadku KKRES: wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu, co zresztą obserwujemy w dotychczasowych doświadczeniach w regionach.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentów, jak i wprowadzenie możliwość przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	Uwaga nieuwzględniona Zadania komitetu zostały sformułowane w sposób ogólny, który umożliwia zaangażowanie tego organu we wsparcie samorządu województwa na różnych etapach realizacji zadań koordynacyjnych w regionie. Poza opiniowaniem kluczowych dokumentów komitet może również wyrażać opinie w sprawach dotyczących realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
102.	Związek Powiatów Polskich	Art. 62 ust. 1	Przepis wymaga doprecyzowania.	W Regionalnym Komitecie winni być reprezentowani przedstawiciele wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego. W obecnym kształcie przepis nie zawiera przejrzystości, co do tej kwestii.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie ustawy skład Komitetu został określony w sposób ramowy, pozwalający na elastyczne ukształtowanie w zakresie liczebności poszczególnych przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
103.	ROPS w Poznaniu	Art. 63 ust. 3 i 4	Projekt ustawy nie wskazuje minimalnych wartości kwotowych czy procentowych (proporcjonalnych), jakie samorząd województwa musi przeznaczyć na zapewnienie usług wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Oczywiście jest, iż faktyczne potrzeby poszczególnych regionów mogą być w przedmiotowym obszarze istotnie zróżnicowane, ale bez określenia jakichkolwiek wartości progowych dysproporcje w intensywności i jakości oferowanego wsparcia pomiędzy województwami będą się jedynie pogłębiać. Jednocześnie proponowane zapisy stanowią, iż Marszałek województwa określa w regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej sposób dostarczania usług, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług, ale jednocześnie nie zobowiązują go do zapisania konkretnych źródeł finansowania czy kwot na ten cel przeznaczonych. Budżet RPRES powinien obejmować, co najmniej kilkuletnią perspektywę finansową, która gwarantowałaby możliwość racjonalnego zaplanowania interwencji.	Konieczność rozszerzenia/doprecyzowania zapisów.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnią będą realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.
104.	Związek Powiatów Polskich	Art. 67 pkt 1	Przepisy należy wykreślić.	Strategia jest dokumentem nie jest dokumentem o charakterze operacyjnym. W dokumentach tego typu nie określa się, jakie	Uwaga nieuwzględniona Odnosząc się do uwagi dot. strategii rozwiązywania problemów społecznych, wyjaśnić należy, że proponowana zmiana

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>zadania publiczne i usługi społeczne będą zlecane w trybach określonych ustawą. Niezależnie od tego, w ustawie brakuje przepisu przejściowego, do kiedy należy zaktualizować strategię rozwiązywania problemów społecznych i strategię w zakresie polityki społecznej.</p>	<p>miała na celu podniesienie rangi tego dokumentu. Uwzględnienie w diagnozie sytuacji społecznej potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych pozwoli w bardziej kompleksowy sposób ocenić nie tylko potrzeby członków wspólnoty samorządowej, ale również jej zasoby i potencjał, które mogą być wykorzystywane do rozwiązywania problemów społecznych. Dodatkowo określenie rodzaju zadań publicznych i usług społecznych oraz trybów ich zlecenia ma na tym poziomie charakter planowania strategicznego, jest też niezbędne, jako konsekwencja uwzględnienia w diagnozie sytuacji społecznej potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych. Przyjęta formuła nie wyklucza przygotowania przez JST dokumentów o charakterze operacyjnym i wdrożeniowym, zawierających szczegółowe zapisy związane z ww. obszarem. Jednocześnie planowane są działania z poziomu administracji publicznej mające na celu wspomaganie wdrażania i stosowania ustawy przez JST, z uwzględnieniem części dot. planowania strategicznego w odniesieniu do obszaru ekonomii społecznej. Uwzględniając uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji, w ramach przepisów przejściowych dookreślono, że strategię rozwiązywania problemów społecznych opracowane na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej są realizowane przez okres, na który zostały opracowane.</p>
105.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Wydaje się, że w całym dokumencie został pominięty fakt, że PES/PS łączą w sobie cele społeczne z ekonomicznymi i ten ostatni jest	Warto rozważyć wprowadzenie zapisów mówiących jasno o również o wartościach ekonomicznych i aspekcie biznesowym	Uwaga nieuwzględniona W projekcie ustawy dokonano licznych zmian polegających na ograniczeniu obowiązków

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>również bardzo ważny, ponieważ pozwala na utrzymanie się podmiotu na rynku gospodarczym oraz na utrzymanie miejsc pracy. Wprowadza się cały szereg obowiązków związanych z reintegracją, ale brakuje zapisów definiujących aspekt biznesowy PES/PS.</p>	<p>PES/PS i uwzględnić tę funkcję przy dziale dotyczącym instrumentów wsparcia PS oraz realizacji usług społecznych przez PS (np. kwestia zysku i nadwyżki budżetowej i ich przeznaczenia).</p>	<p>nakładanych na przedsiębiorstwa społeczne. Zrezygnowano m.in. z tworzenia programów reintegracyjnych, a także z obowiązku tworzenie indywidualnych planów reintegracji dla wszystkich pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto zasadniczo ograniczono sprawozdawczość oraz doprecyzowano warunki kontroli w przedsiębiorstwach społecznych w sposób dla nich korzystny. Wprowadzone obowiązki są także powiązane z możliwością korzystania przez przedsiębiorstwa społeczne ze środków publicznych. Nie ulega wątpliwości, że prowadzenie działalności gospodarczej jest istotnym aspektem ułatwiającym stabilne i niezależne funkcjonowanie przedsiębiorstw społecznych. Jednocześnie ustawodawca założył, że do prowadzenia takiej działalności w sposób efektywny niezbędna jest odpowiednia swoboda zagwarantowana przedsiębiorcy. Z tego względu w ustawie nie wprowadzono ograniczeń mogących utrudniać przedsiębiorstwom społecznym prowadzenie działalności gospodarczej (np. postulowanego w konsultacjach publicznych doprecyzowania sposobu zagospodarowania zysku, czy też limitowania maksymalnego poziomu wynagrodzeń).</p>
106.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	<p>Brakuje zapisów dotyczących wsparcia liderów PES/PS. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że kluczowym aspektem sukcesu PES/PS jest lider, to na jego barkach spoczywa ciężar organizacji pracy, szukania zleceń, motywacji i wsparcia pracowników.</p>	<p>Konieczne jest stałe wzmacnianie liderów, środki na ich szkolenia, a tak naprawdę dopuszczenie możliwości zatrudnienia osób wykwalifikowanych i doświadczonych na stanowiskach liderów. Wiąże się to ze zwiększeniem środków na zatrudnienie takiej osoby.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Uwaga wychodzi poza zakres regulacji. Wsparcie liderów PES/PS jest jednym z kluczowych elementów budowania i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, jednakże zapisy ustawowe regulują jedynie ogólne ramy funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych oraz systemu wsparcia dla sektora ekonomii</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>społecznej. Szczegółowy zakres wsparcia regulowany jest na poziomie dokumentów programowych. W ramach Programu Fundusz Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027</p> <p>w ramach EFS+ zaplanowano na poziomie krajowym szereg instrumentów wspierających liderów/managerów PS, w tym działania mające na celu podnoszenie ich kompetencji (m.in. w dziedzinie zarządzania, promowania, restrukturyzacji, etc.) w ramach Akademii Managera PS.</p>
107.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Aby sektor rozwijał się efektywnie konieczne są środki na ten cel, tak, aby umożliwić łatwiejszy dostęp do funduszy PES/PS.	Bardzo ważnym zagadnieniem jest również uregulowanie na poziomie krajowych w ramach BGK Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który tworzyłby nasz polski zasób instrumentów finansowych o charakterze zwrotnym.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Koncepcja stworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej nie znalazła się w projekcie ustawy po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/zarządzania/obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie.</p> <p>Formuła funduszu celowego wiąże się z licznymi dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione. Wszystko to tworzy nadmiernie obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych. Ponowne wykorzystanie środków EFS musi następować zgodnie z warunkami określonymi w przepisach unijnych oraz krajowych, dlatego też tworzenie dodatkowych regulacji w tym</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					zakresie nie jest konieczne a nawet wskazane, ze względu na ryzyko przeregulowania. Na obecnym etapie MRiPS realizuje, we współpracy z MFiPR, działania mające na celu zapewnienie finansowania sektora ekonomii społecznej tak w formie dotacji, jak i instrumentów zwrotnych (częściowo umarzalnych) w EFS+ oraz KPO.
Uwagi zgłoszone przez wojewódzkie urzędy pracy, urzędy marszałkowskie oraz Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej					
108.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego ROPS w Lublinie ROPS w Olsztynie ROPS w Rzeszowie	Art. 2 (pojęcie „przedsiębiorstwo społeczne”)	Brak definicji „przedsiębiorstwa społecznego”.		Uwaga nieuwzględniona W literaturze przedmiotu, jako przedsiębiorstwa społeczne wskazuje się podmioty posiadające wyróżniający zestaw cech, takich jak cele społeczne, ekonomiczny charakter działalności, partycypacja pracownicza, zatrudnianie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizacja usług społecznych. Mogą one działać w różnych formach prawnych. Należy zauważyć, że prawie żadna z osób prawnych działających na gruncie prawa polskiego nie posiada z mocy samego prawa wszystkich tych cech. Ponieważ cechy przedsiębiorstwa społecznego są zróżnicowane, analiza, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z takim podmiotem, może następczość trudności. Z tego powodu w niniejszym projekcie ustawy zdecydowano się nie na wskazanie ogólnej definicji, ani na wyliczenie istniejących form prawnych, ale na model przyznawania formalnego statusu przedsiębiorstwa społecznego. Dzięki temu przesłanki posiadania statusu oceniać się będzie podczas postępowania o jego nadanie (oczywiście będą mogły być następnie weryfikowane podczas kontroli).

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
109.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2	<ul style="list-style-type: none"> - Brak wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES), brak definicji PES, - Włączenie do katalogu PES zarówno podmiotów posiadających osobowość prawną, jak i tych nieposiadających osobowości prawnej. 		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było ewolucyjne opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy – która teraz znalazła się w projekcie ustawy.</p> <p>Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zająciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane w odrębnych ustawach, prowadzą działalność istotną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje je za ważny podmiot ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić z katalogu tylko, dlatego, że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego może na się ubiegać podmiot tworzący np. CIS. Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
110.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego ROPS w Toruniu ROPS w Olsztynie	Art. 2 pkt 3	Niespójność definicji podmiotu ekonomii społecznej z innymi dokumentami strategicznymi, odnoszącymi się do ekonomii społecznej m.in. „Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2023. Ekonomia Solidarności Społecznej” oraz Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.. W wykazie podmiotów ekonomii społecznej <u>brak jest zakładów pracy chronionej</u> , które są podmiotami ekonomii społecznej.	Proponujemy dodać do definicji podmiotów ekonomii społecznej dodać zakłady pracy chronionej, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.	Uwaga nieuwzględniona Zakłady pracy chronionej poprzez formułę oraz rynkowe cele prowadzonej działalności nie wpisują się bezpośrednio w przesłanki przyjęte przy tworzeniu katalogu podmiotów ekonomii społecznej. Należy wskazać, że zakłady pracy chronionej nie mają charakteru członkowskiego oraz współwłaścicielskiego wobec osób w nich zatrudnionych. Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad aktualizacją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Jednym z elementów aktualizacji jest zmiana podmiotów zaliczanych do katalogu ekonomii solidarnej.
111.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2 pkt. 4	Zapisy nieprecyzyjne i utrudniające interpretację artykułu. Chcąc poznać pełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym należy sięgnąć do kilku ustaw, np. art. 2 pkt. e, f, g, itp. To duże utrudnienie.	Proponujemy szczegółowo wymienić pełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamiast odsyłać do kolejnych ustaw.	Uwaga nieuwzględniona Projekt pod względem legislacyjnym został uzgodniony z Rządowym Centrum Legislacji.
112.	ROPS w Lublinie	Art. 2 pkt 4 lit. k	Wskazany adres publikatora jest niepełny	(Dz. U. z 2015 poz.1705)	Uwaga nieuwzględniona Adres publikatora podany został zgodnie z zasadami techniki prawodawczej.
113.	ROPS w Toruniu	Art. 2 pkt 4 lit. l Art. 2 pkt 4 lit. m	Dodanie nowego przepisu Uspójnienie przepisów z katalogiem osób społecznie marginalizowanych, wskazanych w art. 76	l) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, m) osoby będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy o mniejszościach	Uwaga nieuwzględniona Katalog osób marginalizowanych z ustawy PZP w stosunku do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wynikającego z niniejszego projektu posiada szerszy zakres. Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzanym projektem ustawy statusem przedsiębiorstwa społecznego. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym	przedsiębiorstwa społeczne uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym. Jeżeli chodzi o osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, po spełnieniu kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zostaną zaliczone do kategorii przewidzianej w art. 2 pkt 6 lit. e. Ponadto osoby będące uchodźcami mogą zostać wliczane do grona osób bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.
114.	ROPS w Poznaniu	Art. 2 pkt 4	Określony i wąski katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym nie pozwala reagować na bieżące i przyszłe kryzysy społeczne. Brakuje w katalogu np. migrantów, osób o niskich dochodach, czy osób w kryzysie bezdomności.	Proponuje się pozostawienie otwartego katalogu osób zagrożonych wykluczeniem lub sformułowanie definicji osoby w kryzysie: finansowym, społecznym, zawodowym, psychicznym.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy określa szeroki katalog kategorii osób, które projektodawca uznaje za zagrożone wykluczeniem społecznym. Tworząc ten katalog wzięto pod uwagę możliwie szerokie spektrum czynników wykluczenia. Większość wskazanych w wyliczeniu grup jest uznawana za zagrożone wykluczeniem społecznym także na gruncie innych ustaw. Podkreślić należy, że wprowadzenie definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma ścisły związek z wprowadzaniem w ustawie statusem przedsiębiorstwa społecznego. Z tego względu nie odnosi się ona do całej złożonej rzeczywistości społecznej, w której próba wyliczenia określonych grup mogłaby okazać się niewystarczająca do objęcia całego zjawiska wykluczenia społecznego. Należy jednocześnie wskazać, że osoby w kryzysie bezdomności są ujęte w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie art. 2 pkt 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Natomiast osoby o niskich dochodach zostały ujęte w katalogu na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
115.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. a	Katalog osób „bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,” należy rozszerzyć także o osoby bezrobotne zgodnie z krajową definicją: Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja uwzględnia również wszystkie osoby zarejestrowane, jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją nawet, jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej. Definicja ta uwzględnia zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), jak i osoby zarejestrowane, jako bezrobotne.	Proponowana szeroka definicja osób bezrobotnych pozwoli na włączenie szerszej grupy osób w proponowane wsparcie reintegracyjne w postaci podmiotów ekonomii społecznej czy przedsiębiorstw społecznych. Przy obecnym zawężeniu definicyjnym nie obejmie się wsparciem osób, które z różnych przyczyn nie mogą się zarejestrować w PUP (nawet, jako osoby poszukujące pracy).	jw.
116.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. b	Katalog osób: „posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” Należy przeformułować powyższą kategorię dostosowując do przepisów krajowych.	Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia, jako osoba poszukująca pracy może zarejestrować się także obywatel posiadający obecnie pracę zarobkową, a chcący skorzystać z dostępnych form przewidzianych w ustawie np. poradnictwo zawodowe. Katalog osób w propozycji tego zapisu wykluczy te osoby, które mają jakąkolwiek pracę np. część etatu, umowa zlecenie, a faktycznie poszukujących pracy. Dodatkowo należy zweryfikować podane dane wiekowe i dostosować je do aktualnych przepisów ustaw. W aktualnym brzmieniu ustawy o promocji zatrudnienia art. 43 pkt 3 mówi o osobach powyżej 45 roku życia, które pracując mogą zarejestrować się jako, poszukujące pracy.	jw.
117.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4	Nie wskazano w powodach wykluczenia katalogu osób biernych zawodowo.	W planowanych dokumentach perspektywy 2021-2027 kładziony jest nacisk na wsparcie osób biernych zawodowo. Dla wsparcia przewidzianego w EFS+ w celu szczegółowym dotyczącym wsparcia ekonomii społecznej, w tym tworzenia nowych PES i PS osoby te są	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>kategorią, która będzie wymagała wsparcia i należy je ująć, jako uczestników projektu.</p> <p>Osoby bierne zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby bierne zawodowo nie mogą się pojawić w punkcie c) gdyż w danej chwili nie poszukują pracy. Zgodnie z ustawą wsparcie w postaci reintegracji społecznej przewidziane przez podmioty byłoby dla nich najlepszą formą wsparcia.</p>	
118.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	art. 2, pkt. 4 lit. e,	<p>Niepełny katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Proponujemy uzupełnienie go o osoby bezdomne, uzależnione od alkoholu, uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających, uchodźców realizujących indywidualny plan integracji w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej tj. osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 1-3 i 5-7 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Te grupy osób wliczały się do limitu 30% zatrudnionych przy ubieganiu się status przedsiębiorstwa społecznego.</p>	<p>Proponujemy rozszerzenie katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zmianę zapisu na: osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 1-3 i 5-7, art. 2 pkt. 1a i 1b ustawy o zatrudnieniu socjalnym.</p>	jw.
119.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit f)	<p>Katalog osób: „osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, należy zmienić na Osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej</p>	<p>Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia powody, dla których udziela się wsparcia nie tylko finansowego, ale także w postaci pracy socjalnej czy usług społecznych. Nie jest zasadnym, aby do tworzenia PES czy PS miały się zakwalifikować osoby, których dochód jest poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie. Osoby wymagające wsparcia systemu pomocy społecznej mogą mieć dochód wyższy np. 150% kryterium do pomocy finansowej albo 200% do usług), a nadal mieścić się np. w oferowanej pomocy i jej potrzebować. W żadnych dokumentach, które wspierały osoby zgodnie z ustawą o</p>	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
				<p>pomocy społecznej nie stanowiły one katalogu osób wykluczonych na podstawie dochodu tylko problemu (podmiotowość udzielonego wsparcia).</p>	
120.	ROPS w Olsztynie ROPS w Zielonej Górze	Art. 2 pkt 4	<p>Katalog określający osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zawarty w projekcie ustawy jest zbyt wąski w stosunku do innych dokumentów regulujących sferę ekonomii społecznej. Postulujemy w ramach definicji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym uwzględnić zapisy zawarte w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej - ujęty w Obszarze II, Priorytecie 3. Tworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwach społecznych, Działanie II.3.1. Status przedsiębiorstwa społecznego (brakuje osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5–10 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych);</p> <p>Ponadto art. 76 projektowanej ustawy zawiera szerszy katalog osób społecznie marginalizowanych- w celu zapewnienia spójności zapisów proponujemy uwzględnić szersze rozumienie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Brzmienie definicji jak w art. 76 projektowanej ustawy oraz dopisanie do katalogu osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5–10 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Katalog osób marginalizowanych z ustawy PZP w stosunku do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wynikającego z niniejszego projektu posiada szerszy zakres. Katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został określony w ścisłym związku z wprowadzaniem projektem ustawy statusem przedsiębiorstwa społecznego. Katalog ten wskazuje kategorie osób, które ustawodawca na potrzeby regulacji statusu przedsiębiorstwa społecznego uznał za zagrożone wykluczeniem społecznym. Projekt ustawy przewiduje uwzględnienie w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym osoby, która nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy - Kodeks cywilny, o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.</p> <p>A także osoby, która nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej chyba, że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie. W tym zakresie ustawa o ekonomii społecznej powinna zachować spójność z ustawą o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. W związku z powyższym, nie ma podstawy do uwzględnienia wskazanej grupy osób w katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
121.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 2 pkt 4	Pomimo faktu, iż osoby te objęte są ustawą o zatrudnieniu socjalnym, z uwagi na specyficzność tych kwestii społecznych, wskazujemy na potrzebę ich ujęcia, jako grup szczególnych bez koniecznego udziału w CIS, KIS. Ponadto postulujemy jak zapisano w KPRES poszerzenie katalogu o rolników i ich domowników.	l) osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, m) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o której mowa w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, n) rolnicy podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych, określony przy uwzględnieniu wartości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych określonego w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wydawanego na podstawie art. 18 ustawy o podatku rolnym, o) niebędący rolnikami domownicy rolników podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,	jw. Ponadto należy przyjąć, że osoby niezatrudnione z obszarów wiejskich, mogą zostać zaliczone do różnych kategorii, tam wymienionych, np. osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonyjących innej pracy zarobkowej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
122.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 2 pkt 4 lit. g	<p>Katalog osób: „osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w świetle zaproponowanego wsparcia przez ustawę nie ma zastosowania. Należy wykreślić.</p>	<p>Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać przyznany w ramach sprawowania stałej opieki nad osobą, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wskazaniem do otrzymania zasiłku jest potwierdzona konieczność stałej lub długotrwałej opieki. Ponadto specjalny zasiłek opiekuńczy można otrzymać w sytuacji, w której niezbędne jest udzielenie pomocy osobie ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Świadczenie przysługuje również w przypadku konieczności uczestnictwa opiekuna dziecka w jego leczeniu, edukacji i rehabilitacji.</p> <p>Zgodnie z prawem specjalny zasiłek opiekuńczy mogą otrzymać małżonkowie oraz osoby obciążone obowiązkiem alimentacyjnym. W tym celu muszą spełnić kilka wymogów, do których należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rezygnacja z zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju w celu opieki nad osobą niepełnosprawną; • brak podjęcia zatrudnienia lub pracy zarobkowej innego rodzaju, wynikający z konieczności opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. <p>W świetle tego przepisu osoby wymienione w art. 16a ust 1. nie mogą świadczyć pracy w tworzonych PS, gdyż nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ostatecznie zdecydowano się na włączenie przedmiotowej kategorii osób do katalogu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. To kategoria osób, które ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną zmuszone były zrezygnować z aktywności zawodowej. Włączenie do przedmiotowego katalogu pozwoli tym osobom powrócić na rynek pracy. Chęć powrotu do zatrudnienia może być spowodowany różnymi okolicznościami, np. zmianą sytuacji życiowej itp. Prawdą jest, że podjęcie zatrudnienia w PS może mieć wpływ na uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, dlatego wskazano (w uzasadnieniu), że przed podjęciem pracy w przedsiębiorstwie społecznym, opiekun osoby niepełnosprawnej powinien zostać poinformowany o konsekwencjach takiej decyzji.</p>
123.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 2 pkt 5	<p>Art. 2 ust. 5 zawiera definicję readaptacji i określa odbiorców działań readaptacyjnych: są nimi wymienieni w pkt 4 lit. j. byli więźniowie i pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze. Zapis ten wyklucza, więc z kręgu odbiorców działań readaptacyjnych inne</p>	<p>Proponuje się rozszerzyć krąg odbiorców działań readaptacyjnych wymieniając inne (oprócz byłych więźniów i opuszczających zakłady poprawcze) kategorie osób lub określić odbiorców szerzej - jako tych, wobec</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Readaptacja nie będzie zdefiniowana w ustawie.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			katégorie osób, wobec których podjęcie takich działań byłoby uzasadnione, np. osoby wychodzące z bezdomności, z nałogu itp.	których podjęcie takich działań jest uzasadnione.	
124.	ROPS w Poznaniu	Art. 2 pkt 5 i 6	Rozdzielenie pojęć reintegracji społecznej i readaptacji jest dosyć sztuczne. Są to bardzo bliskoznaczne określenia. Kwestią zastanawiającą jest, dlaczego readaptacja ma być w odniesieniu tylko do osób opuszczające zakłady karne.		jw.
125.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 2 pkt 8	Proponujemy wymienić cały katalog usług społecznych w słowniczku pojęć. Z uwagi na poświęcenie całego działu w ustawie na temat usług społecznych i rolę tych usług w rozwoju ekonomii społecznej, podanie definicji tych usług w słowniczku pojęć poprzez odesłanie do innej ustawy jest dużym utrudnieniem.	Proponujemy wymienić katalog usług społecznych.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy, w zakresie usług społecznych, odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Podniesiona uwaga ma charakter legislacyjny, a projekt pod tym względem został uzgodniony z Rządowym Centrum Legislacji.
126.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 2 pkt 9	Art. 2 ust. 9 zawiera określoną dla celów ustawy definicję zatrudnienia, kluczową dla obliczenia 30% progu zatrudnienia obowiązującego w przedsiębiorstwach społecznych. Konstrukcja tego przepisu jest niejasna - nasuwa wątpliwość jak należy traktować minimalny wymagany czas trwania zatrudnienia w przypadku osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą.	Proponuje się doprecyzowanie zapisu odnosząc jednoznacznie wymóg minimalnego 3-miesięcznego okresu zatrudnienia również do osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na zgłaszane wątpliwości interpretacyjne, projektodawca zrezygnuje z definiowania pojęcia zatrudnienia. Ponadto zapisy dotyczące zatrudnienia zostaną zmodyfikowane.
127.	DOPS	Art. 2 pkt. 9 Art. 6 ust. 5	Zapis w obecnym kształcie powoduje, np., że przedsiębiorstwo społeczne, które zawsze stałą umowę np. z prawnikiem lub terapeutą świadczącym usługi w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej, w celu realizacji reintegracji społecznej uczestników będzie ww. prawnika wliczał do osób zatrudnionych w PS. Proponowany zapis powoduje wątpliwości w zakresie sposobu wyliczania procentu zatrudnionych pracowników - np. PS zatrudnia 10 osób do prowadzenia działalności odpłatnej	9) zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, spółdzielczą umowę o pracę oraz umów cywilnoprawnych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesięcy. oraz w powiązaniu art. 6 ust. 5: „W celu ustalenia wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o którym mowa w ust. 2, do ogółu osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie wlicza się wolontariuszy oraz	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>lub gospodarczej, dodatkowo angażuje na umowę zawartą na 6 m-cy: terapeutę (w ramach 1-o osobowej działalności) na potrzeby reintegracji społecznej i np. 4 animatorki na umowę zlecenie na 1 dzień na piknik dla pracowników i ich rodzin. W jaki sposób wyliczyć wskaźnik wymaganych 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym? Liczymy 10 pracowników stałych, 11 (10 pracowników + terapeuta) czy 15 (10 pracowników+terapeuta+4 animatorki) - w zależności od wyliczonej łącznej liczby osób zatrudnionych wymagana ilość zatrudnianych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym to odpowiednio: 3, 3,3 i 4,5.</p> <p>Proponujemy z definicji zatrudnienia wykreślić „zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami”. W przypadku umów zleconych również należy dodać nieprzerwany okres 3 miesiące zatrudnienia Ponadto wśród podstaw zatrudnienia należy dodać spółdzielczą umowę o pracę.</p>	<p>osób zaangażowanych w celu realizacji reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych w PS”</p>	
128.	ROPS w Krakowie	Art. 5 pkt 2	<p>PS o charakterze usługowym – ten typ przedsiębiorstwa w odróżnieniu od PS reintegracyjnego nie został szczegółowo uregulowany pod względem przesłanek, jakie należy spełnić, by uzyskać status. Mając na uwadze możliwość kierowania się bardzo szerokim katalogiem PKD przez PES (w ramach, którego mogą np. pojawić się również usługi społeczne, które de facto nie będą realizowane) istotne jest wprowadzenie mechanizmu weryfikującego przesłanki charakterystyczne dla PS usługowego.</p>	<p>Warto uzupełnić zapisy ustawy o wskazanie ścieżki uzyskiwania statusu PS przez PS usługowe. Jedną z przesłanek, które można wziąć pod uwagę jest weryfikacja pod kątem wpisu nt. głównej działalności PKD</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wskazane w ustawie poszczególne wymogi, jakie musi spełniać podmiot ekonomii społecznej ubiegający się o status przedsiębiorstwa społecznego dotyczą również PES, których działalność ma na celu realizację usług społecznych. W ustawie wskazano niezbędne informacje, które znajdą się we wniosku o przyznanie statusu PS. Obejmują one m.in. cel i przedmiot podstawowej działalności. Wojewoda na tej podstawie ocenia i przyznaje status. Wojewoda sprawuje też nadzór nad działalnością PS. Jeśli przedsiębiorstwo, które</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					zgłosiło cel, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 (świadczenie usług społecznych), a tego celu nie realizuje, to wojewoda może odebrać mu status.
129.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 1	Należy zwrócić uwagę, że zmiana zatrudnienia z ¼ e. na ½ e. spowoduje nagły wzrost kosztów w przedsiębiorstwach społecznych. Ponadto często osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na szczególną sytuację np. rehabilitację, terapię nie mogą podjąć zatrudnienia na ½ e. Wówczas ¼ e. jest szansą na pracę dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy uzupełnić o umowy cywilnoprawne.	Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia, co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, w wymiarze co najmniej ¼ etatu.	Uwaga nieuwzględniona Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot, który powinien prowadzić stałą działalność. Z tego względu przyjęto, że minimalny wymiar zatrudnienia nie powinien być niższy niż pół etatu. Podobny minimalny wymiar czasu pracy został określony np. w ZAZ. W związku z tym, że przedsiębiorstwa społeczne mają oferować osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym wysokiej jakości miejsca pracy dotyczyć to powinno również nawiązywanego stosunku pracy. Umowy cywilnoprawne nie są umowami o pracę.
130.	ROPS w Rzeszowie ROPS w Poznaniu ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 6 ust. 2	Doprecyzowania wymagają zapisy w kontekście uregulowania statusu przedsiębiorstwa społecznego o charakterze usługowym. Dlaczego obowiązek zatrudnienia nie dotyczy PS realizującego usługi społeczne? Wprowadza się dualizm PS – dlaczego podmioty świadczące usługi społeczne są „lepsze” i nie muszą zatrudniać osób wskazanych w art. 2?	Postuluje się usunięcie zapisu” działającym w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1”.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy rozróżnia dwa cele funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, które przekładają się na zróżnicowaną formę działalności prowadzonej przez PS. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracyjnym, kluczowym warunkiem jest zachowanie odpowiedniej proporcji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym do ogólnej liczby osób zatrudnionych. Przedsiębiorstwo społeczne działające w celu realizacji usług społecznych także może zatrudniać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, jednakże nie jest to jego obowiązek, stąd nie jest uzasadnione limitowanie tego zatrudnienia. Takie PS ma jednak obowiązek działania w sferze usług społecznych. Podkreślić należy, że w tym przypadku cel funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego, związany jest z

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					podają usług społecznych, na które wciąż rośnie zapotrzebowanie.
131.	DOPS	Art. 6 ust. 3	Ponieważ w Art. 9 ustawodawca zakłada możliwość wydłużenia realizacji indywidualnego programu reintegracyjnego, to osoby realizujące taki plan powinny nadal spełniać kryterium osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym.	„Osoby, o których mowa w ust. 2, uważa się za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz art. 9 ust. 2”	Uwaga nieuwzględniona Zrezygnowano z zapisów ujętych w ust. 3. Każda osoba, która została zatrudniona w PS z przesłanką bycia zagrożoną wykluczeniem społecznym, zachowa ten status bezterminowo.
132.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 6 ust. 6	Przedsiębiorstwo społeczne informuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. g, o skutkach podjęcia zatrudnienia, w szczególności w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.	W świetle uwagi powyżej propozycja rezygnacji z zapisu, gdyż osoby, które pobierają świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności nie mogą wykonywać pracy zarobkowej.	Uwaga nieuwzględniona W ustawie pozostawiono ten obowiązek, ze względu na bezpośredni związek podjęcia zatrudnienia z utratą prawa do świadczenia.
133.	ROPS w Poznaniu	Art. 6 ust. 6	Zasady ustania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego są zapisane w ustawie o zasiłkach rodzinnych. Nie ma potrzeby przenoszenia tej informacji do zapisów ustawy o ES. Zwłaszcza, że tak sformułowany zapis sprawia wrażenie, że zatrudnienie w PS jest „karane” odebraniem zasiłku opiekuńczego.	Proponuje się usunięcie ustępu 6.	jw.
134.	ROPS w Zielonej Górze ROPS w Poznaniu	Art. 7 ust. 1	Należałoby utworzyć wykaz stanowisk pracy wraz z kompetencjami. W przypadku zmian w charakterze działalności przedsiębiorstwa społecznego będzie wymagana zmiana programu reintegracji w tym zakresie. Każdą zmianę danych opisanych w art. 3-14, przedsiębiorstwo społeczne zobowiązane jest zgłaszać do wojewody (art.17) w terminie 14 dni. Plan reintegracji dotyczy całego przedsiębiorstwa, a nie poszczególnych pracowników, więc zasadnym byłoby zrezygnować z wykazu stanowisk na rzecz opisu szerokich kompetencji pracowniczych.	Wykreślenie pkt.1, rozszerzenie zapisu 2) opis kompetencji pracowniczych oraz rodzaj podejmowanych działań w celu zdobycia lub zwiększenie wskazanych kompetencji	Uwaga nieuwzględniona Zrezygnowano z regulowania kwestii dot. programu reintegracyjnego.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Można też rozważyć wyłączenie konieczności zgłaszania wojewodzie takich zmian.		
135.	ROPS w Olsztynie	Art. 10	Wojewoda kontroluje i nadzoruje PS.	Proponuje się, żeby to zadanie realizowały jak dotychczas ośrodki wsparcia ekonomii społecznej lub ewentualnie marszałek województwa, gdyż jego instytucja tj. ROPS, posiada kompetencje – zna środowisko ES, bo zajmuje się koordynowaniem rozwoju ES w regionie; jest odpowiedzialny za kreowanie polityk publicznych w regionie.	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciąży instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
136.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 13	Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznacza zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.	Konieczność doprecyzowania, na co może PS przeznaczyć nadwyżkę. Nie ma poniżej artykułu mówiącego, iż nadwyżkę można przeznaczyć na cele statutowe, czyli reintegrację społeczną i zawodową ich członków.	Uwaga nieuwzględniona Polski model ekonomii społecznej opiera się na primacie misji społecznej, na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jednocześnie wprowadzenie sztywnych reguł dotyczących gospodarowania zyskiem mogłoby negatywnie wpłynąć na możliwość realizacji przez PS działań rozwojowych, zachowania trwałości itp.
137.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 13	Brak zapisu, na co przedsiębiorstwo społeczne może przeznaczyć zysk lub nadwyżkę bilansową (na rozwój, reintegrację?). Jest tylko informacja, że nie może go przeznaczyć do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.	Proponujemy doprecyzowane, na co przedsiębiorstwo społeczne może przeznaczyć zysk lub nadwyżkę bilansową.	Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie wskazuje konkretnego sposobu zagospodarowania zysku lub nadwyżki. Oznacza to, że zależeć on będzie od sytuacji PS, a także od decyzji jego organów i pracowników. Takie rozwiązanie zapewni odpowiednią

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					elastyczność i możliwość planowania inwestycji rozwojowych. Projekt ustawy jedynie zabrania podziału zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.
138.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego ROPS w Poznaniu	Art. 14	By nie mnożyć obowiązków sprawozdawczych proponujemy by do wojewody PS składały to samo sprawozdanie, które przygotowują w ramach obecnych obowiązków sprawozdawczych. Artykuł nakłada na PS dodatkowe obowiązki sprawozdawcze. Proponuję, aby elementy sprawozdania, niewystępujące w sprawozdaniach OPP zostały włączone do ich zakresu, dla podmiotów, które mają status PS. Sprawozdanie osobne powinno być obowiązkowe tylko dla PS, które nie posiadają statusu OPP. Procedury dotyczące sprawozdawczości wymagają uproszczenia. W świetle liczby istniejących obowiązków sprawozdawczych z pewnością istnieje sposób na zautomatyzowanie wzajemnego przekazywania sobie danych między organami ze sprawozdań już powstających.	Postulujemy przeformułowanie całego artykułu 14, a w szczególności usunięcie punktu 6. <i>Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz format i strukturę danych, uwzględniając potrzebę zgromadzenia informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego.</i> Proponujemy wykorzystywanie już istniejących wzorów sprawozdań merytorycznych i finansowych, jakie obowiązują PS. Proponujemy ujednoczenie z obowiązującym już sprawozdaniem i stworzenie jednej kompleksowej sprawozdawczości (np. dodanie dodatkowego punktu do sprawozdania finansowego w informacji dodatkowej).	Uwaga nieuwzględniona Zakres informacji ujętych w sprawozdaniu ograniczony został do kwestii, które nie są ujęte w innych sprawozdaniach. Jednak ze względu na zakres zbieranych danych i ograniczone możliwości wprowadzania zmian do istniejących formularzy i systemów do ich obsługi, nie jest możliwe wykorzystanie istniejących już sprawozdań.
139.	ROPS w Krakowie	Art. 14	- w kontekście monitorowania działań podmiotów ekonomii społecznej – cała sprawozdawczość związana z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej (OPP, PS, stowarzyszeń i fundacji, podmiotów reintegracyjnych) realizowana jest przez administrację rządową.	Proponuje się wskazać w ustawie obowiązek przekazania przez wojewodę informacji wynikających ze zgromadzonych sprawozdań dotyczących działalności podmiotów ekonomii społecznej marszałkowi województwa – regionalnemu ośrodkowi polityki społecznej w związku z realizacją zadania wynikającego z art. 21 pkt 4a ustawy o pomocy społecznej (koordynacji rozwoju ekonomii społecznej w regionie).	Uwaga nieuwzględniona Wymiana informacji ujętych w sprawozdaniach zbiorczych między organami administracji publicznej nie musi być regulowana ustawowo, ponieważ zawarte będą w nim te same dane co w sprawozdaniach PS.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
140.	ROPS w Toruniu	Art. 14 ust. 7	Dodanie nowego przepisu	7. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo społeczne zamieszcza na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej (alternatywnie: na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego)	Uwaga nieuwzględniona Sprawozdania przekazywane przez PS będą zawierały dane, na podstawie, których możliwe byłoby zidentyfikowanie osób w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej. Ze względu na wrażliwość tych informacji nie ma możliwości upubliczniania sprawozdań PS w całości. Dostępna będzie natomiast kompleksowa informacja o działalności PS, za którą publikację odpowiedzialne będzie MRiPS.
141.	ROPS w Rzeszowie	Dział II – uwaga ogólna	Wprowadzenie Wojewody do oceny statusu PS wprowadza kolejny element w funkcjonowaniu systemu ES – obecnie to OWES nadawały status, w przypadku problemów sprawy były kierowane do ROPS a potem kolejno do MRiPS. Wprowadzenie powyższego spowoduje, że gdzie indziej PS będzie otrzymywał wsparcie w tworzeniu i rozwijaniu swojej działalności, a gdzie indziej będzie się starał o nadanie statusu, co wprowadzi dodatkowe zamieszanie w i tak niełatwym systemie.	Proponuje się pozostawienie kompetencji związanych z nadawaniem statusu w dyspozycji Marszałka województwa (ROPS) oraz włączenie w proces podmiotów akredytowanych.	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie uniezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciążą instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej.
142.	ROPS w Rzeszowie	Art. 16	Brak określenia terminu wydania decyzji administracyjnej, może to doprowadzić do „przeciągania procedury”	Należy wprowadzić termin wydania decyzji administracyjnej, np. 30 dni od dostarczenia kompletnych dokumentów.	Uwaga nieuwzględniona Terminy na wydanie decyzji wynikają z KPA.
143.	DOPS ROPS w Lublinie	Art. 16, 17, 22	Należy ponownie rozważyć udział wojewodów w przyznawaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego. Dotychczas	Proponuje się, żeby to zadanie realizowały jak dotychczas ośrodki wsparcia ekonomii społecznej lub ewentualnie marszałek	Uwaga nieuwzględniona Jak w pkt 141.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			funkcjonujące rozwiązanie, działające w oparciu o Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej oraz centralnie prowadzoną bazę Przedsiębiorstw Społecznych, mimo pewnych trudności, sprawdziło się i stanowi wiarygodne narzędzie do weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego.	województwa, gdyż jego instytucja tj. ROPS, posiada kompetencje – zna środowisko ES, bo zajmuje się koordynowaniem rozwoju ES w regionie; jest odpowiedzialny za kreowanie polityk publicznych w regionie.	
144.	ROPS w Poznaniu	Art. 16 ust. 1	Wprowadzenie zasady przyznawania statusu PS w drodze decyzji administracyjnej przez wojewodę w porównaniu z obecną ścieżką wprowadza dodatkowy stopień. Obecnie to OWES prowadziły PS w przygotowaniu wniosku o nadanie statusu, co zdecydowanie ułatwiało przedsiębiorstwom uzyskanie statusu. Wprowadzenie powyższego spowoduje, że gdzie indziej PS będzie otrzymywał wsparcie w tworzeniu i rozwijaniu swojej działalności, a gdzie indziej będzie się starał o nadanie statusu, co wprowadzi dodatkowe zamieszanie w i tak niełatwym systemie. Kolejna wątpliwość dotyczy warunków przejściowych związanych ze zmianą zasad nadawania statusu PS. Dotychczas wojewodowie nie zajmowali się zagadnieniami związanymi z przedsiębiorczością społeczną, co odznacza, że będą musieli przygotować pracowników merytorycznych. Może powodować to zamieszanie, utrudnienia w nadawaniu statusu.	Proponuje się pozostawienie kompetencji związanych z nadawaniem statusu w dyspozycji Marszałka województwa oraz włączenie w proces podmiotów akredytowanych, które najlepiej znają wspierane przez siebie PS.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przyjął, że status PS będzie nadawał wojewoda w trybie postępowania administracyjnego. Rozwiązanie to jest analogiczne do obowiązujących przepisów w zakresie nadawania przez wojewodę statusu CIS, KIS, ZPCH czy ZAZ. Wojewodzie zostały przypisane ponadto uprawnienia nadzorcze i kontrolne względem PS, tym samym nie jest zasadne rozdzielanie tych dwóch funkcji dwóm różnym podmiotom.
145.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 16 ust. 1	Ustawodawca wprowadził nowy, niezrozumiały podział kompetencji tj. przyznał wojewodom kompetencje związane z przyznawaniem statusu przedsiębiorstwom społecznym. Wypracowany system wsparcia ekonomii społecznej (szczegółowo opisany w	Proponujemy pozostawienie ścieżki przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w kompetencjach podmiotów, świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.	Uwaga nieuwzględniona Przejęte w projekcie ustawy rozwiązanie jest spójne z mechanizmami funkcjonującymi do tej pory w odniesieniu do ZPCh, ZAZ czy też CIS i KIS. Rozwiązanie takie niezależni funkcjonowanie tego systemu od cykli projektowych oraz tych związanych z

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p><i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego z wykorzystaniem środków EFS i EFRR</i>) oparty na dotychczasowych Ośrodkach Wsparcia Ekonomii Społecznej (udzielających bezpośredniego wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i weryfikujących status przedsiębiorstwa społecznego) oraz Regionalnych Ośrodkach Polityki Społecznej (monitorujących i prowadzących listę przedsiębiorstw społecznych, w razie wątpliwości angażowanych w proces weryfikacji cech PS i koordynujących ekonomię społeczną w regionach) funkcjonował poprawnie i uważamy, że powinien być kontynuowany.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż Urzędy Wojewódzkie nie zajmowały się dotychczas ekonomią społeczną, nie mają doświadczenia w tym obszarze proponujemy pozostawienie ścieżki przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego w kompetencjach podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, (które mają kilkuletnie doświadczenie w weryfikowaniu i nadawaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego i kadre, przygotowaną merytorycznie w tym zakresie).</p> <p>Ponadto nadmieniamy, iż w ustawie jest mowa o tym, że to samorządy województwa, (jako koordynatorzy działań na rzecz ES) mają obowiązek wspierania ekonomii społecznej w regionie i monitorowania działań podmiotów ekonomii społecznej. Biorąc powyższe pod uwagę oraz kilkuletnie doświadczenie ROPS w koordynowaniu działań na rzecz ES w regionie (m.in. prowadzenie listy PS, współpraca z OWES w tym zakresie, doświadczone kadry) bardziej zasadnym jest ewentualna realizacja</p>	<p>Proponujemy również dodanie zapisu, mówiącego o obowiązku współpracy przy realizacji tego zadania z regionalnymi ośrodkami polityki społecznej, które są koordynatorami działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie.</p>	<p>akredytacją. Ponadto dzięki temu, że wojewodowie działają w ramach administracji rządowej łatwiej będzie zachować spójność podejmowanych rozstrzygnięć, a także agregować informacje o ewentualnych wątpliwościach interpretacyjnych. Jednocześnie badanie przesłanek dot. statusu PS odciążą instytucje zaangażowane w udzielanie wsparcia. Zadania te mają charakter administracyjny i podobnie jak w przypadku zatrudnienia socjalnego nie będą ograniczać możliwości samorządu w zakresie kreowania i koordynowania działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej. Przekazanie kompetencji do nadawania statusu PS sądom rejestrowym mogłoby wydłużyć czas rozpoznawania takich spraw.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>zadania, o którym mowa w art. 16 ust. 1 przez regionalne ośrodki polityki społecznej zamiast przez urzędy wojewódzkie.</p> <p>Proponujemy również uzupełnienie tego artykułu poprzez dodanie zapisu, mówiącego o obowiązku współpracy przy realizacji tego działania z regionalnymi ośrodkami polityki społecznej, (które są koordynatorami działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie) w zakresie co najmniej przekazywania informacji o przyznaniu i utracie statusu PS, konsultowania z ROPS wątpliwości dot. weryfikacji cech przedsiębiorstwa społecznego, itp.</p>		
146.	ROPS w Rzeszowie	Art. 16 ust. 3 pkt 4	<p>Pkt 3 brzmi:</p> <p>3. Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się:</p> <p>1) dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze;</p> <p>2) program reintegracyjny, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w przypadku prowadzenia działalności w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1;</p> <p>3) zaświadczenie właściwego:</p> <p>a) naczelnika urzędu skarbowego,</p> <p>b) wójta (burmistrza, prezydenta miasta)</p> <p>– potwierdzające, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku;</p> <p>4) zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia</p>	Należy zmienić zapisy – zapisy są mocno niejasne	Uwaga nieuwzględniona Spółdzielnie socjalne zobowiązane są do spełnienia większości wymagań dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ustawy o spółdzielniach socjalnych. Z tego względu kwestie te nie będą podlegały weryfikacji w momencie aplikowania o status PS.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku.</p> <p>4. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.</p> <p>Treść przepisu ust 3 pkt 1 dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze;</p> <p>Natomiast w ustęp 4 wskazuje: „Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych”. Czyli zgodnie z tym zapisem, Spółdzielnie socjalne do Wniosku nie muszą składać dokumentów potwierdzających wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze. Powstaje, zatem pytanie, czy spółdzielnie socjalne będą weryfikowane w zakresie tych wymagań, a jeśli tak to, w jaki sposób??</p> <p>W art. 3 -13 są zapisy dot. spółdzielni socjalnych, przez co zapis jest niejasny – np. art. 6 ust. 4 – na mocy tego zapisu obowiązuje czy nie obowiązuje Spółdzielnie socjalne?</p> <p>Ponadto, czy w przypadku spółdzielni socjalnej nie weryfikowane są dane dot. stanu zatrudnienia? Sprawa była poruszana w zakresie weryfikacji spółdzielni socjalnej na podstawie Wytucznych CT9 – finalnie spółdzielnie musiały składać wniosek i podległy weryfikacji spełnienia wymaganej liczby członków lub osób zatrudnionych dla spółdzielni socjalnej.</p> <p>Ponadto, czy spółdzielnie socjalne posiadające status PS nie muszą prowadzić planów/programów reintegracyjnych –</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			prowadzi to do różnego traktowania spółdzielni socjalnych i innych podmiotów.		
147.	ROPS w Lublinie	Art. 19	ROPS pełni role koordynacyjną ES i posiada wiedzę nt. przedsiębiorstw społecznych. Zgodnie z zapisami art.60 ust. 1 pkt.3 Samorząd Województwa przy pomocy ROPS monitoruje działania podmiotów ekonomii społecznej. Dotychczas status PS był nadawany przez OWES we współpracy z ROPS. ROPS posiada wiedzę i doświadczenie potrzebne do realizacji tego zadania. ROPS nadzorował i monitorował działania związane z umieszczaniem PS w interaktywnej ogólnopolskiej ministerialnej bazie PS.	Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania wymogów (...) sprawuje Wojewoda we współpracy z ROPS.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział, że wojewoda będzie organem przyznającym status PS w trybie postępowania administracyjnego, podczas którego bada czy dany PES spełnia wymogi określone w ustawie. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest przyznanie wojewodzie również uprawnień nadzorczych w zakresie spełniania ww. obowiązków.
148.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach	Art. 22 ust. 2	Art. 22 ust. 2 przyznaje wojewodzie możliwość pozbawienia przedsiębiorstwa statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku "rażącego naruszenia prawa". Określenie takie wymaga doprecyzowania - w obecnym kształcie daje wojewodzie, (który nie jest sądem) nadmierną swobodę w ocenie, co stanowi "rażące naruszenie prawa".	Proponuje się doprecyzowanie zapisu odnosząc "rażące naruszenie prawa" do przepisów samej ustawy, ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie itp.	Uwaga nieuwzględniona Wojewoda wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie utraty statusu PS po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z art. 77 § 1 KPA organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym jest zobowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. W związku z powyższym, nie ma potrzeby uzupełnienia brzmienia ustawy.
149.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego		Zapis wymaga doprecyzowanie, co należy rozumieć przez „rażące naruszenie prawa”. Brak doprecyzowania może skutkować nadinterpretacją tego zapisu, co skutkuje utratą statusu PS.	Proponujemy doprecyzowanie zapisu :” rażące naruszenie prawa”	jw.
150.	ROPS w Zielonej Górze	Art.23	Karencja w posiadaniu statusu PS – 1 rok od dnia utraty. Warto rozważyć skrócenie karencji, gdyż wiele zleceń, np. z JST trafia do realizacji raz w roku. Jeśli zdarzy się to w okresie karencji, może się okazać, że przedsiębiorstwo jest wykluczone z rynku potencjalnych usług na prawie 2 lata – rok	Zmiana zapisu na: może uzyskać status nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia...	Uwagi nieuwzględnione Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			bieżący karencji i rok utraconej umowy na np. usługi społeczne. Proponowana zmiana okresu karencji – 6 miesięcy.		status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy
151.	ROPS w Poznaniu	Art. 23	Ponowne ubieganie się o ponowne przyznanie status PS dopiero po roku wydaje się zbyt długim okresem.	Zbyt długi okres karencji. Proponuje się, aby status mógłby być nadany ponownie po spełnieniu wszystkich wymogów przez PES.	Uwagi nieuwzględnione Określając wymiar czasowy okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
152.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 23	Art. 23. Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna	Postulat o wykreśleniu karencji 1 roku dla PS.	Uwagi nieuwzględnione Określając wymiar okresu karencji projektodawca brał pod uwagę m.in. to, że z utratą statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się utrata uprawnień przysługujących temu podmiotowi. Projekt ustawy przewiduje, że podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja w zakresie utraty statusu stała się ostateczna. Ponowne przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie powinno mieć miejsca bezpośrednio po jego utracie, zwłaszcza, że

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					mechanizm ten nie dotyczy wszystkich przesłanek utraty statusu.
153.	ROPS w Toruniu ROPS w Olsztynie ROPS w Rzeszowie ROPS w Zielonej Górze	Art. 26 ust. 1	Ograniczenie dowolności działań starosty w zakresie finansowania części wynagrodzenia poprzez zmianę zapisu z „może podlegać” na „podlega”. Z doświadczenia ROPS w Toruniu wynika, iż analogiczne zapisy dotyczące możliwości finansowania części wynagrodzenia pracownikom spółdzielni socjalnych wykorzystywane są przez niewielki odsetek PUP. Np. w 2020 r. tylko 5 na 20 PUP w województwie kujawsko-pomorskim wykorzystało ten instrument wsparcia Obecny zapis wskazuje na to, że instrumenty z FP mogą być finansowane, czyli mogą a nie muszą być. Zgodnie z informacjami uzyskiwanymi od spółdzielców zapis ten w takim brzmieniu jest wykorzystywany, żeby nie finansować tych instrumentów.	Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami wprowadzono rozwiązanie analogiczne jak dla spółdzielni socjalnych. Refundacja składek następować będzie w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatkowo wsparcie procesu reintegracji w PS będzie możliwe m.in. w ramach usług wspierania rozwoju ekonomii społecznej świadczonych przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także ze środków programów resortowych.
154.	ROPS w Lublinie	Art. 31	Czy w celu ograniczenia biurokracji, nie byłoby zasadne stworzenie możliwości samodzielnego wydruku tych danych jak w przypadku KRS czy CEIDG zamiast zaświadczenia wydawanego przez Wojewodę, to komplikuje proces.		Uwaga nieuwzględniona Rozwiązanie ustawowe powinno ułatwić zamawiającemu potwierdzenie spełnienia przesłanek.
155.	ROPS w Rzeszowie	Art. 49	Programy rządowe lub resortowe dot. ekonomii społecznej powinny uzyskać akceptację/opinię Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Z zasady te programy są centralne w związku, z czym udział KKRES, jako krajowego interdyscyplinarnego komitetu powinien być tutaj znaczny i obligatoryjny.	Należy dodać zapisy, że programy muszą uzyskać akceptację/opinię KKRES	Uwaga nieuwzględniona KKRES jest ciałem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Wśród jego kompetencji przewidziano opiniowanie programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz programów rządowych.
156.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 52	W ustawie brak jest jakichkolwiek zapisów mówiących o konieczności współpracy podmiotu świadczącego usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej z regionalnym ośrodkiem polityki społecznej, który jest	Proponujemy dodanie kolejnego ustępu do art. 52. Proponowane brzmienie: „Akredytowane podmioty uprawnione do świadczenia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług, o których mowa w ust. 3 w	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca nie widzi konieczności uregulowania przedmiotowej kwestii na poziomie ustawy. Podstawa współpracy oraz jej

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>ustawowo wyznaczony do koordynacji działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w województwie. Brak również zapisów wskazujących na zakres tej współpracy. Z uwagi na możliwość powielania działań i konieczność koordynacji wsparcia na poziomie regionalnym przez samorząd zobowiązanie podmiotu świadczącego usługi wsparcia do współpracy z ROPS jest absolutnie konieczne. Proponujemy uzupełnienie zapisów w tym obszarze.</p> <p>Zakres współpracy powinien wynikać z zapisów regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej i dotyczyć w szczególności: wymiany informacji, zaangażowania w prace Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i jego grup roboczych (w tym m.in. w opracowywanie i aktualizację RPRES, konsultowanie dokumentów programowych i strategicznych), planowania i wdrażania zadań i wskaźników wynikających z KPRES i RPRES, monitorowania i przekazywania do ROPS wskaźników wynikających z wdrażania EFS w szczególności w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze, wspierania przedsiębiorstw społecznych i miejsc pracy w kluczowych sferach rozwoju, w tym w zakresie usług społecznych, kooperacji z ROPS w zakresie animowania społeczności lokalnych (udział we wspólnych przedsięwzięciach) oraz w zakresie zwiększania widoczności przedsiębiorstw społecznych, kooperacji w zakresie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, ewaluacji działań.</p>	<p>swoich działaniach zobowiązane są do stałej współpracy z regionalnym ośrodkiem polityki społecznej, jako koordynatorem działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie. Zakres współpracy wynika z regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej”.</p>	<p>zakres wynika z regionalnych programów rozwoju ekonomii społecznej.</p>
157.	Urząd Marszałkowski	Art. 52 ust. 3 pkt	Art. 52 ust 3.	Ustawa powinna wskazać konkretne źródła finansowania działań, jakie przejmie samorząd województwa powinna wskazywać też inne	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
	Województwa Śląskiego		<p>3. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności działania w zakresie:</p> <p>1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;</p> <p>2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej;</p> <p>3) podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art. 7 ust. 1;</p> <p>4) wzmocnienia potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego.</p> <p>Zapisy ustawy nie wskazują, z jakich środków miałyby być finansowane te działania, zapisy sugerują, że finansowanie opierać się będzie głównie na środkach UE; ze środków wojewódzkich PS nie będą mogły liczyć na finansowanie na podobnym poziomie po zakończeniu perspektywy; ustawa nie wskazuje rozwiązań na przyszłość ani innych niż europejskie źródeł wsparcia.</p>	<p>instrumenty wspierające działania podmiotów ES jak np.: system kredytowy, system poręczeń; system refundacji składek ZUS powinien mieć charakter automatyczny i przebiegać między PUP a ZUS (wylimitowanie sytuacji, gdy środki nie zostały zabezpieczone).</p>	<p>podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnić będą realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.</p>
158.	ROPS w Rzeszowie	Art. 53 ust. 2	<p>W zakresie zadań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu.</p>	<p>Proponuje się dodać zapisy wzmocniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w jego przygotowanie oraz w przygotowanie innych dokumentów odnoszących się do ES</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zadania komitetu zostały sformułowane w sposób ogólny, który umożliwia zaangażowanie tego organu we wsparcie ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego na różnych etapach realizacji zadań koordynacyjnych. Poza opiniowaniem kluczowych dokumentów</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					komitet może również opracowywać propozycje działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym.
159.	ROPS w Poznaniu	Art. 53 ust. 2	W zakresie zadań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu.	Proponuje się dodać zapisy wzmocniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentu jak i wprowadzenie możliwości przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	jw.
160.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60	Zgodnie z KPRES szczegółowe zadania samorządu w obszarze ekonomii społecznej ujęte są w regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej. Aby zachować spójność z w/w dokumentem proponuje się dodanie zapisu, mówiącego, że dokumentem strategicznym w obszarze ekonomii społecznej dla województwa jest regionalny program rozwoju ekonomii społecznej. Dokument ten musi uwzględniać regionalną specyfikę a także kierunki rozwoju ekonomii społecznej wyznaczone na szczeblu krajowym. Ustawa powinna również określać elementy tego dokumentu m.in. podstawowe kierunki rozwoju ekonomii społecznej w regionie, strukturę celów i efektów, odpowiadające im wskaźniki produktu i rezultatu, zasoby finansowe niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów (obejmujące zarówno środki krajowe jak i europejskie), zasady i formy współpracy na rzecz ekonomii społecznej (m.in. z podmiotami świadczącymi usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej), koncepcje promocji i upowszechniania idei ekonomii społecznej, opis systemu zarządzania i monitorowania efektów, itp. Uregulowania wymaga również kwestia przyjęcia w/w dokumentu (aby	Proponujemy dodanie zapisu: „Dokumentem strategicznym na poziomie regionu jest regionalny program rozwoju ekonomii społecznej, przyjmowany przez zarząd województwa, uwzględniający regionalną specyfikę a także kierunki rozwoju ekonomii społecznej wyznaczone na szczeblu krajowym”. Proponujemy również określenie minimalnego zakresu RPRES.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy o ekonomii społecznej zawiera odniesienie do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która określa ramy tworzenia dokumentów programowych - tak KPRES, jak i RPRES, zatem tworzenie kolejnych regulacji w tym zakresie nie jest zasadne. Zasady tworzenia regionalnych programów rozwoju ekonomii społecznej zostały m.in. nakreślone w Modelu tworzenia Regionalnych Programów Rozwoju Ekonomii Społecznej, opracowanym w projekcie <i>System partycypacyjnego zarządzania sferą ekonomii społecznej w Działaniu 2.9 PO WER</i> , we współpracy MRiPS z ROPS Kraków, ROPS Poznań i Uniwersytetem Warszawskim. Model został rekomendowany do stosowania przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			zachować spójność z KPRES proponujemy aby dokument ten był przyjmowany przez zarząd województwa).		
161.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60 ust. 1	<p>Proponujemy doprecyzowanie zadań samorządu województwa w zakresie koordynacji działań na rzecz ekonomii społecznej poprzez rozszerzenie zapisów art. 60 ust. 1. Proponujemy rozszerzyć je o m.in. następujące elementy:</p> <p>„ - opiniuje, monitoruje i ewaluuje, jakość wsparcia usług, świadczonych przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynuje działania publiczne w zakresie realizacji RPRES, - gromadzi i wymienia informacje oraz dane statystyczne dot. sektora ekonomii społecznej; - uczestniczy w procesie programowania regionalnych polityk publicznych, - organizuje przedsięwzięcia służące zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej, jako dostawców produktów i usług na poziomie regionalnym, - kreuje pozytywny wizerunek ekonomii społecznej w regionie, - współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego i innym podmiotami lokalnymi na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, - tworzy regionalne sieci współpracy podmiotów świadczących usług wsparcia PES poprzez organizowanie regionalnych spotkań, - wspiera działania podmiotów świadczących usług wsparcia PES, nakierowane na jednostki samorządu terytorialnego, - tworzy regionalne sieci PES o charakterze reintegracyjnym, - inicjuje współpracę jednostek systemu pomocy społecznej, PES oraz podmiotów 	<p>Proponujemy doprecyzowanie i rozszerzenie zadań samorządu w zakresie koordynacji działań na rzecz ekonomii społecznej. Proponujemy również dodanie zapisu: „W celu zapewnienia zgodności kierunków rozwoju ekonomii społecznej na poziomie regionalnym i krajowym samorząd województwa, przy realizacji zadań określonych w art. 60 ust. 1 współpracuje z ministrem właściwym ds. zabezpieczenia społecznego”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Samorząd województwa w zakresie koordynacji działań na rzecz ekonomii społecznej posiada swobodę w realizacji tych zadań, niemniej jednak muszą być zgodne z kierunkiem rozwoju ekonomii społecznej na poziomie krajowym.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>świadczących usług wsparcia PES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnia funkcjonowanie RPRES i organizuje jego prace, - tworzy możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie, - reprezentuje interesy sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, itp.” <p>Rozszerzenie zapisów pozwoli na podkreślenie roli samorządu a jednocześnie pozwoli uniknąć wątpliwości, co oznacza sformułowanie „w szczególności”.</p> <p>Zakres zadań samorządu województwa w obszarze koordynowania działań na rzecz ekonomii społecznej w regionie w projekcie ustawy powinien być spójny zarówno z <i>Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2015-2020</i>, jak i zapisami art. 21a ustawy o pomocy społecznej.</p>		
162.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 60 ust. 1 pkt 4 ust. 2	Samorząd województwa ...”wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych”. Działania ...wykonywane są przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej. Brak wskazania sposobu finansowania realizacji dodatkowego zadania	Dopisać ust.3. W kosztach realizacji zadań, o których mowa w art.60, ust.1, pkt 4) partycypują JST z terenu działania przedsiębiorstw społecznych świadczących usługi społeczne	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy nie ogranicza możliwości partycypacji JST w kosztach realizacji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w tym wsparcia na rzecz tworzenia wspólnych przedsięwzięć PES, w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych. Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie posiadanego budżetu, realizacja

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					zadania może być finansowana w ramach limitów określanych przez dany samorząd oraz może być finansowana z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
163.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 60 ust. 2	Prosimy o doprecyzowanie zapisu. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej jest jedyną jednostką odpowiedzialną za koordynację rozwoju ekonomii społecznej w regionie (wyznaczoną ustawowo). Konieczna jest zmiana zapisu.	Proponujemy zmianę zapisu na następujący: „2. Działania, o których mowa w ust.1 są wykonywane przez regionalny ośrodek polityki społecznej”.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy wskazuje na samorząd województwa, jako koordynatora w województwie działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Przy tym działaniu samorządowi pozostawiono swobodę do ustalenia jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za ww. koordynację.
164.	ROPS w Toruniu		Doprecyzowanie zapisu, wskazanie wprost instytucji, która realizuje te zadania, analogicznie do art. 113 ustawy o pomocy społecznej	2. Działania, o których mowa w ust. 1, wykonuje regionalny ośrodek polityki społecznej	jw.
165.	ROPS w Rzeszowie	Art. 61	Regionalne komitety rozwoju ekonomii społecznej na mocy projektu nie zostają w żaden sposób wzmocnione, miało to być ciało doradcze a w brzmieniu ustawy jest tylko opiniujące. Mała rola komitetów i brak mocy sprawczej prowadzi do spadku zaangażowania ich członków. Powstaje, zatem pytanie o sens trwania regionalnych komitetów, być może warto zastanowić się nad włączeniem tego komitetu do Rady działalności pożytku publicznego, która jest mocniej zakorzeniona oraz wydaje się jej zasięg oddziaływania na zdecydowanie szerszy.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w jego przygotowanie oraz w przygotowanie innych dokumentów odnoszących się do ES Lub Włączyć regionalny komitet rozwoju es do Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego	Uwaga nieuwzględniona Zadania komitetu zostały sformułowane w sposób ogólny, który umożliwia zaangażowanie tego organu we wsparcie samorządu województwa na różnych etapach realizacji zadań koordynacyjnych w regionie. Poza opiniowaniem kluczowych dokumentów komitet będzie mieć możliwość zapoznawania się z efektami realizacji regionalnego programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, a także wyrażać opinie w sprawach dotyczących usług społecznych.
166.	ROPS - Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Art. 61	Regionalne Komitety Rozwoju Ekonomii Społecznej niestety nie cieszą się wielkim uznaniem, tak jak inne ciała tworzone przy Marszałku, panuje w nich duża absencja, istnieje duża potrzeba wymiany/ uzupełnienia liczby członków, niejednokrotnie wynika to z braku sprawczości i decyzyjności tego	2. Do zadań Regionalnego Komitetu należy w szczególności: 1) wyrażanie opinii o regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, projektach uchwał samorządu województwa i aktów prawa miejscowego dotyczących	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			kolegialnego ciała. Sprowadzenie jego funkcjonowania do roli opiniodawczej dodatkowo pomniejsza jego rangę i prestiż, dlatego też proponujemy zwiększenie roli RKRES w obszarze działań związanych z zatwierdzaniem i monitorowaniem finansowania sektora ES ze środków RPO.	funkcjonowania podmiotów ekonomii Społecznej. 2) Zatwierdzanie i monitorowanie wydatkowania w obszarze ekonomii społecznej w regionalnych programach operacyjnych	
167.	ROPS w Poznaniu	Art. 61	Uwaga analogiczna jak w przypadku KKRES: wydaje się, że rola Komitetu powinna zostać wzmocniona. Jest to ciało doradcze a jego rolę sprowadza się do opiniowania. Może powodować to spadek zaangażowania w prace członków Komitetu, co zresztą obserwujemy w dotychczasowych doświadczeniach w regionach.	Proponuje się dodać zapisy wzmacniające rolę Komitetu np. nie tylko opiniowanie programu na rzecz rozwoju ES, ale również aktywne włączenie w przygotowanie dokumentów, jak i wprowadzenie możliwość przygotowania propozycji działań w obszarze ES, tworzenie stanowisk itp.	jw.
168.	ROPS w Olsztynie	Art. 61 ust. 2	Sprowadzenie roli Komitetu tylko do funkcji opiniowawczo-doradczej spłaszcza rolę RKRES i może zniechęcać do członkostwa w nim osób wymienionych w art. 62. Propozycja rozszerzenia zadań Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej np. o działania dotyczące inicjowania i wspierania współpracy na linii nauka-biznes- ekonomia społeczna. Ponadto doprecyzowania wymaga zapis wskazujący, iż RKRES ma wyrażać opinię na temat aktów prawa miejscowego dot. funkcjonowania PES. Nie jest jasne, o jakie konkretnie akty chodzi.	Art. 61 pkt 4) Inicjowanie i wspieranie współpracy pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na rzecz promocji i rozwoju ekonomii społecznej;	jw.
169.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 61 ust. 2	Istnieje potrzeba wzmocnienia roli Regionalnych Komitetów. Zgodnie z zapisami projektu ustawy główne zadania Regionalnych Komitetów skupiają się na opiniowaniu RPRES i innych aktów prawnych dot. funkcjonowania PES oraz monitorowaniu realizacji RPRES. Rozszerzenie zapisów pozwoli na podkreślenie roli Regionalnych Komitetów a jednocześnie pozwoli uniknąć	Proponujemy rozszerzenie tego katalogu o m.in. następujące zapisy: - zapewnienie realizacji polityki wsparcia ekonomii społecznej w wymiarze koordynowania działań w obszarze ekonomii społecznej w regionie, - tworzenie ram instytucjonalnych i prawnych umożliwiających rozwój PES oraz współpracy lokalnej na rzecz sektora ekonomii społecznej	jw.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			wątpliwości, co oznacza sformułowanie „w szczególności”.	w regionie,- określanie wspólnych kierunków i wizji rozwoju ekonomii społecznej w regionie, - kreowanie i promowanie nowych rozwiązań z zakresu ekonomii społecznej w regionie, - identyfikowanie barier w rozwoju ekonomii społecznej oraz formułowanie rekomendacji w zakresie ich likwidacji lub ograniczenia, - współpraca w zakresie organizacji i wdrażania przedsięwzięć zaplanowanych w ramach RPRES, itp.	
170.	ROPS w Rzeszowie	Art. 63	Marszałek województwa zlecając usługi powinien również mieć w dyspozycji środki z Funduszu Pracy – chodzi o fakt, że w ramach instrumentów wsparcia można uzyskać dofinansowanie na założenie PS i na miejsce pracy również ze środków FP – biorąc pod uwagę, że zakres działań z art. 52 ust. 3 odnosi się do działalności obecnych OWES, to połączenie wszystkich środków w tym celu i skierowanie ich do podmiotów akredytowanych zapewni funkcjonowanie tych podmiotów również, w przypadku braku finansowania ze środków UE	Zmiana ust. 3: Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa i/lub Funduszu Pracy oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany mechanizm finansowania usług wsparcia uwzględnia różne źródła finansowania tych zadań. Model ten gwarantuje zapewnienie płynnego finansowania. Zgodnie z projektem ustawy PS przysługuje m.in. wsparcie z Funduszu Pracy, na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz wsparcie finansowe realizowane za pośrednictwem ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. W chwili obecnej nie przewiduje się środków z budżetu państwa na realizację ww. działań.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
171.	ROPS w Zielonej Górze	Art. 63 ust. 1 pkt 2	Marszałek zapewnia realizację usług :2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych. 3) zadanie jest finansowane ze środków budżetu województwa oraz może być finansowane z udziałem pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przedsiębiorstwa społeczne obowiązkowo będą realizować plan reintegracji i indywidualne programy reintegracji, co niesie za sobą dodatkowe koszty ze strony budżetu województwa, poza dotychczasowymi kosztami utworzenia i utrzymania miejsca pracy. Konieczne wskazanie finansowania spoza budżetu samorządu, np. z Funduszu Pracy czy innych instrumentów tworzonych przez administrację państwową. W przypadku finansowania wyłącznie z budżetu samorządu może okazać się, że wykonanie rozszerzonego zakresu usług może być niemożliwe.	Należy wskazać w art. 63 ust.3 finansowanie również z budżetu państwa.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany mechanizm finansowania usług wsparcia uwzględnia różne źródła finansowania tych zadań. Model ten gwarantuje zapewnienie płynnego finansowania. Projekt ustawy o ES zakłada możliwość uzyskania dofinansowania przez PS z Funduszu Pracy, PFRON czy za pośrednictwem OWES. W chwili obecnej nie przewiduje się środków z budżetu państwa na realizację ww. działań. Warto nadmienić, iż przewidziana jest możliwość korzystania ze środków w ramach realizowanych programów rządowych i resortowych oraz ze środków UE.
172.	ROPS w Poznaniu	Art. 63 ust. 3 i 4	Projekt ustawy nie wskazuje minimalnych wartości kwotowych czy procentowych (proporcjonalnych), jakie samorząd województwa musi przeznaczyć na zapewnienie usług wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Oczywiście jest, iż faktyczne potrzeby poszczególnych regionów mogą być w przedmiotowym obszarze istotnie zróżnicowane, ale bez określenia jakichkolwiek wartości progowych dysproporcje w intensywności i jakości oferowanego wsparcia pomiędzy województwami będą się jedynie pogłębiać. Jednocześnie proponowane zapisy stanowią, iż Marszałek województwa określa w	Konieczność rozszerzenia/doprecyzowania zapisów.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na to, że każdy samorząd prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu, marszałkowie województw zapewnią będą realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług wsparcia, w ramach limitów określanych przez dany samorząd.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej sposób dostarczania usług, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług, ale jednocześnie nie zobowiązują go do zapisania konkretnych źródeł finansowania czy kwot na ten cel przeznaczonych. Budżet RPRES powinien obejmować co najmniej kilkuletnią perspektywę finansową, która gwarantowałaby możliwość racjonalnego zaplanowania interwencji.		
173.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego	Art. 63 ust. 4	Zapis dot. określenia w RPRES wymaga uszczegółowienia.	Marszałek województwa określa w regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1, sposób dostarczania usług, o których mowa w art. 52 ust. 3 w szczególności w zakresie sposobu i trybu finansowania oraz w zakresie rozmieszczenia terytorialnego, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług.	Uwaga nieuwzględniona Samorząd województwa koordynuje działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz zapewnia realizację usług wsparcia PES/PS – obejmują one katalog form wsparcia i działań ujęty w projekcie ustawy. Projektodawca nie widzi konieczności umieszczenia w projekcie ustawy o ES zapisów dotyczących szczegółowego sposobu dostarczania ww. usług i realizacji form wsparcia przez samorząd województwa, gdyż są one regulowane zapisami w Regionalnych Programach Rozwoju Ekonomii Społecznej Województw. Zapisy RPRES regulują sposoby i tryb realizacji ww. usług zgodnie z potrzebami i specyfiką regionu, zapewniając realizację usług na terenie całego województwa oraz równego dostępu do tych usług.
174.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 67	Proponuję się uzupełnienie artykułu poprzez dodanie zapisu dotyczącego włączenia w proces diagnozowania (głównie w zakresie potencjału PES w zakresie realizacji usług społecznych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz podmiotów, świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	Proponuję się zmianę w art. 16 b w ust 2 pkt 1 (ustawy o pomocy społecznej) w następujący sposób: „1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym potencjał podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych, opracowanej we współpracy z regionalnym ośrodkiem polityki społecznej oraz	Uwaga nieuwzględniona Działania polegające na wspieraniu samorządów lokalnych w przygotowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszczą się w ogólnej funkcji regionalnego koordynatora ekonomii społecznej

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			Zapis taki ułatwi współpracę Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej i podmiotów świadczących usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej z samorządami. Jednocześnie proponujemy doprecyzowanie znaczenia pojęcia „potencjał podmiotów ekonomii społecznej”, gdyż – naszym zdaniem – jego rozumienie przez wykonujących diagnozę może być różne (od jedynie identyfikacji podmiotów działających na danym terenie po rozbudowane analizy kondycji finansowej, kadrowej, rzeczowej).	podmiotem świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej” Proponujemy również doprecyzowanie znaczenia pojęcia „potencjał podmiotów ekonomii społecznej”.	
175.	ROPS w Toruniu	Art. 67 pkt 1	Zmiana w ustawie o pomocy społecznej, będąca konsekwencją powyższej propozycji (tj. art. 60 ust. 1 pkt 1)	1) w art. 16b: a) dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Diagnoza sytuacji społecznej, o której mowa w ust. 2 pkt. 2), do strategii, o której mowa w ust. 1 opracowanej przez gminę i powiat zawiera diagnozę potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie usług społecznych”, b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „3. Strategia, o której mowa w ust. 1 opracowana przez gminę i powiat określa zadania publiczne i usługi społeczne zlecane w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ustawie o ekonomii społecznej.”;	Uwaga nieuwzględniona Ocena potencjału ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych to jeden z istotnych elementów diagnozy sytuacji społecznej, która jest niezbędna do właściwego zaprogramowania działań w strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej. Diagnoza niezbędna do przygotowania programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej powinna obejmować szerszy kontekst funkcjonowania tego sektora w województwie.
176.	ROPS - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Art. 77 ust. 2	Proponujemy uzupełnienie tego przepisu o odniesienie się do kwestii obecnie działających regionalnych komitetów rozwoju ekonomii społecznej. Są przypadki w Polsce, że regionalne komitety zostały powołane w 2021 roku. Czy z chwilą wejścia w życie ustawy ich kadencja wygaśnie, zostanie przerwana i zostanie powołany nowy regionalny komitet? Kwestia wymaga uregulowania w tym zakresie.		Uwaga nieuwzględniona Kwestia działania Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej powołanych przed wejściem w życie ustawy, została uregulowana w projekcie tej ustawy. W okresie 6 miesięcy od momentu wejścia w życie ustawy będą musiały zostać powołane nowe komitety, zarówno krajowy, jak i regionalne.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
177.	ROPS w Toruniu	Art. 77 ust. 3	Dodanie przepisu regulującego dokończenie kadencji Regionalnego Komitetu, która trwa w dniu wejścia w życie ustawy	3. Regionalny Komitet, który został powołany przed dniem w życie ustawy, kończy swoją kadencję, pod warunkiem, że okres do zakończenia kadencji nie jest dłuższy niż 3 lata. 4. Skład Regionalnego Komitetu, o którym mowa w ust. 3 musi być zgodny z art. 62 ust. 1. W przypadku braku w jego składzie osób tam wskazanych, marszałek województwa uzupełnia odpowiednio skład Regionalnego Komitetu.	jw.
178.	ROPS w Rzeszowie	Art. 78	W myśl obecnego zapisu tylko PS, które otrzymały status PS w zakresie projektów realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE zachowują ten status do końca perspektywy finansowej 2014-2020, co natomiast dzieje się z PS, które posiadają status nadany przez OWES, które nie korzystały ze wsparcia w ramach projektów (lub nie zdążyły skorzystać z tego wsparcia) a o status wystąpiły, bo chciały mieć ten status przyznany – czy po wejściu Ustawy tracą go? Czy muszą ponownie starać się o nadanie na „nowych” zasadach? Kolejne pytanie powstaje w stosunku do PS, którym wydłuża się do końca perspektywy finansowej status- czy ten status automatycznie się wydłuża się do jej końca bez ponownej weryfikacji po upływie 18 miesięcy od nadania statusu, czy muszą przejść weryfikację, a jeśli tak to, na jakich zasadach (poprzednich tj. z Wytycznych CT9 czy nowych na mocy Ustawy o es)?	Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020 lub do końca okresu, na który został przyznany status. Lub: Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do końca okresu, na który został przyznany status.	Uwaga nieuwzględniona W związku ze zgłoszonymi uwagami, przepis został wykreślony z projektu ustawy. Podmioty, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach PO WER i RPO zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014 – 2020. Należy jednak podkreślić, że podmioty ekonomii społecznej, chcące skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla przedsiębiorstw społecznych, będą musiały uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w projekcie ustawy. Po zakończeniu realizacji projektów w ramach PO WER i RPO wszystkie przedsiębiorstwa społeczne będą funkcjonować według jednolitych zasad, określonych w projekcie ustawy. Natomiast funkcjonowanie podmiotów posiadających status przedsiębiorstwa społecznego w ramach PO WER lub RPO będzie regulowane zasadami dystrybucji środków europejskich, których ewentualna zmiana leży w kompetencjach MFiPR.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
179.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Wydaje się, że w całym dokumencie został pominięty fakt, że PES/PS łączą w sobie cele społeczne z ekonomicznymi i ten ostatni jest również bardzo ważny, ponieważ pozwala na utrzymanie się podmiotu na rynku gospodarczym oraz na utrzymanie miejsc pracy. Wprowadza się cały szereg obowiązków związanych z reintegracją, ale brakuje zapisów definiujących aspekt biznesowy PES/PS.	Warto rozważyć wprowadzenie zapisów mówiących jasno o również o wartościach ekonomicznych i aspekcie biznesowym PES/PS i uwzględnić tę funkcję przy działaniu dotyczącym instrumentów wsparcia PS oraz realizacji usług społecznych przez PS (np. kwestia zysku i nadwyżki budżetowej i ich przeznaczenia).	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na korzystanie przez przedsiębiorstwo społeczne z uprawnień publicznoprawnych, w tym ze środków publicznych, ustawa musi ze statusem tym wiązać rozsądne gospodarowanie mieniem i dochodem, jak również przeciwdziałać wykorzystywaniu publicznego charakteru statusu do celów prywatnych. Polski model ekonomii społecznej opiera się na prymacie misji społecznej na realizację, której przeznaczony musi być zysk. Jest to jedna z podstawowych różnic pomiędzy działalnością w obszarze przedsiębiorczości społecznej a społeczną odpowiedzialnością biznesu. Projekt ustawy zakłada jednolite zasady w zakresie zakazu podziału zysku/nadwyżki bilansowej pomiędzy swoich pracowników/członków/ akcjonariuszy dla wszystkich PS, stąd stosowna propozycja wyłączenia stosowania art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.
180.	ROPS w Poznaniu	Uwaga ogólna	Brakuje zapisów dotyczących wsparcia liderów PES/PS. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że kluczowym aspektem sukcesu PES/PS jest lider, to na jego barkach spoczywa ciężar organizacji pracy, szukania zleceń, motywacji i wsparcia pracowników.	Konieczne jest stałe wzmacnianie liderów, środki na ich szkolenia, a tak naprawdę dopuszczenie możliwości zatrudnienia osób wykwalifikowanych i doświadczonych na stanowiskach liderów. Wiąże się to ze zwiększeniem środków na zatrudnienie takiej osoby.	Uwaga nieuwzględniona wychodzi poza zakres regulacji

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
			<p>Aby sektor rozwijał się efektywnie konieczne są środki na ten cel tak, aby umożliwić łatwiejszy dostęp do funduszy PES/PS.</p>	<p>Bardzo ważnym zagadnieniem jest również uregulowanie na poziomie krajowych w ramach BGK Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, który tworzyłby nasz polski zasób instrumentów finansowych o charakterze zwrotnym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Koncepcja stworzenia Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej nie znalazła się w projekcie ustawy po dokonaniu analizy źródeł finansowania, które realnie mogłyby zasilać Fundusz. Na obecnym etapie finansowanie działalności Funduszu obejmować mogłoby jedynie środki przeznaczone na instrumenty zwrotne w ramach PO WER i FERS oraz środki pochodzące ze spłat pożyczek udzielonych w ramach PO KL oraz PO WER. Biorąc pod uwagę koszty pośrednie/zarządzania/ obsługi, środki te pozostawałyby w obrocie jedynie w ograniczonym okresie. Ponadto środki pochodzące ze zwrotów pożyczek nie są z góry zarezerwowane na wsparcie sektora ekonomii społecznej.</p> <p>Formuła funduszu celowego wiąże się z licznymi dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione. Wszystko to tworzy nadmiernie obciążenie administracyjne w stosunku do istniejącego systemu finansowania ES ze środków EFS i środków zwracanych. Ponowne wykorzystanie środków EFS musi następować zgodnie z warunkami określonymi w przepisach unijnych oraz krajowych, dlatego też tworzenie dodatkowych regulacji w tym zakresie nie jest konieczne a nawet wskazane, ze względu na ryzyko przeregulowania.</p> <p>Na obecnym etapie MRiPS realizuje, we współpracy z MFiPR, działania mające na celu zapewnienie finansowania sektora ekonomii społecznej tak w formie dotacji, jak i instrumentów zwrotnych (częściowo umarzalnych) w EFS+ oraz KPO.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
Uwagi zgłoszone przez Radę Zatrudnienia Socjalnego					
181.	RZS	Art. 2	<ul style="list-style-type: none"> - Brak wspólnych cech podmiotów ekonomii społecznej (PES), brak definicji PES, - Włączenie do katalogu PES zarówno podmiotów posiadających osobowość prawną, jak i tych nieposiadających osobowości prawnej. 		<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ekonomia społeczna i przedsiębiorczość społeczna to zjawiska, które rozwijały się w Państwach Członkowskich w bardzo różnych warunkach. Definicje formułowane na szczeblu europejskim przeważnie są bardzo ogólne tak, aby uwzględnić różnice między Państwami Członkowskimi. Polska wielokrotnie podkreślała, że definicje takie nie mogą zastępować krajowego prawodawstwa i ograniczać lub rozszerzać rozumienia tych pojęć poza kontekst właściwy dla naszego kraju. Jednocześnie na poziomie unijnym (KE, EKES) powszechne jest zrozumienie, że definicja europejska wymaga doszczegółowienia i dostosowania do specyfiki każdego z Państw Członkowskich. Polski model ekonomii społecznej jest konsekwentnie budowany już od 2005 r. i zakłada on wykorzystanie potencjału spółdzielczego i pozarządowego. Taki model wspierany był w ostatniej perspektywie finansowej. Między innymi dzięki tym doświadczeniom możliwe było ewolucyjne opracowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego – uwzględniającej jego wymiar reintegracyjny i usługowy – która teraz znalazła się w projekcie ustawy.</p> <p>Istotną dla sektora ekonomii społecznej rolę odgrywają podmioty reintegracyjne tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej oraz Centra i Kluby Integracji Społecznej. Podmioty te, opisane w odrębnych ustawach, prowadzą działalność istotną dla ekonomii społecznej, dlatego projekt ustawy uznaje je za ważny podmiot</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
					<p>ekonomii społecznej. W ocenie projektodawcy nie można ich wykreślić z katalogu tylko dlatego, że nie mają osobowości prawnej lub dlatego, że są prowadzone przez JST.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że w dalszych przepisach projektu ustawy doprecyzowane zostało, że o status przedsiębiorstwa społecznego można się ubiegać, jeśli ma się osobowość prawną (czyli wniosek może złożyć podmiot prowadzący np. CIS). Dodatkowo wyjaśnić należy, iż zgodnie z koncepcją od lat budowaną w oparciu o środki europejskie – przedsiębiorstwem społecznym nie jest JST. Dlatego w projekcie ustawy w art. 3 ust. 2 zawarte zostało wyłączenie wskazujące, że „status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
182.	RZS	Dział I – katalog usług społecznych		Rozszerzyć katalog usług społecznych, ponieważ duża część PS realizuje usługi sprzątnia, cateringu i inne, które nie są w katalogu.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ustawy, w zakresie usług społecznych, odwołuje się wprost do definicji tych usług określonej w ustawie z dnia 19 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Nie jest zasadne tworzenie dodatkowego katalogu usług społecznych, odrębnego od już istniejącego i funkcjonującego w obrocie.</p>

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie rocznego sprawozdania przedsiębiorstwa społecznego

Na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Roczne sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznego, zwane dalej "sprawozdaniem", zawiera:

1) dane dotyczące przedsiębiorstwa społecznego obejmujące:

- a) nazwę tego przedsiębiorstwa,
- b) oznaczenie jego formy prawnej,
- c) adres siedziby, w tym wskazanie województwa, nazwy miejscowości, ulicy, numeru domu lub lokalu oraz kodu pocztowego,
- d) dane kontaktowe, w tym wskazanie numeru telefonu, adresu poczty elektronicznej oraz adresu strony internetowej przedsiębiorstwa społecznego,
- e) Numer Identyfikacji Podatkowej NIP,
- f) numer wpisu do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON,
- g) numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego lub numer wpisu do innej ewidencji wraz z podaniem jej nazwy lub numer wpisu do innego rejestru wraz z podaniem jego nazwy;

2) szczegółowe informacje obejmujące:

- a) informacje o podjętych, wobec osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym, działaniach w zakresie:
 - reintegracji zawodowej, w tym warsztatów i szkoleń umożliwiających zdobycie nowych kwalifikacji, kompetencji lub wiedzy, ze wskazaniem ich rodzaju,

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 416).

- poradnictwa zawodowego oraz innych działań podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne w zakresie reintegracji zawodowej,
- reintegracji społecznej, w tym wsparcia psychologicznego, terapeutycznego lub innego wsparcia specjalistycznego ze wskazaniem jego rodzaju, zajęć edukacyjnych lub kursów ze wskazaniem ich tematyki oraz innych działań podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne w zakresie reintegracji społecznej,
 - liczby realizowanych indywidualnych planów reintegracyjnych,
 - osiągniętych efektów działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej, w tym związanych ze zdobyciem nowych kwalifikacji, kompetencji lub wiedzy ze wskazaniem ich rodzaju, wzrostem kompetencji społecznych ze wskazaniem obszaru, zwiększeniem stopnia samodzielności zatrudnionych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzrostem zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz innych efektów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej,
- b) informacje o zatrudnieniu w przedsiębiorstwie społecznym, w podziale na płeć, według stanu na dzień 31 grudnia roku sprawozdawczego, obejmujące:
- liczbę osób zatrudnionych,
 - liczbę osób nowozatrudnionych w roku sprawozdawczym,
 - liczbę osób nowozatrudnionych w roku sprawozdawczym należących do grupy zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wskazanie:
 - osób bezrobotnych, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, 830 i 1079),
 - osób poszukujących pracy, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bez zatrudnienia, w tym:
 - do 30 roku życia,
 - po ukończeniu 50. roku życia,
 - niewykonujących innej pracy zarobkowej, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - osób niepełnosprawnych,

- absolwentów centrów i klubów integracji społecznej,
- osób, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66 i 1079),
- osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego, zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615),
- osób usamodzielnianych, zgodnie z w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) oraz art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 oraz z 2022 r. poz. 974),
- osób pozbawionych wolności,
- osób opuszczających zakłady karne,
- pełnoletnich osób opuszczających zakłady poprawcze,
- osób starszych, zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705),
- osób wykonujących pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy,
- osób wykonujących pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę wymiarze wyższym niż 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy,
- osób wykonujących pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą,

c) informacje o korzystaniu z instrumentów wsparcia

- finansowanych z Funduszu Pracy, obejmujących:
 - koszty wynagrodzenia odpowiadające składkom na ubezpieczenia społeczne, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
 - jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
 - środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,

- finansowanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, obejmujących:
 - jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
 - środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
 - dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów, zgodnie z art. 24 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
 - obniżenie wpłat na PFRON w przypadku zakupu produkcji lub usług wytworzonych lub świadczonych przez przedsiębiorstwo społeczne zatrudniające co najmniej 10 pracowników, zgodnie z art. 25 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
- finansowanych z innych źródeł, obejmujących:
 - jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
 - środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o ekonomii społecznej,
- uprawnień obejmujących realizację zastrzeżonego zamówienia publicznego, zgodnie z art. 26 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

§ 2. Wzór rocznego sprawozdania określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
z dnia
(poz.)

WZÓR

WOJEWODA WŁAŚCIWY ZE WZGLĘDU NA SIEDZIBĘ PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNEGO		ROCZNE SPRAWOZDANIE PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNEGO ZA ROK	
<ul style="list-style-type: none"> - Sprawozdanie należy wypełnić w języku polskim. - Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola. - W trakcie wypełniania formularza istnieje możliwość dodawania wierszy oraz zawijania tekstów w polach. - We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (-). 			
DANE DOTYCZĄCE PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNEGO			
1	Nazwa przedsiębiorstwa		
2	Forma prawna		
3	Adres siedziby	Województwo	
		Miejscowość	
		Ulica	
		Numer domu	
		Numer lokalu	
		Kod pocztowy	
4	Dane kontaktowe	Numer telefonu	

		Numer faksu	
		Adres e-mail	
		Strona www	
3	NIP		
4	REGON		
5	Numer KRS		
6	Numer innej ewidencji lub innego rejestru ¹		
SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE			
Informacje o podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym wraz z osiągniętymi efektami			
		Nazwa działania	Liczba osób objętych działaniem
7	Reintegracja zawodowa	Warsztaty umożliwiające zdobycie nowych kwalifikacji, kompetencji lub wiedzy (rodzaj)	
		Szkolenia umożliwiające nowych kwalifikacji, kompetencji lub wiedzy (rodzaj)	
		Poradnictwo zawodowe	
		inne działania w zakresie reintegracji zawodowej (jakie?)	
8	Reintegracja społeczna	Wsparcie psychologiczne	
		Wsparcie terapeutyczne	
		Inne wsparcie specjalistyczne (jakie)	
		Zajęcia edukacyjne/kursy (tematyka)	

¹ Jeśli podmiot nie posiada numeru w KRS, proszę podać numer właściwej ewidencji lub właściwego rejestru wraz z podaniem ich nazwy.

		inne działania w zakresie reintegracji społecznej (jakie?)		
9	Liczba pracowników, dla których w roku sprawozdawczym, przedsiębiorstwo społeczne realizowało indywidualny plan reintegracyjny			
10	Efekty działań reintegracji zawodowej i społecznej	Osiągnięte efekty	Liczba osób	
		Uzyskanie nowych kwalifikacji, kompetencji lub wiedzy (rodzaj)		
		Wzrost kompetencji społecznych (w jakim obszarze)		
		Zwiększenie stopnia samodzielności zatrudnionych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym		
		Wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym		
		Inne efekty (jakie?)		
Informacje o zatrudnieniu w przedsiębiorstwie społecznym – stan na 31 grudnia roku sprawozdawczego				
11	Liczba osób zatrudnionych	kobiety		
		mężczyźni		
12	Liczba osób nowozatrudnionych w roku sprawozdawczym	kobiety		
		mężczyźni		
13	Liczba osób nowozatrudnionych w roku sprawozdawczym należących do grupy zagrożonych wykluczeniem społecznym	kobiety		
		mężczyźni		
	w tym:	bezrobotni², w tym:	kobiety	
			mężczyźni	

² Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

		bezrobotni długotrwale	kobiety	
			mężczyźni	
		osoby poszukujące pracy³ bez zatrudnienia, w tym:	kobiety	
			mężczyźni	
		do 30 roku życia	kobiety	
			mężczyźni	
		po ukończeniu 50. roku życia	kobiety	
			mężczyźni	
		niewykonyjące innej pracy zarobkowej ⁴	kobiety	
			mężczyźni	
		osoby niepełnosprawne	kobiety	
			mężczyźni	
		absolwenci centrów integracji społecznej	kobiety	
			mężczyźni	
		absolwenci klubów integracji społecznej	kobiety	
			mężczyźni	
		osoby, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego⁵	kobiety	
			mężczyźni	
		osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego⁶	kobiety	

³ Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

⁴ Inna praca zarobkowa zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

⁵ Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

⁶ Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

			mężczyźni	
	osoby usamodzielniane⁷		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby z zaburzeniami psychicznymi⁸		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby pozbawione wolności		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby opuszczające zakłady karne		kobiety	
			mężczyźni	
	pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby starsze⁹		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę wymiarze wyższym niż 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy		kobiety	
			mężczyźni	
	osoby wykonujące pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej		kobiety	
			mężczyźni	

⁷ Zgodnie z w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

⁸ Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

⁹ Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych.

		osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą	kobiety	
			mężczyźni	
Korzystanie z instrumentów wsparcia				
14	Z których uprawnień przedsiębiorstwo korzystało w roku sprawozdawczym?			
15	Fundusz Pracy			
16	finansowanie części kosztów wynagrodzenia odpowiadającej składkom na ubezpieczenia społeczne ¹⁰	TAK / NIE <i>Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób ogółem oraz w podziale na okres finansowania: 1) w pełnej wysokości przez okres pierwszych 24 miesięcy zatrudnienia 2) w połowie wysokości przez okres kolejnych 12 miesięcy zatrudnienia</i>		
17	jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy ¹¹	TAK / NIE <i>Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób</i>		
18	środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy ¹²	TAK / NIE <i>Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób</i>		
19	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych			
20	jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy ¹³	TAK / NIE <i>Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób</i>		
21	środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy ¹⁴	TAK / NIE <i>Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób</i>		
22	dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów ¹⁵	TAK / NIE		
23	obniżenie wpłat na PFRON w przypadku zakupu produkcji lub usług wytworzonych lub świadczonych przez	TAK / NIE <i>Jeżeli TAK proszę podać liczbę podmiotów, które skorzystały z możliwości obniżenia wpłat na PFRON</i>		

¹⁰ Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹¹ Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹² Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹³ Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹⁴ Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹⁵ Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

	przedsiębiorstwo społeczne zatrudniające co najmniej 10 pracowników ¹⁶	
25	Inne źródła	Należy wskazać źródło
26	jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy ¹⁷	TAK / NIE Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób
27	środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy ¹⁸	TAK / NIE Jeżeli TAK proszę podać liczbę osób
28	Uprawnienia	
29	Zamówienia zastrzeżone ¹⁹	TAK / NIE Jeżeli TAK proszę podać liczbę udzielonych zamówień

¹⁶ Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹⁷ Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹⁸ Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

¹⁹ Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia o ekonomii społecznej.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został opracowany w związku z wejściem w życie ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.) i stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 10 ust. 4 tej ustawy, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powinien określić szczegółowy zakres i wzór rocznego sprawozdania sporządzanego przez przedsiębiorstwo społeczne. Celem niniejszego projektu rozporządzenia jest zapewnienie zgromadzenia jednolitych informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Wzór sprawozdania odpowiada zakresowi informacyjnemu określonymu w art. 10 ust. 2 ustawy o ekonomii społecznej. Należy podkreślić, że w ramach konsultacji projektu wspomnianej ustawy, zakres ten został omówiony i uzgodniony z podmiotami, których dotyczy regulacja. Lista wymaganych w sprawozdaniu informacji została ograniczona do danych, których pozyskanie z innych źródeł lub rejestrów nie jest możliwe, a które są niezbędne organom władzy publicznej do wykonywania zadań koordynacyjnych, monitorujących i nadzorczych, z wyjątkiem podstawowych informacji dotyczących przedsiębiorstwa. Forma sprawozdania została ponadto maksymalnie uproszczona i zredukowana w taki sposób, aby nie generować nadmiernych obciążeń dla przedsiębiorstw społecznych oraz jednostek administracji publicznej. Sprawozdanie będzie przekazywane wojewodzie w formie elektronicznej.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega przedmiotowej notyfikacji.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt rozporządzenia wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rocznego sprawozdania przedsiębiorstwa społecznego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jan Karpowicz główny specjalista ds. legislacji, (tel. 538-117-145, e-mail: jan.karpowicz@mrips.gov.pl), Alicja Wasilewska główny specjalista, (tel. 538-117-143, e-mail: alicja.wasilewska@mrips.gov.pl).</p>	<p>Data sporządzenia 2022 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe - art. 10 ust. 4 ustawy z dnia2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rocznego sprawozdania przedsiębiorstwa społecznego wynika z uchwalenia ustawy z dnia ... 2022 r. o ekonomii społecznej. Art. 10 ustawy o ekonomii społecznej reguluje kwestie sprawozdawczości przedsiębiorstwa społecznego. Ponieważ przedsiębiorstwo społeczne spełniać musi określone w projekcie ustawy wymogi, projekt ustawy nakłada na nie obowiązek sprawozdawania się organowi nadzoru, tj. wojewodzie. Roczne sprawozdanie z działalności przedsiębiorstwa zawiera najistotniejsze kwestie związane przede wszystkim podjętymi działaniami dotyczącymi reintegracji zawodowej i społecznej zatrudnionych osób wraz z osiągniętymi efektami tych działań, informacje o zatrudnieniu, w tym zatrudnieniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także informacje o korzystaniu przez przedsiębiorstwo społeczne z instrumentów wsparcia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie wprowadzi jednolity wzór sprawozdania z działalności przedsiębiorstwa społecznego. Podmioty te będą składać sprawozdanie co roku, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który jest ono składane. Przedsiębiorstwa społeczne będą zobowiązane do przesłania przedmiotowych sprawozdań w formie elektronicznej do wojewodów, do których będzie należał obowiązek weryfikacji przesłanych sprawozdań oraz scalenie ich w jedno zestawienie. Należy dodać, że zakres zbieranych informacji został ograniczony do danych, których pozyskanie z innych źródeł lub rejestrów nie jest możliwe, z wyjątkiem danych podstawowych dot. przedsiębiorstwa, a które są niezbędne organom władzy publicznej do wykonywania zadań koordynacyjnych i nadzorczych. W związku z powyższym, sprawozdanie składane przez przedsiębiorstwa społeczne będzie składać się z:

- a) danych przedsiębiorstwa społecznego,
- b) szczegółowych informacji o: podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami; zatrudnieniu, w tym zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz informacji o korzystaniu przez przedsiębiorstwo społeczne z instrumentów wsparcia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na charakter projektowanej regulacji nie ma konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami z innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych	87,3 tys. (26,3 tys. organizacji prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą)	GUS – Sektor non-profit w 2018 r.	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy, w związku z czym posiadają możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych i jako przedsiębiorstwa społeczne będą zobowiązane do składania rocznych sprawozdań.

przez partie polityczne oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt. 1, 2 i 4 tej ustawy. W liczbie organizacji uwzględnione są koła gospodyń wiejskich.			
Spółdzielnie socjalne działające na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085)	0,9 tys.	GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy, w związku z czym posiadają możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych i jako przedsiębiorstwa społeczne będą zobowiązane do składania rocznych sprawozdań.
Spółdzielnie pracy działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648)	0,5 tys.	GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy, w związku z czym posiadają możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych i jako przedsiębiorstwa społeczne będą zobowiązane do składania rocznych sprawozdań.
Spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze	0,1 tys.	GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy, w związku z czym posiadają możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych i jako przedsiębiorstwa społeczne będą zobowiązane do składania rocznych sprawozdań.
Jednostki reintegracyjne przygotowujące do aktywności zawodowej i społecznej: warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.), centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej	Liczba aktywnych jednostek reintegracyjnych ogółem 1 289 w tym: - 720 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), - 123 zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), - 186 centrów integracji społecznej (CIS), - 260 klubów integracji społecznej (KIS),	GUS - Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii zajęciowej w 2019 r.;	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy, w związku z czym – podmioty je prowadzące - posiadają możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych i jako przedsiębiorstwa społeczne będą zobowiązane do składania rocznych sprawozdań.

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy							
Niemierzalne	gospodarstwa domowe	Nie dotyczy							
	społeczności lokalne	Nie dotyczy							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	---

Komentarz:

Obowiązek sprawozdawczy przedsiębiorstw społecznych, wynikający z art. 10 ustawy o ekonomii społecznej, będzie stanowił nowe zadanie dla ww. podmiotów, ale również dla wojewodów i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Natomiast elektroniczny formularz sprawozdawczy nie będzie powodował dodatkowych obciążeń dla żadnej ze stron. Wprowadzany ustawowo obowiązek będzie więc całkowicie dostosowany do zasobów i możliwości cyfrowych urzędów. Nie będzie stanowił także nadmiernego obciążenia dla przedsiębiorstw społecznych. Obsługa sprawozdań na poziomie regionalnym i centralnym będzie wykonywana w ramach dotychczasowych zadań poszczególnych jednostek administracyjnych, nie będzie więc powodować dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: sytuacja i rozwój lokalny	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na powyższe obszary.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na przedmiot regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników dla tej ewaluacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie wzoru wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek oraz trybu ich finansowania

Na podstawie art. 21 ust. 4 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wzór wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej, zwanego dalej „wnioskiem”, oraz tryb finansowania tych składek.

2. Wzór wniosku jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Finansowania składek dokonuje starosta na podstawie wniosku przedsiębiorstwa społecznego na wskazany rachunek bankowy przedsiębiorstwa.

§ 3. W przypadku gdy stosunek pracy między przedsiębiorstwem społecznym a jego pracownikiem będącym osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym, ustanie przed upływem okresu finansowania składek ze środków Funduszu Pracy, finansowanie składek jest dokonywane do dnia ustania tego stosunku pracy.

§ 4. Starosta dokonujący finansowania składek wydaje przedsiębiorstwu społecznemu zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis, zgodnie z przepisami w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 416).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
z dnia
(poz.)

WZÓR

.....
(nazwa przedsiębiorstwa społecznego)

data

Starosta/Prezydent miasta na prawach powiatu¹⁾:

.....

**Wniosek o finansowanie składek w formie refundacji składek/przekazania zaliczki na opłacenie składek¹⁾,
o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia.....
o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.)**

I. Dane podstawowe:

Nazwa przedsiębiorstwa społecznego	
Adres siedziby	
KRS lub numer innej ewidencji lub innego rejestru	
REGON	
NIP	
Imię, nazwisko i numer telefonu osoby reprezentującej przedsiębiorstwo społeczne	
Numer i data zawarcia umowy między starostą właściwym dla siedziby przedsiębiorstwa społecznego a przedsiębiorstwem społecznym	

II. Dane rozliczeniowe²⁾:

Lp.	Okres opłacenia składek (od dnia do dnia)	Podstawa wymiaru składek w zł i gr	Kwota opłaconych składek w ramach refundacji/ Kwota składek planowanych do opłacenia w ramach zaliczki ¹⁾ w zł i gr					Łączna kwota składek w zł i gr
			składki	emerytalne	rentowe	chorobowe	wypadkowe	
1.			pracownik					
			pracodawca					

¹⁾ Podkreślić właściwe

²⁾ W przypadku większej liczby osób dodaje się kolejne wiersze w tabeli.

Dane osoby, której dotyczy rozliczenie:

Imię i nazwisko:

PESEL/NIP¹⁾:

Okres, na który został zawarty stosunek pracy między przedsiębiorstwem społecznym a pracownikiem będącym osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym

Data rozpoczęcia zatrudnienia pracownika w przedsiębiorstwie społecznym:

Przynależność osoby przed zatrudnieniem w przedsiębiorstwie społecznym do (podkreślić właściwe):

- bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621, 1217, 2270, 2445 oraz Dz.U. z 2022r. poz. 91), posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym rodzice dzieci z rodzin wielodzietnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744),
- osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. 573,1981 oraz Dz.U. z 2022 r. poz. 558),
- osób, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. 176 oraz Dz. U. z 2022 r. poz. 218),
- osób spełniających kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66),
- osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 615),
- osób usamodzielnianych, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447) oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- osób pozbawionych wolności, osób opuszczających zakłady karne oraz pełnoletnich osób opuszczających zakłady poprawcze,
- osób starszych w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1705);

III. Należne środki proszę przekazać na rachunek bankowy przedsiębiorstwa społecznego:

Nazwa banku:

Numer rachunku bankowego:

IV. Oświadczam, że dane zawarte we wniosku są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym.

V. W załączeniu: zaświadczenie ZUS o niezaleganiu z opłacaniem składek lub informacja o stanie rozliczeń konta płatnika oraz kopie imiennych raportów miesięcznych (ZUS RCA) za osoby objęte wnioskiem.

.....
data i podpisy osób reprezentujących przedsiębiorstwo społeczne
pieczętka przedsiębiorstwa społecznego

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wzoru wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek oraz trybu ich finansowania został opracowany w związku z wejściem w życie ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.), zwanej dalej „ustawą”.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 21 ust. 4 ustawy. Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy oraz tryb finansowania tych składek. W świetle art. 21 ust. 1 ustawy finansowaniu ze środków Funduszu Pracy może podlegać część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego. Finansowanie następuje w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zgodnie z ustawą przedmiotowe finansowanie może być realizowane przez refundację składek albo przekazanie zaliczki na ich opłacenie.

Projektowane rozporządzenie wprowadza jednolity wzór wniosku o finansowanie składek, o które mogą ubiegać się przedsiębiorstwa społeczne. We wzorze wniosku przewiduje się, że przedsiębiorstwo społeczne będzie zobowiązane do przedstawienia informacji, obejmujących:

- a) dane podstawowe,
- b) dane rozliczeniowe, obejmujące m.in. osoby zatrudnione w przedsiębiorstwie społecznym wraz z podaniem kwoty składek, które będą podlegać finansowaniu,
- c) dane o numerze rachunku bankowego przedsiębiorstwa społecznego, na który będą przekazywane środki finansowe.

Przedsiębiorstwo społeczne otrzymuje zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis, zgodnie z przepisami w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega przedmiotowej notyfikacji.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt rozporządzenia wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wzoru wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek oraz trybu ich finansowania</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jan Karpowicz, główny specjalista ds. legislacji, (tel. 538-117-145, e-mail: jan.karpowicz@mrips.gov.pl), Monika Pilzak, główny specjalista, (tel. 538-117-145, e-mail: monika.pilzak@mrips.gov.pl).</p>	<p>Data sporządzenia2022 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe - art. 21 ust. 4 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.poz.....)</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wzoru wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek oraz trybu ich finansowania wynika z uchwalenia ustawy z dnia o ekonomii społecznej. Art. 21 ust. 1 ustawy o ekonomii społecznej umożliwia finansowanie ze środków Funduszu Pracy składek na ubezpieczenia społeczne oraz części kosztów pracodawcy opłacanych za pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia ich zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie wprowadzi jednolity wzór wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej, a także określi niezbędną dokumentację, jaką należy dołączyć do wniosku. We wzorze wniosku przewiduje się, że przedsiębiorstwo społeczne będzie zobowiązane do przedstawienia informacji, obejmujących:

- a) dane podstawowe,
- b) dane rozliczeniowe, obejmujące m.in. osoby zatrudnione w przedsiębiorstwie społecznym wraz z podaniem kwoty składek, które będą podlegać finansowaniu,
- c) dane o numerze rachunku bankowego przedsiębiorstwa społecznego, na który będą przekazywane środki finansowe.

Starosta dokonujący zwrotu opłaconych składek wydaje przedsiębiorstwu społecznemu ubiegającemu się o ich zwrot zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis, zgodnie z przepisami w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na charakter projektowanej regulacji nie ma konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami z innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne oraz podmioty, o których mowa	87,3 tys. (26,3 tys. organizacji prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą)	GUS – Sektor non-profit w 2018 r.	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego daje możliwość ubiegania się o refundację składek.

<p>w art. 3 ust. 3 pkt. 1, 2 i 4 tej ustawy. W liczbie organizacji uwzględnione są koła gospodyń wiejskich.</p>			
<p>Spółdzielnie pracy działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648)</p>	<p>0,5 tys.</p>	<p>GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.</p>	<p>Stanowi podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego daje możliwość ubiegania się o refundację składek.</p>
<p>Jednostki reintegracyjne przygotowujące do aktywności zawodowej i społecznej: warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym</p>	<p>Liczba aktywnych jednostek reintegracyjnych ogółem 1 289 w tym: - 720 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), - 123 zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), - 186 centrów integracji społecznej (CIS), - 260 klubów integracji społecznej (KIS), 399 jednostek założonych przez jednostki samorządu terytorialnego.</p>	<p>GUS - Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii zajęciowej w 2019 r.;</p>	<p>Stanowi podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego daje możliwość ubiegania się o refundację składek.</p>
<p>Spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648)</p>	<p>0,1 tys.</p>	<p>GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.</p>	<p>Stanowi podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego daje możliwość ubiegania się o refundację składek.</p>
<p>Spółdzielnie socjalne działające na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085)</p>	<p>0,9 tys.</p>	<p>GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.</p>	<p>Stanowi podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy. Możliwość uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku spełnienia kryteriów ustawowych. Posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego daje możliwość ubiegania się o refundację składek.</p>

Samorząd powiatowy	380	Dane administracyjne	Starosta będzie dokonywał refundacji opłaconych składek oraz przekazywał zaliczki na opłacenie składek.
--------------------	-----	----------------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia zostanie przedstawiony do zaopiniowania w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, 1608 oraz z 2021 r. poz. 1666) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) następującym partnerom społecznym:

- 1) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”;
- 2) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Konfederacji Lewiatan;
- 5) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 7) Związkowi Pracodawców Business Centre Club;
- 8) Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 9) Federacji Przedsiębiorców Polskich.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
Niemierzalne	gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
	społeczności lokalne	Nie dotyczy						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.</p> <p>Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								
Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: sytuacja i rozwój lokalny			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na powyższe obszary.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Ze względu na przedmiot regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników dla tej ewaluacji.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								
Brak.								

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków przyznawania akredytacji i statusu ośrodka
wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru wniosku o ich przyznanie**

Na podstawie art. 45 ustawy z dniao ekonomii społecznej (Dz.U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 2) wzór wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

§ 2. Akredytacja i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej mogą zostać przyznane podmiotowi ekonomii społecznej, który posiada:

- 1) doświadczenie w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w zakresie:
 - a) animacji lokalnej i tworzenia partnerstw lokalnych,
 - b) udzielania wsparcia podmiotom ekonomii społecznej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego,
 - c) udzielania wsparcia biznesowego podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) zasoby kadrowe, w tym posiadające udokumentowane doświadczenie w obszarze ekonomii społecznej, w szczególności w zakresie:
 - a) świadczenia usług animacyjnych na rzecz rozwoju lokalnego i tworzenia partnerstw lokalnych,
 - b) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej,
 - c) wsparcia biznesowego i wsparcia w prowadzeniu działalności gospodarczej lub zarządzania podmiotem gospodarczym,
 - d) realizacji zamówień publicznych,

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. 2022 r. poz. 416).

- e) realizacji usług z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej;
- 3) stabilną sytuację finansową oraz zasoby rzeczowe umożliwiające realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności:
 - a) lokal dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz tytuł prawny do tego lokalu,
 - b) odpowiednie wyposażenie biurowe,
 - c) stronę internetową spełniającą kryteria dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, określone w standardzie WCAG 2.1.

§ 3. Podmiot ekonomii społecznej określa planowane do realizacji działania, w tym:

- 1) zakres usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, w tym wsparcia biznesowego;
- 2) sposób realizacji i zakres usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 3) okres realizacji;
- 4) planowane do osiągnięcia efekty, w szczególności:
 - a) liczbę powstałych grup inicjatywnych,
 - b) liczbę powstałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych i podmiotach ekonomii społecznej,
 - c) liczbę powstałych przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej,
 - d) rodzaj usług animacyjnych na rzecz rozwoju lokalnego,
 - e) liczbę powstałych partnerstw lokalnych.

§ 4. Określa się wzór wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, który stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
z dnia
(poz.)

Załącznik

WZÓR

WNIOSEK O PRYZNANIE

AKREDYTACJI I STATUSU OŚRODKA WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ

POUCZENIE co do sposobu wypełniania wniosku:

Wniosek należy wypełnić wyłącznie w białych pustych polach, zgodnie z instrukcjami umieszczonymi przy poszczególnych polach.

I. Dane dotyczące wnioskodawcy oraz partnera w realizacji takich usług, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie:

1. Nazwa i forma prawna wnioskodawcy	
2. Nazwa i forma prawna partnera¹	
3. Adres siedziby wnioskodawcy	
4. Adres siedziby partnera¹	
5. NIP wnioskodawcy	
6. NIP partnera¹	
7. REGON wnioskodawcy	
8. REGON partnera¹	
9. Numer KRS lub innej ewidencji lub rejestru wnioskodawcy	
10. Numer KRS lub innej ewidencji lub rejestru partnera¹	
11. Planowany obszar działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej (gmina, powiat, województwo)	

¹ Wypełnić w przypadku, gdy planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie.

- II. Informacje o dotychczasowym doświadczeniu wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia, a także doświadczeniu partnera w realizacji takich usług, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie:

Opis posiadanego doświadczenia w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w zakresie:
Animacji lokalnej i tworzenia partnerstw lokalnych
Udzielania wsparcia podmiotom ekonomii społecznej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego
Udzielania wsparcia biznesowego podmiotów ekonomii społecznej

III. Informacje dotyczące posiadanych zasobów kadrowych przez wnioskodawcę, a także partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie:

Opis posiadanych zasobów kadrowych, w tym posiadających udokumentowane doświadczenie w obszarze ekonomii społecznej w szczególności w zakresie:
Świadczenia usług animacyjnych na rzecz rozwoju lokalnego i tworzenia partnerstw lokalnych
Tworzenia podmiotów ekonomii społecznej
Wsparcia biznesowego i wsparcia w prowadzeniu działalności gospodarczej lub zarządzania podmiotem gospodarczym
Realizacji zamówień publicznych
Realizacji usług z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej

IV. Informacje dotyczące posiadanych zasobów rzeczowych przez wnioskodawcę, a także partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie:

Opis sytuacji finansowej oraz posiadanych zasobów rzeczowych umożliwiających realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności:
Lokal dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, z podaniem tytułu prawnego do tego lokalu
Odpowiednie wyposażenie biurowe
Stronę internetową spełniającą kryteria dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, określone w standardzie WCAG 2.1.

V. Planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej:

Opis planowanych do realizacji działań, w tym:	
Zakres usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	
Sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej	
Okres realizacji	
Planowane do osiągnięcia efekty, w szczególności:	
Liczbę powstałych grup inicjatywnych	
Liczbę powstałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych i podmiotach ekonomii społecznej	
Liczbę powstałych przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej	
Rodzaj usług animacyjnych na rzecz rozwoju lokalnego	
Liczbę powstałych partnerstw lokalnych	
Zakres wsparcia biznesowego	
Zakres usług z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej	

VI. Dodatkowe informacje

1. Nazwa ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, jeżeli została przewidziana	
2. Adres ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz adres korespondencyjny	
3. Numer telefonu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej	
4. Adres poczty elektronicznej ośrodka wsparcia ekonomii społecznej	
5. Dane osoby upoważnionej do składania wyjaśnień dotyczących wniosku (imię i nazwisko, numer telefonu, adres poczty elektronicznej)	
6. Inne informacje	

VII. Załączniki

Lp.	Nazwa załączonego dokumentu	Liczba egzemplarzy
1	Statut lub inny akt wewnętrzny wnioskodawcy	
2	Umowa partnerska ¹	
3	Projekt regulaminu organizacyjnego ośrodka wsparcia ekonomii społecznej	
4	Zatwierdzone sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy	
5	Opinia regionalnego ośrodka polityki społecznej, właściwego ze względu na miejsce funkcjonowania wnioskodawcy, o przebiegu dotychczasowej współpracy	
6	Zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego, potwierdzające, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku	
7	Zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku	
8	Oświadczenia członków organu zarządzającego wnioskodawcy o niekaralności za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe	

VIII. Oświadczenia

Oświadczam(my), że:

1. informacje zawarte we wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz załącznikach do wniosku są prawdziwe i zgodne ze stanem faktycznym oraz jesteśmy świadomi odpowiedzialności karnej wynikającej z kodeksu karnego, dotyczącej poświadczenia nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne;
2. jesteśmy świadomi, że administratorem danych osobowych jest Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, z siedzibą w Warszawie (00-513), ul. Nowogrodzka 1/3/5. Dane te będą przetwarzane w celach związanych z przeprowadzeniem oceny formalnej i merytorycznej wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do realizacji ww. celów. Osobie, której dane dotyczą, przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania;
3. w zakresie związanym z udzieleniem akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz z działaniem ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, w tym z gromadzeniem, przetwarzaniem i przekazywaniem danych osobowych, a także wprowadzaniem ich do systemów informatycznych, osoby, których te dane dotyczą, złożyły stosowne oświadczenia zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz.Urz.UE.L Nr 119, str. 1), oraz zostały im udzielone informacje w zakresie;
4. plan działania, o którym mowa w punkcie V niniejszego wniosku skonsultowany został z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, właściwym ze względu na planowany obszar działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

.....

Data

.....

.....

(podpis osoby upoważnionej lub podpisy
osób upoważnionych do składania oświadczeń
woli w imieniu Wnioskodawcy)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru wniosku został opracowany w związku z wejściem w życie ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.....).

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ustawy z dnia o ekonomii społecznej. Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru wniosku o ich przyznanie.

Projekt rozporządzenia określa warunki przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej w oparciu o doświadczenie wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, posiadane zasoby kadrowe, ocenę stabilności sytuacji finansowej oraz posiadane zasoby rzeczowe umożliwiające realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, a także planowane do realizacji działania m.in. w zakresie usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, sposobu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane do osiągnięcia efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej. Ponadto projekt rozporządzenia określa wzór wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej. Wniosek można będzie złożyć z uwzględnieniem roli partnera w realizacji takich usług, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie.

Proces akredytacji został ukierunkowany na ocenę jakości i efektywności wsparcia udzielanego przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, uzależnienia finansowania ze środków publicznych od pozytywnego wyniku akredytacji, zapewnia, że wsparcie będzie udzielane tylko tym podmiotom, które świadczą usługi o najwyższej jakości i których działania przynoszą wymierne i trwałe efekty, m.in. zatrudnieniowe. Głównym celem budowy systemu akredytacji jest rozwój ekonomii społecznej w Polsce poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług, świadczonych na rzecz podmiotów ekonomii społecznej.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom

Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega przedmiotowej notyfikacji.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt rozporządzenia wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru wniosku o ich przyznanie</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Piotr Pilzak, Główny specjalista (tel. 538-117-133, e-mail: piotr.pilzak@mrips.gov.pl) Jan Karpowicz, główny specjalista ds. legislacji, (tel. 538-117-145, e-mail: jan.karpowicz@mrips.gov.pl),</p>	<p>Data sporządzenia:2022 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe – art. 45 ustawy z dnia ... o ekonomii społecznej (Dz.U. poz...)</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia został opracowany w związku z wejściem w życie ustawy z dnia r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz...). Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ww. ustawy.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ustawy z dnia o ekonomii społecznej. Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru wniosku o ich przyznanie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia określa warunki przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej w oparciu o doświadczenie wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, posiadane zasoby rzeczowe i kadrowe właściwe do realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, w tym także doświadczenie i zasoby partnera w realizacji takich usług, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, a także planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej. Ponadto projekt rozporządzenia określa wzór wniosku o przyznawanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

Proces akredytacji został ukierunkowany na ocenę jakości i efektywności wsparcia udzielanego przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, uzależnienie finansowania ze środków publicznych od pozytywnego wyniku akredytacji, zapewnia, że wsparcie będzie udzielane tylko tym podmiotom, które świadczą usługi o najwyższej jakości i których działania przynoszą wymierne i trwałe efekty, m.in. zatrudnieniowe. Głównym celem budowy systemu akredytacji jest rozwój ekonomii społecznej w Polsce poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług, świadczonych na rzecz podmiotów ekonomii społecznej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na charakter projektowanej regulacji nie ma konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami z innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Spółdzielnie socjalne działające na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085)	0,9 tys.	GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.	Możliwość uzyskania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, w celu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej albo jako podmiot ekonomii społecznej, możliwość uzyskiwania wsparcia od

			ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.
Organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt. 1, 2 i 4 tej ustawy. W liczbie organizacji uwzględnione są koła gospodyń wiejskich.	87,3 tys. (26,3 tys. organizacji prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą)	GUS – Sektor non-profit w 2018 r.	Możliwość uzyskania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, w celu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej albo jako podmiot ekonomii społecznej, możliwość uzyskiwania wsparcia od ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.
Spółdzielnie pracy działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648)	0,5 tys.	GUS 2021 – Spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej w 2019 r.	Możliwość uzyskania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, w celu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej albo jako podmiot ekonomii społecznej, możliwość uzyskiwania wsparcia od ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.
Jednostki reintegracyjne przygotowujące do aktywności zawodowej i społecznej: warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.), centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176)	Liczba aktywnych jednostek reintegracyjnych ogółem 1 283 w tym: - 726 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), - 127 zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), - 193 centrów integracji społecznej (CIS), - 237 klubów integracji społecznej (KIS), 385 jednostek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.	GUS 2021 - Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii zajęciowej w 2020 r.;	Możliwość uzyskania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, w celu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej albo jako podmiot ekonomii społecznej, możliwość uzyskiwania wsparcia od ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

Saldo ogółem																	
budżet państwa																	
JST																	
pozostałe jednostki (oddzielnie)																	
Źródła finansowania		Ze względu na charakter wykonawczy projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa.															
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na wysokość wydatków budżetu państwa.															
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe																	
Skutki																	
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)									
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa																
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw																
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe																
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa																
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw																
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe																
Niemierzalne																	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.															
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu																	
☒ nie dotyczy																	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).										☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy							
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:										☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:							
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.										☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy							
Komentarz:																	
9. Wpływ na rynek pracy																	
Projektowane rozporządzenie pozytywnie wpłynie na rynek pracy.																	

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: zagrożenia korupcyjne – brak wpływu	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ze względu na przedmiot regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników dla tej ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U. poz ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwanego dalej „Krajowym Komitetem”;
- 2) organizację i tryb działania Krajowego Komitetu.

§ 2. 1. Zgłaszanie kandydatów na członków Krajowego Komitetu następuje po ukazaniu się w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego ogłoszenia o wszczęciu procedury wyboru członków Krajowego Komitetu.

2. Ogłoszenie o wszczęciu procedury wyboru członków Krajowego Komitetu na kolejną kadencję ukazuje się 3 miesiące przed upływem kadencji Krajowego Komitetu.

§ 3. 1. Kandydaci na członków Krajowego Komitetu są zgłaszani przez:

- 1) organy administracji rządowej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane;
- 2) Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
- 3) stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 4) podmioty ekonomii społecznej;
- 5) związki spółdzielcze i Krajową Radę Spółdzielczą;
- 6) związki zawodowe i organizacje pracodawców;
- 7) Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 8) instytuty badawcze i szkoły wyższe.

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 416).

2. Zgłoszenia dokonuje się do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w formie pisemnej lub elektronicznej.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2, obejmuje dane kandydata oraz opis doświadczenia w realizacji zadań w zakresie ekonomii społecznej.

4. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2, należy składać na adres urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w terminie podanym w ogłoszeniu.

§ 4. W przypadku konieczności uzupełnienia składu Krajowego Komitetu w trakcie trwania kadencji, do trybu zgłaszania kandydatów stosuje się odpowiednio § 2 ust. 1 i § 3.

§ 5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wybiera przewodniczącego Krajowego Komitetu spośród członków Krajowego Komitetu.

§ 6. 1. Pierwsze posiedzenie Krajowego Komitetu odbywa się w terminie wskazanym przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. W trakcie pierwszego posiedzenia:

- 1) minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego lub jego upoważniony przedstawiciel wręcza akty powołania do Krajowego Komitetu oraz akt wyboru przewodniczącego Krajowego Komitetu;
- 2) Krajowy Komitet wybiera spośród swoich członków wiceprzewodniczącego Krajowego Komitetu i sekretarza Krajowego Komitetu w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów.

3. W trakcie trwania kadencji Krajowego Komitetu:

- 1) zmiany przewodniczącego Krajowego Komitetu dokonuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 2) zmiany wiceprzewodniczącego lub sekretarza Krajowego Komitetu, na wniosek członka Krajowego Komitetu złożony wraz z uzasadnieniem, dokonują członkowie Krajowego Komitetu w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów.

4. O zmianie, o której mowa w ust. 3 pkt 2, informuje się ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

§ 7. 1. Przewodniczący Krajowego Komitetu kieruje pracami Krajowego Komitetu i reprezentuje go na zewnątrz.

2. Do zadań Przewodniczącego Krajowego Komitetu należy:

- 1) inicjowanie prac Krajowego Komitetu, w tym:

- a) określanie zagadnień merytorycznych stanowiących tematykę posiedzeń Krajowego Komitetu, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - b) formułowanie stanowisk i opinii w zakresie, o którym mowa w lit. a;
- 2) opracowywanie harmonogramu posiedzeń Krajowego Komitetu na dany rok kalendarzowy, zwoływanie posiedzeń, ustalanie porządku obrad oraz ich prowadzenie;
 - 3) koordynowanie prac członków Krajowego Komitetu związanych z opracowywaniem rocznych informacji dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, a także końcowego sprawozdania z kadencji Krajowego Komitetu;
 - 4) współpraca z Instytutem Pracy i Spraw Socjalnych;
 - 5) współpraca ze środowiskiem podmiotów ekonomii społecznej oraz jego formalnymi i nieformalnymi ogólnokrajowymi i regionalnymi reprezentacjami.

§ 8. Krajowy Komitet formułuje stanowiska i opinie, podejmując uchwały zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Krajowego Komitetu.

§ 9. 1. Posiedzenia Krajowego Komitetu są zwoływane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego nie rzadziej niż raz na pół roku.

2. Krajowy Komitet obraduje na posiedzeniach, w trybie stacjonarnym lub zdalnym w formie wideokonferencji albo w trybie obiegowym przy użyciu poczty elektronicznej.

3. Przewodniczący Krajowego Komitetu za pośrednictwem sekretarza Krajowego Komitetu informuje członków Krajowego Komitetu o terminie i miejscu posiedzenia nie później niż na 7 dni przed posiedzeniem Krajowego Komitetu.

4. Dodatkowe posiedzenia Krajowego Komitetu mogą być zwoływane na wniosek przewodniczącego Krajowego Komitetu, wiceprzewodniczącego lub co najmniej jednej trzeciej liczby członków Krajowego Komitetu, po przedstawieniu w formie pisemnej uzasadnienia takiej potrzeby.

5. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest uzyskanie opinii członków Krajowego Komitetu w trybie obiegowym.

6. Uchwały Komitetu podejmowane są na posiedzeniach lub w trybie obiegowym.

§ 10. 1. Posiedzenia Krajowego Komitetu są protokołowane.

2. Protokół posiedzenia Krajowego Komitetu zawiera między innymi: datę posiedzenia, porządek obrad, imiona i nazwiska uczestników posiedzenia, informację na temat przebiegu

obrad, wnioski z posiedzenia Krajowego Komitetu, przewidywany termin kolejnego posiedzenia.

3. Protokół podpisuje przewodniczący Krajowego Komitetu i przekazuje go sekretarzowi Krajowego Komitetu wraz z podjętymi uchwałami.

§ 11. 1. Krajowy Komitet może powoływać grupy robocze do realizacji poszczególnych zadań należących do zakresu działania Krajowego Komitetu.

2. Członkami grup roboczych są osoby wchodzące w skład Krajowego Komitetu.

3. Krajowy Komitet może powierzać poszczególnym członkom grup roboczych wykonanie określonych prac niezbędnych do realizacji zadań Krajowego Komitetu.

§ 12. Wiceprzewodniczący Krajowego Komitetu wykonuje obowiązki przewodniczącego w przypadku jego nieobecności lub niemożności pełnienia przez niego obowiązków.

§ 13. Do zadań sekretarza Krajowego Komitetu należy w szczególności:

- 1) współdziałanie z przewodniczącym i wiceprzewodniczącym w realizacji zadań Krajowego Komitetu;
- 2) organizacja posiedzeń Krajowego Komitetu;
- 3) protokołowanie posiedzeń Krajowego Komitetu;
- 4) opracowywanie dokumentów z posiedzeń Krajowego Komitetu;
- 5) przygotowywanie projektów uchwał Krajowego Komitetu;
- 6) przekazywanie do urzędu obsługującego ministra do spraw zabezpieczenia społecznego dokumentów z posiedzeń Krajowego Komitetu.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

RODZINY I POLITYKI SPOŁECZEJ

UASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej został opracowany w związku z wejściem w życie ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.poz.....).

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 53 ustawy z dnia o ekonomii społecznej. Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwanego dalej „Krajowym Komitetem” oraz organizacji i trybu działania Krajowego Komitetu.

Projekt rozporządzenia wskazuje organy, jednostki i instytucje, które mogą zgłaszać przedstawicieli Krajowego Komitetu, a także procedurę naboru członków. Przewodniczącego Krajowego Komitetu wybiera minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Rozporządzenie określa zadania przewodniczącego i sekretarza Krajowego Komitetu, sposób procedowania uchwał, jak również zakres wydawania stanowisk i opinii. Reguluje kwestię częstotliwości zwoływania posiedzeń, a także formy w jakich mogą się odbywać. Dodatkowo, rozporządzenie reguluje sposób protokołowania posiedzeń Krajowego Komitetu, a także określa procedurę powoływania i zasady prac grup roboczych.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega przedmiotowej notyfikacji.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt rozporządzenia wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra. Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jan Karpowicz, główny specjalista ds. legislacji, (tel. 538-117-145, e-mail: jan.karpowicz@mriips.gov.pl)</p>	<p>Data sporządzenia: 2022 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe - art. 53 ustawy z dnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej został opracowany w związku z wejściem w życie ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U. poz.....).

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 53 ustawy z dnia o ekonomii społecznej. Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwanego dalej „Krajowym Komitetem” oraz organizacji oraz trybu działania Krajowego Komitetu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W świetle przepisów ustawy o ekonomii społecznej Krajowy Komitet jest organem o charakterze opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Do kompetencji Krajowego Komitetu należy w szczególności wyrażanie opinii o programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, projektach aktów prawnych i innych dokumentach związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej, a także o funkcjonowaniu ustawy o ekonomii społecznej, opracowywanie propozycji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym oraz przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego okresowych informacji o swojej działalności.

Projekt rozporządzenia reguluje tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu oraz organizację i tryb działania tego organu.

Kandydaci na członków Krajowego Komitetu zgłaszani są bezpośrednio do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w formie pisemnej lub elektronicznej. Zgłaszanie kandydatów na członków Krajowego Komitetu następuje po ukazaniu się w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego ogłoszenia o wszczęciu procedury wyboru członków Krajowego Komitetu. Ogłoszenie o wszczęciu procedury wyboru członków Krajowego Komitetu na kolejną kadencję ukazuje się 3 miesiące przed upływem kadencji Krajowego Komitetu. Projekt rozporządzenia określa również podmioty, które są uprawnione do zgłaszania kandydatów. Są to: organy administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowane, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty ekonomii społecznej, związki spółdzielcze i Krajowa Rada Spółdzielcza, związki zawodowe i organizacje pracodawców, Bank Gospodarstwa Krajowego, instytuty badawcze i szkoły wyższe. Projekt określa także zakres informacji dotyczących kandydata, które należy podać przy zgłoszeniu.

W dalszej części projekt rozporządzenia określa sposób wyłonienia przewodniczącego oraz wiceprzewodniczącego, a także tryb i zasady zwoływania posiedzeń Krajowego Komitetu oraz tryb podejmowania uchwał. Projekt przewiduje również możliwość powoływania grup roboczych do realizacji poszczególnych zadań należących do zakresu działania Krajowego Komitetu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na charakter projektowanej regulacji nie ma konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami z innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3	87,3 tys. (26,3 tys. organizacji)	GUS – Sektor non-profit w 2018 r.	Stanowią podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu

ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt. 1, 2 i 4 tej ustawy. W liczbie organizacji uwzględnione są koła gospodyń wiejskich.	prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą)		ustawy, które będą zgłaszać swoich przedstawicieli do KKRES.
Organy administracji rządowej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane	17 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów + 16 ministerstw 3089 podległych i nadzorowanych	Dane administracyjne	Organy administracji rządowej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane zgłaszają przedstawiciela do KKRES
Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego	1	Dane administracyjne	Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego zgłasza swojego przedstawiciela do KKRES.
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	1	Dane administracyjne	Strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zgłasza przedstawicieli do KKRES reprezentujących jst.
Związki spółdzielcze	4	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych, Regionalny Spółdzielczy Związek Rewizyjny w Olsztynie, Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy, Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Inwalidów i Niewidomych.	Związki spółdzielcze zgłaszają przedstawiciela do KKRES
Krajowa Rada Spółdzielcza	1	Dane administracyjne	Krajowa Rada Spółdzielcza zgłasza przedstawiciela do KKRES
Związki zawodowe	12,5 tys.	GUS – Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe w 2018 r.	Związki zawodowe zgłaszają przedstawiciela do KKRES
Organizacje pracodawców	400	GUS – Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe w 2018 r.	Organizacje pracodawców zgłaszają przedstawiciela do KKRES
Bank Gospodarstwa Krajowego	1	Dane administracyjne	BGK zgłasza przedstawiciela do KKRES
Instytuty badawcze	95	Rada Główna Instytutów Badawczych - Baza Instytutów Badawczych	Instytuty badawcze zgłaszają przedstawiciela do KKRES

Szkoły wyższe	349	GUS – Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2020/2021	Szkoły wyższe zgłaszają przedstawiciela do KKRES
Minister ds. zabezpieczenia społecznego	1	Dane administracyjne	Przeprowadzenie naboru na członków Krajowego Komitetu, wręczanie powołań do Krajowego Komitetu i obsługa Komitetu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia zostanie przedstawiony do zaopiniowania w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, 1608 oraz z 2021 r. poz. 1666) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) następującym partnerom społecznym:

- 1) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”;
- 2) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Konfederacji Lewiatan;
- 5) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 7) Związkowi Pracodawców Business Centre Club;
- 8) Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 9) Federacji Przedsiębiorców Polskich.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Ze względu na charakter wykonawczy projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na wysokość wydatków budżetu państwa.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
Niemierzalne	gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
	społeczności lokalne	Nie dotyczy						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.</p> <p>Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: sytuacja i rozwój lokalny	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na powyższe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Ze względu na przedmiot regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników dla tej ewaluacji
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.